Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Κυριακή 12 Σεπτεμβρίου 2010

www.kathimerini.com.cy

Έτος 2ο ▪ *Αρ. φύλλου 98*

Κυπριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

€ 2,00 (ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 3,50 (ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ)

ONLINE ενημέρωση
kathimerini.com.cy
Κάθε μέρα, κάθε λεπτό

ΣΗΜΕΡΑ

ΜΑΡΚΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ

Καταστροφή η τυχόν έγκριση κανονισμού για το εμπόριο

«Αν δεν δοθεί ώθηση στις συνομιλίες, τα πράγματα δεν θα προχωρήσουν εύκολα», υποστηρίζει ο υπουργός Εξωτερικών, Μάρκος Κυπριανού, ενώ δεν βλέπει λύση στο αμέσως επόμενο διάστημα. Θεωρεί την τυχόν έγκριση του κανονισμού για το απευθείας εμπόριο καταστροφική και δηλώνει ότι μοναδική επιλογή για την Κυπριακή Δημοκρατία θα είναι το μπλοκάρισμα της ευρωπαϊκής πορείας της Τουρκίας. **Σελ. 10**

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΑΥΡΙΟ

Θα τα πουν κατ' ιδίαν Δημήτρης και Νίκος

Με ζητούμενο την εξεύρεση κοινής γλώσσας, ενόψει των επαφών τους στις Βρυξέλλες, Δημήτρης Χριστόφιας και Νίκος Αναστασιάδης θα τα πουν αύριο κατ' ιδίαν στο Προεδρικό. Ο συναγερμικός πρόεδρος θα επιφυλάξει τα παράπονά του για τη μεθαυριανή σύνοδο του Εθνικού Συμβουλίου. Στο ΔΗΚΟ ετοιμάζονται για νέο γύρο αντιπαράθεσης. **Σελ. 7**

21ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΑΚΕΛ

Ο Μαρξ επιστρέφει στην Εζεκία Παπαϊωάννου

Η κομματική σχολή που θα λειτουργήσει το ΑΚΕΛ, για να αντιμετωπίσει τη λειψανδρία στελεχών, αλλά και η επιστράτευση ειδικών στην επικοινωνία για επιμόρφωση των νέων έμμισθων στελεχών είναι στις προτεραιότητες του κόμματος. **Σελ. 6**

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Αυτή είναι η χρονιά των Tablet PC

Η έκθεση ηλεκτρονικών ειδών στο Βερολίνο ήταν από τις πλέον επιτυχημένες. Την προσοχή έκλεψαν οι «υπολογιστές-ταμπλέτες» που θα καταστούν η τρίτη απαραίτητη συσκευή μετά το λάπτοπ και το έξυπνο κινητό τηλέφωνο. **Σελ. 43**

ΜΟΔΑ

Κυρίαρχο το μπλε στους άνδρες το 2011

Παιχνίδι με το μπλε από Prada και Gucci για τα ανδρικά ρούχα που προτείνουν για το 2011. Επιπλέον, οι σχεδιαστές στους οίκους Gucci, Salvatore Ferragamo και D&G πειραματίστηκαν και σε άλλες αποχρώσεις. Στην παρουσίαση κυριάρχησε η τεχνική και η ποιότητα, βάζοντας στο περιθώριο τις εκκεντρικότητες. **Σελ. 31**

Κρίσιμη μέρα στην Τουρκία και για Κύπρο

Το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος θα καθορίσει τους βηματισμούς του Ερντογάν και στο Κυπριακό

Αναπόφευκτες – κατά πολλούς και καταλυτικές – θεωρούνται οι επιπτώσεις που θα έχει στις υπό διαμόρφωση εξελίξεις στο Κυπριακό το αποτέλεσμα του κρίσιμου δημοψηφίσματος που διεξάγεται σήμερα στην Τουρκία για αναθεώρηση του συντάγματος της χώρας. Λευκωσία, Αθήνα και Βρυξέλλες θεωρούν τη σημερινή εκλογική αναμέτρηση ως βαρόμετρο για την πολιτική δύναμη του Πρωθυπουργού της Τουρκίας, Ταγίπ Ερντογάν, ενώ εκτιμούν ότι σε περίπτωση επικράτησης του «ναι» με διαφορά πέραν των πέντε ποσοστιαίων μονάδων, θα έχει μεγαλύτερη ευχέρεια κινήσεων στα ευαίσθητα εθνικά θέματα της Τουρκίας, περιλαμβανομένου του Κυπριακού. Διπλωματικοί κύκλοι σε Λευκωσία και Αθήνα δεν αποκλείουν επίσης το ενδεχόμενο ο Ταγίπ Ερντογάν να αξιοποιήσει τη δυναμική που θα δημιουργήσει πιθανή ευρεία νίκη και να προχωρήσει σε προκήρυξη πρόωρων βουλευτικών εκλογών, οι οποίες είναι προγραμματισμένες για τον ερχόμενο Μάιο, ενώ δεν αποκλείεται να αναλάβει την Προεδρία της χώρας. Στις κάλπες προσέρχονται σήμερα περίπου 50 εκατομμύρια Τούρκοι πολίτες. Η 12η Σεπτεμβρίου είναι η τριακοστή επέτειος του πραξικοπήματος του Κενάν Εβρέν, του οποίου κληροδότημα είναι και το παρόν αυταρχικό σύνταγμα του 1982. **Σελ. 5 και 22**

Το βαρύ κληροδότημα της 11ης Σεπτεμβρίου

ASSOCIATED PRESS/SETH WENIG

Την ώρα που συνεχίζονται τα έργα στο σημείο όπου ορθώνονταν οι Δίδυμοι Πύργοι για την κατασκευή του Μνημείου της 11ης Σεπτεμβρίου, όπως φαίνεται και στην πινακίδα, θλιβερή υπόμνηση μιας απίστευτης τραγωδίας αποτέλεσε η χθεσινή ένατη επέτειος των τρομοκρατικών επιθέσεων. Σχεδόν τρεις χιλιάδες άνθρωποι έχασαν τότε τη ζωή τους. Μαζί με αυτούς χάθηκαν – λόγω της πολιτικής της κυβέρνησης Μπους – κοινωνικά επιτεύγματα και κατακτήσεις της αμερικανικής δημοκρατίας. **Σελ. 20, 21**

Στη Νέα Υόρκη πλέον οι ζυμώσεις για το Κυπριακό

Θα το συζητήσουν Παπανδρέου και Γκιουλ

Οι υψηλών προσδοκιών, για τα Ηνωμένα Έθνη κυρίως, εντατικές συναντήσεις Χριστόφια-Έρογλου για το Περιουσιακό ολοκληρώθηκαν, αφήνοντας φτωχά αποτελέσματα και τους συμβούλους των δύο ηγετών ως εντολοδόχους συντήρησης της διαδικασίας μέχρι τον Οκτώβριο. Σειρά πλέον στο Κυπριακό παίρνουν οι συναντήσεις και οι παρασκηνιακές ζυμώσεις που θα πραγματοποιηθούν μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου στη Νέα Υόρκη. Στην έδρα των Η.Ε., εξ αφορμής της Γενικής Συνέλευσης, θα έχουν την ευκαιρία να συζητήσουν το Κυπριακό με ξένους ηγέτες και με τον γ.γ. του ΟΗΕ, Μπαν Κι Μουν, ο Πρόεδρος Χριστόφιας, αλλά και ο Πρωθυπουργός Παπανδρέου. Σημαντική θεωρείται, από τη μια, η συνάντηση Παπανδρέου-Γκιουλ, καθώς και η συνάντηση Χριστόφια-Μπαν, ενώ δεν αποκλείεται ο γ.γ. να δει και τον Ντερβίς Έρογλου, ο οποίος θα βρεθεί εκεί ως παρατηρητής στη Σύνοδο των υπουργών Εξωτερικών της Ισλαμικής Διάσκεψης. Στη Νέα Υόρκη θα μεταβεί επίσης και ο Αλεξάντερ Ντάουνερ, ο οποίος ήδη ζήτησε να συναντήσει είτε τον κ. Παπανδρέου είτε τον κ. Δρούτσα. **Σελ. 4**

Από αλλού ξεκινούν και αλλού στοχεύουν

Οι θέσεις των δύο πλευρών στο Περιουσιακό, τα επίμαχα σημεία και οι πρόνοιες που ελλοχεύουν κινδύνους. **Σελ. 4**

Ζεστό χρήμα στα ταμεία

Με θετικά πρόσημα κινούνται οι δείκτες που μετρούν την εισροή χρημάτων στα ταμεία των κυπριακών τραπεζών μέσω καταθέσεων, ενώ αυξημένες είναι και οι χορηγήσεις δανείων κατά το πρώτο εξάμηνο του 2010. Παράλληλα, θετική είναι η αξιολόγηση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για την πορεία της κυπριακής οικονομίας. Ωστόσο γίνονται και αυστηρές παρατηρήσεις για μείωση του υψηλού ελλείμματος. **Οικονομική, σελ. 5, 6**

Με εταιρεία στην Κύπρο ο μεσάζων

Ο μηχανικός Παντελής Καρακώστας φέρεται ότι είναι ο άνθρωπος που έφερνε σε επαφή τους προμηθευτές του ΟΤΕ, Siemens και Ιντρακόμ, με τις εταιρείες συμβούλων που καθόριζαν τα περιθώρια κέρδους. Χρησιμοποιούσε στην «τριγωνική σχέση» την εταιρεία Eurotech, με έδρα τη Λεμεσό. **Σελ. 9**

Σχέδιο απόσυρσης και μετά συγχώνευση

Στο τελικό στάδιο οι διεργασίες για απορρόφηση της Eurocypria από Κ.Α.

Το Υπ. Οικονομικών έχει ήδη ετοιμάσει το πλάνο με το οποίο θα επιτευχθεί η συγχώνευση της Eurocypria με τις Κυπριακές Αερογραμμές. Μετά τον διάλογο με τις συντεχνίες, έχει καταστεί σαφές από το Υπουργείο Οικονομικών ότι το επόμενο βήμα είναι ένα κοινό σχέδιο εθελούσιας εξόδου για τους υπαλλήλους των δύο εταιρειών. Έπειτα θα ακολουθήσει η απορρόφηση των εργαζομένων που θα απομείνουν στη Eurocypria, αλλά και των εργασιών της εταιρείας από τις Κυπριακές Αερογραμμές, ενώ νέα συλλογική σύμβαση εργασίας θα τεθεί σε εφαρμογή για το εργατικό δυναμικό της «νέας» εταιρείας. Όσον αφορά την απαραίτητη έγκριση από την Κομισιόν, οι νομικοί του Υπουργείου Οικονομικών έχουν ήδη ανατρέξει σε ανάλογες περιπτώσεις, που θεωρούνται ως προηγούμενο κρατικής στήριξης σε ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, ούτως ώστε να επιτραπεί και η σχεδιαζόμενη συγχώνευση Eurocypria και Κυπριακών Αερογραμμών. **Οικονομική, σελ. 4**

Τέλος της ανωνυμίας (και της ανομίας)

Απαραίτητη προϋπόθεση εισόδου στο γήπεδο για ενήλικες, έφηβους και παιδιά θα είναι, με το νέο έτος, η κάρτα φιλάθλου. Στόχος, μαζί με άλλα τρία μέτρα, είναι να μείνουν εκτός οι παράνομοι. Σημεία τριβής αποτελούν η έμμεση δήλωση οπαδικής προτίμησης και η δαπάνη που θα ξεπεράσει τα τρία εκατ. ευρώ. **Αθλητισμός, σελ. 33**

Κυβέρνηση χαμηλών προσδοκιών

Μειωμένες είναι οι προσδοκίες της ελληνικής κοινής γνώμης αναφορικά με τις επιδράσεις που θα έχει στην αποτελεσματικότερη λειτουργία της κυβέρνησης ο πρόσφατος ανασχηματισμός, όπως προκύπτει από δημοσκόπηση της Public Issue για λογαριασμό της «Κ». Σχεδόν έξι στους δέκα ερωτηθέντες εκτιμούν ότι «δεν θα αλλάξει τίποτα». **Σελ. 16**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Προϋπολογισμός

Η συζήτηση που πραγματοποιείται, ενόψει της τελικής διαμόρφωσης του προϋπολογισμού για το 2011, εξελίσσεται προς δύο πρωταρχικές κατευθύνσεις. Η πρώτη δίνει μεγαλύτερο βάρος στις περικοπές των δαπανών του Δημοσίου, ενώ η δεύτερη θεωρεί καλύτερη λύση για αύξηση των κρατικών εσόδων την επιβολή επιπρόσθετων φορολογιών.

Ανεξαρτήτως της οπτικής του καθενός για την οικονομία και τον ρόλο που πρέπει να έχει το κράτος σε αυτήν, η πραγματικότητα του υπό συζήτηση προϋπολογισμού είναι ότι η καθημερινότητα του Κύπριου πολίτη θα επιβαρυνθεί, όποια τάση εντός της κυβέρνησης και αν επικρατήσει. Είναι λοιπόν πολύ κρίσιμο ο πολίτης να πεισθεί ότι αν κληθεί να αντιμετωπίσει ένα νέο κύμα ακρίβειας, θα είναι στο πλαίσιο ενός ευρύτερου και μακροπρόθεσμου πλάνου, με στόχο την ανάπτυξη και την ευημερία, διότι οι θυσίες των πολιτών δεν μπορούν να εντάσσονται στην απλή διαχείριση πρόσκαιρων ταμειακών αναγκών.

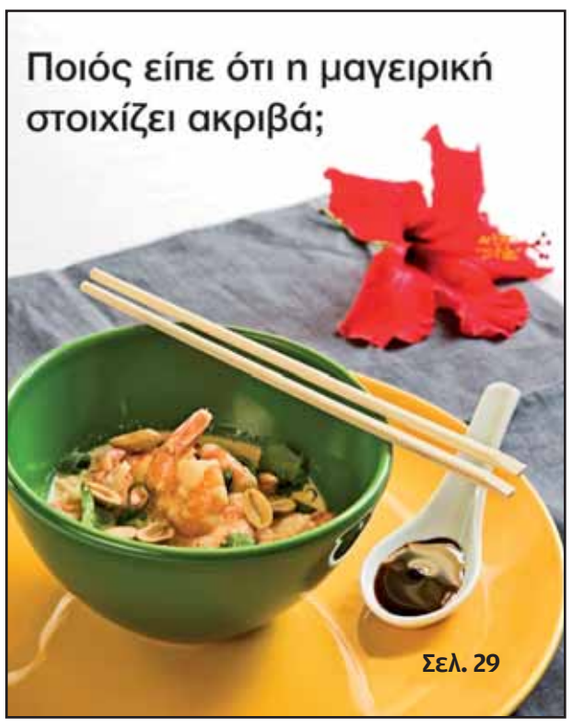

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟΝ «ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ» ΤΗΣ «Κ»

ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

Το παρασκήνιο των αλλαγών στους πίνακες

Πώς Καμένος και Παναγιώτου που είχαν κάνει λάθη υπέρ της Ομόνοιας βρέθηκαν στη β΄ κατηγορία. Μαζί και ο Γλυκής, ανεπιθύμητος από τον ΑΠΟΕΛ.

ΟΜΟΝΟΙΑ

Οι αντιστάρ γίνονται αναντικατάστατοι

Στο «τριφύλλι» των ηχηρών μεταγραφών και των υψηλών συμβολαίων ξεχωρίζουν επτά ποδοσφαιριστές χαμηλών τόνων, αλλά υψηλής ποιότητας, που εξελίσσονται σε σημαντικά εργαλεία του ρόστερ.

ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ

Τέλος εμφυλίου ή προσωρινή ανακωχή;

Ο πολυμετοχικός ΠΑΟ έχει μια ευκαιρία που, αν την αξιοποιήσει, θα τον εκτοξεύσει σε ψηλά ευρωπαϊκά στάνταρ. Αν όλα κυλήσουν ομαλά, η οικογένεια Βαρδινογιάννη παύει να έχει τον έλεγχο της ΠΑΕ.

ΜΟΥΝΤΟΜΠΑΣΚΕΤ

Αστέρια, αποκαλύψεις και απογοητεύσεις

Ο Ηρόδοτος Μιλτιάδους γράφει από την Πόλη για τους έμπειρους που ξεχώρισαν, τις αποκαλύψεις, αλλά και τις απογοητεύσεις του Μουντομπάσκετ. Οι «φουσκωτοί» και τα φρούρια γύρω από την ομάδα των ΗΠΑ, οι φτωχοί και οι πλούσιοι του τουρνουά.

kathimerini.com.cy/sport | Κάθε μέρα, κάθε λεπτό ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

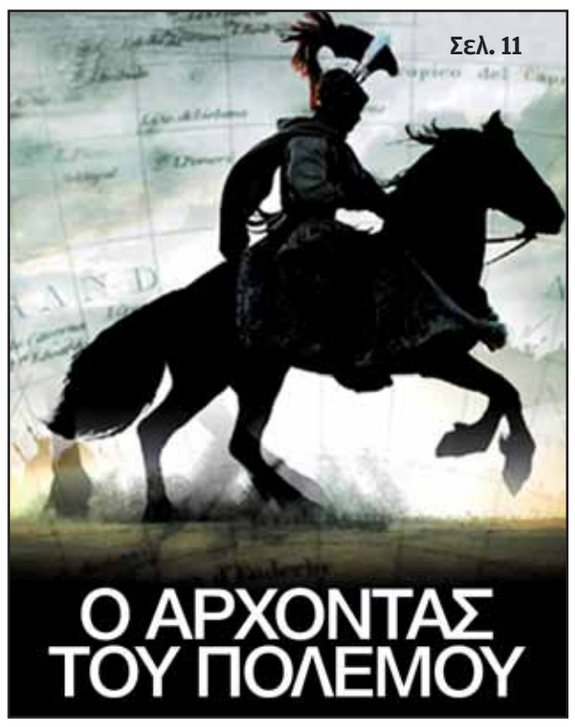

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Να παραιτηθεί ο Χριστόφιας

Δύο βασικές σχολές σκέψης χαρακτηρίζουν σήμερα το Κυπριακό στην ε/κ πλευρά. Η μια θεωρεί και υποστηρίζει ότι η μόνη οδός επίτευξης λύσης είναι η δι-ζωνική δικοινοτική ομοσπονδία (ΔΔΟ), όπως συμφωνήθηκε μεταξύ των δύο πλευρών στις συναντήσεις κορυφής του 1977-79. Αυτή είναι και η διακηρυγμένη γραμμή επί της οποίας κινείται από τότε και εντεύθεν το Εθνικό Συμβούλιο. Είναι επίσης η γραμμή την οποία κράτησαν σταθερά όσοι εκ μέρους της ε/κ πλευράς διαπραγματεύτηκαν το Κυπριακό. Τουτέστιν, Κυπριανού, Βασιλείου, Κληρίδης, Παπαδόπουλος και τώρα ο Χριστόφιας. Ουδείς των προαναφερθέντων δεν εγκατέλειψε τη γραμμή της επιδίωξης λύσης στη βάση της ΔΔΟ.

Η δεύτερη σχολή σκέψης συνοψίζεται στο ότι λύση ΔΔΟ είναι καταστροφική. Διότι ισοδυναμεί με κατάργηση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και εξηγεί ότι η δημιουργία δύο κρατιδίων υπό την ομπρέλα της Ομόσπονδης Δημοκρατίας της Κύπρου δεν θα αντέξει, αλλά και θα οδηγήσει στον έλεγχο του συνόλου της Κύπρου από την Τουρκία. Η συγκεκριμένη σχολή σκέψης υφίστατο στην ε/κ πολιτική επικράτεια, αλλά ήταν περιθωριακή. Εδώ και τρία σχεδόν χρόνια, άρχισε να λαθροβιεί και εντός κάποιων κοινοβουλευτικών κομμάτων, χωρίς όμως να εκδηλώνεται δημοσίως ως κομματική θέση. Η συγκεκριμένη σχολή σκέψης δεν καταλήγει σε εναλλακτική πρόταση. Εκτός κι αν το να παραμείνουν τα πράγματα ως έχουν θεωρηθεί ότι είναι μια κάποια πρόταση, που, αν και δεν βελτιώνει την κατάσταση, δεν την κάνει και χειρότερη. Γι' αυτό και όταν κάποιος εκ των εκφραστών της φτάνει στο διά ταύτα, προτείνει «αγώνα μέχρι τη δικαίωση» και εσχάτως «λύση με σωστό περιεχόμενο».

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο των πραγμάτων και χωρίς ουδεμία των πολιτικών συνισταμένων που συμμετέχουν στο Εθνικό Συμβούλιο να εισηγείται ή να τοποθετείται υπέρ της εγκατάλειψης της λύσης ΔΔΟ, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και εκπρόσωπος της ε/κ πλευράς στις συνομιλίες, Δημήτρης Χριστόφιας, διαπραγματεύεται τη λύση του Κυπριακού έχοντας απέναντί του τον ηγέτη της τ/κ πλευράς, Ντερβίς Έρογλου. Ο γράφων πολλές φορές διαφώνησε και επέκρινε επιλογές, θέσεις αλλά και τον τρόπο διαχείρισης διαφόρων ζητημάτων που άπτονται κυρίως του Κυπριακού, ανεξάρτητα αν στις συνομιλίες μάς εκπροσωπούσε ο Βασιλείου, ο Κληρίδης, ο Τάσσος ή ο Χριστόφιας. Μάλιστα, ο σημερινός Πρόεδρος έχει – από τον γράφοντα – δεχθεί πολύ περισσότερη κριτική από τον οποιοδήποτε προηγούμενο. Ωστόσο, αυτό ολίγη σημασία έχει. Μεγάλη σημασία έχει, όμως, όταν ο ηγέτης της ε/κ πλευράς στις συνομιλίες, ο οποίος βρέθηκε στην καυτή καρέκλα του διαπραγματευτή με την ψήφο της πλειοψηφίας των Ε/κ, δέχεται πυρά κυρίως από εκείνους που έκριναν ότι υπό τας περιστάσεις ήταν ο καταλληλότερος για να χειριστεί το Κυπριακό, μάλιστα ως «Πρόεδρος λύσης».

Δεν είναι δυνατόν, την ώρα που ο ηγέτης της πλευράς σου διαπραγματεύεται, όπως στην παρούσα συγκυρία, το περιουσιακό, να δηλώνεις, όπως ο εκπρόσωπος της ΕΔΕΚ, ότι «η συζήτηση για το περιουσιακό αφορά ατομικά δικαιώματα χιλιάδων προσφύγων» και πως «κανείς δεν μπορεί να παραβλέψει τα δικαιώματα αυτά και κανείς δεν μπορεί να τα διαπραγματεύεται ερήμην των ιδιοκτητών». Για να νομιμοποιείσαι να λες κάτι τέτοιο, θα πρέπει να έχεις και τι να αντιπροτείνεις. Από τη στιγμή που δεν μπορείς να ξέρεις ή δεν είσαι σε θέση, τη συγκεκριμένη στιγμή, να ξέρεις τι θέλει ο καθένας από τους ιδιοκτήτες, δύο τινά μπορείς να κάνεις: Είτε να καλέσεις τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να παραιτηθεί ή να δηλώσεις ότι θα πρέπει η δική μας πλευρά να αποχωρήσει από τις συνομιλίες. Κάτι παρόμοιο συμβαίνει και με το ΔΗΚΟ, το οποίο όμως παραμένει και στην κυβέρνηση ως εταίρος. Η μία πτέρυγα του ΔΗΚΟ, οι λεγόμενοι σκληροί, επικρίνουν σφόδρα τους χειρισμούς του Χριστόφια ευθύς εξαρχής και δεν φείδονται κόπων να το επαναλαμβάνουν. Μάλιστα, οι άνθρωποι επιμένουν ότι το κόμμα πρέπει να αποχωρήσει από την κυβέρνηση, ενώ ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ, Ανδρέας Αγγελίδης, είναι και ο μόνος που ανοικτά πλέον τοποθετείται εναντίον της ΔΔΟ. Από την άλλη, ο πρόεδρος του κόμματος, ενώ δημοσίως ασκεί κριτική στους χειρισμούς Χριστόφια στο Κυπριακό, συμπορεύεται με την κυβερνητική γραμμή για να συνυπάρχει στην εξουσία. Επί του προκειμένου ζητήματος και ενώ την Τετάρτη στην τηλεόραση του ΡΙΚ ο γ.γ. του ΔΗΚΟ, Κυριάκος Κενεβέζος, συμφώνησε με τον κ. Παπαδάκη της ΕΔΕΚ ότι ο κ. Χριστόφιας «δεν μπορεί να διαπραγματεύεται ερήμην των ιδιοκτητών», ο εκπρόσωπος Τύπου του κόμματος, Φώτης Φωτίου, δήλωνε: «Αντιλαμβανόμεθα ότι οι θέσεις Καρογιάν για το περιουσιακό έχουν ήδη ληφθεί υπόψη και έχουν ήδη συμβάλει στη διαμόρφωση των θέσεων της δικής μας πλευράς όπως έχουν κατατεθεί». Το ερώτημα στο οποίο θα πρέπει να απαντήσουν και τα δύο κόμματα είναι απλό και σαφές: Θέλουν λύση ΔΔΟ ή όχι; Από την τοποθέτηση του κάθε κόμματος φαίνεται και η σοβαρότητα της πολιτικής του και το βάρος που είναι διατεθειμένο να σηκώσει για την επίτευξη λύσης και μάλιστα «με σωστό περιεχόμενο».

paraschosa@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Ο ασύλληπτος θρύλος του Οσάμα μπιν Λάντεν

Τα πρόσωπα και τα επίθετα που συνοδεύουν τον υπ' αριθμόν ένα καταζητούμενο στον κόσμο

Της **ΧΡΙΣΤΙΑΝΑΣ ΒΩΝΙΑΤΗ**

Εννέα χρόνια μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου, που συγκλόνισαν συθέμελα, τόσο την ανθρωπότητα, όσο και την αδιαμφισβήτητη και άτρωτη μέχρι τότε αμερικανική υπερδύναμη, ο θρύλος που συνοδεύει το όνομα του Οσάμα μπιν Λάντεν παραμένει ασύλληπτος. Ζωντανός ή νεκρός, ελάχιστη σημασία έχει: Ο Οσάμα μπιν Λάντεν πλανιέται πέραν του συμβατού χρόνου. Προϊόν της συσσωρευμένης πικρίας και αγανάκτησης των εξαθλιωμένων πληθυσμών της Ανατολής ενάντια στην ξένη ιμπεριαλιστική καταπίεση και στον τοπικό πολιτικό δεσποτισμό που χαρακτηρίζει τα διεφθαρμένα αραβικά καθεστώτα-μαριονέτες, ο Οσάμα μπιν Λάντεν μετέτρεψε την επιθυμία για ανυποταγή και αντίσταση σε τρομοκρατική δράση.

Από τότε που ο μπιν Λάντεν στράφηκε ενάντια στους Αμερικανούς συμμάχους του, πριν από είκοσι χρόνια, έχει χαρακτηριστεί από τις δυτικές κυβερνήσεις με πολλά επίθετα: τρομοκράτης, φονταμενταλιστής, δολοφόνος, βάρβαρος, φανατικός, μηδενιστής. Ωστόσο, για μια σημαντική μερίδα του παγκόσμιου πληθυσμού, ο μπιν Λάντεν ενσαρκώνει πάνω απ' όλα την ιδέα ενός γενναίου πολεμιστή, ο οποίος, ως ένας σύγχρονος Σαλαντίν, είναι πρόθυμος να θυσιάσει τη ζωή του επιτιθέμενος στους πανίσχυρους σύγχρονους «σταυροφόρους». Για τους πληθυσμούς της Δύσης, οι οποίοι φυσιολογικά αντιλαμβάνονται τον μπιν Λάντεν ως το άκρον άωτον της βαρβαρότητας, ο «ηρωισμός» είναι η τελευταία ίσως λέξη που μπορεί να περιγράψει τον ψηλόλιγνο εμπνευστή και ηγέτη της αλ Κάιντα. Ωστόσο, για εκατομμύρια μουσουλμάνους ανά την υφήλιο, συμπεριλαμβανομένων και πολλών που αποστρέφονται την όποια μορφή τρομοκρατίας, ο μπιν Λάντεν αποτελεί μια αδιαμφισβήτητα ηρωική μορφή. Δεν είναι τυχαίο, εξάλλου, το ότι σε πολλές περιοχές του Πακιστάν που συνορεύουν με το Αφγανιστάν, αλλά και σε αρκετές άλλες μουσουλμανικές περιοχές του πλανήτη, το όνομα Οσάμα είναι πρώτο σε προτίμηση για τα νεογέννητα αγόρια.

Ο θαυμασμός για τον Οσάμα δεν εξαντλείται στο γεγονός ότι καταφέρνει για τόσα χρόνια να ξεγλιστρά από τα χέρια της CIA, όσο κι αν αυτό δημιουργεί μια μεθυστική ευφορία στον μέσο μουσουλμάνο. Περισσότερο, ο θαυμασμός αυτός έγκειται στην προσωπική του φήμη ως ενός ανθρώπου «με ακέραιο χαρακτήρα, εντιμότητα και γενναιότητα», σε αντιδιαστολή με τα διεφθαρμένα και εν πολλοίς ανίκανα αραβικά καθεστώτα. Σε αντίθεση με τα τελευταία, τα οποία σπεύδουν να κερδίσουν την εύνοια και τα πετροδόλαρα των Αμερικανών, ο μπιν Λάντεν αδιαφορεί για τις ανέσεις και τις απολαύσεις του πλούτου, υπομένοντας στωικά τις κακουχίες του πρωτόγονου τρόπου ζωής των μουτζαχεντίν, προκειμένου να υπηρετήσει τα – έστω αυθαίρετα και σκληροπυρηνικά – πιστεύω του.

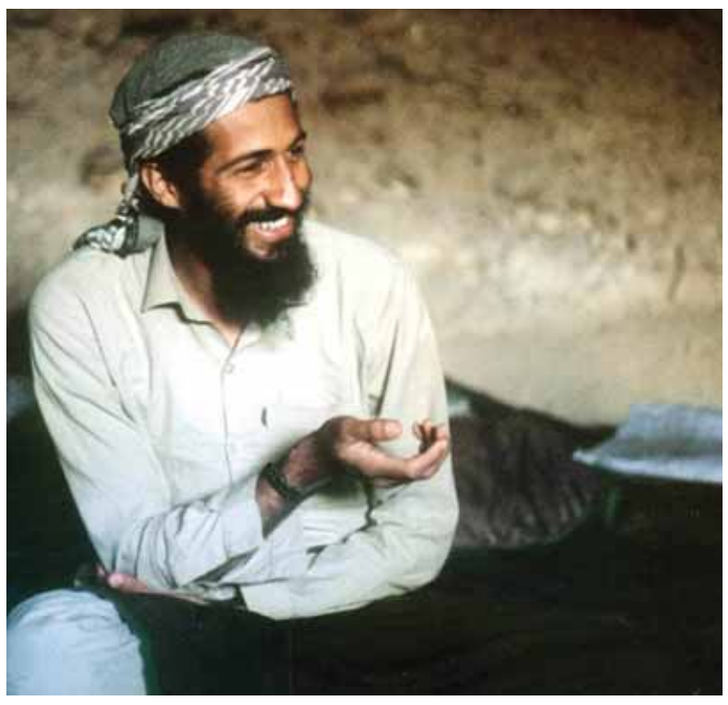

Ο Οσάμα μπιν Λάντεν υπήρξε δημιούργημα των μυστικών υπηρεσιών των ΗΠΑ. Τον χρηματοδοτούσαν, τον όπλιζαν και τον στήριζαν για την αντισοβιετική δράση του στο Αφγανιστάν. Τώρα προσπαθούν να απαλλαγούν από αυτόν.

Η αποτυχία της CIA

Είναι χαρακτηριστικό πως οι εγκωμιαστικές αναφορές για το ποιόν του μπιν Λάντεν δεν προέρχονται μόνο από πλευράς του μουσουλμανικού κόσμου: Ο ίδιος ο Michael Scheuer, ο οποίος υπήρξε επί σειρά ετών επικεφαλής του τμήματος της CIA για το ανθρωποκυνηγητό του διαβόητου τρομοκράτη, είχε γράψει το 2004: «Για περισσότερα από δέκα χρόνια, ο μπιν Λάντεν έχει επιδείξει υπομονή, λαμπρό σχεδιασμό, διοικητική και οργανωτική επιδεξιότητα, εξαίρετη αίσθηση στρατηγικής και τακτικής, αξιοθαύμαστα στοιχεία χαρακτήρα, ρητορική δεινότητα και εστιασμένους πολεμικούς στόχους». Παρά τον άκρατο παραλογισμό της πολύχρονης τρομοκρατικής δράσης του Οσάμα, ο Scheuer επισημαίνει πως «βάσει των πληροφοριών που έχουμε, ο μπιν Λάντεν δεν είναι τίποτα άλλο από αυτό που φαίνεται: ένας ευσεβής, χαρισματικός, μειλίχιος, γενναιόδωρος, ταλαντούχος και θαρραλέος μουσουλμάνος. Ως ιστορική μορφή, απ' όποια γωνία κι αν το δει κανείς, ο Οσάμα μπιν Λάντεν είναι ένας μεγάλος άνδρας». Από την άλλη, καίριο είναι και το ερώτημα αν οι άνθρωποι της CIA συνειδητά προσδίδουν ένα σχεδόν μεταφυσικό κύρος στον μπιν Λάντεν, για να δικαιολογήσουν τη μέχρι τώρα αποτυχία τους να τον συλλάβουν. Όπως εξίσου εύλογο είναι και το ερώτημα κατά πόσον οι ΗΠΑ εξυπηρετούνται διά της μη σύλληψης του μπιν Λάντεν, «νομιμοποιώντας» έτσι στα μάτια της αποχαυνωμένης κοινής γνώμης την ανάγκη διαιώνισης ενός ανίερου και αόριστου «Πολέμου κατά της Τρομοκρατίας».

Οι δίδυμες βαρβαρότητες

Πώς συνάδουν όμως αυτές οι κολακευτικές περιγραφές με τα ωμά γεγονότα της αποκρουστικής δράσης του Οσάμα μπιν Λάντεν, τα χέρια του οποίου είναι βαμμένα με το αίμα χιλιάδων ανυποψίαστων πολιτών, οι οποίοι έπεσαν θύματα των μεγαλύτερων τρομοκρατικών επιθέσεων της τελευταίας 20ετίας; Προς απάντηση αυτού του σύνθετου ερωτήματος, ένα χρήσιμο εργαλείο βαθύτερης κατανόησης των πολιτικών κινήτρων του ισλαμικού φονταμενταλισμού θα ήταν η αναγνώριση της αιτιακής σχέσης μεταξύ της εξωτερικής πολιτικής των ΗΠΑ και των επιθέσεων που έθεσαν τη χώρα στο στόχαστρό τους. Υπό αυτό το πρίσμα, οι νεκροί της 11ης Σεπτεμβρίου ήταν δύο φορές θύματα: θύματα των καμικάζι τρομοκρατών και θύματα της κυβέρνησης των ΗΠΑ, η οποία είχε επωάσει τους τελευταίους.

Η θλιβερή παρακαταθήκη των επιθέσεων της 11/9 υπήρξε ο διαχωρισμός του κόσμου σε μεταφυσικές κατηγορίες, σε δυνάμεις του «καλού» και του «κακού». Την ώρα που ο Τζορτζ Μπους κήρυττε τον «Πόλεμο κατά της Τρομοκρατίας», διαβεβαιώνοντας πως «we are the good guys» και προειδοποιώντας ότι «όποιος δεν είναι μαζί μας, είναι εναντίον μας», ο Οσάμα επαναλάμβανε τον όρκο του σ' έναν παγκόσμιο «Ιερό Πόλεμο», φοβερίζοντας τους ανά τον κόσμο «άπιστους». Όπως παρατηρεί στο βιβλίο του «Σύγκρουση Βαρβαροτήτων» ο καθηγητής στο πανεπιστήμιο SOAS Gilbert Achcar, «το Κακό, στη μεταφυσική, απόλυτη σημασία του, είναι μια έννοια κοινή στη φονταμενταλιστική, γεμάτη θρησκευτική αντιδραστικότητα παγκόσμια οπτική που συμμερίζονται, τόσο ο Μπους, όσο και ο μπιν Λάντεν». Όσο παράλογο είναι το δόλωμα περί των παρθένων που περιμένουν να υποδεχτούν ως μάρτυρες του Αλλάχ τους καμικάζι στον Παράδεισο, άλλο τόσο εξωφρενική υπήρξε η προσπάθεια της διακυβέρνησης Μπους να διατάζει και να δικαιολογεί νέους πολέμους και νέες βαρβαρότητες μασκαρεμένες ως αντίποινα, παρασύροντας άπαντες στη μέγγενη μιας συλλογικής παράνοιας.

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: **ΜΙΧΑΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ**

49 χρόνια πρίν στην «Κ» *12.IX.1961*

ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ: ΕΚΛΟΓΕΣ. Ἡ πολιτικὴ κατάστασις τείνει πρὸς πλήρη διευκρίνησιν τόσον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ ἐνδεχομένου τῆς διενεργείας τῶν ἐκλογῶν ὅσον καὶ τοῦ πιθανοῦ χρόνου τῆς προκηρύξεώς των. Ἡ διευκρίνησις αὕτη ἐγένετο αὐτοπροσώπως ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Κωνσταντίνου Καραμανλῆ, ὁ ὁποῖος ἐρωτηθείς ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Τύπου ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν ἐκλογῶν, ἐδήλωσεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις προσανατολίζεται ἤδη πρὸς τὴν ἰδέαν τῆς διεξαγωγῆς αὐτῶν ἐντὸς τοῦ φθινοπώρου. Αὐτονόητον εἶναι ὅτι ὁριστικὴ ἀπόφασις θὰ ληφθῇ μετὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ Βασιλέως ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἡ καθ' ὅλας τὰς ἐνδείξεις ὁριστικὴ αὐτὴ ἀπόφασις τῆς Κυβερνήσεως ἐλήφθη προφανῶς ἐν συναρτήσει μὲ τὴν ἔντασιν τῆς διεθνοῦς καταστάσεως, ἡ ὁποία ἐπιβάλλει τὴν παρουσίαν Κυβερνήσεως ἀνανεωμένης εἰς τὴν λαϊκὴν ἐντολήν. Συναφῶς, ὡς ἀναφέρεται καὶ εἰς κύριον ἄρθρον τῶν «Τάϊμς» τοῦ Λονδίνου, οἱ ἐξωτερικοὶ αὐτοὶ παράγοντες καὶ εἰδικώτερον ἡ πίεσις καὶ αἱ ἀπειλαὶ τοῦ Ἀνατολικοῦ Συνασπισμοῦ ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος –αἱ ὁποῖαι, κατὰ τὸ ἔγκυρον βρεταννικὸν ὄργανον, ἐνίσχυσαν τὴν θέσιν τοῦ κ. Καραμανλῆ– ἐπιβάλλουν τὴν ἐπίσπευσιν τῶν ἐκλογῶν καὶ προεξοφλοῦν τρόπον τινὰ τὴν ἔκβασίν των ὑπὲρ τῆς Ε.Ρ.Ε. Ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς ἀντιπολιτεύσεως μόνο ὁ κ. Γεώργιος Παπανδρέου, ὑπ' ὄψιν τοῦ ὁποίου ἐτέθη ἡ δήλωσις τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ, ἐξέφρασε τὴν ἱκανοποίησίν του διὰ τῶν λέξεων: «Ἐπὶ τέλους!»

Ἐν τῷ μεταξύ, εἰς τὸν χῶρον τῆς Ἀντιπολιτεύσεως ἐσημειώθησαν αἱ ἑξῆς ἐξελίξεις: Ὁ ἀρχηγὸς τῶν Φιλελευθέρων κ. Σοφοκλῆς Βενιζέλος ἐπέστρεψε χθὲς ἀεροπορικῶς ἐξ Ἡρακλείου καὶ ἐνημερώθη ὑπὸ τοῦ κ. Σταύρου Κωστοπούλου ἐπὶ τῶν τελευταίων ἐξελίξεων. Ἀκολούθως συνηντήθη μετὰ τῶν κ.κ. Στεφάνου Στεφανοπούλου, Σ. Παπαπολίτη καὶ Παυσανία Κατσώτα. Κατὰ τὴν σύσκεψιν αὐτήν, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων, τὰ ὁποῖα μετεῖχον τῆς Κ.Ε.Α., ἐπανέλαβον τὴν ἀπόφασίν των νὰ διατηρήσουν τὴν ἑνότητά των καὶ νὰ ἀντιμετωπίσουν ἀπὸ κοινοῦ τὴν κατάστασιν.

7η ΗΜΕΡΑ

Με άριστα το 10

Γράφει **Ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ**

1 Στον Αντώνη Πασχαλίδη. Στους πολέμους στην Αρχαία Ελλάδα έβαζαν τους ξένους συμμάχους που θεωρούνταν «αναλώσιμοι» στην εμπροσθοφυλακή να μαζέψουν τα πρώτα βέλη πάνω τους, για να ακολουθήσουν μετά τα παιδιά της Σπάρτης ή της Αθήνας. Έτσι και ο Αντωνάκης βγήκε με ύφος Φόρεστ Γκαμπ να δικαιολογήσει τις τρεις νέες άδειες γκολφ, λέγοντας το ιστορικό πλέον «για τις ανάγκες της Προεδρίας της Ε.Ε.». Έπεσε μαχόμενος ο Φόρεστ.

2 Στα γκολφ. Είναι η καλύτερη δικαιολογία, για να μετατρέπονται οι πέτρες σε χρυσάφι. Αγοράζεις σε ένα απόμερο βουνό εκατό σκάλες, σου δίνει η κυβέρνηση άδεια (και ωφελήματα) να το κάνεις γκολφ και αμέσως η πλαγιά από δέκα εκατομμύρια πουλιέται εκατό! Και σε καλή μεριά!

3 Στον υπουργό Υγείας. Όταν τα βρει σκούρα και αρρωστήσει κανένα μωράκι σε κλινική, κάνει μια δήλωση για «έρευνα» και «πόρισμα», θεωρώντας έτσι πως καθαρίζει. Κάτι σαν την εκφυλισμένη έκφραση για το μαχαίρι που θα φτάσει στο κόκκαλο. Ακόμη περιμένουμε το πόρισμα για το Ιπποκράτειο.

4 Στον ΚΟΤ. Αποδεικνύεται πως το ξένο είναι πάντα καλύτερο, αφού χορηγεί με αρκετές χιλιάδες ευρώ σειρά μαγειρικής στο Discovery για την κυπριακή κουζίνα. Στην Κύπρο αφήνει τους εστιάτορες να σερβίρουν τταβά του microwave σε πλαστικές καρέκλες των τριών ευρώ. Τα μεταξωτά βρακιά...

5 Σε ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ. Θέλουν – λένε κάποια σαΐνια τους – να γίνει δημόσιος διάλογος για το Περιουσιακό και μετά να πάει να διαπραγματευτεί ο Χριστόφιας. Εγώ πιστεύω να γυρίζουν DVD τις συνεδρίες του Εθνικού Συμβουλίου και θα κτυπήσει σε πωλήσεις αυτό της Τζούλιας. Τα λεφτά να πηγαίνουν για την άμυνα (χαρές ο Ομήρου).

«Προσέχω την εμφάνιση μου γιατί σέβομαι το περιβάλλον».

ΚΥΠΕ

Κόμισσα Αννα ντ' Ορνανό.

6 Στους Δρούτσα-Κυπριανού. Όντως η εξωτερική μας πολιτική απέκτησε ένα style, μια χάρη, ένα ύφος και μια απέριττη σε δωρικό λόγο γλώσσα που εκφράζει το κάλλος του ανδρός απέναντι σε κάλλιστους συνομιλητές. Εύγε Μάρκο.

7 Στον Γιώργο Ιακώβου. Από την άλλη πλευρά της εξωτερικής μας πολιτικής υπάρχει ο Γιώργος. Αυτός ο γεμάτος εμπειρίες πολιτικός ταγός που με τη σοφία του καθοδήγησε Προέδρους, Ηνωμένα Έθνη, Ευρωπαϊκές και μη Ενώσεις, αλλά και παλιννοστούντες. Άξια κερδίζει τον τίτλο του κασάπη της εξωτερικής μας πολιτικής δίπλα από τον μεγάλο σεφ Μάρκο με τα 2 Michellin stars. Οι πούλλες του Προέδρου είναι εκτός συναγωνισμού...

8 Στον Πρόεδρο Χριστόφια. Πήγε στο Ηρώδειο και γιόρτασε κάτω από την Ακρόπολη μαζί με τον ΘΟΚ και τον Πρόεδρο Παπούλια τα 50χρονα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Μίλησε κιόλας πολιτικά στο αρχαίο θέατρο (Οϊμέ) για το «Μεγάλο θαύμα» που πρέπει να κάνουμε στο Κυπριακό. Αναγνωρίζουμε πάντως το μικρό θαύμα που άντεξε ο κομουνιστής Κύπριος κάτω από την Ακρόπολη μια ώρα και πενήντα πέντε λεπτά.

Μάρκος Παγδατής

ΕΙΠΕ

Αποχωρώ από την Εθνική Κύπρου

ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΠΕΙ

Love Cyprus

9 Στο Aperitivo. Όπως στον 19ο αιώνα η πολιτική ζυμωνόταν στα coffee shops των Παρισίων και της Λόνδρας, έτσι και στη Λευκωσία η οικονομική και εξωτερική πολιτική ωριμάζει σαν μούστος στο cafe bar της πρωτεύουσας. Μέχρι και ο εκλεκτικός Δημήτρης Δρούτσας λίγο πριν επιβιβαστεί στο lear jet του ένιωσε τη φιλοξενία του Μάρκου μετά της συνοδείας ξανθιάς κυρίας. Λέτε;

10 Στα αμπελοπούλια. Την ώρα που η υψηλή πολιτική ζυμώνεται στα coffee shops, η χαμηλότερη, αυτή του αθλητισμού και του ευγενούς σπορ του φούρπου, βγάζει κρασί σε ταβερνεία της περιοχής, όπου το χρώμα του χώματος είναι αντιστρόφως ανάλογο με τις πολιτικές πεποιθήσεις των ανθρώπων της. Εκεί, λοιπόν, εκτός από τα παράνομα εδέσματα, μπορείτε να απολαύσετε παρκαρισμένα στο κόκκινο χώμα περισσότερα Bentley από όσα κυκλοφορούν στην Bishops Avenue, στο ευγενές Hampstead του Λονδίνου.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας «Η Καθημερινή» Α.Ε. - Έκδοση Εντύπων - Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης»

Πρόεδρος Δ.Σ.: **Κωστας Ιορδανιδης** ▪ Γενικός Διευθυντής: **Χριστης Λοττιδης** ▪ Διευθυντής: **Ανδρεας Παρασχος** ▪ Αρχισυντάκτης: **Γιαννης Αντωνιου**
Υπεύθυνος Οικονομικού: **Μιχαλης Περσιανης** ▪ Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: **Κωστας Σωτηροπουλος** ▪ Υπεύθυνος Ατελιέ: **Παντελης Δαμιανου**

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: **Αλεξης Παπαχελας** ▪ Διεύθυνση συντάξεως: **Νικος Κωνστανταρας - Κωστης Φαφουτης**

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

"Σε παρατώ!
Αποφάσισα να ζήσω
τον έρωτα μου
με τον Σπυρίδωνα"

sure € cash

MARFIN LAIKI BANK
Πάντα εδώ, πάντα για σένα

Στη ζωή δεν μπορείς να είσαι σίγουρος για τίποτα, παρά μόνο για την επιστροφή των χρημάτων σου.

Με το σχέδιο επιστροφής χρημάτων **"Sure Cash"** όσο περισσότερο χρησιμοποιείτε την πιστωτική σας κάρτα, τόσο περισσότερα χρήματα σας επιστρέφονται, πάντα χωρίς κληρώσεις.

Σχέδιο επιστροφής χρημάτων **"Sure Cash". Λεφτά στα σίγουρα!**

Το "Sure Cash" ισχύει για πιστωτικές κάρτες εκτός Card & Fly και Woman's Card. Η επιστροφή χρημάτων προϋποθέτει ελάχιστη κίνηση ίση με €5,000. Για τους όρους και κανονισμούς: www. marfinlaiki.com.cy

ΤΗΛΕΤΡΑΠΕΖΑ 8000 2000, www.marfinlaiki.com.cy

Διαβάστε στο www.kathimerini.com.cy Τα υψηλά επίπεδα τεστοστερόνης μπορεί να ευθύνονται για τις επιθετικές εξαγορές εταιρειών.

Άφησαν για τον Οκτώβριο τα δύσκολα

Χριστόφιας και Έρογλου τα βρήκαν σκούρα στο Περιουσιακό και αναχωρούν στο εξωτερικό, με ανοικτό ραντεβού στη Λευκωσία

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ-ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Των **ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ**
και **ΡΟΝΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ**

Παρότι η ιδέα της πραγματοποίησης της επιδιωκόμενης από τα Η.Ε. τριμερούς συνάντησης Μπαν-Χριστόφια-Έρογλου, στη διάρκεια της παρουσίας του Προέδρου της Δημοκρατίας στην έδρα του διεθνούς οργανισμού για τις εργασίες της Γενικής Συνέλευσης έχει εγκαταλειφθεί, τα σχέδια του ειδικού συμβούλου του γενικού γραμματέα Αλεξάντερ Ντάουνερ να βρίσκεται στη Νέα Υόρκη το τρίτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου φαίνεται ότι ευοδώνονται. Αν και επισήμως αξιωματούχοι του ΟΗΕ στη Λευκωσία και στη Νέα Υόρκη αρνούνται να επιβεβαιώσουν επίσημα την επίσκεψη Ντάουνερ στην έδρα των Η.Ε., ελληνικές διπλωματικές πηγές έλεγαν στην «Κ» ότι έχουν λάβει αίτημα από το γραφείο του Αυστραλού διπλωμάτη για συνάντηση με τον Πρωθυπουργό Γιώργο Παπανδρέου ή τον υπουργό Εξωτερικών, Δημήτρη Δρούτσα, στη διάρκεια της εδώ παρουσίας τους.

Αξιωματούχος του ΟΗΕ, αποφεύγοντας να επιβεβαιώσει την πληροφορία, ανέφερε ότι η όποια επίσημη ανακοίνωση θα γίνει από το γραφείο των Η.Ε. στη Λευκωσία.

Σύμφωνα με διπλωματικές πηγές, πέραν της δυνατότητας που προσφέρει η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ για συναντήσεις με αρμοδίους των χειρισμών του Κυπριακού των βασικών παικτών (συμπεριλαμβανομένων και των χωρών-μελών των πέντε μονίμων μελών του Σ.Α. και της Ε.Ε.), τα Η.Ε. κρίνουν αναγκαία την ανασκόπηση της πορείας των διαπραγματεύσεων, ιδίως μετά τις διήμερες εντατικές συνομιλίες Χριστόφια-Έρογλου την περασμένη εβδομάδα και τις συναντήσεις των αντιπροσώπων των δύο ηγετών την εβδομάδα που

Χριστόφιας και Έρογλου παρέπεμψαν στους συμβούλους τους τα περαιτέρω, μέχρι την επανέναρξη των συνομιλιών τον Οκτώβριο.

έρχεται (16 και 17 Σεπτεμβρίου). Ο Οκτώβριος θεωρείται καθοριστικός μήνας για την καταγραφή σημαντικών συγκλίσεων στο Περιουσιακό, ώστε να ανοίξει ο δρόμος για περαιτέρω εντατικοποίηση των διαπραγματεύσεων και για χάραξη της τελικής διαδικασίας του πάρε-δώσε, στην οποία σημαντικό ρόλο πιστεύεται ότι μπορεί να διαδραματίσει ο διεθνής παράγοντας.

Από τις εντατικές στην εντατική

Δημήτρης Χριστόφιας και Ντερβίς Έρογλου φεύγουν από την Κύπρο με ίδιους προορισμούς, αφήνοντας στην ουσία τις συνομιλίες στον αναπνευστήρα, μέχρι να επιστρέψουν και να αναλάβουν ξανά τα πολύπλοκα ζητήματα του Περιουσιακού. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας πάει Βρυξέλλες, για να λάβει μέρος στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και μετά στη Νέα Υόρκη, για να προσφωνήσει τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ. Ο Ντερβίς Έρογλου πάει επίσης στις Βρυξέλλες, όπου θα γίνει δεκτός την Τρίτη από τον πρόεδρο της Κομισιόν, Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο, αλλά και από τον επίτροπο για τη διεύρυνση, Στέφαν Φούλε. Στη συνέχεια, ο Τ/κ ηγέτης θα πάει επίσης στις ΗΠΑ, για να παρακολουθήσει ως παρατηρητής τη Σύνοδο των υπουργών Εξωτερικών της Ισλαμικής Διάσκεψης.

Αναχωρώντας οι δύο ηγέτες και μετά την αναιμική συνάντηση της Παρασκευής, αφήνουν στους συμβούλους τους, Ιακώβου και Οζερσάι, αλλά και στις διαπραγματευτικές ομάδες το πακέτο του Περιουσιακού, «για να συγκεκριμενοποιήσουν τις κύριες πτυχές του και να διαπιστώσουν κατά πόσον υπάρχουν συγκλίσεις», όπως χαρακτηριστικά δήλωσε αμέσως μετά τη συνάντηση ο Αλεξάντερ Ντάουνερ. Και μόνο το λεχθέν υπό Ντάουνερ, «κατά πόσον υπάρχουν συγκλίσεις», δίνει και τη ζοφερή εικόνα που εξακολουθεί να υπάρχει και μετά από το – υψηλών προσδοκιών για τον Αυστραλό διπλωμάτη – διήμερο των εντατικών. Κι αυτό γιατί, σύμφωνα με πηγή που έχει γνώση των διαδραματισθέντων, υφίσταται χάσμα στα ζητήματα της αποκατάστασης και ανταλλαγής περιουσιών που προτάσσει η ε/κ πλευρά. Η κάποια σύγκλιση, δε, που παρατηρείται είναι στο ζήτημα των αποζημιώσεων, που είναι το κυρίαρχο που προτάσσει η τ/κ πλευρά. Η διαπίστωση ότι οι συνομιλίες ήταν ανώφελο να συνεχιστούν λόγω χάσματος ήταν και ο λόγος που η συνάντηση της Παρασκευής, ενώ ήταν προγραμματισμένη να ολοκληρωθεί το απόγευμα, κράτησε μόνο μέχρι το μεσημέρι. Έτσι επιστρατεύτηκε – όπως και σε παρόμοια περίπτωση, στη συζήτηση της διακυβέρνησης, η μέθοδος του «αναπνευστήρα» των συμβούλων, οι οποίοι θα κρατήσουν διά των συναντήσεών τους τις συνομιλίες εν ζωή, μέχρι να επιστρέψουν οι δύο ηγέτες στην Κύπρο.

Συνομιλίες Παπανδρέου με Χριστόφια και Γκιουλ

ΑΘΗΝΑ
Της **ΔΩΡΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Το Κυπριακό θα βρεθεί στο επίκεντρο των επαφών του Πρωθυπουργού της Ελλάδας, κ. Γιώργου Παπανδρέου, τις αμέσως επόμενες μέρες, αφού δύο σημαντικά ταξίδια που θα πραγματοποιήσει στο εξωτερικό προσφέρονται για προώθηση των θέσεων που αποφάσισαν από κοινού Αθήνα και Λευκωσία και ευρύτερα των εθνικών θεμάτων. Την Τετάρτη 15 Σεπτεμβρίου ο Πρωθυπουργός πρόκειται να μεταβεί στις Βρυξέλλες, όπου Πέμπτη και Παρασκευή συνέρχεται το Συμβούλιο Κορυφής της Ε.Ε. Εκεί θα έχει την ευκαιρία να ενημερωθεί από πρώτο χέρι από τον κ. Δ. Χριστόφια για τις εξελίξεις, μετά και τη συζήτηση του Περιουσιακού, ενώ το Σάββατο 18 Σεπτεμβρίου ο κ. Παπανδρέου αναχωρεί για τη Νέα Υόρκη, όπου θα συμμετάσχει στις εργασίες της Συνόδου Κορυφής του ΟΗΕ.

Ο Πρωθυπουργός θα συναντηθεί με τον γ.γ. του ΟΗΕ, κ. Μπαν Κι Μουν, ενώ, όσον αφορά τις επαφές με ηγέτες άλλων χωρών, ανάμεσά τους περιλαμβάνονται συναντήσεις με τον Πρόεδρο της Τουρκίας, κ. Αμπντουλάχ Γκιουλ, αλλά και τον Πρόεδρο της Κύπρου, κ. Δημήτρη Χριστόφια, με επίκεντρο το Κυπριακό, που θεωρείται ότι βρίσκεται σε κρίσιμη καμπή και θα είναι ένα από τα βασικά ζητήματα που θα απασχολήσει τις συναντήσεις των ηγετών, στο περιθώριο της Γενικής Συνέλευσης.

Πέραν αυτών, το πρόγραμμα του Πρωθυπουργού περιλαμβάνει συμμετοχή του στη δεξίωση που θα παραθέσει ο Πρόεδρος των ΗΠΑ, κ. Μπαράκ Ομπάμα, για την έναρξη των εργασιών της Γενικής Συνέλευσης, αλλά και σε δείπνο που οργανώνει ο πρώην Πρόεδρος των ΗΠΑ, Μπιλ Κλίντον. Παράλληλα, θα έχει κύκλο επαφών

Φουντώνει η φημολογία ότι ο Πρωθυπουργός θα είναι υποψήφιος για γ.γ. του ΟΗΕ

με την ομογένεια, ενώ θα μιλήσει σε εκδήλωση του Συμβουλίου Εξωτερικών Σχέσεων και θα προεδρεύσει σε συνεδρίαση της Σοσιαλιστικής Διεθνούς. Η παρουσία του κ. Παπανδρέου στις εργασίες τις Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ πραγματοποιείται σε μια χρονική περίοδο κατά την οποία φουντώνει η φημολογία για ενδεχόμενη υποψηφιότητά του για τη θέση του γ.γ. του οργανισμού. Η θητεία του νυν Ασιάτη γραμματέα λήγει στο τέλος του 2011 και ο επόμενος θα προέρχεται από την Ευρώπη.

Διαφορετικές αφετηρίες με διαφορετική στόχευση

Οι θέσεις των δύο πλευρών στο Περιουσιακό, τα επίμαχα σημεία και οι πρόνοιες που ελλοχεύουν κινδύνους για τους Ελληνοκυπρίους

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ**

Στην πιο κρίσιμη καμπή της τρέχουσας προσπάθειας μπήκαν πλέον οι Χριστόφιας και Έρογλου, με την κατάθεση λεπτομερών εγγράφων στο κεφάλαιο των περιουσιών και τη διεξαγωγή των δύο ολοήμερων συναντήσεων. Το συγκεκριμένο κεφάλαιο θεωρείται το δυσκολότερο κομμάτι του παζλ, στην προσπάθεια εξεύρεσης λύσης του Κυπριακού, αλλά και κλειδί για τη μετέπειτα πορεία. Οι δύο πλευρές φαίνεται να καταλήγουν στον τρόπο ρύθμισης του συγκεκριμένου προβλήματος, μέσα από ένα μικτό σύστημα ανακατανομής των περιουσιών με μερική αποκατάσταση, μερική αποζημίωση και μερική ανταλλαγή, στον ρόλο της Επιτροπής Περιουσιών, αλλά και στο ότι το δικαίωμα του ιδιοκτήτη δεν μπορεί να είναι απόλυτο, αλλά θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη και τις πραγματικότητες επί του εδάφους.

Μεταξύ τους, όμως, συνεχίζουν να υφίστανται σημαντικές διαφορές, όπως π.χ. ποιος θα πρέπει να έχει τον πρώτο λόγο στην περιουσία, αν θα πρέπει να υπάρξουν μόνιμες παρεκκλίσεις και ποιος θα κληθεί να καλύψει το κόστος των αποζημιώσεων. Στις τ/κ προτάσεις υπάρχει αριθμός επίμαχων προνοιών, όπως αυτή για επιστροφή των περιουσιών, τα δικαιώματα των οποίων δεν έχουν εκχωρηθεί και όχι αυτών που είναι ανεκμετάλλευτες ή για κάλυψη των αποζημιώσεων για απώλεια χρήσης στους ιδιοκτήτες από το συνιστών κρατίδιο από το οποίο προέρχονται. Επικίνδυνες όμως πρόνοιες συμπεριλαμβάνονται και στις προτάσεις της ε/κ πλευράς, όπως αυτή για καταβολή οικονομικής βοήθειας με συγκεκριμένο πόσο στους εποίκους, αφού πιθανόν να αποτελέσει κίνητρο για την έλευση περαιτέρω Τούρκων αμέσως πριν μια ενδεχόμενη συμφωνία, θέτοντας εν αμφιβόλω τη βιωσιμότητα της λύσης.

Στον νόμιμο ιδιοκτήτη ο πρώτος λόγος για την περιουσία

Η ε/κ πλευρά επιμένει πως ο νόμιμος ιδιοκτήτης θα πρέπει να έχει τον πρώτο λόγο, όσον αφορά την περιουσία του. Σημειώνει ότι η πτυχή των περιουσιών είναι άμεσα συνδεδεμένη με αυτές του Εδαφικού και των εποίκων και ως εκ τούτου η διαπραγμάτευση του συγκεκριμένου κεφαλαίου θα πρέπει γίνει παράλληλα με τα δύο αυτά ζητήματα και υποδεικνύει ότι οι όποιες εδαφικές αναπροσαρμογές θα πρέπει να γίνουν με βασικό γνώμονα την επιστροφή όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού προσφύγων. Τονίζει επίσης ότι οι όποιοι περιορισμοί στο δικαίωμα ιδιοκτησίας θα πρέπει να είναι προσωρινοί και

Δέχεται προσωρινές παρεκκλίσεις στο δικαίωμα ιδιοκτησίας, με μέγιστη περίοδο τα δέκα χρόνια

EPA

Για τη χρηματοδότηση των απαιτούμενων αποζημιώσεων, η ε/κ πλευρά προτείνει τη δημιουργία ταμείου, το οποίο σε πρώτη φάση θα πριμοδοτηθεί από διεθνείς δωρητές (γίνεται λόγος για σύγκληση διεθνούς διάσκεψης δωρητών) και στη συνέχεια από έκδοση ομολόγων.

να μην ξεπερνούν τα δέκα χρόνια. Για τις περιοχές που θα επιστραφούν υπό ε/κ διοίκηση, η ε/κ πλευρά τονίζει ότι η αποκατάσταση των εκτοπισμένων θα πρέπει να είναι άμεση και απόλυτη, εκτός στις περιπτώσεις που η περιουσία χρησιμοποιείται ως πρώτη κατοικία ή για βιοποριστικούς σκοπούς, οπότε ο χρήστης θα μπορεί – καταβάλλοντας ενοίκιο, το ύψος του οποίου θα καθορίζεται ανάλογα με το είδος και την αξία της περιουσίας – να παραμείνει μέχρι τη μεταστέγασή του, η οποία θα πρέπει να γίνει εντός δέκα χρόνων. Εξαίρεση αποτελούν οι ηλικιωμένοι, οι οποίοι θα έχουν την επιλογή παραμονής στην περιουσία διά βίου.

Οι υπόλοιπες περιουσίες, που δεν θα περιλαμβάνονται στις εδαφικές αναπροσαρμογές, θα αποκαθίστανται μόνο στις περιπτώσεις που αυτές δεν έχουν τύχει εκμετάλλευσης ή που χρησιμοποιούντο ως κατοικίες την τελευταία τουλάχιστον δεκαετία προ της εισβολής από τον ιδιοκτήτη. Σε διαφορετική περίπτωση, ο ιδιοκτήτης θα πρέπει να αναμένει τη μεταστέγασή του χρήστη. Στην περίπτωση που ο χρήστης αποδείξει ότι κατοικούσε για χρόνια στην περιουσία και ότι η μετακίνησή του θα προκαλέσει δυσανάλογα νέα δεινά, τον τελικό λόγο θα έχει η επιτροπή αποζημιώσεων. Όσον αφορά τις περιουσίες που έχουν «απαλλοτριωθεί» για σκοπούς δημόσιας ωφελείας ή που είναι αδύνατον να επιστραφούν, καθώς σε αυτές έχουν κτιστεί πολυκατοικίες ή μεγάλα κέντρα, η ε/κ πλευρά αποδέχεται ότι αυτές θα μπορούν να τύχουν ρύθμισης μέσω απαλλοτρίωσης και αποζημίωσης μόνο, με την εισήγηση όπως στη δεύτερη περίπτωση οι νόμιμοι ιδιοκτήτες λαμβάνουν μετοχές της εταιρείας. Σε όλες τις περιπτώσεις που ο νόμιμος ιδιοκτήτης θα επιλέξει να επιστρέψει, θα πρέπει να καταβάλει στον χρήστη αποζημίωση ανάλογη της βελτίωσης της οποίας έτυχε η περιουσία του.

Στις ε/κ προτάσεις τίθεται και χρονικό όριο, εντός του οποίου είναι δυνατή η διεκδίκηση μιας περιουσίας. Συγκεκριμένα, οι δικαιούχοι έχουν δικαίωμα να δηλώσουν πρόθεση αποκατάστασης μόνο την πρώτη διετία μετά τη λύση. Σε διαφορετική περίπτωση, η περιουσία εγγράφεται αυτόματα στον χρήστη και το δικαίωμα περιορίζεται σε αυτό της διεκδίκησης αποζημιώσεων. Δικαίωμα που επίσης παραγράφεται, εάν ένα τέτοιο αίτημα δεν κατατεθεί εντός πέντε ετών. Η πρόνοια αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο μια λογικής – την οποία συμμερίζονται και τα Η.Ε. – ότι θα πρέπει να αποτραπεί η διαιώνιση των προβλημάτων των περιουσιών μέσα από αιτήματα των δικαιούχων για απροσδιόριστο χρόνο μετά τη λύση, ώστε να καταστεί πιο εύκολος ο υπολογισμός των αναγκών σε πόρους και γη προς ικανοποίηση των αιτημάτων. Για τη χρηματοδότηση των απαιτούμενων αποζημιώσεων, η ε/κ πλευρά προτείνει τη δημιουργία ταμείου, το οποίο σε πρώτη φάση θα πριμοδοτηθεί από διεθνείς δωρητές (γίνεται λόγος για σύγκληση διεθνούς διάσκεψης δωρητών) και στη συνέχεια από έκδοση ομολόγων.

Η ε/κ πλευρά εισηγείται τη σύσταση Επιτροπής Περιουσιών που θα απαρτίζεται από ίσο αριθμό Ε/κ, Τ/κ και ξένων δικαστών (εννέα στο σύνολο) και θα έχει τις αρμοδιότητες να διερευνά, να ρυθμίζει και να πιστοποιεί περιουσίες, να καθορίζει την αξία τους και να εκδίδει ή να μεταβιβάζει τίτλους ιδιοκτησίας. Οι αποφάσεις του θα μπορούν να εφεσιβληθούν στο Δικαστήριο Περιουσιών, που θα αποτελείται από έναν Ε/κ, έναν Τ/κ και έναν ξένο, ο οποίος δεν θα μπορεί να είναι Έλληνας, Τούρκος ή Βρετανός και θα διορίζεται από τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου. Η ε/κ πλευρά φαίνεται να έχει μετακινηθεί από προηγούμενες τοποθετήσεις της, με τις οποίες επέμενε ότι ο ρόλος της Επιτροπής θα πρέπει να είναι συμβουλευτικός και αποδέχεται ότι σε κάποιες περιπτώσεις αυτός θα είναι και ρυθμιστικός.

Χρήματα σε εποίκους, για να φύγουν

Ως ιδιαίτερα επικίνδυνη θα μπορούσε να χαρακτηριστεί η πρόταση που αφορά τους αποχωρούντες εποίκους. Σύμφωνα με την πρόταση, οι έποικοι – νοουμένου ότι δεν θα θέτουν οποιαδήποτε διεκδίκηση επί της περιουσίας – θα λαμβάνουν συγκεκριμένο χρηματικό πόσο ως βοήθημα. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να αποβεί μπούμερανγκ για την ε/κ πλευρά, καθώς ίσως οδηγήσει τους Τ/κ σε περαιτέρω αύξηση του αριθμού των εποίκων, ώστε να λάβουν αποζημίωση, η οποία και θα προέλθει από το ταμείο του ομόσπονδου κράτους.

Πλαφόν 15% στην επιστροφή Ελληνοκυπρίων υπό τ/κ διοίκηση

Οι Τ/κ, στις προτάσεις τους, οι οποίες χαρακτηρίζονται από λεπτομερή ανάλυση, προσεκτική επιχειρηματολογία, νομική πληρότητα και περίτεχνες ιδέες, αποφεύγουν να τοποθετηθούν με σαφήνεια ως προς το ποιος θα πρέπει να έχει τον πρώτο λόγο. Μέσα, όμως, από το σύνολο των προνοιών των προτάσεών τους φαίνεται να δίδουν προτεραιότητα στον χρήστη. Επιμένουν σε μόνιμες παρεκκλίσεις, ζητώντας μάλιστα όπως αυτές καταστούν πρωτογενές δίκαιο, ώστε να μην μπορούν να εφεσιβληθούν, ενώ επιδιώκουν και την απόσυρση των προσφυγών από το ΕΔΑΔ.

Η τ/κ πλευρά απορρίπτει το δι-

Επιμένουν σε μόνιμες παρεκκλίσεις και ζητούν όπως αυτές καταστούν πρωτογενές δίκαιο

EPA

Οι Τ/κ αποδέχονται ότι οι Ε/κ πρόσφυγες θα μπορούν να επιστρέψουν σε περιουσίες που δεν έχουν τύχει εκμετάλλευσης, αλλά σε αυτές δεν συμπεριλαμβάνουν τις περιουσίες που έχουν διανεμηθεί ή εκχωρηθεί σε Τ/κ, έστω κι αν δεν χρησιμοποιούνται (allocation/use).

καίωμα του ιδιοκτήτη για αποκατάσταση στην περιουσία του, αν αυτή έχει απαλλοτριωθεί για κοινή ωφέλεια ή έχει βελτιωθεί σε σημαντικό βαθμό από τον σημερινό χρήστη, ενώ δεν αποδέχεται ούτε το δικαίωμα των κληρονόμων ή συνιδιοκτητών. Θέτει επίσης πλαφόν στην επιστροφή Ε/κ σε χωριά ή δήμους που θα παραμείνουν υπό τ/κ διοίκηση, με συνολικό όριο επιστροφής το 15%. Οι Τ/κ αποδέχονται ότι οι Ε/κ πρόσφυγες θα μπορούν να επιστέψουν σε περιουσίες που δεν έχουν τύχει εκμετάλλευσης, αλλά σε αυτές δεν συμπεριλαμβάνουν τις περιουσίες που έχουν διανεμηθεί ή εκχωρηθεί σε Τ/κ, έστω κι αν δεν χρησιμοποιούνται (allocation/use). Με αυτόν τον τρόπο, κινείται με στόχο να περιορίσει τον αριθμό των Ε/κ που θα επιστρέψει υπό τ/κ διοίκηση, διασφαλίζοντας τη διζωνικότητα της λύσης.

Επικαλούμενοι τη μακροχρόνια απομόνωσή τους, αλλά και το γεγονός ότι ως αποτέλεσμα αυτής οι περιουσίες έχουν παρακμάσει, οι Τ/κ υποδεικνύουν το γεγονός ότι θα πρέπει να υπάρξει αριθμός θεραπειών, ώστε να επιτευχθεί η οικονομική τους ενίσχυση. Για αυτόν τον λόγο δίνουν έμφαση, κάνοντας μάλιστα αναφορά και σε συγκεκριμένα παραδείγματα διεθνώς, στο θέμα της «αστικής ανάπτυξης» (urban development), ώστε τ/κ περιουσίες σε παραθαλάσσιες περιοχές να αναπτυχθούν με στόχο τη συγκέντρωση κονδυλίων. Η συγκεκριμένη πρόταση, η οποία βασίζεται σε ιδέες που κατέθεσαν τα Η.Ε. μέσω του Τζεφ Μπέιτς, αγνοεί το γεγονός ότι ένα τέτοιο σχέδιο πιθανόν να έχει αντίθετα από τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα, καθώς η προσφορά αυτού του είδους περιουσιών θα αυξηθεί, οδηγώντας σε μείωση της αξίας τους. Ένα επιπλέον επίμαχο σημείο της πρότασης είναι και το γεγονός ότι οι Τ/κ ιδιοκτήτες έχουν εκχωρήσει τις περιουσίες στο σύνολό τους στις αρμόδιες «αρχές» των Κατεχομένων. Αυτό σημαίνει ότι το όφελος από ένα τέτοιο εγχείρημα θα καρπωθεί το συνιστών κρατίδιο και όχι οι Τ/κ ιδιοκτήτες ατομικά, ώστε να υπάρξει ανάπτυξη της οικονομίας. Η επιμονή, άλλωστε, όπως η οποιαδήποτε ρύθμιση στο Περιουσιακό καταστεί πρωτογενές δίκαιο δεν έχει να κάνει μόνο με αποτροπή μελλοντικών προσφυγών από τους Ε/κ ιδιοκτήτες, αλλά και από τους ίδιους τους Τ/κ.

Αποζημίωση των Ε/κ από τους Ε/κ

Το κόστος των αποζημιώσεων για την απώλεια χρήσης θα κληθεί, σύμφωνα με τις τ/κ προτάσεις, να καλύψει η ίδια η συνιστώσα πολιτεία. Αυτό σημαίνει ότι για την απώλεια χρήσης της περιουσίας των Ε/κ υπεύθυνο για οποιεσδήποτε αποζημιώσεις είναι το ε/κ κρατίδιο. Την ίδια στιγμή, κάτι τέτοιο δεν θα ισχύσει για το τ/κ, καθώς τα δικαιώματα των τ/κ περιουσιών έχουν εκχωρηθεί στη διοίκηση. Το κόστος των αποζημιώσεων για απώλεια περιουσίας θα καλυφθεί από το ομοσπονδιακό ταμείο. Τέλος, συμπεριλαμβάνεται εισήγηση όπως σε περιοχές που θα επιστραφούν, όπως η Αμμόχωστος, οι νόμιμοι ιδιοκτήτες να λάβουν μόνο μέρος της περιουσίας τους και το υπόλοιπο να δοθεί σε εκτοπισμένους που βάσει του Σχεδίου δεν θα επιστρέφουν, όπως π.χ. οι Κερυνιώτες.

Διχασμένη πορεύεται στις κάλπες η Τουρκία

Το αποτέλεσμα του κρίσιμου δημοψηφίσματος που διεξάγεται σήμερα θα καθορίσει τα επόμενα βήματα Ταγίπ Ερντογάν και στο Κυπριακό

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Στα μέσα της δεκαετίας '60, ο Νετζμετίν Ερμπακάν ήρθε σε επαφή με την ηγεσία του Κόμματος Δικαιοσύνης. Στόχος του ήταν να ενταχθεί στο μεγαλύτερο κόμμα της τουρκικής Δεξιάς και να αναπτύξει την εμβέλεια της δράσης του. Πίστευε ότι η επικράτηση της Δεξιάς στην πολιτική αρένα θα επιτυγχανόταν μέσα από την προσέγγιση όλων των κοινωνικών στρωμάτων και κυρίως των οικονομικά ασθενέστερων. Ο ηγέτης του κόμματος, Σουλεϊμάν Ντεμιρέλ, καθώς και οι συνεργάτες του δεν έδωσαν σημασία στην πρόταση Ερμπακάν και δεν τον δέχθηκαν στο Κόμμα Δικαιοσύνης. Όμως ο Ερμπακάν δεν πτοήθηκε. Κατά τις επόμενες τρεις δεκαετίες, προχώρησε στην ι-

Πώς επηρεάζουν την Κύπρο οι εξελίξεις που θα δρομολογήσει η ετυμηγορία του τουρκικού λαού

δρυση μιας σειράς κομμάτων, τα οποία είχαν ως βασικό στόχο την ανάπτυξη της εμβέλειας της δράσης της τουρκικής Δεξιάς, μέσα από νέους ιδεολογικούς μηχανισμούς και την προώθηση του Ισλάμ ως παράγοντα κοινωνικής εναρμόνισης.

Ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, ο οποίος είχε την πρώτη του επαφή με την πολιτική μέσα από τις κομματικές δομές που ίδρυσε ο Ερμπακάν, ετοιμάζεται σήμερα να αντιμετωπίσει μια πολύ σημαντική πολιτική πρόκληση. Με το δημοψήφισμα της συνταγματικής τροποποίησης που προωθεί το κυβερνών Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ), ο κ. Ερντογάν πρόκειται να αναμετρηθεί με όσους γειτνιάζουν με την «κοσμική» πολιτική κληρονομιά του Ντεμιρέλ και των ομοϊδεατών του. Ο Πρωθυπουργός της Τουρκίας ακολουθεί εν μέρει την πολιτική ατζέντα του προκατόχου του, Νετζμετίν Ερμπακάν. Αυτή η πολιτική ατζέντα έχει στο επίκεντρό της την προσέγγιση των οικονομικά ασθενέστερων τάξεων και των διάφορων εθνικών και θρησκευτικών ομάδων της Τουρκίας. Η εν λόγω προσέγγιση επιχειρείται μέσα από την προώθηση των συντηρητικών αξιών και την ενίσχυση του αναδυόμενου τουρκικού κεφαλαίου. Ενώ η Τουρκία προσεγγίζει τόσο τη Δύση όσο και τους γείτονές της, ο κ. Ερντογάν υπογραμμίζει ένα και μοναδικό σημείο: «Η βάση της κοινωνικής προόδου είναι η ανάπτυξη του κεφαλαίου. Το κράτος έχει καθήκον την υποστήριξη της ανάπτυξής του. Εφόσον αναπτυχθεί το κεφάλαιο, θα ενισχυθούν και οι οικονομικά ασθενέστερες τάξεις της χώρας».

Ο Ταγίπ Ερντογάν ζητά από τους υποστηρικτές του να ψηφίσουν σήμερα ένα πακέτο συνταγματικής τροποποίησης, το οποίο αφορά κυρίως το πεδίο της δικαιοσύνης. Η συγκεκριμένη κίνηση δεν είναι τυχαία. Ήδη, από το 2007, η ηγεσία του ΑΚΡ έχει πεισθεί ότι οι μηχανισμοί της τουρκικής γραφειοκρατίας (στρατιωτικής και πολιτικής) παρεμποδίζουν την προώθηση της φιλελεύθερης, Δεξιάς ατζέντας του κόμματος. Επίσης, το κλείσιμο του φιλοκουρδικού Κόμματος Δημοκρατικής Κοινωνίας τον περασμένο Δεκέμβριο θορύβησε την ηγεσία του ΑΚΡ. Το Συνταγματικό Δικαστήριο, το οποίο κατάργησε ένα κόμμα που υποστηρίζεται από τους Κούρδους πολίτες της Τουρκίας, δεν θα μπορούσε να απαγορεύσει και το ΑΚΡ, το οποίο υποστηρίζεται από «συντηρητικές» μερίδες της χώρας; Με βάση αυτούς τους προβληματισμούς, το ΑΚΡ καλεί σήμερα 49.446.269 πολίτες σε 151.546 κάλπες, για να δώσουν τη συγκατάθεσή τους για μια συνταγματική τροποποίηση, η οποία επιφυλάσσει μεγάλες ανατροπές για τις δομές της τουρκικής δικαιοσύνης.

Τα μελλοντικά σχέδια

Σε περίπτωση που η τουρκική κοινωνία στηρίξει τη συνταγματική τροποποίηση, ο κ. Ερντογάν θα κατοχυρώσει την πρωτοκαθεδρία του στην τουρκική Δεξιά και θα ενισχύσει τη θέση του στο τουρκικό πολιτικό σκηνικό. Εκτιμάται επίσης ότι εάν η επικράτηση του «ναι» είναι πέραν των 5 ποσοστιαίων μονάδων, τότε δεν αποκλείεται ο Τ. Ερντογάν να προχωρήσει σε προκήρυξη πρόωρων εκλογών, θέλοντας να αξιοποιήσει τη δυναμική που θα αποκτήσει. Οι εκλογές είναι προγραμματισμένες για τον Μάιο του 2011.

Το βέβαιο πάντως είναι ότι εάν κερδίσει, από αύριο κιόλας, έχοντας εξουδετερώσει τις αντιστάσεις της τουρκικής δικαιοσύνης, θα είναι ελεύθερος να προωθήσει τους μελλοντικούς σχεδιασμούς του. Πληροφορίες της «Κ» κάνουν λόγο ότι στους κύκλους του τουρκικού κυβερνώντος κόμματος συζητείται ήδη η επικείμενη ανάδειξη του κ. Ερντογάν στο ανώτατο αξίωμα της Τουρκίας. Σύμφωνα με αυτές τις πληροφορίες, μετά το 2012 ο Ταγίπ Ερντογάν ετοιμάζεται να διαδεχθεί τον Αμπντουλάχ Γκιουλ στην Προεδρία της Τουρκικής Δημοκρατίας. Από την άλλη, ο κ. Ερντογάν είναι έτοιμος να προχωρήσει στη ριζική αναθεώρηση των πάγιων πολιτικών της Άγκυρας. Μια από αυτές τις αναθεωρήσεις αφορά το Κυπριακό. Ανεξάρτητα από την έκβαση των διαπραγματεύσεων, οι κύκλοι πέριξ του Τούρκου Πρωθυπουργού είναι αποφασισμένοι να ανασυγκροτήσουν το τουρκοκυπριακό πολιτικό σκηνικό και να εξουδετερώσουν όσες δυνάμεις αντιστέκονται στους σχεδιασμούς του. Στην Άγκυρα ήδη μελετάται το μοντέλο Ταϊβάν, καθώς και όσα προέβλεπε το Σχέδιο Ανάν για το τουρκοκυπριακό ομόσπονδο κρατίδιο. Το σίγουρο είναι ότι αυτά τα μοντέλα θα έρθουν στο προσκήνιο, εφόσον η κοινωνία της Τουρκίας δώσει σήμερα τη συγκατάθεσή της με τη συνταγματική τροποποίηση.

Οι σοβαρές ενστάσεις

Μέλη της πολιτικής και στρατιωτικής γραφειοκρατίας, νομικοί, μερίδα της τουρκικής διανόησης, το Ρεπουπλικανικό Λαϊκό Κόμμα (CHP) και το Κόμμα του Εθνικιστικού Κινήματος (MHP) δηλώνουν κατά της συνταγματικής τροποποίησης. Ταυτόχρονα, όμως, μια μερίδα της τουρκικής κοινωνίας, η οποία συμφωνεί με το ΑΚΡ ως προς τη διατήρηση της ανωτερότητας της μουσουλμανικής (σουνιτικής) τουρκικής ταυτότητας και την υποστήριξη της ανάπτυξης του τουρκικού κεφαλαίου (σ.σ. παραβλέποντας την ίδια στιγμή τις μεγάλες κοινωνικοοικονομικές ανισότητες), διατηρεί σοβαρές επιφυλάξεις ως προς το σύνολο των σχεδιασμών του κυβερνώντος κόμματος.

Σε μια ιστορική στιγμή, που το ΑΚΡ καταβάλλει προσπάθειες για να εξασφαλίσει την κατοχύρωση των στρατηγικών του στο τουρκικό πολιτικό πεδίο, διάφορες κοινωνικές ομάδες, των οποίων ο πολιτικός ρόλος έχει αγνοηθεί επί σειρά δεκαετιών, δηλώνουν ότι θα απέχουν από το δημοψήφισμα της Κυριακής, με σκοπό να ακουστεί η δική τους φωνή διαμαρτυρίας. Οι Κούρδοι, μια μερίδα των Αλεβίδων και διάφοροι αριστεροί-μαρξιστικοί σχηματισμοί έχουν δηλώσει ξεκάθαρα ότι δεν θα συμμετάσχουν στην αναμέτρηση των δύο μεγάλων στρατοπέδων της τουρκικής Δεξιάς. Πιστεύουν ότι οι πολιτικοί τόνοι έχουν ανέβει επικίνδυνα και οι δίαυλοι επικοινωνίας έχουν πια αποκοπεί. Άλλωστε, θα πρέπει να τονιστεί ότι έμπειροι αναλυτές κάνουν λόγο για «άοπλη, εμφύλια πολιτική σύρραξη»…

Οι βασικές πρόνοιες της μεταρρύθμισης

Τριάντα χρόνια μετά την πραξικοπηματική άνοδο του στρατού στην εξουσία, οι Τούρκοι ψηφοφόροι καλούνται να ψηφίσουν σήμερα επί του πακέτου των τροποποιήσεων του Συντάγματος, το οποίο στοχεύει στην αναδιοργάνωση του δικαστικού συστήματος και στον περιορισμό των εξουσιών του στρατού.

Το δημοψήφισμα ερμηνεύεται ως ένα τεστ στήριξης της κυβέρνησης που θέλει να εξασφαλίσει μια τρίτη θητεία, και παράλληλα να προωθήσει μεταρρυθμίσεις που θα διευκολύνουν την ένταξη της χώρας στην ΕΕ.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΣΩΜΑ

- Το σύνολο μελών στο Συνταγματικό Δικαστήριο διευρύνεται από 11 μόνιμους δικαστές και 4 αναπληρωματικούς σε συνολικά 17 μέλη, με άμεσο δικαίωμα έφεσης.
- Το σύνολο μελών του Ανωτάτου Συμβουλίου Δικαστών και Εισαγγελέων ένα σώμα που διορίζει και αποπέμπει δικαστές-διευρύνεται από τα εφτά στα 21 μέλη, με το Κοινοβούλιο να έχει μεγαλύτερο λόγο στην επιλογή των μελών.

ΣΤΡΑΤΟΣ

- Τίθεται όριο στην εξουσία των στρατιωτικών δικαστηρίων να δικάζουν πολίτες. Οι στρατιωτικοί που διαπράττουν εγκλήματα κατά του κράτους θα παραπέμπονται στα πολιτικά δικαστήρια. Οι ανώτεροι διοικητές του στρατού, ωστόσο, θα δικάζονται στο Ανώτατο Δικαστήριο.

- Κατάργηση της δικαστικής ασυλίας στους πραξικοπηματίες της 12ης Σεπτεμβρίου 1980. Στη φωτογραφία ο 90χρονος σήμερα Κενάν Εβρέν, ο οποίος ηγήθηκε του πραξικοπήματος.

ΑΛΛΑ ΜΕΤΡΑ

- Δικαίωμα των πολιτών για προσφυγή σε Συνήγορο του Πολίτη. Η εγκαθίδρυση του θεσμού αυτού αποτελεί εδώ και αρκετό καιρόπροϋπόθεση για ένταξη της Τουρκίας στην ΕΕ.
- Δικαίωμα συμμετοχής σε περισσότερες από μία συνδικαλιστικές οργανώσεις.
- Καθιέρωση δικαιωμάτων υπέρ των γυναικών, των παιδιών, των ηλικιωμένων και των αναπήρων.

Φωτογραφίες: Getty Images

© GRAPHIC NEWS

Προ διλήμματος οι ψηφοφόροι

Πριν από δέκα χρόνια, όταν ιδρύθηκε το ΑΚΡ, διάφορα στελέχη του επεσήμαναν ότι στόχος του κόμματος ήταν η ανάληψη «καθοδηγητικού ρόλου» στη δεξιά μερίδα της πολιτικής ζωής της Τουρκίας. Η συνταγματική τροποποίηση του ΑΚΡ έρχεται ως απάντηση στο Σύνταγμα του 1982 που δημιούργησε η στρατιωτική χούντα και η οποία «πέτυχε» την εξουδετέρωση της τουρκικής Αριστεράς. Σήμερα η Αριστερά απουσιάζει από τα πολιτικά δρώμενα της χώρας. Τι και αν οι τελευταίες δημοσκοπήσεις κάνουν λόγο για υποστήριξη της πρωτοβουλίας του ΑΚΡ, με ποσοστό της τάξεως μόλις του 55% και πολύ υψηλά ποσοστά αποχής; Το σίγουρο είναι ότι σήμερα ο πολίτης της Τουρκικής Δημοκρατίας θα έρθει αντιμέτωπος με ένα σοβαρό δίλημμα: Με το «ναι» στη συνταγματική τροποποίηση θα «επικυρώσει» τον καθοδηγητικό ρόλο του ΑΚΡ. Με το «όχι» οι αντίπαλες δυνάμεις θα εξακολουθήσουν να διεκδικούν για τον εαυτό τους αυτόν τον ρόλο: Καθοδηγητής που στοχεύει στην πολιτική χειραγώγηση ή κάποιος που αγνοεί την ύπαρξη των μεγάλων μερίδων της κοινωνίας (οικονομικά ασθενέστερες τάξεις, θρησκευτικές και εθνικές κοινότητες κ.ά.); Το δίλημμα του Τούρκου πολίτη είναι μεγάλο.

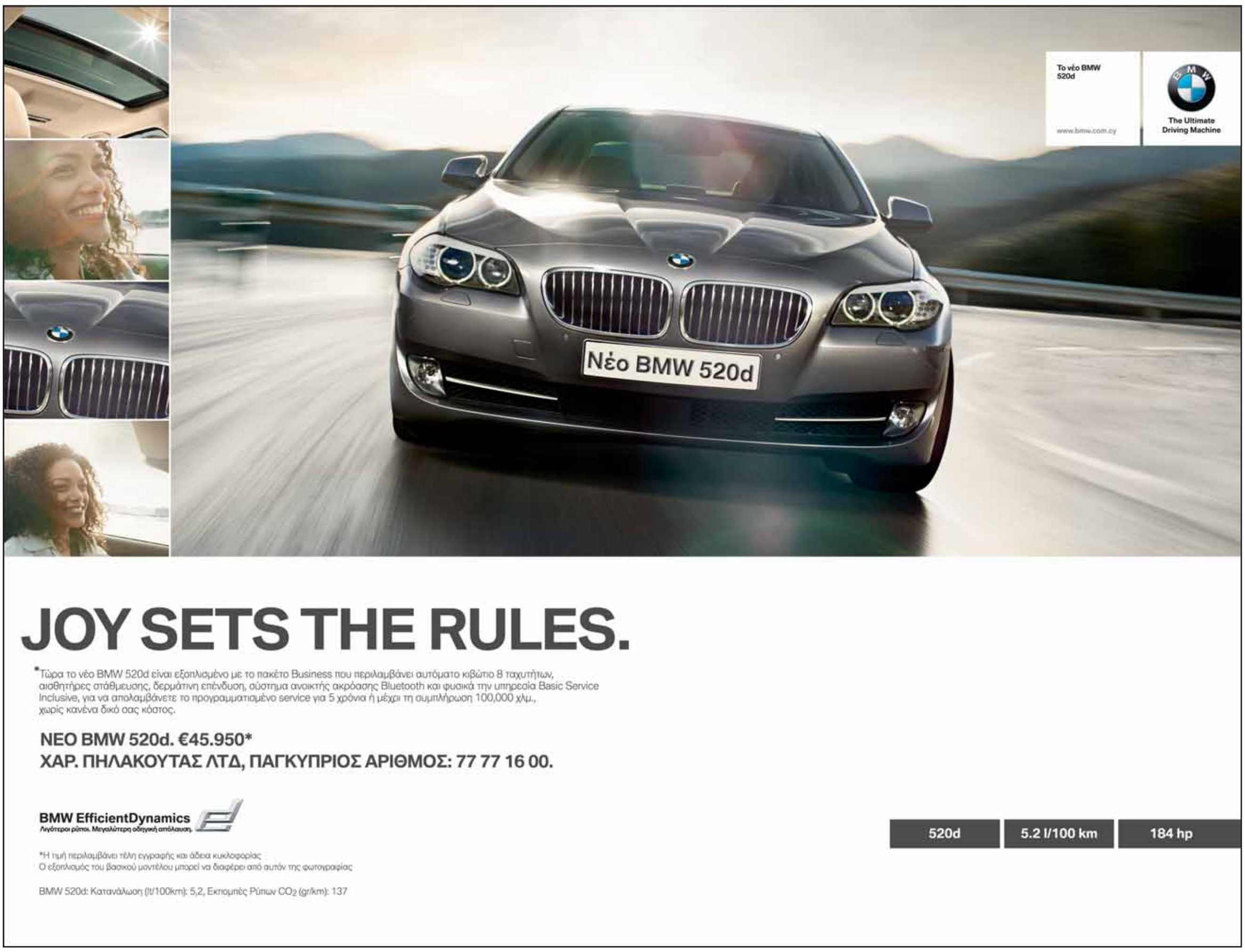

Ο Μαρξ επιστρέφει στην Εζεκία Παπαϊωάννου

Σχολή στελεχών και επικοινωνιακή εκπαίδευση δρομολογείται από το 21ο Συνέδριο του ΑΚΕΛ, το οποίο θα χαράξει πορεία πενταετίας

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Η έλλειψη στελεχών πρώτης γραμμής και η επικοινωνιακή κατάρτιση των νέων επαγγελματικών στελεχών είναι βασικά ζητήματα που στοχεύει να λύσει το συντομότερο ο Άντρος Κυπριανού, λαμβάνοντας και σχετική επικύρωση της απόφασης από το 21ο Συνέδριο του ΑΚΕΛ.

Της **ΧΡΙΣΤΙΑΝΑΣ ΒΩΝΙΑΤΗ**

Νευραλγικής σημασίας για την πολιτικοϊδεολογική αναζωογόνηση του ΑΚΕΛ θα είναι το στίγμα που θα δώσει ο γενικός γραμματέας της Κ.Ε., Άντρος Κυπριανού, κατά το επερχόμενο 21ο Συνέδριο του κυβερνώντος κόμματος. Παραδεχόμενο πως «το κόμμα αρχίζει να υστερεί στον ιδεολογικό τομέα», ανώτατο στέλεχος της Εζεκία Παπαϊωάννου αποκάλυψε στην «Κ» πως ο ηγέτης του κυβερνώντος κόμματος προτίθεται – στο πλαίσιο του Συνεδρίου, που θα λάβει χώρα από τις 25 έως τις 28 Νοεμβρίου 2010 – να προτείνει τη δημιουργία μιας Κομματικής Σχολής, η οποία θα στοχεύει στην άρτια θεωρητική κατάρτιση των νεαρών, εκκολαπτόμενων στελεχών του κόμματος της Αριστεράς. Αν η πρόταση του Άντρου Κυπριανού υιοθετηθεί, η Σχολή αναμένεται να λειτουργεί κατά τους θερινούς μήνες, αρχής γενομένης από το καλοκαίρι του 2011.

Λειψανδρία στο κόκκινο

Η σύλληψη της ιδέας του Άντρου Κυπριανού για τη δημιουργία μιας Σχολής, η οποία θα εξοικειώνει τα βλαστάρια του ΑΚΕΛ με τους θεωρητικούς της αριστερής σκέψης, δεν προέκυψε από μια αφηρημένη έμπνευση, αλλά από τις αυξημένες πρακτικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει τα τελευταία χρόνια το κομμουνιστικό κόμμα σε ό,τι αφορά τη στελέχωσή του. Όπως εξήγησε στην «Κ» ανώτατο στέλεχος της Κεντρικής Επιτροπής, από τότε που ανήλθε στην εξουσία ο Δημήτρης Χριστόφιας, το κόμμα βρίσκεται αντιμέτωπο με το φαινόμενο της λειψανδρίας: «Διαπιστώνουμε πως έχουμε μια αυξανόμενη στενότητα στελεχών, ιδιαίτερα σε επαρχιακό επίπεδο. Έχουμε οργανωτικά στελέχη που είναι πολύ αξιόλογα, αλλά παραμένουν λίγα και δεν μπορούμε να τους χάσουμε από τα πόστα που είναι και να τους κατεβάσουμε στη Βουλή». Από εκεί και πέρα, το ΑΚΕΛ έχει κάτω από τις φτερούγες του μια γενιά νεαρότερων στελεχών, ηλικίας από 25 μέχρι 32, τα οποία ωστόσο χρειάζονται τουλάχιστον άλλη μία πενταετία για να μπορέσουν να σταθούν δυνατοί στις επάλξεις του κόμματος ή να εκπροσωπούν το κόμμα σε τηλεοπτικές συζητήσεις. Προς τον σκοπό αυτό, πέραν της ειλημμένης απόφασης για δημιουργία Σχολής που θα προσφέρει θεωρητική κατάρτιση, το κόμμα σύντομα θα αποταθεί σε ειδικούς επαγγελματίες για θέματα ΜΜΕ.

Κυπριακό, οικονομία, παιδεία, αξιοκρατία και τοπική αυτοδιοίκηση οι πέντε άξονες

Ο στόχος είναι όπως τα νεαρά στελέχη του ΑΚΕΛ εκπαιδευτούν σε ό,τι αφορά ζητήματα επικοινωνίας, διαχείρισης μιας δημόσιας συζήτησης και εξοικείωσης με τους ιδιαίτερους «νόμους» που διέπουν το τηλεοπτικό μέσο: την αρχή της σπανιότητας του χρόνου, τη γλώσσα του σώματος, την επικοινωνιακή αξιοποίηση των αδυναμιών του «αντιπάλου». «Ως παλαιότεροι, εμείς δεν είχαμε στη διάθεσή μας αυτά τα εργαλεία, όμως στους νεότερους θέλουμε να προσφέρουμε όλα τα εφόδια, γιατί το κόμμα θα τους χρειαστεί το συντομότερο δυνατόν, έτσι όπως έχουν εξελιχθεί τα πράγματα», μας εξήγησε πηγή της Εζεκία Παπαϊωάννου. Επιπρόσθετα με την εκπαίδευση σε θέματα επικοινωνίας και τη δημιουργία Σχολής, κομματικό στέλεχος που είναι σε θέση να γνωρίζει τις σκέψεις του γ.γ. της Κ.Ε., μας αποκάλυψε πως ο Άντρος Κυπριανού προσανατολίζεται στην ενθάρρυνση επιστημόνων προς ίδρυση ενός Ινστιτούτου Μελετών, οι έρευνες και τα ευρήματα του οποίου θα αξιοποιούνται από το κόμμα για τη διαμόρφωση των πολιτικών του.

Οι άξονες του Συνεδρίου

Σε ό,τι αφορά τις θέσεις της Κεντρικής Επιτροπής για το 21ο Συνέδριο του κόμματος, οι οποίες πρόκειται να παρουσιαστούν για πρώτη φορά στα ΜΜΕ αύριο το πρωί σε αίθουσα του ξενοδοχείου Χίλτον Παρκ στη Λευκωσία, η «Κ» έχει ήδη ενημερωθεί πως θα κινούνται γύρω από πέντε βασικούς άξονες, με πρώτο και κύριο το Κυπριακό και τους υπόλοιπους τέσσερεις να αφορούν ζητήματα της εσωτερικής διακυβέρνησης. Σχετικά με το εθνικό ζήτημα, οι ΑΚΕΛικοί σύνεδροι θα επαναβεβαιώσουν τις θέσεις που το κόμμα διαχρονικά εκφράζει, επαναλαμβάνοντας την πλήρη στήριξή του στους χειρισμούς του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τα όσα ανέφερε στην «Κ» υψηλόβαθμο στέλεχος του ΑΚΕΛ, αν και η Κ.Ε. διατηρεί το δικαίωμα να εκφράζει διαφορετική άποψη από αυτήν του Προέδρου, αντιλαμβάνεται ταυτόχρονα την επιτακτική ανάγκη στήριξης των προσπαθειών του Δημήτρη Χριστόφια σε αυτή την κρίσιμη χρονικά συγκυρία, ιδιαίτερα τη στιγμή που, «τόσο όλα τα υπόλοιπα κόμματα, όσο και το σύνολο σχεδόν των ΜΜΕ, βάλλουν νυχθημερόν κατά της διακυβέρνησης Χριστόφια». Παράλληλα, στο Συνέδριο αναμένεται να εκφρασθούν οι ανησυχίες του κυβερνώντος κόμματος σε ό,τι αφορά τη διάσταση απόψεων που παρατηρείται πιο έντονα τον τελευταίο καιρό στο εσωτερικό μέτωπο, «ειδικά σε ό,τι αφορά την άποψη κάποιων πως πρέπει να εγκαταλείψουμε το συμφωνημένο πλαίσιο λύσης και να αποσύρουμε θέσεις που έχουν ήδη κατατεθεί στην τράπεζα των συνομιλιών».

Η πηγή που μίλησε στην «Κ» αναφέρθηκε συγκεκριμένα στον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΔΗΚΟ, Ανδρέα Αγγελίδη, ο οποίος τάχθηκε κάθετα εναντίον της διζωνικότητας και δικοινοτικότητας της ομοσπονδίας, σε συνέντευξή του στην προηγούμενη έκδοση της «Κ».

Ο δεύτερος άξονας του Συνεδρίου θα αφορά το καυτό ζήτημα της οικονομίας, το οποίο «επηρεάζει ολοένα και μεγαλύτερο ποσοστό του εκλογικού σώματος». Υπενθυμίζεται εξάλλου πως η οικονομική πολιτική της κυβέρνησης αποτελεί διαρκή στόχο δριμείας κριτικής από τα άλλα κόμματα, υπό το γενικό επιχείρημα ότι, ενώ παρέλαβε πλεονασματική οικονομία, μέσα σε δύο χρόνια τη μετέτρεψε σε ελλειμματική. Οι κομματικές βολές κατά της κυβέρνησης για το θέμα της οικονομίας κορυφώθηκαν μάλιστα στα μέσα του καλοκαιριού, με αφορμή την απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών Οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να θέσει την κυπριακή οικονομία σε διαδικασία επιτήρησης.

Η παιδεία και η διαδικασία της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης θα είναι το τρίτο κεφαλαιώδες θέμα με το οποίο θα καταπιαστεί το Συνέδριο του ΑΚΕΛ. Το δεδηλωμένο όραμα της διακυβέρνησης Χριστόφια αλλά και του ίδιου του κυβερνώντος κόμματος είναι όπως, μέσω της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, καλλιεργηθεί περαιτέρω ένα κλίμα επαναπροσέγγισης μεταξύ των δύο κοινοτήτων, μακριά από τους μανιχαϊσμούς της εθνικιστικής αντίληψης της ιστορίας του νησιού.

Ο τέταρτος άξονας του Συνεδρίου θα αφορά τα ζητήματα της διαφθοράς, της διαπλοκής, του ρουσφετιού και της αξιοκρατίας. Έπειτα από τα δύο σκάνδαλα περί ευνοιοκρατίας που ξέσπασαν τους τελευταίους μήνες – το ένα με τη γραμματέα του κ. Κυπριανού και το άλλο με υπάλληλο του Προεδρικού, που οδήγησε στην παραίτηση του διευθυντή του Γραφείου του Προέδρου της Δημοκρατίας και πολιτικού προϊσταμένου της ΚΥΠ, Βάσου Γεωργίου – η αξιοπιστία και η δημόσια εικόνα του ΑΚΕΛ έχει δεχτεί βαρύτατα πλήγματα. Έτσι, όπως μας αποκάλυψε άνθρωπος από το στενό περιβάλλον του Άντρου Κυπριανού, ο τελευταίος «νιώθει προσωπικά έντονη την ανάγκη όπως αποκαταστήσει την καλή εικόνα του ΑΚΕΛ σε θέματα αξιοκρατίας».

Ο πέμπτος και τελευταίος άξονας του Συνεδρίου θα αφορά τα ζητήματα της διοικητικής οργάνωσης του κράτους, της αναδιάρθρωσης της τοπικής αυτοδιοίκησης και της αποκέντρωσης της εξουσίας, με τους πολίτες να συμμετέχουν πιο ενεργά στη διαδικασία διαμόρφωσης πρωτοβουλιών.

JOY IS READY,
SET AND GO.

Η Απόλαυση είναι έτοιμη και έχει ένα μόνο στόχο: να νιώθετε ευχάριστα σε κάθε σημείο της διαδρομής. Και με την τεχνολογία BMW Efficient Dynamics, το BMW 316i Sedan, έχει ό,τι χρειάζεται! Τέλεια ισορροπία κορυφαίας απόδοσης, χαμηλής κατανάλωσης καυσίμων και μειωμένων εκπομπών ρύπων. Επιπλέον, με την υπηρεσία Basic Service Inclusive, απολαμβάνετε το προγραμματισμένο service για 5 χρόνια ή μέχρι τη συμπλήρωση 100,000 χλμ., χωρίς κανένα δικό σας κόστος. Λοιπόν... Η Απόλαυση είναι έτοιμη. Εσείς;
Η ιστορία συνεχίζεται στο **www.bmw.com.cy**

ΟΔΗΓΗΣΤΕ ΤΟ BMW 316i SEDAN AUTOMATIC, ΜΕ €24,900*.
ΧΑΡ. ΠΗΛΑΚΟΥΤΑΣ ΛΤΔ. ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ 77 77 16 00.

BMW EfficientDynamics
Λιγότεροι ρύποι. Μεγαλύτερη οδηγική απόλαυση.

*Στην τιμή περιλαμβάνεται το αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων
Στην τιμή δεν συμπεριλαμβάνεται το κόστος εγγραφής και η άδεια κυκλοφορίας.
Ο εξοπλισμός του βασικού μοντέλου μπορεί να διαφέρει από αυτόν της φωτογραφίας.
Κατανάλωση (lt/100km): 6,8 - Εκπομπές Ρύπων CO_2 (gr/km): 159

Στόχος η κοινή γλώσσα στην Ε.Ε.

Αύριο το τετ-α-τετ Χριστόφια-Αναστασιάδη και μεθαύριο στο Εθνικό Συμβούλιο οι μεγάλες διαφωνίες

Του **ΝΙΚΟΥ ΠΡΟΚΟΜΜΕΝΟΥ**

Με στόχο να χρησιμοποιήσουν κοινή γλώσσα στη συνεδρία του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος και στη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, συναντώνται αύριο το πρωί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Δημήτρης Χριστόφιας, και ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ, Νίκος Αναστασιάδης.

Ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ την ερχόμενη Τετάρτη θα κάνει παρέμβαση στην έκτακτη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (ΕΛΚ) για τις εξελίξεις στο Κυπριακό και δεν θα ήθελε σε καμία περίπτωση να στείλει διαφορετικά μηνύματα από αυτά που θα στείλει την επόμενη μέρα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβούλιου.

«Αυτός είναι και ο μοναδικός λόγος που ζητήθηκε η συνάντηση», δήλωσε στην «Κ» συνεργάτης του Νίκου Αναστασιάδη, ο οποίος διευκρίνισε πως είναι πάγια τακτική του προέδρου του ΔΗΣΥ να ζητά, είτε με κατ' ιδίαν συνάντηση είτε με άλλο τρόπο, άμεση ενημέρωση και συνεννόηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας πριν από τόσο σημαντικές συνόδους.

«Πόσο μάλλον που αυτή τη φορά το ΕΛΚ και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα ασχοληθούν με θέματα που έχουν να κάνουν με την εξωτερική πολιτική της Ε.Ε., τα οποία αγγίζουν και πολλές πτυχές του Κυπριακού», είπε χαρακτηριστικά.

Σημειώνεται πως στη συνεδρία του ΕΛΚ, η οποία πάντα πραγματοποιείται λίγες ώρες πριν τις συνόδους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, θα παρευρίσκεται η πλειοψηφία των ηγετών των κρατών-μελών της Ε.Ε. Όπως μάλιστα επισημαίνουν από τον ΔΗΣΥ, η παρέμβαση του κ. Αναστασιάδη για το Κυπριακό έχει διευθετηθεί μετά από συντονισμένες ενέργειες προς το προεδρείο του ΕΛΚ.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Την έντονη ανησυχία του για τις επερχόμενες εξελίξεις στο Κυπριακό θα τονίσει την Τρίτη ενώπιον του Εθνικού Συμβουλίου ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ, κ. Νίκος Αναστασιάδης.

Τα υπόλοιπα στο Εθνικό

Η συνάντηση Χριστόφια-Αναστασιάδη πραγματοποιείται 24 μόλις ώρες πριν από τη συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου, στην οποία ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα ενημερώσει τα μέλη του σώματος για τα αποτελέσματα των ολοήμερων συναντήσεών του με τον ηγέτη των Τουρκοκυπρίων, Ντερβίς Έρογλου. Στην Πινδάρου τονίζουν πως, εν αναμονή της ενημέρωσης από τον Δημήτρη Χριστόφια, θα ήταν άσοφο και ανώριμο πολιτικά να γίνουν οποιεσδήποτε εκτιμήσεις και σχόλια για το περιουσιακό.

«Από την ημέρα που στάλθηκαν στον πρόεδρο του κόμματος τα έγγραφα με τις θέσεις των δύο πλευρών για το περιουσιακό, τόσο ο Νίκος Αναστασιάδης αλλά και όλα τα υπόλοιπα μέλη του κόμματος δεν έκαναν καμία τοποθέτηση, περιμένοντας την κατάληξη των ολοήμερων συναντήσεων Χριστόφια-Έρογλου αλλά και την ενημέρωση στο πλαίσιο το Εθνικού Συμβουλίου», τόνισε ο συνεργάτης του Νίκου Αναστασιάδη.

Η ίδια πηγή δεν παρέλειψε μάλιστα να κάνει ειδική αναφορά στη «μη υπεύθυνη», κατά την έκφρασή του, στάση που τήρησε το ΑΚΕΛ, ψέγοντας το γεγονός ότι ο εκπρόσωπος Τύπου του κυβερνώντος κόμματος «αμέσως μετά την παραλαβή των αρχικών θέσεων των δύο πλευρών και μη αναμένοντας την ολοκλήρωση των ολοήμερων συναντήσεων των δύο ηγετών, έσπευσε να πει πως οι τουρκικές θέσεις δεν κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση».

Τα ίδια αγκάθια

Πέραν πάντως της ενημέρωσης για το περιουσιακό, από ό,τι φαίνεται, τα μεγάλα αγκάθια στην προσπάθεια για εξεύρεση μίας κοινής συνισταμένης παραμένουν τα ίδια και έχουν να κάνουν με την ανάγκη ή όχι διαφοροποίησης της στρατηγικής που ακολουθείται.

Σύμφωνα πάντα με τους συνεργάτες του, ο Νίκος Αναστασιάδης θα τονίσει με όσο πιο έντονο τρόπο μπορεί την ανησυχία του για το πού οδηγούνται τα πράγματα με βάση τις ενδείξεις για τον χειμώνα. Θα ζητήσει μάλιστα απεγκλωβισμό από την «εμμονή» του Δημήτρη Χριστόφια στην «κυπριακής ιδιοκτησίας διαδικασία», κάτι που, με βάση τις πληροφορίες που έρχονται από το Προεδρικό, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό από την κυβερνητική πλευρά και το ΑΚΕΛ.

«Μετά τα όσα έγιναν, με την εκλογή Έρογλου και με το απευθείας εμπόριο να σιγοβράζει, δεν μπορεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να επιμένει σε αυτή την πολύ περιοριστική φιλοσοφία για

Σε απεγκλωβισμό από τη φιλοσοφία της διαδικασίας «κυπριακής ιδιοκτησίας» θα επιμείνει ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ

τη διαδικασία της εξεύρεσης λύσης», ήταν το χαρακτηριστικό σχόλιο του συνεργάτη του Νίκου Αναστασιάδη.

Σε παρατήρηση της «Κ» πως, πέραν του Προέδρου της Δημοκρατίας και του ΑΚΕΛ, και τα υπόλοιπα κόμματα διαφωνούν με τη διεύρυνση της διαδικασίας υπό τη μορφή που εισηγείται ο ΔΗΣΥ, επεσήμανε πως το κόμμα του θα είναι ανοικτό και σε εναλλακτικές εισηγήσεις που θα έχουν το ίδιο αποτέλεσμα.

«Δυστυχώς όμως δεν βλέπουμε καμία διάθεση από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να αντιληφθεί καν αυτή την ανάγκη. Όσον αφορά τα υπόλοιπα κόμματα, κατά καιρούς έχουν τονίσει την ανάγκη ενεργότερης εμπλοκής της Ε.Ε. στη διαδικασία. Εάν έχουν άλλες εισηγήσεις που θα οδηγούν σε αυτό το αποτέλεσμα, εμείς θα τις ακούσουμε και θα τις στηρίξουμε», είπε χαρακτηριστικά ο στενός συνεργάτης του Νίκου Αναστασιάδη.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Ο κ. Μάριος Καρογιάν δεν κοινοποίησε στα στελέχη του ΔΗΚΟ τις θέσεις του Προέδρου Χριστόφια επί του περιουσιακού, επικαλούμενος τη δέσμευση για εμπιστευτικότητα.

Ακονίζουν μαχαίρια οι «σκληροί» στο ΔΗΚΟ

Επανέρχονται μετά την κατάθεση των θέσεων του Προέδρου επί του Περιουσιακού

Εν αναμονή της συνεδρίας του Εθνικού Συμβουλίου και με αφορμή τις θέσεις που επέδωσε στους ηγέτες των κομμάτων ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας για το Περιουσιακό, η ομάδα των «σκληρών» στο Δημοκρατικό Κόμμα τεντώνει για άλλη μια φορά το σχοινί. Αφορμή η δήλωση του εκπροσώπου Τύπου του κόμματος, Φώτη Φωτίου, ότι οι θέσεις που κατέθεσε ο Δημήτρης Χριστόφιας για το Περιουσιακό ήταν «εμβολιασμένες» από τις θέσεις αρχής του ΔΗΚΟ, σε σχέση πάντα με το ζήτημα του Περιουσιακού. Αν και δεν γινόταν αναφορά στις επιμέρους πτυχές που δικαιολογούσαν αυτή τη δήλωση εκ μέρους του Φώτη Φωτίου, όλες οι πληροφορίες καταδεικνύουν πως αναφερόταν στο γεγονός ότι στις θέσεις του Προέδρου Χριστόφια δεν επαναλαμβάνεται η εισήγηση για την παραμονή των 50 χιλιάδων εποίκων.

Η πρώτη πάντως αντίδραση ήρθε από τον αναπληρωτή πρόεδρο του κόμματος, Γιώργο Κολοκασίδη, ο οποίος, πέραν του παραπόνου για το γεγονός ότι δεν έτυχε ενημέρωσης για τις θέσεις, εξέφρασε σφοδρές αμφιβολίες για το κατά πόσον οι θέσεις που επέδωσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανταποκρίνονται στις πάγιες θέσεις αρχής που έχει το ΔΗΚΟ για τη μορφή της λύσης του κυπριακού προβλήματος.

Σε επικοινωνία που είχαμε με στενό συνεργάτη του Μάριου Καρογιάν, μας επιβεβαίωσε ότι όντως ο πρόεδρος του κόμματος δεν ενημέρωσε ακόμη τα υπόλοιπα μέλη της ηγεσίας του ΔΗΚΟ, ανταποκρινόμενος – όπως είπε – στο αίτημα του Προέδρου της Δημοκρατίας για τήρηση εμπιστευτικότητας. Επικαλέστηκε μάλιστα και την ανάλογη τακτική που φέρονται να τήρησαν και οι ηγέτες των άλλων κομμάτων, που επίσης παρέλαβαν τις θέσεις των δύο πλευρών στις αρχές της εβδομάδας. Όσον αφορά τις αντιδράσεις για το περιεχόμενο των θέσεων, τις χαρακτήρισε «αναμενόμενες και κάθε άλλο παρά καινούργιες», καθώς, όπως διευκρίνισε, «η συγκεκριμένη ομάδα εντός του ΔΗΚΟ ουδέποτε συμφώνησε με οποιαδήποτε κίνηση που έχει κάνει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στο Κυπριακό».

Το όλο θέμα πάντως αναμένεται να συζητηθεί σε συνεδρία του Εκτελεστικού Γραφείου του κόμματος, η οποία, παρά τις πιέσεις προς τον Μάριο Καρογιάν περί άμεσης σύγκλησής του, δεν έχει οριστεί ακόμη. Κατά πάσα πιθανότητα το Σώμα θα συνέλθει, αφού θα ολοκληρωθεί πρώτα η συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου την προσεχή Τρίτη.

ΝΙΚΟΣ ΠΡΟΚΟΜΜΕΝΟΣ

JOY BRINGS PLEASURE TO REASON.

Ένα αυτοκίνητο που έχει τη δυνατότητα να σας προσφέρει την απόλυτη οδηγική απόλαυση.
Το BMW 116i με τη δυναμική του εμφάνιση και την πρωτοποριακή τεχνολογία BMW EfficientDynamics, σας προσφέρει μέγιστη απόδοση με χαμηλότερη κατανάλωση καυσίμων. Επιπλέον, μπορείτε να επωφεληθείτε το προγραμματισμένο service για 5 χρόνια ή μέχρι τη συμπλήρωση 100,000 χιλιομέτρων, κάνοντας χρήση της υπηρεσίας Basic Service Inclusive, χωρίς κανένα δικό σας κόστος.

BMW 116i ΤΡΙΘΥΡΟ. €16.900*
ΧΑΡ. ΠΗΛΑΚΟΥΤΑΣ ΛΤΔ, ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ: 77 77 16 00.

BMW EfficientDynamics
Λιγότερα ρύπια. Μεγαλύτερη οδηγική απόλαυση.

* Στην τιμή δεν συμπεριλαμβάνεται το κόστος εγγραφής και η άδεια κυκλοφορίας. * Ο εξοπλισμός του βασικού μοντέλου μπορεί να διαφέρει από αυτόν της φωτογραφίας.
BMW 116i: Κατανάλωση (lt/100km): Κύκλος πόλης 7,5 / 8,3 - Κύκλος εκτός πόλης 4,8 / 5,3 , Μικτός Κύκλος 5,8 / 6,4 - Εκπομπές Ρύπων CO_2 (gr/km): 139 / 152

Πρόεδρος πριν τη διχοτόμηση

Ευπροσήγορος και χαμογελαστός, είναι από τα υψηλόβαθμα στελέχη του ΑΚΕΛ που σου δίνουν την εντύπωση ότι τίποτα δεν μπορεί να τους χαλάσει τη μέρα. Τον συνάντησα τυχαία και με την ευχέρεια που δίνει ο καφές, του ζήτησα να μου σχολιάσει τη φοβητσιάρικη δήλωση Χριστόφια ότι «δεν είμαι ο Πρόεδρος, ο οποίος θα είμαι ο τελευταίος Πρόεδρος πριν τη διχοτόμηση». Μήπως ο Πρόεδρος άνοιξε το παράθυρο και είδε πως πίσω από την κλειστή πόρτα του Κυπριακού στέκεται η διχοτόμηση; Η απάντηση του στελέχους του ΑΚΕΛ ήταν αρνητική και η επεξήγηση η εξής: «Τα όσα ακούστηκαν από πολιτικές δυνάμεις στο εσωτερικό, ότι ο Πρόεδρος δεν μπορεί να διαπραγματεύεται το Περιουσιακό και ότι πρέπει να γίνει δημόσιος διάλογος και διάφορα άλλα ηχηρά, επιβεβαιώνουν ακόμα μια φορά την εκτίμηση του Προέδρου και του ΑΚΕΛ ότι υπάρχουν πολιτικές δυνάμεις που δεν θέλουν να καταλήξουν οι συνομιλίες και το κόστος να το πληρώσει ο Χριστόφιας».

Ποιοι δεν θέλουν λύση

Επειδή η κουβέντα του καφέ είναι of the record, φυσικά και ζήτησα να μου πει ποιες είναι αυτές οι πολιτικές δυνάμεις: «Αν παρακολουθούσες το ΡΙΚ το μεσημέρι της Τετάρτης, θα έβλεπες ότι οι κύριοι Παπαδάκης της ΕΔΕΚ και Κενεβέζος του ΔΗΚΟ συμφωνούσαν ότι επί του Περιουσιακού θα πρέπει να γίνει δημόσια συζήτηση και δεν μπορεί ο Πρόεδρος να διαπραγματεύεται το δικαίωμα των Ε/κ στις περιουσίες τους. Με τη θέση περί δημόσιας συζήτησης συμφώνησε και ο βουλευτής του ΔΗΣΥ Γιώργος Γεωργίου, με την προϋπόθεση να προηγηθεί σύνοδος του Εθνικού Συμβουλίου... Φαίνεται λοιπόν ότι ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ και ένα κομμάτι του ΔΗΣΥ έχουν υπαναχωρήσει από τη συλλογική και από χρόνων ληφθείσα απόφαση για λύση διζωνικής, δικοινοτικής ομοσπονδίας, χωρίς όμως να τολμούν να το πουν δημοσίως. Αυτές οι δυνάμεις, που τώρα φωνάζουν για δημόσιο διάλογο για το Περιουσιακό, επιζητούν τη διακοπή των συνομιλιών και το φόρτωμα της ζημιάς στην πλευρά μας. Στον Χριστόφια και στο ΑΚΕΛ. Ωστόσο, δεν υπάρχει περίπτωση να το καταφέρουν. Γι' αυτό και ο Πρόεδρος, στην ίδια δήλωσή του, είπε επίσης ότι «θα συνεχίσουμε τη συζήτηση, όσο δύσκολη και αν είναι και όσο ψυχοφθόρα και αν είναι. Δεν υπάρχει άλλος τρόπος».

Μακρά συνάντηση με Ντάουνερ

«Η εποχή που ο Χριστόφιας άκουε Ντάουνερ κι έβγαζε σπυράκια πέρασε ανεπιστρεπτί», σε ελεύθερη μετάφραση κάπως έτσι προκύπτει από τα λεγόμενα διπλωμάτη που γνωρίζει ως φαίνεται καλά το παρασκήνιο των διαπραγματεύσεων. Και η εξήγηση: Οι διαρροές που γίνονταν από πλευράς «πηγών των Η.Ε. στην Κύπρο» (το καγκουρό να κρύβεται και η ουρά του να φαίνεται), ότι η επικείμενη έκθεση του γ.γ. του ΟΗΕ «θα λέει τα πράγματα με το όνομά τους και θα δείχνει ποιοι ευθύνονται για τη μη πρόοδο», έκαμαν τον Χριστόφια έξαλλο. Αφού λοιπόν

Πείτε μου. Ο συμπαθής Νίκος δεν μοιάζει με τον Μίμη της Λόλας στο παλιό αναγνωστικό του Δημοτικού; Μόνο που δεν ξέρουμε, ο Μίμης πέρασε από το Χάρβαρντ;

έστειλε του Αυστραλού μερικά τροχιοδεικτικά μηνύματα, τον κάλεσε και του τα έψαλλε και Δικωμήτικα. Παράλληλα, του εξήγησε πως δεν συμφέρει ούτε στον ίδιο (τον Ντάουνερ) να κόψει τις γέφυρες στις συνομιλίες, καθώς και διάφορα άλλα που ούτε στα Παραπολιτικά μπορούν να γραφούν, διότι, εκτός των άλλων, ήσαν και πολλά, αφού και η συνάντηση των δύο αντρών ήταν μακρά.

Τα έγγραφα του Ντερβίς

Εκείνο που έκαμε μάλιστα εντύπωση είναι ότι ο Αλεξάντερ Ντάουνερ συμφωνεί και υπερθεματίζει πλέον για το αναγκαίο της διασύνδεσης του Περιουσιακού με το Εδαφικό, όπως το παρουσιάζει η ε/κ πλευρά. Εξηγεί δε ότι για να υπάρξει ρύθμιση του Περιουσιακού, είναι περίπου εκ των ων ουκ άνευ ότι οι Ε/κ πρέπει να γνωρίζουν πώς θα καταλήξουν τα πράγματα στο Εδαφικό (τόσο πειστικός ήταν ο Δημήτρης;). Παράλληλα, αυτό δεν φαίνεται να ενόχλησε τη σχέση του Ντάουνερ με τον Έρογλου, ο οποίος και πολύ προετοιμασμένος πάει στις συναντήσεις και με έγγραφα άψογα διατυπωμένα. Τόσο άψογα είναι, που γίνεται σχεδόν φανερό πως κάπου εκτός Κύπρου ετοιμάστηκαν... Ίσως και γι' αυτό ο Ντερβίς μπεής να είναι τόσο νηφάλιος και «άνευ νοιας».

Άλλος για Νέα Υόρκη

Πυρετώδεις οι προετοιμασίες των διαφόρων διπλωματικών αποστολών στη Νέα Υόρκη, ενόψει των εργασιών της 65ης Συνόδου της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ και των διαφόρων άλλων υψηλού επιπέδου συνεδριάσεων, οι οποίες θα πραγματοποιηθούν από τις 20 μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου στην έδρα του ΟΗΕ. Εκατόν ενενήντα τέσσερεις οι χώρες που θα συμμετάσχουν. Αν λοιπόν υπολογίσετε και μιά 20αριά μέλη η κάθε αποστολή, προσθέσετε και μυστικούς αστυνομικούς και άλλους παρατρεχάμενους, καταλαβαίνετε για τι πανζουρλισμό μιλούμε. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας φτάνει στο Μεγάλο Μήλο στις 19 Σεπτεμβρίου κι όπως αποκάλυψε η στήλη, θα καταλύσει στο «ταπεινό» Regency Hotel αντί στο 5άστερο Waldorf Astoria. Πέραν της ομιλίας του στη Γενική Συνέλευση, το βράδυ της Παρασκευής 24 Σεπτεμβρίου, θα μιλήσει την Τρίτη 21 Σεπτεμβρίου στην ειδική Σύνοδο Κορυφής για τους στόχους της χιλιετίας και το Σάββατο 25/9 στη συνάντηση των μικρών νησιών.

Οι συναντήσεις του Προέδρου

Τώρα, από συναντήσεις κατά τη διάρκεια της παραμονής του στις ΗΠΑ, ο Πρόεδρος σίγουρα θα πραγματοποιήσει αυτήν με τον γενικό γραμματέα του ΟΗΕ, καθώς και την καθιερωμένη συνάντηση με τον Έλληνα Πρωθυπουργό, Γιώργο Παπανδρέου (ο οποίος θα βρίσκεται στη Νέα Υόρκη από τις 18 μέχρι τις 23 Σεπτεμβρίου). Κατά τα άλλα, υπάρχει η δεξίωση του Προέδρου Ομπάμα με τις 193 χειραψίες σε ισάριθμους ηγέτες, οι έκτακτες συναντήσεις στους διαδρόμους (σ' αυτές ήταν μανούλα ο Γιώργος Βασιλείου με τις περιώνυμες καππακωτές του) και μία πιθανή συνάντηση με τον Ρώσο Πρόεδρο Μεντβέντεφ. Ωστόσο, δεν αποκλείεται να έχουμε και καμία «διαδρομική» συνάντηση του Δημητρη Χριστόφια με τον Τούρκο ομόλογό του, Αμπντουλάχ Γκιουλ, ο οποίος θα εκπροσωπήσει φέτος τη χώρα του.

Παραπονεμένοι comrades

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα έχει επίσης τις καθιερωμένες του επαφές με την ηγεσία της κυπριακής παροικίας και θα δώσει και φέτος το παρών του στο ετήσιο δείπνο της Κυπριακής Ομοσπονδίας Αμερικής το βράδυ της Παρασκευής 24 Σεπτεμβρίου. Θα συναντηθεί επίσης με τον Αρχιεπίσκοπο Δημήτριο. Μεταξύ των παραπονούμενων εντάσσονται οι λίγοι υποστηρικτές του ΑΚΕΛ στη Νέα Υόρκη, τους οποίους ο Δημήτρης Χριστόφιας «ξέχασε» από τότε που εκλέχτηκε Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Προφανώς επειδή εννοεί ότι είναι Πρόεδρος όλων των Κυπρίων; Ίσως!
Και η σύζυγος του Προέδρου, Έλση Χριστόφια, θα επισκεφθεί διάφορα φιλανθρωπικά ιδρύματα (κάτι ακούστηκε για την Ακαδημία Αγίου Βασιλείου, η οποία φιλοξενεί ορφανά παιδιά ή παιδιά που οι οικογένειές τους αδυνατούν να αναθρέψουν).
Τέλος, έχουμε και την επίσκεψη στην Ουάσινγκτον για τα εγκαίνια της έκθεσης στο «Σμιθσόνιαν» για τα 50χρονα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Τι θα κάμει ο Γιωρκάτζης

Πολύ νερό στο αυλάκι των ΜΜΕ έχει χυθεί για τις πολιτικές βλέψεις του Κωνσταντίνου Γιωρκάτζη τον τελευταίο καιρό. Κι επειδή δεν είμαστε από κείνους που δεν τους παίρνει το ρέμα εύκολα, μάθαμε από πηγή πολύ προσκείμενη στον κ. Γιωρκάτζη τα εξής: Η παραίτησή του από την Κόκα Κόλα δεν έχει σχέση με τις όποιες πολιτικές του βλέψεις. Το επόμενο βήμα του έχει σχέση με το Ίδρυμα Πολύκαρπος Γιωρκάτζης. Όλα όσα «κυκλοφόρησαν» περί βουλευτικών ή δημοτικών εκλογών είναι προς το παρόν εικασίες. Τα όσα διαρρέουν περί συνάντησης και συνεννόησής του με πρόσωπο που παρουσιάζεται ως υποψήφιο για τον Δήμο Λευκωσίας δεν έχουν ως πηγή τους τον κ. Γιωρκάτζη. Τις εκτιμήσεις των φίλων του πατρός του τις ακούει και τις εκτιμά. Για το πολιτικό του μέλλον θα πάρει αποφάσεις, όταν και εφόσον το κρίνει σωστό και θα τις ανακοινώσει εν καιρώ. Τελεία και παύλα.

Οι νέες «Νέες Δυνάμεις»

Στο ΑΚΕΛ το κεφάλαιο βουλευτικές εκλογές 2011 δεν έχει ανοίξει ακόμα, όπως επισήμως δηλώνεται. Ωστόσο, όπως εγκύρως πληροφορείται ο Ιανός, αρκετά πρόσωπα έχουν ήδη περάσει από την Εζεκία Παπαϊωάννου, θέτοντας εαυτούς στη διάθεση του κόμματος και προς ενίσχυση της βολικής συνιστώσας «Νέες Δυνάμεις». Το γεγονός ότι η ηγεσία του κόμματος έχει διαγνώσει προ πολλού το πρόβλημα της έλλειψης στελεχών πρώτης γραμμής, οι «Νέες Δυνάμεις» θα αποτελέσουν μια σημαντική δεξαμενή, από την οποία η Κεντρική Επιτροπή θα αντλήσει πρόσωπα για να καταρτίσει το ψηφοδέλτιο των επικείμενων βουλευτικών. Πάντως όλα αυτά τοποθετούνται χρονικά στην αρχή του νέου έτους.

ΑΚΕΛ και Ομπάμα

Σε σχέση με τους προϋπολογισμούς, η κυβέρνηση επανέρχεται δυναμικά έτοιμη να συγκρουστεί με όσους στο παρελθόν διαφώνησαν μαζί της. Η επαναφορά της φρασεολογίας από τον κυβερνητικό εκπρόσωπο για τους «έχοντες και κατέχοντες» δείχνει ότι η κυβέρνηση δεν βάζει νερό στο κρασί της και θα επιδιώξει να κερδίσει αρκετούς επικοινωνιακούς πόντους, εμφανιζόμενη ως φιλολαϊκή. Η συγκεκριμένη εξέλιξη αν και θεωρείται έκπληξη για πολλούς, οικονομικός παρατηρητής που παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις μάς είπε ότι η μελέτη που γίνεται εντός του ΑΚΕΛ γύρω από τις πολιτικές Ομπάμα δεν είναι επιφανειακή. Και συνέχισε λέγοντας ότι η δήλωση του πλανητάρχη δεν ευνοεί άλλες φορολογικές ελαφρύνσεις για τους εκατομμυριούχους Αμερικανούς πολίτες, ενώ έκαμψε και τις τελευταίες αναστολές της Εζεκία Παπαϊωάννου για επαναφορά της συγκεκριμένης ρητορικής...

Επικίνδυνα αγγούρια

Είναι να θέλεις ν' αγιάσεις και να μην σε αφήνουν. Διότι, όταν προσπαθείς να χάσεις κανένα κιλό, πρέπει, σύμφωνα με τους ειδικούς, να δώσεις έμφαση στις σαλάτες παντός είδους. Όταν όμως πηγαίνεις στο σουπερμάρκετ ή τη φρουταρία και βρίσκεις τα αγγούρια, τις ντομάτες και τις πράσινες πιπεριές σε τιμές που αγγίζουν τα τέσσερα ευρώ το κιλό, τότε κάθε σκέψη για δίαιτα αναβάλλεται, αφού εκτός των ππάτων σού κόβεται και η όρεξη. Και ερωτάται η αριστερή κυβέρνηση και η δεξιά αντιπολίτευση και οι διάβολοι και οι Άγιοι Πάντες αυτού του συστήματος λωποδυτών πώς είναι δυνατόν τη στιγμή που οι ίδιοι οι παραγωγοί των φθαρτών δηλώνουν ότι οι τιμές είναι εξωφρενικές, να αφήνονται κάποιοι μεσάζοντες να αισχροκερδούν σε τέτοιο βαθμό. Μη μου πείτε για Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού, διότι θα πάθω αναφυλαξία...

Τα οικονομικά της λύσης

Όπως έλεγαν και την εποχή του καλού κινηματογράφου «Δείτε προσεχώς», ε κάπως έτσι κι εμείς σας λέμε «Μη χάσετε αύριο», στις εφτά το βράδυ, μια πολύ ενδιαφέρουσα εκδήλωση του ΟΠΕΚ, σε συνεργασία με το ΚΕΒΕ, που έχει ως χορηγό επικοινωνίας την εφημερίδα μας και συντονιστή τον δικό μας μετρ της οικονομίας Μιχάλη Περσιάνη. Η εκδήλωση θα έχει θέμα «Τα οικονομικά της λύσης και η ανάπτυξη σε μια επανενωμένη Κύπρο». Θα μιλήσουν οι Μιχαλάκης Σαρρής, Μάνθος Μαυρομμάτης, Συμεών Μάτσης και Σπύρος Χατζηγρηγορίου. Θα χαιρετίσουν οι Ανδρέας Χρίστου (δήμαρχος Λεμεσού) και Γιώργος Ευσταθίου (ΟΠΕΚ). Όσοι πιστοί, στην αίθουσα UNESCO του Πανεπιστημίου Λευκωσίας στις 7μ.μ.

Γράφει **Ο ΙΑΝΟΣ**

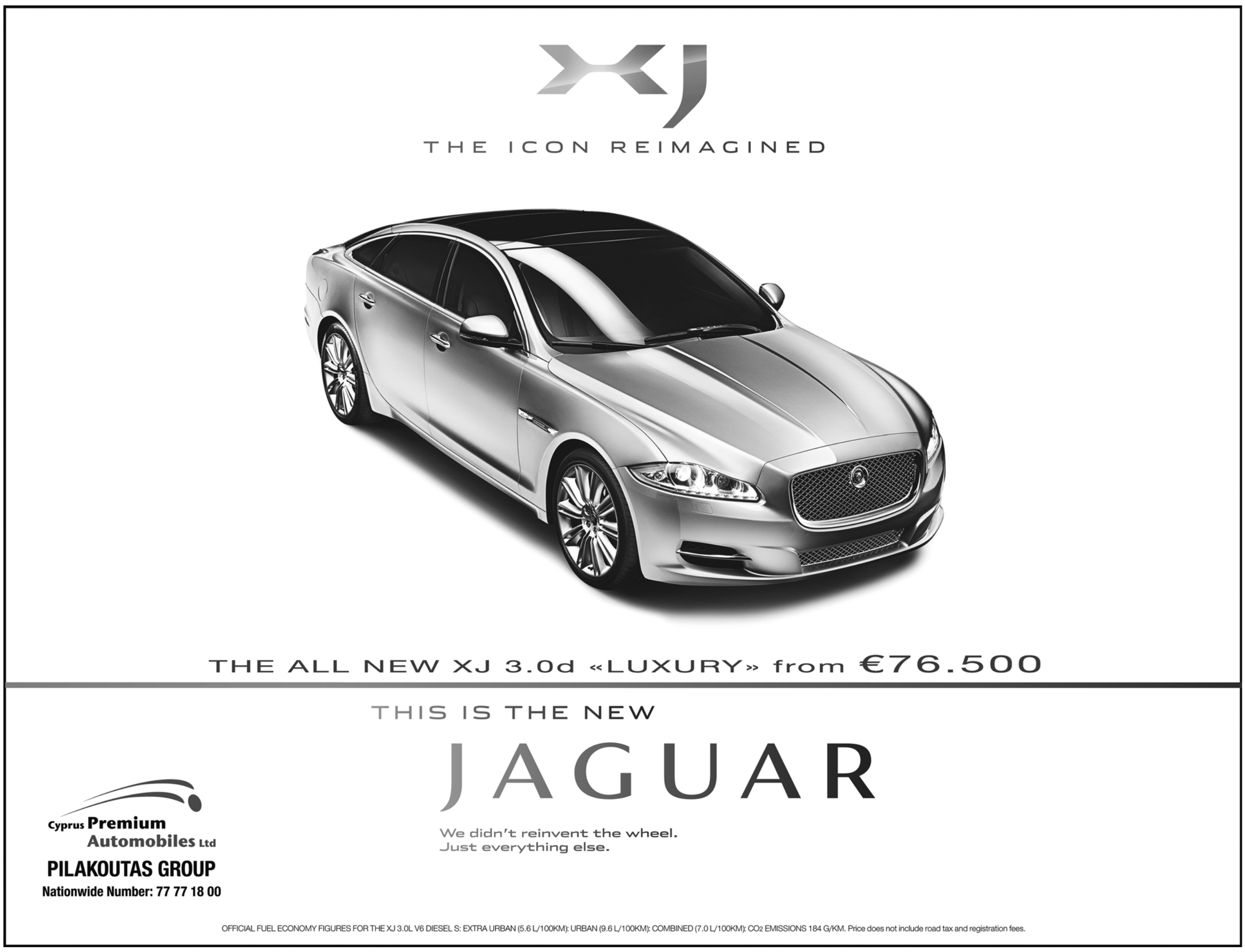

Οι επαφές, οι αμοιβές και ο ρόλος Καρακώστα

Από το «αρχείο» του αποδεικνύεται μεσάζων για τις προγραμματικές συμφωνίες του ΟΤΕ

Του **ΤΑΣΟΥ ΤΕΛΛΟΓΛΟΥ**

Ο Παντελής Καρακώστας δεν έκανε κάτι περισσότερο ή κάτι λιγότερο από τους υπόλοιπους μεσάζοντες αυτής της χώρας, μικρούς, μεγάλους και μεσαίους. Ωστόσο, παρά τις «ομοβροντίες» από την πλευρά της εξεταστικής επιτροπής, τα έγγραφα που περιήλθαν στην κατοχή της δείχνουν ότι ανήκε μάλλον στην κατηγορία των μικρομεσαίων, σε σύγκριση με τους οίκους που συνασπίζονται με μεγάλες ξένες εταιρείες για να «χτυπήσουν» δουλειές στην Ελλάδα. Τα ποσά που αναφέρονται στο «λαμβάνειν» του δεν ξεπερνούν σε καμία περίπτωση το ποσό του ενός εκατομμυρίου (ευρώ), οι επαφές του βρίσκονται στο ανώτερο επίπεδο των επιχειρήσεων που συνδέει (ΟΤΕ, Deutsche Telekom, Siemens, INTRAKOM, εταιρείες συμβούλων) και η δύναμη της παρουσίας του μοιάζει να εξασθενεί όσο περνούν τα χρόνια. Ο ρόλος του, όμως, στην υλοποίηση των προγραμματικών συμφωνιών του ΟΤΕ φωτίζει τον τρόπο με τον οποίο έγιναν.

Στο φως τα έγγραφα για το ρόλο και τις υπόγειες δραστηριότητες της κυπριακής εταιρείας Eurotech

Σε ένα σημείωμά του προς τον τότε πρόεδρο και διευθύνοντα σύμβουλο του ΟΤΕ Λ. Αντωνακόπουλο, τον Οκτώβριο του 2002, ο Καρακώστας ζητάει να γίνει συνάντηση με τον Μάνφρεντ Μπρίντε «από το 1996 μέχρι σήμερα (σ. σ. 14/10/2002) επικεφαλής της ομάδας συμβούλων για τις προγραμματικές συμφωνίες του ΟΤΕ». Οι δύο εταιρείες συμβούλων που έχουν παίξει ρόλο με τις γνωμοδοτήσεις τους ήταν η PricewaterhouseCoopers και η IBM. Η τελευταία, που επεξέτεινε τις δραστηριότητές της σύμφωνα με ένα άλλο έγγραφο του «αρχείου Καρακώστα» και στη Ρουμανία, προτείνεται -από τον ίδιο- να αναλάβει τον καθορισμό των ορίων των τιμών αλλά και τον καθορισμό των «τεχνικών στάνταρντ» σε μία σειρά υλικών της σύμβασης του 2002 «με πρακτικές που έχουν επαναληφθεί στο παρελθόν». Για τη «δουλειά» αυτή ο Καρακώστας προτείνει να πάρει 118.000 ευρώ και ζητάει να μην αναφέρεται στο συμβόλαιο ότι πελάτης της IBM θα είναι ο ΟΤΕ. Στην πραγματικότητα αντισυμβαλλόμενοι θα έπρεπε να εμφανιστούν η IBM και η κυπριακή εταιρεία του Καρακώστα Eurotech.

Οι αρμοδιότητες

Μία αντίστοιχη σύμβαση με άλλο αντικείμενο έχει υπογράψει ο Καρακώστας στις 15 Σεπτεμβρίου 2002 με την PricewaterhouseCoopers. Τα συμβόλαια δεν αναφέρουν λεπτομερειακά ποιες θα είναι οι αρμοδιότητες του Καρακώστα, μάλιστα στο πρώτο σχέδιο ο ίδιος έχει διαγράψει μία αναλυτική παρουσίαση του καθορισμού των ορίων τιμών, ως αρμοδιότητα, και έχει προσθέσει χειρόγραφα τη φράση: «Οι ρόλοι και οι ευθύνες μας θα είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης...». Η κυπριακή εταιρεία του Καρακώστα στέλνει στις 4 Ιανουαρίου 2003 ένα τιμολόγιο 25.000 ευρώ στην IBM (Μπρίντε) για τη συμφωνία σχετικά με το υποβρύχιο καλώδιο του ΟΤΕ και λίγο αργότερα ζητά να πληρωθεί στη «Λαϊκή Τράπεζα Κύπρου» 41.500 ευρώ για τον ρόλο της στην τελική σύνταξη της έκθεσης για τον «καθορισμό των ορίων τιμών» της εκτελεστής συμφωνίας του 2003. Τέσσερις μέρες αργότερα ο Καρακώστας κρατάει σημειώσεις από μία συνάντηση με τον Πρόδρομο (Μαυρίδη;) και μία άλλη με τον Κώστα (;). Οι δύο πλευρές (Πρόδρομος και Κώστας) συμφωνούν με τον καθορισμό του ορίου τιμών με μια μικρή, όπως γράφει ο Καρακώστας, διαφορά για το έτος 2000.

Οι σημειώσεις του Καρακώστα κάνουν λόγο για τα στελέχη του ΟΤΕ, Αϊβάζη και Τσαμάζ, σε ό, τι αφορά τη συμφωνία για την εξαγορά της εταιρείας των Σκοπίων με «μπόνους για Παντελή (Καρακώστα;) 300.000 δολαρίων». Στο αρχείο του Καρακώστα βρίσκεται και μία επιστολή του υπουργού Τηλεπικοινωνιών των Σκοπίων Λιούπτσο Μπάκοσκι με την οποία ζητάει από τον ΟΤΕ στο εξής «απευθείας επαφές με την πλευρά των Σκοπίων».

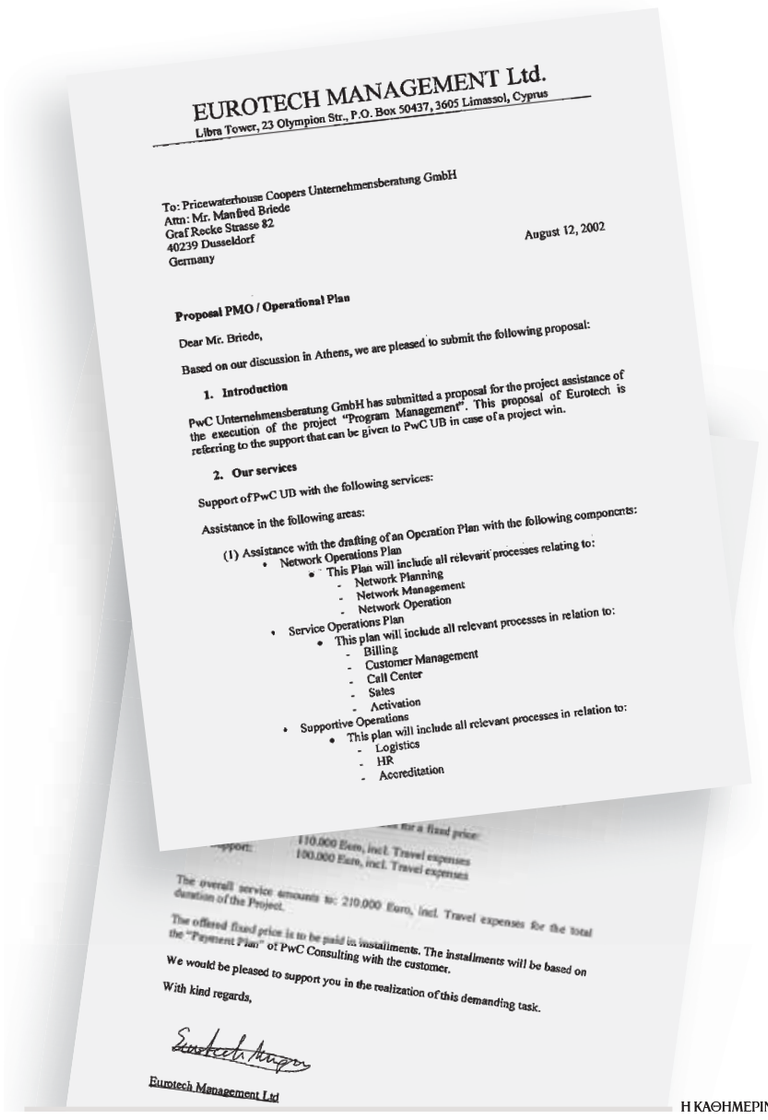

EUROTECH MANAGEMENT Ltd.
Libra Tower, 23 Olympion Str., P.O. Box 50437, 3605 Limassol, Cyprus

To: Pricewaterhouse Coopers Unternehmensberatung GmbH
Attn: Mr. Manfred Briede
Graf Recke Strasse 82
40239 Dusseldorf
Germany

August 12, 2002

Proposal PMO / Operational Plan

Dear Mr. Briede,

Based on our discussion in Athens, we are pleased to submit the following proposal:

1. Introduction

PwC Unternehmensberatung GmbH has submitted a proposal for the project assistance of the execution of the project "Program Management". This proposal of Eurotech is referring to the support that can be given to PwC UB in case of a project win.

2. Our services

Support of PwC UB with the following services:

Assistance in the following areas:

(1) Assistance with the drafting of an Operation Plan with the following components:
- Network Operations Plan
  - This Plan will include all relevant processes relating to:
    - Network Planning
    - Network Management
    - Network Operation
- Service Operations Plan
  - This plan will include all relevant processes in relation to:
    - Billing
    - Customer Management
    - Call Center
    - Sales
    - Activation
- Supportive Operations
  - This plan will include all relevant processes in relation to:
    - Logistics
    - HR
    - Accreditation

... for a fixed price:
...port: 110.000 Euro, incl. Travel expenses
100.000 Euro, incl. Travel expenses

The overall service amounts to: 210.000 Euro, incl. Travel expenses for the total duration of the Project.

The offered fixed price is to be paid in installments. The installments will be based on the "Payment Plan" of PwC Consulting with the customer.

We would be pleased to support you in the realization of this demanding task.

With kind regards,

Eurotech Management Ltd

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η κυπριακή εταιρεία Eurotech του Παντελή Καρακώστα ως αντισυμβαλλόμενη των συμβούλων του ΟΤΕ για την υλοποίηση των προγραμματικών συμφωνιών, τη Ρουμανία, το υποβρύχιο καλώδιο και τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Η εισαγγελία πρέπει να βρει τι υπηρεσίες προσέφερε και να ανοίξει τον λογαριασμό της στη Λαϊκή Τράπεζα της Κύπρου (σήμερα Marfin).

Νέα κατηγορητήρια, με ερωτήματα αλλά και προσδοκίες

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΜΑΝΔΡΟΥ**

Τέσσερα χρόνια μετά τις πρώτες έρευνες της δικαιοσύνης για το σκάνδαλο με τα μαύρα ταμεία, ένας νέος κύκλος ανοίγει με αφορμή όσα στοιχεία συγκέντρωσε η εξεταστική επιτροπή για το παρασκήνιο των συμβάσεων της γερμανικής εταιρείας με τον ΟΤΕ και τις σχέσεις της με την INTRAKOM.

Κλειδί για τη νέα διερεύνηση αποτελεί το υλικό που κατασχέθηκε στο σπίτι και το εξοχικό του πολιτικού μηχανικού Παντ. Καρακώστα. Η κατάθεσή του και όσα βρέθηκαν από τις εφόδους στο σπίτι του αποτέλεσαν το υλικό, στο οποίο η δικαιοσύνη αναμένεται να «πατήσει» για να ερευνήσει και τη δεύτερη μεγάλη σύμβαση του ΟΤΕ με τη Siemens και την INTRAKOM, ανοίγοντας τη βεντάλια ενός σκανδάλου που μοιάζει πια με τη λερναία ύδρα.

Ο σχετικός φάκελος με τις καταθέσεις του Παντ. Καρακώστα, αλλά και του επιχειρηματία Σωκράτη Κόκαλη διαβιβάζεται στη δικαιοσύνη για να ξεκινήσουν οι έρευνες, προσδίδοντας νέα διάσταση στην υπόθεση της Siemens. Και ενώ η δικαιοσύνη ανοίγει τον κύκλο των ερευνών και των εμπλεκομένων, μια δίωξη που ήρθε να προστεθεί στο ήδη βαρύ κατηγορητήριο για το σκάνδαλο με τις πολιτικές πληρωμές προκάλεσε, αρχικώς, ερωτήματα αλλά και προσδοκίες. Η εφέτης ανακρίτρια κ. Μαρία Νικολακέα, που ζήτησε την άσκηση ποινικής δίωξης και για το αδίκημα της σύστασης και συμμορίας εγκληματικής οργάνωσης, ουσιαστικά, όπως εκτιμούσαν αρμόδιες δικαστικές πηγές, «έστρωσε το χαλί» για επανεκτίμηση της υπόθεσης και για νέα κατηγορητήρια.

Νέες διώξεις

Το αίτημα της ανακρίτριας που υλοποιήθηκε από την Εισαγγελία Εφετών ξαναφορτίζει την έρευνα για το σκάνδαλο της ροής του μαύρου πολιτικού χρήματος, με νέα κατηγορητήρια που σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ» αναμένεται να εκδοθούν συντόμως.

Μεγαλοστελέχη της Siemens, αλλά και επιχειρηματίες και ενδιάμεσοι που διευκόλυναν για να εισρεύσει το μαύρο χρήμα σε πολιτικούς και κρατικούς αξιωματούχους, θα βρεθούν -πολλοί για δεύτερη φορά- στον κυκλώνα της ποινικής δίωξης. Ακόμα και το κεφάλαιο του Μιχάλη Χριστοφοράκου, που έχει κλείσει ουσιαστικά στη Γερμανία, μπορεί να ανοίξει με τη νέα δίωξη, καθώς οι δικαστικές αρχές θα επιχειρήσουν ένα ακόμα αίτημα έκδοσης, έστω και για την τιμή των όπλων.

Σε κάθε περίπτωση, οι δικαστικές αρχές καταβάλλουν με τη νέα δίωξη για σύσταση και συμμορία εγκληματικής οργάνωσης μια ύστατη προσπάθεια να αυξήσουν, όπως εκτιμούν αρμόδιες πηγές, «τις δυνατότητες της δικαιοσύνης να καταστήσει κατηγορουμένους εμπλεκόμενους στην υπόθεση που δεν μπορεί εύκολα με άλλο τρόπο να αγγίξει».

Η ανακρίτρια ζήτησε την άσκηση ποινικής δίωξης των εμπλεκομένων στην υπόθεση Siemens

Οι εξελίξεις των τελευταίων ημερών με τη νέα βαριά δίωξη, αλλά και την έναρξη νέων ερευνών και για τη δεύτερη σύμβαση του ΟΤΕ με τη Siemens, αποτελούν κομβικές ενέργειες στη δικαστική διαδρομή του σκανδάλου με τις πολιτικές πληρωμές σε μια συγκυρία μάλιστα που έχει τη σημασία της.

Η εξεταστική επιτροπή ολοκληρώνει το έργο της, δίχως να έχει στα χέρια της ενοχοποιητικά στοιχεία για πολιτικούς, πλην του Τάσου Παντέλη, με αποτέλεσμα το επόμενο βήμα της προανακριτικής επιτροπής να μοιάζει εξαιρετικά αβέβαιο.

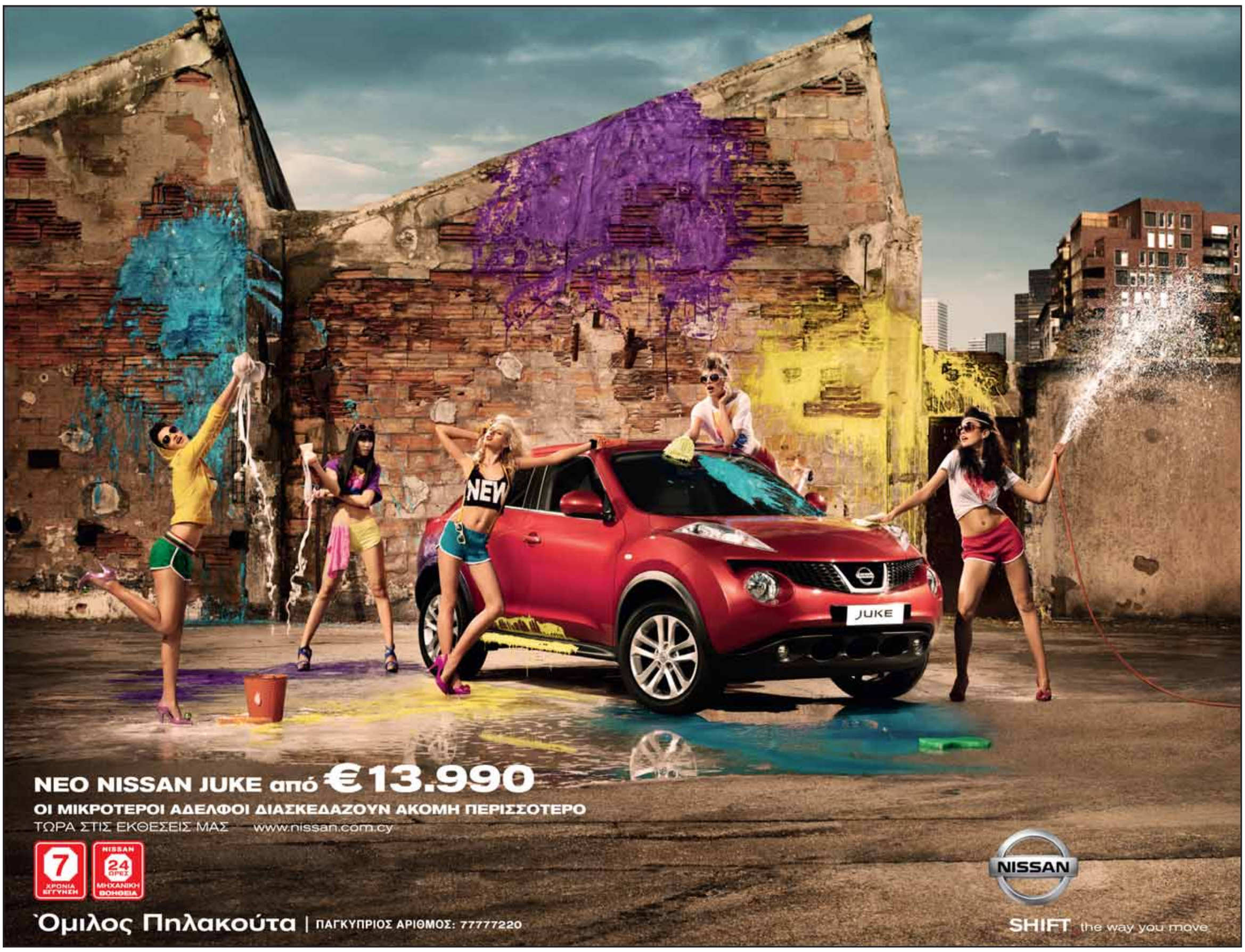

Απευθείας εμπόριο θα σημάνει το τέλος της προσπάθειας

Μάρκος Κυπριανού: Σε μια τέτοια περίπτωση, θα εμποδίσου με την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας και την ίδια ώρα οι διαπραγματεύσεις θα καταστούν άνευ αντικειμένου

Συνέντευξη στον **ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Τυχόν έγκριση του κανονισμού για το απευθείας εμπόριο των Κατεχομένων με την Ε.Ε. δεν θα αφήσει στη Λευκωσία άλλη επιλογή από το μπλοκάρισμα της ευρωπαϊκής πορείας της Τουρκίας, με αναπόφευκτη συνέπεια το τέλος της προσπάθειας για αναζήτηση λύσης στο Κυπριακό. Αυτό δηλώνει στην «Κ» ο υπουργός Εξωτερικών, κ. Μάρκος Κυπριανού, ο οποίος απορρίπτει την ιδέα σύγκλησης διεθνούς διάσκεψης, γιατί κάτι τέτοιο θα αποβεί σε βάρος της δικής μας πλευράς.

-Ας αρχίσουμε από το απευθείας εμπόριο. Ποια είναι τα δεδομένα που έχουμε ενώπιόν μας;

Δεν υπήρξε καμιά εξέλιξη μέχρι τώρα. Περιμένουμε πότε θα γίνει η πρώτη συζήτηση στην Επιτροπή Νομικών Θεμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στην οποία έχει παραπεμφθεί το θέμα. Η θέση μας παραμένει αναλλοίωτη και ενημερώνουμε σχετικά τους εταίρους μας.

- Πού εστιάζεται η προσπάθειά μας;

Αυτή τη στιγμή το θέμα βρίσκεται σε επίπεδο Κοινοβουλίου και όχι σε επίπεδο Συμβουλίου. Δεν έχει έρθει ακόμα στους υπουργούς. Αντιλαμβάνεσθε ότι στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τα πράγματα είναι πολύπλοκα. Υπάρχουν διαφορετικές πολιτικές ομάδες, με διαφορετικές θέσεις και δεν υπάρχει πάντα συμπαγής τοποθέτηση, «κομματική πειθαρχία» ας το πούμε, των βουλευτών μιας πολιτικής ομάδας. Υπό αυτή την έννοια, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πάντα υπάρχει ένας απρόβλεπτος παράγοντας για το πώς θα εξελιχθούν τα πράγματα. Εμείς, βεβαίως, όπως και οι ευρωβουλευτές μας, κινούμαστε προς όλες τις κατευθύνσεις, ενημερώνουμε όλους τους εμπλεκομένους για τις θέσεις μας και ασφαλώς, πέραν των νομικών επιχειρημάτων, προτάσσουμε και τις πολιτικές επιπτώσεις.

-Σε επίπεδο κυβερνήσεων τι εισπράττετε;

Όπως σας είπα, συνεχίζουμε την ενημέρωση επί των θέσεών μας. Θεωρώ ότι υπάρχει κατανόηση, αλλά ακόμη το θέμα δεν τέθηκε σε επίπεδο Συμβουλίου. Εκείνο που καθιστούμε σαφές σε όλους τους εταίρους μας είναι ότι ο κανονισμός, πέραν του ότι είναι νομικά λανθασμένος, δεν συνάδει με τα Συμπεράσματα της Συνόδου του Απριλίου του 2004, τα οποία επικαλέστηκε ακόμη και χθες ο επικεφαλής της αντιπροσωπίας της Τουρκίας στις ενταξιακές διαπραγματεύσεις, Εγκεμέν Μπαγίς. Υπενθυμίζουμε ακριβώς ότι τα Συμπεράσματα που επικαλείται και η Κομισιόν για την προώθηση του κανονισμού αναφέρουν ρητώς ότι στόχος των προτάσεων θα πρέπει να είναι η επανένωση του νησιού, η ενοποίηση της οικονομίας και η ανάπτυξη επαφών μεταξύ των δύο μερών. Άρα, θέση μας είναι ότι αυτός ο κανονισμός, σε αντίθεση με τα Συμπεράσματα, οδηγεί σε πλήρη διαχωρισμό των δύο πλευρών και ειδικά στα οικονομικά και εμπορικά θέματα. Συνεπώς, ούτε η νομική βάση είναι σωστή ούτε και η επίκληση των Συμπερασμάτων γίνεται προς τον ορθό στόχο. Αλλά ακόμα εκείνο που προωθείται θα αποτελέσει δυναμίτη στις ενταξιακές προοπτικές της Τουρκίας. Γιατί, εάν περάσει, η Κυπριακή Δημοκρατία πλέον δεν θα μπορεί να συναινεί σε άνοιγμα κεφαλαίων, διότι θα έχει ληφθεί μια καταστροφική απόφαση για εμάς. Και αυτό είναι ένα μήνυμα που δίνουμε στους εταίρους μας.

-Ότι τελειώνουν όλα;

Ακριβώς. Εάν κάποιοι πιστεύουν ότι προωθώντας αυτόν τον κανονισμό, αγνοώντας τη νομική βάση του, θα βοηθήσουν την Τουρκία, θα προκαλέσουν ακριβώς το αντίθετο αποτέλεσμα. Θα οδηγήσουν στο πλήρες πάγωμα κεφαλαίων που αφορούν την Τουρκία. Και αντί να την βοηθήσουν, θα της κάνουν ζημιά.

Αν δεν δοθεί ώθηση στις συνομιλίες, τα πράγματα δεν θα προχωρήσουν εύκολα

-Μαζί, την ίδια ώρα, τελειώνει και η προσπάθεια για λύση του Κυπριακού;

Το έχουμε πει κατ' επανάληψη, ότι η υιοθέτηση του κανονισμού θα τορπιλίσει τις συνομιλίες και βασικά θα τις καταστήσει άνευ αντικειμένου. Θέλω να τονίσω ότι, όπως ξεκαθαρίζουμε και στους εταίρους μας, το ζήτημα δεν είναι θέμα εμπορίου μεταξύ Τ/κ και Ε.Ε. Αυτό μπορεί να γίνει με νόμιμο τρόπο. Σ' αυτό συναινούμε και μπορούμε να βρούμε και λύσεις. Εκείνο που είναι απαράδεκτο για εμάς είναι η προσπάθεια απόδωσης στο ψευδοκράτος κρατικής οντότητας, όπως επιχειρείται με αυτόν τον κανονισμό, όπως και η παραβίαση της κυριαρχίας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Πιστεύω ότι ακόμη και με την υποβολή της πρότασης η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρανομεί. Και αν παρ' ελπίδα προχωρήσει η πρόταση, στο τέλος θα καταλήξουμε και στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

-Μια και μιλάμε για το θέμα του εμπορίου, πώς αντικρίζουν οι εταίροι μας και ευρύτερα οι ξένοι το τρίπτυχο των προτάσεων του Προέδρου της Δημοκρατίας; Πόσο πιστεύουν ότι όντως είναι δελεαστική η πρόταση για εμπόριο υπό την Ε.Ε., με αντάλλαγμα την Αμμόχωστο και το ξεπάγωμα των κεφαλαίων;

Εγώ, τουλάχιστον, σε συνομιλίες που είχα με υπουργούς που στηρίζουν ένθερμα την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας, διαπίστωσα ότι βλέπουν πολύ θετικά την πρόταση. Διότι αντιλαμβάνονται ότι είναι μια διέξοδος που μπορεί να γίνει με έναν τρόπο, ο οποίος να είναι πολιτικά ουδέτερος, άρα να διευκολύνει και το εμπόριο, να διευκολύνει και την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας και βεβαίως να δώσει ώθηση στις διαπραγματεύσεις για λύση.

-Πώς απαντούν όμως;

Βλέπουν το πλεονέκτημα. Βεβαίως εκείνο που μερικές φορές μας απαντούν είναι ότι η Τουρκία έχει απορρίψει την πρόταση και εμείς τους εξηγούμε ότι η Τουρκία το απέρριψε σε διαφορετική περίοδο, με διαφορετικά δεδομένα και ότι αξίζει να επιμείνουμε. Αλλά δεν είναι κάτι που είναι εύκολο να επιβληθεί, ειδεμή θα είχε γίνει τόσα χρόνια. Είναι κάτι για το οποίο θα πρέπει να πεισθεί η Τουρκία. Και είναι εδώ που θα πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι όσοι θέλουν να βοηθήσουν την Τουρκία, θα πρέπει να την πείσουν να αξιοποιήσει αυτή την πρόταση, διότι σύντομα θα βρεθεί σε αδιέξοδο σε ό,τι αφορά την ενταξιακή της πορεία.

-Τις τελευταίες δύο βδομάδες πληθαίνουν οι δημοσιογραφικές πληροφορίες που υποστηρίζουν ότι η Τουρκία είναι έτοιμη να δώσει κάτι ίσως στο Περιουσιακό ή να κάνει κίνηση με την Αμμόχωστο. Πώς αξιολογείτε αυτές τις πληροφορίες;

Είναι μια από τις τακτικές της Τουρκίας να διοχετεύει πληροφορίες, για να δημιουργεί κλίμα. Άρα αυτό δεν με εκπλήσσει. Από την άλλη πλευρά, η Τουρκία αναγγέλλει πρωτοβουλίες που αποδεικνύονται επαναλήψεις των προηγούμενών της θέσεων. Άρα δεν σημαίνει απαραίτητα ότι αν προβεί σε κάποια κίνηση, θα έχει κάτι το καινούργιο ή θα έχει ουσιαστικό περιεχόμενο. Εμείς πάντως παρακολουθούμε και προετοιμαζόμαστε.

Κλειδί ο Ερντογάν

-Πιστεύετε ότι ο Ερντογάν σ' αυτή τη δύσκολη πολιτική συγκυρία που βρίσκεται, ενδεχομένως να αναμένει να εδραιωθεί περισσότερο, για να κάνει κίνηση προς την ουσία;

Όλα αυτά είναι παράγοντες που επηρεάζουν. Πολλές πολιτικές κινήσεις έχουν βραχυπρόθεσμα ένα πολιτικό κόστος, αλλά μακροπρόθεσμα έχουν πολιτικό όφελος. Είναι ένα είδος επένδυσης. Εδώ ακριβώς εξαρτάται κατά πόσον μέσα στους σχεδιασμούς του Ερντογάν είναι να αξιοποιήσει αυτή την ευκαιρία. Ουσιαστικά κάποιος μπορεί να πει ότι όλα εξαρτώνται από το πόσο πρόθυμος είναι ο Ερντογάν να ξοδέψει πολιτικό κεφάλαιο, τόσο για ενδιάμεσες κινήσεις όσο και για τη λύση του Κυπριακού. Και εδώ είναι το κλειδί.

-Είναι πρόθυμος, κατά τη γνώμη σας;

Αν ήξερε κάποιος την απάντηση, θα γνώριζε και αν θα λυθεί το Κυπριακό. Ένα επιχείρημα που ακούγεται και από ξένους είναι να μην ξοδέψουμε τώρα ενέργεια σε ενδιάμεσες λύσεις και μέτρα εμπιστοσύνης, αλλά να αφοσιωθούμε στο Κυπριακό και στις προσπάθειες συνολικής λύσης. Αυτό θα μπορούσε να έχει μια λογική. Όμως, όταν κάποιος βλέπει ότι οι συνομιλίες αντιμετωπίζουν προβλήματα, χρειάζονται αναζωογώνηση και ενίσχυση, τότε αξίζει να επενδύσει και σε ενδιάμεσα μέτρα και σε μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης. Τουλάχιστον, κατά τη δική μου κρίση, δεν επίκειται αποτέλεσμα στο άμεσο μέλλον, δηλαδή σε δυοτρεις μήνες. Αν δεν δοθεί κάποια ώθηση, δεν θα προχωρήσουν εύκολα τα πράγματα.

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

«Διεθνής διάσκεψη σημαίνει ότι κάποιοι θα αποφασίσουν για λογαριασμό των εμπλεκομένων πλευρών και θα καταλήξουμε σε μια επανάληψη του 2004», δηλώνει στην «Κ» ο υπουργός Εξωτερικών, κ. Μάρκος Κυπριανού.

Διεθνής διάσκεψη ίσον επιδιαιτησία

-Σε περίπτωση όμως που δεν υπάρξει θετική κατάληξη σε όλα τα υπόλοιπα, δεν υπάρχει ο κίνδυνος να μας πουν οι ξένοι ότι μετά από 36 χρόνια συζητήσεων δεν τα βρίσκουμε μεταξύ μας, άρα δεν μπορεί να υπάρξει λύση; Δεν θα φύγουμε για πάντα από την ουσία του προβλήματος που είναι η τουρκική εισβολή και η κατοχή;

Εδώ ακριβώς είναι η δουλειά μας, να το εξηγήσουμε. Πρώτα από όλα έχουμε δοκιμάσει την άλλη διαδικασία, των σχεδίων που έρχονται από έξω. Και δεν εννοώ μόνο το Σχέδιο Ανάν, αλλά και προηγούμενα. Ούτε αυτή η μέθοδος έχει φέρει αποτέλεσμα. Πιστεύω ότι μια διαδικασία σαν κι αυτήν που ακολουθούμε έχει προοπτική να αποδώσει, νοουμένου βεβαίως ότι θα υπάρξει η κατάλληλη ενθάρρυνση προς την Τουρκία, για να είναι εποικοδομητική. Άρα, πριν καταλήξει ο ξένος παράγοντας στο ερώτημα αν φταίει η διαδικασία ή όχι, θα πρέπει να αναλογιστεί αν άσκησε την αναγκαία επιρροή προς την Τουρκία. Και να μην ξεχνάμε ότι δεν είναι αρκετό να υπάρξει ένα σχέδιο. Θα πρέπει να το εγκρίνει και ο κόσμος. Και ένα σχέδιο που δεν θα είναι αποτέλεσμα συνομιλιών και συμφωνίας, δεν θα το εγκρίνει ο κόσμος.

-Ο Πρόεδρος Χριστόφιας έχει δεσμευτεί ότι δεν θα θέσει ενώπιον του λαού ένα σχέδιο που δεν θα είναι αποτέλεσμα συνομιλιών και δεν θα έχει συμφωνηθεί μεταξύ των δύο μερών.

Ακριβώς, αυτό προβλέπει και η διαδικασία που συμφωνήσαμε. Σε αντίθετη περίπτωση, είναι καταδικασμένο εκ των προτέρων το αποτέλεσμα. Γι' αυτό και πιστεύω ότι αλλαγή της διαδικασίας θα υποσκάψει την προσπάθεια, αλλά και το αποτέλεσμα.

-Εννοείτε την πρόταση της Τουρκίας για σύγκληση διεθνούς διάσκεψης.

Ασφαλώς. Και το ερώτημα είναι μια διεθνής διάσκεψη τι θα κάνει. Συμμετείχα σε πολλές διεθνείς διασκέψεις. Πρακτικά τι θα γίνει; Θα πει η κάθε πλευρά τα δικά της και θα πάμε στο σπίτι μας; Θα υπάρξει κατάληξη; Θα ψηφίσουμε; Θα προτείνει κάποιο σχέδιο ψηφίσματος και θα ψηφίσουν οι συμμετέχοντες; Ποιοι θα ψηφίσουν;

-Η ιστορία διδάσκει ότι όσες διεθνείς διασκέψεις έγιναν (και δεν ήσαν πολλές), κατέληξαν σε βάρος μας.

Πέρα από αυτό, που σίγουρα υπάρχει μια προϊστορία, διεθνής διάσκεψη σημαίνει επιδιαιτησία, με συγκαλυμμένη μορφή. Σημαίνει ότι κάποιοι θα αποφασίσουν για λογαριασμό των εμπλεκομένων πλευρών. Αυτό σημαίνει. Ειδεμή θα είναι μια ακαδημαϊκή άσκηση, για να πει ο καθένας την άποψή του, που δεν είναι βεβαίως αυτή η πρόθεση. Και ξέρουμε πως σ' αυτές τις περιπτώσεις στόχος είναι να μοιραστεί η διαφορά ή να βοηθήσουν να πει «ναι» η πιο δύσκολη πλευρά. Και οι δύο πιθανότητες είναι αρνητικές για μας. Και θα καταλήξουμε σε μια επανάληψη του 2004.

Η Τουρκία «ΝΑΤΟποιεί» δικά της προβλήματα

-Όπως γνωρίζετε, το Κυπριακό δημιουργεί προβλήματα στις σχέσεις Ε.Ε.-ΝΑΤΟ. Πώς εισπράττετε αυτό το πρόβλημα από τις επαφές σας στο εξωτερικό;

Η ευθύνη θα ανήκει αποκλειστικά στην Τουρκία. Και δεν είναι κάτι για το οποίο μπορεί να καταλογιστεί ευθύνη στη δική μας πλευρά, η οποία λειτουργεί μέσα στις κανονικές διαδικασίες της Ε.Ε. Σίγουρα εγείρεται θέμα από πλευράς ΝΑΤΟ, με τρόπο που μας παραξενεύει κιόλας. Ιδιαίτερα ο γ.γ. του ΝΑΤΟ, αν έχει κάποιο ζήτημα, μπορεί να το εγείρει μαζί μας κατ' ευθείαν. Δεν είναι ανάγκη να το εγείρει μέσα από συνεντεύξεις και δημόσιες τοποθετήσεις. Όμως, αυτό το πρόβλημα, το οποίο επαναλαμβάνω δημιουργείται εξ υπαιτιότητος της Τουρκίας, είναι ένα επιπρόσθετο κίνητρο, για να ενδιαφερθούν κάποιες χώρες, ο διεθνής παράγοντας για την επίλυση του Κυπριακού.

-Πώς αξιοποιούμε αυτό το κίνητρο; Η Επιτροπή Εμπειρογνωμόνων του ΝΑΤΟ, με επικεφαλής την πρώην Αμερικανίδα υπουργό Εξωτερικών, Μ. Ολμπράιτ, εισηγείται τη στενότερη συνεργασία ΝΑΤΟ-Ε.Ε. Εάν τεθεί θέμα ένταξης της Κύπρου σε πρωτοβουλίες συνεργασίας του ΝΑΤΟ, όπως είναι ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη, τι θα πρέπει να πράξουμε;

Πρώτα απ' όλα, οι σχέσεις Κύπρου-ΝΑΤΟ είναι θέμα που αφορά την Κυπριακή Δημοκρατία και υπάρχουν, όπως γνωρίζετε, διαφορετικές πολιτικές τοποθετήσεις από τα κόμματα.

-Το κόμμα σας, όπως και όλα τα υπόλοιπα, πλην του ΑΚΕΛ, υποστηρίζουν την ένταξη στον Συνεταιρισμό. Η δική σας θέση ποια είναι;

Η δική μου θέση είναι αυτή του κόμματός μου. Από εκεί και πέρα, δεν πιστεύω ότι είναι θέμα υψίστης σημασίας αυτή τη στιγμή ή ότι πρέπει να αποτελεί σημείο σύγκρουσης και εσωτερικής αντιπαράθεσης. Ξέρουμε βεβαίως ότι η Τουρκία δεν πρόκειται να δώσει συγκατάθεση. Η Τουρκία δεν μας επιτρέπει καν να συμμετάσχουμε σε διάσκεψη για τον αφοπλισμό. Σε διάσκεψη, όχι σε οργανισμό, δηλαδή σε κάτι λιγότερα θεσμοθετημένο. Από την άλλη, υπάρχουν οι σχέσεις ΝΑΤΟ-Ε.Ε. και θέλω να πω ότι σ' αυτό είμαστε πολύ εποικοδομητικοί. Διότι η Τουρκία προσπαθεί να παρουσιάσει ζητήματα που εγείρουμε εμείς, σε σχέση με τη δική της συμμετοχή σε ευρωπαϊκά συστήματα άμυνας, σαν προβλήματα του ΝΑΤΟ. Όμως δεν είναι προβλήματα του ΝΑΤΟ, είναι προβλήματα της Τουρκίας. Με απλά λόγια, «ΝΑΤΟποιεί», ας μας επιτραπεί ο όρος, δικά της ζητήματα με την Ε.Ε., για να τα παρουσιάσει σαν προβλήματα της Συμμαχίας, κάτι που δεν υφίσταται. Και εμείς, πρέπει να πω, είμαστε ιδιαίτερα εποικοδομητικοί τόσο στη Βοσνία όσο και στο Αφγανιστάν. Και είναι η Τουρκία που δημιουργεί προβλήματα, ειδικότερα στο Αφγανιστάν.

Όποιος διαφωνεί στο ΔΗΚΟ, μπορεί να αποχωρήσει

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

«Υπάρχουν στελέχη στο ΔΗΚΟ που ξεκινούν με μια προειλημμένη τοποθέτηση ότι ο Πρόεδρος Χριστόφιας αποκλείεται να κάνει κάτι θετικό».

-Τον τελευταίο καιρό έχουν κοπάσει οι φωνές διαμαρτυρίας από στελέχη του κόμματός σας για τους χειρισμούς του Προέδρου της Δημοκρατίας. Να υποθέσουμε ότι πρόκειται για πρεμία ενόψει εκλογών ή μήπως γιατί δεν αναμένονται δραματικές εξελίξεις στο Κυπριακό;

Αυτό θα το δείξει ο χρόνος. Πραγματικά το ελπίζω. Οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων ήταν σαφείς. Και νομίζω ότι το ΔΗΚΟ έχει μια πολύ εποικοδομητική προσέγγιση – μιλώ για την επίσημη γραμμή του κόμματος, όπως αυτή καθορίζεται από τα συλλογικά όργανα και εκφράζεται από τον πρόεδρο του κόμματος. Εκεί που συμφωνεί διατυπώνει τη συμφωνία του και εκεί που έχει διαφορετική άποψη την καταθέτει. Αλλά δεν ξεκινά a priori με τη θέση πως ό,τι κάνει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι λανθασμένο. Ούτε βεβαίως πως ό,τι κάνει ο Πρόεδρος είναι σωστό. Θεωρώ ότι έχει μια εποικοδομητική θέση και εκεί που διαφωνεί, σαν κόμμα συνεργαζόμενο με τον Πρόεδρο και την κυβέρνηση, προσπαθεί με εισηγήσεις να συμβάλει και να διαμορφώσει πολιτική. Δεν είναι άσπρο-μαύρο ούτε το απορρίπτει χωρίς συζήτηση. Και θεωρώ ότι αυτή είναι σωστή προσέγγιση. Βεβαίως υπάρχουν στελέχη στο κόμμα που θεωρούν πως ό,τι κάνει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι λανθασμένο. Ξεκινούν με μια προειλημμένη τοποθέτηση ότι αποκλείεται ο Πρόεδρος Χριστόφιας να κάνει κάτι θετικό. Δεν είναι αυτή η γραμμή του κόμματος. Από εκεί και πέρα, όπως έχουμε πει επανειλημμένα και ακούγεται λίγο σαν φράση κλισέ, όλοι δικαιούνται να έχουν την άποψή τους, αλλά πρέπει να εκφράζεται μέσα στα συλλογικά όργανα του κόμματος. Και από τη στιγμή που λαμβάνεται μια απόφαση από τα συλλογικά όργανα, οφείλουμε όλοι να συμμορφωνόμαστε με αυτήν, είτε συμφωνούμε είτε διαφωνούμε. Και αν κάποιος έχει τέτοιο συνειδησιακό πρόβλημα και δεν μπορεί να δεχθεί αποφάσεις των συλλογικών οργάνων, τότε έχει πρόβλημα συνύπαρξης με το κόμμα. Είναι απλό το ζήτημα αυτό, υπάρχουν προηγούμενα σε πολλά κόμματα. Αυτό είναι μια βασική αρχή της Δημοκρατίας.

-Κύριε υπουργέ, αναφέρεστε σε επίσημη γραμμή του κόμματος, αλλά την ίδια ώρα η ανεπίσημη, αν μπορούμε να την ονομάσουμε έτσι, προέρχεται από κορυφαία στελέχη του κόμματος, όπως ο αναπληρωτής πρόεδρος, ο γεν. γραμματέας, ο αντιπρόεδρος, μερικές φορές ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος. Δεν είναι ηγεσία αυτοί;

Σίγουρα είναι αξιωματούχοι. Ασχέτως αξιωμάτων, τα ανώτατα όργανα ενός κόμματος είναι τα συλλογικά του όργανα. Όλοι υπηρετούμε και υλοποιούμε τις αποφάσεις αυτών των οργάνων. Άρα αυτά υπερέχουν.

-Δεν προκαλείται σύγχυση στον κόσμο σας; Δεν θα έχει τίμημα για το ΔΗΚΟ στις βουλευτικές εκλογές;

Βεβαίως θα έχουμε τίμημα, αν συνεχιστεί αυτή η κατάσταση. Όσον αφορά τη σύγχυση που λέτε, πρέπει να σας πω ότι τώρα στις διακοπές είχα την ευκαιρία να γυρίσω σε πολλές περιοχές της Κύπρου και να έχω επαφές με φίλους του κόμματος σε διάφορες επαρχίες, στην ύπαιθρο. Το πρόβλημα που ήγειραν όλοι τους ήταν η σύγχυση που δημιουργούμε και η άσχημη εικόνα που εκπέμπουμε προς τα έξω. Δεν είναι κατανοητό στα μέλη του κόμματος, από τη στιγμή που υπάρχουν οι διαδικασίες και λαμβάνονται αποφάσεις, το κόμμα να παρουσιάζεται με δύο φωνές.

-Λέτε πως όποιος έχει συνειδησιακό πρόβλημα, μπορεί να επιλέξει την αποχώρηση. Υπάρχει όμως και η άλλη θέση. Αφού το κόμμα λειτουργεί στη βάση καταστατικού, γιατί δεν ενεργοποιούνται οι κανονισμοί που προβλέπουν διαγραφές, αποβολές κ.λπ. όσων παραβιάζουν τις αποφάσεις;

Πιστεύω ότι αυτή είναι η έσχατη λύση. Νομίζω ότι όλοι είμαστε ώριμοι, όλοι αντιλαμβανόμαστε ότι δεν είμαστε αυτόφωτοι και ότι όλοι εξαρτώμαστε από το σύνολο που λέγεται κόμμα. Από εκεί και πέρα, μπορούμε όλοι να πάρουμε τις αποφάσεις μας. Αλλά δεν βλέπω γιατί να μην μπορούμε, διατυπώνοντας τη διαφωνία μας, να συμμορφωνόμαστε μετά τη λήψη της απόφασης, γιατί να πρέπει να συζητούμε αυτή την ώρα για διαγραφές και αποβολές. Αν δεν δουλέψουν όλα αυτά βεβαίως, κάποιος προβληματίζεται πώς θα πετύχουμε στο τέλος τον βασικό στόχο, την ενίσχυση του κόμματός μας. Ποια μέτρα θα πρέπει να ληφθούν;

-Να υποθέσουμε ότι οι επαφές που είχατε με φίλους του κόμματος εντάσσονται στην προεκλογική εκστρατεία για τις βουλευτικές. Θα σας δούμε στο ψηφοδέλτιο;

Αστειευόμενος, μπορώ να σας πω ότι, αν ήταν έτσι, οι επαφές μου δεν θα ήταν σε όλες τις επαρχίες. Θα επικεντρωνόμουν σε μια επαρχία! Πρέπει να ξέρετε ότι ουδέποτε έχασα την επαφή με τη βάση του κόμματος. Απλούστατα τώρα, στις διακοπές του καλοκαιριού, είχα την ευκαιρία να δω περισσότερο κόσμο, γιατί είχα χρόνο. Όπως γνωρίζετε, με τις συνεχείς υποχρεώσεις και τα ταξίδια στο εξωτερικό, είναι δύσκολο να βλέπω φίλους.

-Η ερώτηση ισχύει και για τις προεδρικές εκλογές.

Και η απάντηση είναι η ίδια.

Με την υπογραφή του

HISTORY

ΕΠΙΚΕΣ ΜΑΧΕΣ π.Χ.

BATTLES B.C.

ΜΙΑ ΥΠΕΡΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΕΙΠΕΙ ΑΠΟ ΚΑΝΕΝΑ ΣΠΙΤΙ

ΤΟ DVD ΣΥΝΟΔΕΥΕΤΑΙ ΑΠΟ ΒΙΒΛΙΟ ΜΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ, ΧΑΡΤΕΣ, ΠΟΛΕΜΙΚΟΥΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕ ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΤΩΝ ΜΑΧΩΝ

Αντικειμενικά αξιόπιστη

Μέγας Αλέξανδρος
Ο άρχοντας του πολέμου

Η ιστορία τον έχει εντάξει στους «Μεγάλους» άντρες της ανθρωπότητας. Συγκαταλέγεται ανάμεσα στους μεγαλύτερους στρατηλάτες όλων των εποχών. Κατάφερε να αλλάξει την εικόνα του αρχαίου κόσμου, δημιουργώντας μια νέα αντίληψη για τα πράγματα και μια νέα εποχή. Ενέπνευσε πλήθος ανθρώπων και λαών και λατρεύτηκε όσο κανένας άλλος κατακτητής της οικουμένης. Η μορφή του θα συνεχίσει να εμπνέει τον κόσμο.

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 19 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ, ΜΗ ΧΑΣΕΤΕ ΤΟ 1ο DVD ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΛΥΤΕΛΗ ΚΑΣΕΤΙΝΑ

Θείο δώρο

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Α. ΛΑΜΠΙΤΣΗ**

Το κείμενο αυτό γράφτηκε πριν από τις 11 Σεπτεμβρίου. Έτσι δεν είναι γνωστό αν η πρόθεση των μελών μιας εκκλησίας των Βαπτιστών στη Φλόριδα να κάψουν αντίτυπα του Κορανίου, έγινε πράξη. Μιλώντας, λοιπόν, πάντοτε υποθετικά, θα πρέπει να μας απασχολήσει και να μας ανησυχήσει το γεγονός ότι μια τέτοια πράξη θα φέρει σε έντονη αντιπαράθεση το 56% των κατοίκων της γης, αφού υπολογίζεται ότι σήμερα στον κόσμο το 33% των ανθρώπων είναι χριστιανοί και το 23% μουσουλμάνοι. Η αντιπαράθεση αυτή θα είναι προφανώς μακροχρόνια, επειδή όσα χρόνια και αν περάσουν, συχνά θα ανασύρονται από τα συρτάρια της μνήμης, είτε εσκεμμένα είτε όχι, τα ιστορικά γεγονότα και θα χρησιμοποιούνται ανάλογα με τα συμφέροντα όσων θα θέλουν να καλλιεργούν το μίσος μεταξύ των ανθρώπων.

Η πρόθεση για κάψιμο του Κορανίου έχει ως αφορμή τη γνωστή τρομοκρατική επίθεση με αεροπλάνα κατά των Διδύμων Πύργων της Νέας Υόρκης, στις 11 Σεπτεμβρίου 2001, που οδήγησε στην κατάρρευσή τους και στην απώλεια πολλών ανθρώπινων ζωών. Η πρόθεση του οργανωτή της κίνησης για κάψιμο του Κορανίου, πάστορα Τέρι Τζόουνς, είναι «…να σταλεί ένα ξεκάθαρο μήνυμα στα ακραία στοιχεία του Ισλάμ». Είναι όμως έτσι τα πράγματα; Θα σταλεί πράγματι ένα ξεκάθαρο μήνυμα στα ακραία στοιχεία του Ισλάμ ή θα πυροδοτηθεί με αυτόν τον τρόπο μια αντιπαράθεση, της οποίας οι συνέπειες δεν θα έχουν τέλος; Μήπως με αυτόν τον τρόπο τα ακραία στοιχεία του Ισλάμ θα συσπειρώσουν γύρω τους τα μετριοπαθή στοιχεία και θα γίνουν καθοδηγητές τους; Εξάλλου, η πράξη αυτή καθαυτή είναι μια ακραία πράξη. Οι ακραίες πράξεις αποτελούν συνήθως απάντηση σε άλλες ακραίες πράξεις, με αποτέλεσμα να προκύπτει ένας φαύλος κύκλος. Η αρχή και το τέλος του κύκλου συνυπάρχουν.

Σε μια συνέντευξή του, ο Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας Αναστάσιος είχε πει πως η θρησκεία είναι θείο δώρο και γι' αυτό δεν πρέπει να την αφήνουμε στα χέρια των φανατικών. Η ανθρωπότητα υπέφερε φοβερά στα χέρια των φανατικών. Είναι, δε, χαρακτηριστικό ότι οι πιο αιματηροί πόλεμοι έγιναν από φανατικούς. Τέτοιοι είναι κυρίως οι θρησκευτικοί πόλεμοι και οι εμφύλιοι. Το μόνο που απομένει από αυτούς τους πολέμους είναι οι εκατόμβες των νεκρών και ο κίνδυνος να αναφλεγούν στο μέλλον, αν απουσιάσει η λογική.

Η περίπτωση του πάστορα Τζόουνς έρχεται να τονίσει για μια ακόμα φορά τον ρόλο των ηγετών στην πορεία του κόσμου. Αν οι προθέσεις του εν λόγω πάστορα πραγματοποιηθούν, τότε ο κόσμος μπορεί να μην είναι ο ίδιος στο μέλλον. Η ανθρωπότητα υπέστη πολλά δεινά, επειδή επέτρεψε κατά καιρούς σε ηγέτες και γενικά σε ανθρώπους με επιρροή να ενεργούν χωρίς λογική. Οι άνθρωποι που βρίσκονται σε ηγετικές θέσεις μπορούν εύκολα να παραπλανούν, να φανατίζουν και να σπέρνουν την καταστροφή, επειδή εκμεταλλεύονται τα πιστεύω, τα συναισθήματα και την ιδεολογία των ανθρώπων για την επίτευξη των δικών τους στόχων, τους οποίους συχνά κατορθώνουν να παρουσιάσουν ως όραμα της ευρύτερης κοινωνίας. Οι απλοί άνθρωποι δεν προκαλούν πολέμους από μόνοι τους. Κοιτάζουν την καθημερινότητά τους, η οποία γίνεται καλύτερη όταν έχουν ηγέτες που την υπηρετούν με πίστη και αφοσίωση στην ειρήνη και στο μέλλον της ζωής.

Σε εποχές όπως η δική μας, η συνύπαρξη των ανθρώπων απαιτεί αλληλοκατανόηση και ανοχή. Κυρίως, όμως, απαιτεί δικαιοσύνη. Αυτή αποτελεί τη βασικότερη προϋπόθεση για επίτευξη της ειρήνης. Αυτήν οφείλει να υπηρετεί ένας πάστορας, όπως και κάθε θρησκευτικός ηγέτης, επειδή ο λόγος του περνά στο μυαλό των ανθρώπων ως μέρος του θρησκευτικού συναισθήματος. Μίλησε ποτέ κανείς για θρησκευτική λογική; Οι θρησκευτικές αναζητήσεις των ανθρώπων υπάρχουν ως συναίσθημα, γι' αυτό και είναι πολύ δυνατές. Αυτό εξηγεί και το γεγονός πως όσες προσπάθειες και αν καταβλήθηκαν για ξεριζωμό της θρησκευτικής πίστης των ανθρώπων, αυτές ποτέ δεν καρποφόρησαν. Και επειδή ένα σημαντικό χαρακτηριστικό των μεγάλων ηγετών είναι ότι μιλούν στο συναίσθημα των ανθρώπων, γίνεται κατανοητό πόσο σημαντικό είναι οι θρησκευτικοί ηγέτες, που έχουν να κάνουν κυρίως με το συναίσθημα, να διακατέχονται από πολλή λογική. Μάλλον από σοφία, η οποία στις μέρες μας απουσιάζει δραματικά.

Ας ελπίσουμε ότι θα επικρατήσουν σοφότερες σκέψεις και το Κοράνι δεν θα ριφθεί στην πυρά.

Φιλόλογος-Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA)
lampitsis.p@cytanet.com.cy

Ο τελευταίος Πρόεδρος πριν από τη διχοτόμηση

Του **ΧΑΡΗ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ**

Η δήλωση του Προέδρου Χριστόφια ήταν ξεκάθαρη. Δεν επιθυμεί, λέει, να είναι ο τελευταίος Πρόεδρος πριν από τη διχοτόμηση. Η δήλωση αυτή ίσως και να αποτελεί την πληρέστερη και πιο συμπυκνωμένη σύνοψη της κυρίαρχης έγνοιας του Προέδρου της Δημοκρατίας, η οποία σχετίζεται μάλιστα με την όλη αντίληψη της πολιτικής ευθύνης που ο σημερινός Πρόεδρος φαίνεται να διατηρεί.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προφανώς διαβλέπει τον κίνδυνο της οριστικής πλέον διχοτόμησης. Δεν νιώθει αυτοπεποίθηση και αισιοδοξία και γι' αυτό δεν είναι σε θέση να δηλώσει, για παράδειγμα, ότι είναι αποφασισμένος να είναι ο τελευταίος Πρόεδρος πριν από την επανένωση. Μια δήλωση που θα εξέπεμπε ένα πολύ διαφορετικό μήνυμα.

Η προεδρική δήλωση, όπως αυτή έγινε, ισοδυναμεί με παραδοχή πως έχουμε εγκλωβιστεί σε μια διαδικασία που δεν οδηγεί πουθενά αλλά, παρ' όλα αυτά, δική του προσπάθεια είναι πώς να την κρατήσει ζωντανή μέχρι το τέλος της θητείας του. Και η ευθύνη της διχοτόμησης as αναληφθεί από τον επόμενο Πρόεδρο…

Είναι γι' αυτό, εξάλλου, που η αγωνία του Προεδρικού αυτή την περίοδο δεν είναι άλλη από την αποτροπή της κήρυξης αδιεξόδου από τον γ.γ. του ΟΗΕ, τη στιγμή βέβαια που αδιέξοδη είναι η πολιτική στην οποία εμείς οι ίδιοι εμμένουμε. Η πολιτική που παραγνώρισε και παραγνωρίζει τον παράγοντα χρόνο, η πολιτική που εμμένει σε μια στρεβλή και απόλυτη ερμηνεία της λεγόμενης διαδικασία «κυπριακής ιδιοκτησίας», αυτή που κράτησε την Ευρωπαϊκή Ένωση μακριά, που βλέπει τον διεθνή παράγοντα με καχυποψία και που συνεπώς επέτρεψε στην Τουρκία να αλωνίζει διεθνώς και να παρουσιάζει τον εαυτό της ως ένα εποικοδομητικό τρίτο μέρος. Και περιμένουμε μετά ότι ως διά μαγείας ο Έρογλου θα παρουσιαστεί με διαλλακτικές προτάσεις!

Αυτή είναι ίσως η μεγαλύτερη τραγωδία του Κυπριακού. Βλέπουν, Πρόεδρος και ΑΚΕΛ, το πού οδηγούνται τα πράγματα, δεν έχουν όμως την πολιτική τόλμη να απεγκλωβιστούν από πολιτικές που γι' αυτούς αποτελούν δόγμα, με αποτέλεσμα να έχουμε βρεθεί εδώ που βρισκόμαστε.

Είναι για τον ίδιο λόγο που δεν έχουμε ουσιαστικά συγκροτήσει καμία πολιτική αποτροπής κινδύνων, που είναι πλέον πέρα για πέρα ορατοί, όπως αυτός της προώθησης του Κανονισμού για το Απευθείας Εμπόριο των Κατεχομένων, πέρα από την πιθανή προσφυγή στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η προσφυγή στο δικαστήριο θα μας εξασφαλίσει πιθανώς λίγο ακόμη χρόνο, θα ισοδυναμεί όμως με ομολογία της πλήρους αποτυχίας μας σε επίπεδο πολιτικής αξιοποίησης της ευρωπαϊκής μας συμμετοχής, όπως ήταν τελικά και η εξέλιξη των πραγμάτων σε σχέση με τις περιουσίες μας στο ΕΔΑΔ.

Καθόλου λοιπόν δεν πρέπει να εκπλήττει το γεγονός ότι την ίδια ακριβώς αίσθηση, δηλαδή της χρονικής μετάθεσης ευθυνών, δημιουργεί ο κυβερνητικός χειρισμός και σε ένα άλλο μεγάλο θέμα της επικαιρότητας, αυτό των Κυπριακών Αερογραμμών και της Eurocypria. Δεν τολμά η κυβέρνηση να βάλει το μαχαίρι στο κόκκαλο και να λάβει τις αναγκαίες εκείνες αποφάσεις, επειδή πολύ απλά αυτές οι αποφάσεις δεν συνάδουν με την ξεπερασμένη ιδεολογία του ΑΚΕΛ που θεωρεί τον ιδιωτικό τομέα ως ανάθεμα. Βλέπουν, όμως, από την άλλη, πως η οικονομική κατάρρευση των δύο εταιρειών είναι αναπόφευκτη και συνεπώς η όλη τους προσπάθεια, με τα ημίμετρα που προτείνουν, εστιάζεται στο πώς αυτή κατάρρευση θα επισυμβεί μετά από δυο-τρία χρόνια, προφανώς επί επόμενης διακυβέρνησης.

Μπροστά σε αυτό το πολιτικό σκηνικό, έγνοια κάποιων είναι να εντοπίσουν μια αυστηρή ίσως κουβέντα εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού, για να αρχίσουν τα γνωστά περί υπονόμευσης της ενότητας και περί επιπέδου της πολιτικής. Το πραγματικό μας πρόβλημα όμως είναι άλλο…

Ο κ. Χάρης Γεωργιάδης είναι εκπρόσωπος Τύπου του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Το δεύτερο κύμα της ισλαμοφοβίας

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**

Με τις μεγάλες πληγές του Ιράκ και του Αφγανιστάν ακόμη ανοιχτές, ο τελικός απολογισμός της 11ης Σεπτεμβρίου 2001 μπορεί να αργήσει να γραφτεί, ένα πράγμα, όμως, είναι μάλλον σαφές: ότι αποτέλεσε συμβολικό ορόσημο για την είσοδο της ανθρωπότητας στη νέα εποχή των λεγόμενων ασύμμετρων συγκρούσεων, κλείνοντας την περίοδο των συντεταγμένων αναμετρήσεων μεταξύ κρατών ή συνασπισμών συγκρίσιμης ισχύος, που κράτησε από την Ειρήνη της Βεστφαλίας μέχρι το τέλος του Ψυχρού Πολέμου.

Αρχικά, κυριάρχησε το δέος για τη θηριώδη αντεπίθεση μιας παντοδύναμης Αμερικής που θα έκανε και τη Ρώμη να ωχριά ενώπιόν της. Χαρακτηριστικές είναι οι περιπτώσεις δύο προικισμένων γραφιάδων που υποστήριξαν τον πόλεμο στο Ιράκ, του Αμερικανού Τόμας Φρίντμαν και του Βρετανού Νάιαλ Φέργκιουσον. Ο πρώτος έγραψε στους New York Times: «Το αόρατο χέρι της αγοράς δεν θα λειτουργήσει ποτέ χωρίς μια κρυμμένη γροθιά... Και η κρυμμένη γροθιά που κρατάει τον κόσμο ασφαλή, λέγεται στρατός, αεροπορία, ναυτικό και πεζοναύτες των ΗΠΑ». Ο δεύτερος αναγνώρισε στο Foreign Affairs ότι η Αμερική «μοιάζει πολύ με την αυτοκρατορική Βρετανία», την οποία ξεπερνά κατά πολύ σε ισχύ κι ότι είναι «αυτοκρατορία σε όλα, εκτός από το όνομά της».

Αιώνες μοιάζει να 'χουν περάσει από τότε. Στις 4 Σεπτεμβρίου οι New York Times φιλοξενούσαν άρθρο του Φρίντμαν με τίτλο «Υπερχρεωμένη, Υπερλιτοδίαιτη, Υπερδύναμη»; Ο αρθρογράφος συνιστά άτακτη φυγή όχι μόνο από το Ιράκ, αλλά και από το Αφγανιστάν, σημειώνοντας: «Υπήρχε μια εποχή, όπου η χάραξη της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής δεν απαιτούσε να ληφθεί σοβαρά υπ' όψιν ο οικονομικός παράγοντας. Σήμερα αυτή η εποχή αποτελεί παρελθόν». Οσο για τον Φέργκιουσον, επανήλθε στο Foreign Affairs για ένα άρθρο με τίτλο «Παρακμή και Πτώση», στο οποίο διαβάζουμε: «Οι περισσότερες καταρρεύσεις αυτοκρατοριών συνδέονται με δημοσιονομικές κρίσεις... Η πτώση της Ρώμης ήταν ξαφνική και δραματική. Αν η αμερικανική αυτοκρατορία εξαφανιστεί, αυτό πιθανόν θα συμβεί γρήγορα».

Η εκλογή του Μπαράκ Χουσεΐν Ομπάμα επισφράγισε τη χρεοκοπία του αυτοκρατορικού σχεδίου των νεοσυντηρητικών. Ο νέος πρόεδρος επισκέφθηκε το Κάιρο και την Κωνσταντινούπολη απ' όπου έριξε γέφυρες στον αραβομουσουλμανικό κόσμο, πρόσφατα, δε, ενέκρινε την ανέγερση τζαμιού δίπλα στο Σημείο Μηδέν. Ωστόσο, τα ογκώδη συλλαλητήρια διαμαρτυρίας της λευκής, προτεσταντικής Δεξιάς έδειξαν ότι δεν αρκεί η έλευση ενός μαύρου προέδρου με μουσουλμανικό μεσαίο όνομα για να ξεριζωθεί η ισλαμοφοβία της βαθιάς Αμερικής. Την αίσθηση αυτή ενίσχυσε ο διεθνής σάλος με αφορμή την πρωτοβουλία ενός εξτρεμιστή πάστορα να κάψει το Κοράνι ανήμερα την 11η Σεπτεμβρίου. Υπό άλλες συνθήκες, το γεγονός θα περνούσε στα ψιλά, ως εκδήλωση μισαλλοδοξίας κάποιων περιθωριακών. Εδώ όμως χρειάστηκε να παρέμβει πυροσβεστικά ο ίδιος ο πρόεδρος των ΗΠΑ, καθώς φοβόταν ότι ακόμη κι ένας μικρός σπινθήρας θα μπορούσε να προκαλέσει τρομακτική ανάφλεξη στην πυριτιδαποθήκη.

Ξενίζει αυτή η υποτροπή της αντιμουσουλμανικής υστερίας σε μια χώρα που δεν γνώρισε ποτέ Σταυροφορίες και θρησκευτικούς πολέμους και στην οποία οι μουσουλμάνοι αντιστοιχούν μόλις στο 0,6% του πληθυσμού, ενώ οι άθεοι διπλασιάστηκαν, από 8% σε 16% την τελευταία εικοσαετία. Φαίνεται ότι το δεύτερο κύμα της ισλαμοφοβίας θρέφεται από παράγοντες που υπερβαίνουν κατά πολύ το εθνικό τραύμα της 11ης Σεπτεμβρίου: είναι τα άγχη και οι ανασφάλειες της οικονομικής κρίσης, που καλλιεργούν τον ανορθολογικό φόβο για τον διαφορετικό και τον ξένο, όχι μόνο στην Αμερική, αλλά σε ολόκληρο τον αναπτυγμένο κόσμο. Η περίπτωση του Γερμανού σοσιαλδημοκράτη, διευθυντικού στελέχους της κεντρικής τράπεζας, Τίλο Σαρατσίν, που ολοφύρεται ότι το γερμανικό έθνος εκφυλίζεται και αποβλακώνεται εξαιτίας των μουσουλμάνων μεταναστών είναι ενδεικτική, όπως είναι χαρακτηριστική η επιλογή της Αγκελα Μέρκελ να βραβεύσει τον Δανό σκιτσογράφο που γελοιοποίησε τον Μωάμεθ και το Κοράνι. Αν η Μεγάλη Υφεση του 1929- '32 σήμανε την πένθιμη καμπάνα για τους Εβραίους, η σημερινή κρίση βρήκε τους δικούς της αποδιοπομπαίους τράγους στο πρόσωπο των μουσουλμάνων. Κι όλα δείχνουν ότι η κάθαρση είναι ακόμη μακριά.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Το παράπονο ενός νέου επιχειρηματία

Τον Μάιο του 2008 έκανα αίτηση στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για το Σχέδιο Ενίσχυσης της Νεανικής Επιχειρηματικότητας, που εντάσσεται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα 2007-2013 «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα» των διαρθρωτικών ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο οποίο εγκρίθηκα και εντάχθηκα στις 2 Οκτωβρίου του 2009. Το πρόβλημα παρουσιάζεται τώρα. Την υστάτη και εν αναμονή της χρηματοδότησής μου, έλαβα επιστολή από το Υπουργείο που αναφέρει πως με τα σημερινά δεδομένα δεν μπορεί να καταβληθεί οποιαδήποτε πληρωμή. Άλλες υπηρεσίες, λέει, που είναι εντεταλμένες για τη διαχείριση του σχεδίου, δεν κάνουν αποδεκτές τις βεβαιώσεις για άδεια λειτουργίας της επιχείρησής μου στον συγκεκριμένο χώρο. Αντιλαμβάνεστε πως, χωρίς να έχω ευθύνη, έμπλεξα στα γρανάζια της γραφειοκρατίας και τυγχάνω μιας αντιμετώπισης από το Δημόσιο που μόνο βοήθεια και ενίσχυση δεν προσφέρει.

Έχω βεβαίωση από τον Δήμο Λεμεσού ότι η χρήση του υποστατικού μου ως εργαστηρίου είναι επιτρεπτή, έχω βεβαίωση ότι το εργαστήριό μου είναι καταχωρημένο στο φορολογικό μητρώο του δήμου και είναι αδειούχο για τη συγκεκριμένη χρήση (αυτή που ζήτησε το Υπουργείο και έκανε αποδεκτή αντί της άδειας λειτουργίας), έχω βεβαίωση από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ότι το υποστατικό μου πληροί τις βασικές προϋποθέσεις για την ασφάλεια, υγεία και ευημερία. Ήρθαν λειτουργοί του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, επιθεώρησαν και ενέκριναν τον χώρο μου, όπως επίσης και τον εξοπλισμό. Κληθήκαμε σε εκδήλωση, δεχτήκαμε συγχαρητήρια και ευχολόγια και κάναμε χειραψίες με τον υπουργό και τους συνεργάτες του. Και σας ρωτώ, κύριοι, με όλο τον σεβασμό: Γιατί να μην μπορεί να καταβληθεί οποιαδήποτε πληρωμή, εφόσον πέρασα με επιτυχία τους ενδελεχείς ελέγχους, πληρώ τις προϋποθέσεις, εγκρίθηκα και εντάχθηκα στο Σχέδιο Ενίσχυσης της Νεανικής Επιχειρηματικότητας; Δεν είμαι σε καμία περίπτωση παράνομος ούτε εκτελώ παράνομες εργασίες. Αποφασίσαμε να ακολουθήσουμε μία αξιοπρεπή εργασία.

Δανείστηκα από τραπεζικό ίδρυμα ένα μεγάλο ποσό, για να επενδύσω σε εξοπλισμό και τεχνογνωσία και βασίστηκα και σε αυτό το σχέδιο χορηγίας. Τώρα βρίσκομαι σε δυσχερή θέση, επειδή μια υπηρεσία ή υπηρεσίες δεν μπορούν να δουν με κατανόηση το θέμα που δεν είναι μόνο δικό μου, αλλά και της πλειοψηφίας των εγκεκριμένων στο σχέδιο αυτό. Πώς μπορεί η πολιτεία να αντιμετωπίζει τους νέους επιχειρηματίες με αυτόν τον τρόπο, σε μια περίοδο οικονομικής κρίσης; Πώς θα ανακάμψει η αγορά; Πώς θα ανοιχτούν καινούριες θέσεις εργασίας και πώς θα αναζωογονηθεί η οικονομία, όταν γραφειοκρατικά εμπόδια μας κόβουν στην κυριολεξία τα φτερά για να ξεκινήσουμε, να επενδύσουμε και να οραματιστούμε ένα καλύτερο αύριο; Δεν σας κρύβω πως χαμογέλασα περήφανα και με αισιοδοξία, όταν εγκρίθηκα στο σχέδιο, χωρίς να φέρω επώνυμο επιφανούς οικογενείας και χωρίς να χρησιμοποιήσω κάποιο «μέσον» (όπως πολλοί μου υποδείκνυαν ότι «ζούμε στην Κύπρο και χωρίς μέσο δεν πας πουθενά»). Νόμιζα πως το ξορκίσαμε αυτό και απαλλαχτήκαμε από αυτές τις απαρχαιωμένες νοοτροπίες και μεθόδους λειτουργίας των εκάστοτε αρμοδίων οργάνων και υπηρεσιών του κράτους.

Τελικά επιβεβαιώθηκαν οι μίζεροι. Αυτοί που υποτιμητικά μου έλεγαν πως αποκλείεται να «πάρω» τα λεφτά και εγώ αντιλήφθηκα πως, παρά την αισιοδοξία μου, έχουμε πολύ δρόμο μπροστά μας, για να προοδεύσουμε σε επίπεδο γραφειοκρατικών διαδικασιών.

Άξιο απορίας είναι, επίσης, ποιες είναι αυτές οι «άλλες υπηρεσίες» που αναφέρονται στην επιστολή που έλαβα από το Υπουργείο. Εμφανίστηκαν τώρα και δεν κάνουν αποδεκτές τις βεβαιώσεις που παρουσίασα; Ως Ευρωπαίος πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας θεωρώ πως έχω το αναφαίρετο δικαίωμα να μάθω πού πάνε τα κονδύλια αυτά και πώς απορροφούνται, όταν οι εγκεκριμένοι δεν χρηματοδοτούνται. Δεν είμαι ο μόνος εγκεκριμένος στο σχέδιο αυτό που δεν θα πάρει τα λεφτά. Το ενενήντα τοις εκατό των εγκεκριμένων δεν θα χρηματοδοτηθεί. Εν κατακλείδι, σας πληροφορώ πως εφόσον το υποστατικό μου θεωρείται «παράνομο» από τις «άλλες αρμόδιες υπηρεσίες» που διαχειρίζονται το σχέδιο, επειδή δεν έχει πολεοδομική άδεια (είναι κτισμένο γύρω στο 1940), δεν πρόκειται να πληρώσω από εδώ και στο εξής οποιαδήποτε τέλη, φόρους και άδειες που πλήρωνα τόσο καιρό. Όχι για κανέναν άλλον λόγο, απλά για να προστατέψω τον δήμο και το κράτος από το να εισπράττει χρήματα από παράνομο υποστατικό.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΒΡΥΩΝΙΔΗΣ

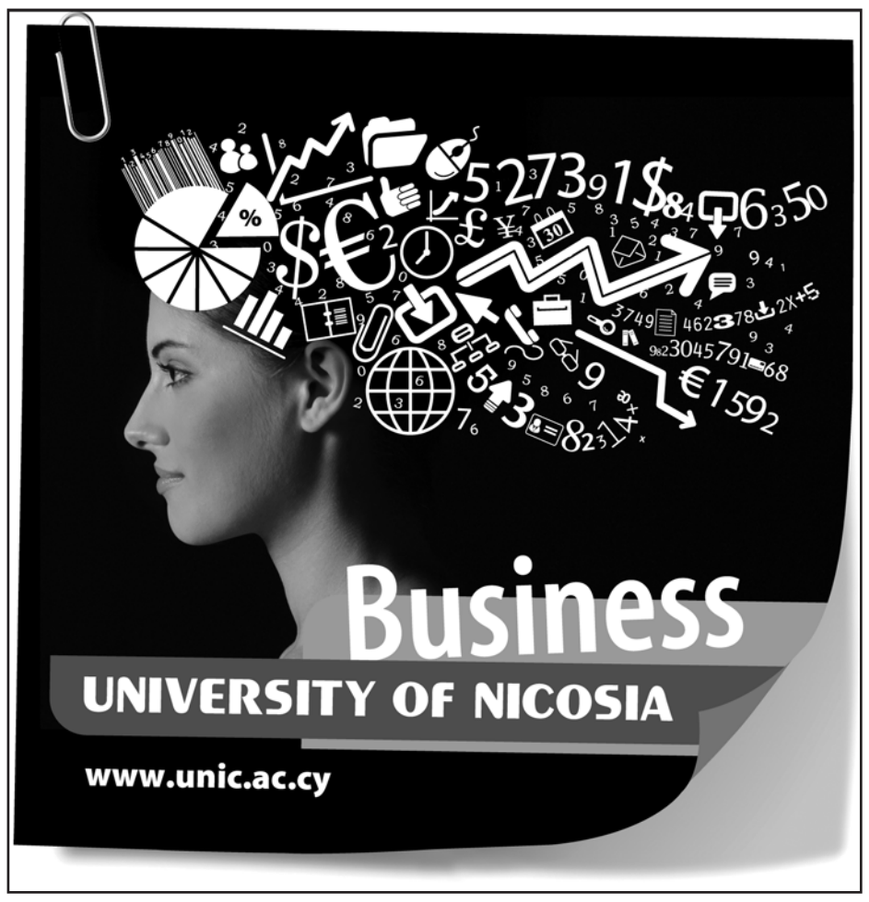

Προσέξατε, σας ναρκώνουν…

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΗΛΙΑΔΗ**

«**Στα δανέζικα** εργοστάσια αλλαντικών εφαρμόζεται ένας πολύ… φιλεύσπλαχνος τρόπος θανατώσεως των χοίρων… Πριν σφαγούν τα ζώα, οδηγούνται σ' έναν θάλαμο όπου ναρκώνονται με μονοξείδιο του άνθρακος».

Την τακτική των δανέζικων εργοστασίων αντιγράφει και ο Πρόεδρος Χριστόφιας. Αφού αυτοπροβλήθηκε ως ο «Πρόεδρος της Λύσης», αφού έδωσε τα πάντα χωρίς να πάρει τίποτα απολύτως, αλλά επειδή είναι… «Πρόεδρος της Λύσης» και θέλει «λύση» κι ό,τι να 'ναι, άρχισε να μας «ναρκώνει», προτού επέλθει το μοιραίο.

«Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε την κατάσταση όπως είναι και όχι όπως ονειρευόμαστε να είναι. Έπρεπε τα όνειρά μας να τα προσέξουμε πολύ πριν το 1974 και να μου επιτρέψετε να πω και πριν το 1960. Δεν τα προσέξαμε, σφάλλαμε πάρα πολλές φορές και δυστυχώς πληρώνουμε τα τιμήματα».

Αυτά, μεταξύ άλλων, είπε ο κ. Χριστόφιας στους αποδήμους. Δηλαδή, από τον αγώνα της ΕΟΚΑ 1955-1959, από την αντιμετώπιση της τουρκικής ανταρσίας του '63-'64, μέχρι την, έστω, μάταιη αντίσταση του 1974, όλοι οι αγώνες των Ελλήνων της Κύπρου έβλαψαν την Κύπρο και ήρθε η ώρα να πληρώσουμε.

- «Αν υπάρχει Κύπρος, τότε η ιστορία θα δικαιώσει τον σημερινό Πρόεδρο της Δημοκρατίας».

- «Αν δεν υπάρξει λύση, θα είναι η διχοτόμηση».

- «Αν στην Κύπρο θα συνεχίσουν να υπάρχουν Έλληνες…».

Όλα αυτά (και άλλα) δεν έρχονται από τα βάθη κάποιας κολάσεως. Βγαίνουν από το στόμα του Προέδρου της Κύπρου, που μας απευθύνει πάντα λόγους «βαθυστόχαστους» από καθέδρας ωσάν να έχει απέναντί του μειωμένης αντίληψης μαθητές.

Αφού ξεκίνησε τη θητεία του αισιόδοξος ότι με τον Ταλάτ θα τα βρουν και μάλιστα με «λύση κυπριακή», αφού έθαψε τη συμφωνία της 8ης Ιουλίου, χωρίς ουσιαστική προετοιμασία, άρχισε ανετοίμως τις διαπραγματεύσεις τον Σεπτέμβριο του 2008, διακηρύσσοντας ανεντίμως και με αλαζονεία (1) ότι υπήρξε επαρκής προπαρασκευή τους.

Όταν εμείς μιλούσαμε ή γράφαμε «για διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία με το σωστό περιεχόμενο», λυσσομανούσε και αυτός και οι κόλακές του εναντίον μας. Όταν έλεγε ο Ταλάτ «όταν οι Έλληνες μιλούν για διζωνική, εννοούν ομοσπονδία, ενώ εμείς συνομοσπονδία», βουβαμάρα από την πλευρά μας, για να μη χαλάσει το «καλό κλίμα».

Με αυτά, λοιπόν, κι αυτά, αφού μας έμειναν «αγγονίν» τα δώρα του (εκ περιτροπής προεδρία, σταθμισμένη ψήφος… Να μην τα επαναλαμβάνουμε γιατί και η στετέ μου τα έμαθε απέξω) και αφού το κεφάλαιο της διακυβέρνησης δεν έκλεισε, άρχισαν τώρα να συζητούν το Περιουσιακό (2), όπου πρόοδος δεν σημειώνεται και ούτε πρόκειται να σημειωθεί.

Αυτό, θέλω να πιστεύω, ότι άρχισε να το καταλαβαίνει και ο ίδιος, όμως σαν «Πρόεδρος Λύσης» θέλει «λύση» (για να τον δικαιώσει η ιστορία) και άρχισε να μας «ναρκώνει», πετώντας κουβέντες όπως «λύση ή διχοτόμηση», «αν υπάρχει Κύπρος», «σφάλλαμε από το 1960 και πιο πριν ακόμα και πρέπει να πληρώσουμε τα τιμήματα». Δηλαδή άρχισε η διοχέτευση μονοξειδίου του άνθρακος, για να μην αισθανόμαστε εμείς τα «ζώα» το μοιραίο που θα ακολουθήσει.

Και λέει διάφορα, ό,τι θέλει λέει, «αν στην Κύπρο θα συνεχίσουν να υπάρχουν Έλληνες». Με λίγα λόγια, τις φωτιές που άναψε με την ανεπάρκειά του τρέχει να τις σβήσει με… μπενζίνα, επαναλαμβάνοντας το «αν υπάρχει Κύπρος, τότε η ιστορία θα δικαιώσει τον σημερινό Πρόεδρο της Δημοκρατίας».

Η ιστορία, Πρόεδρε, δεν ξεχνά ούτε παραγράφεται ούτε ξαναγράφεται. Προπαντός δεν συγχωρεί. Και κάποιες φορές καταριέται.

Υ.Γ.: (1) Ούτε την αλαζονεία συγχωρεί, Πρόεδρε. Να σου υπενθυμίσω λόγια δικά σου: - «Τώρα που το κόμμα έχει ηγέτη άξιο και ικανό…».

- «Είναι γνωστή η απλότητα και η ανθρωπιά του Δημήτρη Χριστόφια».

- «Με όλη την ειλικρίνεια που διακατέχει τον Χριστόφια» (διακρίνει είναι το σωστό, αλλά δεν πειράζει).

Αυτή είναι η αισθητική του Προέδρου! Να μιλά για τον εαυτό του στο τρίτο πρόσωπο. Όπως έγραφε τις προάλλες στον «Φ» και η Χρυστάλλα Χατζηδημητρίου, «η χρήση του τρίτου προσώπου συνηθίζεται στην παιδική ηλικία: Θέλει παγωτό (αντί θέλω παγωτό)».

(2) Τις προτάσεις για το Περιουσιακό που κατέθεσες, κύριε Πρόεδρε, με τον οφειλόμενο σεβασμό, θα μπορούσαν να τις καταθέσουν και οι Τούρκοι. Και όποτε θέλεις, το συζητάμε.

geeliades@gmail.com

AP

Ενα πιτσιρίκι που ήταν αγέννητο πριν από 9 χρόνια κάνει ποδήλατο στην προκυμαία της Νέας Υόρκης. Αισιόδοξο στιγμιότυπο που βάζει χρώμα στη μαύρη επέτειο της αξέχαστης 11ης Σεπτεμβρίου.

ΑΡΑΔΕΣ

Πολιτική υποκρισία

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Πριν την εκλογή του στην προεδρία της Δημοκρατίας, ο κ. Δημήτρης Χριστόφιας δεσμεύτηκε ότι δεν πρόκειται να φέρει ενώπιον του λαού οποιοδήποτε σχέδιο λύσεως εάν δεν είναι προϊόν συμφωνίας των δύο πλευρών. Όπως είναι γνωστό, παρόμοια δέσμευση ανέλαβαν και οι άλλοι δύο υποψήφιοι για την προεδρία, ο μ. Τάσσος Παπαδόπουλος και ο κ. Ιωάννης Κασουλίδης. Η δέσμευση και των τριών δεν ήταν καθόλου τυχαία. Ήταν μια συνειδητή πολιτική διαβεβαίωση σε μια προσπάθεια να διασκεδάσουν τις ανησυχίες που όλοι είχαμε, μετά την οδυνηρότατη εμπειρία του 2004, η οποία, ως φαίνεται, θα μας κυνηγά για πολλά χρόνια ακόμη, συλλογικά ως λαό αλλά και προσωπικά ως άτομα, τον καθένα από εμάς. Ήταν, αν θέλετε, μια ασπίδα προστασίας έναντι του φόβου για επιβολή ενός ακόμη σχεδίου που θα είναι αποτέλεσμα επιδιαιτησίας.

Η ικανότητα του διαπραγματευτή τελεί υπό κρίση, όχι όμως το δικαίωμά του να διαπραγματεύεται

Μέχρι τώρα, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας παραμένει συνεπής σ' αυτήν του την υπόσχεση και δεν έχουμε λόγους να πιστεύουμε ότι δεν θα επιμείνει μέχρι τέλους. Εξάλλου, αυτό προβλέπει και η συμφωνηθείσα διαδικασία των συνομιλιών. Από εκεί και πέρα, το πώς διαπραγματεύεται ο Πρόεδρος, η μεθοδολογία που ακολουθεί, αν είναι ορθές ή όχι οι επιλογές του, αν κάνει υποχωρήσεις όπως τον κατηγορούν οι πολιτικοί του αντίπαλοι ή αν είναι διεκδικητικός όπως λένε οι υποστηρικτές του, είναι θέμα το οποίο ο καθένας μπορεί να κρίνει με βάση τα δικά του δεδομένα, τις αντιλήψεις του και τις πεποιθήσεις του, ακόμη και με βάση τις συμπάθειες ή τις αντιπάθειές του.

Εκείνο όμως που πραγματικά ούτε κατανοητό είναι, ούτε όμως και έντιμο, είναι το να αρχίσουμε να αμφισβητούμε το δικαίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας να διαπραγματεύεται. Η νεοφανής αξίωση που διατυπώθηκε με τον πλέον σοβαρό τρόπο από τον πρόεδρο της ΕΔΕΚ, κ. Γιαννάκη Ομήρου, ότι θα πρέπει, λέει, ο Πρόεδρος να τύχει εξουσιοδότησης από τους ιδιοκτήτες ώστε να διαπραγματευτεί την τύχη των περιουσιών τους, πιστεύουμε ότι ξεπερνά τα όρια της πολιτικής υποκρισίας. Ο κ. Ομήρου, του οποίου το κόμμα υποστήριξε την υποψηφιότητα του κ. Χριστόφια στον δεύτερο γύρο των εκλογών, θα πρέπει να γνωρίζει – και είμαστε βέβαιοι ότι γνωρίζει – ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έλαβε έγκριση από το κυρίαρχο εκλογικό σώμα να διαπραγματευτεί προς αναζήτηση λύσεως. Ασφαλέστατα ο κ. Ομήρου και όσοι συμφωνούν μαζί του δικαιούνται να έχουν επιφυλάξεις για τη διαπραγματευτική τακτική του Προέδρου, ακόμη και για την ικανότητά του. Αυτό εξάλλου ήταν κάτι που απέδιδαν στον κ. Χριστόφια πριν την εκλογή του. Νομίζουμε όμως ότι με το να εγείρουν θέμα «μη νομιμοποίησης» της διαπραγμάτευσης επί του περιουσιακού, το μόνο που κατορθώνουν είναι να υποβιβάζουν την αξιοπιστία του πολιτικού τους λόγου, να υποσκάπτουν (βαριά η λέξη, αλλά δεν υπάρχει καταλληλότερη) τον εκλελεγμένο Πρόεδρο της Δημοκρατίας και, μαζί, να προσβάλλουν τη νοημοσύνη όλων των πολιτών, ανεξαρτήτως κομματικής τοποθέτησης ή ιδεολογικής αφετηρίας.

Υπάρχει ακόμη ένας λόγος που καθιστά την αξίωση του κ. Ομήρου προβληματική και θα τον διατυπώσουμε υπό μορφή ερωτήσεως: Εάν υποθέσουμε ότι μελλοντικά βρεθεί μια μεγάλη ομάδα προσφύγων που για διάφορους οικονομικούς και άλλους λόγους αποφασίσουν να εκποιήσουν τις περιουσίες που έχουν στα Κατεχόμενα (στη βάση του αναφαίρετου ατομικού δικαιώματος που έχουν), τι θα απομείνει για να διαπραγματευτεί μελλοντικά ο όποιος εκπρόσωπος της ε/κ κοινότητας; Όσο καλύτερος κι αν θα είναι από τον σημερινό Πρόεδρο.

antoniouy@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Μια κλωστή

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ**

Η 11η Σεπτεμβρίου του 2001 κληροδότησε στην υφήλιο μια νέα επικίνδυνη πραγματικότητα που ήδη έχει απειλήσει κάθε άνθρωπο, την ιδιωτικότητά του, την ποιότητα της ζωής του, αλλά και την προσωπική του ασφάλεια. Η διεθνής τάξη δεν αφορά πια μόνο τις σχέσεις μεταξύ κρατών, αλλά επεκτείνεται, για να καλύψει τις δραστηριότητες οργανώσεων, τρομοκρατικών ή άλλων συνόλων, ικανών να προκαλέσουν ακόμη και παγκόσμια σύγκρουση. Το περιβάλλον διεθνώς είναι τόσο εύθραυστο, που καθιστά ακόμη και ένα φαινομενικά μικρής σημασίας γεγονός ικανό να προκαλέσει παγκόσμια αναταραχή.

Αξιοσημείωτη είναι η υπόθεση του Αμερικανού πάστορα, ο οποίος αποφάσισε να πραγματοποιήσει φαντασμαγορική εκδήλωση καψίματος του Κοραν΄ου. Ένα εντελώς αντιχριστιανικό καπρίτσιο ενός περιθωριακού ιερέα έγινε για μια βδομάδα πρώτη είδηση στον κόσμο και πυροδότησε αντιδράσεις τέτοιας έκτασης, που πριν το 2000 θα δημιουργούνταν μόνο αν ένα κράτος απειλούσε με πόλεμο ένα άλλο. Αρχηγοί κρατών, με προεξάρχων τον Αμερικανό Πρόεδρο, στρατοί και εκκλησίες έσπευσαν να τοποθετηθούν με τον πιο επίσημο και κατηγορηματικό τρόπο, για να «κατευνάσουν» τις εκδικητικές ορέξεις ενός κατά τ' άλλα «αντιπροσώπου του Θεού». Από την άλλη, ήδη έχουν ξεκινήσει στις φανατικές ισλαμικές χώρες οι διαδηλώσεις κατά των ΗΠΑ, με τα παραδοσιακά πολεμοχαρή τους συνοδευτικά.

Το ενδιαφέρον σε αυτή την ιστορία δεν είναι το ότι πείσθηκε ο πάστορας να ματαιώσει τα σχέδιά του. Πολύ πιο σημαντική και άξια προβληματισμού εξέλιξη είναι η δυνατότητα που απέκτησε ένας μέσος ιερέας, με ποίμνιο μόλις 80 ανθρώπους, να προκαλεί δράσεις και ενέργειες σε όλα τα μήκη και πλάτη της γης, λόγω μιας ηλιθιότητας που σκέφθηκε και την οποία έσπευσαν να μας κοινοποιήσουν οι ταγοί της παγκόσμιας ενημέρωσης.

Το άλλο κορυφαίο γεγονός της τελευταίας δεκαετίας είναι αδιαμφισβήτητα η οικονομική κρίση, η οποία ήρθε να διαταράξει τη λειτουργία κρατών και οργανισμών, αλλά και τις σχέσεις τους με τους πολίτες. Από την κρίση κινδύνευσε η συνοχή της Ε.Ε., οι ΗΠΑ και ένα σωρό άλλες χώρες, με πρώτη την Ελλάδα.

Θέλω να σταθώ στην υπόθεση των τσιγγάνων Ρομά που απασχολεί έντονα τη διεθνή κοινή γνώμη τις τελευταίες μέρες, αφότου ο Γάλλος Πρόεδρος αποφάσισε την απέλασή τους. Το «παιχνίδι» που παίζεται σε αυτή την ιστορία έχει τρομερό ενδιαφέρον, διότι οι προεκτάσεις του αφορούν την ίδια τη λειτουργία της Ε.Ε., αλλά και τον προσδιορισμό του τι είναι ανθρωπιστικό και τι είναι ελευθερία.

Οι αντιτιθέμενοι στις απελάσεις των Ρομά θεωρούν απάνθρωπη και εξευτελιστική την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων Ευρωπαίων πολιτών από τη γαλλική κυβέρνηση και προτάσσουν την αποστέρηση της ελευθερίας διακίνησης εντός της Ε.Ε. Από την άλλη, όμως, υπάρχει ένας πολύ σημαντικός αντίλογος που δεν έχει φτάσει παρά ελάχιστα στα αυτιά του κόσμου. Ότι δηλαδή οι Ρομά αυτό που πετυχαίνουν με τη μετακίνησή τους σε χώρες όπως η Γαλλία είναι να απολαμβάνουν, χωρίς να κάνουν τίποτα το παραγωγικό, πιο πλουσιοπάροχα και ευρύτερα ωφελήματα. Να πληρώνονται δηλαδή από το υστέρημα του Γάλλου φορολογουμένου, για να «σουλατσάρουν» στη Γαλλία αντί στη Ρουμανία ή στη Βουλγαρία, όπου τα επιδόματα είναι μικρά.

Το τι τελικά είναι ανθρωπιστικό και ποια είναι η πραγματική ελευθερία και τα δικαιώματα των πολιτών ελέγχεται. Ασφαλώς, αυτοί που εμπνεύστηκαν την Ευρώπη και την ελεύθερη διακίνηση δεν είχαν στα υπ' όψιν περιφερόμενους άεργους. Το ενδιαφέρον όμως είναι ότι χωρίς και πάλι να ενδιατρίψει κανείς στο θέμα, βλέπουμε σωρεία εκδηλώσεων και διαμαρτυριών σε όλη την Ευρώπη να επιβαρύνουν ακόμη περισσότερο το δύσκολο – λόγω της κρίσης – κοινωνικό και πολιτικό περιβάλλον.

Ο λόγος που στέκομαι σε αυτά τα δύο γεγονότα είναι γιατί πιστεύω ότι εξηγούν τις πολύ λεπτές ισορροπίες που έχουν καθιερωθεί στη σύγχρονη διεθνή πραγματικότητα. Εκεί όπου η υπομονή, όχι μόνο των πολιτών, αλλά και πολλών κρατών και συντεταγμένων οργανισμών, εξαντλείται εν ριπή οφθαλμού, προκαλώντας γεγονότα που αλλάζουν παγκόσμιες ισορροπίες. Σε αυτό λοιπόν το εκρηκτικό σκηνικό, οφείλουμε να αντιληφθούμε και το πού στεκόμαστε ως Κύπρος με το επί έξι δεκαετίες εθνικό θέμα. Άμα το κατανοήσουμε, τότε ίσως καταλάβουμε και γιατί η διεθνής κοινότητα δεν δείχνει καμιά διάθεση να χάνει – όπως πιστεύει – χρόνο σε ομφαλοσκοπήσεις που εμείς κάνουμε για το Κυπριακό.

www.sophocleous.info

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Ο ανασχηματισμός στη σέντρα

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΤΣΙΚΑΛΑ**

Όταν ο προπονητής «στήνει» την ομάδα, το διαθέσιμο ρόστερ του, με σκοπό πάντοτε τη νίκη, τότε λέμε ότι ο προπονητής έχει πλάνο, η ομάδα τράβηξε και το τελικό αποτέλεσμα επετεύχθη. Κακόπιστα τώρα, όπως κάνουμε όλοι εμείς οι επί πτυχίου προπονητές, μόλις δούμε την ομάδα να παίρνει τη θέση της στο γήπεδο, για να ξεκινήσει το ματς, από κοντά ξεκινάμε και εμείς: «Μα τι κάνει; Βάζει κόφτη τον τελευταίο και δεξιά τον φουνταριστό; Πάει καλά ρε;». Αυτού του είδους οι εν κερκίδι στιχομυθίες πόρρω απέχουν από το πλάνο που έχει ο προπονητής στο μυαλό του. Εκείνος μοιράζει αρμοδιότητες, σύμφωνα με το ταλέντο του παίκτη, εκείνος ορίζει τις θέσεις, εκείνος ξέρει και εμπιστεύεται τους παίχτες του. Εν κατακλείδι, εκείνος ξέρει. Είναι όμως και εκείνος που θα έχει την ευθύνη, άρα και αυτός που θα φάει όλο το γιουχάισμα, αν η ομάδα δεν τραβήξει τελικά. Μεταφερόμενοι τώρα με μαγικό αλλά και καθόλα ρεαλιστικό τρόπο στην πολιτική, εφόσον πια χρησιμοποιούμε ανάλογους όρους για να περιγράψουμε τα της πολιτικής κερκίδας τεκταινόμενα, βάζουμε στη θέση του προπονητή τον Γεώργιο Παπανδρέου και στη θέση των παιχτών το νέο Υπουργικό Συμβούλιο.

ΑΠΕ

Το επόμενο σημείο αφορά τον εντοπισμό τόσο των ομοιοτήτων όσο και των διαφορών μεταξύ των δύο καταστάσεων. Ο «προπονητής» Παπανδρέου είχε πλάνο; Μοίρασε σωστά τις αρμοδιότητες; Έστησε την ομάδα του με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, αξιοποιώντας τα ταλέντα των παικτών; Τους δείχνει εμπιστοσύνη; Η απάντηση σε όλα τα παραπάνω, παίρνοντας τη θέση του δυσαρεστημένου φιλάθλου, θα μπορούσε να ήταν μονολεκτική. Όχι. Επειδή όμως πάντοτε καιροφυλακτεί και ένα αλλά, εξηγούμαι. Καταρχήν, η επιδιωκόμενη καθυστέρηση και η αμέσως-αμέσως λήψη της κίτρινης κάρτας, πριν ακόμη η ομάδα κατέβει στο γήπεδο. Στις 1.40 τα ξημερώματα και την ώρα που ο πας καθωσπρέπει Έλλην νιώθει πασάς πετώντας γαρύφαλλα στα μπουζούκια, εκείνος ανακοίνωνε τη σύνθεση. Έπειτα – κι αφού οι δημοσιογράφοι επέστρεψαν από τον πατσά – με μια δεύτερη ανάγνωση αυτής καθαυτής της ομάδας, άρχισε η μουρμούρα. Αυτός εδώ; Γιατί αυτός εδώ; Και εκείνη; Μα εκείνη θεωρείται αποτυχημένη από τα γκάλοπ. Τι γυρεύει εδώ; Και πάνω από όλα, ποιος θα κάνει τι, εφόσον τουλάχιστον δυο με τρεις έχουν πάνω-κάτω τις ίδιες αρμοδιότητες; Σαν να παίζει το δεκάρι τρία και το τριάρι να έχει μπαστακωθεί σαν μανιασμένο κριάρι στην επίθεση και να μην ξεκουνά. Μπέρδεμα λοιπόν με τις θέσεις, μάλλον επειδή είναι πολλά τα ταλέντα. Άρα δεύτερη κίτρινη; Ας το δούμε προειδοποιητικά και πάμε παρακάτω. Εμπιστοσύνη τους δείχνει; Αν ναι, τι γυρεύουν οι αναπληρωματικοί, αναπληρωτές ως πολιτικά ορθότερων, στη σέντρα; Για να κοιτάζουν στα μάτια τον βασικό για το πότε θα κάνει την γκέλα, ώστε να του πάρουν τη θέση; Ως φόβητρο; Είδατε εσείς ποτέ ή μπορείτε να φανταστείτε κάποιον βασικό παίχτη να τρέχει και δίπλα του να λαχανιάζει η σκιά του αναπληρωματικού που περιμένει να αρπάξει την ευκαιρία;

Όπως και να το πιάσουμε το θέμα, χαμένος τελικά επί του παρόντος βγήκε μόνο ένας υπουργός και αυτός μια. Η Μπατζελή που πλήρωσε με την αποπομπή της από την κυβέρνηση τα λάθη του προπονητή Παπανδρέου. Τώρα, αν η ομάδα θα ρολάρει ή όχι, τελικά θα πρέπει να περιμένουμε να ξεκαθαριστούν οι μεταξύ των παιχτών αρμοδιότητες, για να το κρίνουμε. Επί του παρόντος; Ελληνική ομάς εις στο Τσάμπιονς Λιγκ. Ναι, ναι στην αρχή, όχι ρε πάλι στη συνέχεια. Πάλι ξύλο φάγαμε. Πάλι ρόστο-χαλούμι έγινε το ρόστερ μας!

Οι προοπτικές του «τρίτου πόλου»

Του **ΕΥΤΥΧΗ ΒΑΡΔΟΥΛΑΚΗ**

Την προηγούμενη εβδομάδα οι παρεμβάσεις των κυρίων Λιλλήκα και Συλλούρη γύρω από το Κυπριακό επανέφεραν στην επικαιρότητα τις συζητήσεις σχετικά με την πιθανότητα συγκρότησης ενός πολιτικού «τρίτου πόλου» από τις δυνάμεις εκείνες που έχουν πιο «σκληρές» θέσεις πάνω στο εθνικό θέμα.

Η ρητορική τους, μάλιστα, ιδίως του κ. Λιλλήκα, θύμιζε έντονα εκείνην του Τάσσου Παπαδόπουλου, μια ρητορική που τον είχε κάνει εξαιρετικά δημοφιλή, έως ένα σημείο, αλλά τελικώς δεν στάθηκε ικανή να τον γλυτώσει από μια επώδυνη ήττα το 2008.

Το ερώτημα λοιπόν είναι αν η συγκρότηση του λεγόμενου «τρίτου πόλου» μπορεί να παίξει ισότιμο ή έστω καθοριστικό ρόλο στις εξελίξεις της επόμενης περιόδου.

Στην παρούσα φάση – γιατί στην πολιτική καλό είναι να είμαστε όλοι φειδωλοί στις προβλέψεις μας – αυτό δεν φαίνεται πιθανό, για μια σειρά από λόγους.

Πρώτον, ο χώρος αυτός δεν έχει καμία πολιτική ομοιογένεια. Οι «συνιστώσες» του στοιχίζονται ανά περιόδους κάτω από την πολιτική ομπρέλα του απορριπτισμού, αλλά έχουν διαφορετικές αφετηρίες, οι οποίες καθιστούν δύσκολη τη συγκρότηση ενός ολοκληρωμένου προγραμματικού πλαισίου. Η εμπειρία, όμως, σε πολλές χώρες έχει δείξει ότι κόμματα με μονοθεματική παρουσία, όσο σημαντικό και αν είναι αυτό το θέμα, εκ των πραγμάτων έχουν περιορισμένο βελνεκές.

Δεύτερον, δεν έχει φυσικό ηγέτη. Καμία από τις προσωπικότητες του χώρου δεν ξεχωρίζει στον βαθμό εκείνον που να μπορεί να συσπειρώσει τις διάφορες ομάδες και να ηγηθεί του χώρου. Χωρίς φυσική ηγεσία ή έστω μια προσωπικότητα υψηλού κύρους που θα μπορεί να εξασφαλίζει την αποδοχή όλων των υπολοίπων, η εικόνα που θα σχηματίζεται είναι ότι διάφορες διάσπαρτες ομάδες, μεμονωμένα πρόσωπα, με διαφορετικές φιλοδοξίες, αφετηρίες και ατζέντες, συγκροτούν μια ευκαιριακή εκλογική συμμαχία.

EPA

Τρίτον, ενώ η ρητορική του χώρου αυτού έχει απήχηση στην κοινή γνώμη – η οποία, σε σχέση με το Κυπριακό, συνολικά είναι πιο συγκρατημένη από ό,τι οι ηγεσίες του ΔΗΣΥ και του ΑΚΕΛ – πολιτικά θεωρείται κάπως παρωχημένη.

Η επιρροή των διαφόρων κομμάτων που συγκροτούν τον χώρο των «σκληρών» είναι εξαιρετικά μικρή στις μικρές ηλικίες, καθώς και στα πιο δυναμικά κοινωνικά και οικονομικά στρώματα. Ενώ το ποσοστό των Κυπρίων που αντιμετωπίζουν μια ενδεχόμενη λύση με σκεπτικισμό αυξάνεται, οι υποστηρικτές των «σκληρών» κομμάτων στους νέους μειώνονται, με αποτέλεσμα, ως φαίνεται, ο χρόνος να λειτουργεί σε βάρος τους.

Αυτό μπορεί να μοιάζει με εκλογικό παράδοξο, αλλά δεν είναι. Όπως προαναφέρθηκε, η ταύτιση με ένα κόμμα δεν επιτυγχάνεται σε μονοθεματική βάση, πολύ περισσότερο όταν η κοινωνία έχει τη δική της εξελικτική δυναμική. Και αυτό συμβαίνει στην Κύπρο σήμερα. Παρά τη στασιμότητα στο εθνικό θέμα, η κοινωνία εξελίσσεται, ενσωματώνεται σταδιακά, αλλά πλήρως, στην Ε.Ε. και αυτονόητα οι πολίτες στρέφονται προς τα κόμματα εκείνα που διαθέτουν πιο ολοκληρωμένη ατζέντα. Επιπροσθέτως, η επιχειρηματολογία των «σκληρών» δεν έχει πλασαριστεί σε σύγχρονη βάση και με επικοινωνιακά ενδιαφέροντα τρόπο, αλλά είναι αναμασήματα της ρητορικής και των στερεοτύπων περασμένων δεκαετιών.

Πού καταλήγουμε λοιπόν; Στο ότι οι απόπειρες συγκρότησης ενός ισχυρού τρίτου πόλου, με σημείο αιχμής μια πιο σκληρή γραμμή στο Κυπριακό, πιθανότατα δεν θα ευδοκιμήσει. Μια ευκαιριακή εκλογική συμμαχία πιθανόν να βοηθήσει στην πολιτική επιβίωση κάποιων στελεχών του χώρου – το οποίο είναι απολύτως θεμιτό – αλλά χωρίς κοινή και ευρεία ατζέντα, χωρίς ηγέτη και χωρίς επικοινωνιακή φρεσκάδα, ο χώρος αυτός δύσκολα θα αποκτήσει την επιρροή που η ουσία των θέσεών του θα δικαιολογούσε.

Σύμβουλος στρατηγικής και επικοινωνίας
vardoulakis@stratego.gr

Διαβάστε στο www.kathimerini.com.cy Έτοιμο να βγει στον «αέρα» το Google TV.

Μνημόνιο συνεργασίας

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Ο **Γιώργος Παπανδρέου** και ο Αντώνης Σαμαράς είναι παλιοί φίλοι, μπορούν εύκολα να βρεθούν ή να μιλήσουν στο τηλέφωνο χωρίς να παρέμβει κανένας παρατρεχάμενος. Κάτι τέτοιο δεν έχει συμβεί, όμως, εδώ και καιρό. Ο κ. Παπανδρέου εξέφραζε, κατ' ιδίαν, τη χαρά του όταν ανέλαβε ο κ. Σαμαράς την ηγεσία της Ν.Δ. και έλεγε συχνά πως «με τον Αντώνη μπορούμε να συνεννοηθούμε». Η σχέση τους, όταν είχαν πλέον αναλάβει δύο από τους κορυφαίους ρόλους στη χώρα, πολύ γρήγορα «ξίνισε». Κανείς δεν μπορεί να προσδιορίσει με ακρίβεια τι και πότε ακριβώς πήγε στραβά. Σίγουρα δεν βοήθησε το γεγονός πως ο πρωθυπουργός συναντήθηκε με τον κ. Σαμαρά χωρίς να του ανακοινώσει κάποια μέτρα τα οποία εξήγγειλε μία ώρα μετά ή ότι ξεκίνησε τη συζήτηση για την ψήφιση του Μνημονίου με μία ακόμη επίθεση στην Ν.Δ. Γεγονός είναι πως η επικοινωνία μεταξύ τους έχει καταρρεύσει. Κρίμα!

Κρίμα γιατί η Ελλάδα σήμερα βρίσκεται στο χείλος της χρεοκοπίας, αλλά παράλληλα σε μία στιγμή που η κοινή γνώμη θα καταλάβαινε και θα άντεχε γενναίες αλλαγές σε πάρα πολλούς τομείς. Το πρόβλημα δεν είναι μόνο να πατάξεις τη φοροδιαφυγή και να αυξήσεις τα έσοδα, το πραγματικό πρόβλημα είναι να ξαναφτιάξεις από την αρχή το κράτος, την Παιδεία, το σύστημα Υγείας, τη Δικαιοσύνη, τα πάντα. Ας το καταλάβουμε επιτέλους πως ανάπτυξη και παραγωγή δεν γίνεται με τα μαγικά του τύπου «έπιασα τον εμίρη, τον έκανα φίλο και θα φέρει κάνα-δυο δισ.». Για να έχεις ανάπτυξη πρέπει να δημιουργήσεις ένα κράτος και μια κουλτούρα που δεν βλέπουν τον επιχειρηματία ως υποψήφιο θύμα εκβιασμού ή αρπαχτής και πανεπιστήμια στα οποία δεν βασιλεύουν η μετριότητα, οι συνδικαλιστές και η επετηρίδα και... και... και. Αυτά όλα δεν πρόκειται ποτέ να γίνουν αν δεν υπάρξει μεγάλη συναίνεση, τουλάχιστον των δύο μεγάλων κομμάτων. Μέχρι τώρα, ο ένας κυβερνούσε αποφεύγοντας τα δύσκολα και ο άλλος έλεγε σε όλα «όχι». Ωραία φόρμουλα, που μας οδήγησε στον γκρεμό!

Χρειαζόμαστε ένα άλλο Μνημόνιο στο οποίο θα συμφωνήσουν όλοι οι υπεύθυνοι πολιτικοί αρχηγοί. Με αυτόν τον τρόπο θα μοιραστούν την ευθύνη και το απαγορευτικό πολιτικό κόστος ορισμένων κρίσιμων και απόλυτα αναγκαίων αποφάσεων. Παράδειγμα ο νόμος που πέρασε η κυβέρνηση Καραμανλή για το καθεστώς των εργαζομένων στις ΔΕΚΟ, τον οποίο πολέμησε με πάθος το ΠΑΣΟΚ και τώρα θέλει να τον εφαρμόσει, αλλά δεν ξέρει πώς. Αλλο παράδειγμα, η συμμετοχή των φοιτητών στην ανάδειξη πρυτανικών αρχών, προέδρων τμημάτων κ.λπ., που εδραίωσε τη διαφθορά και τη συναλλαγή αντί για τη συμμετοχική δημοκρατία. Ο κ. Σαμαράς, δυστυχώς, επέλεξε να εναντιωθεί σε όλες τις μείζονες αλλαγές, όπως στο ασφαλιστικό, μιμούμενος τον κ. Παπανδρέου που έκανε ακριβώς το ίδιο όταν ήταν στην αντιπολίτευση.

Η χώρα χρειάζεται ένα πυρήνα συναίνεσης σε ορισμένα βασικά ζητήματα, όπως συμβαίνει στις περισσότερες σοβαρές χώρες. Ο κ. Παπανδρέου μπορεί να πιστεύει ότι θα τα καταφέρει μόνος του, παρά τα αδιέξοδα που φαίνεται να πλησιάζουν. Ο κ. Σαμαράς περιστοιχίζεται από ορισμένους συμβούλους που του λένε πως αν συνεχίσει να λέει «όχι» σε όλα, κάποια ώρα θα γίνει κι αυτός πρωθυπουργός. Αυτό που δεν καταλαβαίνουν ίσως και οι δύο είναι το πόσο πιο εύκολη θα γινόταν η ζωή τους αν συμφωνούσαν από κοινού σε δέκα μεγάλες μεταρρυθμίσεις. Ο κ. Παπανδρέου θα είχε τα νώτα του καλυμμένα απέναντι στο κόμμα του και την κοινωνία, ο κ. Σαμαράς θα ήξερε ότι σε περίπτωση που αναλάβει εκείνος την εξουσία, ο δρόμος θα ήταν πολύ πιο βατός. Για να είμαι και λίγο πιο σαφής και κυνικός, αν ο κ. Παπανδρέου αποτύχει στην αποστολή του, δεν είμαι καθόλου βέβαιος ότι είτε ο κ. Σαμαράς είτε οιοσδήποτε άλλος, όσο φιλόδοξος κι αν είναι, θα θέλει πραγματικά να αναλάβει τη διαχείριση της χώρας.

Σε κρίσιμη καμπή

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

Οι **πρώτες** μέρες του φθινοπώρου προσφέρονται για εκτιμήσεις: πού βρίσκεται η Ελλάδα σε σχέση με τον περασμένο χρόνο και σε σχέση με άλλες χώρες. Δυστυχώς, η ετήσια Εκθεση της Θεσσαλονίκης, η επέτειος των τρομοκρατικών επιθέσεων της 11ης Σεπτεμβρίου το 2001 και η έκθεση για την παγκόσμια ανταγωνιστικότητα του Διεθνούς Οικονομικού Φόρουμ βρίσκουν την Ελλάδα σε πολύ χειρότερη θέση απ' ό, τι θα μπορούσε να προβλέψει κανείς πέρυσι ή πριν από εννιά χρόνια.

Μέσα σε ένα χρόνο πέσαμε από τα σύννεφα της αμέριμνης ευδαιμονίας στην επαιτεία και την ξένη κηδεμονία. Γίναμε παράδειγμα προς αποφυγήν. Η δημοσιονομική κρίση της Ελλάδας απείλησε να παρασύρει κι άλλες χώρες και να υπονομεύσει το κοινό ευρωπαϊκό νόμισμα. Πριν από ένα χρόνο, στη Θεσσαλονίκη, ο Γιώργος Παπανδρέου κατακεραύνωνε τα σχέδια του τότε πρωθυπουργού Κώστα Καραμανλή για λιτότητα το 2010, δηλώνοντας ότι «χρήματα υπάρχουν». Σήμερα είναι αναγκασμένος να δεχθεί ότι τα μόνα χρήματα που υπήρχαν τότε, όπως και τώρα, είναι δανεικά.

Μέσα σε ένα χρόνο, η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ αναγκάστηκε να περάσει νόμους και να υιοθετήσει μεταρρυθμίσεις που προηγούμενες κυβερνήσεις δεν τολμούσαν να διανοηθούν. Ζήτησε μεγάλες θυσίες από τους πολίτες – κυρίως μισθωτούς και συνταξιούχους. Δυστυχώς, όμως, τα στοιχεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού στο 8μηνο δεν είναι ενθαρρυντικά – δείχνουν υστέρηση 3,2 δισ. ευρώ. Οι θυσίες, δηλαδή, κινδυνεύουν να είναι μάταιες, με τη χώρα να σπεύδει ακάθεκτη προς την πτώχευση. Εάν οι μεταρρυθμίσεις και οι περικοπές δεν αντισταθμιστούν άμεσα με νοικοκύρεμα της Δημόσιας Διοίκησης, με την απλοποίηση των νόμων (και την επιβολή τους) και με στήριξη της επιχειρηματικότητας και της εργασίας, το μόνο που θα δούμε θα είναι όλο και μικρότερα έσοδα και το απόλυτο αδιέξοδο στην οικονομία και την κοινωνία.

Η έκθεση για την παγκόσμια ανταγωνιστικότητα, η οποία δόθηκε στη δημοσιότητα την Πέμπτη, παρουσιάζει πολύτιμα στοιχεία για τα βαθύτερα προβλήματά μας. Πολλά γράφτηκαν τις τελευταίες μέρες για την πτώση της Ελλάδας από την 71η θέση πέρυσι στην 83η (και μακράν οι τελευταίοι ανάμεσα στα 27 μέλη της Ε.Ε.), σε σύνολο 139 χωρών. Αλλά το πιο ανησυχητικό στοιχείο είναι η αντιπαραβολή με τα στοιχεία του 2001, όταν ο δείκτης παρουσιάστηκε για πρώτη φορά. Τότε ήμαστε στην 36η θέση σε σύνολο 75 χωρών. Τώρα είμαστε στην 83η. Τότε, το μακροοικονομικό περιβάλλον της χώρας μάς κατέτασσε στην 32η θέση, σήμερα είμαστε στην 123η. Με λίγα λόγια, βουλιάξαμε στα χρέη.

> *Το μόνο θετικό είναι ότι, τουλάχιστον σήμερα, γνωρίζουμε το μέγεθος του προβλήματός μας*

Πώς έγινε αυτό; Σύμφωνα με την ίδια έρευνα, η Ελλάδα είναι στην 128η θέση όσον αφορά τη σπατάλη της γενικής κυβέρνησης, στην 129η σε σχέση με το βάρος της γραφειοκρατίας και στην 133η όσον αφορά το χρέος της γενικής κυβέρνησης (σε σύνολο 139 χωρών, υπενθυμίζουμε). Η σπατάλη, η γραφειοκρατία και η διαφθορά είναι τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα. Το γεγονός ότι είμαστε στην 125η θέση όσον αφορά την αποτελεσματικότητα της αγοράς εργασίας οφείλεται μάλλον στην κακοδιαχείριση του κράτους και των ταμείων παρά στις ευθύνες των εργαζομένων (αφού σχεδόν ο μισός μισθός πηγαίνει σε φόρους και ασφαλιστικές εισφορές).

Αλλη μια αιτία του ελληνικού προβλήματος υποδεικνύεται από το γεγονός ότι ενώ είμαστε στη 17η θέση όσον αφορά την πρόσβαση στην ανώτερη εκπαίδευση και κατάρτιση και στην 56η σχετικά με την ποιότητα των Μαθηματικών και της Φυσικής, το σύνολο του εκπαιδευτικού συστήματος κατατάσσεται μόλις στην 118η θέση. Τα θετικά της Παιδείας μας, δηλαδή, υπονομεύονται από την έλλειψη αξιολόγησης και στρατηγικής. Ετσι, τα παιδιά μας είναι σαν τους Τρώες του Καβάφη: καταδικασμένα να κάνουν υπέρμετρες προσπάθειες και να ηττώνται.

Στη διεθνή σκηνή, η εικόνα της Ελλάδας καθορίζεται από τα σημερινά οικονομικά προβλήματά της και τις ταραχές του Δεκεμβρίου του 2008 και του περασμένου Μαΐου. Το γεγονός ότι (έστω και καθυστερημένα) η κυβέρνηση του Γ. Παπανδρέου πήρε σοβαρά μέτρα για τη δημοσιονομική ανόρθωση έχει βελτιώσει κάπως τις εντυπώσεις, αλλά δεν έχουμε κερδίσει το χαμένο έδαφος, όπως δείχνει ακόμη το υψηλό κόστος των ελληνικών ομολόγων και η πτώση των εσόδων από τον τουρισμό

Το μόνο θετικό είναι ότι, τουλάχιστον σήμερα, γνωρίζουμε το μέγεθος του προβλήματός μας. Δεν έχουμε βρει ακόμα πώς θα διορθώσουμε την πορεία μας, αλλά ανοίξαμε τα μάτια μας λίγο πριν από την άβυσσο. Είδαμε ότι το πρόβλημα δεν είναι μόνο οικονομικό, αλλά κυρίως πολιτικό.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Η αγοραία «απώθηση» του ρεαλισμού

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

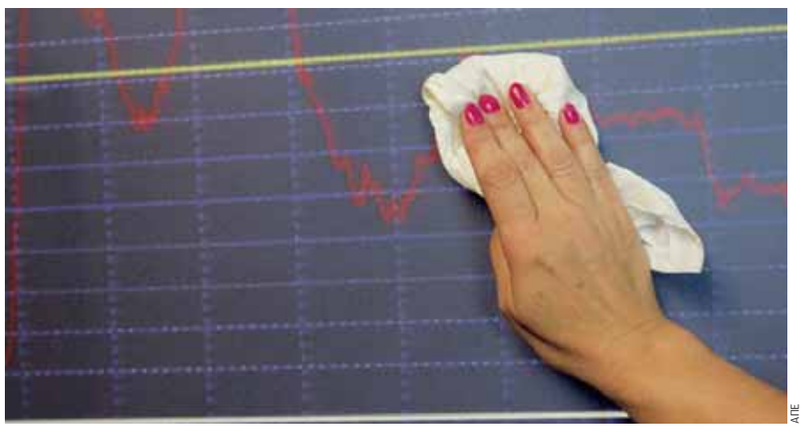

ΑΠΕ

Χ**αρακτηριστικό** γνώρισμα του ανθρωπολογικού τύπου που πλεονάζει σε κοινωνίες ή εποχές παρακμής, είναι η παράκαμψη της λογικής. Δηλαδή της κριτικής λειτουργίας του νου. Και πρωταρχικό πεδίο για να λειτουργήσει κριτικά ο νους, είναι να μεταφράζει το λογικό άτομο τις ανάγκες του σε στόχους. Να ιεραρχεί τους στόχους, να συνάγει προτεραιότητες, να κρίνει αν πραγματοποιούνται και σε ποιο ποσοστό οι στόχοι του, πόσο σωστά (μεθοδικά) τους επιδιώκει.

Από το πρωταρχικό αυτό πεδίο κριτικής λειτουργίας του νου πηγάζει όχι μόνο η ιεράρχηση των αναγκών αλλά και τα κριτήρια της ιεράρχησης – η διαφοροποίηση των κριτηρίων που διαφοροποιεί τους πολιτισμούς. Οι πολιτισμοί διαφοροποιούνται επειδή διαφοροποιείται η ιεράρχηση των αναγκών, τα μέτρα - κριτήρια της ιεράρχησης, το «νόημα» (λόγος ή αλογία) από το οποίο αντλούνται τα μέτρα - κριτήρια. «Νόημα» είναι η ερμηνεία - αιτιολόγηση που δίνει ο άνθρωπος στην ύπαρξή του και στη συνύπαρξη, στο εγώ και στο έναντι.

Χαρακτηριστικό γνώρισμα πρωτόγονων κοινωνιών ή κοινωνιών παρακμής είναι η «απώθηση» (ασυνείδητη άρνηση, παράκαμψη, απόρριψη), από την πλειονότητα, του ερωτήματος για «νόημα» της ύπαρξης και της ανυπαρξίας, της ζωής και του θανάτου. Απώθηση, επομένως και παραίτηση (ανεπίγνωστη και αυτή) από την κριτική λειτουργία του νου, τη λογική των ιεραρχήσεων, της αξιολόγησης προτεραιοτήτων. Οι ανάγκες αποσυνδέονται από κριτικές ιεραρχήσεις, από στοχεύσεις με «νόημα»: αποσπώνται από κάθε λογικό πλαίσιο. Δικαιώνονται μόνο ενορμητικά: από τις ενστικτώδεις απαιτήσεις ηδονής, αυτοσυντήρησης, επιβολής.

Στις κοινωνίες αυτές, αν κάποιοι επιμένουν στην προτεραιότητα της λογικής, της κριτικής λειτουργίας του νου, σαν σε ανάχωμα στην αλογία της ζούγκλας, χαρακτηρίζονται σχετλιαστικά «διανοούμενοι», «οραματιστές της ουτοπίας». Το να ζητάνε ιεράρχηση των αναγκών, αξιολόγηση προτεραιοτήτων και «νόημα» γι' αυτή την ιεράρχηση, τιτλοφορείται ευγενικά «αθεράπευτος ρομαντισμός». Το να επιδιώκουν κρίση και έλεγχο του ποσοστού πραγματοποίησης ζωτικών για τη λειτουργικότητα της κοινωνίας στόχων, καταγγέλλεται σαν «αναφορά και προσήλωση σε έναν τέλειο κόσμο, που η σύγκρισή του με την πεζή, καθημερινή πραγματικότητα αποβαίνει αναπόφευκτα καταλυτική σε βάρος της δεύτερης».

Γι' αυτό και όσοι επιμένουν στην προτεραιότητα της ανάγκης για κοινωνούμενη λογική, για κοινωνική επαλήθευση των κριτηρίων της λογικής, για «νόημα» των λογικών στόχων, «ρέπουν προς τη μεγαλόσχημη καταγγελία, θεωρούν πως κατέχουν την απόλυτη αλήθεια». Είναι, γι' αυτόν τον λόγο, «αιώνια απαισιόδοξοι, πάντοτε θυμωμένοι, με δραματικό οίστρο και ατράνταχτη γνώμη περί παντός επιστητού». Ευτυχώς όμως που «οι σημερινές αναπτυγμένες κοινωνίες δεν προσφέρουν γόνιμο έδαφος στους διανοούμενους αυτού του είδους».

Τέτοιες θεωρήσεις και αποτιμήσεις ευδοκιμούν πληθωρικά σε κοινωνίες παρακμής σήμερα ή παλιμβαρβαρικού πρωτογονισμού. Λοιδορούν την εμμονή στον κριτικό κοινωνιοκεντρισμό και προσπαθούν να τη διασύρουν σαν γραφική, εξωπραγματική. Αλλά, δυστυχώς, δεν διευκρινίζουν τι ακριβώς θεωρούν «ανάπτυξη» και πώς ορίζουν τις «αναπτυγμένες σημερινές κοινωνίες που δεν προσφέρουν γόνιμο έδαφος» στη δυναμική της πάντοτε ανοιχτής στη δοκιμασία του κριτικού ελέγχου στοχοθεσίας.

Είναι αλήθεια πως ό,τι ονομάζουμε σήμερα «δημοσιότητα» σε διεθνές επίπεδο (δημόσιος λόγος, πληροφόρηση, κατεστημένα πρότυπα ψυχαγωγίας, νοοτροπίας, συμπεριφορών) προβάλλει ως αυτονόητη εκδοχή της «ανάπτυξης» και της «προόδου» τις κοινωνίες τις απόλυτα υποταγμένες στους νόμους (ανεξέλεγκτες απαιτήσεις) της «ελεύθερης αγοράς». Είναι ο θρίαμβος του τύπου της κοινωνίας που ο Popper χαρακτήριζε «κλειστή»: στεγανά εγκλωβισμένη σε αυτάρεσκη αυτάρκεια και αρραγείς βεβαιότητες, με θεσμικά αποκλεισμένο κάθε ενδεχόμενο απόκλισης από την απόλυτη προτεραιότητα του απολυτοποιημένου καταναλωτισμού, κάθε πιθανότητα να εμφανιστούν απαιτήσεις για νοηματοδότηση του βίου με στοχοθεσίες ανυπότακτες στη δεσποτεία της αγοράς.

Στις «κλειστές» κοινωνίες σήμερα λειτουργούν τυπικά όλοι οι θεσμοί της «αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας»: Πολυκομματισμός, σύνταγμα, κοινοβούλιο, ανεξάρτητες αρχές, τοπική αυτοδιοίκηση. Αλλά λειτουργούν οι θεσμοί με τους όρους και τον «τρόπο» της αγοράς: Τα κόμματα παράγουν (υποτίθεται) και διακινούν (σίγουρα) προϊόντα - προτάσεις διαχείρισης της οικονομίας. Τα κομματικά προϊόντα ανταγωνίζονται με τους όρους της εμπορικής διαφήμισης: ποιο θα ξεγελάσει δολιότερα τον καταναλωτή πολίτη. Το κόστος διαφήμισης των κομματικών προϊόντων είναι ιλιγγιωδώς το υψηλότερο της αγοράς, γι' αυτό και η κομματική διαφήμιση χρηματοδοτείται (με το αζημίωτο) από τους ισχυρούς της αγοράς.

Οι δε ψηφοφόροι δίνουν την ψήφο τους ποντάροντας κυρίως στο ατομικό τους οικονομικό όφελος. Η κοινωνία, το «νόημά» της, οι στόχοι της δεν έχουν θέση στο πολιτικό σύστημα των «αναπτυγμένων» κοινωνιών.

Ετσι, όσοι ακόμα επιχειρούν να διασώσουν την κοινωνική δυναμική της κριτικής λειτουργίας του νου, αναπόφευκτα μάχονται στο σύνολό της την αγοραία λογική του πολιτικού συστήματος, το συνολικό σύμπτωμα εμπορευματοποίησης της πολιτικής. Γι' αυτό λοιδορούνται ότι τα ξέρουν όλα, έχουν γνώμη για όλα. Αλλά η μετάβαση από τον «όνυχα» στον «λέοντα», από το επιμέρους σύμπτωμα στη γενικευμένη πιστοποίηση, δεν είναι οπωσδήποτε αυθαίρετη, όπως δεν είναι και κάθε γενικευμένη πρόβλεψη μια «οραματική προφητεία»:

Οταν το 2004 εκλέχθηκε θριαμβευτικά ο Κ. Καραμανλής ο βραχύς, ήταν λογικά προφανές, από την πρώτη κιόλας μέρα, ότι δεν μπορούσε η χώρα να περιμένει τίποτε από αυτόν. Από πού προέκυπτε η λογική προφάνεια; Από την κυβέρνηση που συγκρότησε, από τη λογική της σύνθεσής της: Δεν ήταν λογική που στόχευε στην αντιμετώπιση ή στη λύση προβλημάτων, η σύνθεσή της απέβλεπε να εξασφαλίσει εσωκομματικές ισορροπίες, να εξαγοράσει εσωκομματικές εύνοιες, να μοιράσει μπουναμάδες σε φιλαράκια. Οσοι τόλμησαν δημόσια να το καταγγείλουν, να προβλέψουν με ακρίβεια την ντροπή και τον διασυρμό που θα στιγμάτιζαν ιστορικά την κατάληξη και αυτής της «γαλάζιας παρένθεσης», λοιδορήθηκαν τότε σαν εμπαθείς, «αιώνια απαισιόδοξοι, πάντοτε θυμωμένοι» ρομαντικοί ουτοπιστές.

Την πρόβλεψη την παράγει ο λογικός συμπερασμός, μαζί με την πείρα, την κεκτημένη ικανότητα αξιολόγησης της σημαντικής (και δυναμικής) των συμπτωμάτων. Και οι προβλέψεις που σωρεύονται για τον διάδοχο του βραχέος στην πρωθυπουργία συνεχίζουν να συνιστούν προφανέστατους λογικούς συμπερασμούς. Οχι προφητείες.

Ελληνοτουρκικά αναντίστοιχα

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗ**

Ο **Τούρκος** πρωθυπουργός κ. Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν διεκδικεί μια νέα νίκη επί του παραδοσιακού κατεστημένου, ζητώντας σήμερα εντολή με δημοψήφισμα, που θα του επιτρέψει να περικόψει αρμοδιότητες της στρατιωτικής και της δικαστικής εξουσίας - των βασικών πυλώνων του κεμαλικού καθεστώτος.

Ανεξαρτήτως του αποτελέσματος, που από πολλούς προεξοφλείται ότι θα αποβεί υπέρ του κ. Ερντογάν, το βέβαιο είναι ότι η Τουρκία βρίσκεται σε φάση μοναδικού δυναμισμού, που καθημερινώς επιβεβαιώνεται στον τομέα της οικονομίας, της εσωτερικής πολιτικής και ασφαλώς στον επίπεδο των διεθνών σχέσεων.

> *Η περίπτωση της Τουρκίας αποδεικνύει ότι η ανάπτυξη μιας χώρας εξασφαλίζεται από ανερχόμενες δυναμικές κοινωνικές ομάδες, που παράγουν πλούτο*

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η πολιτική του κ. Ερντογάν ενέχει κινδύνους, ότι ανατρέπει συσχετισμούς δυνάμεων στην περιοχή, ότι η υπερβολική αυτοπεποίθηση είναι κακός σύμβουλος. Αλλά ουδείς αμφισβητεί ότι ο Τούρκος πρωθυπουργός και οι συνεργάτες του ασκούν πολιτική μεγάλης κλίμακος και αυτό είναι άκρως ενδιαφέρον.

Η σημερινή Τουρκία δεν έχει την παραμικρή συνάφεια με την Ελλάδα του Μνημονίου, του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Η απόκλιση που εμφανίζουν οι δύο χώρες σήμερα είναι τεράστια, και όμως εκεί στη δεκαετία του '80 είχαν συμβεί κάποιες παράλληλες πολιτικές και κοινωνικές αναμοχλεύσεις που όμως οδήγησαν σε εκ διαμέτρου αντίθετα αποτελέσματα.

Ειδικότερα, το 1981, ο Ανδρέας Παπανδρέου οδήγησε το ΠΑΣΟΚ σε θρίαμβο εκλογικό. Ανέσυρε από το περιθώριο και ενέταξε στην κοινωνία, μεγάλο τμήμα του πληθυσμού που για διαφόρους λόγους παρέμενε ανενεργό επί δεκαετίες. Επί της ουσίας άνοιξε τις πύλες του δημόσιου τομέα και γενικώς της εξουσίας στους μη προνομιούχους, ό, τι και εάν τελικώς σημαίνει η λέξη.

Στην Τουρκία το 1983, ο Τουργκούτ Οζάλ αναδεικνυόταν πρωθυπουργός έπειτα από μια περίοδο στρατιωτικής δικτατορίας. Μία από τις βασικότερες τομές του Οζάλ ήταν ότι έφερε στο προσκήνιο της οικονομικής ζωής τους επιχειρηματίες της Ανατολίας, που διεμβόλισαν το επιχειρηματικό κατεστημένο της Κωνσταντινουπόλεως.

Από την εποχή του Οζάλ μια νέα αστική τάξη τού χρήματος άρχισε να δημιουργείται, που εδώ και μια δεκαετία έφθασε σε φάση τέτοιας ωριμάνσεως ώστε να προκαλεί με επιτυχία την αστική τάξη των δημοσίων αξιωματούχων που είχε δημιουργήσει το κεμαλικό καθεστώς. Η κυβέρνηση του κ. Ερντογάν δεν στηρίζεται στη «μουσουλμανική μαντίλα», αλλά στη νέα, δυναμική, αστική τάξη του χρήματος, που προήλθε από την Καππαδοκία και τις άλλες επαρχίες της τουρκικής ενδοχώρας.

Τριάντα χρόνια οι ελληνικές κυβερνήσεις δημιουργούσαν στρατιές δημοσίων υπαλλήλων και επιχειρηματίες εργολήπτες ή προμηθευτές του Δημοσίου. Τριάντα χρόνια, στην Τουρκία διαμορφωνόταν μια νέα παραγωγική τάξη, από ένα τμήμα της κοινωνίας, όπου κυριαρχούσαν παραδοσιακές αξίες, που επί δεκαετίες θεωρούνταν αναχρονιστικές.

Η περίπτωση της Τουρκίας αποδεικνύει ότι η ανάπτυξη μιας χώρας δεν εξασφαλίζεται από πολιτικούς που εμφορούνται από εκσυγχρονιστικές ιδέες. Η ανάπτυξη δημιουργείται από ανερχόμενες δυναμικές κοινωνικές ομάδες, που παράγουν πλούτο και διεκδικούν ρόλο εξουσιαστικό. Αλλά η Ελλάς είναι απλώς μια χώρα γηρασμένη και η θεραπεία δεν είναι το Μνημόνιο.

Περί φόρων και τάφων

Του **ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Δ**εν υπάρχει** καλός συντελεστής φορολογίας. Ο Βενιαμίν Φραγκλίνος έλεγε ότι οι φόροι είναι σαν τον θάνατο, οπότε το άριστο θα ήταν η αθανασία και οι μηδενικοί φορολογικοί συντελεστές. Στον πραγματικό κόσμο όμως αυτά είναι τα μόνα πράγματα που δεν μπορεί να αποφύγει κανένας άνθρωπος. Οπότε το θέμα είναι να βρεθεί εκείνη η φορολογική συνταγή που θα είναι αποδοτική και δίκαιη.

Μία από τις καραμέλες που κυκλοφορούν στην Ελλάδα (την αναπαρήγαγε και ο κ. Αντ. Σαμαράς με τη μαγική φόρμουλα που παρουσίασε για δημοσιονομικό πλεόνασμα σε δύο χρόνια!) είναι ότι η υψηλή φορολογία των επιχειρήσεων διώχνει τις επενδύσεις. Αυτό δεν προκύπτει από τα στοιχεία, ούτε καν από τις δηλώσεις των ξένων (και ουχί των εγχώριων) επιχειρηματιών. Στο Global Competitiveness Report 2010-2011, που εξέδωσε προχθές το World Economic Forum, μόνο το 3,7% των επενδυτών δηλώνει ότι οι φορολογικοί συντελεστές αποτελούν εμπόδιο στην επιχειρηματικότητα. Αντιθέτως το 27,2% εμποδίζεται από τη γραφειοκρατία, το 14% από τη διαφθορά, το 12,2% από τους περιορισμούς της εργατικής νομοθεσίας κ.λπ.

Οι απαντήσεις αυτές αντανακλούν την πραγματικότητα και όχι τις εντυπώσεις βάσει των οποίων γίνεται ο δημόσιος διάλογος στην Ελλάδα. Σύμφωνα με τη Eurostat («Τάσεις φορολογίας στην Ε.Ε. 2010») η Ελλάδα το 2008 είχε χαμηλότερη φορολογία από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης. Στους έμμεσους φόρους οι Ελληνες έδιναν το 12,4% του ΑΕΠ, ενώ οι υπόλοιποι της Ευρωζώνης το 13,5%. Στους άμεσους φόρους οι Ελληνες έδιναν το 8% του ΑΕΠ και οι της Ευρωζώνης το 12,2%. Η φορολογία εισοδήματος επίσης ήταν χαμηλότερη (Ελλάδα: 4,7% του ΑΕΠ, Ευρωζώνη: 7,9%) το ίδιο και η φορολόγηση των επιχειρήσεων (Ελλάδα: 2,5%, Ευρωζώνη: 3,5%). Σήμερα η Ελλάδα έχει ανώτερο συντελεστή φορολογίας εισοδήματος στο 45%, ενώ ο μέσος όρος των ανώτατων συντελεστών της Ευρωζώνης είναι 42,5%. Τα κέρδη των επιχειρήσεων φορολογούνται με 24%, ενώ ο μέσος όρος της Ευρωζώνης είναι 25,7%.

> *Το άριστο θα ήταν η αθανασία και οι μηδενικοί φορολογικοί συντελεστές, αλλά...*

Είναι περίεργος, λοιπόν, ο κλαυθμός που ξεκίνησε περί υψηλής φορολόγησης των επιχειρήσεων στην Ελλάδα και ειδικά από τους κήρυκες της αναγκαιότητας για τη δύσκολη οικονομική προσαρμογή. Τι ζητούν δηλαδή; Ταξική πολιτική, που θα δικαιώσει ολόκληρη την αντιμνημονιακή ρητορεία της Αριστεράς; Ή εκείνη τη θρυαλλίδα αδικίας που θα πυροδοτήσει τα ανακλαστικά ενός δύσθυμου, οργισμένου από τις περικοπές λαού;

Οι συντελεστές των μη διανεμόμενων κερδών πρέπει να είναι πιο χαμηλοί. Αυτά δεν πάνε στην τσέπη κάποιων φυσικών προσώπων, γίνονται πλούτος για την εθνική οικονομία. Μπορεί να αυξάνουν την αξία μιας επιχείρησης, αλλά μέχρι αυτή να ρευστοποιηθεί δεν αποτελεί προσωπικό εισόδημα.

Αντιθέτως, όμως, τα διανεμόμενα κέρδη είναι προσωπικά εισοδήματα και σε ένα κράτος δικαίου ισχύει ο κανόνας της ισότητας. Ολα τα ατομικά εισοδήματα, ανεξαρτήτως πηγής -ή ακόμη και αγαθών προθέσεων- φορολογούνται το ίδιο. Το επιχείρημα ότι τα διανεμόμενα κέρδη θα επανεπενδυθούν δεν ισχύει διότι: α) μπορούν να επανεπενδυθούν αδιανέμητα, και β) κανείς δεν ξέρει τι γίνεται στο ενδιάμεσο. Και το πλεονάζον εισόδημα ενός εργαζομένου μπορεί να επανεπενδυθεί σε, π. χ., βιβλία ή μπορεί να φαγωθεί στα μπουζούκια.

Το ευκταίο θα ήταν να είχαμε χαμηλότερη φορολογία παντού. Αυτό θα επιτευχθεί όταν περικοπούν πολλές δαπάνες και μειωθεί το κόστος λειτουργίας του κράτους. Τότε θα πρέπει να προχωρήσουμε σε καθολική και κοινωνικά δίκαιη μείωση των συντελεστών.

pmandravelis@kathimerini.gr

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / *Του* **ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ**

Οι επενδύσεις στη χώρα που γέννησε το παράδοξο

Γνωρίζοντας ότι δεν είχε καμία σχετική εκκρεμότητα, πήγε μια ωραία πρωία στο ΙΚΑ της περιοχής όπου είναι η έδρα της επιχείρησής του, με την αυταπάτη ότι, αν όχι την επομένη, το πολύ σε δυο-τρεις ημέρες θα είχε στα χέρια του την πολυπόθητη ασφαλιστική ενημερότητα. Δεν είχε υπολογίζει, όμως, δύο τινά: Πρώτον, ότι το κράτος αντιμετωπίζει εκ προοιμίου τον πολίτη –και ιδίως τον επιχειρηματία– ως ένοχο απάτης και, γι' αυτόν τον λόγο, τον υποχρεώνει κατ' αρχάς να αποδείξει την αθωότητά του. Δεύτερον, ότι η ελληνική Δημόσια Διοίκηση διέπεται από την αρχή της προστασίας του δικαιώματος στην τεμπελιά – για τους λειτουργούς της, φυσικά.

Του ζητήθηκε, ως εκ τούτου, να κάνει ο ίδιος τη δουλειά, την οποία σε οποιαδήποτε ανεπτυγμένη χώρα του κόσμου θα όφειλαν να φέρουν εις πέρας οι υπάλληλοι του κράτους. Δηλαδή, να απευθυνθεί σε διάφορα καταστήματα του ΙΚΑ ανά την Αττική, όπου κατά καιρούς είχε αναπτύξει επιχειρηματική δραστηριότητα, και να ζητήσει βεβαιώσεις ότι δεν είχε ανοιχτές υποχρεώσεις από τη συμμετοχή του σε άλλες εταιρείες κατά το παρελθόν, έστω κι αν είχε προ πολλού αποχωρήσει από αυτές ή τις είχε πουλήσει. Το παρήγορο είναι ότι τουλάχιστον δεν είχαν την απαίτηση να προσκομίσει τις βεβαιώσεις αυτοπροσώπως, αλλά εστάλησαν στο αρμόδιο για την έκδοση της ασφαλιστικής ενημερότητας κατάστημα του ΙΚΑ διά της υπηρεσιακής οδού. Ομως, αυτό ακριβώς υπογραμμίζει τον παραλογισμό της διαδικασίας: Και τότε, γιατί δεν μπορούσαν από την αρχή οι υπάλληλοι του ΙΚΑ να ζητήσουν τις βεβαιώσεις και έπρεπε να τρέξει να το κάνει ο ίδιος ο αιτούμενος; Τρέχα γύρευε...

Δεν είναι μια ασυνήθιστη ιστορία (συμβαίνουν πολύ χειρότερα...), αλλά γι' αυτό είναι χαρακτηριστική. Καχυποψία –αν όχι εχθρότητα– από πλευράς του κράτους, πολυνομία και περιπλοκότητα των διαδικασιών, οργανωτική ανεπάρκεια της γραφειοκρατίας, διαφθορά και, προπαντός, αστάθεια του φορολογικού συστήματος συνιστούν την πραγματικότητα με την οποία έχει να αναμετρηθεί ο επιχειρηματίας στην Ελλάδα. Εξ ου και η δραματική υστέρηση στις ιδιωτικές επενδύσεις – σε πολλούς αρέσουν τα μυθιστορήματα του Κάφκα, αλλά κανείς δεν θα ήθελε να τα ζήσει στην πραγματικότητα, βάζοντας μάλιστα και τα λεφτά του από πάνω. Τώρα, όμως, η κυβέρνηση υπόσχεται ότι ανοίγει ο δρόμος για την προσέλκυση επενδύσεων, χάρη στο νομοσχέδιο που έχει ετοιμάσει ο υπουργός Επικρατείας Χάρης Παμπούκης: το «fast track» για τις επενδύσεις.

«Νέα ταλέντα! Ανοίξαμε και σας περιμένουμε!» Από αριστερά, Δημήτρης Κουσελάς, Φώφη Γεννηματά και Παναγιώτης Ρήγας.

Πάνε τουλάχιστον 16 χρόνια αφότου ακούστηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα της Μεταπολίτευσης η εξαγγελία της απλούστευσης και της επιτάχυνσης των γραφειοκρατικών διαδικασιών για την αδειοδότηση των επενδύσεων. Ηταν τον Απρίλιο του 1994, όταν ο Ανδρέας Παπανδρέου επισκέφθηκε επισήμως τις ΗΠΑ ως πρωθυπουργός της Ελλάδος. Στην καθιερωμένη ομιλία του ενώπιον των εκπροσώπων του επιχειρηματικού κόσμου, ο τότε υπουργός Οικονομίας είχε ανακοινώσει την πρόθεση της κυβέρνησης να ιδρύσει το λεγόμενο «one stop shop», όπως ήταν τότε η έκφραση της μόδας για το σημερινό «fast track». Φίλος διπλωμάτης (συνταξιούχος σήμερα), ο οποίος μετείχε στην κυβερνητική αποστολή, θυμάται την έκπληξη που ένιωσε μόλις άκουσε την εξαγγελία. Καθώς το ζήτημα δεν είχε θιγεί στις υπηρεσιακές συσκέψεις για την προετοιμασία της επισκεψης, ρώτησε τους συναδέλφους του, αν γνώριζαν κάτι περισσότερο για να τον διαφωτίσουν, όμως κανείς τους δεν είχε ιδέα. Παραμέρισε, λοιπόν, τον έμφυτο κυνισμό του και υπέθεσε ότι επρόκειτο για «τον λαγό στο καπέλο», την ευχάριστη έκπληξη που είχε κρατηθεί ώς το τέλος.

Δύο χρόνια αργότερα, τον Απρίλιο του 1996, ο ίδιος άνθρωπος βρέθηκε και πάλι στην Ουάσιγκτον, συνοδεύοντας τον νέο πρωθυπουργό της χώρας Κώστα Σημίτη. Ολα τα άλλα, όμως, είχαν μείνει τα ίδια. Ηταν ο ίδιος υπουργός Οικονομίας, που έκανε την ίδια ομιλία, μπροστά στο ίδιο κοινό επιχειρηματιών, με την ίδια εξαγγελία του «one stop shop» για τις επενδύσεις. Αυτή τη φορά, ο διπλωμάτης δεν χρειάστηκε να ρωτήσει κανέναν τίποτε. Κατάλαβε αμέσως και γλίστρησε διακριτικά έξω από την αίθουσα.

Επρεπε να φτάσουμε στα όρια της χρεοκοπίας και να χρειαστεί να μας επιβάλουν οι σωτήρες-δανειστές μας τις μεταρρυθμίσεις, που οφείλαμε να έχουμε υλοποιήσει με δική μας πρωτοβουλία, ώστε να φτάσει κάποτε η ώρα της απλοποίησης των διαδικασιών για τις ιδιωτικές επενδύσεις, με τη μορφή νόμου πυξημένης τυπικής ισχύος, όπως έγινε, δηλαδή, για τα έργα των Ολυμπιακών, αλλά και παλαιότερα με τον νόμο 289/1976 του Παναγή Παπαληγούρα για την ανάπτυξη της Θράκης. Ομως, η εικόνα των κυβερνητικών προθέσεων εξακολουθεί να μην είναι ξεκάθαρη. Σύμφωνα με τις υπάρχουσες πληροφορίες, πρόσβαση στα ευεργετήματα του νομοσχεδίου που έχει ετοιμασθεί θα έχουν οι επενδύσεις που εμπίπτουν σε μία από τις εξής τέσσερις κατηγορίες: είτε συνολικού ύψους άνω των 200 εκατομμυρίων ευρώ, είτε 75 εκατομμυρίων, όπου όμως θα δημιουργούν τουλάχιστον 200 νέες θέσεις εργασίας, είτε του ενός εκατομμυρίου ετησίως, υπό την προϋπόθεση ότι θα αφορούν υψηλή τεχνολογία, είτε, τέλος, οι «μείζονος εθνικής σημασίας», που οποίες προσδιορίζονται βάσει κριτηρίων, όπως η μεταφορά καινοτομίας και η ενίσχυση της τοπικής απασχόλησης σε «ευαίσθητες» περιοχές και για τις οποίες δεν ορίζεται κατώτατο όριο.

Γεννάται, όμως, το ερώτημα: Αφού η κυβέρνηση παίρνει, επιτέλους, την απόφαση για το μεγάλο βήμα, γιατί τουλάχιστον δεν το κάνει ολόκληρο; Γιατί, με άλλα λόγια, δεν χαμηλώνει ακόμη περισσότερο τα όρια; Η εκτίμηση παραγόντων της αγοράς είναι ότι –όσο κι αν ακούγεται παράδοξο– το κίνητρο που οδηγεί την κυβέρνηση στη θέσπιση του «fast track» είναι η ανάγκη να παρακαμφθούν η ανεπάρκεια και οι ιδεοληψίες ορισμένων μελών της, όπως η κυρία Μπιρμπίλη, λ.χ., η οποία ευθύς μόλις ανέλαβε υπουργικά καθήκοντα, ως συνεπής ακτιβίστρια της πουριτανικής οικολογίας, φρόντισε να παγώσει τη διαδικασία αξιολόγησης όσων αιτήσεων είχαν υποβληθεί ώς τότε, αναγκάζοντας ουσιαστικά τους υποψήφιους επενδυτές να πετάξουν στα σκουπίδια κοπιώδεις και υψηλού κόστους μελέτες που συνόδευαν τις αιτήσεις τους. Διερωτάται κανείς, βεβαίως, μήπως θα ήταν περισσότερο λογικό, αντί να χρειάζεται ειδικός νόμος για να υπερβεί τις αδυναμίες των στελεχών της κυβέρνησης, να βρεθούν τα κατάλληλα πρόσωπα για τις θέσεις των υπουργών. Ομως, εν προκειμένω, η κοινή λογική προσκρούει στην προστασία της πολιτιστικής παράδοσης του τόπου μας: As μην ξεχνάμε ότι οι Ελληνες συνέλαβαν πρώτοι την έννοια του παραδόξου...

kassimatis@kathimerini.gr

The prince of darkness

Αποδεικνύεται, εν τέλει, ότι ο Πρίγκιψ Νικόλαος των Παπανδρέου ήταν το πρόσωπο με τον κρισιμότερο ρόλο στη σύνθεση της νέας κυβέρνησης. Ετσι, η κυρία Μπιρμπίλη, με την οποία οι σχέσεις τους έχουν από καιρό διαταραχθεί, είδε τον έμπιστο της οικογενείας Νίκο Σηφουνάκη να διορίζεται αναπληρωτής (επιτηρητής;) στο υπουργείο της. Οσο για τον υπουργό Επικρατείας Χάρη Παμπούκη, με τον οποίον επίσης είχε τσακωθεί, βρέθηκε αποδυναμωμένος στο περιθώριο -κατά κάποιον τρόπο όπως ο Τσώρτσιλ μετά το φιάσκο της Καλλίπολης έγινε υπουργός για το Δουκάτο του Λάνκαστερ. Ακούω ότι τις σχετικές αποφάσεις έλαβε ο πρωθυπουργός ένα Σαββατοκύριακο του Αυγούστου, που το πέρασε σε ξενοδοχείο της Κρήτης, μόνο με τη συντροφιά του αδελφού του Πρίγκιπος Νικολάου και, ασφαλώς, του Αυλάρχη Νικολάου Σηφουνάκη...

Built to be remembered.

The SLS AMG.

AMG

Mercedes-Benz

SLS fuel consumption 19.9/9.3/13.2 l/100 km, CO_2 emissions 308/EU5 g/km

Υποστήριξη με διάρκεια

Cyprus Import Corporation Ltd - General Distributors of Daimler AG for Mercedes-Benz Cars for Cyprus

Για περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνήστε με τους εκθεσιακούς χώρους της Κυπριακής Εταιρείας Εισαγωγών στα τηλέφωνα: 22474747, 24818400, 25879222, 26943900, www.mercedes-benz.com.cy

Σύγχυση ρόλων και αρμοδιοτήτων

Με τα περιθώρια στην οικονομία να έχουν στενέψει ασφυκτικά, η κυβέρνηση χάνεται ανάμεσα στα πολλαπλά κέντρα αποφάσεων

Των **Κ. Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ - ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ**

Στη «μαύρη τρύπα» που δημιουργούν οι μεγάλες υστερήσεις στην είσπραξη των εσόδων και η συνεχιζόμενη βαθιά ύφεση κινδυνεύουν να καθούν οι θυσίες του ελληνικού λαού. Οι άκρως ανησυχητικές εξελίξεις στο οικονομικό πεδίο έρχονται να προστεθούν στο προβληματικό κυβερνητικό παρασκήνιο, καθώς ο πρόσφατος ανασχηματισμός δεν φαίνεται να θεράπευσε τις «παιδικές ασθένειες» που δοκίμασαν την εικόνα και κυρίως την αποτελεσματικότητα της πρώτης κυβέρνησης Παπανδρέου. Συγκεκριμένα, οι ανακατάξεις στο κυβερνητικό «χρηματιστήριο» έχουν προκαλέσει πολλές πικρίες, που άρχισαν ήδη να εκδηλώνονται. Επίσης, είναι εμφανής η σύγχυση για τον ρόλο που επιφυλάσσει ο πρωθυπουργός στους κορυφαίους υπουργούς του, ενώ στο παρασκήνιο δίδεται σκληρή μάχη για τους τομείς ευθύνης που θα έχει το κάθε υπουργείο και στα περισσότερα εξ αυτών ασαφής είναι μέχρι στιγμής η κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ υπουργών, αναπληρωτών υπουργών και υφυπουργών.

Στροφή στην οικονομική πολιτική από τον πρωθυπουργό, που προτάσσει τώρα ως στόχο την ανάπτυξη

Ηδη, με τις αποφάσεις του πρωθυπουργού στα ανώτατα κυβερνητικά κλιμάκια θα λειτουργούν παράλληλα το Διευθυντήριο της Βασιλίσσης Σοφίας υπό τον κ. Γ. Ραγκούση και ο κ. Θ. Πάγκαλος ως επιβλέπων το κυβερνητικό έργο, με την προεδρία της νέας Διυπουργικής Επιτροπής για την Ανάπτυξη, με αποτέλεσμα να εκφράζονται φόβοι ότι τα πολλαπλά «κέντρα» διεύθυνσης της κυβέρνησης θα οδηγήσουν σε δυσλειτουργίες και τριβές. Ενδεικτική του εκνευρισμού και των εντάσεων που ήδη εκδηλώνονται στο κυβερνητικό στρατόπεδο ήταν η προχθεσινή συνεδρίαση του υπουργικού συμβουλίου στη Θεσσαλονίκη, όπου ο νόμος Παμπούκη για τις επενδύσεις δέχθηκε σφοδρή κριτική από τους κ. Μ. Χρυσοχοΐδη, Λούκα Κατσέλη και Τίνα Μπιρμπίλη.

ΑΠΕ

Εκνευρισμός, εντάσεις και διαμάχες σημειώνονται ήδη στη νέα κυβέρνηση. Ενδεικτική η συνεδρίαση του υπουργικού συμβουλίου στη Θεσσαλονίκη, όπου ο νόμος Παμπούκη για τις επενδύσεις δέχθηκε σφοδρή κριτική.

Μέσα σ' αυτό το κλίμα, ο κ. Γ. Παπανδρέου, που το επόμενο διάστημα θα απουσιάζει επί μακρόν στο εξωτερικό, πραγματοποιεί στροφή στην οικονομική πολιτική, αντιλαμβανόμενος ότι τα περιθώρια για νέα εισπρακτικά μέτρα είναι εξαιρετικά περιορισμένα. Μπορεί, δε, να οδηγήσουν σε πλήρη ασφυξία την αγορά.

Ετσι, από το βήμα της ΔΕΘ έθεσε το πρόταγμα της ανάπτυξης, με πρώτο βήμα το νομοσχέδιο για τις επενδύσεις, ενώ νέα ώθηση επιχειρείται να δοθεί στο μέτωπο των διαρθρωτικών αλλαγών, όπως προοιωνίζεται η παρουσίαση του νομοσχεδίου για την εξυγίανση του ΟΣΕ, αλλά και η παρασκηνιακή ώθηση που δίδει η κυβέρνηση στις διεργασίες στον τραπεζικό τομέα.

Η «στροφή» του κ. Γ. Παπανδρέου είναι επιβεβλημένη, όχι μόνο από την άκρως πιεστική οικονομική συγκυρία, αλλά και λόγω πολιτικών σταθμίσεων. Ο πρωθυπουργός αντιλαμβάνεται πως παρά τη διαφορά ασφαλείας που δίδουν στο ΠΑΣΟΚ έναντι της Ν. Δ. οι δημοσκοπήσεις, ο χειμώνας του 2011 θα είναι ιδιαίτερα βαρύς για το κυβερνών κόμμα. Και τούτο διότι τα περιθώρια ανοχής της κοινής γνώμης είναι πολύ εύκολο να εξανεμιστούν, ενώ το κυβερνητικό επιτελείο θα κληθεί τους επόμενους μήνες, μέσα στο άκρως δυσμενές οικονομικό περιβάλλον, να υπερασπιστεί δύσκολα πολιτικά εγχειρήματα, με πρώτο την αλλαγή του εκλογικού νόμου. Ο κ. Γ. Παπανδρέου το έχει αναδείξει σε μείζον θέμα ψήφου εμπιστοσύνης προς την κυβέρνηση, παρ' ότι συναντά την αντίδραση μεγάλου αριθμού βουλευτών του ΠΑΣΟΚ.

«Βαρύ» πρόγραμμα

Με άλλους λόγους, τα περιθώρια έχουν στενέψει ασφυκτικά πλέον και η κυβέρνηση καλείται να προχωρήσει στις μεταρρυθμίσεις εκείνες που θα οδηγήσουν σε ανάκαμψη την οικονομία. Ηδη, το πρόγραμμα της οικονομικής πολιτικής έως τα τέλη του έτους είναι αρκετά «βαρύ»:

1. Προϋπολογισμός. Το υπουργείο Οικονομικών θα πρέπει να καταθέσει στη Βουλή το προσχέδιο του προϋπολογισμού του 2011 στις 4 Οκτωβρίου. Μέχρι τότε θα έχει ξεκαθαρίσει και το τοπίο αναφορικά με το ποια μέτρα θα εφαρμοστούν του χρόνου και ποια θα αντικατασταθούν με άλλα ίσης απόδοσης. Για τον λόγο αυτό, από τη Δευτέρα θα βρίσκεται στην Αθήνα και κλιμάκιο της τρόικας. Το οικονομικό επιτελείο θα πρέπει να βρει άμεσα τρόπο να τονώσει τα έσοδα.

2. Επενδύσεις. Το υπουργείο Επικρατείας προωθεί νομοσχέδιο με το οποίο η αδειοδότηση μεγάλων έργων θα γίνεται με διαδικασίες-εξπρές. Ταυτόχρονα, όμως, θα πρέπει να ενταθεί η απορροφητικότητα των κονδυλίων του ΕΣΠΑ και να εφαρμοστεί ο νέος αναπτυξιακός το γρηγορότερο.

3. Κλειστά επαγγέλματα. Το αργότερο έως τα τέλη του έτους, η κυβέρνηση θα πρέπει να έχει καταρτίσει το σχετικό νομοσχέδιο. Το υπουργείο Οικονομικών αναμένει από τα αρμόδια υπουργεία να καταθέσουν τις προτάσεις τους.

4. Γενική κυβέρνηση - ΔΕΚΟ. Το μεγάλο «αγκάθι» του προϋπολογισμού είναι η οικονομική κατάσταση των φορέων της γενικής κυβέρνησης. Δηλαδή, των νοσοκομείων, των ΟΤΑ, των ασφαλιστικών ταμείων κ. λπ. Την ίδια ώρα, τα οικονομικά των ΔΕΚΟ συνεχίζουν να αποτελούν σημαντικό πρόβλημα.

5. Εργασιακό - Ενιαίο Μισθολόγιο. Μέσα στον Σεπτέμβριο, η κυβέρνηση θα πρέπει να έχει προχωρήσει στην αναμόρφωση του συστήματος των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Παράλληλα, θα πρέπει να ξεκινήσει και ο διάλογος για την εφαρμογή του ενιαίου μισθολογίου στο Δημόσιο.

6. Αποκρατικοποιήσεις. Θα πρέπει να έχουν «πάρει τον δρόμο τους» μέχρι τα τέλη του χρόνου.

Ραγκούσης, Παμπούκης, Ραγκούσης...

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

Ο κ. Γ. Παπανδρέου είναι ένας πολιτικός ο οποίος αρέσκεται στις συχνές αλλαγές. Ακόμη και οι επιλεγμένοι από τον ίδιο επιτελείς του έχουν ίδια εμπειρία. Η διαδρομή του από το στρατηγείο της οδού Μαυρομιχάλη το 2004, η εν συνεχεία καθημερινή τριβή με το κουαρτέτο των κ. Γ. Ραγκούση, Γ. Παπακωνσταντίνου, Ν. Αθανασάκη και της κ. Βάρτζελη, η «επικράτηση» του κ. Χ. Παμπούκη το 2009 και εν τέλει η σημερινή επιστροφή στην υπό τον κ. Ραγκούση ομάδα, αποδεικνύουν του λόγου το αληθές. Οσοι παρακολουθούν τον τρόπο που κινείται ο κ. Παπανδρέου τα τελευταία χρόνια, θα μπορούσαν να υποστηρίξουν ότι οι εξελίξεις στο περιβάλλον του μοιάζουν ακόμη και προβλέψιμες.

ΑΠΕ

ΑΠΕ

Χ. Παμπούκης, επίλεκτος συνεργάτης το 2004 και ξανά κοντά στον πρωθυπουργό μετά τη νίκη του 2009. Ως τη Δευτέρα, οπότε αναβαθμίστηκε ο Γ. Ραγκούσης.

Πρόκειται για μια τάση η οποία είχε διαφανεί ανάγλυφα, ήδη από την περίοδο που ήταν υπουργός Εξωτερικών. Οι φίλοι του παρατηρούσαν ότι τα καθημερινά διοικητικά θέματα –γραφειοκρατικά όπως τα θεωρεί ο ίδιος– τον άφηναν παγερά αδιάφορο. Για τούτο τον λόγο ήταν εμφανές ότι σε κάθε πόστο που αναλάμβανε οι γραμμές διοίκησης έμοιαζαν μάλλον ασαφείς, όπως άλλωστε και οι αρμοδιότητες τις οποίες τελικώς απέδιδε στους ανθρώπους του. Μεταξύ όσων συνυπήρχαν τότε στο περιβάλλον του κ. Παπανδρέου, ήταν ο Π. Μπεγλίτης, ο Ν. Κοτζιάς, ο Αλ. Ρόντος, η Φρ. Κόναλλυ, ο Χ. Παμπούκης, ο Π. Γερουλάνος.

Ο «Λιβάνης»

Η πρακτική των ασαφών αρμοδιοτήτων βεβαίως δεν ήταν διόλου τυχαία, καθώς είχε ως αποτέλεσμα την αποκέντρωση του ελέγχου, ψήγματα του οποίου απολάμβαναν όσοι τον περιέβαλαν. Εν ολίγοις ένα και μοναδικό πρόσωπο εμπιστοσύνης δεν υπήρχε ποτέ, διότι ο κ. Παπανδρέου απεχθανόταν την ιδέα να δώσει σε κάποιον υπερεξουσίες τύπου «Λιβάνη». Προτιμούσε εν γνώσει του να συντηρεί τη συγκεχυμένη και συχνά προβληματική κατάσταση στο επιτελείο του, από το να συρθεί στις λανθασμένες επιλογές ενός προσώπου που θα μπορούσαν να τον οδηγήσουν σε σκοτεινές ατραπούς και απρόβλεπτες καταστάσεις.

Το 2004, χρονιά στην οποία ο κ. Παπανδρέου ουσιαστικά σύρθηκε σε εκλογές, έχοντας κάνει ελάχιστες επιλογές ο ίδιος, επίλεκτος συνεργάτης του ήταν ο κ. Παμπούκης. Ως «στρατηγός» της εκλογικής μάχης, ο κ. Παμπούκης είχε την ιδέα της αμφίπλευρης διεύρυνσης, η οποία έφερε στο ΠΑΣΟΚ ετερόκλητα μεταξύ τους πρόσωπα και συγκεκριμένα εξ αριστερών τον κ. Μίμη Ανδρουλάκη και την κ. Μαρία Δαμανάκη και εκ δεξιών τους κ. Στ. Μάνο και Α. Ανδριανόπουλο. Αρχικά το σχήμα αυτό κρίθηκε ευφυές, εν συνεχεία όμως συνάντησε σθεναρή ενδοκομματική πολεμική. Οι «αταίριαστοι» υποψήφιοι και η κάκιστη οργανωτικά προεκλογική καμπάνια συμπληρώθηκαν από μια οδυνηρή ήττα, την οποία ο κ. Παπανδρέου βίωσε σχεδόν τραυματικά. Η εκλογική ήττα του 2004 απομάκρυνε τον κ. Παμπούκη από το προσκήνιο.

Για τον Γ. Παπανδρέου δεν υπήρξε ποτέ ένα και μοναδικό πρόσωπο εμπιστοσύνης. Προτιμούσε τις εναλλαγές και την πρακτική των ασαφών αρμοδιοτήτων

Ηταν η περίοδος που άρχισε να εμφανίζεται όλο και περισσότερο ο κ. Π. Γερουλάνος, στενός συνεργάτης του από την εποχή του υπουργείου Εξωτερικών. Κύριο προτέρημα του κ. Γερουλάνου –ακόμη και σήμερα– είναι ότι έχει την ικανότητα «να πρεμεί τον πρόεδρο» όταν η κατάσταση φεύγει από τον έλεγχο. Ακόμη πάντως και σε αυτή την περίοδο μακριά από τα φώτα, ο κ. Παπανδρέου εξακολουθούσε να συναντά τον κ. Παμπούκη, συνήθως σε μια ταβέρνα της Νέας Ερυθραίας, με… μενού ζητήματα «υψηλής πολιτικής». Στο περιβάλλον τότε ήταν επίσης ο διευθυντής του γραφείου του Β. Βαλασόπουλος, η Ρεγγίνα Βάρτζελη, ο Ν. Αθανασάκης και ο Π. Γερουλάνος.

Το στοίχημα

Αν το 2004 ήταν χρονιά δύσκολη, το 2007 ήταν για τον κ. Παπανδρέου το στοίχημα της ζωής του. Το βράδυ της 16ης Σεπτεμβρίου, μετά την εμφατική δεύτερη ήττα του προέδρου του ΠΑΣΟΚ, ήταν ασαφές αν ήθελε να προσπαθήσει και για τρίτη φορά. Ανθρωποι οι οποίοι βρέθηκαν εκείνο το βράδυ στη Χαριλάου Τρικούπη, θυμούνται ότι ο αδελφός του Νίκος και ο Παύλος Γερουλάνος ήταν εκείνοι που «τον συνέφεραν» από το αρχικό σοκ και τον έπεισαν να σηκώσει το γάντι του Ευ. Βενιζέλου. Δεν τον άφησαν ποτέ να διαβάσει το πρώτο κείμενο που είχε γραφτεί, από τον Κ. Λαλιώτη και τον Ν. Αθανασάκη. Αντιθέτως, ο Γ. Ρουμπάτης ανέλαβε να γράψει μια δεύτερη, διορθωμένη εκδοχή, η οποία θα ήταν λιγότερο κατηγορηματική για την επόμενη ημέρα. Ο συναισθηματικός δεσμός που δημιουργήθηκε εκείνη τη νύχτα με τους ανθρώπους που τον μετέπεισαν εξακολουθεί να είναι ακόμη ισχυρός. Στη διετία που μεσολάβησε μέχρι και τις εκλογές της 4ης Οκτωβρίου του 2009, λειτουργούσαν στο περιβάλλον του κ. Παπανδρέου τρεις κύκλοι.

Ο πρώτος ήταν ουσιαστικά το περιστασιακό think tank που απάρτιζαν οι Χάρης Παμπούκης, Νίκος Κοτζιάς, Φ. Πετσάλνικος και Ν. Αθανασάκης. Δεύτερος ήταν η τριάδα των κ. Γ. Ραγκούση, Γ. Παπακωνσταντίνου και Ν. Αθανασάκη, στην οποία μάλιστα συμμετείχαν και τα «τρομερά παιδιά» Δ. Στεφάνου και Γ. Πετρουλάκης. Στη σύνθεση περιλαμβανόταν και η κ. Τίνα Μπιρμπίλη, τότε μία εκ των λογογράφων του κ. Παπανδρέου. Τρίτος κύκλος ήταν εκείνος της πανταχού παρούσης κ. Ρεγγίνας Βάρτζελη, της κ. Μαίρης Μακριδάκη, σημερινής γραμματέως του πρωθυπουργού, και του κ. Γερουλάνου, του «θεσμικού φίλου», όπως προσφυώς τον χαρακτηρίζουν κάποιοι. Ολοι αυτοί μαζί συνιστούσαν μια ομάδα, την οποία αρκετοί είδαν ως την πρώτη σύνθεση που θα κατάφερνε πραγματικά να οργανώσει τον κ. Παπανδρέου, να διαχειρισθεί αποτελεσματικά την επικοινωνία, το πολιτικό μάνατζμεντ.

Εκαστος από τους συμμετέχοντες στη «νικήτρια» ομάδα του 2009, ευλόγως περίμενε ότι την «επόμενη μέρα» θα είναι στο πλευρό του πρωθυπουργού. Απαντες –πλην ενός– διαψεύστηκαν.

Δίχως να το ξέρουν οι περισσότεροι, δύο Κυριακές πριν από τις εκλογές της 4ης Οκτωβρίου, σε γνωστό γαλλικό εστιατόριο του κέντρου των Αθηνών ο κ. Παπανδρέου συνέφαγε με τον κ. Παμπούκη. Την έντονη συζήτηση, είχε μάλιστα τότε σημαδέψει ένα παραπολιτικής αξίας γεγονός. Φεύγοντας από το ρεστοράν, ο κ. Παπανδρέου έσπευσε να σφίξει το χέρι μιας –«νεοδημοκρατικών», όπως απεδείχθη πολιτικών απόψεων– γυναίκας, η οποία παγερά σχολίασε «αφού δεν με ξέρετε, γιατί με χαιρετάτε;». Εκείνο το μεσημέρι πάντως διημείφθησαν και σημαντικότερες κουβέντες. Λέγεται ότι τότε ο κ. Παμπούκης παρουσίασε την ιδέα τοποθέτησης του κ. Θ. Πάγκαλου σε θέση αντιπροέδρου, με τον κ. Ευ. Βενιζέλο ως υπουργό Αμυνας και τον κ. Πάνο Μπεγλίτη αναπληρωτή στο πλευρό του, σε ρόλο ελεγκτή. Το γεύμα εκείνο σφράγισε και κάτι άλλο: την πρωτοκαθεδρία Παμπούκη στο Μέγαρο Μαξίμου, από τη Δευτέρα 5 Οκτωβρίου.

Ο συμβολισμός

Γαλλοτραφής γαρ, άνθρωπος με γνώση της δύναμης των συμβολισμών, τη στιγμή της ορκωμοσίας της 7ης Οκτωβρίου 2009 στο Προεδρικό Μέγαρο, ο κ. Παμπούκης τέντωσε το χέρι του προκειμένου να υπερκεράσει τον όγκο του κ. Ευ. Βενιζέλου και να αγγίξει απευθείας τον πρωθυπουργό, ώστε να φανεί από πού αντλεί την εξουσία του. Ο κ. Παμπούκης είχε νωρίτερα συνοδεύσει τον κ. Παπανδρέου στο Προεδρικό Μέγαρο. Στο τέλος της ορκωμοσίας, ο κ. Ραγκούσης πήγε στη Βασ. Σοφίας, η κ. Βάρτζελη στη Βουλή και ο κ. Αθανασάκης σε μια εσοχή στο πρώην γραφείο του κ. Θ. Ρουσόπουλου στο Μέγαρο Μαξίμου, που πλέον ανήκε στον κ. Παμπούκη. Η επικράτησή του αντιμετωπίστηκε από το «σύστημα» του κ. Παπανδρέου ως μια ήττα αναπάντεχη, ως το δικό τους «Περλ Χάρμπορ».

Δεν χρειάστηκε ωστόσο να περάσουν παρά μόλις 11 μήνες, για τη ρεβάνς. Ο κ. Παμπούκης όλο αυτό το διάστημα ήρθε σε υπόγεια σύγκρουση με πολλούς, ακόμα και με τον ισχυρό αδελφό του πρωθυπουργού Νίκο Παπανδρέου, με τον οποίο είχε ένα είδος times share στο γραφείο του πρώτου ορόφου. Ηδη από την άνοιξη είχε ξεκινήσει μια συζήτηση ότι το σχήμα στο Μαξίμου δεν λειτουργεί ικανοποιητικά. Οσον αφορά τις σχέσεις με τον κ. Ραγκούση, αυτές είχαν εξελιχθεί το τελευταίο διάστημα σε μια υπόγεια σύγκρουση. Κάποιοι κατηγορούν τον κ. Παμπούκη ότι προσπάθησε να ακυρώσει την αναβάθμιση του κ. Ραγκούση. Κι άλλοι αποδίδουν τον «αποκεφαλισμό» της κ. Γλυκερίας Σιούτη, ως «αντίποινα» από την πλευρά Ραγκούση.

Το βράδυ του ανασχηματισμού, ο κ. Παμπούκης έφυγε από το Μαξίμου νωρίς, αφήνοντας τα κρίσιμα τηλέφωνα προς τους νεοδιοριζόμενους υπουργούς και υφυπουργούς στην κ. Βάρτζελη και τον κ. Αθανασάκη. Αλλος ένας κύκλος στις ατελείωτες εναλλαγές έμπιστων του κ. Παπανδρέου είχε κλείσει. Τουλάχιστον για την ώρα...

1.944.000 ευρώ για τον ανασχηματισμό

Του **ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ**

Στον Μοντεσκιέ αποδίδεται η παρατήρηση πως η κατάπτωση μιας κυβέρνησης ξεκινάει με την παρακμή των αξιών, που η ίδια ευαγγελιζόταν. Τόσο άσχημα δεν είναι ακόμα τα πράγματα, είναι όμως νωπή η υπόσχεση του Γιώργου Παπανδρέου για μικρό, επιτελικό και κυρίως οικονομικό κράτος. Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. Γιώργος Πεταλωτής διαρρηγνύει τα ιμάτιά του ότι το κόστος της κυβερνητικής λειτουργίας έχει περιοριστεί αισθητά. Αυτό μπορεί να είναι ακριβές, δεν σημαίνει, όμως, ότι η προσθήκη μιας δωδεκάδας υπουργών, αναπληρωτών υπουργών και υφυπουργών δεν δημιουργεί επιπλέον δαπάνη. Αυτή, ώς ένα βαθμό, είναι μετρήσιμη.

Τα εμφανή επιπλέον έξοδα απορρέουν από τα δικαιώματα των μελών της κυβέρνησης, όπως αυτά έχουν κωδικοποιηθεί στο 44.000 λέξεων Προεδρικό Διάταγμα 63/2005 που συνέταξαν οι Α. Καρράς και Πρ. Παυλόπουλος. Σύμφωνα, λοιπόν, με όσα ορίζει, κάθε υπουργός δικαιούται 5 μετακλητούς υπαλλήλους και 4 ειδικούς συμβούλους. Κάθε αναπληρωτής υπουργός δικαιούται 5 μετακλητούς και 3 συμβούλους, ενώ κάθε υφυπουργός 4 μετακλητούς και δύο συμβούλους.

Σε περίοδο ύφεσης και σκληρής λιτότητας, αυξήθηκε κατά 17% το ετήσιο μισθολογικό κονδύλι της κυβέρνησης, που έφθανε ήδη τα 10,8 εκατομμύρια ευρώ

Αλλοι ενενήντα

Με δεδομένο ότι η κυβέρνηση Παπανδρέου εμπλουτίστηκε με έναν υπουργό, 5 αναπληρωτές υπουργούς και 6 υφυπουργούς, στο στελεχικό δυναμικό της προστίθενται αμέσως αμέσως 90 άτομα. Ολα αυτά είναι στελέχη που διορίζονται από τον υπουργό και φεύγουν μαζί του, καθώς η σύμβασή τους λήγει αυτοδικαίως. Δεν πρέπει να υπάρχει καμιά αμφιβολία πως οι διορισμοί που δικαιούνται οι υπουργοί θα γίνουν.

Πόσο επιβαρύνθηκε, λοιπόν, η κυβερνητική λειτουργία; Πρώην υπουργοί της Ν. Δ. προσδιορίζουν το καθαρό και εμφανές μισθολογικό κόστος αυτών των στελεχών από 1.800 ώς 2.200 ευρώ μηνιαίως. Εμφανές, διότι πολλά από αυτά τα στελέχη διαθέτουν μεταπτυχιακά και διδακτορικά και αμείβονταν πολύ καλύτερα στις προηγούμενες εργασίες τους, κάτι που υποχρέωνε τους υπουργούς να «αυγατίσουν» τις αποδοχές τους μέσα από Διοικητικά Συμβούλια και Επιτροπές. Αυτή η επιβάρυνση δεν μπορεί να μετρηθεί. Το καθαρό μισθολογικό κόστος, όμως, μπορεί. Με τους μετριοπαθέστερους υπολογισμούς, σημαίνει μια ετήσια δαπάνη για τον προϋπολογισμό της τάξης του 1.944.000 ευρώ.

Το κονδύλι μπορεί να μη φαίνεται μεγάλο, η πραγματική του διάσταση, όμως, αναδεικνύεται σε σύγκριση με το έως τώρα εμφανές μισθολογικό κόστος των μετακλητών και ειδικών συμβούλων. Πόσοι ήταν αυτοί; Η κυβέρνηση Παπανδρέου απαρτιζόταν ώς τη Δευτέρα από 15 υπουργούς, 2 αναπληρωτές υπουργούς και 19 υφυπουργούς, κάτι που σύμφωνα με το Π. Δ. 63/2005 επέτρεπε ένα στελεχικό δυναμικό της τάξης των 265 ατόμων. Σε αυτούς πρέπει να προστεθούν 10 μετακλητοί και 5 ειδικοί σύμβουλοι του αντιπροέδρου.

503 άτομα

Ωστόσο, οι σύμβουλοι δεν εξαντλούνται εδώ. Το Π. Δ. προβλέπει επιπλέον και ανεξάρτητα από τα παραπάνω από 14 ειδικούς συμβούλους στα υπουργεία Οικονομικών και Ανάπτυξης, 10 στο Εσωτερικών, από 7 στα Εργασίας, Υγείας, Γεωργίας, Τουρισμού και Θαλασσίων Υποθέσεων και Νήσων και από 5 στα Εξωτερικών, Αμυνας, Παιδείας, Δικαιοσύνης, Προστασίας του Πολίτη, Μακεδονίας - Θράκης. Προβλέπει επίσης 30 θέσεις ειδικών συμβούλων στο ΥΠΕΧΩΔΕ και επιπλέον από 5 θέσεις που διορίζονται απευθείας από τον υπουργό σε 17 γενικές γραμματείες. Επειδή το Π. Δ. 63/2005 δεν έχει τροποποιηθεί, οι θέσεις αυτές εξακολουθούν να υφίστανται, ανεξάρτητα από τη δομή της κυβέρνησης και τις μετονομασίες των υπουργείων. Το σύνολο, λοιπόν, ήταν 503 άτομα και το ετήσιο μισθολογικό κόστος 10.864.800 ευρώ. Η ποσοστιαία επιβάρυνση των λειτουργικών δαπανών από τον ανασχηματισμό ανέρχεται έτσι στο 17%, ποσοστό καθόλου ευκαταφρόνητο σε περίοδο ύφεσης και σκληρής λιτότητας.

Πώς το έλεγε ο Ρόναλντ Ρέιγκαν; «Δεν μπορείς να έχεις μεγάλη κυβέρνηση, υψηλούς φόρους, τεράστια γραφειοκρατία και να λες ότι είσαι στο πλευρό του απλού πολίτη».

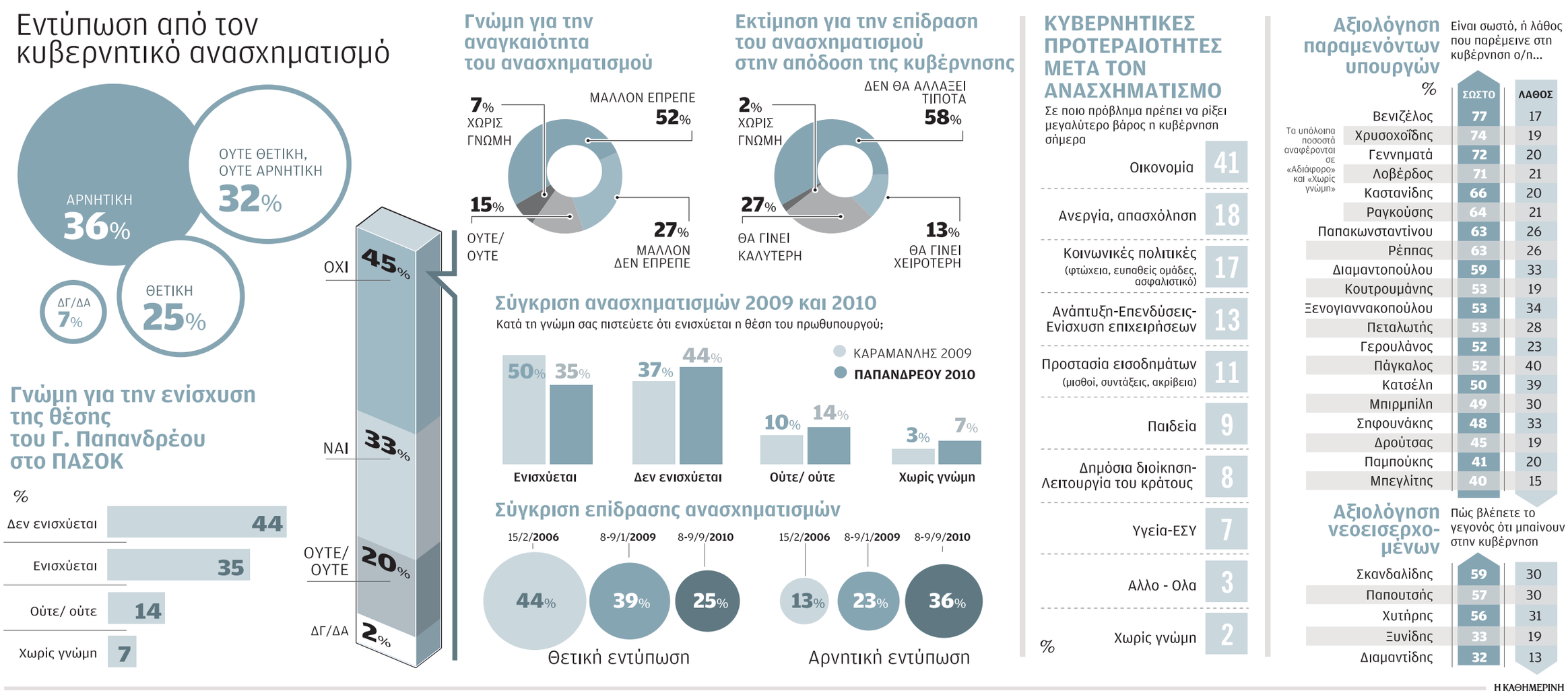

Μικρές προσδοκίες από τον ανασχηματισμό

Πάνω από το 60% κρίνει θετικά την παραμονή Παπακωνσταντίνου - Χρυσοχοΐδη στην κυβέρνηση, σύμφωνα με το Βαρόμετρο της Public Issue

Ανάλυση του **ΓΙΑΝΝΗ ΜΑΥΡΗ**

Σπανιότατα οι κυβερνητικοί ανασχηματισμοί, ιδίως εάν δεν σηματοδοτούν αλλαγή πολιτικής, έχουν ασκήσει σημαντική επίδραση στην εικόνα και στην κοινωνική υποστήριξη των ελληνικών μεταπολιτευτικών κυβερνήσεων. Τον κανόνα αυτό φαίνεται να επιβεβαιώνει και ο πρόσφατος. Η γενική εντύπωση των πολιτών, που καταγράφεται, είναι κατά πρώτο λόγο αρνητική (36%), δευτερευόντως αδιάφορη (32%) και μόνον κατά το 25% θετική. Είναι χαρακτηριστικό, ότι ακόμη και η συσπείρωση των ψηφοφόρων του κυβερνώντος κόμματος στο εν λόγω θέμα δεν υπερβαίνει το 50% (46%). Από τη σύγκριση των τριών τελευταίων ανασχηματισμών του Φεβρουαρίου 2006, Ιανουαρίου 2009 και Σεπτεμβρίου 2010, προκύπτει ότι ο τελευταίος μάλλον έχει τη μικρότερη ευνοϊκή επίδραση. Εντούτοις, πιθανότατα διότι η κοινωνική δυσαρέσκεια, ή το γενικό αίτημα «αλλαγής» παραμένει, η πλειοψηφία των πολιτών εκτιμά -εκ των υστέρων- αναγκαία και επιβεβλημένη την οργανωτική αναδιάταξη του κυβερνητικού μηχανισμού. Συγκεκριμένα, το 52% συμφωνεί ότι ο ανασχηματισμός «έπρεπε να γίνει» και μόνον 27% θεωρεί ότι δεν ήταν αναγκαίος. Σχετικά με την επίπτωση του ανασχηματισμού στην απόδοση της κυβερνητικής λειτουργίας, οι πολίτες παραμένουν ιδιαίτερα δύσπιστοι: Σχεδόν 6 στους 10 (58%) πιστεύουν ότι «δεν θα αλλάξει τίποτα».

Ενώ οι γενικές αξιολογικές κρίσεις, καθώς και οι προσδοκίες των πολιτών από τον πρόσφατο ανασχηματισμό παραμένουν εξαιρετικά ισχνές, η αξιολόγηση που προκύπτει για την εικόνα των προσώπων είναι θετικότερη. Η είσοδος των τριών από τους πέντε νεοεισερχόμενους υπουργούς και αναπληρωτές (Σκανδαλίδης, Παπουτσής, Χυτήρης) αξιολογείται θετικά, ενώ για τους υπόλοιπους δύο (Ξυνίδης, Διαμαντίδης) η χαμηλή αναγνωρισιμότητα επικαθορίζει την (επίσης θετική) αποδοχή τους.

Σε οκτώ περιπτώσεις υπουργών (Βενιζέλος, Χρυσοχοΐδης, Γεννηματά, Λοβέρδος, Καστανίδης, Ραγκούσης, Παπακωνσταντίνου, Ρέππας), η παραμονή στην κυβέρνηση αξιολογείται από την κοινή γνώμη ως ιδιαιτέρως ορθή, σε ποσοστά που κυμαίνονται πάνω από 60%. Σε άλλες έξι περιπτώσεις (Διαμαντοπούλου, Κουτρουμάνης, Ξενογιαννακοπούλου, Πεταλωτής, Πάγκαλος, Κατσέλη) η αξιολόγηση της παραμονής παραμένει θετική, σε ποσοστά που κυμαίνονται από 50% - 59%. Αντιθέτως, μόνον για πέντε περιπτώσεις (Μπιρμπίλη, Σηφουνάκης, Δρούτσας, Παμπούκης, Μπεγλίτης) η αξιολόγηση παραμονής βρίσκεται κάτω του 50%. Για τους δύο τελευταίους, αλλά και τον νέο ΥΠΕΞ, επίσης η χαμηλή αναγνωρισιμότητα «επισκιάζει» το ευνοϊκό πλεόνασμα αξιολογήσεων.

Τέλος, οι περισσότεροι πολίτες συντάσσονται με την εκτίμηση ότι ο πολυσυζητημένος και απολύτως προεξοφλημένος ανασχηματισμός δεν πρόκειται να ενισχύσει περαιτέρω τη θέση του Γ. Παπανδρέου στο ΠΑΣΟΚ. Μόνον το 35% αποδέχεται σήμερα μια παρόμοια εκτίμηση, ενώ τον Ιανουάριο του 2009, με την αποπομπή του κ. Αλογοσκούφη, το αντίστοιχο ποσοστό για την ενίσχυση του Κ. Καραμανλή προσέγγιζε το 50%.

www.mavris.gr, www.publicissue.gr

Τεστ και για Σαμαρά η Θεσσαλονίκη

Θα πρέπει να πείσει ότι διαθέτει σχέδιο για εναλλακτική, πιο σύντομη και λιγότερο επώδυνη διαδρομή εξόδου από την κρίση

Της **ΕΛΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ**

Το στοίχημα του αρχηγού της Ν.Δ. Αντ. Σαμαρά στις επικείμενες εκλογές για την αυτοδιοίκηση είναι κρισιμότερο από εκείνο που θα φανταζόταν κανείς έναν χρόνο πριν, αφού από την εκλογή του στην ηγεσία του κόμματος μέχρι σήμερα, έχουν έρθει κυριολεκτικά τα πάνω-κάτω στη χώρα. Αυτή τη φορά, το ναι ή όχι των πολιτών στην πρόσκληση του κ. Σαμαρά για καταδίκη του μνημονίου και των μέχρι σήμερα επιλογών

Στοίχημα για τον πρόεδρο της Ν.Δ. η καταδίκη ή όχι των πολιτικών του μνημονίου από τους πολίτες.

της κυβέρνησης, θα προσδιορίσει σε πολύ μεγάλο βαθμό την εφεξής πορεία της Ν.Δ. και τις δυνατότητές της να διεκδικήσει στο μέλλον την ανάκτηση της εξουσίας. Εχοντας προσδώσει τα παραπάνω χαρακτηριστικά στην επικείμενη αναμέτρηση, ο κ. Σαμαράς ετοιμάζεται να σηκώσει όλο το βάρος της αναμέτρησης με το ΠΑΣΟΚ – γνωρίζοντας, πάντως, ότι το δικό του στοίχημα είναι κυρίως να πείσει τους πολίτες αλλά και μέρος του κόμματός του ότι το «όχι» της Ν.Δ. στο μνημόνιο ήταν ορθή επιλογή που απορρέει από ρεαλιστική αποτίμηση της κατάστασης και όχι μικροκομματικός ελιγμός όπως του χρεώνουν οι αντίπαλοί του.

Στο επιτελείο του στη Ρηγίλλης καταγράφεται και αξιολογείται και η παραμικρή εξέλιξη στην οικονομία, ενώ έχει ήδη πιάσει δουλειά η ομάδα που παρακολουθεί την επίσκεψη του πρωθυπουργού Γ. Παπανδρέου στη Θεσσαλονίκη, προκειμένου να ετοιμάσει όχι μόνο την αρχική αντίδραση της Ν.Δ. αλλά κυρίως την ομιλία του κ. Σαμαρά το επόμενο Σαββατοκύριακο στη Διεθνή Εκθεση της Θεσσαλονίκης. Ο κ. Σαμαράς και οι συνεργάτες του εξακολουθούν να μην αποκλείουν το ενδεχόμενο ραγδαίων πολιτικών εξελίξεων ανά πάσα στιγμή. Δεν είναι τυχαίο ότι πολλά από τα στελέχη της Ρηγίλλης χαρακτηρίζουν προεκλογικό τον ανασχηματισμό στον οποίον προχώρησε στις αρχές της εβδομάδας ο πρωθυπουργός και εκτιμούν ότι το νέο κυβερνητικό σχήμα είναι εξαιρετικά πολυπληθές και ως εκ τούτου δύσκολα μπορεί να αποκτήσει ταχύτητα και αποτελεσματικότητα.

ΑΠΕ

Ο κ. Αντώνης Σαμαράς και οι συνεργάτες του εξακολουθούν να μην αποκλείουν το ενδεχόμενο ραγδαίων πολιτικών εξελίξεων μετά τον Οκτώβριο ανά πάσα στιγμή.

Τα στελέχη της Ρηγίλλης περιμένουν εσωτερικές αναταράξεις στο κυβερνητικό στρατόπεδο το επόμενο διάστημα και εκτιμούν ότι από τον Οκτώβριο, το κλίμα στο κοινωνικό πεδίο θα είναι εξαιρετικά βαρύ για την κυβέρνηση αλλά και εύφλεκτο. Το πρόβλημα, όπως παραδέχονται και οι ίδιοι οι επιτελείς του κόμματος είναι ότι το κλίμα οργής, φόβου αλλά και απαξίας, εκτείνεται διαρκώς και δυσκολεύει σημαντικά κάθε προσπάθεια της Ρηγίλλης για αξιοποίηση της λαϊκής δυσαρέσκειας. Παρά ταύτα, ο αρχηγός της Ν.Δ. εξακολουθεί να επενδύει σε μία καλή εμφάνιση του κόμματός του στις εκλογές για την αυτοδιοίκηση. Κάτι τέτοιο, θα ελαχιστοποιούσε τα κρούσματα εσωστρέφειας στο εσωτερικό της Ν.Δ. και θα επανέφερε την ελπίδα και την προοπτική στα στελέχη, τα μέλη και τους ψηφοφόρους του κόμματος. Το τοπίο, ωστόσο, είναι δύσβατο και στην εσωκομματική σκηνή αλλά και στην ευρύτερη πολιτική.

Το πρώτο τεστ θα είναι η παρουσία του στη ΔΕΘ. Στην ομιλία προς τις παραγωγικές τάξεις θα πρέπει να πείσει ότι διαθέτει σχέδιο για εναλλακτική, πιο σύντομη και λιγότερο επώδυνη διαδρομή εξόδου από τη μέγγενη του μνημονίου. Ο κ. Σαμαράς επιμελείται προσωπικά το κείμενο της ομιλίας του και εργάζεται ήδη πάνω σε αυτό πολλές ώρες την ημέρα.

Στην εφ' όλης της ύλης συνέντευξη που θα ακολουθήσει, δε, ο κ. Σαμαράς θα κληθεί να δώσει απαντήσεις επί παντός του επιστητού: Από τη διαγραφή της Ντόρας Μπακογιάννη και την πρόταση Μεϊμαράκη για διάνοιξη διαύλων επικοινωνίας με την πρώην υπουργό και τον ΛΑΟΣ μέχρι τις σχέσεις του με τον πρώην πρωθυπουργό Κ. Καραμανλή, τον οποίον, σημειωτέον, ορισμένες πληροφορίες εμφανίζουν αποφασισμένο να σπάσει πολύ σύντομα τη σιωπή του. Στο πεδίο των εσωκομματικών ισορροπιών, ο κ. Σαμαράς θα πρέπει να προπονηθεί στις ασκήσεις ισορροπίας, προκειμένου να καταγράψει δυναμική ηγετική παρουσία, χωρίς ταυτόχρονα να προκαλέσει εσωκομματικές αναταράξεις μόλις δύο μήνες πριν από τις επικείμενες εκλογές. Ο ίδιος και οι συνεργάτες του, πάντως, δηλώνουν ιδιαίτερα ικανοποιημένοι από την απήχηση που είχαν οι τελευταίες του πρωτοβουλίες στο εσωκομματικό πεδίο και ευελπιστούν ότι η ύφεση στα εσωτερικά μέτωπα θα διατηρηθεί μέχρι τις αρχές Νοεμβρίου.

Εκρηκτικό το κλίμα στον Πειραιά

Με την ανακοίνωση της καθόδου του γραμματέα αυτοδιοίκησης κ. Βασίλη Μιχαλολιάκου ως υποψηφίου για τον Δήμο Πειραιώς, κλείνουν οι βασικές εκκρεμότητες της Ν.Δ. για τις εκλογές της 7ης Νοεμβρίου. Η Ρηγίλλης κατέληξε στην επιλογή του κ. Μιχαλολιάκου ύστερα από πολιτική κυοφορία πολλών εβδομάδων και έντονο παρασκήνιο, όπου καταγράφηκαν πολλές αρνήσεις.

Η κατάσταση στον Πειραιά είναι έκρυθμη και τα στελέχη της Ν.Δ. προβλέπουν σκληρή μάχη μεταξύ των κ. Μιχαλολιάκου και Μαντούβαλου, οι οποίοι παραμένουν ορκισμένοι εχθροί. Ο τελευταίος αποφασισμένος να διεκδικήσει μέχρι τέλους το αξίωμα του δημάρχου ανεξάρτητα από την πρόταση του εισαγγελέα για αναίρεση της αθωωτικής απόφασης σχετικά με το παραδικαστικό κύκλωμα - κάτι που είναι βέβαιο ότι θα επιχειρήσει να αξιοποιήσει ο υποψήφιος της Ν.Δ. Σε τεταμένο κλίμα θα διεξαχθεί τέλος η γαλάζια μάχη και στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, λόγω της ποινικής δίωξης σε βαθμό κακουργήματος για απιστία που ασκήθηκε κατά του κ. Παναγιώτη Ψωμιάδη, για μια υπόθεση που αφορά απευθείας αναθέσεις για τη μεταφορά των μαθητών της Θεσσαλονίκης.

Κόντρα μέχρι τέλους από Αλέξη Τσίπρα και Αλέκο Αλαβάνο

Μετά τη διάσπαση του ΣΥΝ ήρθε διάλυση του ΣΥΡΙΖΑ και οι δύο πρώην σύντροφοι πήραν οριστικά διαφορετικούς δρόμους

Του **ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ**

Το θέμα του ευνοούμενου, του θετού γιου που στρέφεται εναντίον του μέντορά του, το έχει πραγματευτεί ο Χάουαρντ Χοκς στο κλασικό «Ρεντ Ριβερ» το 1946. Κάτι ανάλογο παίχτηκε ανάμεσα στον Αλ. Αλαβάνο και τον Αλ. Τσίπρα τον τελευταίο χρόνο, τη δραματική κορύφωση όμως δεν ακολούθησε ένα χάπι εντ. Ο ΣΥΡΙΖΑ, όπως τον ξέραμε, ήταν το πρώτο θύμα αυτής της μονομαχίας και πιθανότατα δεν θα είναι το μόνο.

Στελέχη του κόμματος δεν μπορούν να εξηγήσουν πολιτικά τη διαφωνία παρά μόνο με ψυχολογικές ερμηνείες

Στελέχη του ΣΥΝ δεν αρκούνται σε πολιτικές εξηγήσεις για την κόντρα των δύο ανδρών, επικαλούνται κυρίως ψυχολογικές ερμηνείες. Ισως αυτό να οφείλεται στο γεγονός, ότι ο Αλ. Αλαβάνος έπαιξε κομβικό ρόλο στην ανέλιξη του κ. Τσίπρα στην ιεραρχία του ΣΥΝ. Τον Νοέμβριο του 2005, τον επέβαλε σε μια θυελλώδη συνεδρίαση της ΚΠΕ ως υποψήφιο στην Αθήνα. Ποιο ήταν το σχέδιο; Η ηλικιακή και οργανωτική ανανέωση του κόμματος.

Τα πράγματα ίσως να μην είχαν φτάσει ώς εδώ, αν το «πρότζεκτ» του Αλαβάνου δεν είχε ευνοηθεί από τις συνθήκες, από την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση Καραμανλή και τη διαμάχη για το άρθρο 16. Τον Φεβρουάριο του 2006 σχηματίστηκε το ψηφοδέλτιο της «Ανοικτής Πόλης» και στις δημοτικές εκλογές, ο κ. Τσίπρας σημείωσε ένα εξαιρετικό αποτέλεσμα. Τον Ιούνιο του 2007, ο κ. Αλαβάνος τον επέβαλε ως εκπρόσωπο του κόμματος στην προεκλογική περίοδο. Και δύο μήνες μετά τον εκλογικό θρίαμβο, τον έχρισε διάδοχό του. Η Κουμουνδούρου περνούσε σε μια νέα γενιά.

Στις 10 Φεβρουαρίου του 2008, ο κ. Τσίπρας εξελέγη αρχηγός από το συνέδριο με πλειοψηφία 70%. Ο Αλ. Αλαβάνος παρέμεινε επικεφαλής της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ. Η αρμονία στη δυαρχία κράτησε ακριβώς έξι μήνες, όσο και η μετεωρική δημοσκοπική άνοδος του ΣΥΝ. Τα πρώτα προβλήματα όμως εμφανίστηκαν το φθινόπωρο του 2008, όταν η ηγετική ομάδα του ΣΥΝ υπό τον κ. Τσίπρα ακύρωσε με συνεντεύξεις και δηλώσεις τα ούτως ή άλλως ανεδαφικά «ανοίγματα» του κ. Αλαβάνου προς το ΠΑΣΟΚ.

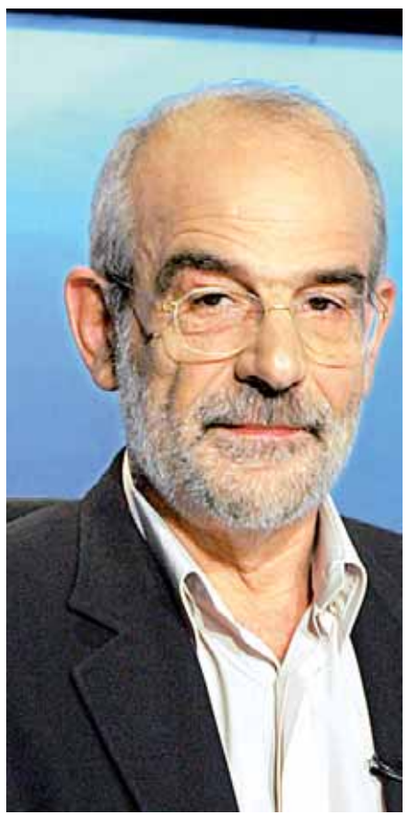

ΑΠΕ

ΑΠΕ

Κανείς δεν μπορεί να κατανοήσει την αιτία της σύγκρουσης μεταξύ του Αλέκου Αλαβάνου και του Αλέξη Τσίπρα.

Στα γεγονότα του Δεκεμβρίου, ο κ. Αλαβάνος χρέωσε στον κ. Τσίπρα αδυναμία να χειριστεί το κίνημα της νεολαίας. Η ρήξη αναδείχτηκε όμως με σφοδρότητα τον Μάιο του 2009, όταν ο κ. Αλαβάνος επέβαλε με ταπεινωτικό για τον κ. Τσίπρα τρόπο τη δική του παρουσία στο ντιμπέιτ.

Το εκλογικό αποτέλεσμα ήταν κατώτερο των προσδοκιών. Στις 17 Ιουνίου 2009 ο κ. Αλαβάνος παραιτήθηκε από βουλευτής, αφού προηγουμένως είχε ασκήσει σκληρή κριτική στον κ. Τσίπρα. Από εκείνη την περίοδο προέρχονται και οι σκληρότερες φράσεις του απέναντι στον διάδοχό του. Το «μετάνιωσα ότι τον έκανα αρχηγό» ή και τα «περί φυτών εσωτερικού χώρου» με αφορμή την πρόθεση του κ. Τσίπρα να προχωρήσει σε συνέδριο για να επιβεβαιώσει την ηγεσία του. Στις εκλογές του 2009, ο κ. Αλαβάνος δεν είχε καμιά συμμετοχή. Απροσδόκητα όμως και χάρις στην καλή παρουσία του κ. Τσίπρα στο ντιμπέιτ, ο ΣΥΡΙΖΑ κατάφερε να διασωθεί στη Βουλή με ποσοστό ισοδύναμο του ευρωαποτελέσματος. Από εκείνη τη μέρα η σύγκρουση έγινε σφοδρότερη, και όλες οι αποφάσεις λαμβάνονταν με κριτήριο «ή αυτός ή εγώ»!

Τον Φεβρουάριο του 2010 ο κ. Αλαβάνος δημιούργησε το «Μέτωπο», ένα σχήμα για το οποίο πίστευαν στην Κουμουνδούρου πως απώτερος στόχος του ήταν να καταπιεί τον ΣΥΡΙΖΑ. Από τις αρχές του καλοκαιριού, ο κ. Αλαβάνος φρόντισε να διαρρεύσει πως θα κατέβει αυτόνομα στην Αττική, ενώ από την πλευρά του ο κ. Τσίπρας κατάφερε να επιβάλει στο κόμμα του ένα συνέδριο που εδραίωσε μεν την ηγεσία του, προκάλεσε όμως και την αποχώρηση των «φυσικών συμμάχων» του στην αντιπαράθεση με τον κ. Αλαβάνο, της ανανεωτικής πτέρυγας.

Το ψυχορράγημα του ΣΥΡΙΖΑ κράτησε ακριβώς τρεις μήνες. Στο διάστημα αυτό, οι κινήσεις τακτικής του κ. Αλαβάνου αλλά και κακοί χειρισμοί από τον κ. Τσίπρα ακύρωναν το ένα μετά το άλλο τα αυτοδιοικητικά σχέδια της ηγεσίας του ΣΥΝ. Την υποψηφιότητα Αλαβάνου όμως ο κ. Τσίπρας σε καμία περίπτωση δεν τη δεχόταν. Η φόρτιση της ομιλίας, με την οποία εξώθησε τα πράγματα στα άκρα την Τετάρτη, ήταν τεράστια. Οπως παρατήρησε στέλεχος που βρίσκεται κοντά του, ήταν το ξέσπασμα ενός ολόκληρου χρόνου. Ο ΣΥΡΙΖΑ παρασύρθηκε από ένα κόκκινο ποτάμι οργής...

CYPRUS AIRWAYS

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Οι Κυπριακές Αερογραμμές ανακοινώνουν ότι από τη Δευτέρα, 13 Σεπτεμβρίου 2010 το Γραφείο Έκδοσης Εισιτηρίων Λευκωσίας στη Λεωφόρο Μακαρίου 50, μεταφέρεται στα Κεντρικά Γραφεία της Εταιρείας, στην οδό Αλκαίου 21 (ισόγειο), στην Έγκωμη.

8000 0008

Κρυμμένο μυστικό το μαύρο χρήμα των Δημοτικών

Τριπλάσια ποσά από τα επιτρεπόμενα δαπανούν οι υποψήφιοι

Των **ΕΛΕΝΑΣ ΚΑΡΑΝΑΤΣΗ – ΓΙΑΝΝΗ ΕΛΑΦΡΟΥ**

Ενα καλά κρυμμένο μυστικό της πόλης είναι οι εκλογικές δαπάνες των υποψηφίων δημάρχων και δημοτικών συμβούλων, ειδικά στους μεγάλους δήμους του Λεκανοπεδίου. Γκρίζα ζώνη της πολιτικής αντιπαράθεσης, με το μαύρο χρήμα να κυριαρχεί. Παρά το γεγονός ότι η κρίση θα χτυπήσει και την εκλογική αγορά, τα ποσά που απαιτούνται στον αγώνα για μια θέση στο δημοτικό συμβούλιο ενός πολυπληθούς δήμου, ήταν και παραμένουν μεγάλα. Με τους ίδιους τους υποψηφίους να χαρακτηρίζουν «κωμωδία, που οδηγεί σε μεγαλύτερη υποκρισία και παρανομία» τα ανώτατα όρια εκλογικών δαπανών, που προβλέπει ο «Καλλικράτης». Θέλετε... απόδειξη; Στις τελευταίες δημοτικές εκλογές «τα ποσά που κυκλοφορούσαν για μια επιτυχημένη εκλογική καμπάνια ξεκινούσαν από 15.000 και έφταναν μέχρι και τις 70.000 - 80.000 ευρώ!», θα πει δημοτικός σύμβουλος του Δήμου Αθηναίων. Στα ίδια επίπεδα εκτιμά τις δαπάνες και μεγάλη εταιρεία υποστήριξης υποψηφίων. Ακόμα και σε μικρότερους δήμους της Αττικής, ένας υποψήφιος σύμβουλος, ο οποίος θα πραγματοποιήσει τα στοιχειώδη, χρειάζεται πάνω από 10.000 ευρώ.

Οι δαπάνες για τους υποψηφίους δημάρχους είναι πολλαπλάσιες. Ανθρωποι της εκλογικής αγοράς υπολογίζουν ότι για δήμους μέχρι 100.000 κατοίκους, το κόστος των συνδυασμών ανέρχεται σε 15.000 ευρώ ανά 10.000 κατοίκους! Δηλαδή είναι μέχρι και τριπλάσιο απ' ό,τι προβλέπει ο «Καλλικράτης». Χωρίς να υπολογίζεται το επιπλέον κόστος για υπηρεσίες συμβούλων κ.λπ., κ.λπ.

Στο ερώτημα, πού κατευθύνονται οι φανερές και κρυφές δαπάνες ενός υποψηφίου, η απάντηση είναι σαφής: κατ' αρχάς στην έκδοση ενός προεκλογικού φυλλαδίου. Εάν ταχυδρομηθεί με τα ΕΛΤΑ το κόστος είναι περίπου 0,5 ευρώ το κομμάτι. Οι υποψήφιοι συνεργάζονται επίσης και με εταιρείες τηλεφωνημάτων (call center), οι οποίες όμως ζητούν μέχρι και ένα ευρώ το τηλεφώνημα. Αλλοι πάλι καταφεύγουν στην πιο φθηνή λύση των SMS. Αρκετοί υποψήφιοι, τέλος, εκτυπώνουν κάρτα ή άλλο αναμνηστικό της... υποψηφιότητάς τους.

> *«Κωμωδία, που οδηγεί σε μεγαλύτερη υποκρισία και παρανομία», χαρακτηρίζουν οι υποψήφιοι τα όρια εκλογικών δαπανών του «Καλλικράτη»*

Αν και ο «Καλλικράτης» δεν προβλέπει εκλογικό κέντρο ή γραφείο για τους υποψηφίους, δεν είναι λίγοι εκείνοι που θεωρούν απαραίτητο έναν χώρο για να οργανώσουν την εκστρατεία τους. Σημαντικό είναι το κόστος για κεράσματα των εθελοντών, των φίλων, αλλά και ψηφοφόρων. Επίσης, σημαντικά ποσά κατευθύνονται στα ΜΜΕ, είτε νόμιμα (καταχώριση σε εφημερίδα, ένθεση φυλλαδίου μέσα σε free press έντυπα κ.λπ.) είτε κάτω από το τραπέζι για να βγουν σε μια τηλεοπτική εκπομπή. Στην «πιάτσα» κυκλοφορούν καταγγελίες ακόμα και για «λαδώματα» (κυριολεκτικά και μεταφορικά) οικονομικά αδύναμων ψηφοφόρων από υποψηφίους, οι οποίοι στέλνουν έως και... τενεκέδες με λάδι ή ακόμη και «φακελάκια» με χρηματικά ποσά.

Βεβαίως, δεν κάνουν όλοι τις ίδιες «πληθωρικές» εκστρατείες. Σε καλύτερη μοίρα είναι οι υποψήφιοι που είναι ιδιαίτερα γνωστοί (π.χ. καλλιτέχνες, αθλητές κι ούτω καθεξής) ή προωθούνται από τον μηχανισμό του δημάρχου ή του κόμματος. Εξαιρούνται του κανόνα οι υποψήφιοι μικρότερων συνδυασμών, της Αριστεράς κ.λπ.

Πώς συγκεντρώνονται, όμως, τα μεγάλα ποσά για τις πανάκριβες προεκλογικές εξορμήσεις; Οχι βεβαίως από τα κόμματα. Κάποιοι βάζουν το χέρι στην τσέπη, αλλά δεν φτάνει... Ετσι, το «έλλειμμα» καλύπτουν οι χορηγίες από πλούσιους φίλους, μικρές ή μεγαλύτερες επιχειρήσεις. Οι παροικούντες την Ιερουσαλήμ γνωρίζουν ότι δεν λείπει και η στοχευμένη χρηματοδότηση από εταιρείες που επωφελούνται άμεσα από αποφάσεις του δήμου (η γκάμα περιλαμβάνει από νυχτερινά μαγαζιά έως το κύκλωμα των νεκροταφείων) . Τέλος, «άδικη και αναχρονιστική» χαρακτηρίζεται από υποψηφίους στην Αθήνα, η εκλογή των δημοτικών συμβούλων από τα τοπικά διαμερίσματα. «Μειώνεται σημαντικά το ποσό των εκλογικών δαπανών και επομένως δεν επιτρέπεται μια αξιοπρεπής προεκλογική εκστρατεία, επί ίσοις όροις με τους παλαιότερους», επισημαίνει υποψήφιος. Σχολιάζοντας το υπουργείο Εσωτερικών τις διαμαρτυρίες των υποψηφίων σχετικά με τα όρια των δαπανών, περιορίζεται απλώς να πει ότι «θα πρέπει οι υποψήφιοι δημοτικοί σύμβουλοι να κινηθούν με πιο συλλογικό πνεύμα και να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες και τους μηχανισμούς του συνδυασμού, ο οποίος έχει διαθέσιμο σημαντικά μεγαλύτερο προϋπολογισμό»...

15-70 χιλιάδες ευρώ εκτιμάται το κόστος της προεκλογικής καμπάνιας υποψηφίων δημοτικών συμβούλων στον δήμο Αθηναίων

15 χιλιάδες ευρώ το κόστος για τον υποψήφιο δημοτικό σύμβουλο σε μικρότερους δήμους

15 χιλιάδες ευρώ ανά 10.000 κατοίκους υπολογίζεται το κόστος προεκλογικής εξόρμησης για συνδυασμούς σε δήμους της Αττικής

60-150 χιλιάδες ευρώ το κοστίζουν οι εταιρείες που αναλαμβάνουν συνδυασμούς και υποψήφιους δημάρχους στους μεγάλους δήμους του Λεκανοπεδίου

Τα όρια της εκλογικής δαπάνης του υποψήφιου δημοτικού συμβούλου σε εκλογικές περιφέρειες*

ανά αριθμό κατοίκων, σε ευρώ

ΜΕΧΡΙ 30.000	1.500
ΜΕΧΡΙ 60.000	2.000
ΜΕΧΡΙ 100.000	2.500
ΜΕΧΡΙ 150.000	3.000
ΜΕΧΡΙ 200.000	3.500

άνω των 200.000 κατοίκων το όριο αυξάνεται κάθε 100.000 κατοίκους κατά μία μονάδα που πολλαπλασιάζεται επί 1.000 ευρώ

* ως εκλογική περιφέρεια νοείται ο συνενούμενος δήμος/κοινότητα ή το τοπικό διαμέρισμα ενός μεγάλου δήμου άνω των 100.000 κατοίκων.

Τα όρια της εκλογικής δαπάνης του συνδυασμού καθορίζονται από το άθροισμα των επιμέρους ορίων του κάθε υποψηφίου συν την κατά περίπτωση προσαύξηση

- **Σε δήμους με αριθμό εκλογικών περιφερειών 1-3, το όριο ισοδυναμεί με το άθροισμα των δαπανών υποψηφίων**
- **Με 4-6 εκλογικές περιφέρειες υπάρχει προσαύξηση 20%**
- **Με 7-10 εκλογικές περιφέρειες υπάρχει προσαύξηση 50%**
- **Ανω των 10 εκλογικών περιφερειών η προσαύξηση είναι 75%**

Σημερινές αποδοχές των δημοτικών αρχόντων

σε ευρώ

	Δήμος Αθηναίων	Δήμος μεσαίου μεγέθους*
ΔΗΜΑΡΧΟΣ	3.759	2.800
ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ	2.285	1.700
ΔΗΜ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ (ανά συνεδρίαση)	116	60

*Περίπου 50.000 κατοίκων

Αποδοχές των δημοτικών αρχόντων με τον «Καλλικράτη»

σε ευρώ

Δήμαρχοι περιοχών άνω των 100.000 κατοίκων (προ φόρων)	5.300
Δήμαρχοι περιοχών από 20.000 έως 100.000 κατοίκους (προ φόρων), σε ευρώ	4.160
Δήμαρχοι περιοχών κάτω των 20.000 κατοίκων (προ φόρων)	3.120

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η ημέρα που άλλαξε την υφήλιο

Εννέα χρόνια μετά την τρομοκρατική επίθεση -11 Σεπτεμβρίου 2001- στους Δίδυμους Πύργους στη Ν. Υόρκη με 3.000 θύματα

Εννέα χρόνια συμπληρώθηκαν χθες από την ημέρα που συγκλόνισε την Υφήλιο και άλλαξε οριστικά την Αμερική, αλλά και την εικόνα της στον υπόλοιπο κόσμο. Το πρωί της 11ης Σεπτεμβρίου 2001, δεκαεννέα τρομοκράτες της Αλ Κάιντα πραγματοποίησαν ταυτόχρονη αεροπειρατεία σε τέσσερα επιβατικά αεροσκάφη και τα οδήγησαν πάνω στους Δίδυμους Πύργους στη Νέα Υόρκη, στο Πεντάγωνο στην Ουάσιγκτον και σε ένα χωράφι στην Πενσιλβάνια. Σχεδόν 3.000 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους. Το μακροπρόθεσμο κόστος –ανθρώπινο, οικονομικό και κοινωνικό– ήταν πολύ μεγαλύτερο.

Πληγωμένη και φοβική, υπό την προεδρία Μπους, η Αμερική κήρυξε μια αδιέξοδη σταυροφορία κατά της τρομοκρατίας. Οδηγήθηκε σε δύο αιματηρούς πολέμους, στο Αφγανιστάν και στο Ιράκ, με δεκάδες χιλιάδες νεκρούς. Ο Νομπελίστας οικονομολόγος Τζόζεφ Στίγκλιτζ εκτίμησε ότι το συνολικό οικονομικό κόστος της εισβολής θα ανέλθει σε 3 τρισ. δολάρια.

Στο εσωτερικό των ΗΠΑ, η κατάρρευση των Δίδυμων Πύργων συμπαρέσυρε κοινωνικά επιτεύγματα και ατομικές ελευθερίες που θεωρούνταν δεδομένες. Υγεία, παιδεία, κοινωνική ασφάλιση παραγκωνίσθηκαν και μόνο μετά την εκλογή του Μπαράκ Ομπάμα ξαναήρθαν στο προσκήνιο. Οι απαγωγές υπόπτων για τρομοκρατία και οι έκνομες μεταγωγές τους από ειδικά ναυλωμένες πτήσεις της CIA, το Γκουαντάναμο, η λογοκρισία στο όνομα της «εθνικής ασφάλειας» αποτέλεσαν νοσηρά συμπτώματα αυτής της κατάλυσης κατακτήσεων αιώνων.

Σύσσωμο το Ισλάμ διαπομπεύθηκε και η αμερικανική κοινωνία διχάστηκε. Η ανάδειξη Ομπάμα στην προεδρία επούλωσε μεν τις χαίνουσες πληγές, αλλά η τραυματισμένη κοινωνική συνοχή δεν έχει γιατρευθεί. Πολλοί Αμερικανοί, ένας στους πέντε για την ακρίβεια, πιστεύουν ότι ο σημερινός πρόεδρος είναι μουσουλμάνος. Ιερέας στη Φλόριντα ξεσήκωσε θύελλα αντιδράσεων αυτήν την εβδομάδα με την εξαγγελία του πως θα γιορτάσει τη χθεσινή θλιβερή επέτειο καίγοντας το Κοράνι. Η προοπτική ανέγερσης μουσουλμανικού κέντρου κοντά στο ground zero πυροδοτεί νέες αντιπαραθέσεις στη Νέα Υόρκη. Και η βασική απορία παραμένει αναπάντητη: Επειτα από τόσες θυσίες, είναι πράγματι η Αμερική ασφαλέστερη από ό, τι την επομένη της 11ης Σεπτεμβρίου 2001;

Ξ. Κ.

Η Αλ Κάιντα υπέστη φθορά, αλλά υπάρχει σε Ανατολή και Δύση

THE ECONOMIST

Πριν από ενάμιση χρόνο, οι μυστικές υπηρεσίες υποστήριζαν ότι η Αλ Κάιντα και οι σύμμαχοί της βρίσκονται σε παρακμή, τόσο στρατιωτική όσο και ιδεολογική. Αλλά η αισιοδοξία εκείνης της περιόδου έσβησε μέσα σε λίγους μήνες. Τα επιχειρήματα για τη φθορά της Αλ Κάιντα ήταν όμως βάσιμα. Κατά την άποψη πολλών αναλυτών, η κεντρική ηγεσία του δικτύου είχε αποδεκατιστεί με τις αεροπορικές επιδρομές στο Πακιστάν, ο σαουδαραβικός κλάδος της είχε νιτηθεί, οι σύμμαχοί της στο Ιράκ είχαν τεθεί στο περιθώριο και οι υπόλοιποι, σε άλλες περιοχές, μπορούσαν να εξαπολύσουν μόνο τοπικές επιθέσεις. Η Αλ Κάιντα δεν κατάφερε να οργανώσει ένα μεγάλο χτύπημα κατά της Δύσης μετά τις βόμβες στο Λονδίνο το 2005.

Η τριπλή διάστασή της εμπεριέχει τη μυστική οργάνωση, το δίκτυο μαχητικών οργανώσεων και την κοινωνική επανάσταση.

Σήμερα, ποιο ακριβώς είναι το μέγεθος της απειλής της Αλ Κάιντα; Το πρόβλημα, που μας εμποδίζει να βρούμε την απάντηση, είναι ότι έχουμε μια θολή εικόνα της οργάνωσης. Πρόκειται για μια μυστική οργάνωση, ένα δίκτυο μαχητικών οργανώσεων και μια διευρυνόμενη κοινωνική επανάσταση. Ολα αυτά μαζί. Ο «πυρήνας» της Αλ Κάιντα εξακολουθεί να οργανώνει επιθέσεις κατά της Δύσης. Ισως, όμως, ο κυριότερος στόχος του είναι να προσφέρει ιδεολογική έμπνευση μέσω του Ιντερνετ. Πολλοί «δικαιούχοι» χρησιμοποιούν το όνομα της Αλ Κάιντα -στο Ιράκ, την Υεμένη ή στις χώρες του Μαγκρέμπ- αλλά λειτουργούν με μεγάλη αυτονομία. Το δίκτυο των συμμάχων της Αλ Κάιντα περιλαμβάνει επίσης εξτρεμιστές στο Αφγανιστάν, στο Πακιστάν και στο Κασμίρ, το κίνημα Σαμπάαμπ στη Σομαλία, Τσετσένους αντάρτες, Ινδονήσιους μαχητές και άλλους. Ενα ακόμη ευρύτερο κίνημα περιλαμβάνει ενδεχομένως και ομάδες νέων μουσουλμάνων, οι οποίοι ζουν στη Δύση.

Κάτι τόσο άμορφο είναι δύσκολο να νιτηθεί. Τα πυρά μπορεί να ριφθούν από οποιαδήποτε κατεύθυνση. Οι μαχητές της Αλ Κάιντα μπορεί να σκοτωθούν, αλλά οι ιδέες τους συνεχίζουν να ζουν. Η αποκήρυξη του «ιερού πολέμου» από πρώην εξτρεμιστές μπορεί να καταφέρει πλήγμα, αλλά το κίνημα συνεχίζει να χτίζει ένα υψηλό τείχος αντιδυτικού μίσους. Εάν ο τζιχάντ στο ένα μέτωπο χάσει έδαφος, όπως έγινε στο Ιράκ, οι μαχητές θα πάνε αλλού, π.χ. στην Υεμένη ή στη Σομαλία, στο Πακιστάν ή στο Αφγανιστάν.

Ωστόσο, οι αντιλήψεις εύκολα παρασύρονται από τη ροή των γεγονότων. Μια επιτυχής επίθεση κρούει τον κώδωνα του κινδύνου, μια εκεχειρία γεννά ικανοποίηση, αλλά εκείνο που κάνει τη διαφορά μεταξύ των δύο μπορεί να είναι η τύχη. Η βόμβα του Νιγηριανού φοιτητή Ομάρ Φαρούκ Αμπντουλμουταλάμπ, ο οποίος προσπάθησε να την πυροδοτήσει σε μια πτήση από το Αμστερνταμ με 290 επιβάτες, την ημέρα των Χριστουγέννων πάνω από το Ντιτρόιτ, δεν εξερράγη. Πέντε ημέρες μετά, η CIA υπέστη βαρύ πλήγμα όταν Ιορδανός ιατρός παλαιστινιακής καταγωγής ανατινάχθηκε στη βάση της στο Αφγανιστάν, σκοτώνοντας πέντε Αμερικανούς και έναν Ιορδανό. Το πλήγμα θα είχε αποτραπεί εάν ο Χουμάν Καλίλ Αμπού Μουλάλ αλ-Μπαλάουι είχε υποβληθεί σε έρευνα.

Εάν η αισιοδοξία άλλων εποχών ήταν δικαιολογημένη, η απαισιοδοξία του περασμένου έτους μπορεί να υπήρξε υπερβολική. Οι μεγάλες συνωμοσίες χρειάζονται χρόνο για να προετοιμαστούν. Η πλέον φιλόδοξη επίθεση, αν πούμε με βιολογικά ή πυρηνικά υλικά, θα απαιτούσε τεράστια ποσά και μια σταθερή βάση για έρευνα και δοκιμές. Εξ ου και η σημασία των κρησφύγετων στις ακυβέρνητες περιοχές του Πακιστάν και του Αφγανιστάν.

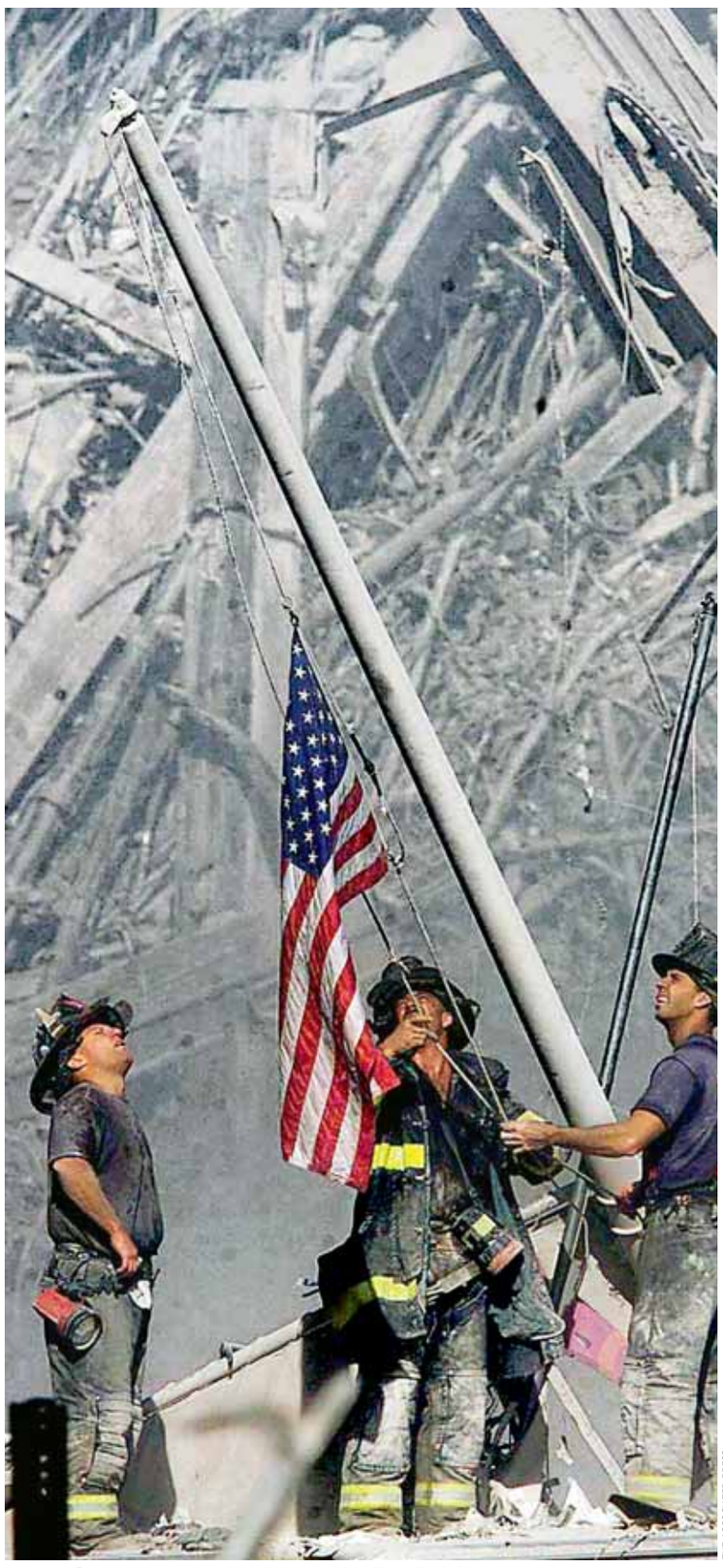

THE ASSOCIATED PRESS

Το πρωί της 11ης Σεπτεμβρίου 2001 άλλαξε η ζωή όλου του κόσμου. Η Αμερική μετά την επίθεση μπήκε σε μια νέα εποχή.

Τεταμένες οι σχέσεις μεταξύ των πολιτών στις Ηνωμένες Πολιτείες

Της **LAURIE GOODSTEIN**
THE NEW YORK TIMES

Επί εννέα χρόνια μετά τις επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου 2001, πολλοί Αμερικανοί μουσουλμάνοι κατέβαλαν συντονισμένες προσπάθειες για να δημιουργήσουν σχέσεις με μη μουσουλμάνους, να καταστήσουν σαφές ότι απορρίπτουν την τρομοκρατία, να ενημερώσουν τον κόσμο για το Ισλάμ και να συμμετάσχουν σε διαθρησκειακά προγράμματα. Εκφράζουν μάλιστα την ικανοποίησή τους με τα σχόλια πολλών πανεπιστημιακών ότι οι μουσουλμάνοι στις ΗΠΑ είναι καλύτερα ενταγμένοι στην κοινωνία απ' ό,τι οι μουσουλμάνοι στην Ευρώπη. Τώρα όμως πολλοί εξ αυτών των μουσουλμάνων υποστηρίζουν ότι όλα αυτά τα χρόνια προσπαθειών ακυρώνονται από την οξεία δημόσια αντίθεση που εκφράζεται με αφορμή τη δημιουργία ενός μουσουλμανικού πολιτιστικού κέντρου κοντά στο σημείο όπου άλλοτε βρίσκονταν οι Δίδυμοι Πύργοι στη Νέα Υόρκη. Η αντίθεση αυτή εκφράστηκε με αντιμουσουλμανικό μένος και με πράξεις βανδαλισμού. Το μαχαίρωμα, προσφάτως, ενός μουσουλμάνου ταξιτζή στη Νέα Υόρκη προκάλεσε επίσης έντονη ανησυχία σε πολλούς Αμερικανούς μουσουλμάνους.

«Ανησυχούμε αν θα είμαστε κάποτε απολύτως αποδεκτοί από την αμερικανική κοινωνία» διερωτάται ο δρ Φερχάν Ασγκάρ, ορθοπεδικός χειρουργός στο Σινσινάτι. «Σε καμιά άλλη χώρα δεν θα είχαμε τόση ελευθερία - αυτός είναι και ο λόγος που πολλοί μουσουλμάνοι επιλέγουν ως χώρα τους την Αμερική. Φοβόμαστε όμως μήπως φτάσουμε στο σημείο που οι Αμερικανοί δεν θα θέλουν πλέον τους μουσουλμάνους στη χώρα τους». Ο Εμπού Πατέλ, ιδρυτής και διευθυντής διαθρησκειακού προγράμματος στο Σικάγο, στόχος του οποίου είναι ο περιορισμός των θρησκευτικών συγκρούσεων, λέει ότι τώρα φοβάται πολύ περισσότερο απ' όσο μετά την 11η Σεπτεμβρίου 2001. Το συναίσθημα αυτό εξέφρασαν πολλοί μουσουλμάνοι σε συνεντεύξεις τους την περασμένη εβδομάδα. Ισχυρίζονται ότι δεν φοβούνται τόσο για την ασφάλειά τους όσο για το ότι διαπιστώνουν ότι η καχυποψία, η άγνοια, ακόμη και το μίσος για τους μουσουλμάνους, είναι τόσο διαδεδομένα.

Αλλοι παρομοιάζουν την κατάστασή τους με αυτήν άλλων αποδιοπομπαίων τράγων στην αμερικανική ιστορία, των Καθολικών Ιρλανδών τον 19ο αιώνα και των Ιαπώνων πριν από τον περιορισμό τους σε στρατόπεδα συγκέντρωσης στην Αμερική, κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

Οι μουσουλμάνοι μένουν κατάπληκτοι, καθώς ακούν τις απόψεις ειδικών που υποστηρίζουν ότι το Ισλάμ δεν είναι θρησκεία αλλά πολιτικό δόγμα, ότι οι μουσουλμάνοι δεν μπορούν να είναι καλοί Αμερικανοί και ότι τα τζαμιά είναι εκτροφεία φανατικών του ιερού πολέμου - του τζιχάντ. Επιπλέον, ορισμένοι μουσουλμάνοι λένε ότι τώρα που στην Αμερική πρόεδρος είναι ένας πολιτικός που θεωρείται όχι μόνο φίλα διακείμενος προς τους μουσουλμάνους αλλά και για πολλούς Αμερικανούς, μουσουλμάνος και ο ίδιος, τώρα λοιπόν αισθάνονται περισσότερη ανησυχία. Μετά τις επιθέσεις του 2001, εξηγεί ο Πατέλ, «είχαμε έναν Ρεπουμπλικανό πρόεδρο που είχε εμπιστοσύνη στη συντηρητική Αμερική, ο οποίος όταν επισκέφθηκε ένα τζαμί, δήλωσε ότι «Ισλάμ σημαίνει ειρήνη» και ότι «οι μουσουλμάνοι είναι γείτονες και φίλοι μας», και ο οποίος διαχώριζε την τρομοκρατία από το Ισλάμ». Τώρα οι πολιτικοί αυτής της πλευράς είναι αυτοί που καλλιεργούν τον φόβο, προσθέτει ο Εμπού Πατέλ. «Διακρίνουμε την επιθυμία να χαρακτηρίσουν μια ολόκληρη θρησκεία ως εχθρό» καταλήγει.

Αφορμή, η δημιουργία μουσουλμανικού πολιτιστικού κέντρου κοντά στο σημείο όπου βρίσκονταν οι Δίδυμοι Πύργοι στη Ν. Υόρκη.

AFP

Δεκαεννέα τρομοκράτες της Αλ Κάιντα πραγματοποίησαν αεροπειρατεία και οδήγησαν αεροσκάφη στους Δίδυμους Πύργους, στο Πεντάγωνο και σε ένα χωράφι.

EPA

Για πολλές ημέρες το πένθος κάλυψε τη Ν. Υόρκη. Πέρα από τα 3.000 θύματα υπήρχε μακροπρόθεσμο κόστος -ανθρώπινο, οικονομικό και κοινωνικό.

AFP

Στο ίδιο σημείο με αυτό της επίθεσης οικοδομείται το νέο κτίριο. Οι πληγές όμως δεν έχουν επουλωθεί παρά τα εννέα χρόνια που πέρασαν από την επίθεση.

Η απειλή της τρομοκρατίας και οι αντιδράσεις των κυβερνήσεων

Του **NIGEL INKSTER**
και **ALEXANDER NICOLL**
THE GUARDIAN

Την 25η Δεκεμβρίου του 2009, οι επιβαίνοντες της πτήσης από το Αμστερνταμ προς το Ντιτρόιτ αναστατώθηκαν εξαιτίας μιας μικρής πυρκαγιάς. Χρησιμοποιώντας πυροσβεστήρες και κουβέρτες, το πλήρωμα κατόρθωσε να σβήσει τη φωτιά και το αεροσκάφος προσγειώθηκε, εν τέλει, με ασφάλεια στον προορισμό του. Δύο άνθρωποι τραυματίστηκαν: ο ένας ήταν ο Νιγηριανός που προκάλεσε την πυρκαγιά στην αποτυχημένη του προσπάθεια να πυροδοτήσει τα ογδόντα γραμμάρια εκρηκτικής ύλης τα οποία είχε κρύψει στα εσώρουχα του και ο άλλος ήταν ο Ολλανδός επιβάτης που τον απέτρεψε. Ο Ουμάρ Φαρούκ Αμπντουλμουταλάμπ δεν κατόρθωσε να συντρίψει το αεροσκάφος, αλλά πέτυχε μέρος της αποστολής που του ανέθεσε η Αλ Κάιντα: να προκαλέσει εκνευρισμό στους Αμερικανούς.

Η υστερική και φοβισμένη αντίδραση της Αμερικής κάθε άλλο παρά αρμόζει στο πιο ισχυρό έθνος του πλανήτη. Η απώλεια κάθε αίσθησης αναλογίας υπηρετεί μονάχα τον σκοπό της ανύψωσης του κύρους μιας τρομοκρατικής ομάδας.

Η απειλή της τρομοκρατίας είναι σοβαρή, όχι μόνο λόγω της αιματοχυσίας που μπορεί να προκαλέσει, αλλά και επειδή αμφισβητεί ευθέως την εξουσία και την ικανότητα των κυβερνήσεων. Δικαίως, λοιπόν, οι κυβερνήσεις έχουν αυξημένες απαιτήσεις από τις υπηρεσίες πληροφοριών και ασφάλειας, οι οποίες έχουν αναλάβει την προστασία των πολιτών από την απειλή αυτή. Εντούτοις, η απειλή της τρομοκρατίας πρέπει να αναλύεται επί των πραγματικών της διαστάσεων. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Εθνικού Κέντρου για την Αντιτρομοκρατία των ΗΠΑ, το 2008 σκοτώθηκαν ανά τον κόσμο σε τρομοκρατικές επιθέσεις 33 Αμερικανοί πολίτες, 21 εκ των οποίων στο Ιράκ. Από το 2004 μέχρι σήμερα, 4 Αμερικανοί πολίτες έχουν χάσει τη ζωή τους εντός των ΗΠΑ «ως συνέπεια» τρομοκρατικών επιθέσεων. Από το 2001 μέχρι σήμερα, επίσης, οι αμερικανικές και όχι μόνο υπηρεσίες πληροφοριών έχουν αποτρέψει την εφαρμογή κι άλλων εξτρεμιστικών σχεδίων. Αν τα σχέδια αυτά είχαν υλοποιηθεί τότε η Αμερική θα θρηνούσε θύματα. Οπως και ο Ρίτσαρντ Ρέιντ το 2001, έτσι και ο Αμπντουλμουταλάμπ δεν κατόρθωσε να καταρρίψει το αεροσκάφος.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες θα πρέπει να αναλύουν το φαινόμενο στην πραγματική του διάσταση.

Αντιθέτως, μόνο το 2006, 18.573 άνθρωποι έπεσαν θύματα ανθρωποκτονιών στις ΗΠΑ, ενώ 43.664 σκοτώθηκαν σε τροχαία δυστυχήματα. Την ίδια χρονιά, 30.896 πολίτες έχασαν τη ζωή τους από εκπυρσοκροτήσεις όπλων και 21.647 πέθαναν από πτώσεις. Αναμφίβολα, η Αλ Κάιντα θα επιθυμούσε να έχει προκαλέσει θανάτους σε μια τόσο μεγάλη κλίμακα. Εκ των πραγμάτων, όμως, ο μεγάλος αριθμός αποτυχημένων τρομοκρατικών αποπειρών αποδεικνύει ότι η επιτυχία είναι δύσκολη για τους εξτρεμιστές. Παρά ταύτα, η επιτυχία τους δεν μετριέται μόνο με τον αριθμό των ανθρώπινων απωλειών που προκαλούν. Η αντίδραση στην τρομοκρατική επίθεση είναι σε μεγάλο βαθμό πιο σημαντική από την ίδια την επίθεση.

Η ανατίναξη του Παγκοσμίου Κέντρου Εμπορίου ναι μεν δεν κατέστρεψε την οικονομία των ΗΠΑ, αλλά υποχρέωσε τον Τζορτζ Μπους να κηρύξει τον πόλεμο κατά της διεθνούς τρομοκρατίας. Η δαπάνη της πολεμικής αυτής εκστρατείας έχει πιθανότατα κάνει στην αμερικανική οικονομία μεγαλύτερη ζημιά απ' όση ήλπιζε ο Οσάμα Μπιν Λάντεν. Καν εἰς, φυσικά, δεν μπορεί να ξεχάσει τον τρόμο της 11ης Σεπτεμβρίου. Επιπλέον, είναι αλήθεια πως η ακραία αντίδραση μιας κυβέρνησης ήταν αναπόφευκτη. Είναι εύκολο να κάνεις τον μετά Χριστό προφήτη, αλλά αν ο κ. Μπους αντί να κηρύξει έναν πόλεμο εναντίον ενός αόρατου εχθρού είχε δώσει μεγαλύτερο βάρος στην προσπάθεια να φέρει τους υπευθύνους των επιθέσεων ενώπιον της Δικαιοσύνης η κατάσταση μπορεί να είχε εξελιχθεί διαφορετικά. Ο φανατικός ισλαμιστής δεν εμπνέεται από την προοπτική της δίκης. Εμπνέεται από την παράνομη κράτησή του και τον βασανισμό του - απ' όλα αυτά, δηλαδή, που θεωρεί μαρτύριο.

Στη Βρετανία η ρήση «Διατηρείστε την Ψυχραιμία σας και Συνεχίστε» -ανακαλύφθηκε σε αφίσες που είχε τυπώσει η κυβέρνηση το 1939 για την περίπτωση γερμανικής εισβολής- είναι της μόδας, καθώς τυπώνεται σε είδη ρουχισμού. Πέραν του γνωστού βρετανικού χιούμορ, πρόκειται για ένα μήνυμα εν όψει τον τρομοκρατικών επιθέσεων που αναπόφευκτα έπονται.

Το Διεθνές Κέντρο Εμπορίου από το μηδέν

THE NEW YORK TIMES

Κείμενο: DAVID W. DUNLAP
Φωτογραφίες: FRED R. CONRAD
Γράφημα: GRAHAM ROBERTS

Τον μεταλλικό σκελετό τοποθετούν συνεργεία στον 36ο όροφο του Διεθνούς Κέντρου Εμπορίου 1, ενώ το σκυρόδεμα έχει «φθάσει» ήδη στον 28ο όροφο του κτιρίου, που θα έχει συνολικό κόστος 3,2 δισ. δολαρίων.

Το κτίσμα σε σχέδια Ρίτσαρντ Ρότζερς θα φθάνει τους 71 ορόφους σε ύψος.

Επίπεδο του δρόμου 2014

Μέσα στα επόμενα τέσσερα χρόνια, εκτιμάται ότι τα κτίρια αυτά θα έχουν κατασκευαστεί.

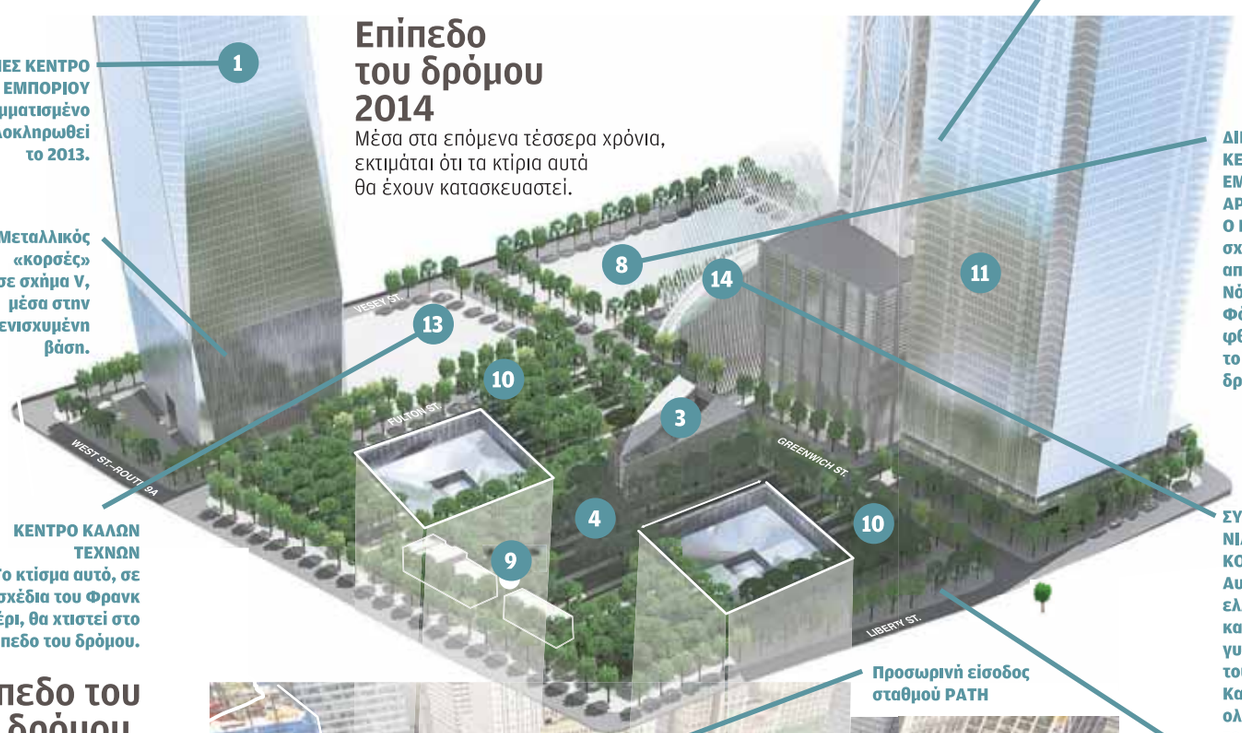

ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΕΝΤΡΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ Προγραμματισμένο να ολοκληρωθεί το 2013.

Μεταλλικός «κορσές» σε σχήμα V, μέσα στην ενισχυμένη βάση.

ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ Το κτίσμα αυτό, σε σχέδια του Φρανκ Γκέρι, θα χτιστεί στο επίπεδο του δρόμου.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΕΝΤΡΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΑΡΙΘΜΟΣ 2 Ο Πύργος 2, σχεδιασμένος από τον Νόρμαν Φόστερ, θα φθάνει μέχρι το επίπεδο του δρόμου.

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΣ ΚΟΜΒΟΣ Αυτή η ελλειπτική, καλυμμένη με γυαλί οικοδομή του Σαντιάγο Καλατράβα θα ολοκληρωθεί το 2014.

Περισσότερες από 400 λευκές βελανιδιές θα φυτευθούν στο πάρκο των 35 στρεμμάτων.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΕΝΤΡΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΑΡΙΘΜΟΣ 4

ΠΡΩΗΝ ΚΤΙΡΙΟ Deutsche Bank

ΚΕΝΤΡΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ (κάτω)

ΑΙΘΟΥΣΑ ΑΝΑΜΟΝΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥ ΚΟΜΒΟΥ (HUB)

Κάτω από τις λίμνες, γιγάντιες αντλίες θα αντλούν νερό από το αστικό δίκτυο για να το ανακυκλώσουν.

Επίπεδο του δρόμου, καλοκαίρι 2010

Το Διεθνές Κέντρο Εμπορίου αριθμός 1 έχει πάρει την οριστική του μορφή, ενώ το Διεθνές Κέντρο Εμπορίου αριθμός 4 αρχίζει να υψώνεται.

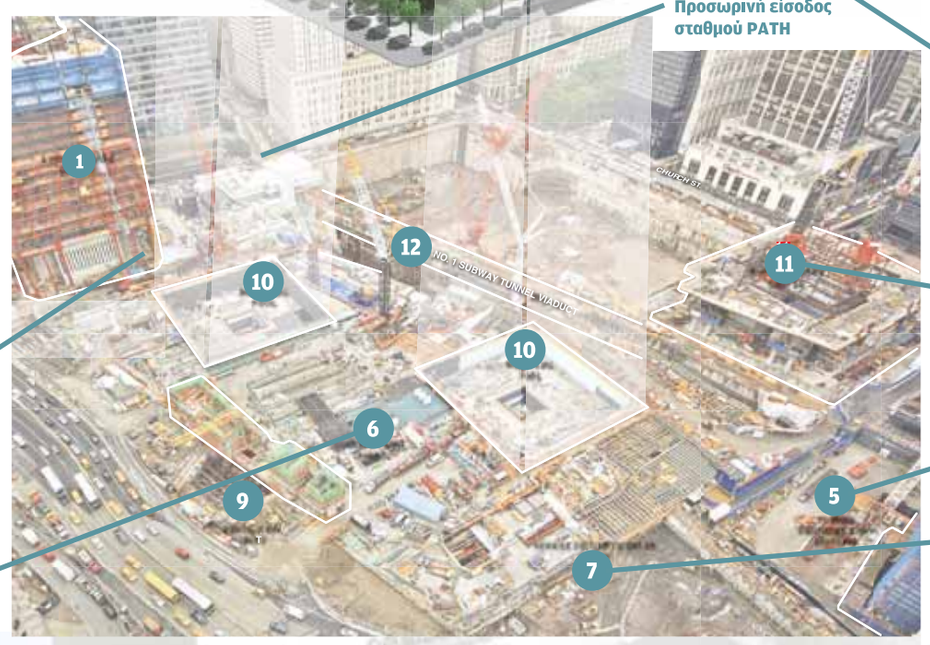

Προσωρινή είσοδος σταθμού PATH

ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΕΝΤΡΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΑΡΙΘΜΟΣ 1 Ο χώρος υποδοχής, που θυμίζει χτένα, προστατεύει τους ανελκυστήρες και επιτρέπει την είσοδο του φωτός.

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΨΥΞΗΣ (κάτω)

Κάτω από το έδαφος

Η εικόνα των υπόγειων χώρων δείχνει τη σύνδεση μνημείου, γραμμών μετρό και συγκοινωνιακού κόμβου.

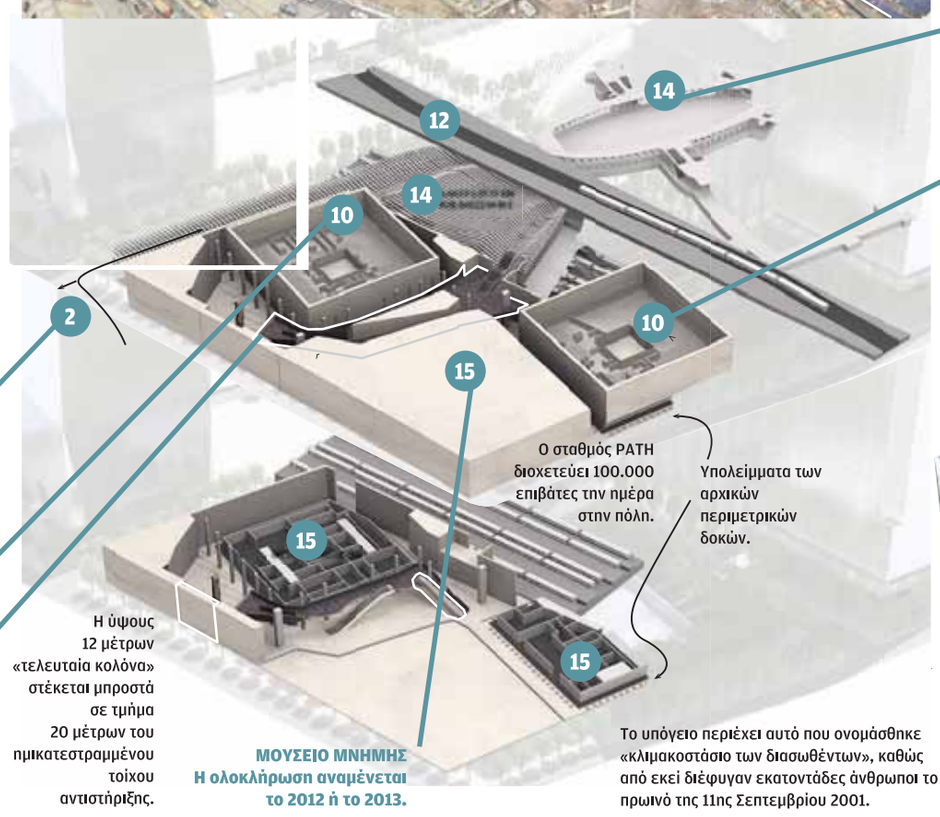

ΑΙΘΟΥΣΑ ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΟΥ

Μπαλκόνι παρατήρησης

ΠΕΖΟΔΙΑΒΑΣΗ ΟΔΟΥ ΦΟΥΛΤΟΝ Ο διάδρομος θα συνδέει τον σταθμό με το Διεθνές Κέντρο Εμπορίου στο Μπάτερι Παρκ Σίτι.

Η ύψους 12 μέτρων «τελευταία κολόνα» στέκεται μπροστά σε τμήμα 20 μέτρων του ημικατεστραμμένου τοίχου αντιστήριξης.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΝΗΜΗΣ Η ολοκλήρωση αναμένεται το 2012 ή το 2013.

Ο σταθμός PATH διοχετεύει 100.000 επιβάτες την ημέρα στην πόλη.

Υπολείμματα των αρχικών περιμετρικών δοκών.

Το υπόγειο περιέχει αυτό που ονομάσθηκε «κλιμακοστάσιο των διασωθέντων», καθώς από εκεί διέφυγαν εκατοντάδες άνθρωποι το πρωινό της 11ης Σεπτεμβρίου 2001.

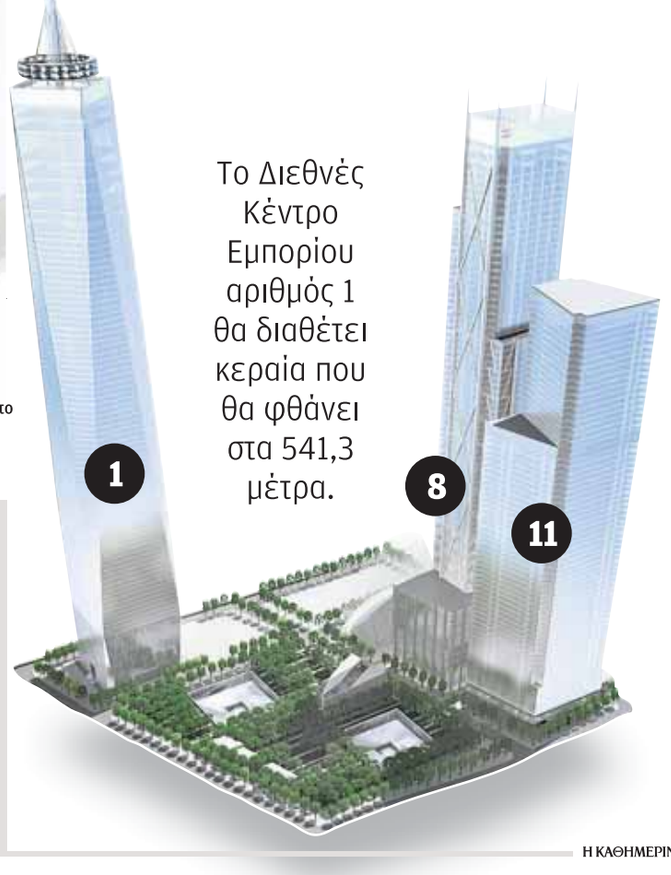

Το Διεθνές Κέντρο Εμπορίου αριθμός 1 θα διαθέτει κεραία που θα φθάνει στα 541,3 μέτρα.

1 Διεθνές Κέντρο Εμπορίου αριθμός 1

Παρότι το κτίριο έχει ολοκληρωθεί κατά το ένα τρίτο, είναι ήδη διάσημο. Ο μεταλλικός «κορσές» σε σχήμα V στη βάση θα επιτρέψει την κατασκευή 69 ορόφων γραφείων. Ο χώρος υποδοχής θα προστατεύει τους ανελκυστήρες και θα επιτρέπει την είσοδο του φωτός. Για την προστασία εργατών και πεζών, πλέγμα από νάιλον περικλείει το κτίσμα.
Τα σχέδια δημιούργησε το αρχιτεκτονικό γραφείο Skidmore, Owings & Merrill. Την 1η Σεπτεμβρίου, οι σιδηροκατασκευές είχαν τοποθετηθεί στον 36ο όροφο και το σκυρόδεμα είχε «φθάσει» στον 28ο. Η ολοκλήρωση του κτιρίου, κόστους 3,2 δισ. δολαρίων, είναι προγραμματισμένη για το 2013, ενώ εκεί πρόκειται να στεγαστούν -μεταξύ άλλων- τα γραφεία του εκδοτικού κολοσσού Conde Nast.

2 Πεζοδιάβαση οδού Φούλτον

Η γέφυρα των 85 μέτρων θα συνδέει το Μπάτερι Παρκ Σίτι με τον υπόγειο συγκοινωνιακό κόμβο, προσφέροντας υπόγεια διάβαση από τον ποταμό Χάντσον μέχρι και την οδό Ουίλιαμ.

3 Περίπτερο μουσείου

Το περίπτερο αυτό στην είσοδο, κόστους 80 εκατ. δολαρίων σχεδιάστηκε από το γραφείο Snohetta and Buro Happold και θα στεγάσει τις δύο ατσάλινες τρίαινες ύψους 20 μέτρων, που πλαισίωναν τους κατεστραμμένους Δίδυμους Πύργους. Το περίπτερο θα κατασκευαστεί γύρω από τις τρίαινες.

4 Πλατεία Μνήμης

Η μεταμόρφωση της πλατείας από ατσάλι και τσιμέντο σε όαση πρασίνου έχει αρχίσει. Στις 28 Αυγούστου, 28 βελανιδιές ύψους δέκα μέτρων έφθασαν από το Νιού Τζέρσεϊ για να φυτευθούν. Τα σχέδια του γραφείου Peter Walker and Partners προβλέπουν το φύτεμα 416 βελανιδιών στην πλατεία των 12 στρεμμάτων και τα γύρω πεζοδρόμια. Οι γρανιτένιες πλάκες που περιβάλουν την πλατεία προήλθαν από τη Νότια Αφρική και σκαλίστηκαν στην Ιταλία.

5 Πρώην κτίριο Deutsche Bank

Η κατεδάφιση του ουρανοξύστη των 41 ορόφων συνεχίζεται και θα ολοκληρωθεί στα τέλη του χρόνου.

6 Εγκαταστάσεις ψύξης

Ο αέρας στους δημόσιους χώρους θα ψύχεται χάρη σε σύστημα νερού, που θα αντλείται από τον ποταμό Χάντσον. Στο βάθος της ΝΔ γωνίας της πλατείας έχουν εγκατασταθεί πέντε γιγάντια ψυκτικά μηχανήματα, το κάθε ένα ικανότητας ψύξης 2.500 τόννων.

7 Κέντρο ασφαλείας οχημάτων

Φορτηγά και λεωφορεία θα ελέγχονται και θα διοχετεύονται -μέσω ράμπας- σε δίκτυο υπόγειων οδών, χώρων φόρτωσης και στάθμευσης. Στις 13 Ιουλίου, η εκσκαφή έφερε στο φως τα υπολείμματα πλοίου του 18ου αιώνα.

8 Διεθνές Κέντρο Εμπορίου αριθμοί 2 και 3

Τα θεμέλια αυτών των δύο ουρανοξυστών, που κατασκευάζει η εταιρεία Silverstein Properties, βρίσκονται στα πλάγια και αποτελούν αναπόσπαστα δομικά στοιχεία του συγκοινωνιακού κόμβου.

9 Μονάδες εξαερισμού

Αυτές οι αναγκαίες παρεμβάσεις στην πλατεία δεν περιλαμβάνονταν στα αρχικά σχέδια.
Οι μονάδες αυτές θα είναι τσιμεντένιες και το ύψος τους θα φθάνει τα 12 μέτρα, ενώ αυτές θα διοχετεύουν φρέσκο αέρα στους υπόγειους δημόσιους χώρους και τις γραμμές των τρένων PATH.

10 Λίμνες μνήμης

Πριν από επτά χρόνια, ο νέος αρχιτέκτονας Μάικλ Αραντ επινόησε ένα πρωτότυπο μνημείο για την 11η Σεπτεμβρίου, που θα αποτελείτο από δύο άδεια σημεία στο οικόπεδο των Δίδυμων Πύργων, με καταρράκτη νερού. Οι δύο λίμνες θα επενδυθούν με γκρίζο γρανίτη και θα περιβάλλονται από χάλκινες πλάκες, με τα ονόματα των 2.982 θυμάτων. Η κάθε λίμνη θα περιέχει 1,6 εκατ. λίτρα νερού και θα δημιουργήσουν το μεγαλύτερο τεχνητό καταρράκτη της χώρας. Το μνημείο θα κοστίσει 530 εκατ. δολάρια και θα εγκαινιασθεί του χρόνου, προς τιμήν της δέκατης επετείου των επιθέσεων.

11 Διεθνές Κέντρο Εμπορίου αριθμός 4

Ο Ιάπωνας αρχιτέκτονας Φουμιχίκο Μάκι σχεδίασε γεμάτο γωνίες κτίσμα 61 ορόφων που διακρίνεται για την απλότητα και την εγκράτειά του. Το αυστηρού ρυθμού, απλό φουαγιέ του κτιρίου θα οδηγεί σε ζωντανό υπόγειο εμπορικό κέντρο στο επίπεδο της οδού Τσερτς. Το έργο θα ολοκληρωθεί το 2013 και θα έχει κοστίσει 1,3 δισ. δολάρια. Εκεί θα στεγαστούν οι συγκοινωνιακές υπηρεσίες της πόλης.

12 Υπόγεια γέφυρα γραμμής 1 του μετρό

Οι επιβάτες της γραμμής 1 ταξιδεύουν για απόσταση 300 μέτρων πάνω από τη γη, μεταξύ των οδών Τσέιμπερς και Ρέκτορ, χάρη σε ειδικά κατασκευασμένη υπόγεια γέφυρα, που δυστυχώς για τους επιβάτες είναι εγκιβωτισμένη σε τσιμέντο και δεν επιτρέπει τη θέα.

13 Κέντρο Καλών Τεχνών

Τα σχέδια του κτιρίου αυτού είναι τα μόνα που δεν έχουν ακόμη δοθεί στη δημοσιότητα, καθώς τα σχέδια του Φρανκ Γκέρι δεν έχουν εγκριθεί, ούτε και έχει βρεθεί ακόμη χρηματοδότης και εργολήπτης για το έργο.

14 Συγκοινωνιακός κόμβος

Η καρδιά του τρίτου μεγαλύτερου σιδηροδρομικού σταθμού της Νέας Υόρκης χτίζεται από την οροφή προς τα κάτω. Αυτό συμβαίνει επειδή η οροφή του φουαγιέ του σταθμού είναι μία από τις γωνίες της πλατείας Μνήμης. Η συμβατική οικοδόμηση από τα κάτω προς τα πάνω δεν θα επέτρεπε την ολοκλήρωση του έργου μέχρι την 11η Σεπτεμβρίου 2011.
Ο αρχιτέκτονας Σαντιάγο Καλατράβα σχεδίασε την εντυπωσιακή είσοδο του σταθμού, που θυμίζει φτερά πουλιού σε πτήση. Ο συγκοινωνιακός κόμβος θα ολοκληρωθεί το 2014 και θα έχει κοστίσει συνολικά 3,2 δισ. δολάρια.

ΤΩΡΑ

ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

15 Μουσείο μνήμης

Παρότι οι εργασίες αναμένεται να διαρκέσουν μέχρι το 2012 ή το 2013, το μουσείο έχει αρχίσει να αποκτά την οριστική μορφή του. Επίκεντρο των εκθεμάτων θα αποτελεί η κολόνα ύψους 12 μέτρων από το σημείο πρόσκρουσης των αεροσκαφών και ο τοίχος αντιστήριξης των γκρεμισμένων Δίδυμων Πύργων. Περισσότερα ογκώδη εκθέματα θα τοποθετηθούν στους χώρους του μουσείου, όπως το κατεστραμμένο πυροσβεστικό όχημα και νοσοκομειακό, αλλά και η κεραία 7 μέτρων που βρισκόταν στην κορυφή ενός εκ των Δίδυμων Πύργων. Τα σχέδια του μουσείου δημιούργησε ο αρχιτέκτονας Ντέιβις Μπρόντι.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ψηφοφόροι του Κόμματος Δικαιοσύνης και Αναπτύξεως διαδηλώνουν, στην Πόλη, υπέρ των συνταγματικών μεταρρυθμίσεων, που προώθησε η κυβέρνηση.

Ψήφος για το Σύνταγμα ή για τη θητεία Ερντογάν;

Οι Τούρκοι καλούνται στις κάλπες για να κρίνουν τις συνταγματικές μεταρρυθμίσεις

Του **ΙΩΑΝΝΗ Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ***

Σήμερα οι Τούρκοι ψηφοφόροι καλούνται στις κάλπες για να κρίνουν με την ψήφο τους την τύχη του πακέτου συνταγματικών μεταρρυθμίσεων, το οποίο προώθησε η κυβέρνηση Ερντογάν. Ενδιαφέρον έχει και η -όχι τυχαία- επιλογή της ημερομηνίας διεξαγωγής του δημοψηφίσματος. Η 12η Σεπτεμβρίου θα είναι η τριακοστή επέτειος του πραξικοπήματος του Κενάν Εβρέν, του οποίου κληροδότημα είναι και το παρόν αυταρχικό Σύνταγμα του 1982. Η κυβέρνηση Ερντογάν θέλησε έτσι να παρουσιάσει στους ψηφοφόρους το δημοψήφισμα ως ευκαιρία υπερβάσεως της αυταρχικής παρακαταθήκης του πραξικοπήματος που έπληξε όσο κανένα άλλο τους τουρκικούς πολιτικούς θεσμούς.

Απέχουν

Η πραγματικότητα ωστόσο απέχει από αυτήν την εικόνα. Οι διατάξεις που τίθενται στην έγκριση του τουρκικού λαού είναι μεν προς τη σωστή κατεύθυνση, πόρρω δε απέχουν από το να μεταβάλουν δραστικώς την αυταρχική δομή του τουρκικού Συντάγματος. Μόνη λύση παραμένει η έγκριση νέου συνταγματικού κειμένου, σύμφωνου με τις ευρωπαϊκές δικαιοπολιτικές αρχές. Η αξιοπιστία ωστόσο του κυβερνώντος Κόμματος Δικαιοσύνης και Αναπτύξεως (ΑΚΡ) πλήττεται σοβαρά από την προ τριετίας υπαναχώρηση να υποβάλει σε δημοψήφισμα ένα νέο σχέδιο Συντάγματος, το οποίο είχε εκπονήσει επιτροπή ειδικών μετά παραγγελία της κυβερνήσεως και είχε όλα τα φιλελεύθερα εχέγγυα. Για λόγους που σχετίζονται με τις ισορροπίες στις σχέσεις πολιτικής και στρατιωτικής ηγεσίας, ο πρωθυπουργός Ερντογάν προτίμησε να θέσει το εν λόγω σχέδιο στο αρχείο. Αυτή η απόφαση υπονομεύει την ειλικρίνεια των διακηρύξεων του κυβερνώντος κόμματος για τον εκδημοκρατισμό του τουρκικού πολιτικού συστήματος.

Ο Ερντογάν περιμένει πολλά από την έκβαση του δημοψηφίσματος.

Αλλά και η κατάσταση στην αντιπολίτευση είναι το ίδιο κυνική. Το Ρεπουμπλικανικό Λαϊκό Κόμμα (CHP) και το Κόμμα Εθνικιστικής Δράσεως (MHP) καλούν τους ψηφοφόρους τους να καταψηφίσουν τις τροποποιήσεις, επισείοντας -ιδίως το CHP- τον κίνδυνο «πολιτικής δικτατορίας», η οποία δύναται να επέλθει, αν επικυρωθούν οι προτάσεις του ΑΚΡ. Αξιοσημείωτη είναι και η προσπάθεια του νεοεκλεγέντος αρχηγού του CHP Κεμάλ Κιλιτσντάρογλου να πάρει αποστάσεις από τον στρατό. Σε ομιλία του προ μερικών εβδομάδων κατηγόρησε τον τέως αρχηγό του τουρκικού Γενικού Επιτελείου Γιασάρ Μπουγιούκανιτ για συμπαιγνία με την κυβέρνηση Ερντογάν το 2007 και προανήγγειλε τη δίωξή του, όταν το CHP γίνει κυβέρνηση. Ακόμη πιο παράδοξη είναι η θέση του φιλοκουρδικού Κόμματος Ειρήνης και Δημοκρατίας (BDP). Ενώ θα περίμενε κανείς τους Κούρδους της Τουρκίας να προστρέχουν σε κάθε -έστω περιορισμένη- προσπάθεια εκδημοκρατισμού ενός αυταρχικού συστήματος του οποίου αποτελούν τα πρώτα θύματα, η ηγεσία του BDP ζήτησε από τους ψηφοφόρους του κόμματος να απόσχουν από το δημοψήφισμα.

> *Το φιλοκουρδικό Κόμμα Ειρήνης και Δημοκρατίας (BDP) ζήτησε από τους οπαδούς του αποχή από το δημοψήφισμα.*

Όπως έχει συμβεί σε πολλά δημοψηφίσματα κατά το παρελθόν, φαίνεται ότι η ουσία των προς αναθεώρηση διατάξεων λίγο θα απασχολήσει τους πολιτικούς και την κοινή γνώμη. Θέματα συνθέσεως των ανωτάτων δικαστηρίων ή δικονομικών δικαιωμάτων δεν είναι δυνατόν να προσελκύσουν το ενδιαφέρον του μέσου ψηφοφόρου. Το πιθανότερο είναι να αποτελέσει η ψήφος της 12ης Σεπτεμβρίου αφορμή για να εκφρασθούν θετικά ή αρνητικά οι Τούρκοι ψηφοφόροι για τα πεπραγμένα της κυβερνήσεως Ερντογάν. Αυτό καθιστά και την έκβαση του δημοψηφίσματος λιγότερο βέβαιη. Δείχνει όμως και πώς ο θεσμός του δημοψηφίσματος, ενώ κατ' αρχήν προασπίζει τη λαϊκή κυριαρχία, συχνά εκ του αποτελέσματος αποπροσανατολίζει τη συζήτηση επί κρισίμων πολιτειακών ζητημάτων.

* Ο κ. Ιωάννης Ν. Γρηγοριάδης είναι επίκουρος καθηγητής του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Μπίλκεντ και επιστημονικός συνεργάτης του ΕΛΙΑΜΕΠ.

Τι θα σηματοδοτήσει το «ναι» ή το «όχι»

Σταθμός στις μεταβολές που συντελούνται στο εσωτερικό της Τουρκίας ενδέχεται να αποτελέσει το σημερινό δημοψήφισμα, στο οποίο οι Τούρκοι πολίτες καλούνται να προκρίνουν ή να απορρίψουν την αναθεώρηση 26 άρθρων του Συντάγματος Εβρέν. Σύμφωνα με τη φιλοκυβερνητική «Ζαμάν», εάν υπερισχύσει το «ναι», είναι πολύ πιθανό «σεισμικές δονήσεις» να συγκλονίσουν τα κόμματα της αντιπολίτευσης, κυρίως το Λαϊκό Ρεπουμπλικανικό Κόμμα (CHP) και το ακροδεξιό Κόμμα Εθνικιστικής Δράσης (MHP). Κατά τη «Ζαμάν» και στα δύο κόμματα παρατηρούνται τον τελευταίο καιρό διαρροές και παραιτήσεις μελών, που τάχθηκαν υπέρ της συνταγματικής αναθεώρησης, σε πείσμα της ηγεσίας τους, που υιοθέτησε σε ακραίο βαθμό πολιτική κατά της αναθεώρησης του Ταγίπ Ερντογάν. Σε περίπτωση που αυτή γίνει αποδεκτή από τους ψηφοφόρους, θα υπάρξουν εσωτερικές διεργασίες και ανακατατάξεις στο MHP και το CHP. Το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης πρόσφατα άλλαξε ηγεσία, όταν ο Κεμάλ Κιλιτσντάρογλου διαδέχτηκε τον Ντενίζ Μπαϊκάλ, που αναγκάστηκε να παραιτηθεί εμπλακείς σε «ροζ σκάνδαλο».

Αλλαγές, ωστόσο, φαίνεται ότι θα γίνουν και στο κυβερνών Κόμμα της Δικαιοσύνης και της Ανάπτυξης (ΑΚΡ). Τούρκοι αναλυτές αποδίδουν στον κ. Ερντογάν πρόθεση «κεντροδεξιάς στροφής», χωρίς να αποβληθεί ο ισλαμικός χαρακτήρας του κόμματος.

Ούτως ή άλλως, με το σημερινό δημοψήφισμα η αντιπαράθεση Ερντογάν - στρατηγών εισέρχεται σε μια ακόμη κρίσιμη φάση. Εάν περάσει η αναθεώρηση», ο Τούρκος πρωθυπουργός θα κερδίσει μια ακόμη μάχη στον πόλεμο με το κεμαλικό - στρατιωτικό κατεστημένο, κρίσιμη και για τη συνέχεια των δικαστικών υποθέσεων για την παρακρατική Εργκένεκον και το συνωμοτικό σχέδιο «Βαριοπούλα» για την ανατροπή της κυβέρνησης Ερντογάν, πολλώ μάλλον που το σημαντικότερο ίσως σημείο της αναθεώρησης είναι η αναμόρφωση του δικαστικού συστήματος και η απεμπλοκή του από τα γρανάζια των στρατηγών, που εφεξής θα δικάζονται από πολιτικά δικαστήρια, όπως όλος ο κόσμος.

Μπομπ Γκέιτς, ο επίμονος υπουργός

Η υπόσχεση που επαναλάμβανε συνεχώς ο Αμερικανός υπουργός Αμυνας, Μπομπ Γκέιτς, όποτε συναντούσε στρατιώτες, κατά τη διάρκεια της πρόσφατης επίσκεψής του στο Ιράκ και το Αφγανιστάν, ήταν η εξής: «Θα κάνω ό,τι μπορώ για να σας παράσχω όσα χρειάζεστε, προκειμένου να φέρετε εις πέρας την αποστολή σας και να επιστρέψετε ασφαλείς στην πατρίδα, ανεξαρτήτως γραφειοκρατικών εμποδίων». Οποτε το έλεγε, έδειχνε να πνίγεται. Διότι έτσι είναι ο Γκέιτς: ανεξάρτητος, πεισματάρης και ευαίσθητος.

Στα 66 του χρόνια, ο μικρόσωμος καλοφτιαγμένος άντρας που συνηθίζει να

Του **DAVID IGNATIUS**
Αρθρογράφου της WASHINGTON POST

καλύπτει τα άσπρα του μαλλιά με καπέλο του μπέιζμπολ, έδειχνε πολλές φορές κουρασμένος, καθώς αντάλλασσε χειραψίες με εκατοντάδες στρατιώτες κάτω από τον καυτό ήλιο. Μία από τις αγαπημένες του φράσεις, λένε οι συνεργάτες του, είναι «είμαι πολύ γέρος για τέτοιες μ...». Επιμένει όμως να επισκέπτεται συχνά τα στρατεύματα, καθώς υποστηρίζει ότι τον ανανεώνουν πριν από τις μάχες για την εξασφάλιση αμυντικών κονδυλίων στο Κογκρέσο. Σε συνέντευξη που μου παραχώρησε στον δρόμο της επιστροφής από την περιοδεία του, τον ρώτησα πώς θέλει να τον θυμούνται ως υπουργό Αμυνας: «Θα ήθελα οι στρατιώτες να με θυμούνται ως κάποιον που πραγματικά τους φρόντιζε», μου είπε.

Ορισμένοι Αμερικανοί κυβερνητικοί αξιωματούχοι φροντίζουν να αποφεύγουν τις έριδες με συναδέλφους τους. Ο Γκέιτς όμως φαίνεται να διασκεδάζει τους τσακωμούς του με όσους στέκονται εμπόδιο στην επίτευξη της βασικής του αποστολής. Σε αυτούς περιλαμβάνονται στρατηγοί και ναύαρχοι που προσπαθούν να προστατεύσουν τα φέουδά τους και μέλη του Κογκρέσου τα οποία υποστηρίζουν αχρείαστα εξοπλιστικά προγράμματα. Επίσης, ο Γκέιτς δεν διστάζει να απαιτεί ταχύτερους χρόνους παράδοσης για τεθωρακισμένα οχήματα μεταφοράς προσωπικού, μη επανδρωμένα αεροσκάφη και νοσοκομειακά ελικόπτερα - εξοπλισμό δηλαδή που έχουν απόλυτη ανάγκη οι αμερικανικές ένοπλες δυνάμεις.

Η εποχή Γκέιτς στο Πεντάγωνο, που διαρκεί ήδη τέσσερα χρόνια, στη διάρκεια των οποίων άλλαξε και ο ένοικος του Λευκού Οίκου, πιθανότατα θα λήξει του χρόνου. Εχει ήδη πει ότι σκοπεύει να συνταξιοδοτηθεί το 2011 και οι συνεργάτες του υποστηρίζουν ότι αυτή τη φορά πραγματικά το εννοεί. Μολονότι διορίστηκε στη θέση του από τον Τζορτζ Μπους, σήμερα είναι ο υπουργός που ασκεί τη μεγαλύτερη επιρροή στον πρόεδρο Ομπάμα, ο οποίος εκτιμά το χαμηλό του προφίλ και τις αναλυτικές του ικανότητες.

«Ένα από τα θετικά πράγματα με τους υπουργούς Αμυνας είναι ότι δεν χρειάζεται ποτέ να σπρώχνεσαι για να κάτσεις στο τραπέζι όπου λαμβάνονται οι αποφάσεις», είχε πει ο Γκέιτς σε μία του συνέντευξη. Αντί να ανταγωνίζεται λοιπόν την υπουργό Εξωτερικών, τον σύμβουλο Εθνικής Ασφάλειας και τον διευθυντή της CIA, όπως έκαναν πολλοί από τους προκατόχους του, ο Γκέιτς συνέβαλε ώστε να συνεργάζεται αρμονικά η κυβερνητική ομάδα που ασχολείται με θέματα ασφάλειας. Από την άλλη πλευρά, οι προοδευτικοί φιλελεύθεροι υποστηρίζουν ότι το κόστος της ενότητας και της διατήρησης του εκλεκτού του Τζορτζ Μπους σε ένα τόσο καίριο πόστο, ήταν να μην μπορεί ο Ομπάμα να απεμπλακεί από τις πολιτικές του παρελθόντος.

Η αποχώρηση του Γκέιτς είναι μία μόνο από τις αλλαγές που προγραμματίζονται για το επόμενο έτος. Ο στρατηγός Τζιμ Τζόουνς επίσης θα απομακρυνθεί πιθανότατα από τη θέση του συμβούλου Εθνικής Ασφάλειας. Επίσης, λήγει και η θητεία του ναυάρχου Μάικλ Μιούλεν, αρχηγού του αμερικανικού ΓΕΕΘΑ, αλλά και οι θητείες πολλών από τους αρχηγούς όπλων και σωμάτων των ενόπλων δυνάμεων. Ο Γκέιτς έχει δηλώσει πως ελπίζει ότι ο πρόεδρος θα τον συμβουλευτεί για τους αντικαταστάτες τους. Επιπλέον, φαίνεται αποφασισμένος να συνεχίσει τον αγώνα για την περικοπή δαπανηρών και αχρείαστων εξοπλιστικών προγραμμάτων και να υποστεί τις αναμενόμενες πιέσεις από τα μέλη του Κογκρέσου που τα υποστηρίζουν.

Ο Γκέιτς υπηρετεί με το Συμβούλιο Εθνικής Ασφάλειας, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, εδώ και πάνω από τριάντα χρόνια. Υποστηρίζει ότι ο ιδανικός Σύμβουλος Εθνικής Ασφάλειας ήταν ο στρατηγός Μπρεντ Σνόουκροφτ, ο οποίος υπηρέτησε στη συγκεκριμένη θέση επί Τζορτζ Μπους του πρεσβύτερου. «Ενας επιτυχημένος σύμβουλος δεν παίζει κάποιο από τα όργανα, αλλά συντονίζει την ορχήστρα», λέει ο Γκέιτς. Δημοσίως, ο Γκέιτς στηρίζει και τον Τζόουνς, ο οποίος προσπαθεί να ακολουθήσει το μοντέλο του έντιμου συμβιβαστή, κατά το πρότυπο Σνόουκροφτ, παρά τις προφανείς αστοχίες στη διαδρομή.

> *Οταν οι άνθρωποί του στο Πεντάγωνο δεν κάνουν καλά τη δουλειά τους, ο Γκέιτς τους απολύει. Αυτή η κουλτούρα λογοδοσίας είναι ίσως το μεγαλύτερο επίτευγμά του.*

Ο Γκέιτς ξεκίνησε την καριέρα του ως αναλυτής στη CIA και αργότερα υπηρέτησε ως διευθυντής της υπηρεσίας. Τον ρώτησα λοιπόν πώς νομίζει ότι πάει το παλιό του μαγαζί. Μου έδωσε μια ξεκάθαρη απάντηση: Η Υπηρεσία θα είναι πάντοτε μια «ανωμαλία» στο σύστημα, καθώς είναι μια μυστική οργάνωση σε μια δημοκρατική κοινωνία. «Η αλήθεια είναι ότι έχει ελάχιστους υποστηρικτές στο πολιτικό σύστημα, εκτός ίσως από τους προέδρους, οι οποίοι βρίσκουν χρήσιμες τις μυστικές της δυνάμεις. Με άλλα λόγια, η CIA είναι μια φαγούρα που το σύστημά μας δεν μπορεί να ξύσει», μου είπε.

Πριν από την αναχώρησή του για τα πολεμικά μέτωπα, την προηγούμενη εβδομάδα, ο Γκέιτς μίλησε σε μία ΜΚΟ βετεράνων στο Μιλγουόκι. Στο σημείο της ομιλίας του, όπου διάβασε τους αριθμούς των Αμερικανών στρατιωτών που έχουν χάσει τη ζωή τους στο Ιράκ και το Αφγανιστάν, φάνηκε να είναι έτοιμος να βάλει τα κλάματα. Πολλοί Αμερικανοί πολιτικοί νιώθουν βέβαια συναισθηματική φόρτιση όταν συζητάνε για τον πόλεμο, λίγοι όμως όσο ο Γκέιτς. Θυμώνει -με έναν τρόπο που σπάνια συναντάς πια στην Ουάσιγκτον- όταν βλέπει γραφειοκρατικά εμπόδια να βάζουν σε κίνδυνο τη ζωή των στρατιωτών του.

Οταν οι άνθρωποί του στο Πεντάγωνο δεν κάνουν καλά τη δουλειά τους, ο Γκέιτς τους απολύει. Αυτή η κουλτούρα λογοδοσίας είναι ίσως το μεγαλύτερο επίτευγμά του.

για Αισθητική

FREDERICK INSTITUTE OF TECHNOLOGY

Αξιολογημένο - Πιστοποιημένο Δίπλωμα στην Αισθητική

Frederick Institute of Technology - Λευκωσία: Τηλ. 22431355, Λεμεσός: Τηλ. 25730975
www.fit.ac.cy | info@fit.ac.cy

Ο πολιτικός συμβιβασμός είναι κουλτούρα στο Βέλγιο

Φλάνδρα, Βαλλονία και Βρυξέλλες έχουν τη δική τους κυβέρνηση και Κοινοβούλιο

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ

Οταν πρωτοέφτασα στις Βρυξέλλες το φθινόπωρο του 2007, τη μεγαλύτερη εντύπωση μού έκαναν οι βελγικές σημαίες που ήταν κρεμασμένες σε χιλιάδες παράθυρα. Οπως έμαθα, έτσι εκδήλωναν οι γαλλόφωνοι Βέλγοι την ανησυχία τους για την πρόθεση των φλαμανδόφωνων να αυτονομηθούν. Την εποχή εκείνη τα βελγικά κόμματα προσπαθούσαν να σχηματίσουν κυβέρνηση μετά από εκλογές. Το ίδιο προσπαθούν να κάνουν και σήμερα. Μετά τις εκλογές του 2007 χρειάστηκαν 282 ημέρες μέχρι το Βέλγιο να αποκτήσει νέα κυβέρνηση. Τώρα έχουν περάσει μόλις τρεις μήνες...

Τα κόμματα εκπροσωπούνται σε θέσεις-κλειδιά της κρατικής μηχανής ανάλογα με την εκλογική τους δύναμη.

Και όμως. Παρόλο που οι υπηρεσιακές κυβερνήσεις κυβερνούν σχεδόν τον ίδιο χρόνο με τις εκλεγμένες, το Βέλγιο εξακολουθεί να είναι μια παραγωγική δυτικοευρωπαϊκή χώρα. Η δημόσια διοίκηση λειτουργεί κανονικά, το ίδιο και οι επιχειρήσεις (άκρως ανταγωνιστικές και με εξαγωγικό προσανατολισμό), τα νοσοκομεία, τα σχολεία. Στην Ελλάδα, ακόμη και η προαναγγελία ανασχηματισμού αρκεί για να παραλύσει η κυβέρνηση. Οπότε, πώς τα καταφέρνουν οι Βέλγοι; Η απάντηση δεν είναι εύκολη. Τα προβλήματα του Βελγίου οφείλονται σε πολιτικούς και πολιτιστικούς λόγους. Στους ίδιους λόγους οφείλεται και η εύρυθμη λειτουργία του βελγικού κράτους, εν τέλει της βελγικής κοινωνίας.

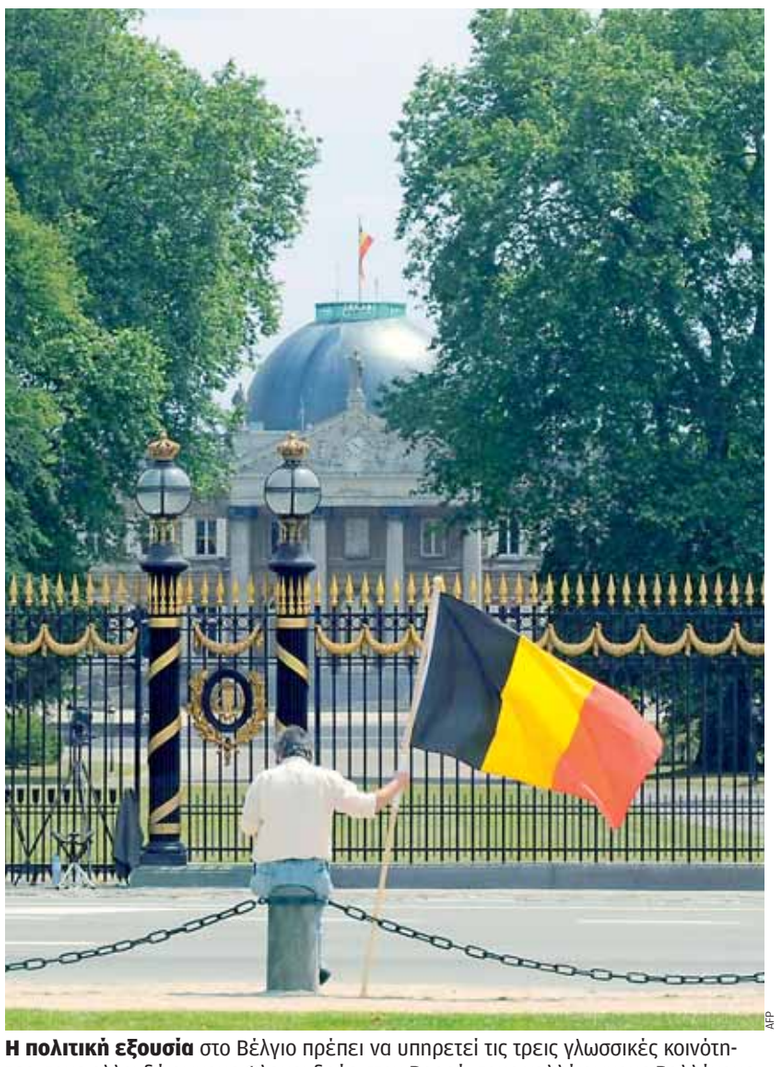

AFP

Η πολιτική εξουσία στο Βέλγιο πρέπει να υπηρετεί τις τρεις γλωσσικές κοινότητες: τους ολλανδόφωνους Φλαμανδούς στον Βορρά, τους γαλλόφωνους Βαλλόνους στον Νότο και τη μικρή γερμανόφωνη κοινότητα στα ανατολικά.

Η θεσμική συγκρότηση του Ομοσπονδιακού Βασιλείου του Βελγίου είναι εξαιρετικά περίπλοκη. Εν συντομία (και κάπως απλοϊκά) η πολιτική εξουσία πρέπει να υπηρετεί τις τρεις γλωσσικές κοινότητες: τους ολλανδόφωνους Φλαμανδούς στον Βορρά, τους γαλλόφωνους Βαλλόνους στον Νότο και τη μικρή γερμανόφωνη κοινότητα στα ανατολικά. Παράλληλα, υπάρχουν τρεις περιοχές, η Φλάνδρα, η Βαλλονία και η περιοχή των Βρυξελλών, που κάθε μια έχει τη δική της κυβέρνηση και Κοινοβούλιο. Το επιστέγασμα είναι η ομοσπονδιακή κυβέρνηση. Τα βελγικά πολιτικά κόμματα κατεβάζουν στις εκλογές διαφορετικούς υποψηφίους σε κάθε μία από τις τρεις περιοχές και ο πολίτης ψηφίζει τους εκπροσώπους του στο τοπικό και το ομοσπονδιακό Κοινοβούλιο. Υπό αυτές τις συνθήκες ο σχηματισμός ομοσπονδιακής κυβέρνησης είναι πάντα δύσκολος. «Η λέξη πολιτικός συμβιβασμός είναι συνώνυμη με το Βέλγιο», μου εξηγεί συνάδελφος που ζει στη χώρα 30 χρόνια.

Επειδή λοιπόν υπάρχει η ανάγκη για πολιτικό συμβιβασμό σε κάθε επίπεδο, τα κόμματα εκπροσωπούνται σε θέσεις-κλειδιά της κρατικής μηχανής ανάλογα με την εκλογική τους δύναμη. Το κράτος μπορεί να φαίνεται ότι είναι κομματικό, αλλά η ανάγκη για συμβιβασμό (σχεδόν) πάντοτε υπερισχύει.

Καθημερινή ζωή

Σε πρακτικό επίπεδο η καθημερινή ζωή στο Βέλγιο είναι εύκολη. Μπορεί να αντιμετωπίσεις προβλήματα στις συναλλαγές σου με το κράτος, αλλά σε καμία περίπτωση περιφρονητική, αντιδημοκρατική και σχεδόν αντικοινωνική συμπεριφορά από τους δημόσιους υπάλληλους προς τους πολίτες και αντιστρόφως. Παρ' όλες τις διαφορές τους, οι Βέλγοι θυμούνται πάντα ότι πρέπει να στηρίξουν το κράτος τους, έστω και σε τοπικό επίπεδο. Μπορεί να διαφωνούν για το πώς το κράτος θα διανείμει τα έσοδα από τη φορολογία, αλλά πληρώνουν τους φόρους τους. Η βελγική εφορία δεν αντιμετωπίζει τους πολίτες ως κλέφτες, αλλά όταν τους πιάσει να κλέβουν, είναι αμείλικτη. Διαφθορά υπάρχει, αλλά όχι σε επικίνδυνο βαθμό. Ισως το κυριότερο: Η βελγική Δικαιοσύνη λειτουργεί. Με προβλήματα, ναι, αλλά λειτουργεί. Κατ' επέκταση λειτουργεί και η βελγική Δημοκρατία.

Σκόρπισε χαμόγελα η παραίτηση του Σαρατζίν

Με ανακούφιση υποδέχτηκε το γερμανικό πολιτικό κατεστημένο την είδηση της παραίτησης του μέλους του διοικητικού συμβουλίου της Μπούντεσμπανκ, αλλά και του κόμματος των Σοσιαλδημοκρατών, Τίλο Σαρατζίν, ο οποίος είχε προβεί σε προκλητικές δημόσιες τοποθετήσεις κατά των μουσουλμάνων και των Εβραίων. Ο κ. Σαρατζίν επιβεβαίωσε το βράδυ της Πέμπτης ότι προτίθεται να παραιτηθεί άμεσα από το διοικητικό συμβούλιο της γερμανικής Κεντρικής Τράπεζας, η οποία είχε ούτως ή άλλως ζητήσει από τον πρόεδρο της χώρας, Κρίστιαν Γουλφ, την απομάκρυνσή του. Ο κ. Σαρατζίν είχε προκαλέσει σάλο στη Γερμανία, υποστηρίζοντας ότι η πλειονότητα των μουσουλμάνων μεταναστών αρνείται να αφομοιωθεί και επιπλέον δεν είναι παραγωγική. Οσον αφορά τους Εβραίους, είχε δηλώσει ότι, «όπως και οι Βάσκοι, διαθέτουν ένα γονίδιο που τους ξεχωρίζει από τους άλλους λαούς».

Δεύτερη θητεία ο Μεντβέντεφ

Για πρώτη φορά ο πρόεδρος της Ρωσίας, Ντμίτρι Μεντβέντεφ, υπαινίχθηκε ότι θα διεκδικήσει μια δεύτερη θητεία στο ανώτατο αξίωμα της χώρας. «Το χρονοδιάγραμμα των σχεδίων του κ. Μεντβέντεφ για τον εκσυγχρονισμό της Ρωσίας δεν περιορίζεται σε δύο ή τρία χρόνια», δήλωσε η εκπρόσωπος Τύπου του Ρώσου προέδρου, Ναταλία Τιμάκοβα. «Η επίτευξη δε των στόχων που έχει θέσει ο πρόεδρος υπολογίζεται για το διάστημα μετά τη λήξη της πρώτης του θητείας», συνέχισε η ίδια. Είναι αξιοσημείωτο ότι και ο πρώην πρόεδρος και νυν πρωθυπουργός της Ρωσίας, Βλαντιμίρ Πούτιν, είχε πρόσφατα αφήσει ανοιχτό το ενδεχόμενο να διεκδικήσει την επιστροφή στο Κρεμλίνο. Ο κ. Πούτιν, εντούτοις, έχει παλιότερα δεσμευτεί ότι δεν θα ανταγωνιστεί τον κ. Μεντβέντεφ στις εκλογές του 2012.

REUTERS

Ο Ντμίτρι Μεντβέντεφ θα διεκδικήσει πάλι την προεδρία.

Ερευνες στο κόμμα του Σαρκοζί

Η γαλλική αστυνομία επιβεβαίωσε ότι διεξήγαγε έρευνες στην έδρα του κόμματος Ενωση για ένα Λαϊκό Κίνημα (UMP) του Νικολά Σαρκοζί στο Παρίσι. Πρόκειται για έρευνα που διατάχθηκε από την εισαγγελία της Ναντέρ στο πλαίσιο της προκαταρκτικής εξέτασης, η οποία άρχισε μετά την αποκάλυψη του περιεχομένου των τηλεφωνικών υποκλοπών στην κατοικία της Λιλιάν Μπετενκούρ, κληρονόμου του ομίλου καλλυντικών L' Oreal. Οι υποκλοπές αυτές έφεραν σε δύσκολη θέση τον υπουργό Εργασίας της Γαλλίας, Ερίκ Βερτ, καθώς αποκάλυψαν μια υπόθεση παράνομων χρηματοδοτήσεων με στόχο την αύξηση της πολιτικής επιρροής. Το 2007 ο κ. Βερτ διετέλεσε ταμίας της εκστρατείας του προέδρου Σαρκοζί για τις προεδρικές εκλογές.

DEBENHAMS
Λευκωσία Debenhams Ledra | Λεμεσός Debenhams Olympia | Πάφος Debenhams Kinyras
ανοικτά και την Κυριακή
από τις 10 το πρωί μέχρι αργά το βράδυ
προσφορές για την ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
Quality Foods at DEBENHAMS
Τμήμα Τροφίμων
Back to School
Υλέκε για ένα υγιεινό γεύμα
KELLOGGS FROSTIES ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ 500γρ από/was €3,62 τώρα/now €2,90
KELLOGGS SPECIAL K BLISS ΦΡΑΟΥΛΑ ΚΑΙ ΣΟΚΟΛΑΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ 300γρ
MONO ONLY €1,00
ΑΡΤΟΠΟΛΗΣ ΨΩΜΙ ΣΛΑΙΣ ΑΣΠΡΟ 600γρ ΙΣΧΥΟΥΝ: 1/9-30/9
ΦΡΑΝΤΖΟΛΑΚΙΑ 100γρ από/was €0,32 τώρα/now €0,20
SHAKE ΡΟΦΗΜΑΤΑ 250ml από/was €0,90 τώρα/now €0,69
ΚΕΟ ΧΥΜΟΙ 250ml 25% ΕΚΠΤΩΣΗ OFF
BAYERNLAND ΤΥΡΙ ΕΤΑΜ το κιλό από/was €6,35 τώρα/now €4,45
ΛΑΜΠΡΙΑΝΙΔΗΣ ΧΑΜ ΜΠΟΥΤΙ το κιλό από/was €8,27 τώρα/now €5,79
LA VACHE QUI RIT ΤΥΡΙ ΣΕ ΤΡΙΓΩΝΑΚΙΑ 400γρ x24 30% ΕΚΠΤΩΣΗ OFF από/was €4,55 τώρα/now €3,19
1+1 ΔΩΡΕΑΝ FREE | 2+1 ΔΩΡΕΑΝ FREE | 1/2 ΤΙΜΗ PRICE | 25% ΕΚΠΤΩΣΗ OFF | 30% ΕΚΠΤΩΣΗ OFF | ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ SPECIAL OFFERS | MEGA DEAL
ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΟ | ΤΥΡΙΑ & ΑΛΛΑΝΤΙΚΑ | ΦΡΕΣΚΟ ΚΡΕΑΣ | ΚΑΒΑ | ΦΡΟΥΤΑ & ΛΑΧΑΝΙΚΑ
venue café AT DEBENHAMS
Κρουασάν βουτύρου ή σοκολάτας με κάθε ζεστό ρόφημα μόνο €3,30
Αγγλικό πρόγευμα για δύο άτομα μόνο €7,90
CLINIQUE ΔΩΡΑ
Πάρτε Δώρο* από τη Clinique αξίας €75.
Αγοράζοντας 3 ή περισσότερα προϊόντα Clinique, ένα από τα οποία να είναι κρέμα προσώπου.
Το Δώρο σας περιλαμβάνει:
Necessaire
High Impact Mascara Black
All About Eyes Serum
Superdefense SPF 25 Age Defense Moisturizer
Τριπλή παλέτα από σκιές "Colour by Numbers"
7 Day Scrub Cream Rinse-Off Formula
Dramatically Different Moisturizing Lotion
CLINIQUE
Επίσης ανοικτά την Κυριακή
Λευκωσία: • Debenhams Ledra • Next Ledra • Peacocks Ledra • Glow Ledra
Λεμεσός: • Debenhams Olympia • Zako Koumandarias
Λάρνακα: • Next Larnaka
Πάφος: • Debenhams Kinyras • Peacocks Kinyras

Δικτυωμένοι ακόμα και στις διακοπές

Οι σύγχρονοι ταξιδιώτες επιλέγουν τον τόπο προορισμού τους με κριτήριο το «τεχνολογικό υπόβαθρό του»

Τα προ τεχνολογικής επανάστασης χρόνια, ο κόσμος πήγαινε διακοπές για να αφήσει πίσω δουλειά και ρουτίνα και να «βγει από την πρίζα» της καθημερινότητας. Σήμερα, αντιθέτως, επιμένουμε να έχουμε μαζί μας και κατά τη διάρκεια της ολιγοήμερης ή πολυήμερης απουσίας μας από τον εργασιακό χώρο όλες τις συσκευές και τις δυνατότητες επικοινωνίας που έχουμε όλο τον υπόλοιπο χρόνο.

Το απομονωμένο νησί, στο μέσο του πουθενά, ως ονειρικός ταξιδιωτικός προορισμός θα γίνει τάχιστα μια ανάμνηση του παρελθόντος και θα μπει διά παντός στο χρονοντούλαπο, μαζί με τα σλάιντς που συνηθίζαμε να επιδεικνύουμε σε φίλους και γνωστούς μόλις επιστρέφαμε. Τώρα οι ταξιδιώτες χρησιμοποιούν το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, το Twitter και το Facebook για να διατηρήσουν ζωντανές τις επαφές τους με τον έξω κόσμο, αυτόν ακριβώς από τον οποίο προσπαθούν να ξεφύγουν πηγαίνοντας διακοπές.

Αρκετοί τουρίστες θέλουν να συνομιλούν, μέσω ιστοσελίδων, με φίλους και να μοιράζονται εμπειρίες και φωτογραφίες

«Για πολλούς ταξιδιώτες, η εξεύρεση τρόπων που θα τους επιτρέψουν να παραμένουν "καλωδιωμένοι" αποτελεί μέρος της ταξιδιωτικής διαδικασίας όπως η αγορά αντηλιακών και μαγιό πριν ξεκινήσουν να φτιάχνουν τη βαλίτσα τους», αναφέρει η Αμελί Χερστ της ιστοσελίδας Trip advisor. «Τα παλιότερα χρόνια το ταξίδι σήμαινε ότι όλες οι ηλεκτρονικές συσκευές αποσυνδέονταν και έμεναν πίσω».

Μάλιστα η Χερστ εξηγεί ότι οι ταξιδιώτες προσπαθούν εκ των προτέρων να ανακαλύψουν τον καλύτερο τρόπο που θα τους επιτρέψει να παραμένουν σε επαφή με τη «διαδικτυακή κοινότητα». «Ρωτούν για την ποιότητα των υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας στον τόπο της διαμονής τους και τρέχουν να αγοράσουν πακέτα που θα καλύψουν τις ανάγκες τους. Η δυνατότητα να παραμείνουν σε επαφή με γνωστούς και φίλους αλλά και με τις διαδικτυακές τους γνωριμίες είναι κάτι που τους ανακουφίζει από το άγχος του ταξιδιού».

Έρευνα στις ΗΠΑ

Πρόσφατη έρευνα, που πραγματοποιήθηκε σε δύο χιλιάδες Αμερικανούς ταξιδιώτες από την American Express, έδειξε ότι το 77% των Αμερικανών θέλει να παραμείνει σε επικοινωνία μέσω Ιντερνετ, τηλεφώνου, ιστοτόπων κοινωνικής δικτύωσης και άλλων διαύλων και κατά τη διάρκεια των διακοπών του. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει το γεγονός ότι η επικοινωνία των διακοπών δεν αφορά την εργασία αλλά υποκαθιστά την κοινωνική επαφή. Μόνο το 14% των ερωτηθέντων απάντησε ότι θα μείνει «καλωδιωμένο» λόγω εργασίας. «Το 88% των ερωτηθέντων θέλει να επικοινωνεί με την οικογένεια και τους φίλους και να το κάνει εύκολα και γρήγορα. Το μοίρασμα των εμπειριών, πληροφοριών, φωτογραφιών και άλλων στοιχείων αντικατοπτρίζει μια σαφή διαφορά στον σημερινό τρόπο ζωής συγκριτικά με το παρελθόν. Ο κόσμος λέει «τώρα θα σας πω και για εμένα, θα σας δείξω πώς ζω», λέει η Οντρεϊ Χέντλεϊ, διευθύντρια του γραφείου ταξιδίων της Amex Express Travel.

Επίσης, στην ίδια έρευνα φάνηκε ότι το 20% των ερωτηθέντων επισκεπτόταν τις ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης και ενημέρωνε τους εκεί «φίλους» σχετικά με το τι κάνει. Ακόμα και στις κρουαζιέρες, όπου και να γίνονται, ο κόσμος θέλει να ελέγχει το ηλεκτρονικό του ταχυδρομείο. Το Μπουτάν, παραδείγματος χάριν, που βρίσκεται ανάμεσα στην Ινδία και το Θιβέτ, είναι από τα πιο απομονωμένα μέρη του κόσμου. Οπως λέει η κυρία Χέντλεϊ, τα πανδοχεία Amancora δεν έχουν τηλεόραση ή ραδιόφωνο, δίνουν όμως τη δυνατότητα στον επισκέπτη να συνδεθεί στο Ιντερνετ.

REUTERS

REUTERS

Κάποτε οι διακοπές σήμαιναν ανεμελιά και απομόνωση. Απαραίτητες ήταν οι επαφές με αγαπημένα πρόσωπα, όχι εκείνες της μνήμης του κινητού...

Ιδιότυπη κοινωνικότητα με... κόστος

Με σακίδιο και... κομπιούτερ, ο σημερινός ταξιδιώτης του κόσμου είναι πλήρως εξοπλισμένος για την περιπέτεια.

Είναι εξαιρετικά ενδιαφέρον -λένε οι ειδικοί- και βοηθά στην κατανόηση του ρόλου που διαδραματίζει το Διαδίκτυο στον σημερινό κόσμο, το γεγονός ότι οι περισσότεροι ταξιδιώτες -που δεν διστάζουν να ταξιδέψουν κυριολεκτικώς στην άκρη της Γης- θεωρούν ότι η διατήρηση της επαφής τους με τον έξω κόσμο -με τη βοήθεια της τελευταίας λέξης της τεχνολογίας- δεν αποτελεί «πολυτέλεια» αλλά αναγκαιότητα. Βέβαια, αν και το 65% των ταξιδιωτών περιμένει ότι θα έχει σύνδεση με το Ιντερνετ όπου και αν πάει, κανείς δεν προτίθεται να πληρώσει γι' αυτή την υπηρεσία.

Οι ταξιδιωτικοί πράκτορες

Ακόμα και οι ταξιδιωτικοί πράκτορες ευελπιστούν ότι θα κερδίσουν από τη νέα αυτή εποχή. Ο Τζον Τ. Πίτερς, του τουρ οπερέιτορ Tripology αναφέρει ότι το 85% των ταξιδιωτικών πρακτόρων του κάνει χρήση των ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης για να παραμένει σε επαφή με τους πελάτες του κατά τη διάρκεια του ταξιδιού τους.

«Για εμένα -λέει ο Πίτερς- το ότι παραμένω καλωδιωμένος και σε επαφή με γνωστούς και φίλους δεν σημαίνει ότι δεν μπορώ να χαλαρώσω κατά τη διάρκεια των διακοπών. Πρόσφατα, σε ένα ταξίδι μου στο Ουισκόνσιν ενημέρωνα τη σελίδα μου στο Facebook, ανέβαζα φωτογραφίες και συζητούσα με τους φίλους μου σχεδόν καθημερινά» εξηγεί προσθέτοντας ότι η ιδιότυπη κοινωνικότητά του ενοχλούσε τη σύζυγό του

Αυτό που είναι βέβαιο, προειδοποιούν οι ειδικοί, είναι ότι όποιος επιθυμεί να διατηρήσει τις επαφές του και να μιλά με τις ώρες στο κινητό με τους φίλους του από χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά, πρέπει να ελέγξει το κόστος που έχει η κοινωνική του διάθεση. Δεν υπάρχει χειρότερο πράγμα από το να γυρίσεις στο σπίτι και ο λογαριασμός του κινητού να είναι ένας πραγματικός εφιάλτης.

REUTERS

Το must παρουσιάζει... τους καλύτερους σεφ του γαστρονόμου

• 8 Σεφ
• 14 βιβλία
• 700 συνταγές

1. Αλέξανδρος Παπανδρέου
Ντομάτα
2. Εύη Βουτσινά
Καθημερινή μαγειρική
3. Αλέξανδρος Γιώτης
Νόστιμον και υγιεινόν
4. Χριστόφορος Πέσκιας
Ιδιαίτερα μαθήματα υψηλής μαγειρικής
5. Νένα Ισμυρνόγλου
Λάδι και λεμόνι
6. Μυρσίνη Λαμπράκη
Όσπρια
7. Ντίνα Νικολάου
Τι τρώμε σήμερα;
8. Εύη Βουτσινά
Τα νηστήσιμα
9. Χριστόφορος Πέσκιας
Ελληνική κουζίνα
10. Αλέξανδρος Παπανδρέου
Γρήγορα στο τηγάνι
11. Μυρσίνη Λαμπράκη
Σαλάτες
12. Αλέξανδρος Γιώτης
Συνταγές απ' όλο τον κόσμο
13. Ντίνα Νικολάου
Αλμυρές τάρτες και πίτες
14. Στέλιος Παρλιάρος
Επιδόρπια

Οι 8 σεφ του γαστρονόμου ένωσαν την εμπειρία και τη δημιουργικότητά τους σε 14 βιβλία με 700 ολοκαίνουργιες, εύκολες και απολαυστικές συνταγές. Με βάση τα απλά μεσογειακά υλικά, με γευστικά διαλείμματα από τη διεθνή κουζίνα και με αποκορύφωμα τα γλυκά, οι αγαπημένοι σας σεφ αποκαλύπτουν όλα τα μυστικά και τις τεχνικές τους σε μια πλήρη σειρά μαγειρικής.

Το No1 σε πωλήσεις lifestyle περιοδικό στην Κύπρο

Ο 1ος τόμος και η συλλεκτική θήκη μαζί με το must Οκτωβρίου.

ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ
στον Κύκλο της Ζωής μας

ΘΕΑΤΡΟ • ΜΟΥΣΙΚΗ • ΧΟΡΟΣ • ΒΙΒΛΙΟ • ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ • ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ • ΜΟΔΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΕΧΝΕΣ
ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Κυριακή 12 Σεπτεμβρίου 2010

Η τέχνη οφείλει να είναι αντιεξουσιαστική

Ο Άδμητος Πιτσιλλίδης παρουσιάζει ένα ερωτικό ταξίδι από την παράδοση έως σήμερα, με ερμηνεύτρια τη Δέσποινα Ολυμπίου

Συνέντευξη στον **ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟ**

Το χαμόγελο του Άδμητου είναι το χαρακτηριστικό του γνώρισμα, σε σημείο που δύσκολα υποψιάζεσαι τις αγωνίες που τον διακατέχουν για το μέλλον της προσπάθειάς του να κρατήσει ενεργό ένα μουσικό σχήμα από ταλαντούχους μουσικούς και να το οπλίσει με καινοτόμες παρεμβάσεις στα πολιτιστικά δρώμενα του τόπου. Προέρχεται από μια οικογένεια με σημαντικότατες καταθέσεις στην τέχνη, αφού και ο πατέρας του, Μιχάλης Πιτσιλλίδης, ήταν ένας από τους σπουδαιότερους λογοτέχνες του νησιού – «ο μέγιστος θεατρικός συγγραφέας στην κυπριακή διάλεκτο», κατά τον Μιχάλη Πασιαρδή – και ο μεγαλύτερος αδερφός του, Λεωνίδας, είναι ένας καταξιωμένος συνθέτης και μουσικοδιδάσκαλος. Τον περασμένο Απρίλιο εκπροσώπησε την Κύπρο στο περίφημο Alexandrina World Music Festival που διοργάνωσε η Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας της Αιγύπτου, με συμμετοχές από πολλές χώρες της Ευρώπης και του αραβικού κόσμου. Εκεί, μαζί με το μουσικό σχήμα του Κύπριδα Φωνή και τη Δέσποινα Ολυμπίου παρουσίασαν διασκευές ερωτικών κυπριακών παραδοσιακών τραγουδιών, αλλά και συνθέσεις των Ευαγόρα Καραγιώργη, Λεωνίδα Πιτσιλλίδη, Μιχάλη Χριστοδουλίδη κ.ά., υπό τον τίτλο «Παιδεμοί του Έρωτα», αποσπώντας εγκωμιαστικά σχόλια από το κοινό, τους διοργανωτές και τον Τύπο. Την Πέμπτη 16 Σεπτεμβρίου, το περιεχόμενο εκείνου του προγράμματος θα παρουσιασθεί σε μια συναυλία, αυτή τη φορά στο Δημοτικό Υπαίθριο Θέατρο «Μάριος Τόκας», στο πλαίσιο των εκδηλώσεων «Πολιτιστικό Καλοκαίρι-Φθινόπωρο 2010» του Δήμου Κάτω Πολεμιδιών. Μαζί του, εκτός από τη Δέσποινα Ολυμπίου, θα έχει και ένα σπουδαίο νεανικό φωνητικό σύνολο, τη Χορωδία Δωματίου του Παπαδάκειου Ωδείου Λεμεσού, υπό τη διεύθυνση της Ανδριάνας Σεργίδου. Θα παρουσιασθούν μικρές ερωτικές ιστορίες από τη μουσική μας παράδοση, από τα ακριτικά τραγούδια μέχρι και τους σύγχρονους Κύπριους συνθέτες και ποιητές, σε διασκευές και ενορχηστρώσεις του ίδιου του Άδμητου Πιτσιλλίδη.

-Με ποιον τρόπο προσέγγισες τα παραδοσιακά τραγούδια;

Βασίζομαι στις καταβολές της παράδοσης και αξιοποιώ τα χρώματά της, διασκευασμένα με έναν τρόπο που να ακούγονται πιο σημερινά. Δηλαδή χρησιμοποιώ το βιολί και το λαούτο, αλλά παρέα με το τσέλο, το φλάουτο, το κοντραμπάσο, τα κρουστά και την κιθάρα. Το αποτέλεσμα είναι ένα σμίξιμο παραδοσιακού, κλασικού και σύγχρονου ήχου.

-Η Δέσποινα Ολυμπίου πώς επιλέχθηκε για την ερμηνεία του συγκεκριμένου ρεπερτορίου;

Η Δέσποινα, αν και δεν είχε προηγουμένως ασχοληθεί επαγγελματικά με το παραδοσιακό τραγούδι, έδεσε μαζί μας και ασχολήθηκε με αυτού του είδους την προσέγγιση της κυπριακής παράδοσης, αφού δώσαμε μαζί περίπου άλλες τέσσερεις συναυλίες με ανάλογο περιεχόμενο. Το χρώμα της φωνής της βοηθάει στην πιο σύγχρονη απόδοση των κομματιών, κάτι που, όπως είπα, ήταν ο στόχος μου. Από την άλλη, είναι μια ερμηνεύτρια με μεγάλη γκάμα και εμβέλεια φωνής, η οποία κάθε φορά που συνεργαζόμαστε με εκπλήσσει, ξεπερνώντας πάντα αυτό που εγώ αναμένω από την ερμηνεία της. Άλλωστε, ας μην ξεχνάμε ότι έχει πιει το γάλα της και έχει φάει το ψωμί της με αυτά τα τραγούδια, αφού έχει γεννηθεί και έχει μεγαλώσει σε αυτόν τον τόπο.

-Η δική σου ενασχόληση με τη μουσική πότε ξεκίνησε;

Από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου. Το οικογενειακό περιβάλλον είχε καταλυτική επίδραση. Οι καλλιτεχνικές ασχολίες του πατέρα μου – που έγραφε συνεχώς και ποίηση και πεζογραφήματα και θεατρικά έργα στην κυπριακή διάλεκτο – αλλά και του αδερφού μου του Λεωνίδα – ο οποίος, όταν εγώ ήμουν μωρό, ήταν το παιδί θαύμα στο τραγούδι – όπως και οι παππούδες από τη μεριά της μητέρας μου, που ήταν ψάλτες στο χωριό, δημιούργησαν ένα περιβάλλον όπου εκπαιδευόμουν στην τέχνη της μουσικής.

-Πότε πρωτοσκέφτηκες ότι θα ασχολιόσουν επαγγελματικά με τη μουσική;

Θυμάμαι, όταν ήμουν εννέα ετών, μια συνέντευξη σε εφημερίδα – με αφορμή κάποια εμφάνισή μου στο ΡΙΚ – και στην ερώτηση της δημοσιογράφου για το τι θα ήθελα να κάνω όταν μεγαλώσω της είχα απαντήσει: «Θα γίνω μουσικός». Από τότε είχα ξεκαθαρισμένη άποψη ότι ήθελα να ασχοληθώ με τη μουσική. Αργότερα σπούδασα κιθάρα και έφτασα μέχρι το δίπλωμα δεξιοτεχνίας που πήρα στο Λονδίνο.

-Ξεκίνησες από νωρίς τη δημιουργία μουσικών σχημάτων;

Από τα νεανικά μου χρόνια, με ερασιτεχνικές προσπάθειες, αλλά από το 1993 έχω δημιουργήσει το δικό μου επαγγελματικό σχήμα. Και από τότε οι μισές παρουσιάσεις μας αφορούν την κυπριακή μουσική, είτε με διασκευές παραδοσιακών τραγουδιών είτε με δημιουργίες σύγχρονων Κυπρίων τραγουδοποιών.

-Έχεις και συνθετική δημιουργία;

Όχι πολλά πράγματα και σπουδαία, αλλά έχω γράψει μουσική για θεατρικά έργα, για την τηλεόραση και για το ραδιόφωνο.

-Όταν ήσουν έφηβος, ποια ήταν τα ακούσματά σου;

Άκουγα τα πάντα, αλλά λίγα με γοήτευαν. Θυμάμαι, οκτώ χρονών, που άκουσα από το ραδιόφωνο τη φωνή της Μαρίας Κάλλας και ένιωσα όπως στα καρτούν, όπου η μυρωδιά του φαγητού σέρνει από τη μύτη το ποντίκι. Έτσι και μένα με έσυρε από τ' αυτί η φωνή της και σαν υπνωτισμένος πήγα και κόλλησα στο μεγάφωνο του ραδιοφώνου, όπου την απολάμβανα μέχρι να ακούσω μετά το τέλος του κομματιού το όνομά της. Ο πατέρας μου φρόντιζε να ακούμε όμορφες μουσικές μέσα στο σπίτι. Χατζιδάκι, Θεοδωράκη, Λοΐζο, Ξαρχάκο, κλασική, τζαζ, απ' όλα. Θυμάμαι έναν νεαρό Ιταλό τραγουδιστή, τον Ρομπερτίνο, που τραγουδούσε σαν άγγελος και μέχρι σήμερα απολαμβάνω εκείνον τον δίσκο.

-Είχες κάποιες προτιμήσεις;

Εγώ ήμουν από την αρχή «Ξαρχακικός». Αλλά εκείνο που με κατεύθυνε να αγαπήσω το οποιοδήποτε είδος μουσικής ήταν η αίσθηση της γνησιότητας που μου μετέδιδε. Δηλαδή είχε πάντα σημασία για μένα να αισθάνομαι ότι πρόκειται για εμπνευσμένη μουσική και όχι φτιαγμένη, για να εξυπηρετήσει κάποιον εμπορικό στόχο.

Ο επαγγελματίας μουσικός είναι πολύ δύσκολο να επιβιώσει στην Κύπρο

-Για το λαϊκό τραγούδι πότε απέκτησες άποψη;

Με το λαϊκό τραγούδι γνωρίστηκα ουσιαστικά και το αγάπησα μέσα από έναν δεξιοτέχνη και δάσκαλο του μπουζουκιού, τον Κώστα Σοφιανό, που δίδαξε και τους περισσότερους σολίστες αυτού του οργάνου στην περιοχή μας. Εντάχθηκα στο μουσικό του σχήμα και κοντά του σπούδασα την ομορφιά της λαϊκής δημιουργίας. Μέχρι τότε δεν είχα και την καλύτερη άποψη γι' αυτό, λόγω της αλλοιωμένης χρήσης του από τα μουσικά σχήματα που επικρατούσαν στους τότε χώρους διασκέδασης.

-Διακρίνεις κάποια εξέλιξη στην αρτιότητα των μουσικών που υπάρχουν πλέον στην Κύπρο;

Οπωσδήποτε υπάρχει εξέλιξη, ιδιαίτερα γιατί οι νεότεροι μουσικοί που έρχονται πια με σημαντικές σπουδές δίνουν περισσότερη σημασία στην ελληνική και κυπριακή μουσική παράδοση, αλλά και στη νεότερη δημιουργία, ενώ παλαιότερα τις υποτιμούσαν. Μελετάνε, ενημερώνονται, βελτιώνονται, καταπιάνονται σοβαρά και βγάζουν πολύ καλά αποτελέσματα.

-Πόσο δύσκολο είναι για κάποιον μουσικό να επιβιώσει ως επαγγελματίας στη σημερινή κυπριακή πραγματικότητα;

Είναι μεγάλη η κουβέντα που ανοίγουμε, αλλά με δύο λόγια είναι πολύ δύσκολο! Η αιτία είναι το ότι πολιτεία και κοινωνία δεν θεωρούνε τον πολιτισμό προτεραιότητά τους. Ο άνθρωπος που ασχολείται σοβαρά με την τέχνη δεν θεωρείται εξέχον μέλος της κοινωνίας, όπως σε άλλες χώρες της Ευρώπης.

-Φαντάζομαι μιλάς για τον ντόπιο παραγόμενο πολιτισμό, γιατί τα τελευταία χρόνια το νησί σφύζει από πολιτιστικές δραστηριότητες, ιδιαίτερα από εισαγόμενες.

Αυτό είναι το θέμα μας. Δεν μου λέει τίποτα το ότι έχουμε γεμίσει με παντός είδους εκδηλώσεις και συναυλίες. Το ότι έχουμε περισσότερα πολυτελή αυτοκίνητα σε αναλογία πληθυσμού απ' όσα υπάρχουν στη Γερμανία δεν μας καθιστά βιομηχανική χώρα. Δεν παράγουμε, αλλά μόνο καταναλώνουμε. Το ίδιο ισχύει και στον χώρο της δημιουργίας πολιτισμού. Εάν δεν παράγουμε δικό μας πολιτιστικό προϊόν, τότε η ντόπια πολιτιστική ανάπτυξη παραμένει γράμμα κενό.

-Έχεις αναλύσει τις αιτίες του φαινομένου αυτού;

Δεν έχω καταλήξει, αλλά υποψιάζομαι ότι η δουλοπρέπεια στην οποία μας οδήγησε η ανάγκη προσαρμογής στις επιταγές τόσων κατακτητών, για να μπορέσουμε να επιβιώσουμε, μας στέρησε από τη σωστή εκτίμηση της πολιτιστικής δημιουργίας. Γιατί η τέχνη είναι κατά βάση – ή τέλος πάντων οφείλει να είναι – αντιεξουσιαστική.

Έχει κριτική διάθεση, έχει τη διάθεση να πρωτοπορήσει και αυτά είναι πράγματα που ο κοινωνικός χώρος, ο οποίος έχει μάθει στη δουλοπρέπεια, δεν μπορεί να τα κατανοήσει και να τα αποδεχθεί.

CNPP

Δεν μου λέει τίποτα το ότι έχουμε γεμίσει με παντός είδους εκδηλώσεις και συναυλίες. Εάν δεν παράγουμε δικό μας πολιτιστικό προϊόν, τότε η ντόπια πολιτιστική ανάπτυξη παραμένει γράμμα κενό.

«Το σύστημα μας δένει»

-Το μέλλον πώς το βλέπεις;

Δεν το βλέπω να διαφέρει πολύ από το παρόν, αφού η πολιτεία και η κοινωνία εξακολουθούν να έχουν ως προτεραιότητά τους τον εντυπωσιασμό και όχι την ουσία. Σου λένε: «Κοίτα τι φεστιβάλ έχω οργανώσει. Έχω και τζαζ και ροκ και φολκλόρ και κλασική και θέατρο και χορό. Τα έχω όλα». Μα όταν εμείς για τόσα χρόνια παλεύουμε να αναδείξουμε τους Κύπριους δημιουργούς και επί της ουσίας δεν ενδιαφέρθηκε κανένας για το έργο μας, ακόμα και τώρα που γιορτάζουμε τα πενήντα χρόνια της Κυπριακής Δημοκρατίας, τότε τι να πω; Δεν θεωρηθήκαμε άξιοι να παρουσιάσουμε τη δουλειά μας. Υπάρχουν, βεβαίως, πάντα και οι εξαιρέσεις ανάμεσα στους λειτουργούς των πολιτιστικών φορέων, κρατικών και μη, αλλά και αυτοί δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν μόνοι τους τα ισχυρά συμφέροντα ατζέντηδων και οργανισμών που κερδοσκοπούν στον χώρο της τέχνης. Τελικά το κατεστημένο σύστημα, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, δένει τα χέρια όλων μας.

INFO

«Παιδεμοί του Έρωτα»
Συναυλία με τη Δέσποινα Ολυμπίου, το μουσικό σχήμα Κύπριδα Φωνή του Άδμητου Πιτσιλλίδη και τη Χορωδία Δωματίου του Παπαδάκειου Ωδείου Λεμεσού, υπό τη διεύθυνση της Ανδριάνας Σεργίδου.
Θα παίξουν οι μουσικοί:
Θεόδωρος Κρασίδης, Φλάουτο
Θανάσης Αθανασίου, Βιολί
Ευγενία Καραπατάκη, Τσέλο
Svetlana Todorova, Ακορντεόν
Γρηγόρης Ιωάννου, Λαούτο
Άδμητος Πιτσιλλίδης, Κιθάρα/τραγούδι
Αντωνία Τσολάκη, Κοντραμπάσο
Ρόδος Παναγιώτου, Κρουστά
Καλλιτεχνική διεύθυνση:
Άδμητος Πιτσιλλίδης
Πέμπτη 16 Σεπτεμβρίου
ώρα 8:30 μ.μ.
Δημοτικό Υπαίθριο Θέατρο «Μάριος Τόκας», Κάτω Πολεμίδια.
Είσοδος ελεύθερη

ΕΠΙΣΗΣ / *Του* **ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Το όνειρο και ο εφιάλτης

Η υπερδύναμη του πλανήτη στενάζει κάτω από το βάρος ενός τεράστιου δημοσιονομικού χρέους που θα την αναγκάσει να αρχίσει περικοπές και στις «αμυντικές» δαπάνες της, μετά από τις οδυνηρές μειώσεις σε πλήθος ομοσπονδιακών εξόδων που αφορούσαν βασικές υποδομές, όπως π.χ. το τεράστιο οδικό δίκτυο, για το οποίο δεν μπορεί πλέον να περηφανεύεται για την ικανοποιητική του κατάσταση. Περικοπές στις στρατιωτικές επενδύσεις θα σημάνει αποφυγή ανοίγματος νέων πολεμικών συγκρούσεων και απόσυρση από σημερινά εν εξελίξει μέτωπα. Αυτή η προοπτική, σε συνδυασμό με τη γενική παραδοχή της αποτυχίας ως προς την επίτευξη των χρονοδιαγραμμάτων και των βασικών στόχων σε Αφγανιστάν και Ιράκ, οδηγούν σε αναδίπλωση των ΗΠΑ στον ρόλο του ενεργού παρατηρητή που θα προτιμά τη διπλωματική υπενθύμιση του τι θα μπορούσε να πράξει εναντίον των «άτακτων» στη διεθνή σκηνή, παρά να ενεργεί εναντίον τους. Έτσι, ίσως στο κοντινό μέλλον η διεθνής κοινότητα να επαναπροσδιορίσει τον χαρακτηρισμό «υπερδύναμη», αναιρώντας το «υπέρ» και παραμένοντας στο «δύναμη». Μεγάλη και υπολογίσιμη μεν, αλλά «δύναμη» σκέτο.

Αυτή η καθ' όλα πιθανή μελλοντική εξέλιξη ουδόλως παρηγορεί τους σημερινούς 670.000 Αμερικανούς πολίτες που υπολογίζεται ότι σε εθνικό επίπεδο παραμένουν άστεγοι και εκ των οποίων ένας πολύ μεγάλος αριθμός δεν είναι πλέον οι ρακένδυτοι απόκληροι της αμερικανικής κοινωνίας, αλλά ολόκληρες οικογένειες που έχασαν τα σπίτια και τις δουλειές τους. Αν κοντά σε αυτούς προστεθούν και οι λεγόμενοι «αόρατοι» άστεγοι, που είναι οι δεκάδες χιλιάδες οικογένειες οι οποίες προς το παρόν στριμώχνονται στα δωμάτια των μοτέλ της χώρας, σε συνδυασμό με τις σοβαρές περικοπές των προγραμμάτων κοινωνικής προστασίας των οικογενειών της κάθε επί μέρους πολιτείας, καταλαβαίνει εύκολα κανείς ότι το πακέτο στήριξης του προέδρου Ομπάμα που προβλέπει το ποσό του 1,5 δισεκατομμυρίου δολαρίων για τους άστεγους – το οποίο συμπεριλαμβάνει βοήθεια για το ενοίκιο και καταθέσεις ασφαλείας – ελάχιστα προσφέρει στην ουσιαστική ανακούφισή τους. Είναι δε απογοητευτική η σύγκριση αυτού του αριθμού με τα εκατοντάδες δισεκατομμύρια

Είναι σαφές ότι η πηγεσία του πλανήτη απέτυχε

που έχει ως ετήσιο προϋπολογισμό το Πεντάγωνο (τα τελευταία χρόνια κυμαίνεται σε ποσό άνω των 600 δισεκατομμυρίων δολαρίων ετησίως). Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση έχει ήδη εξαγγείλει την πρόθεση για περικοπές στις αμυντικές δαπάνες (10 δισ. ανά έτος για την επόμενη δεκαετία), αλλά και αυτές ακόμα οι προθέσεις της θα πρέπει να περάσουν από το δίκτυο αντίστασης των ποικίλων συμφερόντων του στρατιωτικοπολιτικού κατεστημένου της Ουάσινγκτον. Θα έχει υποχωρήσει μέχρι τότε η ύφεση που οδηγεί στην ανεργία και στην έλλειψη στέγης χιλιάδες Αμερικανούς πολίτες; Οι αναλυτές αμφιβάλλουν για ένα τέτοιο ενδεχόμενο πριν το 2020. Και είναι τελικά ειρωνεία το ότι όλο το πανηγύρι της σημερινής οικονομικής κρίσης ξεκίνησε από τις λεγόμενες «τοξικές» επενδύσεις στις χρηματιστηριακές αποδόσεις των αμερικανικών οικιστικών δανείων, οι οποίες έφτιαξαν τη φούσκα που έσκασε τόσο οδυνηρά στα μούτρα όλου του παγκοσμιοποιημένου χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Ο αιδεσιμότατος Άντι Μπέιλς, που διευθύνει την εκκλησιαστική αποστολή «Union Rescue Mission» στο L.A., η οποία κλείνει 119 χρόνια ζωής, δήλωσε στο BBC: «Εξυπηρετούμε δέκα φορές περισσότερους ανθρώπους σε σχέση με τη Μεγάλη Ύφεση της δεκαετίας του 1930 και το Λος Άντζελες είναι μόλις τρεις φορές μεγαλύτερο σε σχέση με εκείνη την εποχή!». Ήρθε άραγε η εποχή του τέλους για το «αμερικανικό όνειρο»; Για τις άστεγες οικογένειες στις ΗΠΑ, πάντως, κάθε μέρα ξημερώνει με τον εφιάλτη της ανέχειας και της απόγνωσης. Τα παιδιά που απέχουν από τα σχολεία τους για να μη στιγματιστούν από τους ακόμη έχοντες συμμαθητές τους, θα είναι η νέα «κάστα» των στερημένων που θα προστεθεί σε εκείνες των «έγχρωμων», των «Ασιατών» και των «Λατίνων»; Θα ξαναβρεί τους εσωτερικούς τρόπους ισορροπίας το σύστημα, όπως έγινε στις προηγούμενες ιστορικές περιόδους κρίσης;

Άγνωστο σε εμάς. Εκείνο όμως που αναδύεται με έναν παράξενο τρόπο ως καταλυτικό γεγονός για όλες αυτές τις εξελίξεις τις οποίες βιώνει η αμερικανική κοινωνία – και πλανητικά με τον ένα ή τον άλλο τρόπο τις βιώνουμε όλοι μας – είναι πως, από την 11η Σεπτεμβρίου του 2001, ένα σύνολο ιστορικών αποφάσεων και ενεργειών της πλανητικής υπερδύναμης οδήγησε όλο τον κόσμο στο ντόμινο των γεγονότων που μας έφεραν στη σημερινή δύσκολη κατάσταση. Είναι σαφές ότι η ηγεσία του πλανήτη απέτυχε! Και αντί να προσπαθούμε να διορθώσουμε τις πληγές που ανοίγαμε επί έναν αιώνα σε αυτή τη γη, προσπαθούμε να συγκολλήσουμε τα κομμάτια ενός – θρυμματισμένου από την απληστία των καθοδηγητών του – συστήματος, επιμένοντας στις ίδιες συνταγές για μια αορίστου περιεχομένου «ανάπτυξη», με την επίφαση κάποιων ακατανόητων καινοφανών ασφαλιστικών δικλίδων που μας λένε πως δεν θα επιτρέψουν την επανάληψη μιας παρόμοιας κρίσης στο μέλλον! Οι οπαδοί του Οσάμα μπιν Λάντεν μάλλον τρίβουν ικανοποιημένοι τα χέρια τους και οι υπόλοιποι αναρωτιόμαστε για τα όνειρά μας, πόσο κινδυνεύουν να μετατραπούν σε εφιάλτες. Στη δεύτερη δεκαετία της τρίτης χιλιετίας ξημερώνει ο παγκόσμιος πολιτισμός της αγωνίας...

Εκδηλώσεις - Κύπρος

Κυριακή 12.9
ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Με θέατρο και συναυλία

Το Φεστιβάλ Αγλαντζιάς ξεκινά και παρουσιάζει ένα θέατρο και μια συναυλία. Στο έργο «Θάλασσά μου ζωντανή», που παρουσιάζει το Πρωτοποριακό Θέατρο Κυψέλη, ένας βιομήχανος, ο οποίος ρυπαίνει τη θάλασσα με τα απόβλητα του εργοστασίου του, έρχεται σε αντιπαράθεση με δύο ευαισθητοποιημένες γυναίκες. Σε σκηνοθεσία Πολίνας Ανδρέου. Ακολουθεί συναυλία με τους Ορφέα Περίδη και Μανώλη Ρασούλη. Για πρώτη φορά οι δύο μεγάλοι δημιουργοί εμφανίζονται μαζί στη σκηνή. Θέατρο στις 12/9 και συναυλία στις 15/9. Παραστάσεις ξεκινούν στις 8.45 μ.μ. Σκαλί Αγλαντζιάς (είσοδος ελεύθερη).

ΘΕΑΤΡΟ

Με μήνυμα για τα παιδιά

Το θέατρο Αντίδοτο παρουσιάζει την καινούργια του φετινή παιδική δουλειά με τίτλο «Μια ιστορία την ημέρα...» που στέλλει ένα δυνατό μήνυμα από τις πρώτες κουβέντες που ο πρωταγωνιστής του έργου απευθύνει στους μικρούς θεατές. Σε σκηνοθεσία Ξενάκη Κυριακίδη. Με τους Αντρέι Κρούπα και Κυριακή Κονταξάκη. Πρεμιέρα στις 4 μ.μ. Θέατρο Αντίδοτο (Αποθήκες Αγ. Λαζάρου), Λάρνακα. Πληρ. 24822677.

ΧΟΡΟΣ

Επιθυμίες και όνειρα

Το Χοροθέατρο Ομάδα Πέντε παρουσιάζει το έργο «Ηταν... κάθε φορά» (2009) της Χλόης Μελίδου. Πρόκειται για ένα έργο με έντονα παραδοσιακά στοιχεία και ταυτόχρονα ένα σχόλιο στις επιθυμίες και στα όνειρα. Το κοινό θα έχει την ευκαιρία να συμμετέχει σε μία συζήτηση με τον Βρετανό κριτικό χορού Donald Hutera. Στο πλαίσιο του φεστιβάλ Open House Dance and Performance της Στέγης Σύγχρονου Χορού Λεμεσού. Οίκημα Στέγης Σύγχρονου Χορού Λεμεσού, στις 8.30 μ.μ. Είσοδος ελεύθερη. Πληρ. 99349265.

Δευτέρα 13.9
ΕΚΘΕΣΗ

Λαϊκές τέχνες Λαπήθου

Η έκθεση με τίτλο «Αφιέρωμα στις λαϊκές τέχνες της Λαπήθου» οργανώνεται και παρουσιάζεται στο κοινό από τον Δήμο Λαπήθου και το προσφυγικό σωματείο «Η Λάπηθος». Εγκαίνια στις 7.30 μ.μ. στην αίθουσα «Μελίνα Μερκούρη», στη Λευκωσία, από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κ. Δημήτρη Χριστόφια. Μέχρι τις 18/9.

Τρίτη 14.9
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Επίλεκτα έργα

Συνεχίζεται η ομαδική έκθεση έργων τέχνης επίλεκτων Κυπρίων και ξένων καλλιτεχνών που εγκαινιάστηκε την περασμένη βδομάδα στη Διαχρονική Γκαλερί, Λευκωσία. Μέχρι τις 30/9. Πληρ. 22680145.

Μη χάσετε

ΜΟΥΣΙΚΗ

Μουσικό κουτί

Το Ίδρυμα ARTos προσκαλεί το μουσικόφιλο κοινό σε μια ζωντανή μουσική βραδιά με τη μουσική ομάδα Μουσικό Κουτί, όπου θα παρουσιασθεί μια συλλογή πολύτιμων τραγουδιών από διαφορετικούς χρονικούς και γεωγραφικούς προορισμούς. Στο πρώτο μέρος, «Όπου το Χάος επικρατεί», αντικατοπτρίζονται οι πραγματικότητες στη ζωή πέντε νέων Κυπρίων μουσικών, ενώ το δεύτερο μέρος αποτελεί ένα προσωπικό μουσικό απολογισμό της τραγουδίστριας, με τίτλο «Δεσποινίς ετών 39». Στο τραγούδι η Αγγελίνα Σωτηρίου, στο κλαρινέτο ο Μάριος Μάρκου, στις κιθάρες ο Κώστας Αποκίδης, στα ντραμς-κρουστά ο Πέτρος Κίζας και στο μπάσο η Αντωνία Τσολάκη. Μια οργάνωση του Black Ship Productions. Στο Ίδρυμα ARTos, Λευκωσία, στις 8.30 μ.μ. Είσοδος 10 ευρώ. Πληρ. 22445455

ΜΟΥΣΙΚΗ

Αισιόδοξοι ήχοι

Στο πλαίσιο του καθιερωμένου πια Διεθνούς Φεστιβάλ Κύπρια, το κυπριακό κοινό θα έχει την ευκαιρία να απολαύσει την ορχήστρα Φιλομούζικα Οξφόρδης. Η ορχήστρα αυτή ιδρύθηκε από τον μόνιμο μαέστρο της, δρ Μάριο Παπαδόπουλο, το 1998. Το πρόγραμμα είναι αφιερωμένο στην πεντηκονταετία της Κυπριακής Δημοκρατίας και περιλαμβάνει έργα των Schubert, Χριστόδουλου Γεωργιάδη, Σ. Σέργη και Dvorak. Η συναυλία ολοκληρώνεται συμβολικά μέσα σε μια νότα αισιοδοξίας υπό τους ήχους της «Συμφωνίας του Νέου Κόσμου» του Τσέχου Dvorak. Κυριακή 12/9 στο Μαρκίδειο Θέατρο, Πάφος. Δευτέρα 13/9 στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου. Πληρ. 22463101.

Τετάρτη 15.9
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Διδάσκοντες εκθέτουν

Έκθεση «Perfect F2». Πρόκειται για μια εικαστική συνάντηση των διδασκόντων του Τμήματος Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Frederick. Την έκθεση επιμελείται ο Σάββας Χριστοδουλίδης. Εγκαίνια στις 8 μ.μ. Μέχρι τις 22/9. Γκαλερί Αργώ, Λευκωσία. Πληρ. 22754009.

Σχέσεις ζωής

Έκθεση του Ιωσήφ Χατζηκυριάκου με τίτλο «Volumina Sacra». Ο Κύπριος καλλιτέχνης που ζει και εργάζεται στην Ιταλία εκθέτει τη νέα του δουλειά σε μια έκθεση που επικεντρώνεται στα θέματα που απασχολούν τον ίδιο: Η σχέση του όγκου με τον χώρο και η σχέση του ιερού και του ανίερου στην τέχνη. Εγκαίνια στις 7.30 μ.μ. Μέχρι το τέλος του μήνα. Γκαλερί Κυπριακή Γωνιά, Λάρνακα. Πληρ. 24621109.

ΘΕΑΤΡΟ

Τρικυμία του Σαίξπηρ

Η ομάδα Midas Touch Productions και οι The Lord Chaberlain's Men παρουσιάζουν το έργο «The Tempest» (Τρικυμία) του Γουίλιαμ Σαίξπηρ. Πρόκειται για ένα έργο που συνδυάζει την αγάπη, την κωμωδία και τη μαγεία. Στις 14/9 στο θέατρο Ριάλτο, Λεμεσός. Στις 15/9 στο θέατρο Παλλάς, Λευκωσία. Στις 16/9, 17/9 και 18/9 στο Αρχαίο Ωδείο Πάφου. Πληρ. για Λεμεσό 77777745. Πληρ. για Λευκωσία και Πάφο 99861233, 99631074 και 22320864.

Πέμπτη 16.9
ΜΟΥΣΙΚΗ

Παιδεμοί του έρωτα

Μετά τη μουσική εκπροσώπηση της Κύπρου στο περίφημο Alexandrina World Music

Festival τον περασμένο Απρίλιο, η Δέσποινα Ολυμπίου και το μουσικό σχήμα Κύπριδα Φωνή επανέρχονται με μια συναυλία που τιτλοφορείται «Παιδεμοί του Έρωτα» και αποτελείται από μικρές ερωτικές ιστορίες της μουσικής μας παράδοσης. Στο πλαίσιο των εκδηλώσεων Πολιτιστικό Καλοκαίρι-Φθινόπωρο 2010 Δήμου Κάτω Πολεμιδιών. Δημοτικό υπαίθριο θέατρο «Μάριος Τόκας», Κάτω Πολεμίδια, στις 8.30 μ.μ. Είσοδος ελεύθερη. Πληρ. 99419938.

Αλλιώτικα άσματα

Ο Μιχάλης Σιγανίδης και το συγκρότημα ΦουΜουΣου παρουσιάζουν μια πρωτότυπη και ανατρεπτική παράσταση. Μια διαφορετική μουσική πρόταση, βασισμένη σε μελοποιημένα ποιήματα των Μίλτου Σαχτούρη, Νίκου Α. Ασλάνογλου, Ο. Καγιάμ, Ανδρέα Εμπειρίκου, Λ. Κουκούλα, Πολ Ελιάρ, Σάμουελ Μπέκετ, Γ. Σιγανίδη και Μιχάλη Σιγανίδη. Θέατρο Ριάλτο στις 8.30 μ.μ. Πληρ. 77777745.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Φετιχισμός και μόδα

Ο Κωνσταντίνος Κουγιάλης παρουσιάζει την πρώτη του ατομική έκθεση στη Λευκωσία με τίτλο «Ας φάνε παντεσπάνι». Με εφαλτήριο το κοινωνικό δεδομένο των σύγχρονων κοινωνιών, ο καλλιτέχνης εμπνέεται μια σειρά έργων που επεξεργάζεται τον φετιχισμό και τη μόδα. Γκαλερί Αποκάλυψη, Λευκωσία. Μέχρι τις 28/9. Πληρ. 22300150.

Παρασκευή 17.9
ΜΟΥΣΙΚΗ

Κύπρος της αγάπης

«Πενήντα χρόνια Κύπρος της Αγάπης» είναι ο τίτλος της παράστασης που παρουσιάζεται στο

πλαίσιο των εορτασμών για τα 50χρονα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Τριάντα δύο Κύπριοι ποιητές και 16 Κύπριοι συνθέτες ενώνουν τη φωνή τους σε μια μουσικοχορευτική πανδαισία. Με πρωταγωνιστές τον Βασίλη Λέκκα, τη μουσικοσυνθέτρια Αναστασία Guy, το φωνητικό συγκρότημα Μελωδία και την ομάδα χορού Φαίδρας Καραβοκύρη-Ζένιου. Θέατρο Ριάλτο, Λεμεσός, στις 8.30 μ.μ. Πληρ. 77777745.

Αγάπη για το τραγούδι

Ο Δημήτρης Μακρής επιστρέφει μαζί με οκτώ ταλαντούχους συνεργάτες του, για να ταξιδέψουν το κοινό μελωδικά, νοσταλγικά και ρυθμικά. Παραστάσεις κάθε Παρασκευή. Διαχρονική Μουσική Σκηνή, Λευκωσία. Πληρ. 99783455.

Σάββατο 18.9
ΘΕΑΤΡΟ

Ροβινσώνας και Κρούσος

Η ΕΘΑΛ και η Νεανική (Εφηβική) Σκηνή της παρουσιάζουν το έργο «Ο Ροβινσώνας και ο Κρούσος» των Νίνο ντ' Ιντρόνα και Τζάκομο Ραβίκιο. Μια μεγάλη πλημμύρα αναγκάζει δύο στρατιώτες που οι χώρες τους βρίσκονται σε πόλεμο να ζήσουν μαζί σε μια στέγη. Είναι εχθροί και επιπλέον δεν μιλούν την ίδια γλώσσα. Πώς θα επικοινωνήσουν; Είναι δυνατόν να επιβιώσουν σε αντίξοες συνθήκες; Σε μετάφραση Ξένιας Καλογεροπούλου και σκηνοθεσία Μάρτιν Σάρνχορστ. Με τους Ανδρέα Νικολαΐδη και Γιάννη Ιωάννου. Πρεμιέρα στις 18/9 στις 8.30 μ.μ. Παραστάσεις 19/9 και 26/9 στις 6.30 μ.μ. Τεχνοχώρος ΕΘΑΛ, Λεμεσός. Πληρ 25877827.

Επιμέλεια: **ΜΑΡΙΑ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ**
art@kathimerini.com.cy

Εκδηλώσεις - Ελλάδα

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ
Κυριακή 12.9

Γυναίκες - μούσες στον καμβά

«Η Γυναίκα ως Μούσα, 1900-1950» είναι ο τίτλος της έκθεσης που παρουσιάζεται έως τις 21 Νοεμβρίου στο Μουσείο Ηρακλειδών και περιλαμβάνει ενενήντα υδατογραφίες, χαρακτικά και σχέδια από τις συλλογές της Εθνικής Πινακοθήκης, του Μουσείου Αλεξάνδρου Σούτζου, της Alpha Bank κ. ά. Ηρακλειδών 16, Θησείο

ΜΟΥΣΙΚΗ
Δευτέρα 13.9

Συναυλίες στην Τεχνόπολη

Εναρξη του Ark Festival στην Τεχνόπολη που περιλαμβάνει συναυλίες των Αγγελάκα, Π. Παυλίδη & The B-Movies, Monika, Γιάννη Χαρούλη, Maraveyas Ilegal, Rous, The Burger Project, Leon, The Voyage Limpid Sound κ. ά. Οι πόρτες ανοίγουν σήμερα και αύριο στις 5.30 μ. μ. Πειραιώς 100, Γκάζι

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
Δευτέρα 13.9

Είκοσι χρόνια ενιαία Γερμανία

Εκθέσεις, σινεμά, video installation, berlin band περιλαμβάνει η σειρά εκδηλώσεων με θέμα «Είμαστε ένας λαός. 20 χρόνια επανενωμένη Γερμανία στην Ευρώπη» που διοργανώνουν το Ινστιτούτο Γκαίτε και η πρεσβεία της Γερμανίας. Θα διαρκέσει έως τις 27 Σεπτεμβρίου. Ομήρου 14 - 16

ΠΕΡΦΟΡΜΑΝΣ
Κυριακή 12.9

Mir Festival στην Αθήνα

Με ενδιαφέρουσες περφόρμανς, πχντικές εγκαταστάσεις, εκθέσεις, προβολές, αφιερώματα και παραστάσεις συνεχίζεται έως και το Σάββατο (18/9) σε διάφορους χώρους της Αθήνας το Mir Festival. Μεταξύ των καλλιτεχνών που συμμετέχουν είναι οι περφόρμερ Vincent Dupont, ο Ane Lan, η Βρετανίδα χορεύτρια Anushiye Yarnell, οι Ελληνες χορογράφοι Χριστίνα Βασιλείου και Κώστας Τσιούκας κ. ά. Φέτος πραγματοποιείται αφιέρωμα στους πρωτοποριακούς Θαν. Ρεντζή και Δημήτρη Αληθεινό. www. mirfestival. gr

ΘΕΑΤΡΟ
Τετάρτη 15.9

Πρεμιέρα για τα «Δημήτρια»

Η παράσταση «Λα Πουπέ» του Βαγγέλη Χατζηγιαννίδη ανοίγει το καλλιτεχνικό πρόγραμμα των 43ων Δημητρίων στη Θεσσαλονίκη. Παίζει και σκηνοθετεί η Αννα Κοκκίνου. Ωρα έναρξης 9.15 μ. μ. Δημοτικό Θέατρο Καλαμαριάς. Θεσσαλονίκη

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ
Παρασκευή 10.9

Εκθεση έργων του Αρι Γεωργίου

Το Μουσείο Αλεξ Μυλωνά σε συνεργασία με το Ελληνικό Κέντρο Φωτογραφίας παρουσιάζουν την έκθεση «Αποσπάσματα και Απογραφές» με έργα του Αρι Γεωργίου. Η έκθεση διοργανώνεται στο πλαίσιο του Athens Photo Festival. Πλ. Ασωμάτων 5

ΧΟΡΟΣ
Σάββατο 18.9

Ινδική κλασική χορογραφία

Παράσταση ινδικού κλασικού χορού «Μπαράτα Νατιάμ» με τον Rajib Sahab και τη δρα Sucheta Chapekar παρουσιάζει ο καλλιτεχνικός οργανισμός «Μορφές Εκφρασης» του Θωμά Κινδύνη. Μια βραδιά με κλασικές χορογραφίες σε θέματα εμπνευσμένα από την ινδική μυθολογία. Ωρα έναρξης 9 μ. μ. Αλκμήνης 13, Κάτω Πετράλωνα

Επιμέλεια:
ΝΕΛΛΗ ΑΜΠΡΑΒΑΝΕΛ
abravanel@kathimerini.gr

Ματιές στον κόσμο

ΒΕΝΕΤΙΑ
ΕΚΘΕΣΗ
Peggy Guggenheim Collection
www.guggenheim-venice.it

«Adolph Gottlieb». Στενός φίλος του Μαρκ Ρόθκο, ο Αντολφ Γκότλιμπ συνδέθηκε με το κίνημα του αμερικανικού αφηρημένου εξπρεσιονισμού, ωστόσο μερικά από τα πιο ενδιαφέροντα έργα του χρονολογούνται από την περίοδο που προηγήθηκε. Ηταν ένας από τους πρώτους Αμερικανούς καλλιτέχνες που αφομοίωσαν με επιτυχία τις σουρεαλιστικές ιδέες, πειραματιζόμενος με την «αυτόματη» ζωγραφική που βασιζόταν στην ασυνείδητη διανοητική δραστηριότητα. Ενδιαφερόταν πολύ για την αρχαϊκή τέχνη και την τέχνη των ιθαγενών της Αμερικής, ιδιαίτερα των Εσκιμώων της Αλάσκας. Στα έργα του συχνά εμφανίζονται συμβολικές μορφές από την τέχνη των ιθαγενών, όπως σ' αυτόν τον πίνακα που έχει τίτλο «The Enchanted Ones» (1945) και αναφέρεται στα θύματα του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Η έκθεση στη Βενετία περιλαμβάνει πίνακες από όλη τη διαδρομή του, ανάμεσά τους μερικούς στο στυλ που αποκαλούσε «πικτογραφικό», όπου ο καμβάς είναι χωρισμένος σε ορθογώνια κομμάτια. Παρουσιάζονται επίσης έργα από τις σειρές «Εκρήξεις» και «Τοπία». Εως τις 9 Ιανουαρίου.

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΕΚΘΕΣΗ
Palais des Beaux-Arts
www.bozar.be

«GEO-graphics: Ενας χάρτης της καλλιτεχνικής πρακτικής στην Αφρική, στο παρελθόν και στο παρόν». Στο πλαίσιο του φεστιβάλ «Afrique Visionaire», που οργανώθηκε για να τιμηθεί η επέτειος των 50 χρόνων ανεξαρτησίας 17 αφρικανικών χωρών, η έκθεση παρουσιάζει πάνω από 200 αντικείμενα τέχνης από την Αφρική, τα οποία χρονολογούνται από τον 16ο έως τον 20ό αιώνα - ανάμεσά τους μάσκες, γλυπτά και μουσικά όργανα. Πολλά από τα εκθέματα ανήκουν στη συλλογή του Βασιλικού Μουσείου Κεντρικής Αφρικής του Βελγίου, ενώ οκτώ αφρικανικές γκαλερί τέχνης, από το Κάιρο ώς το Λάγος, έχουν δανείσει έργα σύγχρονων Αφρικανών καλλιτεχνών, τα οποία παρουσιάζονται σε ειδικό τμήμα της έκθεσης. Εκτίθενται, μεταξύ άλλων, βίντεο εγκαταστάσεις του Αιθίοπα καλλιτέχνη Τέο Εσέτου και φωτογραφίες του Τζορτζ Οσόντι με θέμα τη ζωή στην περιοχή του Δέλτα του Νίγηρα. Εως τις 26 Σεπτεμβρίου.

ΚΟΠΕΓΧΑΓΗ
ΕΚΘΕΣΗ
Statens Museum for Kunst
www.smk.dk

«Bob Dylan: The Brazil Series». Εχοντας αφήσει τη σφραγίδα του στο μουσικό τοπίο του 20ού αιώνα, ο Μπομπ Ντίλαν εξακολουθεί να είναι παραγωγικός στα 69 του χρόνια, και όχι μόνο στο πεδίο της μουσικής. Καθώς συνεχίζεται η Never Ending Tour, η «περιοδεία χωρίς τέλος» που τον έφερε και στην Αθήνα φέτος, ο Ντύλαν βρίσκει χρόνο να επιδοθεί σε μια άλλη καλλιτεχνική αδυναμία του. Η ενασχόλησή του με τη ζωγραφική χρονολογείται ήδη από τη δεκαετία του '60 - απόδειξη τα εξώφυλλα δίσκων που φιλοτέχνησε, όπως το «Music from Big Pink» και το «Self Portrait». Το 1994 κυκλοφόρησε ένα λεύκωμα με έργα του, τα οποία παρουσίασε αργότερα σε γκαλερί της Γερμανίας και του Λονδίνου. Τα έργα που παρουσιάζονται στην Κοπεγχάγη τα ζωγράφισε μετά από παραγγελία του Εθνικού Μουσείου Τέχνης της δανικής πρωτεύουσας («ήταν μια αναπάντεχη και συναρπαστική πρόσκληση» είπε). Οπως δείχνει και ο τίτλος της έκθεσης, είναι εμπνευσμένα από τα ταξίδια του στη Βραζιλία: φαβέλες του Ριο, τοπία της Μπαΐας, πορτρέτα γυναικών, στιγμιότυπα από την καθημερινή ζωή (εδώ ο «Καβγάς»). Εως τις 30 Ιανουαρίου.

ΛΟΝΔΙΝΟ
ΘΕΑΤΡΟ
Noel Coward Theatre
www.deathtraptheplay.com

«Deathtrap». Το θρίλερ του Αϊρα Λέβιν, γραμμένο το 1978, παρουσιάζεται σε μια νέα παραγωγή σκηνοθετημένη από τον Μάθιου Γουόρτσας. Ο Σάιμον Ράσελ Μπιλ ερμηνεύει τον Σίντνεϊ Μπρελ, έναν μεσόκοπο θεατρικό συγγραφέα που η έμπνευσή του έχει στερέψει και ζηλεύει τον Κλίφορντ, έναν πρώην μαθητή του που κάνει τα πρώτα επιτυχημένα του βήματα. Οταν ο Μπρελ καλεί στο σπίτι του τον νεαρό συγγραφέα για να συζητήσουν το έργο του δεύτερου, την «Παγίδα θανάτου», τα πράγματα ξεφεύγουν από κάθε έλεγχο, με κωμικοτραγικές συνέπειες. Ο Ράσελ Μπιλ, ο οποίος θεωρείται από πολλούς ο καλύτερος θεατρικός ηθοποιός της Βρετανίας, δίνει και εδώ μια εξαιρετική ερμηνεία. Πολύ καλός επίσης, στον ρόλο του Κλίφορντ, είναι ο νεαρός Αμερικανός σταρ Τζόναθαν Γκροφ («Glee», «Spring Awakening») που εμφανίζεται για πρώτη φορά στο Γουέστ Εντ. Στην κινηματογραφική διασκευή του έργου, πρωταγωνιστές ήταν ο Μάικλ Κέιν και ο Κρίστοφερ Ριβ. Οι παραστάσεις θα συνεχιστούν έως τις 22 Ιανουαρίου.

Μάθημα μουσικής

Η ζωή του Γκαμπριέλ Μετσού (1629-1667) ήταν σύντομη, ωστόσο ο Ολλανδός ζωγράφος άφησε πίσω του σημαντικό έργο. Εχοντας δεχτεί επιρροή από τον Βερμέερ, τον Γκέριτ Ντάου, τον Πίτερ ντε Χόοχ και άλλους καλλιτέχνες του ολλανδικού «χρυσού αιώνα», ο Μετσού ακολούθησε τη δική του διαδρομή ζωγραφίζοντας αρχικά πίνακες θρησκευτικής θεματολογίας και προχωρώντας στο είδος όπου είχε τις καλύτερες επιδόσεις: την απεικόνιση σκηνών της καθημερινότητας – από καβγάδες σε λαϊκές γειτονιές μέχρι στιγμιότυπα από τη ζωή των αστών (εδώ το «Μάθημα μουσικής», 1858). Παρουσιάζοντας περίπου σαράντα πίνακές του, ανάμεσά τους μερικούς που ανακαλύφθηκαν και αποκαταστάθηκαν πρόσφατα, η έκθεση «Gabriel Metsu:Rediscovered Master of the Dutch Golden Age» στην Εθνική Πινακοθήκη της Ιρλανδίας, στο Δουβλίνο (έως 5/12), δίνει έμφαση στα έργα αυτά, ενώ περιλαμβάνει επίσης πορτρέτα, νεκρές φύσεις και πίνακες με θρησκευτικό θέμα.

ΜΟΣΧΑ
ΕΚΘΕΣΗ
Μουσείο Πούσκιν
www.artsmuseum.ru

«Σύναξις. Ελληνική Τέχνη 1450-2000. Εικόνες σε ξύλο και χαρτί». Η έκθεση παρουσιάζει 135 θρησκευτικά έργα που χρονολογούνται από τον 15ο έως τον 20ό αιώνα και προέρχονται, στο μεγαλύτερο μέρος τους, από δύο σημαντικές ελληνικές συλλογές: τη Συλλογή Βελιμέζη και τη Συλλογή Μαργαρίτη. Πολλές από τις εικόνες είναι έργα διάσημων ζωγράφων (από τον Ανδρέα Ρίτζο και τον Μιχαήλ Δαμασκηνό έως τον Φώτη Κόντογλου και τον Ράλλη Κοψίδη), ενώ στη συλλογή Βελιμέζη ανήκει και ένα έργο του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου, η μικρή εικόνα «Πιετά με αγγέλους» που τη ζωγράφισε πριν από την αναχώρησή του από την Κρήτη. Η έκθεση είναι διοργανωμένη σε τρεις ενότητες ανεξαρτήτως της χρονολογικής σειράς δημιουργίας των αγιογραφιών: Αγγελοι και Μάρτυρες, Μαριολογικός κύκλος (εδώ η «Κοίμησις της Θεοτόκου», έργο του Νικολάου Κουτούζη από τις αρχές του 19ου αιώνα), Χριστολογικός κύκλος. Το μουσείο Πούσκιν, που συνεργάστηκε για την πραγματοποίηση της έκθεσης με το Μουσείο Μπενάκη και το Ιδρυμα Αλέξανδρος Ωνάσης, παρουσιάζει τρεις σημαντικές κρητικές εικόνες από τις δικές του συλλογές, ενώ το μουσείο Αντρέι Ρουμπλιόφ έχει παραχωρήσει μια εικόνα του Χριστού, επίσης της Κρητικής Σχολής, η οποία ανήκε στη συλλογή Κωστάκη και δωρήθηκε, μαζί με άλλες μεταβυζαντινές εικόνες του Ελληνα συλλέκτη, στο ρωσικό κράτος.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
ΘΕΑΤΡΟ
Longacre Theater
www.longacretheater.com

«La Cage aux Folles». Το «Κλουβί με τις τρελές», το μιούζικαλ του 1983 που είχε ως έμπνευση την ομώνυμη γαλλική ταινία, αναβιώνει στο Μπρόντγουεϊ σε μια νέα παραγωγή από τον σκηνοθέτη Τέρι Τζόνσον, που τιμήθηκε με βραβείο Τόνι. Με θέμα ένα γκέι «αταίριαστο ζευγάρι» και τις περιπέτειές του όταν ο ένας μεταμφιέζεται σε γυναίκα για να υποδεχτούν, σαν συμβατικό αντρόγυνο, τον ανυποψίαστο γιο του συντρόφου του, το δημοφιλές μιούζικαλ εστιάζει στην αντοχή των οικογενειακών αξιών ακόμα και στις πιο ανορθόδοξες καταστάσεις. Πρωταγωνιστούν ο Κέλσεϊ Γκράμερ και ο Ντάγκλας Χοτζ, οι οποίοι υμνήθηκαν από τους κριτικούς για τις ερμηνευτικές επιδόσεις τους.

Επιμέλεια: **ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΤΟΥΠΑΚΗ**

SOS, Χόλιγουντ ξανακαλεί Μόσχα

Με το «Salt», μια περιπέτεια καταιγιστικής δράσης, ο Ψυχρός Πόλεμος επιστρέφει στην αιχμή της μαζικής κουλτούρας

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΟΥΡΑ**

Στην εκπνοή της δεκαετίας του '80, λίγο πριν από την κατάρρευση του Τείχους του Βερολίνου που σήμανε και ψυχολογικά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου, στο Χόλιγουντ είχε ήδη αρχίσει η νέα μεταψυχροπολεμική εποχή. Το 1988, στην «Αποστολή εκτός έδρας», ο Αρνολντ Σβαρτσενέγκερ υποδύθηκε ένα ρόλο πιο γκροτέσκ και απ' αυτόν στον «Κόναν τον βάρβαρο»: τον αδιάφθορο Ιβάν Ντάνκο, το πιο σκληρό καρύδι της μοσχοβίτικης αστυνομίας, που προσγειώνεται στο Σικάγο με αποστολή να στριμώξει έναν Γεωργιανό της μαφίας των ναρκωτικών. Ο λιγομίλητος και ψυχρός Ντάνκο, προκειμένου να εκτελέσει την αποστολή που του έχει αναθέσει η κομμουνιστική πατρίδα, πρέπει να γίνει φίλος με έναν εκρηκτικό και χειμαρρώδη Αμερικανό συνάδελφό του. Την ίδια χρονιά, ο έτερος σούπερ σταρ της χολιγουντιανής περιπέτειας των '80s, ο Σιλβέστερ Σταλόνε, ξεκαθάριζε τους τελευταίους λογαριασμούς του με τους «κόκκινους» στο Αφγανιστάν στο δεύτερο σίκουελ του «Ράμπο». Σήμερα, το Χόλιγουντ ξαναγυρνάει στα παλιά. Το «Salt» ξαναβάζει τον Ψυχρό Πόλεμο στην αιχμή της μαζικής κουλτούρας. Η πρωταγωνίστριά του, η Ατζελίνα Τζολί, είναι εντυπωσιακή στον ρόλο ενός θηλυκού Τζέιμς Μποντ.

Η Ατζελίνα Τζολί είναι εντυπωσιακή στον ρόλο ενός θηλυκού Τζέιμς Μποντ: η Εβελιν Σολτ, πράκτορας της CIA, σώζεται από ένα Γκουαντάναμο της Βόρειας Κορέας όταν η υπηρεσία της την ανταλλάσσει με Βορειοκορεάτη κατάσκοπο.

Η ταυτότητα

Ποια είναι η Εβελιν Σολτ; Στο ξεκίνημα της ταινίας είναι το θύμα σε μια σκηνή βασανιστηρίων. Αμέσως μετά μαθαίνουμε πως πρόκειται για μια πράκτορα της CIA, που η υπηρεσία της τη γλιτώνει από ένα Γκουαντάναμο της Βόρειας Κορέας, ανταλλάσσοντάς την με έναν Βορειοκορεάτη κατάσκοπο. Η ανταλλαγή λαμβάνει χώρα στην ουδέτερη ζώνη ανάμεσα στη Β. και τη Ν. Κορέα και θυμίζει σκηνές από παλιές κατασκοπικές περιπέτειες στο περίφημο Checkpoint Charlie στο ψυχροπολεμικό Βερολίνο. Στη συνέχεια, η εικόνα της Σολτ θολώνει και η ταινία μετατρέπεται σε μια περιπετειώδη καταιγίδα σαν και αυτές που έζησε ο Τζέισον Μπορν στην τριλογία που βασίστηκε στα βιβλία του Τζον Λάντλαμ.

Το όνομα της Εβελιν Σολτ ηχεί σαν τις συμφωνίες SALT μεταξύ ΗΠΑ και ΕΣΣΔ για τον έλεγχο των πυρηνικών.

Η Σολτ και ο Μπορν είναι σαν κινηματογραφικοί απόγονοι του Τζέιμς Μποντ σε μια εποχή που δύσκολα ταυτοποιείται το «ιδεολογικό» DNA των κατασκόπων. Το παρελθόν τους είναι σκοτεινό και οι περιπέτειές τους μοιάζουν. Ο εχθρός που τους απειλεί είναι εσωτερικός, ταυτισμένος με (παρα)κρατικούς μηχανισμούς.

Ο Μπορν, που πάσχει από αμνησία, έρχεται αντιμέτωπος με την «οικογένειά» του που τον έχει μετατρέψει σε ζωντανή πολεμική μηχανή. Αξιοσημείωτο, ότι δεν τον απασχολεί ούτε για μια στιγμή η φυσική του ρίζα. Τα ίδια περίπου ισχύουν και για την Σολτ, η οποία στο μεγαλύτερο μέρος της ταινίας καταδιώκεται από τους συναδέλφους της στη CIA που τη θεωρούν εκτελεστικό βραχίονα μιας κομμουνιστικής συνωμοσίας.

Η σημειολογία

Στο «Salt» υπάρχει ένας κακός σαν τους ψυχωσικούς του Ιαν Φλέμινγκ, που απειλούν την παγκόσμια τάξη πραγμάτων στις ιστορίες του Τζέιμς Μποντ. Στο παρελθόν, στην ΕΣΣΔ, στα χρόνια της κορύφωσης του Ψυχρού Πολέμου, μάζεψε μικρά παιδιά σε ίδρυμα και τα μετέτρεψε σε «γενίτσαρους» με σκοπό ένα τρομοκρατικό πυρηνικό χτύπημα που θα έχει ως αποτέλεσμα το ολοκαύτωμα της Αμερικής. Στο παρόν, οι επίλεκτοι «γενίτσαροι», που κρατούν κομβικές θέσεις σε CIA και Πεντάγωνο, περιμένουν το σήμα για την Αποκάλυψη.

Ο σκηνοθέτης του «Salt», ο Αυστραλός Φίλιπ Νόις, εμπνέεται από το παρωχημένο μοτίβο του Ψυχρού Πολέμου για μια σύγχρονη περιπέτεια καταιγιστικής δράσης, πλημμυρισμένη από σεναριακές υπερβολές που την κάνουν χαοτική και χάρτινη. Ο εφιάλτης της πυρηνικής καταστροφής επανέρχεται σε ένα παρόν όπου το μοίρασμα του κόσμου δεν είναι σαφές όπως στο παρελθόν και η φράση «ψυχρός πόλεμος» έχει αλλάξει σε «τρομοκρατία». Το μόνο ξεκάθαρο σημείο, παρά το γκρίζο χρώμα με το οποίο χαρτογραφείται, είναι ένα επικίνδυνο σημείο τριβής μεταξύ κομμουνισμού και ελεύθερου κόσμου, για να χρησιμοποιήσουμε τα παλιά κλισέ. Μια λωρίδα γης στην κορεατική χερσόνησο που σήμερα είναι η πιο στρατιωτικοποιημένη ζώνη στον πλανήτη. Εκεί αρχίζει σαν θρίλερ η ιστορία της Σολτ, που τ' όνομά της ηχεί όπως και οι περιβόντες συμφωνίες SALT μεταξύ ΗΠΑ και ΕΣΣΔ για τον έλεγχο των πυρηνικών όπλων.

Η «σημειολογία» του «Salt» έχει κι άλλες εκπλήξεις. Ο σημερινός πρόεδρος των ΗΠΑ επελέγη να 'ναι λευκός, μάλλον για να παραπέμπει στο παρελθόν. Ομως, το όνομα του Ρώσου προέδρου παραπέμπει στο σήμερα. Το Μεντβέντεφ έγινε Ματβέγιεφ για να αποφευχθεί η ταύτιση της μυθοπλασίας με την πραγματικότητα. Πάντως, Αραβας αυτή τη φορά δεν υπάρχει.

dbouras@kathimerini.gr

Δείτε

Salt (2010)
Η κατασκοπική περιπέτεια του Φίλιπ Νόις θυμίζει την τριλογία του Τζέισον Μπορν, αλλά και το κλασικό θρίλερ «Ο άνθρωπος της Μαντζουρίας». Μία πράκτορας της CIA βρίσκεται στη δίνη μιας συνωμοσίας. «Είναι δυνατή σαν άντρας, αλλά αγαπάει τα ψηλά τακούνια», αυτό την κάνει εκρηκτική και ενδιαφέρουσα κατά την Αντζελίνα Τζολί. Η ερμηνεία της είναι ολόκληρη η ταινία.

Το ορφανό (Orphan, 2009)
Χολιγουντιανό μεταφυσικό θρίλερ από τον Ισπανό Ζομ Κολέ Σερά, χτισμένο πάνω στα σεναριακά μοτίβα του «Εξορκιστή» και της «Προφητείας». Ενα ζευγάρι Αμερικανών μετά τον θάνατο του παιδιού τους υιοθετούν ορφανό κοριτσάκι από τη Ρωσία. Το παιδί, εξηπέρ στο κλασικό πιάνο, είναι ενσάρκωση του σατανά. (Σε dvd)

Ο άνθρωπος της Μαντζουρίας (The Manchurian Candidate, 1962)
Ασπρόμαυρο ψυχροπολεμικό πολιτικό θρίλερ του Τζον Φρακενχάιμερ. Αμερικανός στρατιωτικός, παρασημοφορημένος για την δράση του στον πόλεμο της Κορέας, αποδεικνύεται όργανο του εχθρού. Στη διάρκεια της αιχμαλωσίας του υπέστη πλύση εγκεφάλου από τους κομμουνιστές που σχεδιάζουν τη διείσδυσή τους στο Οβάλ Γραφείο. Με τον Φρανκ Σινάτρα. (Σε dvd, χωρίς υποτίτλους στο Amazon).

Απόρρητος φάκελος Ιπκρες (The Ipcress File, 1965)
Το καλύτερο ίσως κατασκοπικό θρίλερ του αγγλικού κινηματογράφου έχει σκηνοθέτη τον Καναδό Σίντνεϊ Φιούρι και πρωταγωνιστή τον Μάικλ Κέιν. Ο πράκτορας Χάρι Πάλμερ βρίσκεται στον αντίποδα του Τζέιμς Μποντ. (Σε dvd).

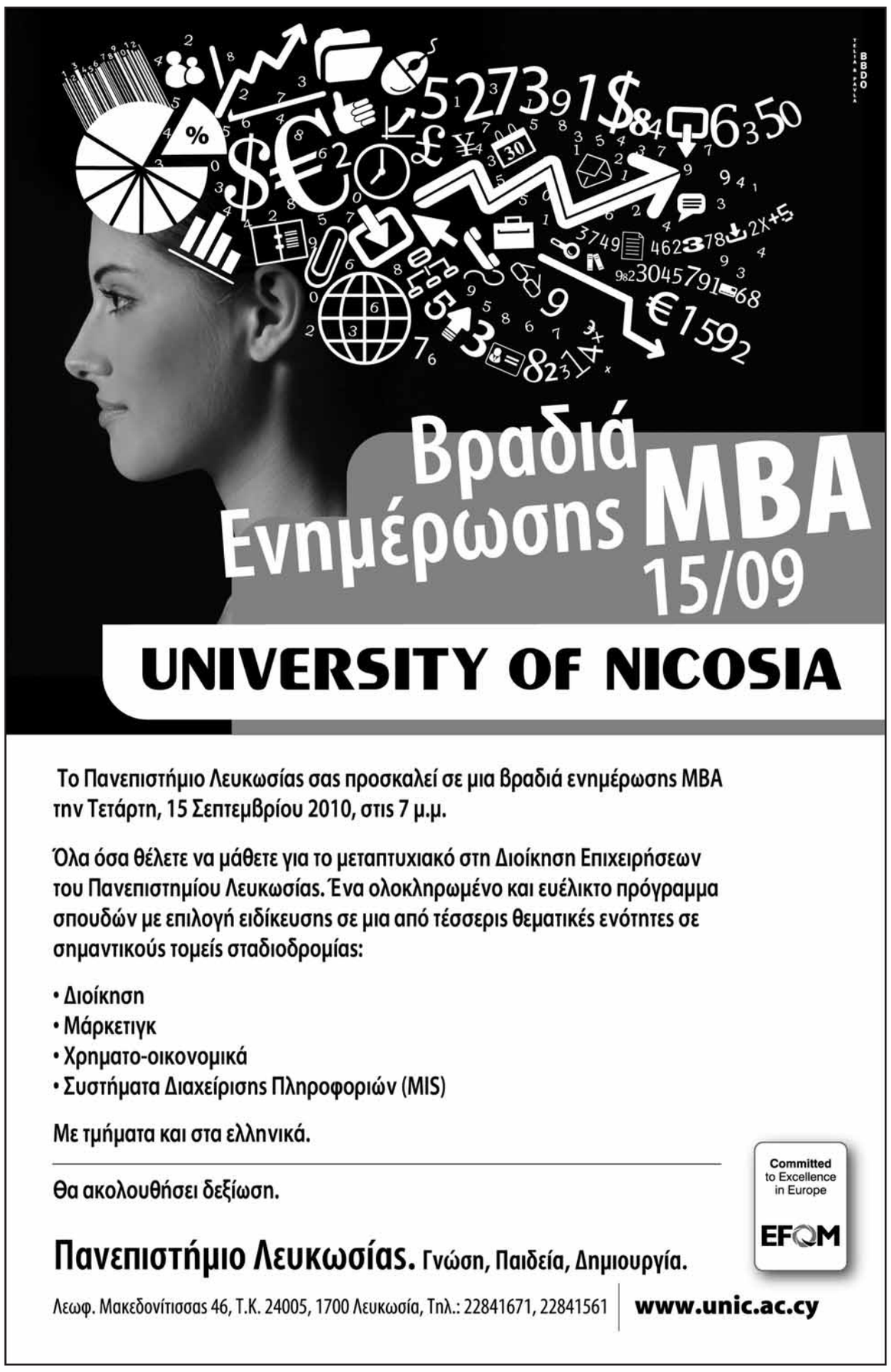

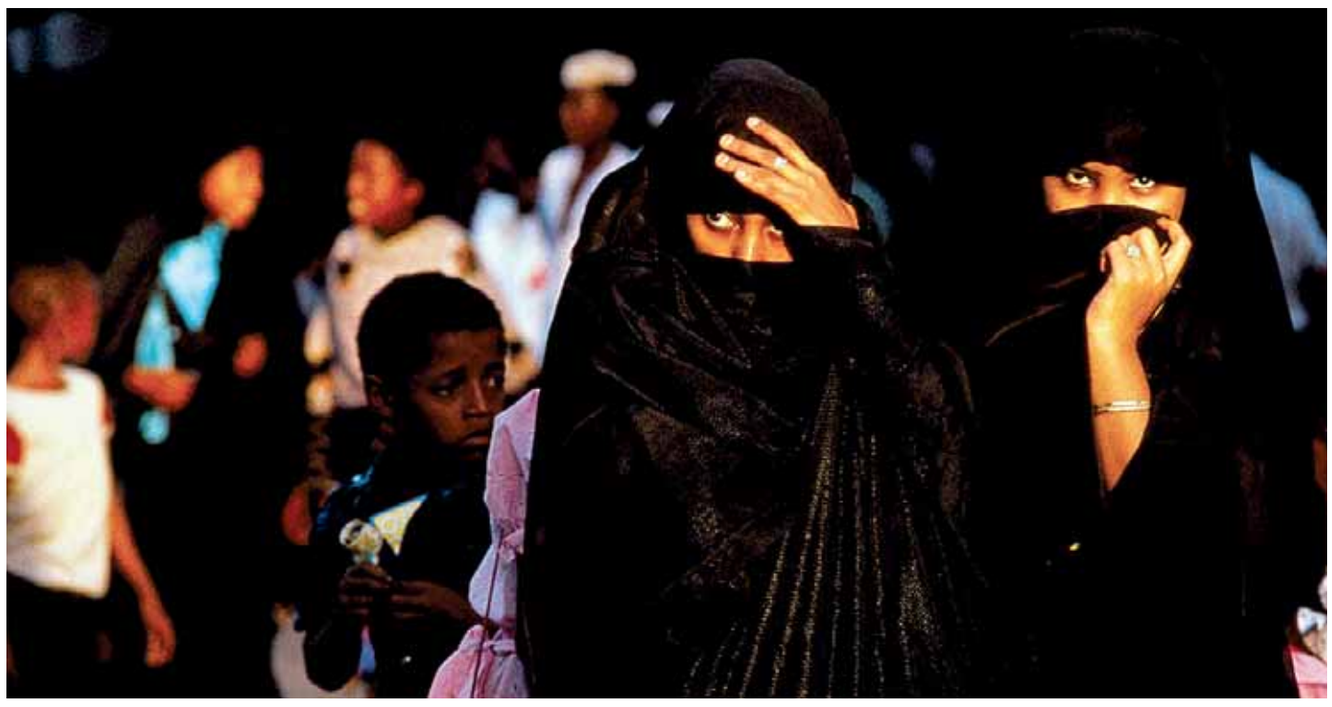

Το πνεύμα του ιερού μουσουλμανικού νόμου παραμένει σε πολλές περιοχές της λεγόμενης «βαθιάς Τουρκίας» ζωντανό και όταν έρχεται η ώρα για την τιμωρία, παίρνει τη μορφή του «εγκλήματος τιμής».

Εγκλήματα τιμής στην Τουρκία

Του **ΗΛΙΑ ΜΑΓΚΛΙΝΗ**

Μία από τις πιο ενδιαφέρουσες πληροφορίες που μας προσφέρει η σειρά συνεντεύξεων, που απαρτίζουν το «Νουράν» της Αϊσέ Ονάλ, προέρχεται από σημείωση του μεταφραστή του βιβλίου, Αλέξη Καλοφωλιά: ότι η χώρα μας, η Ελλάδα, «είναι το μόνο ευρωπαϊκό κράτος στο οποίο ισχύει ο ιερός νόμος του Ισλάμ (σαρία), διά νόμου (Ν. 147/1914). Η επίλυση των οικογενειακών και κληρονομικών διαφορών των μουσουλμάνων πολιτών έχει ανατεθεί (Ν. 1920/1991) στους ιεροδίκες (μουφτήδες). Στην Τουρκία, η σαρία καταργήθηκε το 1926. Το Συμβούλιο της Ευρώπης με το ψήφισμα 1740/2010 κάλεσε την Ελλάδα να καταργήσει τη σαρία, που σημειωτέον είναι νόμος άγραφος». Βεβαίως, μολονότι στην Τουρκία η σαρία έχει καταργηθεί, όπως αποδεικνύεται και από το «Νουράν», το πνεύμα του ιερού μουσουλμανικού νόμου παραμένει σε πολλές περιοχές της λεγόμενης «βαθιάς Τουρκίας» ζωντανό και όταν έρχεται η ώρα για την τιμωρία, παίρνει τη μορφή του «εγκλήματος τιμής»: πατέρας, αδελφός ή/και θείος δολοφονούν ή διατάζουν τη δολοφονία της συζύγου, της κόρης, της ανιψιάς επειδή, π.χ., «κοιτούσε άντρες». Πρόκειται, βέβαια, για ένα στίγμα που μας ήταν πολύ οικείο και στην Ελλάδα (πολύ ενδιαφέρουσα κοινωνιολογική μελέτη για τα εγκλήματα τιμής στη χώρα μας κατά τη δεκαετία του '50 είχε κυκλοφορήσει παλαιότερα από τις εκδόσεις Νεφέλη).

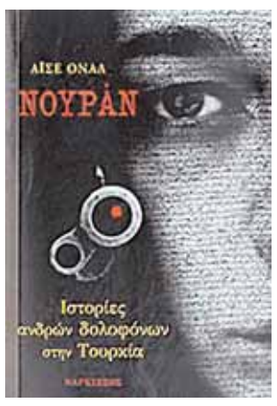

Αϊσέ Ονάλ, «Νουράν. Ιστορίες ανδρών δολοφόνων στην Τουρκία» Μετάφραση, Αλέξης Καλοφωλιάς, Εκδόσεις Νάρκισσος, σελ. 312

Στο «Νουράν», λοιπόν, η Τουρκάλα δημοσιογράφος Αϊσέ Ονάλ, βραβευμένη αλλά και σταμπαρισμένη από φονταμενταλιστές ισλαμιστές καθώς και από την τουρκική κυβέρνηση κατά καιρούς, παραθέτει τις συνεντεύξεις που πήρε από άνδρες κρατούμενους στην Τουρκία, οι οποίοι καταδικάστηκαν για τον φόνο της μητέρας τους, της αδελφής τους ή της κόρης τους. Το «Νουράν» δεν αναφέρεται μόνον σε περιπτώσεις που αφορούν τη «βαθιά Τουρκία» αλλά και σε ιδιαιτέρως ειδεχθή εγκλήματα τα οποία έλαβαν χώρα στους κόλπους μουσουλμανικών κοινοτήτων στη Μεγάλη Βρετανία. Είναι γνωστό, εξάλλου, ότι ορισμένοι μουσουλμάνοι μετανάστες μεταφέρουν στο δυτικό κράτος που τους φιλοξενεί τις σκοταδιστικές αντιλήψεις με τις οποίες γαλουχήθηκαν. Αυτό συχνά τους φέρνει σε άμεση σύγκρουση με τα παιδιά τους, τα οποία βρίσκονται ξαφνικά να μεγαλώνουν σε κοινωνίες με πολλά και σοβαρά προβλήματα, αλλά και με κατακτήσεις πάνω σε θεμελιώδη και ζωτικά ζητήματα που σχετίζονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ελευθερία έκφρασης και κινήσεων του ατόμου και, βέβαια, της γυναίκας: «μιλούσε με άντρες», «βαφόταν και ντυνόταν δυτικά», «είχε αριθμούς αγνώστων στο κινητό της», «αντιμιλούσε», «δεν ήθελε τον άντρα που της προξένεψαν» - θάψτε την ζωντανή λοιπόν.

Το αποτέλεσμα είναι μια σειρά σοκαριστικών εξομολογήσεων εκ μέρους των ανδρών, οι οποίες έρχονται να μας υπενθυμίσουν ότι η περίφημη «σχετικότητα» μεταξύ των αξιών διαφορετικών πολιτισμών, στην οποία τόσο επιμένει η μεταμοντέρνα λογική, δεν είναι κάτι απόλυτο.

Μια ακτινογραφία του εθνικισμού

«Ο εθνικισμός στην πολιτική ψυχολογία»
Κυριάκος Τζιαμπάζης, Εκδόσεις ΙΚΜΕ, 2010

Του **ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ**

Σε ένα πολιτικό δοκίμιο, «Ο εθνικισμός στην πολιτική ψυχολογία» (Εκδόσεις ΙΚΜΕ, 2010), ο Κυριάκος Τζιαμπάζης διερευνά τις ψυχολογικές καταστάσεις μέσα στις οποίες αναπτύσσεται και στη συνέχεια ανατροφοδοτείται ο εθνικισμός. Πεδίο αναφοράς του είναι κυρίως η Κύπρος και το Κυπριακό, αντλεί όμως και από άλλα πεδία εκφάνσεων του εθνικιστικού φαινομένου. Μέσα από πληθώρα παραδειγμάτων, διαγράφει τη διαδικασία μέσα από την οποία η «εθνικιστική ψυχολογία» μετατρέπει ένα σύνολο «παραποιημένων και υπεραπλουστευμένων αντιλήψεων για τους ανθρώπους άλλων εθνοτήτων σε αρνητικές παραστάσεις, διαχωρίζοντας το «εκείνοι» από το «εμείς». Μέσα σε αυτή την εσωτερική διεργασία, που λειτουργεί στο επίπεδο τόσο της ατομικής όσο και της ομαδικής συνείδησης, ο συγγραφέας εντοπίζει ως θεμελιώδες στοιχείο του εθνικισμού τον επιθετικό και γενικά συγκρουσιακό του χαρακτήρα.

Ως βασικά χαρακτηριστικά του εθνικισμού βλέπει τη μυθική κατασκευή του έθνους και της εθνικής ιστορίας (πρβλ. Benedict Anderson: Imagined Communities), τη μεταδοτικότητα, μέσα από τον «μη κριτικό μιμητισμό» και τον «μηχανισμό της υποβολής» που μπορεί να πάρει μορφή «πανδημίας», την τάση για ομογενοποίηση και στο πραγματικό και στο συμβολικό πεδίο (πρβλ. μαζικές εκδηλώσεις, φαιοχίτωνες, μελανοχίτωνες, σύμβολα κ.ά.), τον εθνοκεντρισμό, τη λειτουργία μέσα από «πεποιθήσεις» και στερεότυπα», τον «φόβο» και τις «προκαταλήψεις» ως «ψευδή αντανάκλαση της πραγματικότητας» και τέλος, ως επιστέγασμα όλων των πιο πάνω χαρακτηριστικών, τη «βία». Γενική διαπίστωση του συγγραφέα είναι ότι ο εθνικισμός προϋποθέτει την ύπαρξη «εχθρού». Κι αν δεν υπάρχει, θα τον δημιουργήσει.

Ο Κυριάκος Τζιαμπάζης στο υπό κρίση δοκίμιο δεν εξαντλείται στην κριτική ανάλυση του εθνικισμού. Εκκινώντας από την τραυματική εμπειρία του 2004 και ανασκοπώντας την τρέχουσα διαπραγματευτική διαδικασία, με στόχο την επίτευξη λύσης που να επανενώνει την πατρίδα μας, αναζητεί την «αλληλεγγύη» ως «κοινωνική αξία και συνεκτικό στοιχείο του κοινωνικού ιστού» που «ενώνει αντί να διαιρεί και να αντιπαραθέτει τους ανθρώπους», που «βρίσκει τη γενεσιουργό της αιτία μέσα από την υπεράσπιση του κοινού συμφέροντος». Απορρίπτοντας τον «νεοεθνικισμό» Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, αυτό που βλέπει ως μετάλλαξη του αλυτρωτισμού σε έμμονη ιδέα για μονοεθνικό κράτος, αναζητά διέξοδο στο μεταεθνικό κράτος και για την επίτευξη του στόχου αυτού, ζητά να αντιπαραταχθεί στον εθνικισμό «η ιδεολογία της αποδοχής της διαφορετικότητας και της πολυπολιτισμικότητας», ώστε να εδραιωθούν η ταυτότητα του «Κύπριου πολίτη» και η έννοια του «κοινού κράτους».

Ο ίδιος ο συγγραφέας δηλώνει επιλογικά πως δεν είναι ολοκληρωμένη η ανάλυσή του και αναγνωρίζει ότι έχει ελλείψεις. Μια τέτοια έλλειψη, μια αδυναμία θα λέγαμε, είναι η απουσία μιας συνεκτικής επιστημονικής διερεύνησης των εσωτερικών ψυχολογικών διεργασιών αναφορικά με τις διάφορες εκφάνσεις του εθνικισμού, όπως θα ανέμενε κανείς από τον τίτλο και, αντ' αυτής, η έμφαση στην εμπειρική ανάπτυξη του θέματος. Ίσως όμως αυτό να ήταν συνειδητή επιλογή του συγγραφέα, καθώς φαίνεται να στοχεύει όχι στον ακαδημαϊκό ερευνητή, αλλά στο ευρύ αναγνωστικό κοινό. Ούτως ή άλλως, το βιβλίο δεν παύει να είναι μια παραστατική ακτινογραφία του εθνικισμού.

Πρώτα σε πωλήσεις

Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες

Αυτήν την εβδομάδα		Εβδομάδες στη λίστα
1.	**Η μοίρα της σύγχρονης Ελλάδας, του Κώστα Αξελού, μετ. Κατερίνα Δασκαλάκη (Νεφέλη).** Ενα επίκαιρο κείμενο του Ελληνα φιλόσοφου γραμμένο τη δεκαετία του '50.	10
2.	**Συνάντηση, του Μίλαν Κούντερα, μετ. Γιάννης Χάρης (Εστία).** Ενα ακόμα δοκίμιο γραμμένο σαν μυθιστόρημα για υπαρξιακά θέματα, παλιούς έρωτες, σκέψεις και αναμνήσεις.	13
3.	**Το στρατηγικό βάθος, του Αχμέτ Νταβούτογλου, μετ. Ν. Ραπτόπουλος (Ποιότητα).** Μια ανάλυση που βοηθάει να κατανοήσουμε τον τρόπο που δρα η τουρκική διπλωματία.	14
4.	**Συνδεδεμένοι, η εκπληκτική δύναμη των κοινωνικών δικτύων και πώς αυτά διαμορφώνουν τη ζωή μας, των Nicholas Christakis και James Fowler (Κάτοπτρο).** Ανατομία των σύγχρονων σχέσεων.	25
5.	**Δημοκρατικός Στρατός Ελλάδος 1946-1949, του Νίκου Μαραντζίδη (Αλεξάνδρεια).** Μια συνολική εικόνα του ΔΣΕ και η επανατοποθέτηση του φαινομένου στο πλαίσιο της δεκαετίας του '40.	17
6.	**Κατά κεφαλήν καλλιέργεια, του Χρήστου Γιανναρά (Ιανός).** Μερικές διαπιστώσεις για τα φαινόμενα σήψης της ελληνικής κοινωνίας και τη διέξοδό της.	1
7.	**Η Μεγάλη Ιδέα, του Βασίλη Κρεμμυδά (Τυπωθήτω).** Μια καταγραφή των μεταμορφώσεων του εθνικού ιδεολογήματος.	13
8.	**Οδοιπορικό στις χώρες της Βίβλου, του Ρεζίς Ντεμπρέ, πρ. Σταύρος Ζουμπουλάκης, μετ. Αννα Καρακατσούλη (Πόλις).** Πορεία και ερωτήματα στις χώρες της Βίβλου.	9
9.	**Χριστιανοί στον δημόσιο χώρο, του Σταύρου Ζουμπουλάκη (Εστία).** Η πολιτισμική συμπεριφορά όσων ασπάζονται τον χριστιανισμό.	4
10.	**Βία, έξι λοξοί στοχασμοί, του Σλάβοϊ Ζίζεκ, μετ. Νεκ. Καλαϊτζής (Scripta).** Η βία έτσι όπως εμφανίζεται σε διαφορετικές πλευρές της κοινωνίας και του πολιτισμού.	18

Τα προβλήματα διαφθοράς της ελληνικής κοινωνίας και πού βρίσκεται το φως στο τούνελ.

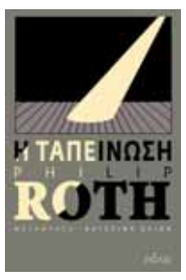

Λίγο πριν από το τέρμα της ζωής επιστρέφουν οι ανασφάλειες.

Λογοτεχνία

Αυτήν την εβδομάδα		Εβδομάδες στη λίστα
1.	**Το νησί, της Βικτόρια Χίσλοπ, μετ. Μιχ. Δελέγκος (Διόπτρα).** Η Σπιναλόγκα και η τοπική κοινωνία όταν η λέπρα ήταν ακόμη ταμπού.	4
2.	**Ο αγαπημένος μαθηματικός τύπος του καθηγητή, της Yoko Ogawa, μετ. Παναγιώτης Ευαγγελίδης (εκδ. Αγρα).** Ενας λαμπρός 60χρονος καθηγητής, έπειτα από ένα ατύχημα, ζει με μια βραχεία μνήμη μόλις 80 λεπτών.	4
3.	**Το τελευταίο τσιγάρο, της Λένας Μαντά (Ψυχογιός).** Ενας ήρωας που βρίσκεται διαρκώς σε κρίσιμες αποφάσεις και αναζητεί ένα τσιγάρο...	15
4.	**Δέκα ετών, διαζευγμένη, της Ναζούντ Αλι, μετ. Θωμάς Σκάσσης (Μοντέρνοι Καιροί).** Η αληθινή ιστορία μιας 10χρονης από την Υεμένη που τόλμησε να ζητήσει διαζύγιο!	9
5.	**Η ταπείνωση, του Φίλιπ Ροθ, μετ. Κατερίνα Σχινά (Πόλις).** Οταν ο ηθοποιός Σάιμον Αξλερ ανακαλύπτει στα 60 του ότι έχει χάσει ταλέντο και αυτοπεποίθηση.	14
6.	**Δωροθέα ντε Ροπ, του Γιώργου Πολυράκη (Ψυχογιός).** Η ζωή μιας Λεττονής βαρόνης στην Αθήνα του Μεσοπολέμου.	11
7.	**Η ξυπόλυτη των Αθηνών, της Φιλομήλας Λαπατά (Καστανιώτης).** Μια ιστορία με ιστορίες στην Αθήνα της Μπελ Επόκ.	10
8.	**Ενας Τσετσένος σκύλος στη Μασσαλία, του Μισέλ Μεζονέβ, μετ. Αλίκη Κεραμίδα (Πόλις).** Μια ηλικιωμένη δολοφονείται σε προάστιο της Μασσαλίας και στην κηδεία παρευρίσκονται δυο τρεις γείτονες και ο σκύλος της.	1
9.	**Γυναικών μικρές και πολύ μικρές ιστορίες, του Μιχάλη Γκανά (Μελάνι).** Η καταβύθιση ενός ποιητή στον πεζό λόγο και στις όψεις πολλών γυναικών.	20
10.	**Ο παλαιοβιβλιοπώλης Μέντελ και η αόρατη συλλογή, του Στέφαν Τσβάιχ, μετ. Μαρία Τοπάλη (Αγρα).** Δύο νουβέλες για το πάθος της εμμονής και της συλλογής. Για τη διαφορετικότητα.	2

Ενα οδοιπορικό για τη διαφορετική πολιτισμική πορεία που πήραν τελικά οι λαοί που ζουν μέχρι σήμερα στις χώρες της Βίβλου.

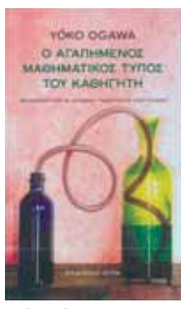

Πώς είναι να ζει κανείς με μνήμη που διαρκεί μόλις 80 λεπτά και μετά διαγράφει τα πάντα;

Η «Κ» προτείνει

Επιστροφή στην πατρίδα των παιδικών χρόνων και σε όσα σημαδεύουν τους ανθρώπους.

Το άγραφο χαρτί, του Σάκη Τότλη (Ποταμός). Οταν οι πρώτες μνήμες και αναμνήσεις της παιδικής ηλικίας είναι ό,τι μας συνοδεύει πάντα. Εκεί ανατρέχει ο πεζογράφος Σάκης Τότλης από την Εδεσσα, και αφηγείται σκηνές τραγικές, κωμικές, κωμικοτραγικές, πάντως τρυφερές σ' αυτό το βιβλίο, σκηνές που αποτυπώνουν την αθωότητα και τη σκληρότητα της παιδικής ηλικίας.

Τα στοιχεία αυτή την εβδομάδα έδωσαν τα βιβλιοπωλεία:
Αναγνώστης (Πυρσινέλλα 11, Ιωάννινα), **Ελευθερουδάκης** (αλυσίδα), **Εστία** (Σόλωνος 60, Αθήνα), **Ευριπίδης** (Ανδρέα Παπανδρέου 11, Χαλάνδρι), **Ιανός** (Αθήνα, Θεσσαλονίκη), **Μικρός Κοραής** (Παπάγου 7 και Αριστοφάνους, Χαλάνδρι), **Metropolis** (αλυσίδα), **Οιωνός** (Κολοκοτρώνη 11, Λαμία), **Παπασωτηρίου** (αλυσίδα), **Πάπυρος** (Απλωταριάς 42-44, Χίος), **Πολιτεία** (Ασκληπιού 1-3, Αθήνα), **Πρωτοπορία** (Γεροκωστοπούλου 31-33, Πάτρα).

• Τα συνεργαζόμενα βιβλιοπωλεία δίνουν αριθμό των αντιτύπων που πουλήθηκαν, στη διάρκεια της περασμένης εβδομάδας.

Επιμέλεια: **ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ**

Νέες εκδόσεις

ΚΛΑΣΙΚΟΙ

ΜΙΛΑΝ ΚΟΥΝΤΕΡΑ
Συνάντηση
μετ. Γιάννης Η. Χάρης
εκδ. Βιβλιοπωλείον της Εστίας
σελ. 218

Αλλο ένα δοκίμιο γραμμένο σαν συναρπαστικό μυθιστόρημα. Στο έργο αυτό ο Κούντερα χτίζει το δικό του Πάνθεον, όπου συναντιούνται οι σκέψεις του και οι αναμνήσεις, τα παλιά υπαρξιακά και αισθητικά θέματά του και οι παλαιοί του έρωτες – ο Ραμπελέ, ο Γιάνατσεκ, ο Φελίνι, ο Μαλαπάρτε. Μερικοί από τους σύντομους σταθμούς της περιδιάβασής του είναι ο μοντερνισμός του Φράνσις Μπέικον και του Σάμουελ Μπέκετ· το ιστορικό μυθιστόρημα και η αισθητική επιταγή του πρώτου μεγάλου επικού ποιητή, του Ομήρου· η Ελλάδα που κατοικεί ταυτόχρονα στον ανατολικοευρωπαϊκό και τον δυτικοευρωπαϊκό κόσμο, και η Γιουγκοσλαβία, που με δεμένα μάτια όδευε προς τον χαμό.

MAX NORDAU
Ο κατά συνθήκην γάμος
μετ. Λουκάς Θανασέκος
εκδ. Ροές
σελ. 112 - 7 ευρώ

Το ψέμα του γάμου συνίσταται στο ότι υμνεί την αμοιβαιότητα στον έρωτα. Κατά τον συγγραφέα, μόνον όσοι ακούνε τη φωνή της φύσης, με μια εκατέρωθεν βαθιά έλξη, μπορούν να δώσουν στον γάμο το βαθύτερό του νόημα, που είναι η διαιώνιση και η βελτίωση του είδους.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΤΡΟΣ ΠΙΚΡΟΣ
Τουμπεκί
εισ. Χριστίνα Ντουνιά
εκδ. Αγρα
σελ. 448 - 21 ευρώ

Τελευταίο μέρος της τριλογίας «Χαμένα κορμιά», το «Τουμπεκί» (1927) του Πέτρου Πικρού διερευνά το κρυφό πρόσωπο της πόλης, οδηγώντας τον αναγνώστη στους σκοτεινούς δρόμους του κοινωνικού περιθωρίου. Ο τίτλος του έργου δεν ορίζει απλώς την ιδιωματική γλώσσα αυτού του χώρου αλλά και τη σχέση του με την κοινωνία της εποχής. Στη μεταφορική της σημασία, η λέξη τουμπεκί, που θα πει είδος καπνού για τον ναργιλέ, παραπέμπει στον υπόκοσμο, ενώ στόχος του συγγραφέα είναι να αναφερθεί συνολικά στο διεφθαρμένο κοινωνικό σύστημα.

Ελληνικά ονόματα
14 ιστορίες από νέους συγγραφείς
προλ. Μένης Κουμανταρέας
εκδ. Κέδρος
σελ. 269

Το βιβλίο περιέχει δεκατέσσερα πορτρέτα υπαρκτών προσώπων, γραμμένα από νέους συγγραφείς. Αθλητές, ηθοποιοί, συγγραφείς, μουσικοί, ζωγράφοι αλλά και κατάδικοι και ληστές. Ζαβιτσιάνου, Βακαλόπουλος, Σκαλκώτας, Μερκούρη, Κακλαμανάκης, Παγκρατίδης... «Διαβάζοντας τους συγγραφείς αυτού του τόμου», αναφέρει ο Μένης Κουμανταρέας, «έχω την εντύπωση ότι με το πρόσχημα να μιλήσουν για παλιά και γνωστά πρόσωπα, έχουν να μας πουν νέα και άγνωστα πράγματα, που εγώ τουλάχιστον ως παλαιότερος δεν τα είχα υποπτευθεί. Και αυτό, για μένα τουλάχιστον, έχει το μεγαλύτερο ενδιαφέρον. Αξίζει να τους διαβάσουμε λοιπόν, και να τους πιστέψουμε στο μέτρο που κι εκείνοι γίνονται πιστευτοί».

ΛΕΥΚΩΜΑ

ΕΛΠΙΔΟΦΟΡΟΣ ΙΝΤΖΕΜΠΕΛΗΣ
Αρτα 1881 - 1941
εκδ. Παρασκήνιο
σελ.130

Μελέτη για την Αρτα σε μια κρίσιμη περίοδο για την ιστορία της πόλης, καθώς στη διάρκεια αυτών των εξήντα χρόνων οι αλλαγές υπήρξαν σαρωτικές. Η πόλη χάνει το τουρκικό χρώμα της, γίνεται όλο και πιο ελληνική. Το πλούσιο φωτογραφικό υλικό του τόμου συνοδεύεται από κείμενα χαρακτηριστικά για την εποχή, την πόλη, τους κατοίκους, τα ήθη και τα έθιμα.

ΒΙΟΛΟΓΙΑ

ΡΙΤΣΑΡΝΤ ΡΑΝΓΚΕΜ
Παίρνοντας φωτιά
Πώς η μαγειρική μας έκανε ανθρώπους
μετ. Γιάννης Δήμας
εκδ. Αβγό
σελ. 273 - 17 ευρώ

Ειδικός στα πρωτεύοντα θηλαστικά, ο συγγραφέας παρουσιάζει μια προκλητική εναλλακτική εξήγηση σε εκείνη που πρότεινε ο Δαρβίνος: η εξελικτική επιτυχία του ανθρώπου είναι αποτέλεσμα της μαγειρικής. Αναπτύσσοντας μια επαναστατική θεωρία για την καταγωγή μας, ο Ράνγκεμ αποδεικνύει ότι η μετάβαση από τα ωμά φαγητά στα μαγειρεμένα ήταν ο παράγοντας-κλειδί στην ανθρώπινη εξέλιξη. Η ανθρωπότητα ξεκίνησε όταν οι πρόγονοί μας άρχισαν να χρησιμοποιούν τη φωτιά.

ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ

ΙΟΥΛΙΑ ΠΙΤΣΟΥΛΗ
Ηρακλής, ο ήρωας μέσα μας
Ενα ταξίδι αυτογνωσίας με οδηγό τον μύθο του Ηρακλή
εκδ. Εσοπτρον
σελ. 280 - 19 ευρώ

Ο μύθος του Ηρακλή μάς συμπαρίσταται στην ατομική μας προσπάθεια να κάνουμε τους προσωπικούς μας άθλους· εκείνους που θα επιλέξουμε, αλλά κυρίως αυτούς που θα μας καλέσει η ίδια η ζωή να φέρουμε εις πέρας, ανακαλύπτοντας τον μεγαλειώδη αληθινό μας εαυτό και ανοίγοντας τον δικό μας δρόμο προς την πνευματική διάσταση της ύπαρξής μας.

ΤΑΞΙΔΙΑ

JAN MORRIS
Τεργέστη
Η έννοια του πουθενά
μετ. Αθηνά Δημητριάδου
εκδ. Πάπυρος **σελ.** 264

Η Αγγλίδα συγγραφέας ζωντανεύει την ιστορία της Τεργέστης από την περίοδο ακμής της κατά την Αυτοκρατορία των Αψβούργων μέχρι τα χρόνια του φασισμού, τις μίζερες μέρες του Ψυχρού Πολέμου, την πτώση και την ανάκαμψή της.

Επιμέλεια: **Ζ.Π.Χ.**

Το γενέθλιο κεφάλαιο του νέου ελληνισμού

Τα ασκητικά κείμενα της «Φιλοκαλίας» συνδέονται με τα σημερινά προβλήματα

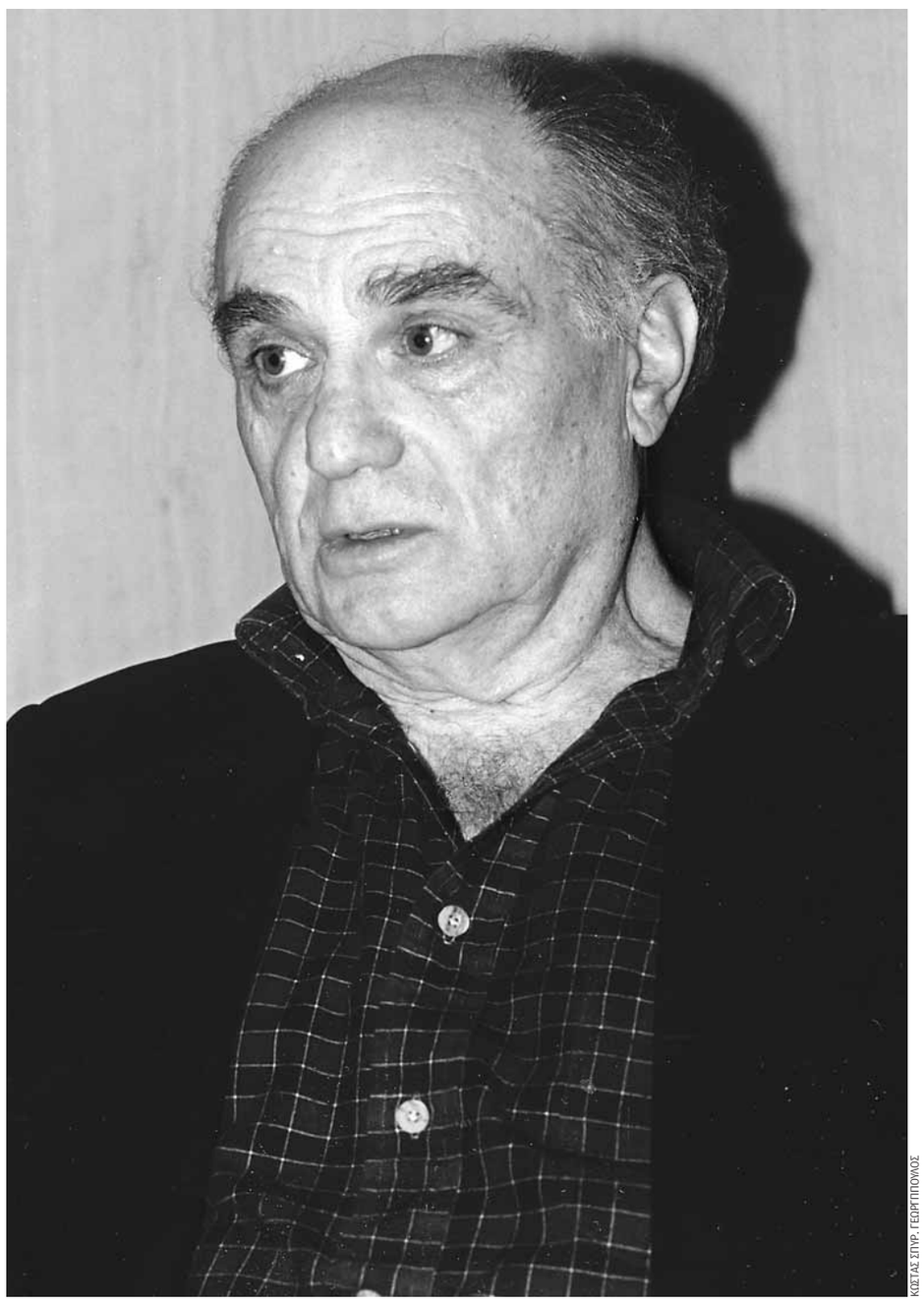

ΚΩΣΤΑΣ ΣΠΥΡ. ΓΕΩΡΓΠΠΟΥΛΟΣ

Ο Στέλιος Ράμφος με το έργο του αυτό άνοιξε διάπλατα τις πύλες για μια σε βάθος φιλοσοφική, ανθρωπολογική, αλλά και θεολογική ενδοσκόπηση.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΡΑΜΦΟΣ
Το αδιανόητο τίποτα. Φιλοκαλικά ριζώματα του νεοελληνικού μηδενισμού
εκδ. Αρμός, **σελ.** 489

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ***

Αν διερωτάται κανείς σε τι βασίστηκε η αινιγματική διατύπωση του Μπερντιάγεφ, στο έργο του «Πηγές του ρωσικού κομμουνισμού», ότι ο μηδενισμός έκανε την εμφάνισή του στα πνευματικά θεμέλια της Ορθοδοξίας, και αν με οδύνη διαπιστώνει πως η σημερινή διεθνής απαξίωση του ελληνικού κράτους ως τόπου διαφθοράς χρειάζεται κάποια σε βάθος ανθρωπολογική ανάλυση, τότε δεν έχει παρά να μελετήσει το τελευταίο βιβλίο του Στέλιου Ράμφου, «Το αδιανόητο τίποτα. Φιλοκαλικά ριζώματα του νεοελληνικού μηδενισμού», ένα πραγματικά συγκλονιστικό δοκίμιο φιλοσοφικής ανθρωπολογίας.

Είναι γνωστό πως η συντριπτική πλειοψηφία της μετά τον Κοραή νεοελληνικής διανόησης, καθώς και μεγάλο τμήμα του πολιτικού κόσμου, με πάθος προβάλλουν τα ιδεώδη της νεωτερικότητας ως καταστατικό όραμα για τη διαμόρφωση της νεοελληνικής ταυτότητας. Αντίθετα η βαθιά ριζωμένη στην ελληνική συνείδηση Ορθόδοξη πνευματικότητα, με τα «επιτεύγματα και τα αδιέξοδα της βυζαντινής κοινωνίας», ουσιαστικά απαγορεύει στον νεοέλληνα «να βγει από το παρελθόν στον καθαρό αέρα και να αναπνεύσει». Το πρώτο ρεύμα, κατά τον Ράμφο, «κοιτάζει γραμμικά το μέλλον», ενώ το δεύτερο «ταυτίζεται αγχωτικά με το παρελθόν», με αποτέλεσμα την υποδόριο διαμόρφωση μιας σχιζοφρενικής κατάστασης που τελικά «διχάζει την ψυχή μας».

Αυτό, λοιπόν, που κανείς σοβαρός μελετητής δεν διανοήθηκε μέχρι σήμερα να ξεδιαλύνει -άλλωστε η συντριπτική πλειοψηφία της νεώτερης ελληνικής διανόησης αγνοεί τον πλούτο της βυζαντινής πνευματικότητας- το επιχειρεί με έντονα κριτικό πνεύμα ο Ράμφος στο τελευταίο αυτό έργο της τριλογίας του (τα δύο προηγούμενα ήταν «Ο Καημός του ενός», το 2000, και «Το Μυστικό του Ιησού», το 2006), αναλύοντας τη συμβολή της Φιλοκαλίας, «τη φημισμένη ανθολογία ασκητικών και ησυχαστικών κειμένων, που οργώνει αμέσως ή εμμέσως τις συνειδήσεις των χριστιανών της ορθόδοξης Ανατολής τους τελευταίους δύο και πλέον αιώνες», στη διαμόρφωση της νεοελληνικής ταυτότητας. Για τον Ράμφο η ανθολογία αυτή του Νικοδήμου του Αγιορείτη και του Μακαρίου Νοταρά αποτελεί έργο «καταστατικής σημασίας για τον νεώτερο ελληνισμό (κάτι μάλιστα σαν) γενέθλιο κεφάλαιο του Νέου ελληνισμού».

Ασκητές

Μέσα από τις σελίδες του βιβλίου του Ράμφου παρελαύνουν τα μεγάλα ονόματα της νηπτικής και ησυχαστικής παράδοσης της χριστιανικής Ανατολής: από τους γενάρχες του είδους Ευάγριο Ποντικό και Μακάριο, τον Διονύσιο Αρεοπαγίτη, τον Μάρκο τον Ασκητή, τον Διάδοχο Φωτικής, τον Μάξιμο τον Ομολογητή και τον Συμεών τον Νέο Θεολόγο, μέχρι τον Νικηφόρο τον Μονάζοντα, τον Γρηγόριο τον Σιναΐτη και τον Γρηγόριο τον Παλαμά, αλλά και τους μεταγενέστερους Κάλλιστο και Ιγνάτιο Ξανθόπουλους, επιλεκτικά έργα των οποίων περιλαμβάνονται στη Φιλοκαλία, ενώ επιχειρείται και σύντομη, αλλά πολύ κατατοπιστική, αναφορά σε δύο πιο πρόσφατα έργα: τη «Νηπτική θεωρία» ενός αγιορείτη «απηλπισμένου μοναχού» και τα «Οράματα και θάματα» του Μακρυγιάννη, ως επιλεγόμενα της σταδιακής δημιουργίας «κενού εαυτού» του ορθόδοξου νεοέλληνα.

Αναψηλάφηση των σχέσεων ανάμεσα στην «ατομικότητα» και την «κοινωνία» με άκρως κριτικές απόψεις για θέματα που μέχρι σήμερα αποτελούσαν ταμπού της νεώτερης Ορθοδοξίας.

Η ανάγνωση, βέβαια, των κειμένων αυτών δεν γίνεται με την ουδέτερη μέθοδο της ξερής ιστορικής παρουσίασης των απόψεων των συγγραφέων, «τη γραμματολογική προσέγγιση των κειμένων με τη μηχανιστική αναλυτική της μέθοδο». Ο Ράμφος επιχειρεί μια «πνευματική κατανόηση», αφού όπως πολύ ορθά υποστηρίζει «ένα κείμενο δεν λέει οτιδήποτε ούτε κάτι ορισμένο». Με την εδραιωμένη μάλιστα πεποίθηση περί «ανυπαρξίας ανθρωπολογικού προβληματισμού τόσο στην ορθόδοξη παράδοση όσο και στη νεοελληνική γραμματεία», θεωρεί τη Φιλοκαλία «προνομιακό πεδίο ανθρωπολογικής προσεγγίσεως της νεοελληνικής ιδεολογίας», αφού οι ζυμωμένοι με τη Φιλοκαλία ορθόδοξοι της νεωτερικής εποχής μετεωρίζονται «ανάμεσα σε ουράνια προσδοκία και απομαγεμένη ιστορικότητα».

Το έργο αυτό του Ράμφου, με το οποίο στην ουσία επιχειρείται αναψηλάφηση των σχέσεων ανάμεσα στην «ατομικότητα», ενός από τους βασικούς πυλώνες της νεωτερικότητας, και «κοινωνίας», ακρογωνιαίου λίθου του χριστιανικού συστήματος, έχει πολλαπλούς αποδέκτες. Για τη νεωτερική διανόηση του τόπου μας αποτελεί πρόκληση για μια εκ νέου φιλοσοφική ενασχόληση με την Ορθόδοξη πνευματικότητα. «Θα ήταν ολέθριο, διατείνεται ο συγγραφέας, να εξακολουθεί η αναμέτρηση (μεταξύ νεωτεριστών/εκσυγχρονιστών και παραδοσιακών ή σχηματικά μεταξύ Κοραή και Νικοδήμου) στην προσδοκία ενός τελικού νοκ άουτ, ενώ αντιθέτως η μεγάλη σύνθεση θα επιτρέψει να στραφούμε στον χρόνο και τον άνθρωπο του μέλλοντος γονιμοποιώντας τα ζωντανά κοιτάσματα του παρελθόντος στον σημερινό κόσμο».

Τα μηνύματά του όμως για την Ορθόδοξη θεολογική διανόηση είναι ασυγκρίτως πιο βασανιστικά. Γιατί με τις βαθυστόχαστες, και επιστημονικά τεκμηριωμένες, φιλοσοφικές και ανθρωπολογικές αναλύσεις του -απ' την αρχή ξεκαθαρίζει και «προδιαθέτει» πως δεν γράφει «σαν θεολόγος, μολονότι προσπάθησε να ξεκλειδώσει ένα βιβλίο προσευχής»- ουσιαστικά προβαίνει στην αποδόμηση της για πολλούς ιερότερης παραμέτρου της νεώτερης Ορθοδοξίας. Της επικρατήσασας δηλαδή θεώρησης του Ορθόδοξου Ανατολικού χριστιανισμού αποκλειστικά μέσα από την οπτική γωνία του ησυχασμού και γενικότερα του παλαμισμού. Ο Ράμφος, πέραν της συχνά-πυκνά επαναλαμβανόμενης θέσης του, πως το όλο φιλοκαλικό σύστημα, αλλά και ολόκληρη η μεταβυζαντινή θεολογία έχουν τις ρίζες τους «στη νεοπλατωνική επιλογή της Εκκλησίας», με όλους σχεδόν του νηπτικούς να επαναλαμβάνουν, με τις αναγκαίες βέβαια τροποποιήσεις, το σκεπτικό του Ευαγρίου Ποντικού, προχωράει και σε άκρως κριτικές απόψεις για θέματα που μέχρι σήμερα αποτελούσαν ταμπού της νεώτερης Ορθοδοξίας.

Σταχυολογώ ενδεικτικά μερικές από τις εκτιμήσεις του: Η εξέλιξη της σκέψης και η κατάφαση στο υποκειμενικό άτομο «στο Βυζάντιο ματαιώθηκε, επειδή η ομάδα με τα στερεότυπά της (ο λόγος περί της αντι-ουμανιστικής περί τον Παλαμά μερίδας) αφάνισε την ατομικότητα ακριβώς όταν ώρθριζε». «Η επιβολή του παλαμισμού με τη Μεγάλη Σύνοδο του 1351 έθεσε τη χριστιανική Ανατολή συλλήβδην εκτός ιστορίας». «Η διάκριση μεταξύ θείας ουσίας και ακτίστων ενεργειών συνεπάγεται μια ανθρωπολογία κλειστού αισθήματος που αποκλείει τη διαμόρφωση του αυτοσυνειδήτου υποκειμένου και μια εσχατολογία που αποκλείει ή ακρωτηριάζει την ιστορικότητα».

Χωρίς να διατείνεται ότι έχει πει το τελευταίο λόγο για την ουσία των πραγμάτων, ο Ράμφος με το έργο του αυτό άνοιξε διάπλατα τις πύλες για μια σε βάθος φιλοσοφική, ανθρωπολογική, αλλά και θεολογική, ενδοσκόπηση. Ενα έργο (αλλά και ολόκληρη η τριλογία του) που κανείς σοβαρός μελετητής δεν μπορεί στο μέλλον να αγνοήσει.

* Ο κ. Πέτρος Βασιλειάδης είναι καθηγητής του ΑΠΘ.

«Εξτρεμιστές με τα πράσινα» ή αληθινοί περιβαλλοντιστές;

Οργανώσεις που δραστηριοποιούνται σε διάφορες χώρες επιδίδονται σε ακρότητες υπό το μανδύα της οικολογίας

Του **ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Την πρώτη Σεπτεμβρίου του 2010 ένα νέο κεφάλαιο παράνομης δράσης άνοιξε στην Ελλάδα. Για πρώτη φορά μια οργάνωση, με το περίεργο όνομα «Αντισπισιστική Δράση» ανάρτησε στο Διαδίκτυο μια προκήρυξη, αναλαμβάνοντας την ευθύνη για την απελευθέρωση 60.000 ζώων μινκ από εκτροφεία της Σιάτιστας και της Καστοριάς. «Αποφασίσαμε να χτυπήσουμε τη βιομηχανία γούνας και ειδικότερα τις σιχαμένες "πόλεις της γούνας" Σιάτιστα και Καστοριά», έγραψαν. «Είμαστε ενάντια στην καταπίεση, την εκμετάλλευση και τη φυλάκιση που αυτός ο πολιτισμός έχει δημιουργήσει απέναντι σε κάθε ζωντανό ον. Σε αυτές τις απελπισμένες μέρες ακόμα παλεύουμε για την ελευθερία. Να τρώτε βίγκαν στα οδοφράγματα».

«Οικοτρομοκράτες» ή «ριζοσπάστες οικολόγοι» εμφανίστηκαν και στην Ελλάδα. Είναι ένας νέος πονοκέφαλος για τις διωκτικές αρχές

Το πρώτο πρόβλημα με τέτοιου τύπου ενέργειες είναι ο χαρακτηρισμός τους. Οι διωκτικές αρχές όποτε βλέπουν παράνομη πράξη με ιδεολογική αιτιολόγηση την βαφτίζουν τρομοκρατική. Εξ ου και ο όρος «Οικοτρομοκρατία» ή «Οικολογική τρομοκρατία». Ο όρος όμως είναι προβληματικός. Υπάρχουν πράξεις βίαιες, όπως είναι οι εμπρησμοί «αντιοικολογικών επιχειρήσεων», αλλά υπάρχουν και πράξεις που δεν τρομοκρατούν κανένα. Δεν είναι τυχαίο ότι πολλοί αξιωματούχοι ασφαλείας χαρακτήρισαν ακόμη και ενέργειες δημόσιας ανυπακοής της Greenpeace «οικολογική τρομοκρατία». Εξ άλλου, ποιος μπορεί να τρομοκρατηθεί από το «σπάικινγκ», το μπήξιμο δηλαδή καρφιών σε κορμούς δένδρων, ώστε να καταστραφούν τα αλυσοπρίονα κατά την υλοτόμηση;

Ακόμη και οι άνθρωποι που ειδικεύονται στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας δεν δείχνουν να θεωρούν σημαντική απειλή τις πράξεις των ακραίων οικολόγων. Μιλώντας παλιότερα στην εφημερίδα Financial Times, ο Πίτερ Τσαλκ της Rand Corporation δήλωσε σκεπτικός για τον υπερβολικό φόβο των διωκτικών αρχών. Υπενθυμίζει ότι οι ακραίοι πολέμιοι των αμβλώσεων, όπως είναι η οργάνωση «God Liberation Army» («Μέτωπο Απελευθέρωσης του Θεού»!) έχουν μεγαλύτερο ιστορικό βίας, αφού πέρα από τις πυροπολήσεις κλινικών υπάρχουν και οι δολοφονίες γιατρών και νοσοκόμων που κάνουν αμβλώσεις. Παρ' όλα αυτά, ο υποδιευθυντής του FBI δεν δίστασε να χαρακτηρίσει την «οικολογική τρομοκρατία» σε κατάθεσή του στο Κογκρέσο το 2005 «την υπ' αριθμόν 1 εσωτερική τρομοκρατική απειλή στις ΗΠΑ».

Πιο ουδέτερος όρος, που χρησιμοποιείται και από τους κατά το FBI «οικοτρομοκράτες» είναι η «ριζοσπαστική οικολογία». Κάποιοι απ' αυτούς έφτασαν να χρησιμοποιούν ακόμη και τον όρο «υπόγειος σιδηρόδρομος για τα ζώα». Το «Under-ground Railroad» ήταν ένα εκτεταμένο δίκτυο ανθρώπων στις αρχές του 19ου αιώνα που βοηθούσε τους σκλάβους να δραπετεύσουν από τις Νότιες Πολιτείες των ΗΠΑ προς τον Βορρά και τον Καναδά.

Το λογότυπο μιας από τις οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στην απελευθέρωση των ζώων.

Η δράση στην Ελλάδα

Η απελευθέρωση των περίπου 60.000 μινκ από δύο μονάδες εκτροφής, στο Χιλιόδεντρο Καστοριάς και στη Σιάτιστα Κοζάνης, δεν είναι το πρώτο κρούσμα «οικολογικής τρομοκρατίας» ή ριζοσπαστικής οικολογίας στην Ελλάδα. Προηγήθηκε μια ανάλογη ενέργεια τον Δεκέμβριο του 2008, πάλι στη Σιάτιστα. Από την άλλη, στο ημερολόγιο ενεργειών της οργάνωσης «Μέτωπο για την Απελευθέρωση των Ζώων» υπάρχει ο εμπρησμός δύο ταχυφαγείων McDonalds στο Χαλάνδρι τον Φεβρουάριο του 1998. Οσο για τα επόμενα χρόνια ο κατάλογος δεν έχει συμπληρωθεί: «Σύντομα κοντά σας», αναγράφεται στο site τους.

Σύμφωνα με το FBI, μόνο στις ΗΠΑ, την περίοδο 2003 - 2005 έχουν προξενήσει ζημιές 200 εκατομμυρίων δολαρίων, αλλά κανένα ανθρώπινο θύμα. Από αυτό ξεκινά ο πρώτος πονοκέφαλος των διωκτικών αρχών. Η δράση τους θεωρείται από το ευρύ κοινό γραφική αντίδραση είτε ακραίων «τσαρλατάνων» είτε μοντέρνων «Ρομπέν των Δασών». Αυτό σημαίνει ότι δεν υπάρχει μεγάλη κοινωνική πίεση για εξάρθρωση των οργανώσεων.

Ο δεύτερος πονοκέφαλος των διωκτικών αρχών είναι η οργανωτική δομή αυτών των οργανώσεων που μοιάζει με εκείνη της Αλ Κάιντα: διάσπαρτες ομαδούλες ή μεμονωμένα άτομα τα οποία προξενούν ζημιές και απλώς τις εντάσσουν κάτω από την ομπρέλα των οργανώσεων (το FBI μετράει στις ΗΠΑ πάνω από εκατό οργανώσεις που προβαίνουν σε ενέργειες «οικοτρομοκρατίας». Βέβαια, ανάμεσα σ' αυτές είναι και πολλές που απλώς έκλεισαν δρόμους κατά τη διάρκεια διαδηλώσεων). Ομως, αυτό που εμφανίζεται ως ALF ή ELF δεν είναι παρά ένα γραφείο επικοινωνίας που απλώς δημοσιοποιεί και λαμβάνει την ευθύνη για τις πράξεις εντελώς ανεξάρτητων πυρήνων. «Κάθε πυρήνας είναι ανώνυμος», γράφουν οι ίδιοι στο δικτυακό τους τόπο, «όχι μόνο στο κοινό, αλλά και μεταξύ τους... δεν υπάρχει κεντρική οργάνωση ή ηγεσία που συνδέει τους πυρήνες μεταξύ τους». Κάθε πράξη βανδαλισμού γίνεται αποδεκτή από τις οργανώσεις αρκεί να πληρούν τρία κριτήρια:

α) Τη δημιουργία μέγιστων οικονομικών ζημιών σε εκείνους που κερδίζουν από την καταστροφή της Φύσης ή την εκμετάλλευση των ζώων.

β) Την αποκάλυψη και την εκπαίδευση του κοινού για την καταστροφή ή την εκμετάλλευση των ζώων.

γ) Τη λήψη όλων των μέτρων για την αποφυγή βλάβης σε οποιοδήποτε ζώο, ανθρώπινο ή μη.

δ) Να είναι... χορτοφάγοι.

Η οργανωτική τους αποκέντρωση όμως εγκυμονεί πολλούς κινδύνους. Για τις διωκτικές αρχές είναι θαύμα που δεν θρηνήσαμε ακόμη ανθρώπινα θύματα. Είναι σίγουροι ότι στο άμεσο μέλλον, αφού υπάρχουν εμπρησμοί, κάποιο τυχαίο γεγονός θα σβήσει μια ζωή. Από την άλλη –έχοντας την προηγούμενη εμπειρία από την ιστορία των αμερικανικών οργανώσεων της Ακροδεξιάς και τον βομβιστή της Οκλαχόμα Τίμοθι Μακβέι– οι διωκτικές αρχές θεωρούν σίγουρο ότι κάποιος παράφρων θα θεωρήσει ανεπαρκείς τις μέχρι τούδε πράξεις των ομάδων και θα αποφασίσει να προχωρήσει σε πιο βίαιες «λύσεις», όπως είναι η θανάτωση ανθρώπων που εκμεταλλεύονται τη γη και τα ζώα. «Οι εξτρεμιστές του οικολογικού κινήματος είναι επικίνδυνοι εξαιτίας της χαλαρής οργανωτικής δομής τους.

Κάποιος μοναχικός τύπος μπορεί να συνδέσει τις πράξεις του με την οικολογική ιδεολογία και να δικαιολογήσει τα πάντα. Δεν υπάρχουν οργανωτικοί περιορισμοί», είπε ο Πίτερ Τσαλκ, συμπληρώνοντας ότι ένας νέος Τίμοθι Μακβέι μπορεί να κρύβεται στις τάξεις του εξτρεμιστικού οικολογικού κινήματος. «Υπάρχει μεγάλη ανησυχία ότι μπορεί να υπάρξει βιολογική τρομοκρατία από τους οικολογικούς τρομοκράτες, επειδή –για να το πω ωμά– μισούν τους ανθρώπους».

Κάποιοι ακραίοι των οικολογικών οργανώσεων προχώρησαν σε δραστικές ενέργειες. Αλλά οι βίαιες πράξεις τους χρησιμοποιούνται από τις διωκτικές αρχές για να ποινικοποιείται η διαμαρτυρία.

AFP

Οι ρίζες του οικολογικού εξτρεμισμού

Το μόνο σίγουρο είναι πως ο οικολογικός εξτρεμισμός ξεπήδησε μέσα από τις νόμιμες και μαζικές οικολογικές οργανώσεις, από ανθρώπους που θεώρησαν ότι η ακτιβιστική και πολιτική δράση είναι ανεπαρκής για την επίλυση των περιβαλλοντικών προβλημάτων. Διακηρυγμένος στόχος τους είναι να «χτυπήσουν τον καπιταλισμό εκεί που πονάει περισσότερο: στο πορτοφόλι του». Η αριστερή τους όμως φρασεολογία κρύβει έναν θρησκευτικό ζηλωτισμό, κατά τον Μπρον Τέιλορ, καθηγητή του Πανεπιστημίου του Ουισκόνσκιν. Σύμφωνα με τον ίδιο, «οι οικοτρομοκράτες λειτουργούν με τρεις αρχές:

1. Τα οικοσυστήματα έχουν έμφυτη αξία που δεν μπορεί να κριθεί με βάση τις ανθρώπινες ανάγκες.

2. Η ανθρώπινη δράση οδηγεί τη γη σε καταστροφή.

3. Η πολιτική δράση είναι ανεπαρκής για συνολικές κοινωνικές αλλαγές».

Κατά τον Τέιλορ, οι οργανώσεις διακρίνονται για τον πολιτικό τους κυνισμό. «Αυτοί οι άνθρωποι δεν ενδιαφέρονται αν κάποια κυβέρνηση είναι καλύτερη από κάποια άλλη», δήλωσε στο τηλεοπτικό δίκτυο CBS. «Δεν ενδιαφέρονται καν να κινητοποιήσουν την κοινή γνώμη προς κάποιους περιβαλλοντικούς σκοπούς. Στόχος τους είναι να δημιουργήσουν εκείνες τις καταστάσεις ώστε να είναι οικονομικά ζημιογόνο για τις επιχειρήσεις ξυλείας να κόβουν δένδρα ή για τις κατασκευαστικές εταιρείες να χτίζουν μέσα στα δάση».

Βέβαια, όσες είναι οι πράξεις τόσα είναι και τα κίνητρα (αν εξαιρεθούν φυσικά οι περιπτώσεις ασφαλιστικής απάτης και δυσαρεστημένων υπαλλήλων). Κάποιοι περιορίζονται στην απελευθέρωση ζώων από φάρμες εκτροφής και ερευνητικά εργαστήρια για «λόγους ανθρωπισμού». Κάποιοι άλλοι προχωρούν σε καταστροφές υλικού πλούτου με σαφή αντικαπιταλιστικό χαρακτήρα. Κάποιοι άλλοι προχωρούν σε εμπρησμούς εργαστηρίων βιοτεχνολογίας ή καταστροφή φυτειών που σαφώς έχουν αντιτεχνολογικό χαρακτήρα. Το νήμα που συνδέει αυτές τις πράξεις είναι μια «ιδεολογία της αποκάλυψης» που θέλει το τέλος της Γης κοντά και γι' αυτό κάτι πρέπει να γίνει εδώ και τώρα. Η μεγάλη πλειοψηφία όμως των πράξεων δείχνει κάποιο «άγχος τεχνολογικής προόδου». Οι εμπρησμοί ερευνητικών εργαστηρίων περισσότερο μυρίζουν λουδιτισμό (ένα κίνημα εργατών του 19ου αιώνα που κατέστρεφε τις μηχανές) παρά οικολογικές ευαισθησίες...

Διαβάστε

- **Steven Best, Anthony J. Nocella II, «Igniting a Revolution:** Voices in Defense of the Earth», συλλογή άρθρων και μαρτυριών για τη δράση της οργάνωσης «Earth Liberation Front».
- **Donald R., Jr Liddick, «Eco-Terrorism:** Radical Environmental and Animal Liberation Movements».

Ο νέος σιδηροδρομικός σταθμός διχάζει τους κατοίκους της Στουτγκάρδης

Του **ΚΩΣΤΑ Θ. ΚΑΛΦΟΠΟΥΛΟΥ**

Η Στουτγκάρδη είναι η «πρωτεύουσα» της Βάδης-Βυρτεμβέργης, παραδοσιακά συντηρητικού, αλλά και πλέον παραγωγικού κρατιδίου της Γερμανίας, και της Mercedes, καθώς το άστρο της δεσπόζει πάνω από την πόλη. Σχεδόν από την εποχή του Στάμχαϊμ, όταν στις φυλακές υψίστου ασφαλείας δικαζόταν η RAF, και την κηδεία των στελεχών της οργάνωσης, η πόλη είχε να δει μαζικές διαδηλώσεις, τη φορά αυτή μάλιστα στο κέντρο της, μπροστά στον σιδηροδρομικό σταθμό, έργο του αρχιτέκτονα Πάουλ Μπόνατς, που χρονολογείται από το 1928.

Αιτία αυτών των κινητοποιήσεων αποτέλεσαν τα σχέδια του δήμου, σε συνεργασία με τους γερμανικούς σιδηρόδρομους (D.B.), να ανακαινίσουν ριζικά τον σταθμό της πόλης, σε μια φουτουριστικής σύλληψης ανάπλαση, που περιλαμβάνει την κατεδάφιση των δύο πλευρών του κτιρίου, αλλά και τον σχεδιασμό μιας γιγαντιαίας κομβικής σύνδεσης με το σιδηροδρομικό δίκτυο της περιφέρειας.

Ο στόχος είναι η πλήρης υπογειοποίηση των γραμμών, με επιπλέον ωφέλιμο επίγειο χώρο, και η ταχύτερη σύνδεση με γειτονικές πόλεις από τη Βαυαρία. Το έργο, με την ονομασία «Στουτγκάρδη 21», υποστηρίζουν χριστιανοδημοκράτες, σοσιαλδημοκράτες και φιλελεύθεροι στην τοπική κυβέρνηση και τον δήμο, βρίσκει όμως αντιμέτωπους τους Πράσινους, καθώς και την πλειοψηφία των κατοίκων. Οι κινητοποιήσεις πληθαίνουν και η αντίσταση στα μεγαλεπήβολα σχέδια κορυφώνεται.

Στο σχέδιο «Στουτγκάρδη 21» υπάρχουν πολλά επίμαχα ζητήματα, που προκάλεσαν τις αντιδράσεις των πολιτών. Οι πολέμιοί του ισχυρίζονται, ότι εκτός από το υπερβολικό κόστος του εγχειρήματος που ανέρχεται στα 7,5 δισ. ευρώ (εκτιμήσεις το εκτινάσσουν προοπτικά στα 11 δισ.) και θα καλυφθεί από εθνικές χρηματοδοτήσεις, δεν θα αποφέρει τα αναμενόμενα συγκοινωνιακά και εμπορικά οφέλη, ενώ παράλληλα, θα αλλοιωθεί σημαντικά η αρχιτεκτονική φυσιογνωμία του ιστορικού κτίσματος. Ο εγγονός του Π. Μπόνατς αναφέρεται σε «ακρωτηριασμό», κάποιοι μιλάνε για μια «διχοτομημένη πόλη», σαν το Βερολίνο στον Ψυχρό Πόλεμο, και οι πολίτες καθιέρωσαν τις «διαδηλώσεις της Δευτέρας», όπως έκαναν οι κάτοικοι της Λειψίας το 1989. Αναλυτές και σχολιαστές αναμένουν ένα «θερμό φθινόπωρο» στη Στουτγκάρδη και διαβλέπουν επιπλέον υπόγειες πολιτικές αντιπαραθέσεις, από τις οποίες οι Πράσινοι ενδέχεται να επωφεληθούν στις επόμενες δημοτικές εκλογές.

Το νέο ανδρόγυνο από τον David Delfin

Της **DALE FUCHS**

DAVIDELFIN

Ο οίκος Davidelfin, με τις αισθητικές και χρωματικές επιλογές του, δεν έχει μόνο φανατικούς φίλους, αλλά και εχθρούς.

ΜΑΔΡΙΤΗ. Η σειρά Davidelfin μπορεί να φαίνεται λίγο σκοτεινή με μια πρώτη ματιά. Ο Ντιέγκο Νταβίντ Ντομίνγκουεζ Γκονζάλεζ, που κρύβεται πίσω από την επωνυμία David Delfin, έγινε γνωστός γιατί ψαλίδισε το ντεκολτέ ενός απλού ζέρσεϊ φορέματος ή πέρασε ένα ξυράφι πάνω από ένα κολεγιακό πουλόβερ με V. Στη συλλογή του 2009, έστειλε τα μοντέλα σε αποχρώσεις του δέρματος και φιάλες οξυγόνου στην πασαρέλα με τον ήχο της καρδιάς για σάουντρακ. Οι κριτικοί μόδας στο Style. com περιγράφουν τις πρόσφατες και λιγότερο δυσοίωνες κολεξιόν σαν «αυστηρές», «λιτές» και «εκκλησιαστικές» – ενδιαφέρουσα μετάβαση από τις νεκροκεφαλές.

«Τρέφω εμμονές», είπε ο σχεδιαστής σε πρόσφατη συνέντευξη στο στούντιό του εδώ, διακοσμημένο με φωτογραφίες από τα χαρακτηριστικά, διαμελισμένα υλικά – μπλέιζερ με ακρωτηριασμένα χέρια ή ώμους, παντελόνια με τρία πόδια, πουκάμισα για φαντάσματα με μόνο κολάρο, κουμπιά και μανσέτες. «Οτιδήποτε με τρομοκρατεί το κουβαλάω σε άλλο αεροπλάνο».

Παρά την εμμονή του τόσο με το λογοτεχνικό όσο και το μεταφορικό μαύρο, ο κ. Ντελφίν είναι με διαφορά ο πιο πολύχρωμος χαρακτήρας στην ισπανική μόδα. Κυκλοφορεί παρέα με ένα αστείο, σε στυλ Αλμοδόβαρ, πλήθος: στην ουσία, ο βραβευμένος με Οσκαρ Ισπανός σκηνοθέτης είναι τακτικός επισκέπτης στις επιδείξεις της Μαδρίτης του κ. Ντελφίν. Ηθοποιοί του Αλμοδόβαρ, όπως η Blanca Portillo, η Antonia San Juan και η Bibi Anderson, φορούν τα ρούχα του, παρά τη σκοτεινή πηγή έμπνευσής τους.

Το φθινόπωρο του 2009, ο κ. Ντελφίν έγινε ένας από τους λιγοστούς Ισπανούς σχεδιαστές που συμμετείχαν στην Εβδομάδα Μόδας της Νέας Υόρκης και τώρα ετοιμάζει την τέταρτη νεοϋορκέζικη συλλογή του. «Μας αρέσει ότι πειραματίζεται και επαναδομεί», είπε η Κάντι Πρατς Πράις, πρώην διευθύντρια μόδας στο Style. com. «Και είναι στ' αλήθεια διασκεδαστικός τύπος». Η διασκέδαση μπορεί να μην είναι η πρώτη λέξη που έρχεται στο μυαλό μόλις βλέπεις μια κολεξιόν Davidelfin. Αλλά η Bimbo Bose, πρώην μοντέλο του Gucci που είναι η μούσα και συνεταίρος του σχεδιαστή, λέει ότι μπορεί να είναι ξεκαρδιστικά αστείος. Λίγοι άνθρωποι γελούσαν, πάντως, όταν ο σχεδιαστής σκέπασε ορισμένα από τα πρόσωπα των μοντέλων με ημιδιάφανες κουκούλες για το ντεμπούτο του, το 2002, στην Εβδομάδα Μόδας της Μαδρίτης.

GORKA POSTIGO

Ο σχεδιαστής David Delfin προτιμά την αισθητική που προκαλεί.

Ο κ. Ντελφίν θεώρησε ότι οι κουκούλες ήταν μια σαφής αναφορά στο έργο του Ρενέ Μαγκρίτ «The Lovers». Λίγοι κατάλαβαν τι ήθελε να πει στην Ισπανία. Τα ειδησεογραφικά προγράμματα παρουσίασαν τα μοντέλα με τις κουκούλες σαν κακόγουστη αναφορά στις γυναίκες με μπούργκα στο Αφγανιστάν και τα θύματα της κακοποίησης.

«Οι δημοσιογράφοι έφυγαν από το σόου και ύστερα οι πολιτικοί με σφυροκόπησαν», θυμάται ο κ. Ντελφίν. «Ολοι με αποκαλούσαν μισογύνη. Δεν θα το ευχόμουν ούτε στον χειρότερο εχθρό μου». Κατόρθωσε να συνεφέρει τον εαυτό του την επόμενη χρονιά με μια μιλιτέρ κολεξιόν – την βάφτισε ειρωνικά «In loving memory», συλλογή που του χάρισε το εθνικό βραβείο ντιζάιν. Οι συλλογές του για άνδρες και τις γυναίκες πωλούνται στην μπουτίκ Davidelfin στη Μαδρίτη, όπως και σε πολυκαταστήματα στην Ισπανία, στο Μεξικό και στην Ιαπωνία, προσελκύουν καλλιτεχνικούς τύπους που ταυτίζονται με την ανδροπρεπή αισθητική και το μαύρο χιούμορ του σχεδιαστή. «Οι γυναίκες έρχονται ψάχνοντας για ανδρικά ρούχα και στους άνδρες αρέσουν τα γυναικεία παντελόνια γιατί είναι πιο στενά», είπε το 22χρονο μοντέλο του Davidelfin, Abra Perez, που βρίσκεται στο κατάστημα.

«Είναι σαν να φοράς το κλασικό σακάκι Chanel, όλοι ξέρουν να ξεχωρίζουν ένα Davidelfin κι αυτό μπορεί κάποιες φορές να σε μπλοκάρει», είπε ο Carlos Caja, ένας 46χρονος γιατρός, την ώρα που θαύμαζε ένα λευκό πόλο με την ψευδαίσθηση ενός μαύρου γιλέκου. «Αν θέλετε να περνάτε απαρατήρητος, σας παρακαλώ να μην έρχεστε εδώ», είπε η κ. Περέζ.

Μπλε ραψωδία για τους άνδρες του 2011

Είναι το ανεπίσημο χρώμα των σχεδιαστών για το επόμενο καλοκαίρι

AFP / ALBERTO PIZZOLI

Gucci

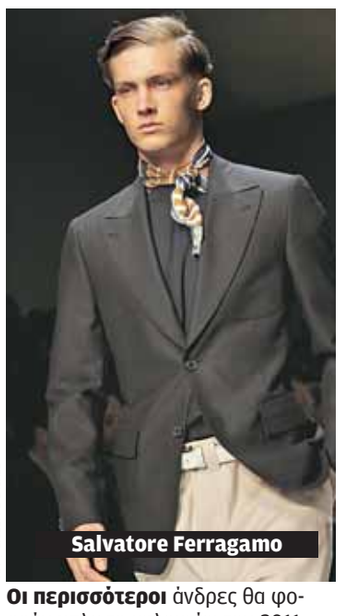

AFP / GIUSEPPE CACASE

Salvatore Ferragamo

Οι περισσότεροι άνδρες θα φορούν μπλε το καλοκαίρι του 2011. Οι σχεδιαστές στους οίκους Gucci, Salvatore Ferragamo, D&G πειραματίστηκαν πάντως και σε άλλες αποχρώσεις.

Της **SUZY MENKES**

ΜΙΛΑΝΟ. Αποχρώσεις του μπλε που ποικίλλουν από το απαλό, πλυμένο ντένιμ μέχρι το πιο ζωηρό μπλε που φέρνει στο νου τον ζωγράφο Ιβ Κλάιν υιοθετήθηκαν από τους οίκους Prada και Gucci, μεταξύ άλλων, στην ανδρική εβδομάδα μόδας.

Η επιλογή της παλέτας δεν σημαίνει ότι οι σχεδιαστές μελαγχόλησαν τον Ιούνιο, αλλά πάντως επικρατούσε μια ηρεμία στη σεζόν του καλοκαιριού του 2011, καθώς εστίασαν στην ποιότητα και στην τεχνική αντί για εκκεντρικότητες. Η ουσία του ντένιμ τελικά είναι ότι πρόκειται για φυσιολογικό ντύσιμο.

«Μπλε για να δημιουργηθεί μια ανεπιτήδευτη κομψότητα», είπε η Φρίντα Τζανίνι, η σχεδιάστρια του Gucci. Αλλά δεν αναφερόταν στο ύφασμα του τζιν – εκτός από τις περιπτώσεις που ήταν διακριτικά διακοσμημένο με μαροκινές χάνδρες, σαν αναφορά στον πολυτελή τρόπο ζωής του Πολ Γκετί στη δεκαετία του '70.

Τα περιποιημένα κοστούμια που άνοιξαν το σόου της ήταν φτιαγμένα από μετάξι, που θύμιζε ντένιμ και μοχέρ και μια χοντροκομμένη ζακέτα, πλεγμένη από λωρίδες υφάσματος.

Η κ. Τζανίνι έχει ένα συγκεκριμένο όραμα, που μπορεί να είναι βαρετό στην παρουσίασή του, αλλά κρύβει λεπτομέρειες στην τεχνοτροπία του. Το σόου της δεν έχει τον αέρα των επεισοδιακών εποχών του Gucci, αλλά έρχεται σε αρμονία με την κληρονομιά του οίκου. Η σχεδιάστρια ξέρει πώς να μετατρέπει μια μεγάλη μπεζ τσάντα σε ταξιδιωτικό αξεσουάρ, προσθέτοντας μια τεχνολογική διαδικασία στο δέρμα για να μπερδευτεί με τις χαρακτηριστικές λωρίδες του οίκου.

Τελικά, ο οίκος Gucci αποτελεί κλασική επωνυμία και παρά το γεγονός ότι η κ. Τζανίνι αποκάλεσε τη συλλογή της «τσιγγάνικο πολυτελείας», η έμφαση δίνεται στην πολυτέλεια που αναζητεί ο σύγχρονος ταξιδιώτης.

AFP / GIUSEPPE CACASE

D&G

Η Μιούτσια Πράντα είπε για την ανδρική της συλλογή για το καλοκαίρι του 2011 ότι είναι «πολύ εύκολη να την καταλάβεις – η νέα απλότητα». Αυτό θα μπορούσε να αποτελέσει τη φιλοσοφία και το μοντέλο της σεζόν. Αλλά στην Prada, τίποτα δεν είναι τόσο απλό όσο φαίνεται. Το σκηνικό του σόου από μόνο του –μια μεταλλική κατασκευή που θύμιζε υπόγειο γκαράζ– είχε αυτήν την αίσθηση της απειλής που η Prada ξέρει να κάνει τόσο καλά.

Gucci

Η σχεδιάστρια θυμήθηκε τις παλαιότερες εμμονές της με τις στολές. Αλλά ο πυρήνας της επίδειξης ήταν τα τρίκουμπα κοστούμια. Στην πιο σπορ σειρά, τα σορτς έμοιαζαν τόσο φαρδιά σαν γυναικείες κυλότες. Στην απλότητα της ραφής, η κ. Πράντα πρόσθεσε χρώμα. Δυναμικές αποχρώσεις ήταν παντού – έλαμπαν σε γυαλιά, απλώνονταν σε μπλε αποχρώσεις πάνω από κοτόν τοπ και παντελόνια και κυρίως σε έντονες ρίγες σε πουλόβερ. Το πορτοκαλί συχνά προκαλούσε σε αναμέτρηση το μπλε του Ιβ Κλάιν, αλλά η κ. Πράντα απέφυγε το περίεργο και υπέροχο που υπάρχει τόσο συχνά στις κολεξιόν της και μέσα στην απλότητα, προτίμησε την ηρεμία.

Το σόου D&G είχε να κάνει με το «Le dejeuner sur l' herbe», αλλά θύμιζε περισσότερο ένα κανονικό πικ νικ στο πάρκο από τον διάσημο πίνακα του Εντουαρντ Μανέ. Το σχεδιαστικό δίδυμο πήρε καρό εμπριμέ σαν μοτίβο, μπερδεύοντας τετράγωνα σε διαφορετικά μεγέθη που θα μπορούσαν να έχουν κοπεί από τραπεζομάντιλα. Υστερα πρόσθεσαν χαβανέζικα μοτίβα από καρτ ποστάλ για να ενσωματώσουν το σήμα κατατεθέν των διακοπών, της θάλασσας, του ήλιου και του σεξ.

Η Ριβιέρα –αυτή η Sunset Boulevard του Νότου της Μεσογείου– έχει μια συνεχή γοητεία. Και η συλλογή του Σαλβατόρε Φεραγκάμο αποκάλυψε μπλε μπλέιζερ και ριγέ σακάκια, με φαρδιά παντελόνια, συνδυασμένα με σανδάλια που αποτελούν κληρονομιά της εταιρείας. Ο σχεδιαστής Μασιμιλιάνο Τζορνέτι κατάλαβε το στυλ Φεραγκάμο, δημιουργώντας πολυτελή ρούχα. Δεν αλλάζουν το πρόσωπο της μόδας, αλλά έρχονται σε τέλεια αρμονία με τα σπορ παπούτσια του Φεραγκάμο.

Κρυμμένοι ήρωες, οι ιδιοφυΐες της καθημερινότητάς μας

Της **ALICE RAWSTHORN**

ΛΟΝΔΙΝΟ. Ο Σάμιουελ Χένσαλ δεν ήταν τυχερός άνθρωπος. Οι ελπίδες του για ακαδημαϊκή καταξίωση στην Οξφόρδη, στα τέλη του 18ου αιώνα, χάθηκαν όταν τα δοκίμιά του απέτυχαν και δεν απέκτησε καν έδρα. Ξεκίνησε μια νέα καριέρα στην Εκκλησία. Κάποια στιγμή, βρέθηκε στο δικαστήριο για έναν παραφουσκωμένο λογαριασμό σε μια μπιραρία.

Αλλά η σχέση του με το αλκοόλ δεν πήγε εντελώς χαμένη γιατί ενέπνευσε τη μοναδική επιτυχία του Χένσαλ. Εγινε ο εφευρέτης μιας παράξενης συσκευής που βγάζει φελλούς από μπουκάλια του κρασιού: το ανοιχτήρι, που κατοχύρωσε με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ο Μάθιου Μπούλτον, το 1795.

Μια μοντέρνα εκδοχή της εφεύρεσής του εκτίθεται μαζί με ένα συνδετήρα για χαρτί, ελαστικό επίδεσμο, αυγοθήκη από χαρτόνι και 30 ακόμη χρήσιμα και οικεία αντικείμενα στην έκθεση «Κρυμμένοι ήρωες: οι ιδιοφυΐες των καθημερινών πραγμάτων», που φιλοξενείται στο Vitra Design Museum, στη Γερμανία.

«Είναι αυτά τα πράγματα που κάθε σχεδιαστής ονειρεύεται να φτιάξει – πολύ απλά, πολύ επινοητικά αντικείμενα που χρησιμοποιούμε σε καθημερινή βάση», είπε ο Jochen Eisenbrand, επιμελητής της έκθεσης.

Ορισμένα από τα αντικείμενα στην έκθεση δημιουργήθηκαν από ερασιτέχνες σαν τον κακότυχο Σ. Χένσαλ. Ενα είναι η κρεμάστρα ρούχων, που χρονολογείται από το 1903, όταν ο Αλμπερτ Τζέι Πάρκχαους έφτασε στο εργοστάσιο αμπαζούρ στο οποίο εργαζόταν, στο Μίσιγκαν, για να διαπιστώσει ότι όλες οι κρεμάστρες για τα παλτό ήταν κατειλημμένες. Εφτιαξε κάτι για να κρεμάσει το δικό του παλτό, λυγίζοντας ένα κομμάτι σύρμα πάνω σε ένα επιμηκυμένο τρίγωνο και ενώνοντας τα τελειώματά του πάνω σε ένα γάντζο.

Αλλοι «Κρυμμένοι ήρωες» βασίστηκαν πάνω σε αναπάντεχες αναλαμπές έμπνευσης. Οι ενδιαφέρουσες ιστορίες πίσω από τους «Κρυμμένους ήρωες» είναι ότι πολλές δεν έχουν ξαναειπωθεί ποτέ. Παρόμοια αντικείμενα παρουσιάστηκαν στην έκθεση «Ταπεινά αριστουργήματα» του 2004 στο Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης της Νέας Υόρκης και στο «Σούπερ Νόρμαλ», έκθεση του 2006 που οργάνωσε ο Βρετανός σχεδιαστής Τζάσπερ Μόρισον και ο Ιάπωνας ομόλογός του Ναότο Φουκασάβα. Ορισμένα ξαναβγήκαν στην επιφάνεια πέρυσι με το «Design real», έκθεση που επιμελήθηκε ο Βρετανός σχεδιαστής Konstantin Grcic στην Serpentine Gallery στο Λονδίνο.

Γιατί τα βρίσκουμε τόσο συναρπαστικά; Οι ιστορίες φυσικά βοηθούν, ειδικά όσες σου θυμίζουν ότι «θα μπορούσες να το είχες σκεφτεί εσύ». Πάρτε για παράδειγμα τη Γερμανίδα νοικοκυρά Μελίτα Μπεντζ, που έγινε ζάπλουτη όταν έφτιαξε το φίλτρο του καφέ το 1908, αφού πειραματίστηκε με το χαρτί από το βιβλίο ασκήσεων του παιδιού της από το σχολείο. Η μετριοφροσύνη των «Κρυμμένων ηρώων» έχει ιδιαίτερη απήχηση σε μια εποχή που έχουμε βαρεθεί τη θρασύτητα όλων όσοι αποκαλούν το «Design με κεφαλαίο D». Οι ευρηματικοί ντιζάινερ απορροφούνται διαρκώς από την οντολογία των αντικειμένων ή την αφηρημένη ποιότητα που τα καθορίζει αντί για την αισθητική.

Είναι επίσης εύκολο να δει κανείς γιατί θα έπρεπε να εκτιμάμε την οικονομία, τον πραγματισμό και τη διάρκεια, σε μια περιβαλλοντική κρίση που διαρκώς χειροτερεύει. Αν και ένα αντικείμενο και στις δύο εκθέσεις, «Κρυμμένοι ήρωες» και «Ταπεινά αριστουργήματα», δεν κολλάει και τόσο με αυτήν την εικόνα. Είναι η πυρακτωμένη λάμπα που περικλείει τις πολυχρηστικές αρετές της προσιτής τιμής, της πρακτικότητας, της απλότητας και πάει λέγοντας, εκτός από όταν μιλάμε για ενέργεια. Μόνο το 15% του ηλεκτρισμού που καταναλώνει χρησιμοποιείται για να παράγει φως: το υπόλοιπο χάνεται σαν θερμότητα.

Η βιομηχανία λαμπτήρων έχει ξοδέψει περιουσίες για να αναπτύξει εναλλακτικές πηγές ενέργειας, αλλά μέχρι τώρα, κανένα δεν πλησιάζει το ζεστό, παθιασμένο φως που ζητείται. Και αν δεν πετύχει κανείς, δεν θα γίνει ποτέ ήρωας του ντιζάιν, ούτε κρυφός ούτε τίποτα παρόμοιο.

International Herald Tribune
THE GLOBAL EDITION OF THE NEW YORK TIMES

Στιγμές ξαφνικής έμπνευσης γέννησαν ορισμένα από τα πιο λαμπρά παραδείγματα ντιζάιν που χρησιμοποιούνται ακόμη και σήμερα.

Αποταμιευτικός λογαριασμός «Πορτοκαλί» με ψηλό επιτόκιο, ειδικά για παιδιά.

Γιατί μόνο του το φασούλι, δεν γεμίζει το σακούλι

Κάνε δώρο στο παιδί σου τον αποταμιευτικό λογαριασμό 'Πορτοκαλί' με ψηλό επιτόκιο.

Εσύ, δίνεις απλά μια εντολή στην Τράπεζα, να μεταφέρει κάθε μήνα ένα σταθερό ποσό που εσύ θα αποφασίσεις, στον αποταμιευτικό λογαριασμό του παιδιού σου.

Επιπλέον αν αποταμιεύεις πέραν των 6 χρόνων, το παιδί σου μπορεί να αιτηθεί φοιτητικό δάνειο για το τριπλάσιο του ποσού της αποταμίευσης του με μειωμένο επιτόκιο κατά 0,50% από την τιμολόγηση των φοιτητικών δανείων την ημερομηνία σύναψης του δανείου.

Και έτσι, το παιδί σου, δεν θα έχει μόνο ένα «φασούλι», αλλά ολόκληρο «σακούλι»… παραγεμισμένο!

το άπαντα της αποταμίευσης
από την Τράπεζα Κύπρου

Για περισσότερες πληροφορίες καλέστε στο **80000800** ή επισκεφθείτε μας στο **www.bankofcyprus.com**

Τράπεζα Κύπρου

Pokka Coffee

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
www.kathimerini.com.cy/sport
Κυριακή 12 Σεπτεμβρίου 2010

Pokka Coffee

ΟΜΟΝΟΙΑ

Οι αντιστάρ γίνονται αναντικατάστατοι

Στο «τριφύλλι» των ηχηρών μεταγραφών και των υψηλών συμβολαίων, ξεχωρίζουν επτά ποδοσφαιριστές χαμηλών τόνων αλλά υψηλής ποιότητας, που εξελίσσονται σε σημαντικά εργαλεία του ρόστερ. Η διαχείριση του ρόστερ μεγάλο στοίχημα για τον Λεμονή. **Σελ. 35**

ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ

Τέλος εμφυλίου ή προσωρινή ανακωχή;

Ο πολυμετοχικός ΠΑΟ έχει μια ευκαιρία που, αν την αξιοποιήσει, θα τον εκτοξεύσει σε ψηλά ευρωπαϊκά στάνταρ. Αν όλα κυλήσουν ομαλά, η οικογένεια Βαρδινογιάννη παύει να έχει τον έλεγχο της ΠΑΕ μετά από 32 χρόνια. **Σελ. 39**

ΜΟΥΝΤΟΜΠΑΣΚΕΤ

Αστέρια, αποκαλύψεις και απογοητεύσεις

Ο Ηρόδοτος Μιλτιάδους γράφει από την Πόλη για τους έμπειρους που ξεχώρισαν, τις αποκαλύψεις, αλλά και τις απογοητεύσεις του Μουντομπάσκετ. Οι «φουσκωτοί» και τα φρούρια γύρω από την ομάδα των ΗΠΑ, οι φτωχοί και οι πλούσιοι του τουρνουά. **Σελ. 40**

Το τέλος της ανωνυμίας (και ανομίας) των γηπέδων

Οι λεπτομέρειες για την έκδοση, χρήση, χρησιμότητα και τα μειομεκτήματα της κάρτας φιλάθλου

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Ο θεατής τοποθετεί μια πλαστική κάρτα στην υποδοχή της ηλεκτρονικής εισόδου (τουρνικέ). Αν ανάψει πράσινο, συνεχίζει με το σκανάρισμα του barcode του εισιτηρίου του και προχωράει στην αριθμημένη θέση του, την οποία υποδεικνύουν ειδικά εκπαιδευμένοι στιούαρτς. Αν ανάψει κόκκινο, σημαίνει πως το κεντρικό σύστημα διαχείρισης δεδομένων (server) τον έχει απορρίψει, πιθανότατα επειδή του έχει αφαιρεθεί η φίλαθλος ιδιότητα. Κάπως έτσι θα είναι στο άμεσο μέλλον η διαδικασία που θα ακολουθείται στις εισόδους των ποδοσφαιρικών γηπέδων. Ίσως και από τον προσεχή Νοέμβριο, οπότε και οι αρμόδιοι φιλοδοξούν να ξεκινήσει η πιλοτική εφαρμογή του νέου μέτρου της κάρτας φιλάθλου. Μια πλαστική κάρτα σε μέγεθος και με δυνατότητες πιστωτικής, εφοδιασμένη με μικροτσίπ, που θα φέρει τα στοιχεία τα οποία αναγράφονται στις πολιτικές ταυτότητες, θα είναι από τις αρχές του 2011 απαραίτητη προϋπόθεση για την είσοδο στα γήπεδα ΓΣΠ, «Αντώνης Παπαδόπουλος», αλλά και στο Τσίρειο Στάδιο. Στη δεύτερη φάση εφαρμογής του προγράμματος θα αναβαθμιστούν και τα υπόλοιπα γήπεδα α΄ κατηγορίας, ώστε να είναι δυνατή η καθολική χρήση της κάρτας φιλάθλου.

Αντικειμενικές δυσκολίες

Η διαδικασία εισόδου στο γήπεδο αναμένεται χρονοβόρα και ειδικά στις αρχές αναμένεται να δημιουργήσει προβλήματα και συνωστισμό στις εισόδους. Άλλωστε μιλάμε για ηλεκτρονικά μηχανήματα, που δεν δουλεύουν πάντα με την ίδια ταχύτητα και αξιοπιστία. Παρόμοια προβλήματα εμφανίστηκαν και στους ευρωπαϊκούς αγώνες του ΑΠΟΕΛ, όπου απαιτείτο μόνο το σκανάρισμα του εισιτηρίου. Πόσο μάλλον τώρα, που θα πρέπει να περαστεί από μηχάνημα και η κάρτα φιλάθλου. Ωστόσο, με τον καιρό και οι φίλαθλοι θα συνηθίσουν την απαιτούμενη διαδικασία και η δουλειά θα γίνεται (πολύ) ταχύτερα. Οι εμπνευστές του μέτρου δεν τρέφουν ψευδαισθήσεις πως από μόνο του θα λύσει το πρόβλημα της βίας, όμως ευελπιστούν πως θα κρατήσει μακριά από τα γήπεδα τους παράνομους. Δηλαδή καταζητούμενους για επεισόδια, άτομα στα οποία έχει απαγορευτεί η είσοδος σε αθλητικούς χώρους ή ακόμα και ταραχοποιούς που απλά θα αρνηθούν να δώσουν τα στοιχεία τους και που σήμερα απολαμβάνουν την ανωνυμία που τους παρέχει το πλήθος και την ανομία των γηπέδων. Η κάρτα φιλάθλου δεν θα αποτελεί μόνο προϋπόθεση για είσοδο στο γήπεδο, αλλά πρέπει να προσκομίζεται (και να την αποδέχεται το κεντρικό σύστημα) και κατά την αγορά μεμονωμένων εισιτηρίων. Σήμερα οι φίλαθλοι υποβάλλουν πλήρη στοιχεία μόνο για την αγορά εισιτηρίων διαρκείας. Επίσης, σήμερα κάποιος μπορεί να δανείσει το διαρκείας σε έναν φίλο του. Το ίδιο θα μπορεί να κάνει και με την εφαρμογή του νέου μέτρου. Η κάρτα φιλάθλου δεν θα χρησιμοποιείται ως μέσο απόδειξης ταυτοπροσωπίας, αλλά απλά θα πιστοποιεί την ύπαρξη της φιλάθλου ιδιότητας και θα δηλώνει την παρουσία ενός ατόμου στο γήπεδο. Ούτε θα αποτρέπει έναν οπαδό μια ομάδας από το να παρακολουθήσει έναν αγώνα κάποιας άλλης. Η κάρτα φιλάθλου θα εξασφαλίζει ελεύθερη πρόσβαση σε όλα τα γήπεδα, ανεξαρτήτως του ποιες ομάδες αγωνίζονται.

Δεν λύνει το πρόβλημα της βίας, το αμβλύνει όμως, σε συνδυασμό με άλλα τρία μέτρα

Έκδοση και στοιχεία

Πάνω στο σώμα της κάρτας θα υπάρχουν η φωτογραφία (διαβατηρίου) του κατόχου και θα αναγράφονται το ονοματεπώνυμό του, η ημερομηνία γέννησής του και το έτος έκδοσης, μόνο. Κάποια ψηφία από τον αύξοντα αριθμό της θα παραπέμπουν στην Αρχή (ομάδα) που την εξέδωσε. Όμως δεν θα αναγράφεται η ομάδα που εξέδωσε την κάρτα, ούτε τηλέφωνο και διεύθυνση, στοιχεία που θα καταχωρούνται στο σύστημα κατά τη διαδικασία έκδοσης, ώστε να είναι δυνατός ο άμεσος εντοπισμός του κατόχου σε περίπτωση που χρειαστεί. Η έκδοση θα γίνεται αποκλειστικά από τις ομάδες, με τη βοήθεια συνεργείων που θα υπάρχουν μάλλον στα γραφεία τους και σίγουρα στα τρία μεγάλα γήπεδα, όπου θα γίνεται και επί τόπου έκδοση κάρτας, για κάποιον που πήγε την τελευταία στιγμή και θέλει να δει το παιχνίδι. Αιτήσεις θα γίνονται και μέσω ίντερνετ. Υπάρχει η σκέψη να γίνει και μια ανεξάρτητη αρχή (π.χ. ο ΚΟΑ) που θα εκδίδει κάρτες σε αυτούς που δεν θέλουν να ταυτιστούν με μια ομάδα, ωστόσο φαίνεται να εγκαταλείπεται στο παρόν στάδιο, καθώς οι αρμόδιοι φοβούνται ότι αυτή θα λειτουργήσει ως άλλοθι για τις ομάδες, ώστε να αποποιηθούν τις ευθύνες τους, όταν κάνουν επεισόδια οπαδοί τους που πήραν κάρτα από την ανεξάρτητη αρχή.

Χρησιμότητα των άλλων μέτρων

Η κάρτα φιλάθλου είναι η ναυαρχίδα μιας σειράς μέτρων που αποφάσισε η ad hoc επιτροπή για τη βία υπό τον Τίτο Χριστοφίδη, η οποία καταρτίστηκε κατ' εντολή του Προέδρου της Δημοκρατίας, Δημήτρη Χριστόφια. Σ' αυτήν μετέχουν ο υπουργός Δικαιοσύνης, Λουκάς Λουκά, ο γενικός εισαγγελέας, Πέτρος Κληρίδης, ο πρόεδρος της Επιτροπής Νομικών της Βουλής, Ιωνάς Νικολάου, οι πρόεδροι του ΚΟΑ, της ΚΟΠ και του Οργανισμού Νεολαίας και ο διευθυντής του ΓΣΠ.

Επιπλέον μέτρα είναι:

1) Αγορά και εγκατάσταση κεντρικού συστήματος έκδοσης και ελέγχου της διακίνησης των εισιτηρίων.
2) Εγκατάσταση στα γήπεδα ηλεκτρονικών εισόδων (τουρνικέ) με δυνατότητα να διαβάζουν τα barcode των εισιτηρίων και τα μικροτσίπ των καρτών.
3) Ψήφιση, υπό τη μορφή του κατεπείγοντος, του νέου νόμου για τους στιούαρτς.

Ο νόμος για τους στιούαρτς

Τα δύο πρώτα μέτρα θα κοστίσουν στην πολιτεία 2,5-3 εκατ. ευρώ, αλλά η κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να καταβάλει το ποσό προκειμένου να απαλλαγεί από τη βία. Το τρίτο μέτρο θα λύσει τα χέρια των στιούαρτς, που θα έχουν πλέον διευρυμένες αρμοδιότητες, όπως ο σωματικός έλεγχος. Αυτό θα μειώσει την αστυνομική δύναμη στα γήπεδα, ίσως και στο μισό. Κατ' επέκταση, μειώνεται και το κόστος αστυνόμευσης, στο οποίο θα συμβάλει από φέτος η ΚΟΠ με περίπου 125.000 ευρώ (ήτοι 30%) ετησίως. Το κόστος των 50 επιπλέον στιούαρτς αναλαμβάνει επίσης η ΚΟΠ. Με βάση τη νέα νομοθεσία, οι στιούαρτς θα μπορούν να βγάλουν έξω από το γήπεδο έναν οπαδό που, για παράδειγμα, δεν κάθεται στη θέση που γράφει το εισιτήριό του, προϋπόθεση απαραίτητη ώστε να λειτουργήσει το μέτρο της κάρτας φιλάθλου, αφού διαφορετικά ο εντοπισμός των παραβατών θα είναι δύσκολος (εκσυγχρονίζονται και τα κλειστά κυκλώματα παρακολούθησης για τον σκοπό αυτό). Θεσπίζονται κριτήρια πρόσληψης των στιούαρτς (π.χ. καθαρό ποινικό μητρώο), καταρτίζεται οργανόγραμμα και οι στιούαρτς κατατάσσονται πλέον ανάλογα με τη φυσική τους κατάσταση και την ηλικία, ενώ επιβάλλεται να περάσουν από ειδική εκπαίδευση.

Κλείνουν την πόρτα στους παράνομους

Τερματίζεται το καθεστώς ανομίας που επικρατεί σήμερα στα γήπεδα, καθώς οι Αρχές θα γνωρίζουν ποιοι έχουν περάσει τις θύρες εισόδου και πού (πρέπει να) κάθονται. Αποτρέπει παράνομους, καταζητούμενους και άτομα με βεβαρημένο ποινικό μητρώο να πάνε στο γήπεδο.

1 Προϋπόθεση εισόδου
Το γήπεδο παύει να είναι ξέφραγο αμπέλι, αφού, για να εισέλθει κάποιος, πρέπει απαραίτητα να φέρει τη «φίλαθλο ιδιότητα» που πιστοποιεί η κάρτα φιλάθλου και να προσκομίσει τα στοιχεία που αναγράφονται σ' αυτήν. Η χρησιμότητα είναι ανάλογη με αυτήν του διαβατήριου στα αεροδρόμια.

2 Αγορά εισιτηρίου
Κανένας δεν μπορεί να αγοράσει εισιτήριο (διαρκείας ή για μεμονωμένο αγώνα), αν δεν έχει μαζί του την κάρτα φιλάθλου. Κεντρικό ηλεκτρονικό σύστημα θα ελέγχει αν δικαιούται να εισέρχεται σε γήπεδα.

3 Έκδοση
Τις κάρτες φιλάθλου θα εκδίδουν ο ΚΟΑ και οι ομάδες σε συνεργεία που θα στηθούν σε συγκεκριμένους χώρους (π.χ. γήπεδα). Αιτήσεις θα γίνονται και μέσω του Διαδικτύου.

25%
του κόστους αστυνόμευσης κάθε αγώνα θα καλύπτει πλέον η ΚΟΠ (περίπου 125.000 ευρώ ετησίως).

75%
της συνολικής δαπάνης αφορά το κεντρικό σύστημα έκδοσης καρτών φιλάθλου και διαχείρισης δεδομένων και την εγκατάσταση ηλεκτρονικών τουρνικέ (turnstile) στα γήπεδα ΓΣΠ, «Α. Παπαδόπουλος» και στο Τσίρειο.

2,5-3
εκατ. ευρώ θα κοστίσει το κεντρικό σύστημα έκδοσης και διαχείρισης, καθώς και η αναβάθμιση των εισόδων των γηπέδων. Καλύπτεται εξ ολοκλήρου από την πολιτεία.

50
ειδικά εκπαιδευμένους στιούαρτς υποχρεούται να έχει καθεμιά από τις πέντε μεγάλες ομάδες α΄ κατηγορίας. Οι άλλες εννιά από είκοσι. Καθένας αμείβεται με 50 ευρώ και το κόστος θα καλύπτει εξ ολοκλήρου η ΚΟΠ.

250
εκπαιδευμένα άτομα θα δουλεύουν πλέον για την ασφάλεια ενός μεγάλου ντέρμπι. Άλλοι τόσοι θα είναι οι αστυνομικοί.

16.000
άτομα έχουν ήδη καταχωρήσει τα πλήρη στοιχεία τους στο σύστημα ηλεκτρονικής έκδοσης εισιτηρίων του ΑΠΟΕΛ. Τα δεδομένα των 8.000 και πλέον φίλων της έχει η Ομόνοια.

2011
ξεκινάει η εφαρμογή των νέων μέτρων. Φιλοδοξία να εφαρμοστούν πιλοτικά από τον προσεχή Νοέμβριο.

Σημείο τριβής το ότι τις κάρτες εκδίδουν μόνο οι ομάδες, οπότε οι φίλαθλοι δηλώνουν την οπαδική τους προτίμηση. Υποστηρίζεται πως – επειδή ζούμε στην Κύπρο – η δήλωση οπαδικής προτίμησης είναι έμμεση δήλωση πολιτικών πεποιθήσεων.

Η έκδοση θα είναι δωρεάν, καθώς το κόστος του προσωπικού των συνεργείων και των υλικών επωμίζεται ο ΚΟΑ.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Σημεία τριβής και αντιδράσεις οπαδών

Η έμμεση γνωστοποίηση της οπαδικής προτίμησης, κατ' επέκταση και των πολιτικών πεποιθήσεων σε μεγάλο βαθμό (στην Κύπρο ζούμε άλλωστε), αποτελεί το μεγαλύτερο σημείο τριβής μεταξύ των Αρχών και των διαφωνούντων με την κάρτα φιλάθλου. Σ' αυτό το σημείο στηρίζουν το επιχείρημα περί «φακελώματος» όσοι διαφωνούν, καθώς όλα τ' άλλα στοιχεία που θα φέρει η κάρτα φιλάθλου τα δηλώνεις και οπουδήποτε αλλού. Σημειώνουν πως μπορεί να δίνουν τα στοιχεία και κατά την έκδοση των διαρκείας, ωστόσο αυτά μένουν στους υπολογιστές της ομάδας τους και δεν μπαίνουν σε κεντρική τράπεζα δεδομένων, όπου έχει πρόσβαση η πολιτεία. «Πρέπει όλοι να συμβάλουμε θετικά. Και οι οπαδοί να μας υποδείξουν τις ανησυχίες τους που εμείς μπορεί να μην προσέξουμε. Όμως δεν δέχομαι ότι πρόκειται για φακέλωμα», υποστηρίζει ο διευθυντής του ΓΣΠ και μέλος της επιτροπής για τη βία, Φοίβος Κωνσταντινίδης. Το μέτρο έχει εφαρμοστεί ήδη στην Ιταλία (σημειώθηκαν και εκεί αντιδράσεις όπως συμβαίνει και στην Κύπρο), ενώ από την ερχόμενη σεζόν θα βρει εφαρμογή και στην Ελλάδα. Πάντως, πολλοί υποστηρίζουν πως θα ξοδευτούν πολλά εκατομμύρια ευρώ και θα δημιουργηθεί συμφόρηση και προβλήματα στα γήπεδα, θα ταλαιπωρηθεί και θα πληρώσει δηλαδή ο κόσμος, προκειμένου να περιοριστούν 5-10 σεσημασμένοι χούλιγκαν κάθε ομάδας, οι οποίοι θα έπρεπε να είχαν ήδη καταδικαστεί για επεισόδια.

ΣΧΟΛΙΟ

Του **ΝΤΙΝΟΥ ΦΟΙΝΙΚΑΡΙΔΗ**

Στερούνται επιχειρημάτων

Όπως όλα δείχνουν, ένα μέτρο το οποίο συζητούσαμε για χρόνια στην Κύπρο, η κάρτα φιλάθλου, βρίσκεται στο τελικό στάδιο της εφαρμογής του. Ο ΚΟΑ, η ΚΟΠ και τα σωματεία έχουν συμφωνήσει τα πάντα και μόλις ο Οργανισμός Αθλητισμού εφοδιάσει τους συλλόγους με το απαραίτητο λογισμικό, ο κόσμος θα κληθεί να τυπώσει την κάρτα με τα στοιχεία του. Όπως σε κάθε μέτρο που εφαρμόζεται, έτσι και για την κάρτα φιλάθλου, υπάρχουν αντιδράσεις, οι οποίες προέρχονται κυρίως από κάποιους οργανωμένους συνδέσμους, οι οποίοι υποστηρίζουν ότι με την κάρτα φιλάθλου θα γίνεται παραβίαση προσωπικών δεδομένων.

Η επίκληση στα προσωπικά δεδομένα για την κάρτα φιλάθλου στερείται επιχειρημάτων. Αυτοί που αντιδρούν, ας μας πουν πού ακριβώς δεν έχουν δώσει τα στοιχεία τους, ούτως ώστε να είναι μέλη αυτής της κοινωνίας; Δίνουμε προσωπικά στοιχεία στα σχολεία, στα πανεπιστήμια, στον στρατό, στο κράτος με την έκδοση ταυτότητας, άδειας οδηγού, εκλογικού βιβλιαρίου, ιατρικού δελτίου, και πάει λέγοντας. Δίνουμε τα στοιχεία μας στις τράπεζες για να ανοίξουμε λογαριασμούς. Στους επαγγελματικούς συνδέσμους για την έκδοση εξειδικευμένης ταυτότητας. Τα προσωπικά μας στοιχεία φακελώνονται από την ώρα που γεννιόμαστε, εκτός και αν γεννηθούμε ναυαγοί σε ερημονήσι.

Σε οποιοδήποτε κρατικό φορέα και υπουργείο κι αν πάμε, με τον αριθμό της ταυτότητάς μας και το πάτημα ενός κουμπιού, ο κάθε αρμόδιος υπάλληλος έχει αμέσως μπροστά του όλα τα στοιχεία που μας αφορούν. Τα τελευταία χρόνια, με το διαδίκτυο και το facebook, οι προσωπικές στιγμές αναρτώνται σε πολλές περιπτώσεις οικειοθελώς. Ποιο είναι λοιπόν το σημείο που προβληματίζει όσους αντιδρούν; Μάλλον το γεγονός ότι στην ταυτότητα θα αναγράφεται η ομάδα την οποία υποστηρίζουν.

Από πότε όμως είναι ντροπή να δηλώσεις την ομάδα την οποία υποστηρίζεις; Το αντίθετο θα έλεγα, αφού οι οπαδοί όλων των ομάδων, όχι μόνο δεν ντρέπονται, αλλά δηλώνουν και περήφανοι για την ομάδα τους. Εξάλλου, η πρακτική πλέον αρκετών φιλάθλων είναι να αγοράζουν κάρτες διαρκείας δίνοντας όλα τους τα στοιχεία στα σωματεία. Αρκετές από αυτές τις κάρτες μάλιστα ισχύουν και ως πιστωτικές και οι κάτοχοί τους κάνουν με αυτές τραπεζικές συναλλαγές! Ποιο είναι λοιπόν το πρόβλημα; Μήπως το ότι στην Κύπρο η υποστήριξη της οποιασδήποτε ομάδας έχει συνδυαστεί σε μεγάλο βαθμό και με την πολιτική τοποθέτηση; Και ότι τα στοιχεία αυτά θα τα έχει ο ΚΟΑ;

Αυτό το επιχείρημα θα είχε βάση αν ζούσαμε στις δεκαετίες του '60 και του '70. Άντε και του '80. Αν το 2010 μιλάμε πλέον για φακέλωμα «αθλητικών φρονημάτων», τότε τα προβλήματά μας είναι πολύ πιο σοβαρά από την εφαρμογή ή όχι της κάρτας φιλάθλου. Η αλήθεια είναι μάλλον πολύ πιο απλή. Η συντριπτική πλειοψηφία του κόσμου δεν αντιδρά στην κάρτα φιλάθλου γιατί δεν έχει τίποτα να φοβηθεί. Αντιδρούν μόνο όσοι δεν θα μπορούν πλέον να κρύβονται στην ανωνυμία της μάζας.

Από την άλλη, υπάρχει κόσμος που πάει περιστασιακά στο γήπεδο και δεν υποστηρίζει φανατικά κάποια ομάδα. Είναι ακόμη οι περιπτώσεις που κάποιος συστηματικός οπαδός μπορεί να θέλει να πάρει στο γήπεδο άτομα της οικογένειάς του. Υπάρχει και το δικαίωμα, σε όσους παραμένουν καχύποπτοι, να μη δηλώνουν ομάδα της αρεσκείας τους. Ο ΚΟΑ θα πρέπει να βρει λύση και για αυτό τον κόσμο.

Η κάρτα φιλάθλου εφαρμόστηκε σε πολλές χώρες με μεγάλη επιτυχία, ούτως ώστε να σταματήσουν τα φαινόμενα χουλιγκανισμού και να υπάρχει έλεγχος ανά πάσα στιγμή για το ποιοι είναι στο γήπεδο. Τα κρούσματα βίας που είχαμε τα τελευταία χρόνια επέβαλλαν την εισαγωγή αυτού του μέτρου, αλλά και πολλών άλλων. Με αυτό τον τρόπο ο καθένας πλέον είναι υπεύθυνος των πράξεών του. Για όσους δεν το ξέρουν, ο έλεγχος πλέον για το ποιοι εισέρχονται στο γήπεδο δεν αφορά μόνο τους φιλάθλους. Οι αθλητές, οι προπονητές, οι παράγοντες και οι δημοσιογράφοι μπαίνουν στο γήπεδο με διαπίστευση και κάθονται σε αριθμημένη θέση.

Με την κάρτα δεν θα λυθούν όμως όλα τα προβλήματα. Το μέτρο θα πρέπει να συνδυαστεί και με τη σωστή αστυνόμευση, τη λειτουργία των κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης, ίσως και με την αλλαγή της νομοθεσίας περί του δικαίου της απόδειξης. Ας μην πάθουμε ό,τι πάθαμε και με τις κάμερες για το όριο ταχύτητας. Τις οποίες βάλαμε με κόστος εκατομμυρίων για να ανακαλύψουμε ότι ήταν ελαττωματικές (!) και ότι, όταν δούλευαν, παραβίαζαν τα προσωπικά μας δεδομένα!

sports@kathimerini.com.cy
Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ			
12.09	18:00	ΑΝΟΡΘΩΣΗ – ΑΠΟΠ/Κινύρας	LTV
12.09	19:00	ΠΑΦΟΣ – ΑΛΚΗ	Prime Sports
12.09	19:00	ΔΟΞΑ – ΑΕΛ	Cyta Sports 1
13.09	19:00	ΕΡΜΗΣ – ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	LTV Sports 1
ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚΑ			
12.09	16:00	ΞΑΝΘΗ – ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ	ALFA
12.09	18:15	ΛΑΡΙΣΑ – ΚΑΒΑΛΑ	Nova Sports 2
12.09	20:30	ΑΕΚ – ΠΑΝΣΕΡΡΑΪΚΟΣ	Nova Sports 2
ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ			
12.09	18:00	ΜΠΕΡΜΙΝΓΧΑΜ – ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ	LTV Sports 1
13.09	22:00	ΣΤΟΟΥΚ – ΑΣΤΟΝ ΒΙΛΑ	ALFA
ΤΣΑΜΠΙΟΝΣ ΛΙΓΚ			
14.09	21:45	ΜΠΑΡΤΣΕΛΟΝΑ – ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ	Prime Sports
14.09	21:45	ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Γ. – ΡΕΪΝΤΖΕΡΣ	Cyta Sports 1
15.09	21:45	ΡΕΑΛ ΜΑΔΡΙΤΗΣ – ΑΓΙΑΞ	Sigma
15.09	21:45	ΜΠΑΓΕΡΝ – ΡΟΜΑ	Cyta Sports 1
ΓΙΟΥΡΟΠΑ ΛΙΓΚ			
16.09	20:00	ΑΡΗΣ – ΑΤΛΕΤΙΚΟ ΜΑΔΡΙΤΗΣ	Cyta Sports 1
16.09	20:00	ΚΛΑΜΠ ΜΠΡΙΖ – ΠΑΟΚ	Cyta Sports 2
16.09	22:05	ΑΕΚ – ΧΑΪΝΤΟΥΚ ΣΠΛΙΤ	PIK 2
ΜΟΥΝΤΟΜΠΑΣΚΕΤ			
12.09	19:00	ΜΙΚΡΟΣ ΤΕΛΙΚΟΣ	ALFA
12.09	21:30	ΤΕΛΙΚΟΣ	ALFA
FORMULA 1			
12.09	15:30	ΓΚΡΑΝ ΠΡΙ ΜΟΝΤΣΑ (ΙΤΑΛΙΑ)	LTV

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

SAVVIDES PHOTO

«Φτιάξτε το τένις στην Κύπρο, διαφορετικά ξεχάστε με». Αυτό το μήνυμα έστειλε ο Μάρκος με την έμμεση απειλή για αποχώρηση από την Εθνική. Και είχε πολύ συγκεκριμένους αποδέκτες.

Πού τα χάλασε ο Μάρκος

Κατανοούμε την προσπάθεια που καταβάλλει ο Μάρκος Παγδατής για να ξαναμπεί στην πρώτη δεκάδα της παγκόσμιας κατάταξης. Κατανοούμε, επίσης, ότι σε αυτή την προσπάθεια πρέπει να βάλει κάποιες προτεραιότητες. Η συμμετοχή του με την Κύπρο στο Ντέιβις Καπ γίνεται για σκοπούς στήριξης του εγχώριου τένις και είναι αλήθεια ότι ο Μάρκος σηκώνει μόνος του όλο το βάρος, χωρίς να έχει η Κύπρος ελπίδες διάκρισης. Συμφωνούμε επίσης ότι είναι καλύτερο για την Κύπρο να έχει τον Παγδατή στους δέκα καλύτερους από πλευράς προβολής. Εκεί όμως που μας τα χάλασε ο Μάρκος είναι στο θέμα της χορηγίας από τον ΚΟΤ. Παράξενο μας φαίνεται να έχει προτάσεις από χορηγούς αξίας τεσσάρων εκατομμυρίων ευρώ και να περιμένει τον ΚΟΤ! Οι πονηροί μάλιστα μπορεί να συνδέσουν την αναφορά του στο Ντέιβις Καπ με τη χορηγία του ΚΟΤ. Ας μας το διευκρινίσει λοιπόν. Είναι ξεχωριστά αυτά τα δύο θέματα ή συνδέονται;

Ό,τι βρήκε, πήρε

Ούτε 24 ώρες μετά που ο Κυριάκος Κούσιος έλεγε πως δεν θα γίνουν μεταγραφές, η Ανόρθωση ανακοίνωσε Λίθιο και Ασπρογένη. Και αν μια τέταρτη επιλογή στον «άσο», και μάλιστα Κύπριου, δεν «χαλάει» κανέναν, η απόκτηση περιφερειακού φορ ήταν έκπληξη. Η «Κυρία» μπορεί να έψαχνε αγωνιωδώς μέσο, όμως έλλειψη είχε και στα «φτερά», οπότε, αφού δεν βρήκε χαφ, είπε τουλάχιστον να πάρει επιθετικό.

Όλοι στον ΑΠΟΕΛ

Δεν έπιασε... μεγάλα ψάρια η έκθεση «Αθλητισμός 2010», καθώς η προσέλευση ήταν περιορισμένη. Τους υπόλοιπους εκθέτες, ειδικά εκτός ποδοσφαίρου, «χάλασε» και τ' ότι η συντριπτική πλειοψηφία πήγαινε για το περίπτερο του ΑΠΟΕΛ, που φιλοξενούσε παίκτες της ομάδας κάθε βράδυ. Εδώ που τα λέμε, δεν φταίνε οι γαλαζοκίτρινοι που πρόβαλαν τη συμμετοχή τους (παρεμπιπτόντως, μπράβο στο τμήμα μάρκετινγκ) καλύτερα ακόμα και από τους διοργανωτές της έκθεσης.

Νέα τάξη πραγμάτων

Στην Εθνική Ελλάδος φαίνεται να υπάρχει νέα τάξη πραγμάτων. Μετά τους Ρεχάγκελ και Τοπαλίδη, άρχισαν σιγά-σιγά να αποχωρούν και κάποιοι ποδοσφαιριστές. Αμανατίδης και Κυργιάκος έσυραν πρώτοι τον χορό και ακολούθησε ο Γκέκας, ο οποίος όμως άφησε και κάποια υπονοούμενα για το κλίμα στα αποδυτήρια. Νέα εποχή, νέος προπονητής, νέα πρόσωπα. Όπως και ο Ρεχάγκελ, έτσι και ο Σάντος φαίνεται ότι θα κτίσει μία ομάδα με άτομα και παίκτες που εμπιστεύεται ο ίδιος. Ο χρόνος και τα αποτελέσματα θα δείξουν αν θα έχει επιτυχία. Όπως και να έχουν τα πράγματα, όμως, η κληρονομιά που άφησε ο «Χερ Ότο» είναι πολύ μεγάλη. Ίσως και αξεπέραστη.

Προσωπικότητα

Πέρα από προπονητής, ο Τον Κάανεν δείχνει πως διαθέτει και ισχυρή προσωπικότητα. Δεν είναι μόνο οι πειστικές απαντήσεις σε κάθε ερώτηση αλλά και οι παρεμβάσεις. «Κύριοι, σεβασμός. Κλείστε τα κινητά», είπε στην τελευταία συνέντευξη Τύπου προς τους τεχνικούς των ΜΜΕ, σε μια στιγμή που δεν μίλαγε ο ίδιος, σε μια στιγμή που ένιωσε την ανάγκη να παρέμβει.

Έφταιξε ο Τόφας;

Σίγουρα δεν είναι σωστό για οποιονδήποτε ποδοσφαιριστή να μην ανταποκρίνεται στις κλήσεις στην εθνική ομάδα. Πλην όμως, υπάρχουν και κάποιες περιπτώσεις που έχουν ιδιομορφίες και θα πρέπει να τις σεβόμαστε. Ο Τόφας, για παράδειγμα, ουσιαστικά υποχρεώθηκε από την ομάδα του σε αποχώρηση, ενώ είχε συμβόλαιο. Ο ποδοσφαιριστής έμεινε άνεργος σε μία δύσκολη περίοδο και είχε ως πρώτο μέλημα να εξασφαλίσει την επόμενη ποδοσφαιρική του στέγη. Είχε την πρόταση για να δοκιμαστεί στην Αγγλία, την ώρα που η Κύπρος έδινε δύο αγώνες που δεν είχαν βαθμολογικό ενδιαφέρον. Θα έπρεπε απλώς η ΚΟΠ να διευκολύνει τον Τόφα παραχωρώντας του άδεια και όχι να γίνεται ολόκληρο θέμα εδώ και μέρες.

Αμανέδες

Πήραμε δυο-τρία τηλέφωνα στον ΚΟΑ και δεν φτάνει που τα άτομα που ζητήσαμε δεν ήταν στα γραφεία τους, υποχρεωθήκαμε, όσο βρισκόμασταν στην αναμονή, να ακούμε αμανέδες. Καλό θα ήταν να αντιληφθούν πως δεν βρίσκονται σε μπουζουξίδικο, αλλά σε οργανισμό, και μάλιστα ημικρατικό.

Από το στούντιο

Αναστέναξαν τα στούντιο τώρα τελευταία, αφού οι ραδιοφωνικές αλλά κυρίως τηλεοπτικές περιγραφές σε σημαντικές αθλητικές μεταδόσεις (ευρωπαϊκά ματς συλλόγων, ο αγώνας της Εθνικής στην Πορτογαλία, το Μουντομπάσκετ) έγιναν από συναδέλφους που βρίσκονταν χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά απ' εκεί που εξελισσόταν η δράση. Ας ελπίσουμε πως το πισωγύρισμα είναι παροδικό και ότι ο φίλαθλος-καταναλωτής θα τύχει μεγαλύτερου σεβασμού, στο άμεσο μέλλον. Άλλωστε πληρώνει πλέον αδρά και έχει απαιτήσεις.

Μαζί Κύπρος και Γιβραλτάρ

Μαζί με τον αντιπρόεδρο της FIBA Europe, Τζον Γκονσάλβες, του Γιβραλτάρ, παρακολούθησε τη δράση στη Sinan Erdem Dome ο πρόεδρος της ΚΟΚ, Γιώργος Χρυσοστόμου, τις πρώτες δύο μέρες της φάσης των «16». Ο πρώτος μπορεί να κατάγεται από το μικρότερο πλήρες μέλος της FIBA, όμως έχει σημαντικό λόγο και στις αποφάσεις που παίρνει η ευρωπαϊκή ομοσπονδία. Ο Τζον Γκονσάλβες είναι παράλληλα και μέλος της επιτροπής των ΑΜΚΕ.

Αναμορφωτής ο Βέκιο

«Ο Γκιγιέρμο Βέκιο είναι ο αναμορφωτής του αργεντίνικου μπάσκετ, αυτός που μας έδειξε πριν μια δεκαετία ότι μπορούμε να ανταγωνιστούμε τους Αμερικάνους, τους Γιουγκοσλάβους και όλο τον κόσμο». Αυτά μας έλεγε ο συνάδελφος από τη χώρα της Νοτίου Αμερικής στο τραμ, καθ' οδόν για τη Sinan Erdem Dome. Για όσους δεν θυμούνται, ο Βέκιο κοούτσαρε τον Απόλλωνα Λεμεσού τη σεζόν 2008-09, αλλά έφυγε σαν αποτυχημένος μετά την ήττα από την ΑΕΚ, τη 13η αγωνιστική, με 87-76.

Ανέσεις για τα ΜΜΕ

Μπορεί ο χώρος πίσω από το καλάθι να μην είναι ο καλύτερος για δουλειά σε ό,τι αφορά τη θέαση, όμως οι διοργανωτές του Μουντομπάσκετ έχουν προμηθεύσει τους δημοσιογράφους με όλες τις δυνατές ανέσεις. Κάθε εκπρόσωπος του Τύπου έχει τη δική του HD τηλεόραση, καθώς και οθόνη αφής, όπου μπορεί να δει στατιστικά από τον αγώνα που παρακολουθεί, αλλά και τις προηγούμενες αναμετρήσεις. Πλήρως εξοπλισμένη η αίθουσα Τύπου, με άνετους χώρους εργασίας και οθόνες παντού.

Βγάζει μάτια ο Ζεβλάκοβ

Πρώτος σκόρερ στο πολωνικό πρωτάθλημα είναι μετά από τέσσερεις αγωνιστικές ο Μάρτσιν Ζεβλάκοβ, που μέχρι τον περασμένο Μάιο έπαιζε στον ΑΠΟΕΛ. Στα 34 του ο Πολωνός παίζει 65-70 λεπτά σε κάθε ματς με την Μπελτσάτοβ (5η πέρσι), σκοράροντας σε τρεις αγώνες.
Την περασμένη βδομάδα η νέα του ομάδα κέρδισε 0-2 τη Λέγκια στη Βαρσοβία, με τον πρώην στράικερ του ΑΠΟΕΛ να πετυχαίνει και τα δυο γκολ. Για τα κατορθώματα του κολλητού του, ενημέρωσε την περασμένη Κυριακή ο Καμίλ Κοσόφσκι, που βρέθηκε στον αντίγαμο του Γιοστ Μπρούρσε, στη Λάρνακα.

Η ΠΑΡΑΚΑΜΕΡΑ

Συμφώνησε πριν από καιρό με την Ανόρθωση

Από τις αρχές του καλοκαιριού είχε συμφωνήσει με την Ανόρθωση ο Νικόλας Ασπρογένης, όμως ο Μιλτιάδης Νεοφύτου δεν του έδινε την ελευθέρας. Τελικά η λύση δόθηκε με δανεισμό του 24χρονου παίκτη, αν και το συμβόλαιο με την Ομόνοια λήγει το καλοκαίρι του 2011, οπότε μάλλον δεν θα χρειαστεί να πληρώσει η Ανόρθωση για να τον πάρει. Εκτός αν υπάρχει κάποια ειδική ρήτρα.

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

sports@kathimerini.com.cy

Το εκπληκτικό 4-4 της Εθνικής μας στην Πορτογαλία ήταν το γεγονός που ξεχώρισε την εβδομάδα που πέρασε. Ένα σκορ αστρονομικό, το οποίο χρήζει πολλαπλής ανάλυσης. Τώρα μάλιστα που πέρασε και ο πρώτος ενθουσιασμός, μπορούμε με

Με τον **ΝΤΙΝΟ ΦΟΙΝΙΚΑΡΙΔΗ**

πιο καθαρό μυαλό να μετρήσουμε τα κέρδη από αυτή την ισοπαλία και να κρατήσουμε σταθερά τα πόδια στη γη, εν όψει του σημαντικού – όπως προδιαγράφεται – αγώνα με τη Νορβηγία, στις 8 Οκτωβρίου.

Στο παρελθόν η Εθνική μας είχε κατά καιρούς εντυπωσιακά αποτελέσματα. Δυστυχώς, όμως, η προϊστορία λέει ότι μίας επιτυχίας ακολουθούσε η αποτυχία. Αυτό έχει σαφώς να κάνει με το μέγεθός μας, έχει όμως να κάνει και με τη νοοτροπία μας, αφού εύκολα ενθουσιαζόμαστε και άλλο τόσο εύκολα πέφτουμε στα τάρταρα της απογοήτευσης. Η μεγαλύτερη επιτυχία της Εθνικής Κύπρου ήταν όταν, με προπονητή τον Πανίκο Γεωργίου, νικήσαμε την Ισπανία με 3-2 τον Σεπτέμβριο του 1998. Ήταν η πρεμιέρα της προκριματικής φάσης του ευρωπαϊκού πρωταθλήματος. Ένα μήνα μετά, στο ίδιο γήπεδο, χάσαμε από την Αυστρία με 3-0. Παρά τις εσωτερικές έριδες και την αλλαγή προπονητή – ο Σταύρος Παπαδόπουλος διαδέχθηκε τον Πανίκο Γεωργίου – πετύχαμε άλλη μία καλή νίκη επί του Ισραήλ με 3-2 στη Λεμεσό και διεκδικήσαμε πρόκριση στα μπαράζ μέχρι την τελευταία αγωνιστική. Ήταν μία Εθνική που είχε αρκετό ταλέντο και ήταν ενισχυμένη με τους Γκόγκιτς και Σπόλιαριτς.

Επί εποχής Άγγελου Αναστασιάδη, οι επιτυχίες έχουν γίνει πιο πυκνές, όμως μέχρι τώρα δεν έχουμε φτάσει σε σημείο να διεκδικήσουμε πρόκριση. Ο Μακεδόνας προπονητής κατάφερε πάρα πολλά. Πέρασε στους παίκτες την αγάπη για την ομάδα και τη θέληση να παίξουν για την Εθνική και όχι να επικαλούνται λόγους για να απέχουν, όπως έκαναν κάποιοι στο παρελθόν. Τους έπεισε επίσης ότι μπορούν να νικήσουν οποιονδήποτε αντίπαλο και οπουδήποτε. Ο Αναστασιάδης παίζει πάντα ανοικτά, χωρίς σκοπιμότητα, και η Κύπρος είναι πραγματικά μία ομάδα που χαίρεσαι να τη βλέπεις.
Αυτή η νοοτροπία μάς χάρισε μεγάλες στιγμές, αλλά η έλλειψη σκοπιμότητας μάς «χάρισε» και μεγάλες απογοητεύσεις. Νίκες επί της Ιρλανδίας με 5-2, επί της Ουαλίας με 3-1, επί της Βουλγαρίας με 4-1. Ισοπαλία 1-1 με τη Γερμανία. Ισοπαλία 1-1 με την Ιρλανδία στο Δουβλίνο, όπου μας ισοφάρισαν στο τελευταίο λεπτό των καθυστερήσεων. Η ταχύτητα και η ποιότητα που έχουμε στη μεσοεπιθετική γραμμή έχουν τιμωρήσει όποιες ομάδες δεν μας έχουν υπολογίσει και μας άφησαν χώρους. Η Πορτογαλία έπαιζε με τελευταία γραμμή άμυνας στον χώρο του κέντρου και το πλήρωσε με τέσσερα γκολ.

Πολλές φορές, όμως, η καλή απόδοση δεν έφερε το καλό αποτέλεσμα. Αν θυμηθούμε πως χάσαμε δύο φορές από την Ιταλία στα τελευταία λεπτά της προηγούμενης προκριματικής φάσης ή τις ευκαιρίες που χάσαμε εκτός έδρας με τη Γεωργία ή τις δύο ήττες από τη Σλοβακία στο προηγούμενο Γιούρο, τότε καταλήγουμε στο ζητούμενο: σταθερότητα. Δεν ξέρουμε αν έχουν ωριμάσει οι συνθήκες για να καταφέρνει αυτή η ομάδα να εξαργυρώνει την προσπάθειά της στο γήπεδο. Ο χρόνος θα δείξει. Σίγουρα θα πρέπει να βελτιώσουμε την αμυντική μας λειτουργία και να έχουμε την υπομονή να παίζουμε για το αποτέλεσμα σε παιχνίδια όπου ο ρυθμός δεν θα είναι «τρελός», όπως με την Πορτογαλία.

Ο Αναστασιάδης είχε δίκαιο όταν είπε ότι, για να αποκτήσει αξία ο βαθμός της Πορτογαλίας, θα πρέπει να έχουμε και συνέχεια. Ο Έλληνας προπονητής κατάφερε πολλά, σε μία δύσκολη μάλιστα περίοδο. Σε μία περίοδο που αρκετοί από τους ποδοσφαιριστές του βλέπουν τους αγώνες του κυπριακού πρωταθλήματος από τον πάγκο και την κερκίδα. Αυτό το γεγονός δίνει στην εικόνα που παρουσιάζει η Κύπρος ακόμη μεγαλύτερη αξία. Και δικαιώνει τον Αναστασιάδη ως προπονητή. Ίσως αρκετά από αυτά τα παιδιά να βλέπουν την Εθνική ως διέξοδο. Βήμα-βήμα λοιπόν θα πρέπει να δούμε αυτή την προκριματική φάση. Ίσως η συσσώρευση των εμπειριών των προηγούμενων χρόνων στη διαχείριση των αποτελεσμάτων να μας βοηθήσει στο βήμα που προσδοκούμε να κάνουμε τα τελευταία χρόνια.

ΚΑΤΣΕ ΚΑΛΑ

Με τον **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Πρέπει ν' ανησυχούμε ή όχι;

Την ώρα που στην Κύπρο ορισμένοι παράγοντες παραμένουν αλλεργικοί στη δημοσιοποίηση των οικονομικών των συλλόγων τους, ένα ξένο δημοσίευμα έλεγε πως η Μπαρτσελόνα χρωστάει 442 εκατ. ευρώ, βάσει στοιχείων που έδωσε ο νέος πρόεδρός της. Αν οι Καταλανοί οφείλουν ποσό λίγο μεγαλύτερο του ετήσιου προϋπολογισμού τους, τότε λογικά δεν πρέπει να προκαλούν ανησυχία τα χρέη των κυπριακών συλλόγων, που στις χειρότερες των περιπτώσεων πλησιάζουν το 50% του μπάτζετ. Ή μήπως πρέπει;

Ειδοποιός διαφορά είναι πως τα κυπριακά κλαμπ στην πλειοψηφία τους δεν διαθέτουν περιουσιακά στοιχεία, δηλαδή γήπεδα. Μπορεί η Μπάρτσα να χρωστάει, όμως η αξία της αποτιμήθηκε πέρσι στα 780 εκατ. ευρώ. Χάρη στο Emirates, η αξία της Άρσεναλ ξεπέρασε τα 800 εκατ. ευρώ, ενώ η Γιουνάιτεντ αξίζει 1,5 δισ., ποσό διπλάσιο απ' το χρέος της. Επομένως, σημαντική παράμετρος για το μέγεθος του χρέους δεν είναι η απόλυτη τιμή του, αλλά η συνάρτηση με την αξία του συλλόγου. Για παράδειγμα, άλλο πράγμα είναι να οφείλει μια οποιαδήποτε κυπριακή ομάδα 5 εκατ. ευρώ και διαφορετικό να τα χρωστάει π.χ. η Ανόρθωση, που διαθέτει ιδιόκτητο γήπεδο.

Επειδή οι ποδοσφαιρικές εταιρείες στην Κύπρο δεν έχουν περιουσιακά στοιχεία (ανήκουν στα σωματεία, όπου υπάρχουν), η ονομαστική αξία των μετοχών όσων εξ αυτών είναι χρεωμένες – ακόμα και με 2-3 εκατ. ευρώ όπως ο Απόλλωνας – είναι σχεδόν μηδενική, εκτός αν έχουν παίκτες με προοπτική μεταπώλησης. Οπότε είναι επικίνδυνο, όχι μόνο το ότι οι «αιώνιοι» μας έχουν μόλις από ένα παλαιό οίκημα στο κέντρο της Λευκωσίας και μια έκταση μισή ώρα έξω απ' αυτήν –ο ΑΠΟΕΛ προπονείται ακόμα σε εγκαταστάσεις που ούτε καν του ανήκουν–, αλλά και το ότι δεν σχεδιάζουν την απόκτηση περιουσίας. Η ανέγερση έστω προπονητικών κέντρων θα έπρεπε να ήταν προτεραιότητα αμεσότερη απ' τις μεταγραφές. Πρέπει όμως να εκλογικευθεί και το πλάνο βάσει του οποίου ξοδεύουν. Τουλάχιστον το 24% του μπάτζετ ενός συλλόγου που είναι στο Top-20 των πλουσιότερων του πλανήτη, καλύπτεται από το τηλεοπτικό συμβόλαιο. Με μπάτζετ 9 εκατ. ευρώ, ο ΑΠΟΕΛ παίρνει μόνο 800.000 ευρώ από τηλεοπτικά δικαιώματα, αν αυτό λέει κάτι.

Ενθαρρυμένος από τα περσινά κέρδη 23 εκατομμυρίων ευρώ – παρά τις αγορές Ρονάλντο και Κακά και την αγωνιστική αποτυχία – ο Φλορεντίνο Πέρεθ ανακοίνωσε πως το φετινό μπάτζετ της Ρεάλ αγγίζει τα 450 εκατ. ευρώ και είναι το μεγαλύτερο αθλητικού συνόλου στον κόσμο, σε όλα τα σπορ. Στην πραγματικότητα, τα έξοδα ακόμα και των κακομαθημένων «γκαλάκτικος» δεν υπερβαίνουν τα προσδοκώμενα έσοδα, την ώρα που στην Κύπρο όλες οι ομάδες έχουν σχεδιάσει ελλειμματικούς προϋπολογισμούς. Με τους «αιώνιους» να δίνουν το κακό παράδειγμα. Το έλλειμμα στον προϋπολογισμό της Ομόνοιας μάλλον θα ξεπεράσει φέτος το 30%, λόγω της αποτυχίας πρόκρισης σε ευρωπαϊκό όμιλο. Πέρσι είχε εκτοξευθεί στο 100% (6,5 εκατ. έσοδα – 13 εκατ. έξοδα).

papadakism@kathimerini.com.cy

ΤΙ ΛΕΣ ΤΩΡΑ

Με τον **ΗΡΟΔΟΤΟ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Επιβάλλεται να πας στην Πόλη

Τα τελευταία δύο χρόνια ο γράφων έχει κάνει πάνω από δέκα δημοσιογραφικά ταξίδια σε διαφορετικές περιοχές της Ευρώπης. Έχουμε επισκεφτεί τα τριτοκοσμικά (έτσι ακούγαμε, όμως άλλα είδαμε) Τίρανα, έχουμε βρεθεί στα βάθη της Ρωσίας (στο Περμ, στα Ουράλια Όρη), έχουμε ζήσει την εμπειρία – στη Ρίγα της Λετονίας – να βλέπουμε το φως του ήλιου στις 11 το βράδυ. Όμως η μοναδική φορά που νιώσαμε άγχος πριν από ένα ταξίδι ήταν πριν φύγουμε για την Κωνσταντινούπολη. Μάλλον γι' αυτό ευθύνεται η προπαγάνδα που ακούγαμε από μικροί για την Τουρκία.

Όμως το άγχος φαίνεται πως τελικά ήταν αδικαιολόγητο. Ναι, η Κωνσταντινούπολη είναι μια μεγαλούπολη όπου κυριαρχεί το χάος, με τρελούς ταξιτζήδες, με τον κόσμο να είναι στην τσίτα, με απίστευτο μποτιλιάρισμα, με άστεγους και πλούσιους να είναι δίπλα-δίπλα, όμως είσαι το ίδιο (αν)ασφαλής εκεί, όπως θα ήσουν και σε οποιαδήποτε άλλη μεγάλη πόλη του κόσμου.

Ανάμεσα στο χάος, υπάρχει μια απίστευτη Κωνσταντινούπολη, που κινείται σε τρελούς ρυθμούς και που το χρώμα και η μυρωδιά της σε σαγηνεύουν. Όπου το μοντέρνο αναμειγνύεται με το αρχαίο, και το ελληνικό στοιχείο είναι τόσο έντονο, που όσο και να θέλουν οι Τούρκοι να το κρύψουν, δεν μπορούν. Η αίσθηση τού να περνάς με το τραμ μέσα από την ίδια πύλη των επιβλητικών τειχών της Πόλης απ' όπου περνούσαν θριαμβευτές οι Βυζαντινοί αυτοκράτορες πριν μια χιλιετία, δεν περιγράφεται. Είναι απίστευτο το πώς με μια βόλτα στην Αγιά Σοφιά και στον Ιππόδρομο ξεχνάς για λίγο πως είσαι στο 2010 και νιώθεις πως βρίσκεται στην καρδιά της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας.

Ζώντας στους ρυθμούς του Παγκοσμίου Πρωταθλήματος μπάσκετ, όπου κάθε μέρα είχαμε παιχνίδια να δούμε και μπόλικο γράψιμο να κάνουμε, νιώθουμε πως δεν ζήσαμε όσο θα έπρεπε την Κωνσταντινούπολη. Για να περπατήσουμε όλη την Istiklar από άκρη σε άκρη, να ανεβούμε σε ένα από τους πύργους των τειχών, να πάρουμε τη βάρκα για τα Πριγκηπόννησα και να ζήσουμε τη μοντέρνα Πόλη των δύο ηπείρων, απαιτείται μια νέα επίσκεψη, μακριά από τις υποχρεώσεις της δουλειάς. Οι μουσουλμάνοι λένε ότι μια μετάβαση στη Μέκκα πρέπει οπωσδήποτε να γίνει στη διάρκεια της ζωής του πιστού, έτσι και για μας τους Κύπριους και Έλληνες μια επίσκεψη στην Κωνσταντινούπολη είναι απαραίτητη.

miltiadouse@kathimerini.com.cy

Οι φυλές στ' αποδυτήρια του ΑΠΟΕΛ

ΑΓΓΛΟΜΑΘΕΙΣ

Μπρούρσε-Σολάρι
Κατάγονται από χώρες που απέχουν χιλιάδες χιλιόμετρα μεταξύ τους, ωστόσο τους έφερε κοντά η πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΟΙ

Ζορζ-Μοράις-Πίντο
Οι δυο είναι συνομήλικοι, παίζουν τρία χρόνια μαζί και κάνουν πολύ παρέα. Εύκολα δέχτηκαν και τον πρώην αρχηγό της Μπράγκα.

ΛΕΜΕΣΙΑΝΟΙ

Κωνσταντίνου-Σολωμού
«Κόλλησαν» από τη μέρα που ο πρώτος εμφανίστηκε στον Αρχάγγελο.

ΒΡΑΖΙΛΙΑΝΟΙ

Αΐλτον-Μαντούκα-Μαρσίνιο-Μποαβεντούρα
Η παροικία δημιουργήθηκε φέτος και είναι πλέον η μεγαλύτερη μαζί με αυτήν των Ελλαδιτών. Ειδικά οι τρεις νεαρότεροι είναι πολύ συνδεδεμένοι.

ΕΛΛΑΔΙΤΕΣ

Κόντης-Κουτσόπουλος-Πουρσαϊτίδης-Χιώτης
Η τριπλέτα είναι αχώριστη, αλλά δέχτηκε εύκολα στην παρέα και τον Κουτσόπουλο που ήρθε πέρσι.

ΠΑΛΙΟΙ

Αλεξάνδρου-Ηλία-Μιχαήλ-Σατσιάς-Χαραλαμπίδης
Βρίσκονται πολλά χρόνια στον Αρχάγγελο, κάτι που ανέπτυξε τις μεταξύ τους σχέσεις.

ΣΚΟΠΙΑΝΟΙ

Γκριντσάροφ-Τρικόσκι
Συμπαίκτες και στην Εθνική, δεν ήθελαν και πολύ χρόνο να γίνουν... αυτοκόλλητοι.

ΠΙΤΣΙΡΙΚΑΔΕΣ

Αντωνιάδης-Κίσσας
Γνωρίζονται από τα τμήματα υποδομής της ομάδας.

ΤΡΑΥΜΑΤΙΕΣ

Μιροσάβλιεβιτς-Σικόρα
Ο Πολωνός έμεινε μόνος φέτος, όμως ο τραυματισμός τον έφερε κοντά με τον «Μίρο», που έχει καλή επαφή και με τον Έρακ, λόγω γλώσσας.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οι παροικίες του Αρχαγγέλου

Μικρές παρέες στενών δεσμών στ' αποδυτήρια του ΑΠΟΕΛ, όπως προέκυψαν από τις μεταγραφές

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Η παρουσία άλλων τριών Βραζιλιάνων στα αποδυτήρια ξεχώρισε τον περασμένο μήνα ως η σημαντικότερη αιτία της προόδου που παρουσίασε φέτος ο ανεβασμένος (αλλά και άτυχος) Μαρσίνιο. Άνθρωποι που τον ζουν καθημερινά στον Αρχάγγελο, από την πρώτη μέρα που πάτησε στην Κύπρο στα τέλη του περασμένου Γενάρη, έχουν να λένε πως η συμπεριφορά του άλλαξε από τη γη ώς τον ουρανό από τη μέρα που εντάχθηκαν στην ομάδα οι Μαντούκα και Μποαβεντούρα. Κοινωνικοποιήθηκε, δηλαδή, τη στιγμή που πέρσι ήταν απόμακρος, κλεισμένος στον εαυτό του, λιγομίλητος. Ορισμένοι μπορεί να θεωρούν τη μη προσαρμογή ως δικαιολογία της κακής απόδοσης και να πιστεύουν πως, αν κάποιος είναι ικανός, τότε θα παίξει καλό ποδόσφαιρο, όμως στον ΑΠΟΕΛ ο Γιοβάνοβιτς φαίνεται πως αποδίδει μεγάλη σημασία στο καλό κλίμα των αποδυτηρίων (άλλωστε πάντα μιλάει γι' αυτό) και στην ευκολία προσαρμογής των νεοφερμένων.

Προσέχει από πού ψωνίζει

Ο Σερβοέλληνας το έδειξε από το πρώτο καλοκαίρι, όταν πήρε ένα ζευγάρι Πολωνούς (Ζεβλάκοβ - Κοσόφσκι) και έβαλε δίπλα τους τον Παουλίστα, που έπαιζε τρία χρόνια στην Πολωνία. Απέκτησε ένα ζευγάρι Ελλαδιτών (Χιώτης - Πουρσαϊτίδης), ενώ είχε ήδη στην ομάδα τον Κόντη, και πήρε και τον Ονουάτσι, που ήξερε ελληνικά από την τριετή θητεία του στη Σούπερ Λίγκα. Η παρουσία τριών πορτογαλόφωνων (Μοράις, Πίντο, Παουλίστα) ήταν ένας από τους λόγους που πείστηκε να πάρει τον ιδιόρρυθμο Πάουλο Κόστα, στα τέλη του 2008. Πέρσι το καλοκαίρι έκανε τρεις τους Πορτογάλους με την απόκτηση και του Πάουλο Ζορζ, τρεις τους Πολωνούς

Τις δικές τους παρέες σχηματίζουν οι παλιοί, οι πιτσιρικάδες αλλά και οι Λεμεσιανοί Κωνσταντίνου και Σολωμού

παίρνοντας και τον Σικόρα, ενώ τον χειμώνα ανέβασε τον αριθμό των Ελλαδιτών αποκτώντας και τον Κουτσόπουλο.

Φέτος έβαλε τον Τρικόσκι δίπλα στον Γκριντσάροφ, κάνοντας δύο τους Σκοπιανούς, και πήρε και τρεις Βραζιλιάνους. Η καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας έφερε κοντά τους Μπρούρσε και Σολάρι, ενώ διευκόλυνε και την προσαρμογή του πρώτου. Όσο για τον δεύτερο, δεν έχει ιδιαίτερο πρόβλημα, καθώς πρόκειται για ανοικτό τύπο, που δένει και με τους πορτογαλόφωνους και με τους ελληνόφωνους. Ουσιαστικά αυτές οι δύο γλώσσες μιλιούνται στον Αρχάγγελο, μαζί με κάποιες σλαβικές, όπως τα σερβικά, τα πολωνικά και η γλώσσα των Σκοπιανών.

Η συγγένεια στη γλώσσα αλλά και οι αμέτρητες ώρες που πέρασαν κάνοντας ατομικό πρόγραμμα, έφεραν κοντά τους Μιροσάβλιεβιτς και Σικόρα, αν και ο «Μίρο» έχει καλή επικοινωνία και με τον συμπατριώτη του, Πρέντραγκ Έρακ, συνεργάτη του Γιοβάνοβιτς. Τις δικές τους παρέες έχουν φτιάξει οι Λεμεσιανοί Σολωμού και Κωνσταντίνου που έσμιξαν φέτος, οι πιτσιρικάδες Αντωνιάδης και Κίσσας, που μέχρι πέρσι έκαναν και… χαμαλίκια στις μετακινήσεις της ομάδας, όταν υπήρχε ανάγκη, ενώ φιλαράκια και εκτός γηπέδων είναι ο Ηλία με τον Χαραλαμπίδη. Οι παλιοί, γενικότερα, έχουν σχηματίσει τη δική τους παροικία.

Μειώθηκαν οι χώρες

Κύπρος, Ελλάδα, Βραζιλία, Πορτογαλία, Σκόπια, Ολλανδία, Σερβία, Πολωνία και Αργεντινή είναι οι εννιά χώρες που εκπροσωπούνται στο φετινό ρόστερ του ΑΠΟΕΛ. Πέρσι ήταν δέκα, έφυγαν όμως ο Αλβανός Χατζί και ο Σλοβάκος Μπρέσκα, αλλά αποκτήθηκε Αργεντινός (Σολάρι), που δεν υπήρχε πριν. Τη σεζόν 2008-09 οι παίκτες του ΑΠΟΕΛ προέρχονταν από Κύπρο, Ελλάδα, Βραζιλία, Πορτογαλία, Σκόπια, Σερβία, Πολωνία, Νιγηρία, Αλβανία, Ρουμανία και Γαλλία. Έντεκα χώρες δηλαδή, δύο περισσότερες απ' ό,τι φέτος. Από αυτό προκύπτει πως ο Σερβοέλληνας κάθε χρόνο μειώνει τον αριθμό των χωρών από τις οποίες προέρχονται οι παίκτες του. Τυχαίο; Μάλλον όχι.

Πριν τον Γιοβάνοβιτς

Ο Ουζουνίδης πήρε το πρωτάθλημα του 2007 με παίκτες από εννιά χώρες (κυβέρνηση έβγαζαν οι Ελλαδίτες που ήταν τέσσερεις). Οι γαλαζοκίτρινοι είχαν τότε παίκτες από Κόστα Ρίκα (Γκόμες), Γερμανία (Πόλκινγκ) και Περού (Μπαρέτο). Αμέσως μετά ψώνισαν από Βραζιλία (Τόρες, Ταβάρες), Σκόπια (Νικολόσκι) και Σερβία (Τσόροβιτς). Πύργο της Βαβέλ θύμιζε η ομάδα τη σεζόν 2004-05, με προπονητή τον Γιοβάνοβιτς και πρόεδρο τον Πρόδρομο Πετρίδη. Υπήρχαν Άγγλοι, Κολομβιανός (Χάμιλτον), Γκανέζος (Χάγκαν), Ιταλός (Ντι Πιέντι), Σλοβένος (Πάβλιν), Σλοβάκος (Ρεζότο), Σέρβος (Ράτσα), Σκοπιανός (Στογιανόσκι), ο Ελλαδίτης Βακουφτσής και αρκετοί Κύπριοι. Την επόμενη χρονιά (2005-06) εκπροσωπήθηκαν στον Αρχάγγελο τέσσερεις ήπειροι, καθώς αποκτήθηκε ο Αυστραλός Πολ Οκόν, ενώ προς αναπλήρωση του Χάγκαν αφίχθη ο Αμπάλο από το Τόγκο.

Ένα πειστικό ντοκουμέντο της δεμένης οικογένειας των πορτογαλόφωνων (μαζί τους και ο Σολάρι), από πρόσφατη προπόνηση (στη Μαδρίτη).

Όταν οι αντιστάρ γίνονται αναντικατάστατοι

Στην Ομόνοια των ηχηρών μεταγραφών και των υψηλών συμβολαίων, ξεχωρίζουν επτά ποδοσφαιριστές χαμηλών τόνων αλλά υψηλής ποιότητας

Του **ΣΙΜΟΥ ΠΑΦΙΤΗ**

Από την ημέρα που ανέλαβε την προεδρία της Ομόνοιας ο Μιλτιάδης Νεοφύτου, δαπανήθηκαν υπέρογκα ποσά για την ενίσχυση της ομάδας. Αποκτήθηκαν Κύπριοι ποδοσφαιριστές με καριέρα στο εξωτερικό που επέστρεψαν στο νησί και ντύθηκαν στα πράσινα (Χαραλάμπους, Κωνσταντίνου, Αλωνεύτης και Οκκάς). Έσκασαν μεταγραφικές βόμβες που έφεραν ενθουσιασμό στους φίλους του «τριφυλλιού» και ταρακούνησαν τα αντίπαλα στρατόπεδα (Αβραάμ, Μακρίδης). Ελλαδίτες ποδοσφαιριστές με θητεία στις μεγάλες ομάδες της Σούπερ Λίγκα (Πατσατζόγλου, Καρυπίδης, Γραμμόζης, Κοτσόλης) αλλά και ξένοι παίκτες με πολλές παραστάσεις στα ευρωπαϊκά γήπεδα (Λούα Λούα, Αγουιάρ, Ζουράφσκι, Αγκίρε, Νικουλέσκου, Κακά) μετακόμισαν στο «Ηλίας Πούλλος».

Κασέκε και Λεάντρο είναι οι σημαντικότεροι, αν και πρόκειται για δύο από τους χαμηλότερα αμειβόμενους

Στο άκουσμα της απόκτησης των πιο πάνω ποδοσφαιριστών, οι οπαδοί της Ομόνοιας ξεσπούσαν σε πανηγυρισμούς. Αρκετό μελάνι χύθηκε σε διθυραμβικά σχόλια και στην καταγραφή του γεμάτου επιτυχίες βιογραφικού των νέων αποκτημάτων. Μερικοί από αυτούς, κυρίως οι Κύπριοι, προσέφεραν τα μέγιστα και οδήγησαν πέρσι την Ομόνοια στην κατάκτηση του τίτλου. Άλλοι δεν δικαιολόγησαν τη φήμη που τους συνόδευε φτάνοντας στο νησί, ενώ υπάρχουν και μερικοί που πέρασαν και δεν ακούμπησαν, παρά το ότι η απόκτησή τους κόστισε ο κούκος αηδόνι στη διοίκηση του «τριφυλλιού». Το γήπεδο είναι ο καθρέφτης και ο κριτής για τον καθένα και αυτό το αντιλήφθηκαν μερικοί από τους λεγόμενους «δευτεροκλασάτους» ποδοσφαιριστές της Ομόνοιας, με αποτέλεσμα να πάρουν τη φανέλα του βασικού στο «σπίτι» τους.

Ο βιονικός Κασέκε

Πρώτο σε αυτή την κατηγορία μπαίνει αναμφισβήτητα το όνομα του Νόελ Κασέκε. Ο μέσος από τη Ζιμπάμπουε μεταγράφηκε στην Ομόνοια το καλοκαίρι του 2007 από την Ένωση και από τότε αποτελεί αναντικατάστατο στέλεχος των πρασίνων, παρότι πρόκειται για έναν από τους χαμηλότερα αμειβόμενους παίκτες της ομάδας. Εκ των αρχηγών της ομάδας, ενώ είναι από τους πρώτους σε συμμετοχές ξένους ποδοσφαιριστές που φόρεσαν τη φανέλα της Ομόνοιας. Ο Ράινερ Ράουφμαν προηγείται με 205 συμμετοχές, ακολουθεί ο Βέσκο Μιχάιλοβιτς με 179, τρίτος ο Τούτιτς με 148 και τέταρτος ο Σπας Τζεβίζοφ με 129. Ο Κασέκε πλησιάζει τις 110 συμμετοχές και αν στο τέλος της περιόδου ανανεώσει τη συνεργασία του με την Ομόνοια (το συμβόλαιό του λήγει το προσεχές καλοκαίρι), μπορεί να περάσει ακόμη και στην κορυφή της σχετικής λίστας.

Λίρα εκατό ο Ντάβιντσον

Ήρθε στα μέσα του καλοκαιριού του 2009 χωρίς τυμπανοκρουσίες ή μεγάλο συμβόλαιο. Δεν αποτελούσε τον πρώτο μεταγραφικό στόχο της Ομόνοιας για τη θέση του δεξιού μπακ, ωστόσο αποκτήθηκε αφού ναυάγησε η περίπτωση του Ελλαδίτη Νίκου Αραμπατζή. Έκανε ντεμπούτο στον αγώνα της προκριματικής φάσης του Γιουρόπα Λιγκ με την Τορσχάβν και από τότε δεν βγήκε σχεδόν ποτέ από την ενδεκάδα. Αγωνίστηκε ως βασικός σε όλα τα παιχνίδια της κανονικής περιόδου του πρωταθλήματος, ενώ απουσίασε μόνο από την αναμέτρηση με τον Απόλλωνα στο Τσίρειο για τα πλέι οφ, λόγω καρτών. Σύγχρονος μπακ, καλός τόσο στα αμυντικά όσο και στα επιθετικά του καθήκοντα και αγαπημένο παιδί όλων στο «Ηλίας Πούλλος». Οι επιδόσεις του είχαν ως αποτέλεσμα να του ανανεωθεί πρόωρα το συμβόλαιο από τη διοίκηση.

Ο Ρουέδα πάει να εξελιχθεί σε άλλη μια μεταγραφή που δεν έγινε με τυμπανοκρουσίες αλλά αποδεικνύεται άκρως ουσιαστική.

Το πολυεργαλείο Λεάντρο

Πολλοί χαρακτηρίζουν τον Βραζιλιάνο με το ουγγρικό διαβατήριο ως την κορυφαία μεταγραφή της Ομόνοιας τα τελευταία χρόνια. Ήρθε από την Ντέμπρετσεν τον Ιανουάριο του 2009 και βοήθησε τα μέγιστα την Ομόνοια στην κατάκτηση του πρωταθλήματος. «Έδεσε» από τα πρώτα παιχνίδια με την υπόλοιπη ομάδα και αποτελεί πολύτιμο πολυεργαλείο στα χέρια του Τάκη Λεμονή, αφού μπορεί να αγωνιστεί το ίδιο καλά και ως κόφτης, αριστερός χαφ ή αριστερός μπακ. Δεν έχει αυξομειώσεις στην απόδοσή του και παρά τον έντονο συναγωνισμό που υπάρχει στη μεσαία γραμμή, ο «Λέο» φαίνεται να έχει καπαρωμένη τη θέση στο αρχικό σχήμα.

Εφραίμ, ο αθόρυβος

Ναι μεν αποκτήθηκε με την ελπίδα ότι θα εξελιχθεί σε ένα μεγάλο ταλέντο, όμως ούτε ο πιο αισιόδοξος άνθρωπος στην Ομόνοια δεν ανέμενε από τον νεαρό Κύπριο διεθνή να προσφέρει τόσα πολλά στην ομάδα. Ώριμος όσο λίγοι στο κυπριακό ποδόσφαιρο, αφού γαλουχήθηκε στις ακαδημίες της Άρσεναλ. Σοβαρός, πειθαρχημένος, με πολύ καλή τεχνική κατάρτιση και αυξημένα στάνταρ απόδοσης, έχει κερδίσει τους πάντες στο στρατόπεδο του «τριφυλλιού». Έχει αγωνιστεί σε όλους τους αγώνες που έδωσε μέχρι στιγμής φέτος η Ομόνοια, όπως και οι Λεάντρο και Κασέκε.

Έκπληξη από το Περού

Μπορεί ο Ερνάν Ρενχίφο να μην έχει προσφέρει στην Ομόνοια όσα οι πιο πάνω ποδοσφαιριστές, όμως όσες φορές του δόθηκε η εντολή να αγωνιστεί, βοήθησε τα μέγιστα. Στην περσινή χρονιά σημείωσε καθοριστικά τέρματα στον δρόμο προς τον τίτλο, παρά τον περιορισμένο χρόνο συμμετοχής που είχε. Στο σύστημα 4-2-3-1 που εφαρμόζει ο Λεμονής δεν χωράει, ειδικά κόντρα σε υποδεέστερους αντιπάλους, μιας και είναι περιφερειακός φορ, ωστόσο όσες φορές έχει παίξει σε μεγάλα ματς η ομάδα ελέγχει την κυκλοφορία και φτιάχνει φάσεις με τους ακραίους. Ο Ελλαδίτης τεχνικός υπολογίζει πολύ στις δυνατότητες του Περουβιανού. Τη φετινή χρονιά πέτυχε ήδη τρία τέρματα με τη φανέλα της Ομόνοιας (Σάλτσμπουργκ, Μέταλιστ και ΑΕΚ). Οι θετικές του εμφανίσεις τον οδήγησαν και στο αντιπροσωπευτικό συγκρότημα της χώρας του.

Ισπανικές ελπίδες

Δύο ποδοσφαιριστές ήρθαν σ' αυτή τη μεταγραφική περίοδο από την Ισπανία. Πολλοί ήσαν αυτοί που δεν είδαν με καλό μάτι τις κινήσεις της Ομόνοιας, καθώς ο μεν Μποουθόν αγωνιζόταν στην Ουέλβα, ομάδα β΄ κατηγορίας, ενώ ο Ρουέδα ανήκε στη β΄ ομάδα της Μπαρτσελόνα. Ο κεντρικός αμυντικός του «τριφυλλιού» από την πρώτη κιόλας του εμφάνιση έγινε ο ηγέτης στα μετόπισθεν, ενώ ο Ρουέδα δικαιολόγησε απέναντι στην ΑΕΚ το προσωνύμιο «μικρός Τζέραρντ».

Η γκρίνια εσωτερικός εχθρός της ΑΕΛ

Η αδημονία του κόσμου για μια διάκριση προκαλεί γκρίνια, παρότι το δείγμα της πρεμιέρας ήταν θετικό

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Τι και αν η ομάδα πέρασε με επιτυχία το τεστ της πρεμιέρας και μάλιστα σε ένα «καταραμένο» για αυτήν γήπεδο. Η ποδοσφαιρική μουρμούρα έκανε την εμφάνισή της σε κάθε μέσο επικοινωνίας. Μεγάλη μερίδα του κόσμου ισχυρίζεται ότι η ΑΕΛ δεν είχε καλή εμφάνιση, ενώ τα βέλη της κριτικής άγγιξαν ακόμη και τον τεχνικό ηγέτη των Λεμεσιανών, Ντούσαν Ούχριν. Άρρωστη ποδοσφαιρική νοοτροπία ή κριτική, με σκοπό να διορθωθούν πράγματα στην ομάδα, ενόψει και του σημερινού αγώνα με τη Δόξα (7:00 μ.μ., Cytavision); Είναι αλήθεια ότι η ομάδα έδειξε κάποιες αδυναμίες στο

Στο επίκεντρο της κριτικής βρέθηκε ο προπονητής, παρά τη νίκη στην πρεμιέρα

παιχνίδι με τον Ολυμπιακό, ωστόσο κανείς προπονητής, πέραν του... Χάρι Πότερ (όπως δήλωσε πρόσφατα ο μεγάλος Ζοσέ Μουρίνιο), δεν μπορεί να τα έχει όλα στην εντέλεια από τα πρώτα ενενήντα αγωνιστικά λεπτά του πρωταθλήματος. «Καθυστέρησε να κάνει αλλαγές», «παίζει συνεχώς με το ίδιο σύστημα», «δεν αξιοποιεί τους παίκτες που έχει στη διάθεσή του», ήταν μόνο μερικές από τις ατάκες που άκουγε κάποιος μετά τη λήξη του αγώνα της πρεμιέρας. Ο βαθμός της κριτικής ήταν τόσο έντονος, που νόμιζε κανείς ότι η ομάδα δεν κέρδισε, αλλά συνετρίβη από τον αντίπαλο. Μάλιστα, οι απαιτητικοί οπαδοί και τα λεγόμενά τους δημιούργησαν ένα άλλο ρεύμα στις τάξεις των φιλάθλων, ενάντια σε όσους ξεσπάθωσαν με το καλημέρα του πρωταθλήματος. «Φτάνει πια με τη μιζέρια σας. Βοηθήστε την ομάδα να ορθοποδήσει και μην την πολεμάτε», έγραφε απελπισμένα οπαδός σε διαδικτυακό φόρουμ των φίλων της ΑΕΛ, αγανακτισμένος για τα όσα ακούει για την ομάδα του.

Ο Ούχριν χρειάζεται χρόνο μέχρι να παρουσιάσει την ομάδα όπως τη θέλουν οι οπαδοί της.

Δεν τον ενδιαφέρει

Αρκετοί είναι αυτοί που ισχυρίζονται ότι η γκρίνια και η παραπονιάρικη διάθεση είναι χαρακτηριστικό της «κίτρινης φυλής». Η καρέκλα του προπονητή στην ΑΕΛ μοιάζει να είναι βασισμένη σε ένα τσουβάλι άμμο που από στιγμή σε στιγμή μπορεί να μετακινηθεί. Στην περίπτωση του Ντούσαν Ούχριν, τα δεδομένα φαίνεται να υπέρ του, καθώς, όπως ο ίδιος είπε, ούτε ξέρει ούτε και επιθυμεί να γνωρίζει τι λέγεται σχετικά με τη δουλειά του. «Δεν διαβάζω εφημερίδες και δεν γνωρίζω τι λένε μεταξύ τους οι οπαδοί μας. Είναι δικαίωμα κάθε οπαδού να λέει τη γνώμη του και τη σέβομαι», δήλωσε την περασμένη βδομάδα σε τοπικό τηλεοπτικό σταθμό της Λεμεσού. Σε μια κουβέντα που είχαμε μαζί του πριν ακόμη ξεκινήσει η καλοκαιρινή προετοιμασία, ο Τσέχος μάς έδωσε να καταλάβουμε ότι όντως δεν συγκαταλέγεται στις προτεραιότητές του το τι ακριβώς λέγεται ή γράφεται από τους δημοσιογράφους, αλλά και τους οπαδούς. Αυτή η άναρχη κριτική που έλαβε χώρα μετά το τέλος του αγώνα με τον Ολυμπιακό και κράτησε μέχρι τις αρχές της τρέχουσας βδομάδας όντως αδικεί την ομάδα. Μολονότι οι παίκτες του Ντούσαν Ούχριν έδειξαν κάποιες αδυναμίες, ιδιαίτερα στον τρόπο ανάπτυξης, έπαιξαν με πάθος, ενώ, με εξαίρεση μία και μόνο φάση, ο Τσοντοφάλσκι παρακολούθησε τον αγώνα ως θεατής.

Πίστωση χρόνου

Η τεχνική ηγεσία γνωρίζει και πρέπει να δουλέψει στο δημιουργικό κομμάτι του παιχνιδιού, καθώς ήταν ανύπαρκτες στην πρεμιέρα οι πλαγιοκοπήσεις και η επίθεση από τον άξονα. Με τα δυο πιο πάνω στοιχεία, αναμένεται να μπολιαστεί η ομάδα όσο περνάνε τα παιχνίδια του φετινού μαραθωνίου.

Οι άνθρωποι που βρίσκονται κοντά στο ποδοσφαιρικό τμήμα πιστεύουν ότι η δουλειά που έγινε το καλοκαίρι, σε συνδυασμό με την ποιότητα που διαθέτει το ρόστερ, θα αποτελέσουν τα πιο ισχυρά όπλα της φετινής ΑΕΛ. Πέρα όμως από το αγωνιστικό, θα πρέπει και η νοοτροπία που υπάρχει σε μερίδα των οπαδών να βελτιωθεί και να εμπλουτιστεί με περίσσια υπομονή. Ο κάθε εργαζόμενος έχει δικαίωμα στο λάθος και θα πρέπει να του δίνεται πίστωση χρόνου, για να διορθωθεί.

Με Βάργκας στο Μακάρειο

Ενισχυμένη με τον MVP του πρωταθλήματος στην 1η αγωνιστική, Μιγκέλ Βάργκας, πάει σήμερα στο Μακάρειο η ΑΕΛ. Ο Πορτογάλος είχε ενοχλήσεις μετά τον αγώνα της πρεμιέρας, όμως από την περασμένη Τετάρτη προπονείται κανονικά και θα είναι το απόγευμα στην ενδεκάδα. Θέση στο αρχικό σχήμα διεκδικεί ο κεντρικός αμυντικός Ντόσα Τζούνιορ, που σκόραρε τόσο στην πρεμιέρα όσο και στο φιλικό με την Αλκή. Εκτός μένει ο τραυματίας Χαράλαμπος Καϊρίνος, έτσι ως ρεζέρβα στον πάγκο θα καθίσει ο Περνέσκι.

Τουλάχιστον έναν απ' τους Κρασσά ή Εντμάρ θα έχει σήμερα στην ενδεκάδα ο Μάριος Κωνσταντίνου.

Δεν της βγαίνει το Παφιακό

Μια νίκη την τελευταία δεκαετία έχει στο Παφιακό η Αλκή, σε τέσσερεις επισκέψεις. Αυτή σημειώθηκε τον Μάιο του 2009 σ' έναν βαθμολογικά αδιάφορο αγώνα για τα πλέι άουτ, καθώς η «Αθάνατη» είχε ήδη αποχαιρετήσει την κατηγορία. Αντίθετα, σ' ένα κρίσιμο ματς που δόθηκε τον Δεκέμβριο του 2008 για την 14η αγωνιστική, οι κυανέρυθροι συντρίβονταν με 5-2. Με νίκη της Πάφου έληξε και ο αγώνας για την 26η αγωνιστική της σεζόν 2005-06, αλλά και πάλι ήταν βαθμολογικά αδιάφορος. Το 2001 Πάφος και Αλκή ήταν ισόπαλες 1-1. Το απόγευμα (19:00, PrimeSports) οι παίκτες του Μάριου Κωνσταντίνου φιλοδοξούν να είναι το ίδιο παραγωγικοί όσο και στον αγώνα με την Ανόρθωση, αλλά με βελτιωμένη αμυντική συμπεριφορά, ώστε να πάρουν τους πρώτους πόντους στο φετινό πρωτάθλημα. Οι αλλαγές των Εντμάρ και Κρασσά στο ματς της πρεμιέρας βοήθησαν την Αλκή, οπότε είναι πιθανό να δούμε τουλάχιστον έναν απ' τους δύο στη σημερινή ενδεκάδα. Ο Μπρένερ δεν προπονήθηκε όλη τη βδομάδα, ωστόσο δεν ήταν βασικός στον αγώνα με την Ανόρθωση, οπότε ενδεχόμενη απουσία του δεν είναι μεγάλη απώλεια για τους Λαρνακείς.

Γιατί η Σλάβια «έκοψε» τον Μαντού;

Οι Τσέχοι ακύρωσαν τη μεταγραφή λόγω υγείας, ο παίκτης πέρασε τα τεστ στην Κύπρο

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Το πηγαίο ποδοσφαιρικό ταλέντο του Φρανκ Μαντού τον έφερε το περασμένο καλοκαίρι μια ανάσα από μια μεγάλη μεταγραφή. Στις 28 Ιουνίου η Σλάβια Πράγας ανακοίνωνε την απόκτησή του. Την 1η Ιουλίου ακύρωσε τη μεταγραφή εξαιτίας αποτυχίας του παίκτη να περάσει τα ιατρικά τεστ. Ο 23χρονος Ιβοριανός με το γαλλικό διαβατήριο κατέληξε στον ΑΠΟΠ/Κινύρα, ο οποίος κοινοποίησε την υπογραφή διετούς συμβολαίου στις 20 Αυγούστου. Υπάρχει πρόβλημα υγείας (και τι ακριβώς) που δεν εντοπίστηκε στις ιατρικές εξετάσεις στην Κύπρο (ο παίκτης έβγαλε κανονικά δελτίο υγείας) ή, μήπως, οι Τσέχοι επικαλέστηκαν τα ιατρικά τεστ επειδή άλλαξαν γνώμη; Στη δεύτερη και πιο απλοϊκή εκδοχή συνηγορεί το γεγονός πως μια μέρα μετά το ναυάγιο με τον Μαντού η Σλάβια ανακοίνωσε την υπογραφή συμβολαίου με τον Μπαρίσου Ντεμπέλε, αμυντικό χαφ από το Μαλί, που δοκιμαζόταν με την ομά-

Το πρόβλημα εντοπίστηκε στο στρατιωτικό νοσοκομείο UVN

δα. Όμως, διερεύνησης χρήζει η πρώτη εκδοχή, καθώς είναι νωπές ακόμα οι μνήμες από περιπτώσεις παικτών παγκοσμίως που απέκρυπταν προβλήματα υγείας προκειμένου να εξασφαλίζουν τα προς το ζην, με τραγική κατάληξη για τους ίδιους, τις οικογένειες και τις ομάδες τους.

Επικαλούνται νοσοκομείο

Το ότι το θέμα ενδεχομένως να είναι σοβαρότερο, δείχνει η δήλωση του εκπροσώπου Τύπου της Σλάβια, Οντρέι Ζλάμαλ, ο οποίος μίλησε για «απροσδιόριστο πρόβλημα υγείας» και όχι τραυματισμού. Επιπλέον, αναφέρει πως το πρόβλημα διεγνώσθη κατά τη διάρκεια ολοκληρωμένων ιατρικών εξετάσεων στο Κεντρικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο της Πράγας (UVN). Από την έρευνά μας προκύπτει πως πρόκειται για σοβαρό ίδρυμα, με ιστορία σχεδόν εκατό χρόνων. Οπότε δύσκολα θα έπλητε την αξιοπιστία του προκειμένου να εξυπηρετήσει τα συμφέροντα ενός συλλόγου. Αλλά και η Σλάβια δεν είναι αμελητέα ποσότητα, καθώς μαζί με τη Σπάρτα αποτελούν τις δύο πιο ιστορικές ομάδες της Πράγας, με ευρωπαϊκό κύρος. Τα ρεπορτάζ σημειώνουν πως η πλευρά του ποδοσφαιριστή δέχτηκε αδιαμαρτύρητα την ακύρωση της διετούς σύμβασης που είχε υπογραφεί. Τα ίχνη του Μαντού χάθηκαν από την ακύρωση της μεταγραφής στη Σλάβια και για 35 μέρες, μέχρι που εμφανίστηκε στην Κύπρο.

Madou za Slavii hrát nebude

1.7.2010

Francouzský útočník **Franck Madou** za Slavii bohužel nakonec hrát nebude.

„Při kompletní zdravotní prohlídce v UVN ve Střešovicích byly zjištěny blíže nespecifikované zdravotní problémy," uvedl ředitel komunikace **Ondřej Zlámal**.

„Dopřálné splnění zdravotních testů je podmínkou pro to, aby nabyla platnost hráčská smlouva, kterou podepsal v pondělí. Z tohoto důvodu jeho smlouva nenabyla účinnosti," dodal mluvčí Slavie.

Fotbalista ve Belfastu odcestoval domů do Francie.

Οι Τσέχοι μιλούν για πρόβλημα υγείας, όχι τραυματισμού.

Ο Μαντού κατέβηκε στο νησί την πρώτη βδομάδα του Αυγούστου. Πέρασε από δοκιμές, εντυπωσίασε και κατόπιν υπέγραψε, περνώντας τις καθιερωμένες ιατρικές εξετάσεις. Ακολούθησε ατομικό πρόγραμμα, καθώς δεν είχε κάνει προετοιμασία, με αποτέλεσμα τις τελευταίες μέρες να εμφανίσει σημάδια κόπωσης και να προπονηθεί ατομικά. Πήρε 54 λεπτά συμμετοχής στον αγώνα της πρεμιέρας με την Ένωση. Στην Πέγεια μιλούν για εξαιρετικό σέντερ φορ.

Από το Αμπιντζάν στο Παρίσι

Είναι γεννημένος σε προάστιο του Αμπιντζάν, πρωτεύουσας της Ακτής Ελεφαντοστού. Όταν ήταν 18 μηνών, η οικογένειά του μετακόμισε στα νότια προάστια του Παρισιού. Ξεκίνησε την καριέρα του στα 14 από τη γαλλική Τουλούζ και στα 18 υπέγραψε το πρώτο επαγγελματικό συμβόλαιο με την ελβετική Γιανγκ Μπόις, κατόπιν εισήγησης σκάουτερ. Βρέθηκε μέχρι τις ΗΠΑ για δοκιμαστικά, πριν πάει δανεικός στην Γκρασχόπερς, το 2008. Πρόπερσι έπαιξε στην Μπιέλ (β΄ κατηγορία), έχοντας 17 γκολ. Τον πήρε η Λωζάνη, με την οποία σκόραρε πέρσι 8 γκολ σε 28 αγώνες. Για το πρόβλημα υγείας για το οποίο μιλούν οι Τσέχοι, υπάρχει αναφορά και στο προφίλ του στην ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια Wikipedia.

Ανεβασμένος ο Εσθονός Πούργε

Δυο γκολ σε δέκα μέρες για τον Ατς Πούργε, ο οποίος ήταν ο σκόρερ της Πάφου στην ήττα της πρεμιέρας από τον Εθνικό, ενώ γκολ πέτυχε και με την Εθνική Εσθονίας, στο φιλικό 3-3 με το Ουζμπεκιστάν, στο Ταλίν. Ήταν το τρίτο γκολ του 25χρονου φορ με το εθνόσημο, δεύτερο που σημειώνει εντός του 2010. Ο Πούργε είχε μπει ως αλλαγή στο 77΄ του Εσθονία-Ιταλία (1-2), στις 3 Σεπτεμβρίου, για τα προκριματικά του Γιούρο 2012. Σήμερα θα βρίσκεται στο δεξί φτερό της επίθεσης της Πάφου για τον αγώνα με την Αλκή (19:00, PrimeSports), έχοντας μαζί του τον Ιβάν Γιοβάνοβιτς (αντί του Μάρκες) και τον Σολάρι, ενώ στην κορυφή ενδεχομένως να βρεθεί ο Τιάγκο, αν παίξει ο Ιβάνοβ. Ο Σάσα Γιοβάνοβιτς αναμένεται να προχωρήσει συνολικά σε τέσσερεις, ίσως και πέντε αλλαγές, σε σχέση με την ομάδα που έχασε στο Δασάκι. Πόντους κερδίζει η συμμετοχή του Παβλόβς στο τέρμα αντί του Κοτένκο, αλλά και του Ντέκι ως παρτενέρ του Βελίτσκι στο κέντρο άμυνας, στη θέση του Καρέιρα, με τον Μοντέστε αντί του Σαμψών στο αριστερό άκρο. Πρώτος υποψήφιος αντικαταστάτης του τραυματία (αλλά και πεσμένου) Σερφσέν είναι ο αειθαλής Φάντζιο Μπούις. Ο Σέρβος προπονητής της Πάφου μπορεί να κέρδισε τον χρόνο που χρειάζεται για να δουλέψει με την ησυχία του, ωστόσο η ανάγκη βαθμών στο παιχνίδι με την Αλκή κρίνεται επιτακτική, οπότε η ομάδα κατεβαίνει στο γήπεδο νιώθοντας την πίεση της πάντα απαιτητικής παφιακής εξέδρας, που αναμένεται να φιλοξενήσει κοντά στους χίλιους θεατές.

Τέσσερεις με πέντε αλλαγές στην ενδεκάδα της πρεμιέρας από τον Γιοβάνοβιτς

Δυο γκολ σε δέκα μέρες ο Εσθονός.

ΜΙΚΡΑ ΝΕΑ

ΔΟΞΑ

Η άμυνα θα κρίνει την τύχη της

Βαρύτητα στην ανασταλτική λειτουργία της Δόξας έδωσε στο διάστημα της διακοπής του πρωταθλήματος ο Νίκι Παπαβασιλείου. Η βαριά ήττα με 4-0 στην πρεμιέρα προβλημάτισε έντονα τον Κύπριο τεχνικό που δούλεψε με τους ποδοσφαιριστές του στον τομέα της τακτικής, με στόχο να αποφύγουν τα εύκολα λάθη και να κλείσουν τους διαδρόμους προς την εστία του Πόζα, στο σημερινό εντός έδρας παιχνίδι με την ΑΕΛ (7:00 μ.μ., CytaVision). Ο Πορτογάλος μέσος Μάρκο Μπίσο, αν και δεν είναι απόλυτα έτοιμος, εντούτοις θα ενισχύσει την προσπάθεια της Δόξας στον σημερινό αγώνα, ενώ εκτός αποστολής έμεινε ο συμπατριώτης του αμυντικός, Κάρλος Πίτα, ο οποίος δεν ξεπέρασε το πρόβλημα τραυματισμού του. Θέση στο αρχικό σχήμα πιθανότατα θα πάρει ο Κάρλος Σααβέδρα, που γύρισε ως δανεικός μετά από μερικούς μήνες στην ΑΕΚ. Στην ομάδα της Κατωκοπιάς θέλουν να εκμεταλλευτούν την έδρα τους, έχοντας όμως επίγνωση των δυσκολιών που θα αντιμετωπίσουν απέναντι σε μια δυνατή και φιλόδοξη ομάδα, όπως αυτήν του Ντούσαν Ούχριν, η οποία θα έχει τη στήριξη ίσως και τεσσάρων χιλιάδων οπαδών της. Κάτω από τα δοκάρια θα είναι ο Πόζα, το δεξί άκρο της άμυνας θα καλύψει ο Ιμπεριάλε και το αριστερό ο Μαμπούια. Οι Οκκαρίδης και Γκιλβάν θα αποτελέσουν το κεντρικό αμυντικό δίδυμο. Πάκο και Εσκομπάρ θα είναι οι δύο ανασταλτικοί μέσοι, ενώ λίγο πιο μπροστά, σε ελεύθερο ρόλο, θα κινείται ο Σααβέδρα. Στο δεξί άκρο της μεσαίας γραμμής θα βρίσκεται ο Έλιο Μπρούνο και στο αριστερό ο Γκονζάλο Καμπρέρα. Μοναδικός προωθημένος ο Ενρίκε, στο 4-5-1 του Νίκι Παπαβασιλείου.

ΕΡΜΗΣ

«Ακόμα καλύτεροι από πέρσι»

Πεπεισμένοι ότι ο Ερμής έχει τις δυνατότητες να πραγματοποιήσει ακόμη καλύτερη πορεία στο πρωτάθλημα, απ' ό,τι την περσινή χρονιά, είναι στην ομάδα της Αραδίππου. Τι κι αν η 9η θέση στην οποία τερμάτισαν οι «φτεροπόδαροι» αποτελεί τη μεγαλύτερη επιτυχία στην ιστορία της ομάδας, υπάρχει πίστη για καλύτερη πορεία στον φετινό μαραθώνιο. «Έχουμε καλύτερο υλικό από ό,τι την περσινή χρονιά», τόνισε με βεβαιότητα στην «Κ» άνθρωπος που γνωρίζει από πρώτο χέρι τις δυνατότητες του Ερμή. Η ομάδα της Αραδίππου θα φιλοξενήσει αύριο (19:00, LTV Sports 1) στο νέο της σπίτι, το στάδιο «Αμμόχωστος», τον Ολυμπιακό. Η εμφάνιση στον αγώνα της πρεμιέρας κόντρα στον ΑΠΟΕΛ ήταν ενθαρρυντική, ωστόσο το βαθμολογικό κέρδος δεν ήρθε, έτσι απέναντι στην ομάδα του Τακτακαλά οι «φτεροπόδαροι» στοχεύουν να πάρουν τους πρώτους τους βαθμούς. Ο Χριστάκης Κασσιανός δεν αντιμετωπίζει προβλήματα, καθώς στη διάθεσή του τέθηκε ο Ολισέι Αζουμπίκε, ενώ πανέτοιμος είναι και ο Γκάμπριελ Γκόμες που διεκδικεί θέση στο αρχικό σχήμα. Ο μέσος από τον Παναμά σκόραρε μεσοβδόμαδα με την Εθνική της χώρας του, στη νίκη με 3-0 επί του Τρινιντάντ & Τομπάκο, και δείχνει ότι θα αποτελέσει βαρόμετρο στη φετινή πορεία του Ερμή.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ

Βασικός ο Ντεντέ στον αγώνα με τον Ερμή

Αλλαγμένη προς το καλύτερο αναμένει την ομάδα του στην εκτός έδρας αναμέτρηση με τον Ερμή ο τεχνικός του Ολυμπιακού, Πάμπος Χριστοδούλου. Σε σχέση με τον πρώτο αγώνα, ο Κύπριος τεχνικός θα έχει αυξημένες επιλογές, καθώς τρεις ποδοσφαιριστές είναι σε καλύτερο βαθμό ετοιμότητας. Πρόκειται για τους Μπραζίλια, Ντε Αμπρέου και Ντεντέ. Από τον τελευταίο περιμένουν πολλά οι μαυροπράσινοι, καθώς ο Ανγκολέζος μεσοεπιθετικός αποτελούσε διακαή πόθο για τον Πάμπο Χριστοδούλου εδώ και τρία χρόνια, αλλά δεν κατάφερε να τον φέρει στην Κύπρο και τη Δόξα στην οποία εργαζόταν. Απέναντι στην ΑΕΛ, στην πρεμιέρα του πρωταθλήματος, ο Ντεντέ πέρασε ως αλλαγή στο 65΄ και έδωσε νέα πνοή στη μεσοεπιθετική λειτουργία του Ολυμπιακού και στον αυριανό (19:00, LTV Sports 1) εκτός έδρας αγώνα πιθανότατα θα πάρει φανέλα βασικού.

ΣΙΜΟΣ ΠΑΦΙΤΗΣ

Οι ιδιομορφίες του Όγιος και οι πρακτικές του στην Ελλάδα

Μαζί με τους φετινούς, έχει κάνει συνολικά 39 μεταγραφές Νοτιαμερικανών και Ισπανών σε τέσσερα χρόνια

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Όποιος υποστηρίξει πως εξεπλάγην από την εμμονή του Γκιγιέρμο Όγιος να ψωνίζει μόνο Λατινοαμερικανούς και Ισπανούς ποδοσφαιριστές για την Ανόρθωση, μάλλον είναι κακός μελετητής της σύγχρονης ιστορίας του ελληνικού ποδοσφαίρου. Μέσα σε τρεισήμισι χρόνια, ο Αργεντίνος κόουτς έκανε στην Ελλάδα μεταγραφές 30 Νοτιαμερικανών και Ισπανών ποδοσφαιριστών. Δεν ήταν όλοι νεοφερμένοι στη χώρα, καθώς άλλους τους είχε και σε προηγούμενές του ομάδες, ενώ μερικούς τους βρήκε από άλλες ελληνικές ομάδες. Ο 47χρονος προπονητής έχει φέρει στη Σούπερ Λίγκα παικταράδες, ειδικά όσο ήταν προπονητής στον Άρη, αλλά και μερικούς που έφυγαν αποτυχημένοι, με ελάχιστες συμμετοχές. Πάντως η πλειοψηφία από τα πουλέν του Όγιος πλέον δεν μένει στην Ελλάδα. Ένα άλλο στοιχείο είναι πως ο νυν προπονητής της Ανόρθωσης δύσκολα δέχεται στην ομάδα του ξένο ποδοσφαιριστή που δεν μιλάει Ισπανικά ή Πορτογαλικά. Ο Μπαρκ Σεγκιρί ήταν ένας από τους τρεις για χάρη των οποίων έκανε εξαίρεση, ενώ ο Χρίστος Μαραγκός ήταν ο δεύτερος. Όσο ήταν στην Ελλάδα, έπαιρνε αποκλειστικά Λατινοαμερικανούς και Έλληνες παίκτες.

Οι 39 λάτιν μεταγραφές του Όγιος

Παίκτης	Θέση	Ηλικία**	Καταγωγή	Από	Σε
1. Γκιγιέρμε Βαϊσχάιμερ	Μ-Ε	25	Βραζιλία	Βραζιλία	Άρη
2. Κόκε	Ε	23	Ισπανία	Γαλλία	Άρη
3. Αλεξάντρε Νέγκρι	Τ	25	Βραζιλία	Βραζιλία	Άρη
4. Κακά	Ε	27	Βραζιλία	Ισπανία	Άρη
5. Χαβίτο	Μ	23	Ισπανία	Ισπανία	Άρη
6. Τίνγκα	Α	25	Βραζιλία	Βραζιλία	Άρη
7. Χοσέ Λουίς Ρέγες	Μ	25	Ισπανία	Ισπανία	Άρη
8. Άαρον Εσκουντέρο	Μ	22	Ισπανία	Ισπανία	Άρη
9. Τούτα *	Α	22	Βραζιλία	Βραζιλία	Άρη
10. Ρούμπεν Παλαθουέλος*	Μ	23	Ισπανία	Ισπανία	Άρη
11. Εμάνουελ Περόνε	Ε	25	Αργεντινή	Ελλάδα	Ατρόμητο
12. Λε	Ε	27	Βραζιλία	Βραζιλία	Ατρόμητο
13. Χοσέ Λουίς Ρέγες	Μ	26	Ισπανία	Ελλάδα	Ατρόμητο
14. Σέρχιο Σίριο	Μ	23	Ισπανία	Ισπανία	Ατρόμητο
15. Ρομπέρτο Σάντσες	Ε	19	Παραγουάη	Ισπανία	Ατρόμητο
16. «Μπόσι»	Μ	24	Αργεντινή	Ισπανία	Ατρόμητο
17. Σέζαρ Κάστρο	Α	24	Βενεζουέλα	Ισπανία	Ατρόμητο
18. Λούκας Τρέχο	Α	20	Αργεντινή	Ισπανία	Ατρόμητο
19. Νταβίντ Μεθά	Μ	19	Παραγουάη	Ισπανία	Ατρόμητο
20. Μίγκελ Άνχελ Ράμος	Τ	21	Ισπανία	Ισπανία	Ατρόμητο
21. Λουτσιάνο	Μ-Ε	36	Βραζιλία	Ελλάδα	Γιάννενα
22. Λούκας Ριμόλντι	Μ	28	Αργεντινή	Αργεντινή	Γιάννενα
23. Εστεμπάν Μπουχάν	Μ	29	Αργεντινή	Ισπανία	Γιάννενα
24. Φεντερίκο Γκαρσία	Μ	30	Αργεντινή	Ελλάδα	Γιάννενα
25. Νταβίντ Μεθά*	Μ	20	Παραγουάη	Ελλάδα	Γιάννενα
26. Σέζαρ Κάστρο	Α	25	Βενεζουέλα	Ελλάδα	Γιάννενα
27. Λούκας Ριμόλντι	Μ	29	Αργεντινή	Ελλάδα	Σέρρες
28. Σέζαρ Κάστρο	Α	26	Βενεζουέλα	Ελλάδα	Σέρρες
29. Λεοζίνιο	Μ-Ε	24	Βραζιλία	Ελλάδα	Σέρρες
30. «Μπόσι»	Μ	27	Αργεντινή	Ισπανία	Σέρρες
31. Μάρκος Αργουέγιο	Τ	29	Αργεντινή	Ισπανία	Ανόρθωση
32. Πάμπλο Φροντίνι	Α	27	Αργεντινή	Αργεντινή	Ανόρθωση
33. Κάρλος Κότο Παγιές	Μ	22	Ισπανία	Ισπανία	Ανόρθωση
34. Λούκας Κονσίστρε	Ε	23	Αργεντινή	Αργεντινή	Ανόρθωση
35. Άλβαρο Μπράτσι*	Α	24	Ισπανία	Ισπανία	Ανόρθωση
36. Ρικάρντο Λαμπόρδε*	Μ-Ε	22	Κολομβία	Κολομβία	Ανόρθωση
37. Νάτσο Γκαρσία*	Μ	29	Βολιβία	Ελλάδα	Ανόρθωση
38. Νταμιάν Λίθιο	Ε	21	Αργεντινή	Αργεντινή	Ανόρθωση
39. Μπιέλ Μεντίνα	Α	30	Ισπανία	Ισπανία	Ανόρθωση

* Δανεικός, ** Όταν έγινε η μεταγραφή

Οι επιτυχίες

Από τις πρώτες του μεταγραφές ήταν αυτές του Ισπανού μέσου Χαβίτο και του συμπατριώτη του επιθετικού Κόκε, τους οποίους πήρε στον Άρη. Οι δυο τους όχι μόνο συνεχίζουν στην ομάδα της Θεσσαλονίκης για πέμπτη σεζόν, αλλά είναι ακόμα βασικά στελέχη της. Τον Χαβίτο τον ήξερε από τη β΄ ομάδα της Μπαρτσελόνα, ενώ ο Κόκε είχε πάει στη Γαλλία και στην Πορτογαλία. Δεν ήταν, δηλαδή, άγνωστοι. Επιτυχία μπορεί να θεωρηθεί και ο Λούκας Ριμόλντι, τον οποίον έφερε πρόπερσι από την Αργεντινή στον ΠΑΣ Γιάννενα. Ο Αργεντινός χαφ έφτασε μέχρι τον Ηρακλή και φέτος γύρισε στην πατρίδα του. Τον Εμάνουελ Περόνε τον ανακάλυψε στην Καλαμαριά και τον πήρε στον Ατρόμητο, όπου συνεχίζει να παίζει με επιτυχία, δυο χρόνια μετά την απόλυση του Όγιος. Θετικό πρόσημο παίρνει η μέχρι στιγμής παρουσία και του Βραζιλιάνου Λεοζίνιο, που είχε μείνει ελεύθερος από την Καλαμαριά και με τον Όγιος πήγε πέρσι στον Πανσερραϊκό, στον οποίον ακόμα ανήκει. Αυτή η πεντάδα, μαζί με τον γνωστό μας Λουτσιάνο Ντε Σόουζα, ξεχωρίζει ως η πιο πετυχημένη από τις λάτιν επιλογές του Όγιος. Στη λίστα μπορεί να προστεθεί και ο Ρούμπεν Παλαθουέλος, τον οποίον πήρε στον Άρη ως δανεικό. Μπορεί να μην έμεινε στους κίτρινους, όμως κάνει καριέρα στη Σκωτία με τη Χαρτς.

Οι έμπιστοι και ο γιος του

Ηγέτης στην κατηγορία αυτή θεωρείται ο Βενεζουελάνος αμυντικός Σέζαρ Κάστρο. Τον πήγε στην Ελλάδα για λογαριασμό του Ατρόμητου το 2007 και τον ακολούθησε πρόπερσι στα Γιάννενα και πέρσι στις Σέρρες, που ακόμα ανήκει. Τον Ριμόλντι τον είχε στα Γιάννενα και στις Σέρρες, τον Λουτσιάνο στον Ατρόμητο και στα Γιάννενα, τον Χοσέ Λουίς Ρέγες σε Άρη και Ατρόμητο. Ξεχωριστή περίπτωση είναι ο Άχνελ Γκιγιέρμο Όγιος-Μπόσι. Πρόκειται για τον 27χρονο γιο του, τον οποίον ο Όγιος είχε τόσο στον Ατρόμητο όσο και στις Σέρρες, αν και τον χρησιμοποίησε μόλις τρεις φορές σε καθεμιά από τις δυο ομάδες.

Αποτυχίες

Η πλειοψηφία των δέκα Λατινοαμερικανών που το καλοκαίρι του 2006 είχε μαζέψει στο «Κλεάνθης Βικελίδης» έφυγε, οι περισσότεροι κακήν κακώς. Όπως για παράδειγμα ο Βραζιλιάνος φορ Κακά ή ο Ισπανός Εσκουντέρο (από τη γ΄ ομάδα της Ρεάλ), οι οποίοι δεν χρησιμοποιήθηκαν καθόλου. Στον Ατρόμητο είχε μαζέψει τέσσερεις παίκτες από μια μικρή ισπανική ομάδα ονόματι Λ' Εσκάλα, οι οποίοι έχουν χαθεί μετά τη φυγή του Όγιος. Το ίδιο και ο Βραζιλιάνος Λε. Τέσσερεις από τους Βραζιλιάνους που πήγε στον Άρη βρήκαν μετέπειτα στέγη στην Κύπρο, οι τρεις στον ΑΠΟΠ/Κινύρα (Τούτα, Νέγκρι, Τίγκα) και ο Βαϊσχάιμερ στην Ομόνοια. Γενικά, από την αγορά της «χώρας του καφέ» δεν έχει επιτυχίες και ίσως γι' αυτό να την εγκατέλειψε φέτος.

Η ξενομανία

Ένας μελετητής, διαβάζοντας τον Όγιος, καταλαβαίνει πως όσοι του καταλογίζουν ότι δεν εμπιστεύεται τους ντόπιους ποδοσφαιριστές μάλλον έχουν άδικο. Γιατί μπορεί να έφερνε μόνο Λατινοαμερικανούς στην Ελλάδα, όμως στις ομάδες του χρησιμοποιούσε και τους Έλληνες. Στον Άρη ήταν βασικοί οι Χαλκιάς, Κουλουχέρης, Αβραάμ Παπαδόπουλος και Νεμπεγλέρας, ενώ πολλά λεπτά «έγραψε» και ο Γιώργος Κολτσίδας. Στον Ατρόμητο είχε βασικούς τον τερματοφύλακα Μιχαηλίδη και τους Γελαδάρη, Γεωργίου (τον έχει και τώρα στην Ανόρθωση), Κατεμή, Κορακάκη και τον Ιωάννου να ξεκινάει τα μισά παιχνίδια. Στα Γιάννενα και στις Σέρρες αγωνίζονταν ακόμα περισσότεροι Έλληνες (μεταξύ τους ο Ηλίας Μιχαλόπουλος που ο Όγιος ήθελε και στην Ανόρθωση), όμως εκεί έπαιξε ρόλο και ο κανονισμός που δεν επιτρέπει να παίζουν στην ενδεκάδα ταυτόχρονα πάνω από πέντε μη Έλληνες. Μάλιστα πήγε να την πατήσει ο Όγιος πέρσι, στον αγώνα Κυπέλλου με τον Ολυμπιακό, όπου για μερικά λεπτά είχε έξι μη Έλληνες στο γήπεδο, αλλά τελικά οι Πειραιώτες δεν υπέβαλαν ένσταση.

Ο Όγιος δεν έχει επιτυχημένες μεταγραφές από την αγορά της Βραζιλίας και μάλλον γι' αυτό την εγκατέλειψε φέτος.

Η στατιστική που δεν λέει την αλήθεια

Στατιστικά ο Όγιος δεν έχει ολοκληρώσει σεζόν στην Ελλάδα. Ωστόσο, η στατιστική είναι καμιά φορά η ασφαλέστερη μέθοδος για να πεις ψέματα. Πράγματι, σε καμιά από τις τέσσερεις ομάδες που δούλεψε δεν έβγαλε τη χρονιά, παρότι σε όλες ξεκίνησε από την αρχή του καλοκαιριού. Όμως από τον ΠΑΣ Γιάννενα έφυγε πρόπερσι, μια αγωνιστική πριν το τέλος, έχοντας προηγουμένως εξασφαλίσει την άνοδο του «Άγιαξ της Ηπείρου» στη Σούπερ Λίγκα. Από τον Ατρόμητο απολύθηκε πέντε ματς πριν το τέλος, αφήνοντας την ομάδα στα ημιτελικά του κυπέλλου και δέκατη στο πρωτάθλημα. Τελικά οι Περιστεριώτες βγήκαν δέκατοι τέταρτοι. Από τον Άρη απολύθηκε ανήμερα των Θεοφανίων. Ο διάδοχός του ανέβασε την ομάδα από την όγδοη στην τέταρτη θέση, όμως τότε όλη η Ελλάδα είχε θαυμάσει την μπάλα που έπαιζε ο Άρης του Όγιος. Μάλιστα, με πρωτοσέλιδό της, η SportDay τού είχε ζητήσει συγγνώμη για την απόλυση. Από τις Σέρρες, που αντιμετώπιζαν οικονομικά προβλήματα, απολύθηκε την 1η του περασμένου Φεβρουαρίου, έχοντας προηγουμένως αποκλείσει τον Ολυμπιακό από το κύπελλο. Όμως στο πρωτάθλημα της Β΄ Εθνικής οι επιδόσεις του δεν ήταν καλές και η ομάδα ανέβηκε αισθητά χωρίς αυτόν. Και στις τέσσερεις ομάδες που δούλεψε στην Ελλάδα ήρθε κάποια στιγμή σε ρήξη με τη διοίκηση. Το ενθαρρυντικό είναι πως η συνεργασία του με τον Κυριάκο Κούσιο στην Ανόρθωση είναι αγαστή.

Το παρασκήνιο των αλλαγών στους πίνακες της διαιτησίας

Οι υποβιβασμοί, οι αδικίες της κατηγορίας «ελίτ» και ποιοι ρεφ προωθούνται

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Δυο από τους τρεις διαιτητές που υποβιβάστηκαν φέτος στη β΄ κατηγορία είχαν πέρσι σφυρίξει παιχνίδια στα οποία τα διαιτητικά λάθη ήταν υπέρ της Ομόνοιας. Πρόκειται για τους Ιάκωβο Καμένο και Λοΐζο Παναγιώτου, οι οποίοι διηύθυναν τους δυο αγώνες του «τριφυλλιού» με την ΑΠΕΠ, εντός και εκτός έδρας. Ο Καμένος κατάγεται από την Αραδίππου και ήταν δυο χρόνια διαιτητής α΄ κατηγορίας. Πέρσι είχε δεχτεί ποινή αποκλεισμού 18 αγωνιστικών (ίσχυσαν οι 15) για τα σφυρίγματά του στο ΑΠΕΠ-Ομόνοια. Ο Παναγιώτου είναι από το Μένοικο και πρόλαβε να σφυρίξει μόνο τέσσερεις αγώνες α΄ κατηγορίας. Ο τρίτος του ήταν αυτός μεταξύ Ομόνοιας-ΑΠΕΠ, μετά από τον οποίον έκατσε τέσσερεις μήνες. Στη β΄ κατηγορία βρέθηκε και ο βοηθός του σ' εκείνο το ματς, Μάριος Κυριάκου. Υποβιβάστηκε επίσης ο 40χρονος Χάρης Γλυκής. Πρόκειται για Λεμεσιανό διαιτητή που θεωρείται ανεπιθύμητος από τον ΑΠΟΕΛ (μετά το εκτός έδρας ματς κόντρα στον Εθνικό Άχνας το 2008), αλλά και από την Πάφο, εξαιτίας της διαιτησίας του στους εντός έδρας αγώνες με Ομόνοια (2008), Δόξα και Απόλλωνα το 2009.

Η μη συμπερίληψη του Μάριου Παναγή στην ελίτ γέννησε πολλά ερωτηματικά

Ο Βασίλης Δημητρίου, που είχε αδικήσει την Ομόνοια στον εκτός έδρας αγώνα της με τον Εθνικό Άχνας, πέρσι, όχι μόνο δεν υπέστη καμιά κύρωση, αλλά προήχθη σε διαιτητή της κατηγορίας «ελίτ», επιβεβαιώνοντας πληροφορίες που τον ήθελαν να παρακολουθεί και μαθήματα Αγγλικών, αφού οσονούπω θα γίνει διεθνής. Στους πίνακες α΄ κατηγορίας είναι και φέτος ο Μάριος Σταμάτης, που είχε βρεθεί πέρσι στο μάτι του κυκλώνα, λόγω του περίφημου δείπνου στην Πάφο με παράγοντες του ΑΠΟΠ/Κινύρα και τέθηκε εκτός για τρεις μήνες. Πρόκειται για διεθνή ρεφ από το Μάμμαρι που σφύριξε μέχρι και αγώνα του Γιουρόπα Λιγκ φέτος. «Καθαρή» την έβγαλε και ο Λαρνακέας Χρίστος Ηλία, παρόλο που πέρσι σφύριξε μόνο έξι αγώνες α΄ κατηγορίας.

Απουσίες και ερωτηματικά

Τρανταχτές απουσίες από την ελίτ κατηγορία είναι αυτές των διεθνών ρεφ Γιάννη Αναστασίου και Μάριου Παναγή. Ειδικά ο δεύτερος θεωρείται ως ο καλύτερος διαιτητής σήμερα και η μη συμπερίληψή του στην ελίτ γεννάει ερωτηματικά για τα κριτήρια με τα οποία έγιναν οι επιλογές. Τιμής ένεκεν και παρότι δεν είναι σε καλή κατάσταση, θεωρήθηκε ελίτ ο 45χρονος Πανίκος Καΐλης, που κρεμάει τη σφυρίχτρα στο τέλος του 2010, ενώ προαγωγή πήρε και ο Λαρνακέας Πανίκος Ανδρονίκου. Στην ελίτ συμπεριλαμβάνονται και οι διεθνείς Τρύφωνος και Τράττος. Υπάρχουν κενές άλλες τρεις θέσεις ελίτ, τις οποίες λογικά θα καταλάβουν μελλοντικά οι διεθνείς Παναγή και Αναστασίου, συν ένας ακόμα.

Προαγωγή πήραν οι Θωμάς Μούσκος, Ηρακλής Ηρακλέους και Κώστας Ψευδιώτης. Ο τελευταίος είναι πιο έμπειρος και πιο εξελίξιμος, κατά τους ειδικούς, από τους άλλους δυο. Μένει μια κενή θέση στον κατάλογο διαιτητών α΄ κατηγορίας, για την οποία, σύμφωνα με πληροφορίες, προαλείφεται ο Γιώργος Νικολάου από τη Λάρνακα.

Τους καταλόγους ετοίμασε το Τμήμα Διαιτησίας, με επικεφαλής τον διευθυντή του, Κώστα Κωνσταντίνου, αλλά και η Επιτροπή Διαιτησίας του Τάσου Παπαϊωάννου. Έντεκα διαιτητές έχουν καταγωγή από την πόλη και επαρχία Λευκωσίας, πέντε από τη Λάρνακα (θα γίνουν έξι, αν προαχθεί και ο Γ. Νικολάου), δυο από τη Λεμεσό και ένας από την Πάφο.

Ο Βασίλης Δημητρίου πέρσι δεν έκανε και τις καλύτερες διαιτησίες, εντούτοις φέτος, που έχει κερδίσει τη συμπάθεια σημαντικών ανθρώπων της διαιτησίας, θεωρείται ελίτ.

Εκτός πινάκων στην Ελλάδα ο Γιάννης Σταυρίδης

Πάνω από έναν χρόνο έχει να σφυρίξει στην Ελλάδα ο Γιάννης Σταυρίδης που μαζί με τον Κωνσταντίνο Παπασταμάτη πήραν μεταγραφή στην Κύπρο, πέρασαν το κούπερ τεστ και ανήκουν στο ρόστερ των Κυπρίων διαιτητών. Ο Σταυρίδης βρέθηκε εκτός πινάκων στην Ελλάδα πέρσι τέτοια εποχή, αν και πρόπερσι ήταν διεθνής. Αντίθετα, ο Παπασταμάτης σφύριξε πέρσι έντεκα αγώνες της Σούπερ Λίγκας και το ματς Απόλλωνας-Εθνικός Άχνας (3-1) για το πρωτάθλημά μας. Είναι στρατιωτικός, πήρε μετάθεση στην Κύπρο και θέλει να σφυρίζει εδώ, αφού δικαιούται. Η Επιτροπή Διαιτησίας της ΚΟΠ θα αποφασίσει σε ποια κατηγορία της Κύπρου θα σφυρίζουν οι δυο Ελλαδίτες. Ο Παπασταμάτης, επειδή είναι αξιολογημένος στην Ελλάδα, πρέπει να σφυρίζει στην α΄ κατηγορία, σύμφωνα με τον κανονισμό.

Ο Παπασταμάτης είναι στρατιωτικός, πήρε μετάθεση και δικαιούται να σφυρίζει στην Κύπρο.

«Η ΑΕΚ σημαίνει για την πόλη πολύ περισσότερα από ένα αθλητικό σωματείο», σχολίασε ο Τον Κάανεν.

Η ΑΕΚ επιστρέφει στα θρανία

Με το θέμα της βίας και τη χορηγία της Pavlides Properties ξεκινάει το Πρόγραμμα Κοινωνικής Ευθύνης των Λαρνακέων

Διαλέξεις στα σχολεία της επαρχίας Λάρνακας γύρω από το καυτό θέμα της βίας στα γήπεδα περιλαμβάνει η πρώτη από τις πέντε φάσεις του Προγράμματος Κοινωνικής Ευθύνης που παρουσίασε αυτή τη βδομάδα η ΑΕΚ. Χρηματοδότης είναι η εταιρεία Pavlides Properties, η οποία βρίσκεται στο πάνελ των χορηγών των κιτρινοπράσινων για τρίτη χρονιά. Η εταιρεία θα καλύψει όλα τα έξοδα (ανέρχονται σε μερικές χιλιάδες ευρώ) των δραστηριοτήτων που ετοιμάζει το Διοικητικό Συμβούλιο του συλλόγου, σε συνεργασία με τον υπεύθυνο Επικοινωνίας, Νεκτάριο Μαρκέτο. Το κοινωνικό έργο της ΑΕΚ και η δέσμευση για συνέχισή του ήταν ένας από τους λόγους που επέλεξαν να συμβληθούν μαζί της, σύμφωνα με τον διευθυντή της εταιρείας, Ανδρέα Παυλίδη. Η πρωτοβουλία απέσπασε τα θετικά σχόλια του Τον Κάανεν, ο οποίος σημείωσε πως «η ΑΕΚ είναι για τη Λάρνακα πολύ περισσότερα από ένα ακόμα αθλητικό σωματείο». Ο Ολλανδός πρόσθεσε πως «χωρίς του χορηγούς, δεν θα μπορούσαμε να κάνουμε τίποτα», αναφερόμενος στην Pavlides Properties. Παρόντες στις διαλέξεις που ξεκινάνε σύντομα θα είναι οι ποδοσφαιριστές της ομάδας, ιδιαίτερα οι ελληνόφωνοι, ενώ θα τυπωθούν και σχετικά πανό. Μετά από τη βία, θα θιχτούν τα θέματα των ναρκωτικών, του ρατσισμού, των παιδιών με ειδικές ανάγκες (το κεφάλαιο θα ανοιχτεί μέσα στις γιορτές των Χριστουγέννων) και του περιβάλλοντος, που είναι το τελευταίο χρονικά θέμα στην ατζέντα της ΑΕΚ.

Στάζει μέλι για Μιτίδη

Μπορεί η ΑΕΚ να απέκτησε τελικά επιθετικό, ωστόσο ο Τον Κάανεν όπου βρεθεί κι όπου σταθεί μιλάει με τα καλύτερα λόγια για τα παιδιά των ακαδημιών, ιδιαίτερα για τον Νέστορα Μιτίδη, που βρίσκεται στην ανδρική ομάδα πλέον. «Ακατέργαστο διαμάντι» τον χαρακτήρισε στην τελευταία συνέντευξη Τύπου ο Ολλανδός προπονητής, προσθέτοντας πως «όποιος αποκτηθεί, πρέπει να είναι καλύτερός του, διαφορετικά θα δουλέψουμε σκληρά με τον Νέστορα». Ως γνήσιος απόφοιτος της Ολλανδικής Σχολής, ο Κάανεν μίλησε για τα τμήματα υποδομής, λέγοντας πως «δεν υπάρχει λόγος να έχουμε ακαδημίες, αν δεν θα χρησιμοποιούμε τους παίκτες που βγάζουν». Τελικά, πάντως, προχώρησε σε δυο μεταγραφές της τελευταίας στιγμής.

Ο ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

REUTERS

LE FIGARO

Η αρχή της νέας ιστορίας;

Η εθνική Γαλλίας νίκησε στη Βοσνία με 2-0 την Τρίτη, μια νίκη που εμφανίζεται σαν την πραγματική αρχή της εποχής του Λοράν Μπλαν. Ομως η ανοικοδόμηση της ομάδας, τώρα ουσιαστικά αρχίζει. Εμφανίστηκαν τα πρώτα χαμόγελα, η πρώτη χαρά. Βλέποντας κανείς τους διεθνείς μας συμπέραινε ότι η νέα ομάδα της Γαλλίας επιτέλους γεννήθηκε. Υστερα από τις δύο ήττες από τη Νορβηγία και τη Λευκορωσία, οι παίκτες του κ. Μπλαν έκαναν ένα μικρό κατόρθωμα με νίκη σε μια αφιλόξενη έδρα. «Ούτε η ήττα από τη Λευκορωσία ήταν καταστροφική ούτε η νίκη μας εδώ φανταστική. Κερδίσαμε το ένα ματς στα δύο, κι αυτό είναι μέτριο», είπε ο νέος εκλέκτορας. Οπως είπε και ο Αλού Ντιαρά, «δεν πρόκειται παρά για μια νίκη, ο σκοπός μας είναι να στρωθούμε στη δουλειά».

REUTERS

Mirror

Η ευκαιρία της Αρσεναλ

Ισως, λέμε ίσως, έχει έρθει φέτος η ώρα της Αρσεναλ να κατακτήσει το Τσάμπιονς Λιγκ. Οι παίκτες του Αρσέν Βενγκέρ δεν θα έχουν πρόβλημα να προκριθούν από έναν όμιλο με τις Μπράγκα, Παρτίζαν και Σαχτάρ. Η ομάδα έχει δέσει και έχει ενισχυθεί ουσιαστικά φέτος με Κοσιελνί, Σκιλασί και Σαμάκ, χωρίς να χάσει το μεγαλύτερό της αστέρι, τον Σεσκ Φάμπρεγας. Αυτό που χρειάζεται ο κ. Βενγκέρ είναι εκείνο που πάντα το στερήθηκε στην Ευρώπη, την τύχη. Η ευρωπαϊκή δόξα είναι ρεαλιστικός στόχος κι ένας τελικός με τη Ρεάλ Μαδρίτης στο Γουέμπλεϊ θα φέρει τον Αλσατό προπονητή απέναντι σε έναν παλιό του αντίπαλο, τον Ζοζέ Μουρίνιο.

EPA

BBC

Κόπηκαν οι υποψήφιες ομάδες στη F1

Η Παγκόσμια Ομοσπονδία Αυτοκινήτου απέρριψε όλες τις αιτήσεις κατασκευαστριών ομάδων για να ενταχθούν στο πρωτάθλημα της Φόρμουλα 1 του 2011, ώστε να καλύψουν τη 13η θέση που χηρεύει. Η απόφαση αυτή θέτει τέρμα στο όνειρο του πρώην παγκόσμιου πρωταθλητή Ζακ Βιλνέβ να επιστρέψει στο πρωτάθλημα, καθώς ο Καναδός έχει μία από τις υποψήφιες ομάδες. Η Ομοσπονδία δημοσίευσε και το πρόγραμμα των αγώνων του 2011, με το νέο γκραν πρι της Ινδίας να προγραμματίζεται για την 30ή Οκτωβρίου. Το καλεντάρι έχει 20 αγώνες, έναν περισσότερο από φέτος και είναι έτσι το μακρύτερο στην ιστορία του παγκόσμιου πρωταθλήματος. Η έναρξή του προγραμματίζεται για τις 13 Μαρτίου στο Μπαχρέιν.

EPA

SPORT.es

Το Μουντιάλ του 2018 και οι Ολυμπιακοί

Για τον ισπανικό αθλητισμό τυχόν ανάληψη του Παγκοσμίου Κυπέλλου του 2018 θα έχει στρατηγικές συνέπειες. Η Μαδρίτη έχει χάσει δύο φορές τη μάχη να αναλάβει Ολυμπιακούς Αγώνες, του 2012 και του 2016. Ο (δήμαρχος της Μαδρίτης) Ρουίθ Γαγιαρδόν έχει παγώσει για ένα χρόνο την απόφαση για το εάν θα καταθέσει υποψηφιότητα για τους Ολυμπιακούς του 2020, αλλά είναι σαφές ότι αν κερδηθεί το Μουντιάλ του 2016 για την Ισπανία το Ολυμπιακό όνειρο θα αναβληθεί για το 2024. Ενώ υπάρχει 80 τοις εκατό πιθανότητα να κερδίσουμε το ποδοσφαιρικό στοίχημα, πρέπει να πάρουμε απόφαση ότι θα πρέπει να περιμένουμε για τους Ολυμπιακούς. Με τον θάνατο του Σάμαρανκ η ισπανική ισχύς στη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή έχει μειωθεί, την ώρα που ο (πρόεδρος της ποδοσφαιρικής ομοσπονδίας) Ανχελ Μαρία Βιγιάρ είναι μεγάλη προσωπικότητα στο πλαίσιο της FIFA και της UEFA.

Αρχίζει η γιορτή του Τσάμπιονς Λιγκ

Την Τρίτη η σέντρα για τους αγώνες της 1ης αγωνιστικής της μεγαλύτερης διασυλλογικής διοργάνωσης

Του **ΝΙΚΟΥ ΓΑΒΑΛΑ**

Η μεγαλύτερη ποδοσφαιρική γιορτή σε συλλογικό επίπεδο του πλανήτη αρχίζει. Την Τρίτη και την Τετάρτη διεξάγονται οι αγώνες της 1ης αγωνιστικής των ομίλων του Τσάμπιονς Λιγκ. Αναμφίβολα, ο όμιλος που προσελκύει πολλά βλέμματα είναι ο 7ος, καθώς εκεί κληρώθηκαν η Ρεάλ Μαδρίτης, η Μίλαν, η Οσέρ και ο Αγιαξ.

Στην πρεμιέρα της διοργάνωσης, οι Μαδριλένοι υποδέχονται στο «Σαντιάγκο Μπερναμπέου» τον Αγιαξ, που χρειάστηκε να αποκλείσει τον ΠΑΟΚ και την Ντιναμό Κιέβου για να επιστρέψει στους ομίλους μετά από 5 χρόνια. Στον πάγκο της (ανανεωμένης) «βασίλισσας» κάθεται πλέον ο Ζοσέ Μουρίνιο. Ο Πορτογάλος θα επιδιώξει να κατακτήσει το Τσάμπιονς Λιγκ με τρίτη διαφορετική ομάδα. Εχει ανέβει στην κορυφή της Ευρώπης με την Πόρτο και την Ιντερ.

Ο όμιλος που προσελκύει πολλά βλέμματα είναι ο 7ος, καθώς εκεί κληρώθηκαν η Ρεάλ Μαδρίτης, η Μίλαν, η Οσέρ και ο Αγιαξ

Απ' την άλλη πλευρά, στον πάγκο των Ολλανδών κάθεται ο Μάρτιν Γιολ. Την Τετάρτη το βράδυ θα κάνει το ντεμπούτο του ως προπονητής στη διοργάνωση. Ρεάλ και Αγιαξ έχουν να αναμετρηθούν από τις 22 Νοεμβρίου του 1995. Τότε η ομάδα του Αμστερνταμ είχε επικρατήσει μέσα στη Μαδρίτη με 2-0 με γκολ του Λιτμάνεν και του Κλάιφερτ. Ενα ακόμη στοιχείο που χρήζει αναφοράς: στις έξι συναντήσεις της Ρεάλ με τον Αγιαξ, οι Ολλανδοί μετράνε τέσσερις νίκες, ενώ οι Ισπανοί μόλις μία.

Στο άλλο παιχνίδι του ομίλου, η Μίλαν υποδέχεται την Οσέρ. Οι Ιταλοί ενισχύθηκαν σημαντικά φέτος, αποκτώντας τον Ρομπίνιο και τον Ιμπραΐμοβιτς. Στο δυναμικό τους εντάχθηκε και ο Σωκράτης Παπασταθόπουλος, ο οποίος «έκλεψε» την καρδιά του προέδρου τους, Σίλβιο Μπερλουσκόνι, στον αγώνα της Εθνικής μας με την Αργεντινή στη Νότιο Αφρική, όταν και περιόρισε στο ελάχιστο τη δραστηριότητα του Λιονέλ Μέσι. Σε δεκατέσσερις αγώνες με γαλλικές ομάδες, η Μίλαν έχει πετύχει δέκα νίκες, ενώ ηττήθηκε μόλις μία φορά. Πολύ μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζει η αναμέτρηση του Μονάχου για τον 5ο όμιλο, όπου η φιναλίστ του περσινού Τσάμπιονς Λιγκ, Μπάγερν, υποδέχεται τη Ρόμα. Οι Βαυαροί είχαν αντιμετωπίσει ιταλική ομάδα και στην πρεμιέρα της προηγούμενης διοργάνωσης. Ηταν η Γιουβέντους, με την οποία έφεραν «λευκή» ισοπαλία. Μπάγερν και Ρόμα συναντήθηκαν στον προημιτελικό του Κυπέλλου κυπελλούχων το 1985, με τους Γερμανούς να παίρνουν την πρόκριση.

Η κάτοχος του Τσάμπιονς Λιγκ, Ιντερ, ταξιδεύει στην Ολλανδία για το παιχνίδι με την πρωτάρα στη διοργάνωση Τβέντε. Οι Ιταλοί, με τον Ράφα Μπενίτεθ, πλέον, στον πάγκο τους, θα επιδιώξουν να υπερασπιστούν τον τίτλο τους. Τελευταία ομάδα που το κατάφερε ήταν η συμπολίτισσά της Μίλαν, η οποία πήρε το (τότε) κύπελλο πρωταθλητριών το 1989 και το 1990.

Ενδιαφέρον έχει και το άλλο παιχνίδι του 1ου ομίλου, ανάμεσα στη Βέρντερ και την Τότεναμ, που κάνει ντεμπούτο στους ομίλους. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός πως η ομάδα της Βρέμης θα παραταχθεί δίχως τους δύο βασικούς κεντρικούς της αμυντικούς, τον Μερτεζάκερ και τον Νάλντο, οι οποίοι αντιμετωπίζουν προβλήματα τραυματισμών.

Οι δύο «μεγάλοι» του αγγλικού πρωταθλήματος, η Μάντσεστερ και η Τσέλσι, δεν θα έχουν ιδιαίτερα πρόβλημα, με βάση την κλήρωσή τους, να περάσουν στους «16». Η Γιουνάιτεντ του σερ Αλεξ Φέργκιουσον υποδέχεται στο «Ολντ Τράφορντ» τους Ρέιντζερς. Η Τσέλσι, που έχει φθάσει τουλάχιστον έως τον ημιτελικό γύρο τέσσερις φορές τα τελευταία έξι χρόνια, παίζει εκτός έδρας με τη Ζίλινα. Παρεμπιπτόντως, και οι Σλοβάκοι μετέχουν για πρώτη φορά στους ομίλους.

Συνοπτικά το πρόγραμμα της 1ης αγωνιστικής: Τρίτη, 1ος όμιλος: Τβέντε - Ιντερ, Βέρντερ - Τότεναμ. 2ος όμιλος: Λιόν - Σάλκε, Μπενφίκα - Χαποέλ Τελ Αβίβ, 3ος όμιλος: Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ - Ρέιντζερς, Μπούρσασπορ - Βαλένθια. 4ος όμιλος: Μπαρτσελόνα - Παναθηναϊκός (σχετικό ρεπορτάζ στο αυριανό φύλλο), Κοπεγχάγη - Ρούμπιν Καζάν. Τετάρτη, 5ος όμιλος: Μπάγερν Μονάχου - Ρόμα, Κλουζ - Βασιλεία. 6ος όμιλος: Μαρσέιγ - Σπαρτάκ Μόσχας, Ζίλινα - Τσέλσι. 7ος όμιλος: Ρεάλ Μαδρίτης - Αγιαξ, Μίλαν - Οσέρ. 8ος όμιλος: Αρσεναλ - Μπράγκα, Σαχτάρ Ντόνετσκ - Παρτιζάν.

ACTION IMAGES

Οι κορυφαίες ομάδες της Ευρώπης ρίχνονται ξανά στην «αρένα» του Τσάμπιονς Λιγκ και το... πολύτιμο σεντόνι θα απλωθεί ξανά στα γήπεδα της Γηραιάς Ηπείρου. Ενας ποδοσφαιρικός μαραθώνιος ξεκινάει και στην πορεία του υπόσχεται πολλές και συναρπαστικές στιγμές.

Η ευκαιρία των ελληνικών ομάδων στο Γιουρόπα Λιγκ

Στο άκουσμα της κλήρωσης των πλέι οφ του Γιουρόπα Λιγκ, η αλήθεια είναι ότι το ζευγάρωμα της ΑΕΚ με την Νταντί Γιουνάιτεντ, του ΠΑΟΚ με τη Φενέρμπαχτσε και του Αρη με την Αούστρια Βιέννης, δεν άφηνε και μεγάλη αισιοδοξία για έντονη ελληνική παρουσία στη φάση των ομίλων. Είχε προηγηθεί ο αποκλεισμός - σοκ του Ολυμπιακού από τη Μακάμπι Τελ Αβίβ και δεν ήταν λίγοι αυτοί που πίστευαν ότι το σενάριο να μην έχουμε εκπρόσωπο στους ομίλους δεν ήταν και τόσο μακρινό. Ως ξεκάθαρο φαβορί ξεκινούσε μόνο η ΑΕΚ αλλά απέναντι στους σκληροτράχηλους Σκωτσέζους ποτέ δεν είναι να λες μεγάλη κουβέντα. Ο ΠΑΟΚ σίγουρα δεν ήταν το δυνατό χαρτί στο ζευγάρωμα με τη Φενέρ, ενώ ο Αρης έμοιαζε ισοδύναμος με την Αούστρια, οπότε όλα ήταν ανοικτά.

Το σενάριο ενός τριπλού αποκλεισμού ήταν εφιαλτικό και όχι τόσο παράλογο. Ο απρόσμενος αποκλεισμός του Ολυμπιακού είχε σπείρει τα ζιζάνια της αμφιβολίας και η γενική αίσθηση ήταν πως το διακύβευμα αυτών των τριών διπλών αναμετρήσεων ήταν κάτι πολύ παραπάνω από το στενό συλλογικό συμφέρον της ΑΕΚ, του ΠΑΟΚ και του Αρη. Η μόνη εξασφαλισμένη παρουσία στη φάση των ομίλων μιας ευρωπαϊκής διοργάνωσης ήταν αυτή του πρωταθλητή Παναθηναϊκού στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ, όπου η βαθμοθηρία ποτέ δεν είναι εύκολη υπόθεση.

Αν το ελληνικό ποδόσφαιρο αποτύγχανε να περάσει κι άλλες ομάδες στη φάση των ομίλων, η ζημιά θα ήταν πολύ μεγαλύτερη από τα απόνερα που φέρνει ένας απλός αποκλεισμός. Η απώλεια της 12ης θέσης στην ειδική βαθμολογία της UEFA θα ήταν δεδομένη, όσο καλή πορεία κι αν έκανε ο Παναθηναϊκός. Το ερώτημα θα ήταν μέχρι πού θα έφτανε η βαθμολογική κατρακύλα, τι συνέπειες θα είχε και πόσα περιθώρια θα άφηνε να καλυφθεί το χαμένο έδαφος στα επόμενα 1-2 χρόνια. Με λίγα λόγια, ήταν ορατός ο κίνδυνος να χάσει ο πρωταθλητής το απευθείας εισιτήριο για τους ομίλους, να μην έχουμε δεύτερη ομάδα στα προκριματικά του Τσάμπιονς Λιγκ και να ξεμείνουμε με μόνο δύο εκπροσώπους στο Γιουρόπα Λιγκ. Οχι μόνο για ένα, αλλά για περισσότερα χρόνια αν χάνονταν απότομα πολλές θέσεις στην ειδική βαθμολογία.

Η εξέλιξη των τριών διπλών αναμετρήσεων ήταν η καλύτερη δυνατή. Τόσο καλή, που μόνο οι πολύ αισιόδοξοι θα μπορούσαν να τη φανταστούν. Αν και στις τρεις περιπτώσεις ο πήχυς ταρακουνήθηκε αρκετά, έμεινε τελικά στη θέση του χωρίς να πέσει. Η ΑΕΚ αγχώθηκε μεν στο τέλος αλλά πέρασε την Νταντί, ο ΠΑΟΚ πήρε ιστορική πρόκριση από τη Φενέρ και ο Αρης προκρίθηκε επί της Αούστρια χάρις στο γκολ που πέτυχε στη Βιέννη. Με μερικές πινελιές, το καταστροφικό σενάριο πήρε θριαμβευτικό χρώμα μέσα σε λίγες ώρες, σε σημείο που αντί να κοιτάμε προς τα πίσω, να κοιτάμε πολύ πιο ψηλά. Συνεχίζουν τέσσερις ελληνικές ομάδες στους ομίλους και μόνο μία τουρκική, ενώ οι προβλέψεις δεν απέκλειαν το αντίστροφο. Αρα διόλου απίθανο, πλέον, να φτάσει και να ξεπεράσει η Ελλάδα την Τουρκία στην ειδική βαθμολογία της UEFA, εξασφαλίζοντας τα σχετικά προνόμια για τα επόμενα χρόνια. Η πρόκριση στους ομίλους δεν εξασφαλίζει a priori μεγάλη βαθμολογική συγκομιδή, με την έννοια ότι καμιά από τις τρεις ελληνικές ομάδες δεν έπεσε στα μαλακά. Οπως και στη φάση των πλέι οφ, η ΑΕΚ μοιάζει να έχει τους πιο προσιτούς αντιπάλους (Ζενίτ Αγ. Πετρούπολης, Αντερλεχτ, Χάιντουκ), μόνο που αντιστράφηκαν τα πράγματα για τους άλλους δύο εκπροσώπους μας. Τα πολύ δύσκολα έπεσαν αυτή τη φορά στον Αρη (Ατλέτικο Μαδρίτης, Μπάγερ Λεβερκούζεν, Ρόζενμπργκ), ενώ ο ΠΑΟΚ είναι σε ένα ισορροπημένο όμιλο. Φαβορί για την πρώτη θέση είναι η Βιγιαρεάλ, η Μπριζ όμως και η Ντιναμό Ζάγκρεμπ είναι αντίπαλοι που «παίζονται», χωρίς να υπάρχει σαφές προβάδισμα στα προγνωστικά για τη δεύτερη θέση.

Αν το φινάλε είναι το ίδιο γλυκό με αυτό της φάσης των πλέι οφ, το μπόνους θα είναι πολύ μεγάλο για το ελληνικό ποδόσφαιρο γενικά και για τις τρεις ομάδες ειδικά, μιας και πέρα από το γόητρο, τα έσοδά τους θα είναι πολύ σημαντικά. Και επειδή η αρχή είναι το ήμισυ του παντός, θα είναι κρίσιμο να έχουν καλά αποτελέσματα στην πρεμιέρα τους την ερχόμενη Πέμπτη, όπου η ΑΕΚ υποδέχεται τη Χάιντουκ και ο Αρης την Ατλέτικο, με τον ΠΑΟΚ να πηγαίνει στο Βέλγιο για να παίξει με την Μπριζ.

ΧΡ. ΚΟΝΤΟΣ

Ο Ζλάταν Μουσλίμοβιτς «λύτρωσε» τον ΠΑΟΚ με τη Φενέρ.

Ευρωπαϊκή εβδομάδα για ΑΕΚ που υποδέχεται τη Χάιντουκ, για Αρη με Ατλέτικο και ΠΑΟΚ που πηγαίνει στο Βέλγιο για να παίξει με την Μπριζ

ΣΤΗ ΣΕΝΤΡΑ / *Του* **ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΡΠΕΤΟΠΟΥΛΟΥ**

Χώρια όμως δεν μπορούν

Πολύ μελάνι χύθηκε την προηγούμενη εβδομάδα για τη διοικητική κρίση του Παναθηναϊκού. Τρέχοντας για τις ανάγκες του ρεπορτάζ οι αθλητικογράφοι δεν πρόλαβαν να καταδείξουν το πραγματικό συμπέρασμα αυτής της ιστορίας, ότι δηλαδή είναι δύσκολο να βρεθεί στη σημερινή Ελλάδα ένας επιχειρηματίας που να αντέχει το οικονομικό βάρος μιας ΠΑΕ μόνος του.

Τι έγινε στον ΠΑΟ; Αφήνοντας κατά μέρος τις αντεγκλήσεις των μετόχων και τους καβγάδες τους αυτό που συνέβη είναι απλό. Στην αρχή του καλοκαιριού ο μεγαλομέτοχος κ. Γιάννης Βαρδινογιάννης αποφάσισε ότι πρέπει να αλλάξει η οικονομική πολιτική της ΠΑΕ και να περιοριστούν οι σπατάλες που είχαν ως αποτέλεσμα τη διετία 2009-2010 να γίνει ο Παναθηναϊκός ίσως η ακριβότερη ελληνική ομάδα όλων των εποχών.

Θέτοντας βέτο στις αποφάσεις του προέδρου κ. Νίκου Πατέρα τον οδήγησε στην παραίτηση και άλλαξε το οργανόγραμμα της εταιρείας, δεσμευόμενος ότι θα καλύψει την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της μόνος. Υπό την πίεση του κόσμου του ΠΑΟ που δεν είδε με καλό μάτι τις διοικητικές αλλαγές (η ομάδα είχε κερδίσει το νταμπλ - ας μην το ξεχνάμε) ο μεγαλομέτοχος δεν κατάφερε να εφαρμόσει κανένα πρόγραμμα λιτότητας: ο ΠΑΟ που προέκυψε μετά τις μεταγραφές είναι εξίσου ακριβός με τον περσινό. Με την εξέδρα να τον αποδοκιμάζει σε κάθε ευκαιρία και τον ΠΑΟ να έχει μεθοδεύσει τον δανεισμό 15 εκατ. ευρώ καλοκαιριάτικα, μόλις φτάσαμε στη στιγμή που έπρεπε να καλυφθεί η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ο κ. Βαρδινογιάννης σήκωσε τα χέρια και θέλησε να φύγει χαρίζοντας μέρος του ποσοστού των μετοχών του. Κάποιοι αιφνιδιάστηκαν από την άρνηση του κ. Ανδρέα Βγενόπουλου να κάνει δεκτό το δώρο, όμως ούτε κι αυτό είναι παράξενο: ο ΠΑΟ έχει ανάγκη γύρω στα 30 εκατομμύρια ευρώ μέχρι το τέλος της χρονιάς, πράγμα που σημαίνει ότι το δώρο του Τζίγκερ ήταν από αυτά που μπορείς να αρνηθείς, αν το συγκεκριμένο ποσό δεν σου περισσεύει. Τελικώς αποφάσισαν να μείνουν όλοι μαζί και να βάλουν μέχρι τον ερχόμενο Μάιο κάποια χρήματα: αρχίζω να πιστεύω πως ούτε τότε θα χωρίσουν, γιατί απλούστατα το κόστος της επιχείρησης δεν το αντέχει κανένας.

Οι μέτοχοι του ΠΑΟ έχουν οκτώ μήνες για να ξεπεράσουν τις διαφορές τους και να βρουν τρόπο να συμπορευτούν

Με την κρίση να καλπάζει, τον επιχειρηματικό κόσμο της χώρας να μη βλέπει φως τουλάχιστον για δύο χρόνια ακόμα και την Ελλάδα στο ΔΝΤ, για να αναλάβεις ποδοσφαιρική ομάδα με τέτοιο κόστος πρέπει να είσαι τρελός. Ολοι επισήμαναν ότι οι μέτοχοι του ΠΑΟ έχουν μπροστά τους οκτώ μήνες για να φτάσουν σε ένα πολιτισμένο διαζύγιο. Εγώ πάλι λέω ότι έχουν οκτώ μήνες για να ξεπεράσουν τις διαφορές τους και να βρουν τρόπο να συμπορευτούν. Κυρίως γιατί αν μαζί δεν κάνουν, παραμένει αμφίβολο το τι μπορούν χώρια...

Τέλος εμφυλίου ή ανακωχή;

Ο πολυμετοχικός ΠΑΟ έχει μια ευκαιρία, που αν την αξιοποιήσει θα τον εκτοξεύσει σε υψηλά ευρωπαϊκά στάνταρ

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΚΟΝΤΟΥ**

Οι ραγδαίες και θεαματικές διοικητικές εξελίξεις στον Παναθηναϊκό, επανέφεραν το σκηνικό που υπήρχε πριν από τέσσερις μήνες: ο Νικόλας Πατέρας είναι ξανά πρόεδρος της ομάδας, με δεξί χέρι του στα ποδοσφαιρικά θέματα τον Κώστα Αντωνίου. Οπως έπεσε η αυλαία στο φινάλε της περυσινής επιτυχημένης περιόδου, έτσι ακριβώς ανοίγει και τώρα, με καθυστέρηση μόνο μιας αγωνιστικής από την έναρξη του νέου πρωταθλήματος. Ο προπονητής παραμένει ίδιος, ο βασικός κορμός άλλαξε μόνο κατά τα δύο ενδέκατα, το διοικητικό επιτελείο στελεχώνεται από τα ίδια πρόσωπα συν κάποιες ενισχύσεις και χωρίς ουσιαστικές απώλειες. Αμετάβλητη παραμένει και η μετοχική σύνθεση όσον αφορά τα πρόσωπα όσο και τα ποσοστά, τουλάχιστον μέχρι τον ερχόμενο Μάιο όταν θα φανεί αν θα τηρηθούν οι όροι της συμφωνίας για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου χωρίς τη συμμετοχή της οικογένειας Βαρδινογιάννη. Κρίσιμο σημείο για την υλοποίηση αυτής της συμφωνίας δεν θα είναι τόσο η αγωνιστική πορεία της ομάδας, όσο οι προσωπικές σχέσεις μεταξύ των βασικών μετόχων.

Αν όλα προχωρήσουν ομαλά, η οικογένεια Βαρδινογιάννη θα πάψει να έχει τον έλεγχο της ΠΑΕ έπειτα από 32 χρόνια

Η πλειοψηφία των οπαδών του Παναθηναϊκού είναι ευχαριστημένη από τις εξελίξεις, γι' αυτό και πάρθηκε η απόφαση να παραταθεί η διάθεση των εισιτηρίων διαρκείας. Με τη νέα αύρα, είναι δεδομένο ότι θα βρεθεί ακόμα περισσότερος κόσμος στις εξέδρες του ΟΑΚΑ, βελτιώνοντας θεαματικά το μεγάλο ρεκόρ των 28,5 χιλ. καρτών διαρκείας που είχαν διατεθεί μέχρι την περασμένη Δευτέρα. Πολλοί χαρακτήρισαν τη συμφωνία «ιστορική», ίσως επειδή η ικανοποίηση των φιλάθλων του Παναθηναϊκού από τις τελευταίες εξελίξεις διαμόρφωσε ένα ακόμα πιο αισιόδοξο κλίμα, χωρίς τις εμφυλιοπολεμικές εντάσεις των προηγούμενων ημερών. Στην ουσία, ο χαρακτηρισμός «ιστορική» θα δικαιωθεί μόνο από τις εξελίξεις στο άμεσο μέλλον. Κι αυτό θα κριθεί από το αν το καλό κλίμα στις σχέσεις των μετόχων θα παγιωθεί ή θα επιστρέψει κάποια στιγμή στην περυσινή ψυχρότητα. Με πιο απλά λόγια, από το αν θα προκύψει το τέλος του εμφυλίου ή μια προσωρινή ανακωχή.

Η σύμπραξη του Γιάννη Βαρδινογιάννη με τους Ανδρέα Βγενόπουλο και Νικόλα Πατέρα, δεν είναι τίποτα περισσότερο από μια δεύτερη ευκαιρία στο μοντέλο της πολυμετοχικότητας. Η πρώτη πήγε χαμένη διότι όπως και οι ίδιοι έχουν ομολογήσει κατά καιρούς στις δημόσιες τοποθετήσεις τους, δεν κατάφεραν να υποτάξουν τον εγωισμό τους μπροστά στο κοινό συμφέρον. Πάντα είναι δύσκολη υπόθεση η σύμπραξη ισχυρών επιχειρηματιών με έντονη προσωπικότητα, αλλά πολλές από τις «νάρκες» θα είχαν αφοπλισθεί αν υπήρχε μια βάση καλής συνεννόησης μεταξύ τους και η διάθεση να βάζουν πού και πού νερό στο κρασί τους.

Αν χαθεί κι αυτή η ευκαιρία, ο πολυμετοχικός Παναθηναϊκός δεν θα συνεχίσει να υφίσταται, με αυτή τη σύνθεση τουλάχιστον. Αν λειτουργήσει καλά αυτό το μοντέλο στους επόμενους μήνες, διόλου απίθανο να εμφανισθούν και νέοι συμπαίκτες. Ο Ανδρέας Βγενόπουλος είχε δηλώσει παλαιότερα ότι υπήρχαν κι άλλοι ισχυροί επιχειρηματίες πρόθυμοι να ακολουθήσουν, αλλά δεν προχώρησαν τελικά γιατί δεν ήθελαν να συμμετέχουν σε ένα σχήμα όπου η οικογένεια Βαρδινογιάννη θα συνεχίσει να έχει κυρίαρχο ρόλο και τον έλεγχο των σημαντικών αποφάσεων.

Η συμφωνία θα δημιουργήσει νέα δεδομένα που θα επιτρέψουν την ενίσχυση της πολυμετοχικής ομάδας, αρκεί μην προκύψουν εμπόδια που δεν θα την υλοποιήσουν τον ερχόμενο Μάιο. Αν όλα προχωρήσουν ομαλά, η οικογένεια Βαρδινογιάννη θα πάψει να έχει τον έλεγχο της ΠΑΕ έπειτα από 32 χρόνια. Κι αν αναλογιστεί κανείς ότι η άλλη ιστορική οικογένεια του συλλόγου, η οικογένεια Γιαννακόπουλου, βγήκε με δική της απόφαση από την «πρώτη γραμμή» του ποδοσφαιρικού Παναθηναϊκού, θα είναι πραγματικά μια νέα εποχή για την ομάδα.

Κρίσιμο σημείο για την υλοποίηση αυτής της νέας προσπάθειας δεν θα είναι τόσο η αγωνιστική πορεία, όσο οι προσωπικές σχέσεις μεταξύ των κ. Βαρδινογιάννη, Βγενόπουλου και Πατέρα.

Σκληρή δοκιμασία του ΠΑΟ στο Καμπ Νου

Λένε πολλοί μεταξύ σοβαρού κι αστείου ότι το Καμπ Νου είναι εδώ και χρόνια το πιο... κατηφορικό γήπεδο της Ευρώπης: στο πρώτο ημίχρονο γέρνει προς την πλευρά όπου αμύνεται η φιλοξενούμενη ομάδα και στο δεύτερο, προς εκείνη όπου επιτίθεται η Μπάρτσα! Αυτό μοιάζει με αστείο μόνο για όσους δεν είναι οπαδοί της ομάδας που μπαίνει στη δοκιμασία να αντιμετωπίσει την Μπαρτσελόνα στην έδρα της. Ο προπονητής και οι παίκτες της, αντίθετα, παίρνουν την υπόθεση στα πολύ σοβαρά, γιατί ξέρουν ότι σ' αυτό το γήπεδο, κόντρα σ' αυτήν την ομάδα, σπάνια υπάρχουν καλά ξεμπερδέματα. Χάριν αστείου, πάντως, λένε ότι δύο μόνο συστήματα μπορούν να εγγυηθούν την επιτυχία στο Καμπ Νου. Το ένα είναι το σύστημα «σταυρός»: κάνεις τον σταυρό σου και βγαίνεις! Το δεύτερο είναι το σύστημα «κλειδί»: κλειδώνεις τους παίκτες της Μπάρτσα στ' αποδυτήρια και πετάς το κλειδί στο ποτάμι! Αυτή τη δοκιμασία καλείται να περάσει ο Παναθηναϊκός την Τρίτη το βράδυ. Στην πρεμιέρα του στο Τσάμπιονς Λιγκ, καλείται να αντιμετωπίσει στην έδρα της το (κατά γενική ομολογία) πρώτο φαβορί της διοργάνωσης. Την ομάδα που (όπως δήλωσε ο Νιόπλιας) έχει στην ενδεκάδα της οκτώ παγκόσμιους πρωταθλητές και τον Μέσι! Είναι η τρίτη φορά που οι «πράσινοι» θα παίξουν στο Καμπ Νου την τελευταία δεκαετία. Την πρώτη άγγιξαν μια επική πρόκριση στους ημιτελικούς του Τσάμπιονς Λιγκ, χάνοντας με 3-1 (1-0 είχαν νικήσει στην Αθήνα) σε ένα ματς που θα μείνει αξέχαστο για το εκπληκτικό φινάλε του και ειδικά για το σουτ του Βλάοβιτς στο 95΄ που «ξύρισε» το δοκάρι. Η δεύτερη εμπειρία ήταν τραυματική. Μετά το 0-0 στην Αθήνα και χωρίς να υπάρχει βαθμολογικό άγχος στη φάση των ομίλων, το σκορ έμεινε στα επίπεδα του 5-0 στη Βαρκελώνη μόνο χάρις στον... άγιο Γκαλίνοβιτς. Αν ο Κροάτης τερματοφύλακας δεν έκανε ίσως το καλύτερο παιχνίδι της καριέρας του, κανείς δεν ξέρει πού μπορεί να είχε φτάσει το τελικό σκορ. Η τρίτη επίσκεψη είναι το ίδιο δύσκολη με τις δύο προηγούμενες. Ισως ακόμη πιο δύσκολη γιατί πέρα από τη δίψα που θα έχει η Μπαρτσελόνα στο πρώτο ευρωπαϊκό ματς της σεζόν μπροστά στο κοινό της, ο Παναθηναϊκός πηγαίνει εκεί μόνο με δύο επίσημα ματς στα πόδια του τους τελευταίους πέντε μήνες. Κι αυτό σίγουρα είναι ένα μεγάλο μειονέκτημα, παρά την ψυχολογική βοήθεια που θα του δώσουν περισσότεροι από 4.000 οπαδοί του.

«Επρεπε να χτιστεί απ' την αρχή»

Ο Πρέντραγκ Τζόρτζεβιτς σχολιάζει στην «Κ» τις ριζικές αλλαγές που έγιναν στον Ολυμπιακό

Συνέντευξη στον **ΝΙΚΟ ΓΑΒΑΛΑ**

Ενα χρόνο εκτός γηπέδων έχει συμπληρώσει ο Πρέντραγκ Τζόρτζεβιτς. Ο μεγάλος αρχηγός του Ολυμπιακού συνδύασε την αποχώρησή του απ' την ενεργό δράση, με την κατάκτηση του ντάμπλ τον Μάιο του 2009. Τελευταίος του προπονητής ήταν ο Ερνέστο Βαλβέρδε. Σε μία απ' τις λιγοστές, εφ' όλης της ύλης τοποθετήσεις του, μιλάει στην «Κ» για τον νέο Ολυμπιακό, κάνοντας πρώτα μία μικρή αναδρομή στον χρόνο που κύλησε μακριά απ' τα γήπεδα. «Στην αρχή μου έλειψαν πράγματα που είχαν γίνει συνήθεια, όπως τα αποδυτήρια. Ακόμη και τα παιχνίδια.

Δυστυχώς δεν μπορείς να γυρίσεις τον χρόνο πίσω και να τα ξαναζήσεις. Τώρα είμαι πιο ήρεμος. Συνήθισα και έχω χρόνο για την οικογένειά μου», λέει ο Πρέντραγκ Τζόρτζεβιτς. Δεν ξεκαθαρίζει, ωστόσο, αν το επόμενο βήμα στην καριέρα του θα σχετίζεται με την προπονητική: «Υπάρχει η σκέψη να τελειώσω κάποια πράγματα. Ο καιρός θα δείξει». Γυρίζουμε στον χρόνο πίσω. Καλοκαίρι του '96 και ο Ολυμπιακός προχωράει σε ριζική ανανέωση του δυναμικού του, έχοντας νέο προπονητή. Μία επιλογή που δικαιώνεται.

- Μπορεί η ιστορία να επαναληφθεί 14 χρόνια μετά;

- Ανάμεσα στις δύο εποχές, υπάρχουν παρόμοια πράγματα. Βέβαια, τότε δεν είχαν γίνει τόσες μεταγραφές, όσες φέτος. Βλέποντας τον τελευταίο χρόνο, η ομάδα είχε ταλαιπωρηθεί αρκετά. Επομένως, είχε ανάγκη για αλλαγές και καινούργια πρόσωπα.

- Θεωρείς πως ο Βαγγέλης Μαρινάκης θα χρειαστεί χρόνο προκειμένου να μάθει τους όρους του παιχνιδιού στο ελληνικό ποδόσφαιρο;

- Εννοείται πως θα χρειαστεί. Ακόμη και αν την ομάδα την αναλάμβανε κάποιος που την ήξερε, πάλι θα χρειαζόταν χρόνο. Οι αλλαγές που θέλει να περάσει στην ομάδα, χρειάζονται χρόνο και απαιτείται υπομονή από όλους. Δε γίνονται όλα αυτά απ' τη μία ημέρα στην άλλη. Οι κινήσεις του δείχνουν πως έχει μεγάλη όρεξη και θέληση για να γυρίσει ο Ολυμπιακός στις επιτυχίες. Πρέπει να του δοθεί πίστωση χρόνου. Δεν είναι εύκολο να κτισθεί μία ομάδα απ' την αρχή.

- Θεωρείς πως ήταν αυστηρή η κριτική που ασκήθηκε στον Ολυμπιακό μετά την ήττα απ' τον Ηρακλή;

- Ναι έγινε πολύ αυστηρή κριτική. Ομως, η ομάδα δεν μπορεί να είναι έτοιμη απ' την πρώτη αγωνιστική. Υπάρχουν πολλοί καινούργιοι παίκτες, οι οποίοι χρειάζονται χρόνο. Βέβαια, αν και ο προπονητής είναι νέος, ξέρει την ομάδα. Αυτό είναι πλεονέκτημα γιατί έτσι κερδίζει χρόνο. Ουσιαστικά, μετά τη διακοπή θα αρχίσει να δουλεύει την ομάδα όπως θέλει για να ρολάρει. Επειδή είπαμε για τον Ηρακλή, ήταν ένα παιχνίδι που είχε ο Ολυμπιακός καθαρά τον έλεγχό του για μεγάλο διάστημα. Αλλά δεν μπόρεσε να σιγουρέψει τη νίκη και γύρισε. Τέτοια παιχνίδια θα υπάρχουν πάντα στο ποδόσφαιρο.

- Πέρυσι, με τη δική σου αποχώρηση, καταργήθηκε και η θέση του αριστερού χαφ. Τι απαντάς;

- Δεν είναι ακριβώς έτσι (γελάει). Ακούστηκαν πολλά πέρυσι. Η γνώμη μου είναι πως δεν έλειπε μόνο ένας αριστερός χαφ. Υπήρχαν προβλήματα και σε άλλες θέσεις. Ηταν δύσκολη χρονιά. Ακόμα και ο Γκαλέτι δεν είχε τη δυνατότητα να προσφέρει για τους γνωστούς λόγους. Υπήρχαν τραυματισμοί, αλλαγές προπονητών, με αποτέλεσμα να μη βγει η χρονιά όπως θα θέλαμε όλοι.

- Η άποψή σου για τον Ριέρα;

- Είναι γνωστός σε όλους απ' τη θητεία του στην Εσπανιόλ και τη Λίβερπουλ. Είναι καλό που τον γνωρίζει ο προπονητής. Αλλά είναι νωρίς να κρίνουμε τους νέους παίκτες. Εχει μεγάλες δυνατότητες και όσο περνάει ο χρόνος θα είναι καλύτερα τόσο γι' αυτόν, όσο και για την ομάδα.

- Μετά την αποχώρησή σου, του Στολτίδη, του Νικοπολίδη το επόμενο καλοκαίρι, ποιος θα... κρατάει τα αποδυτήρια;

- Για τον Αντώνη δεν ξέρω τι θα κάνει. Μία χαρά είναι (γελάει). Τα προηγούμενα χρόνια έχουν φύγει ακόμη ο Πατσατζόγλου, ο Αντζας, ο Ντάρκο που είχε δέσει γρήγορα με την ομάδα. Οι Ελληνες, όπως ο Τοροσίδης, ο Αβραάμ και ο Γιάννης Παπαδόπουλος, αλλά και ο Μήτρογλου μπορούν να παίξουν σημαντικό ρόλο, καθώς καταλαβαίνουν περισσότερα μέσα στην ομάδα. Πάντως, νομίζω πως είχε κάνει τον κύκλο του ο Ολυμπιακός και έπρεπε να γίνουν αλλαγές. Να ξαναδημιουργηθεί απ' την αρχή για να πρωταγωνιστήσει για πολλά χρόνια.

Οι πιθανότητες επιστροφής

Στην παρούσα φάση φαίνεται πως ο Πρέντραγκ Τζόρτζεβις δεν γυρίζει στον Ολυμπιακό, παρά το γεγονός πως το καλοκαίρι είχε συναντηθεί με τον Βαγγέλη Μαρινάκη και εξέτασαν το ενδεχόμενο ενασχόλησής του με το ποδοσφαιρικό τμήμα:

«Η αλήθεια είναι πως άφησα τον πρώτο χρόνο να φύγει. Εως τον Οκτώβριο θα έχω αποφασίσει τι θα κάνω. Ο Ολυμπιακός θα είναι πάντα προτεραιότητά μου. Μπορεί να γυρίσω αύριο, σε ένα χρόνο, σε δέκα χρόνια. Μπορεί και ποτέ. Είχα μία συνάντηση με τον κ. Μαρινάκη σε πολύ καλό κλίμα. Ανταλλάξαμε απόψεις. Υπήρχε η σκέψη για κάποια συνεργασία. Αλλά έμειναν κάποια πράγματα να διευκρινίσουμε. Εμεινε έτσι το θέμα. Δεν έχω κάτι νεότερο και δεν περιμένω κάποια απάντηση. Ισως και να... περιμένω και... όχι».

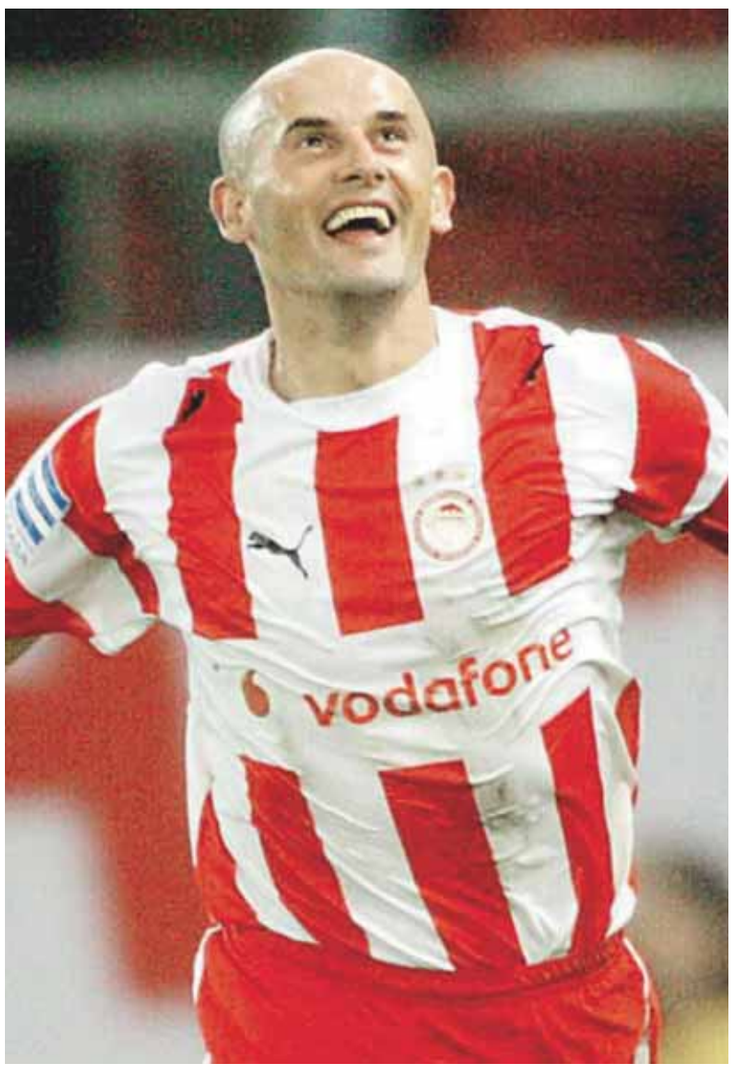

Ο Πρέντραγκ Τζόρτζεβιτς συμπλήρωσε ένα χρόνο μακριά από τα γήπεδα, όμως δεν παύει να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στον αγαπημένο του Ολυμπιακό.

3 ΧΡΟΝΙΑ ΣΚΟΡΑΡΕΙ ΣΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΑΣ!
www.24sports.com.cy
Η No 1 ΣΕ ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΤΗΤΑ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ
24 SPORTS

Η παλιοσειρά έλαμψε και στην Τουρκία

Νέα ταλέντα δεν ανέδειξε το Μουντομπάσκετ της Τουρκίας, με τους παλιούς και έμπειρους να κρατούν ψηλά τις εθνικές τους ομάδες

Αποστολή στην Κωνσταντινούπολη
ΗΡΟΔΟΤΟΣ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ

Με δύο ντουζίνες πρωτοκλασάτους καλαθοσφαιριστές να μην έχουν κάνει το ταξίδι στην Τουρκία για διάφορους λόγους, θα ανέμενε κανείς πως στο φετινό Παγκόσμιο Πρωτάθλημα θα ξεχώριζαν αθλητές που δεν θεωρούνται της πρώτης γραμμής. Και όμως, μετά την ολοκλήρωση της προημιτελικής φάσης, οι περισσότεροι που είχαν ξεχωρίσει θετικά ήταν καλαθοσφαιριστές από τους οποίους υπήρχαν ήδη ψηλές προσδοκίες πριν ακόμη ξεκινήσει το Μουντομπάσκετ. Από τους νεαρότερους σε ηλικία, τις περισσότερες εντυπώσεις έκλεψαν οι Ερσάν Ιλιασόβα (Τουρκία), Ρίκι Ρούμπιο (Ισπανία), Γι Γιανλιάν (Κίνα), Μίλος Τεόντοσιτς (Σερβία) και Αντρέι Βοροντσέβιτς (Ρωσία), αν και όλοι τους αγωνίζονται εδώ και μερικά χρόνια σε ψηλό επίπεδο σε NBA και Ευρώπη.

Ο Ρώσος Αντρέι Βοροντσέβιτς είναι ίσως ο παίκτης που έκανε τη μεγαλύτερη εντύπωση απ' αυτούς που δεν θεωρούνται πρωτοκλασάτοι

Στα δύο σημαντικότερα παιχνίδια των ΗΠΑ πριν τον ημιτελικό, με Βραζιλία και Ρωσία, ο Κέβιν Ντουράντ ήταν ο κορυφαίος της ομάδας του.

Με ψηλά ποσοστά σε σκοράρισμα και ριμπάουντ, ο Νέναντ Κρστιτς δεν δείχνει να επηρεάζεται από την τιμωρία των τριών αγωνιστικών.

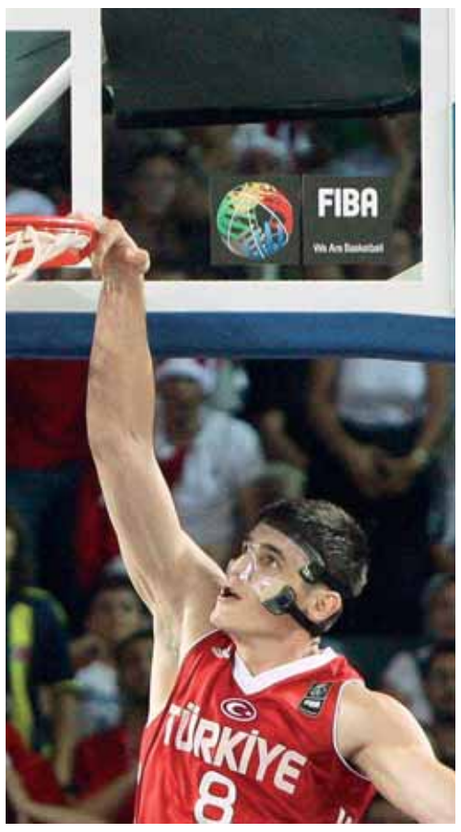

Ο Ερσάν Ιλιασόβα, αν και νεαρός σε ηλικία, πήρε την Τουρκία στους ώμους του.

Το μεγαλύτερο ταλέντο της Ευρώπης, ο Ρίκι Ρούμπιο, αν και αναπληρωματικός, είχε ψηλό μέσο όρο σε ασίστ.

ΤΟ ΑΣΤΕΡΙ

• **Κέβιν Ντουράντ**
(ΗΠΑ, 22 ετών, φόργουορντ)

Λόγω της απουσίας των Κόμπι Μπράιαντ, ΛεΜπρον Τζέιμς, Ντουέιν Ουέιντ και Καρμέλο Άντονι, ο καλαθοσφαιριστής των Οκλαχόμα Σίτι Θάντερ είχε χαρακτηριστεί ως το αστέρι της αμερικανικής ομάδας. Με ένα νταμπλ-νταμπλ (27 π., 10 ρ.) στο πιο δύσκολο παιχνίδι των ΗΠΑ πριν τα ημιτελικά, απέναντι στη Βραζιλία (70-68), και με μια μαγική εμφάνιση κόντρα στη Ρωσία στα προημιτελικά (33 π.), ο ύψους 2,06 μ. παίκτης έχει ξεπεράσει τις προσδοκίες.

ΟΙ ΕΜΠΕΙΡΟΙ

• **Λουίς Σκόλα**
(Αργεντινή, 30 ετών, φόργουορντ)

Μέχρι τον προημιτελικό με τη Λιθουανία, ο Λουίς Σκόλα είχε βάλει υποψηφιότητα για MVP της διοργάνωσης. Διατηρεί τον ψηλότερο μέσο όρο πόντων, όμως μετά την ήττα από τη Λιθουανία, περιορίστηκε στους αγώνες κατάταξης.

• **Τσάνσι Μπίλαπς**
(ΗΠΑ, 34 ετών, πόιντ γκαρντ)

Όπως είπε και ο Τζέρι Κολάντζελο, διευθυντής της USA Basketball, «ο Μπίλαπς δίνει στην ομάδα την απαραίτητη εμπειρία ενός βετεράνου». Στα νοκ-άουτ ανέβασε την απόδοσή του, με 19 πόντους και 4 ασίστ κόντρα στην Ανγκόλα και με 15 πόντους και 5 ασίστ απέναντι στη Ρωσία.

• **Χουάν Κάρλος Ναβάρο**
(Ισπανία, 30 ετών, γκαρντ)

Άλλος ένας παίκτης που είχε φανταστική απόδοση στα νοκ-άουτ με Ελλάδα και Σερβία, με 25 πόντους μέσο όρο στα δύο ματς, όμως η Ισπανία ατύχησε στα προημιτελικά κόντρα στον Τεοντόσιτς και τους συμπαίκτες του.

ΟΙ ΠΥΡΓΟΙ

• **Χαμέντ Χανταντί**
(Ιράν, 25 ετών, σέντερ)

Ο μοναδικός Ιρανός που παίζει στο NBA (Μέμφις Γκρίζλις) έβγαλε τη διοργάνωση με 20 πόντους και 8,6 ριμπάουντ μέσο όρο, ενώ αξιοσημείωτα είναι τα 5/21 τρίποντα που επιχείρησε.

• **Νέναντ Κρστιτς**
(Σερβία, 27 ετών, σέντερ)

Αφού προσπάθησε να ανοίξει το κεφάλι του Γιάννη Μπουρούση με μια καρέκλα, έχασε τα πρώτα τρία ματς της διοργάνωσης λόγω τιμωρίας. Όμως, στη συνέχεια, με τα ριμπάουντ και το σκοράρισμα ήταν από τους σημαντικότερους λόγους που η Σερβία έφτασε μέχρι τα ημιτελικά.

• **Γι Γιανλιάν**
(Κίνα, 22 ετών, σέντερ)

Μπορεί να είναι νεαρός, όμως έχει κάνει ντεμπούτο στην Εθνική ομάδα το 2004. Ολοκλήρωσε το Μουντομπάσκετ με διψήφιο μέσο όρο σε πόντους (20,2) και ριμπάουντ (10,2).

ΟΙ ΠΟΛΥΤΙΜΟΙ

• **Λίνας Κλέιζα**
(Λιθουανία, 25 ετών, φόργουορντ)

Σε μια ομάδα, με όλη τη σημασία της λέξης, όπου δεν υπάρχει το μεγάλο αστέρι, ο πρώην παίκτης του Ολυμπιακού Πειραιώς και νυν των Τορόντο Ράπτορς ξεχωρίζει. Πριν το χθεσινό ημιτελικό με τις ΗΠΑ είχε 19,1 πόντους και 7,4 ριμπάουντ μέσο όρο.

• **Κιρκ Πένι**
(Νέα Ζηλανδία, 29 ετών, γκαρντ)

Ο αρχηγός των «Ολ Μπλακς» ολοκλήρωσε το τρίτο του Μουντομπάσκετ με 24,7 πόντους μέσο όρο, δίνοντας απαντήσεις στις ομάδες του NBA και της Ευρώπης για τις λίγες ευκαιρίες που του έδωσαν.

• **Ερσάν Ιλιασόβα**
(Τουρκία, 23 ετών, φόργουορντ)

Ο πολυτιμότερος παίκτης των διοργανωτών, με 15,7 πόντους και 7,7 ριμπάουντ μέχρι τον ημιτελικό. Το καλύτερό του παιχνίδι το έκανε με αντίπαλο την Ελλάδα στη φάση των ομίλων.

• **Μίλος Τεόντοσιτς**
(Σερβία, 23 ετών, πόιντ γκαρντ)

Ο ιδιόρυθμος παίκτης του Ολυμπιακού Πειραιώς και της Εθνικής Σερβίας πέτυχε 12 πόντους, 8 ασίστ και ένα απίστευτο τρίποντο από τα οκτώ μέτρα κόντρα στην Ισπανία στον προημιτελικό, ενώ είχε εξαιρετική παρουσία σε όλη τη διοργάνωση, αν και έχασε τα πρώτα δύο παιχνίδια λόγω τιμωρίας.

ΟΙ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ

• **Αντρέι Βοροντσέβιτς**
(Ρωσία, 23 ετών, φόργουορντ)

Στα δύο παιχνίδια νοκ-άουτ, κόντρα σε Νέα Ζηλανδία και ΗΠΑ, ανέβασε κατακόρυφα την απόδοσή του, κάνοντας νταμπλ-νταμπλ και στις δύο περιπτώσεις. Με 14 πόντους, 12 ριμπάουντ και 3 ασίστ στο ματς με τους Αμερικανούς στα προημιτελικά, ήταν ο κορυφαίος της ομάδας του.

• **Ρίκι Ρούμπιο**
(Ισπανία, 19 ετών, πόιντ γκαρντ)

Ίσως η πιο ευοίωνη προοπτική που υπάρχει σήμερα στο ευρωπαϊκό μπάσκετ. Ο νεαρός Ισπανός της Μπαρτσελόνα, τα δικαιώματα του οποίου στο NBA ανήκουν στους Μινεσότα Τίμπεργουλβς, αν και αναπληρωματικός, είχε συμπαγή παρουσία στο Μουντομπάσκετ, με τις 5,7 ασίστ μέσο όρο να ξεχωρίζουν.

Οι απογοητεύσεις

Σε μια μεγάλη μπασκετική διοργάνωση, πάντα υπάρχουν οι παίκτες από τους οποίους αναμένονται πολλά, αλλά που στην πορεία αποδεικνύονται κατώτεροι των προσδοκιών. Στην Τουρκία το 2010 αρκετοί καλαθοσφαιριστές εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία. Εμείς διαλέξαμε τις τρεις σημαντικότερες περιπτώσεις:

• **Σοφοκλής Σχορτσιανίτης**
(Ελλάδα, 25 ετών, σέντερ)

Το 2006 στην Ιαπωνία ο ύψους 2,06 μ. καλαθοσφαιριστής ήταν σαρωτικός και οδήγησε την ομάδα του στη 2η θέση του κόσμου. Στην Τουρκία δεν μπόρεσε ποτέ να μπει στο κλίμα, έδειξε βαρύς στα περισσότερα παιχνίδια και, πέρα από κάποιες εκλάμψεις, παρασύρθηκε από την κακή παρουσία της ελληνικής ομάδας.

• **Άντερσον Βαρεχάο**
(Βραζιλία, 27 ετών, φόργουορντ)

Ο τραυματισμός στον αστράγαλο κράτησε τον παίκτη των Κλίβλαντ Καβαλίερς εκτός δράσης στις πρώτες τρεις αγωνιστικές, όμως όταν επέστρεψε για τα τελευταία δύο ματς του ομίλου και το νοκ-άουτ με την Αργεντινή, έμεινε πίσω σε απόδοση, βγάζοντας το τουρνουά με μόλις 4,3 πόντους.

• **Νάντο Ντε Κόλο**
(Γαλλία, 23 ετών, γκαρντ)

Τα τελευταία δύο χρόνια ο νυν παίκτης της Βαλένθια έχει παρουσιάσει ραγδαία πρόοδο και, με την απουσία του Τόνι Πάρκερ, οι ελπίδες της Γαλλίας έπεφταν πάνω του. Όμως με 8,8 πόντους και 2,2 ασίστ δεν έκανε ιδιαίτερη αίσθηση.

Κροίσοι και μεροκαματιάρηδες

«Έχει δίκιο ο Τσάνσι», είπε σε κάποια φάση από το πάνελ της συνέντευξης Τύπου ο αρχηγός της Εθνικής Ανγκόλας, Κάρλος Αλμέιδα, μετά τον αγώνα της ομάδας του με τις ΗΠΑ για τη φάση των «16» του Μουντομπάσκετ. Ο 34χρονος γκαρντ έχει αγωνιστεί σε τρεις Ολυμπιάδες και ισάριθμα Παγκόσμια Πρωταθλήματα, ενώ έχει κατακτήσει τρεις φορές το Παναφρικανικό Πρωτάθλημα, όμως το γεγονός πως καθόταν δίπλα από τον Τσάνσι Μπίλαπς και τον Μάικ Σιζέφσκι τον έκανε να δείχνει έξω από τα νερά του, παρά το γεγονός πως μιλούσε στον ενικό προς τους πλούσιους αντιπάλους του.

Ο παίκτης της Πριμέιρο ντε Αγκόστο (ανγκολέζικη ομάδα με επτά παίκτες στο Μουντομπάσκετ) αμείβεται με μόλις 10.000 ευρώ τον μήνα, τη στιγμή που ο πόιντ γκαρντ των Ντένβερ Νάγκετς, Τσάνσι Μπίλαπς, έχει να παίρνει 9,5 εκατ. ευρώ τη νέα σεζόν. Δίπλα από τον Αλμέιδα και τον Μπίλαπς, ο προπονητής των ΗΠΑ, Μάικ Σιζέφσκι, λαμβάνει 2,8 εκατ. ευρώ από το πανεπιστήμιο του Ντιουκ, όπου είναι ο χεντ κόουτς της ανδρικής ομάδας μπάσκετ!

Ο προπονητής των ΗΠΑ, Μάικ Σιζέφσκι, πληρώνεται 2,8 εκατ. ευρώ τον χρόνο από το πανεπιστήμιο του Ντιουκ, όπου είναι ο χεντ κόουτς της ανδρικής ομάδας!

Ο Αντρέ Ιγκουοντάλα των Φιλαδέλφεια 76ers λαμβάνει 9,5 εκατ. ευρώ ετήσιο μισθό, σε σύγκριση με τους Ανγκολέζους που παίρνουν γύρω στις 10 χιλιάδες ευρώ τον μήνα.

Οι αμοιβές των υπόλοιπων διεθνών της Ανγκόλας (μαζί με τις ΗΠΑ είναι οι μόνες Εθνικές που χρησιμοποιούν παίκτες αποκλειστικά από το εγχώριό τους πρωτάθλημα) κυμαίνονται στα ίδια επίπεδα με τα χρήματα που κερδίζει ο Αλμέιδα. Η μισθοδοσία των Αμερικανών καλαθοσφαιριστών, οι οποίοι διέλυσαν την Ανγκόλα με 121-66 στη φάση των «16», είναι ακριβώς η αντίθετη. Ο Αντρέ Ιγκουοντάλα λαμβάνει 9,5 εκατ. ευρώ μισθό από τους Φιλαδέλφεια 76ers, στους οποίους αγωνίζεται από το 2004, ενώ στον λογαριασμό του Λαμάρ Όντομ, φόργουορντ των Λ.Α. Λέικερς, προστίθενται κάθε χρόνο 11 εκατ. ευρώ. Η μισθολογική κατάσταση για τους Ιρανούς, ομάδα που έκανε μια νίκη (71-58 κόντρα στην Τυνησία για τον β΄ όμιλο), είναι ακόμη χειρότερη και από αυτήν των Ανγκολέζων. Με εξαίρεση τον ύψους 2,18 μ. σέντερ των Μέμφις Γκρίζλις, Χαμέντ Χανταντί (πρόκειται για τον πρώτο Ιρανό που έπαιξε στο NBA), που αμείβεται με 1,3 εκατ. ευρώ τον χρόνο, οι συμπαίκτες του – που αγωνίζονται στο χαμηλής δυναμικότητας ιρανικό πρωτάθλημα – λαμβάνουν μισθούς που κυμαίνονται μεταξύ τριών και δέκα χιλιάδων ευρώ τον μήνα.

Δύο ευρωπαϊκές ταχύτητες

Οι διεθνείς της Ακτής Ελεφαντοστού (έκαναν τη μοναδική τους νίκη κόντρα στο Πουέρτο Ρίκο την τελευταία αγωνιστική αλλά αποκλείστηκαν) είναι οι πιο τυχεροί από τους παίκτες των «μικρών» ομάδων του Μουντομπάσκετ 2010, αφού οι πλείστοι αγωνίζονται σε πρωταθλήματα της Ευρώπης, όπως οι Μουλουκού Ντιαμπατέ και Πάπε-Φιλίπ Αμαγκού (τους οποίους είδαμε πέρσι με τη Ροάν κόντρα σε Κεραυνό και ΑΠΟΕΛ) και Ισίφε Σουμαχόρο (έπαιξε με το Στρασβούργο απέναντι στον ΑΠΟΕΛ). Παρόλα αυτά, οι αμοιβές των Ιβοριανών δεν συγκρίνονται με αυτές των πρωτοκλασάτων Ευρωπαίων, που αγωνίζονται στα κορυφαία κλαμπ της ηπείρου. Ο Χουάν Κάρλος Ναβάρο την περσινή σεζόν έλαβε 2,8 εκατ. ευρώ από την Μπαρτσελόνα, ενώ πάνω από δύο εκατ. μισθό έχει και ο Δημήτρης Διαμαντίδης στον Παναθηναϊκό. Ο Βασίλης Σπανούλης, με τη μετακίνησή του στον Ολυμπιακό, θα «καθαρίζει» ετησίως 2,4 εκατ. ευρώ.

Όμως, τα μεγάλα λεφτά παραμένουν στο NBA, εκεί όπου οι πρωτοκλασάτοι παίκτες έχουν υψηλές αποδοχές. Ο Αργεντινός Λουίς Σκόλα αμείβεται με 2,5 εκατ. ευρώ τον χρόνο από τους Χιούστον Ρόκετς, ο Σέρβος Νέναντ Κρστιτς με 4 εκατ. ευρώ στους Οκλαχόμα Σίτι Θάντερ, ο Βραζιλιάνος Άντερσον Βαρεχάο με 5,1 εκατ. ευρώ από τους Κλίβλαντ Καβαλίερς και ο Τούρκος Χέντο Τούρκογλου με 7 εκατ. ευρώ πέρσι από τους Τορόντο Ράπτορς, ενώ φέτος θα αγωνίζεται στους Φοίνιξ Σανς με μικρή αύξηση στις απολαβές του.

Ανθρώπινο τείχος γύρω από τα αστέρια του NBA έκτισαν οι άνδρες της ασφάλειας της Sinan Erdem Dome. Η Εθνική των ΗΠΑ είναι η πιο προστατευόμενη ομάδα στην Κωνσταντινούπολη.

«Φουσκωτοί» και φρούρια για ΗΠΑ

Δύο-τρεις «φουσκωτοί», πέντε άτομα της ασφάλειας του γηπέδου (με κανονική μυϊκή μάζα), καθώς και τέσσερα κουστουμαρισμένα πρόσωπα με… άγριες διαθέσεις, όλοι με το βλέμμα προς την κερκίδα και με τα χέρια σταυρωμένα στο στήθος ή κάτω στην πλάτη, περικύκλωναν τον πάγκο των Ηνωμένων Πολιτειών – όταν οι τελευταίοι αγωνίζονταν στη Sinan Erdem Dome της Κωνσταντινούπολης – και φρόντιζαν οι αστέρες του NBA να διατηρούνται ασφαλείς. Την ίδια στιγμή, για να μπορέσεις ως διαπιστευμένος δημοσιογράφος να εισέλθεις στο γήπεδο και να πλησιάσεις σε απόσταση μερικών μέτρων από τον πάγκο των ΗΠΑ και τη μικτή ζώνη, απ' όπου περνούσαν οι Αμερικανοί μετά το ματς, χρειαζόσουν να περάσεις από τετραπλό έλεγχο καθώς και από μηχάνημα ανίχνευσης μεταλλικών αντικειμένων. Έξω από το κλειστό, άνθρωποι της ασφάλειας – με ειδικά μηχανήματα με κάμερες – έλεγχαν όλα τα αυτοκίνητα που πλησίαζαν την αρένα, ενώ η τουρκική αστυνομία «έκοβε» τη μία από τις τρεις λωρίδες του δρόμου έξω από το Ολυμπιακό κλειστό της Πόλης, για να ελέγχει καλύτερα την κυκλοφορία των οχημάτων.

Βόμβα το 2004

Άλλωστε, την τελευταία φορά που η εθνική ομάδα των Ηνωμένων Πολιτειών βρισκόταν στην Κωνσταντινούπολη, τον Αύγουστο του 2004 (για να δώσει δύο φιλικά παιχνίδια προετοιμασίας με την Τουρκία πριν τους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας), η παρουσία της στη μεγαλούπολη των 14 εκατ. κατοίκων στιγματίστηκε από την έκρηξη δύο μηχανισμών που στοίχισαν τη ζωή σε επτά άτομα. Οι εκρήξεις στην περιοχή κοντά στο Τοπκαπί, κάπου τέσσερα χιλιόμετρα από το ξενοδοχείο «Κεμπίνσκι» στις όχθες του Μαρμαρά, όπου διέμεναν τότε οι Αμερικανοί, δεν είχε καμία σχέση μαζί τους, αλλά αποτελούσε έργο Κούρδων εξτρεμιστών. Όμως το συγκεκριμένο περιστατικό αποτελεί μέχρι και σήμερα σημείο αναφοράς, ειδικά για τον Λαμάρ Όντομ, ο οποίος είναι ο μόνος παίκτης από την ομάδα του 2004 που βρίσκεται στην Τουρκία και για το Μουντομπάσκετ του 2010. «Η Κωνσταντινούπολη είναι σπουδαίο μέρος. Μένουμε σε ένα φανταστικό ξενοδοχείο, υπάρχει πολύ κουλτούρα και πράγματα να δεις στην πόλη. Φυσικά δεν είναι σωστό να αναφέρεσαι σε εκείνο το περιστατικό πριν έξι χρόνια και να τους βάζεις όλους στο ίδιο καλούπι», είπε ο σέντερ των Λος Άντζελες Λέικερς, όταν ρωτήθηκε πριν από μερικές μέρες για τη διαμονή των ΗΠΑ στην Πόλη και το περιστατικό του Αυγούστου του 2004.

Η FIBA και η τοπική οργανωτική επιτροπή του Παγκοσμίου Πρωταθλήματος «έκλεισαν» το υπερπολυτελές ξενοδοχείο Renaissance Polat, το οποίο βρίσκεται μόλις μερικά λεπτά από το Sinan Erdem Dome, για τη φιλοξενία των καλαθοσφαιριστών και προπονητών των ομάδων που θα προκρίνονταν στην τελική φάση της Κωνσταντινούπολης. Μόνο οι Αμερικανοί επέλεξαν να μείνουν σε άλλο ξενοδοχείο, για «λόγους ασφαλείας». Η USA Basketball, δηλαδή η καλαθοσφαιρική ομοσπονδία των ΗΠΑ, και το NBA, αρκετούς μήνες πριν τη διοργάνωση, έστειλαν άτομα στην Πόλη για να εξετάσουν όλα τα ξενοδοχεία και τις διαδρομές προς τη Sinan Erdem Dome και το «Αμπντί Ιπεκτσί». Οι Αμερικανοί απαίτησαν όπως ο β΄ όμιλος της πρώτης φάσης φιλοξενηθεί στην Κωνσταντινούπολη, έτσι ώστε να μην κάνουν επιπλέον μετακινήσεις, ενώ επέλεξαν να μείνουν στο ξενοδοχείο-φρούριο Four Seasons. Πάντως, αρκετά πριν ξεκινήσει το Μουντομπάσκετ, βγήκε προς τα έξω πληροφορία που έλεγε πως οι Αμερικανοί σκόπευαν να καταλύσουν στην… Αθήνα και να μεταβαίνουν κάθε μέρα στην Κωνσταντινούπολη, αφού θεωρούσαν την ελληνική πρωτεύουσα (ως χριστιανική χώρα) πιο ασφαλή! Τελικά έκριναν πως αυτό θα ήταν ανούσιο, χρονοβόρο και κουραστικό.

Μόνο από
€69,90/μήνα

βλέπεις σερφάρεις μιλάς

ΒΛΕΠΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΚΑΝΑΛΙΑ ΤΗΣ LTV ΚΑΙ 2 ΝΕΑ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΚΑΝΑΛΙΑ ΣΕ HD!

LTV · LTV 2 · LTV 3 · LTV SPORTS 1 · LTV SPORTS 2 · A · LTV PREMIER HD · LTV SPORTS HD

ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ & ΚΥΠΕΛΛΟ ΚΥΠΡΟΥ

FORMULA 1 ΚΑΙ ΟΛΑ ΤΑ SPORTS

TOP ΣΕΙΡΕΣ ΜΕ ΝΕΑ ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ

BLOCKBUSTER ΠΡΕΜΙΕΡΕΣ

LTV PREMIER HD: ΤΟ ΝΕΟ ΚΑΝΑΛΙ ΤΗΣ PREMIER LEAGUE ΣΕ HD!

LIVE ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΣΕ HIGH DEFINITION ΣΤΟ LTV SPORTS HD!

+ 40 ΤΟΠΙΚΑ & ΔΙΕΘΝΗ ΚΑΝΑΛΙΑ*

Η μεγαλύτερη γκάμα καναλιών από την Κύπρο και ολόκληρο τον κόσμο. Ενημέρωση, μουσική, κλασικές ταινίες, σειρές, παιδικά προγράμματα και τα καλύτερα κανάλια ντοκιμαντέρ στον κόσμο! Με τέλεια εικόνα και ήχο!

Discovery · Science · travel&living · world · CLASSIC · zone reality · Bloomberg · SKY NEWS · entertainment · CNN · BBC WORLD · RTCY · TCM

ΣΕΡΦΑΡΕΙΣ!

- Απεριόριστο internet μέχρι και 10Mbps* - 24ώρες το 24ώρο.
- ΔΩΡΕΑΝ Wi-Fi & λογαριασμός ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

10 Mbps μέχρι και

*για ταχύτητες μέχρι 2Mbps η συνολική τιμή της υπηρεσίας LTV 3PLAY διαμορφώνεται από €69,90/μήνα, για ταχύτητες μέχρι 5Mbps από €79,90/μήνα και για ταχύτητες μέχρι 10Mbps η συνολική τιμή διαμορφώνεται στα €89,90/μήνα

Όλες οι τιμές συμπεριλαμβάνουν ΦΠΑ

ΜΙΛΑΣ!

- Χωρίς Μηνιαίο Πάγιο CYTA
- 30% μειωμένες τιμές σε κλήσεις εξωτερικού και 20% σε κλήσεις εσωτερικού.
- Δωρεάν μεταφορά αριθμού
- Δωρεάν αναγνώριση κλήσης

ΔΩΡΕΑΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Το πιο ολοκληρωμένο πακέτο ψυχαγωγίας και επικοινωνίας !

Γίνε τώρα συνδρομητής στο
22392239
www.lumieretv.com

Η υπηρεσία LTV 3PLAY είναι διαθέσιμη σε Λευκωσία, Λεμεσό και Λάρνακα και παρέχεται μέσω του δικτύου της CABLENET COMMUNICATIONS LTD.

*Αφορά το βασικό τηλεοπτικό πακέτο της Cablenet

LTV 3PLAY
Όλα σε 1 από την LTV!

Ferrari και ξερό ψωμί! Οι tifosi που πλημμυρίζουν κάθε χρόνο το θρυλικό Autodromo, έχουν μάτια μόνο για το κόκκινο χρώμα.

Ιεροτελεστία στον ναό της ταχύτητας

Οι καρδιές κτυπούν πιο δυνατά καθώς οι βολίδες της Formula 1 ξεχύνονται αυτό το απόγευμα στο αυτοκρατορικό πάρκο της Monza

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΙΟΚΚΑ**

Ο Lewis Hamilton κατάφερε μετά την πρόσφατη νίκη του στη μαγευτική πίστα του Spa -που τον έθεσε επικεφαλής του βαθμολογικού πίνακα- να προσθέσει στην προσωπική του βιτρίνα ένα από τα πιο βαρύτιμα τρόπαια της Formula 1, τοποθετώντας το δίπλα στα δύο εξίσου σπουδαία ασημικά που κατέκτησε το 2008, μετά τις επιτυχίες του στις ένδοξες πίστες του Monaco και του Silverstone.

«Η επιθυμία μου να κερδίσω και το Ιταλικό Grand Prix στη Monza δεν είναι κρυφή, αφού η εκπληκτική αυτή πίστα είναι πλημμυρισμένη από παράδοση και ένδοξες ιστορίες από το παρελθόν», δήλωσε πρόσφατα ο 25χρονος Βρετανός. «Η ατμόσφαιρα εκεί είναι πάντοτε ηλεκτρισμένη και αυτό που νιώθεις στον αέρα είναι κάτι που δεν συναντάς πουθενά αλλού στον κόσμο», συμπλήρωσε.

Ο ήχος των βολίδων αντηχεί μέσα στο δάσος, προτού τρυπώσει στα μεθυσμένα από τη μελωδία αφτιά σου

Είναι πάντοτε συγκινητικό όταν ακούς έναν σημερινό πιλότο να μιλάει με πάθος για τη δουλειά του (κάτι που συμβαίνει όλο και πιο σπάνια στις μέρες μας) και να αισθάνεται μαζί σου αυτού του είδους τη συγκίνηση.

Κάθε γωνιά -κάθε σπιθαμή ακόμη- του θρυλικού Autodromo Nazionale di Monza, είναι όντως γεμάτη με όμορφες αναμνήσεις αλλά και με φαντάσματα. Φαντάσματα που παραμένουν αιώνια εγκλωβισμένα στο επιβλητικό πάρκο, ανήμπορα να αποδράσουν -μετά απ' όσα έχουν γευτεί εκεί- στον άλλο κόσμο. Η παρουσία τους γίνεται αισθητή σε κάθε κατέβασμα ταχύτητας και σε κάθε έκρηξη των πυρακτωμένων εξατμίσεων των βολίδων που αντηχεί μέσα στο δάσος, προτού τρυπώσει μέσα στα κλαδιά των πανύψηλων δέντρων και εν τέλει στα μεθυσμένα από τη μελωδία αφτιά σου. Είναι ένα αίσθημα μαγικό, που μόνο σαν πάει κανείς επί τόπου μπορεί να το νιώσει.

Ο Hamilton συνεχίζει: «Η Monza είναι μια πίστα που σε εμπνέει να πιέσεις στα άκρα και αυτό είναι που θα κάνω εκεί και φέτος από την αρχή μέχρι το τέλος». Όσοι θυμούνται τον περσινό αγώνα του πιλότου της McLaren, ο οποίος έχασε τον έλεγχο του μονοθέσιου του και καρφώθηκε πάνω στον τοίχο, τη στιγμή που έστριβε στις περιβόντες στροφές Lesmo, ίσως πιστεύουν ακόμη ότι φάνηκε επιπόλαιος όταν προσπάθησε να επιτεθεί στη Brawn του Button ένα μόλις γύρο πριν από το τέλος. Η δική μου όμως άποψη, είναι ότι δεν μπορείς ποτέ να κατηγορήσεις κάποιον ο οποίος πιέζει στα άκρα και προσπαθεί να πετύχει κάτι καλύτερο. Το περσινό αυτοκίνητο της McLaren, η άσχημη από κάθε άποψη MP4-24, δεν είχε κανένα δικαίωμα να βρίσκεται πίσω από τις άπιαστες Brawn στη Monza και εάν ο Hamilton πίεσε στο τέλος υπερβολικά, περιφρονώντας τους πολύτιμους βαθμούς της τρίτης θέσης, είναι γιατί ο ίδιος είχε χάσει κάθε μαθηματική πιθανότητα για τον τίτλο.

Οι Hamilton και Webber, που προηγούνται στο πρωτάθλημα, εποφθαλμιούν τη νίκη στο Ιταλικό Grand Prix.

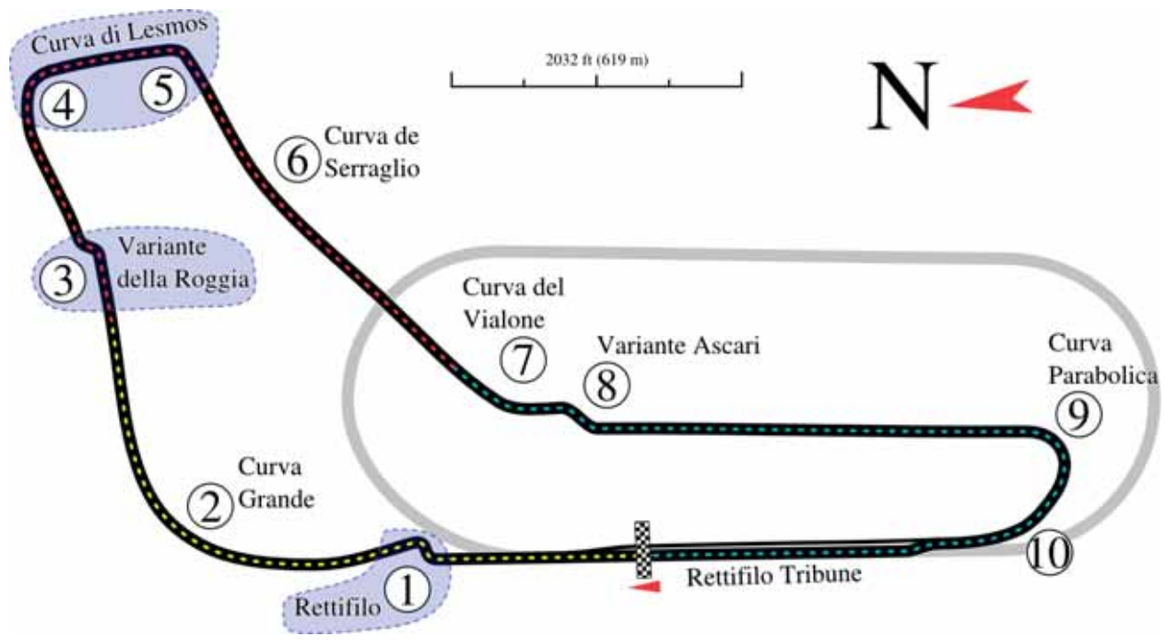

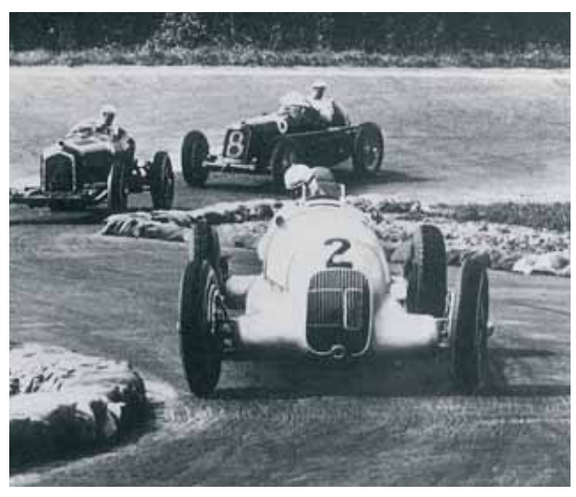

Monza 1934: Η Mercedes του Caracciola λίγο πριν την παραδώσει στον Fagioli.

Fangio και Moss περνούν με τις Mercedes τους πάνω από την Curva del Vialone στον αγώνα του 1955.

Όλοι αυτοί που προσπαθούν σε κάθε αγώνα να μας πείσουν ότι μόνο η μυαλωμένη οδήγηση ανταμείβει, είναι αυτοί που στείρωσαν το σπορ μας. Η Formula 1 χρειάζεται απεγνωσμένα ήρωες όπως ο Patrick Depailler, ο Jean Alesi και ο Juan Pablo Montoya, που σκέφτονται περισσότερο με την καρδιά παρά με το μυαλό.

Ο αείμνηστος Bruce McLaren, που έχασε τη ζωή του στην πίστα του Goodwood πριν από 40 ακριβώς χρόνια, συνήθιζε να λέει: «Το να κάνεις κάτι που σε γεμίζει αξίζει τόσο πολύ, που εάν χάσεις τη ζωή σου στην προσπάθειά σου να το κάνεις ακόμη καλύτερα, τότε ο θάνατος δεν μπορεί να είναι και τόσο παράλογος». Ugo Sivocci, Louis Zborowski, Emilio Materassi, Stanislas Czaykowski, Baconin Borzacchini, Giuseppe Campari, Emilio Villoresi, Alberto Ascari, Wolfgang von Trips, Jochen Rindt και Ronnie Peterson, όλοι έχασαν τη ζωή της στη Monza, στην προσπάθειά τους να κάνουν ακόμη καλύτερα αυτό που τους γέμιζε περισσότερο στη ζωή. Παρόλο που σε καμιά περίπτωση -για να μην παρεξηγούμαστε κιόλας- δεν πρέπει η ζωή των πιλότων να εκτίθεται σε κίνδυνο σήμερα, θα έλεγα στους πιο πάνω κυρίους, ότι το μόνο που μπορεί να ανταμείψει πραγματικά έναν πιλότο δεν είναι η μυαλωμένη οδήγηση, αλλά αυτή η προσπάθεια στα άκρα, που τόσο πολύ λατρεύουν οι μάζες των tifosi, που κατακλύζουν κάθε χρόνο το θρυλικό Autodromo. Εάν αυτό είναι που γεμίζει στην τελική και τον Hamilton, που οδηγεί σήμερα για την ομάδα του αξέχαστου Νεοζηλανδού, τότε ποιος μπορεί να τον κατηγορήσει, ειδικά όταν καταφέρνει συγχρόνως να προηγείται στο πρωτάθλημα;

Ακροβασία στο ξυράφι

Οι ταχύτητες χαϊδεύουν το φράγμα των 350 χιλιομέτρων την ώρα στις μεγάλες ευθείες της Monza, όπου τα πτερύγια των βολίδων φέρουν -γι' αυτόν ακριβώς το λόγο- εξαιρετικά χαμηλή κλίση. Γεγονός που αναγκάζει τους πιλότους να ακροβατούν πάνω σε ένα λεπτό σχοινί στις γρήγορες στροφές της πίστας (Lesmo, Ascari και Parabolica) δουλεύοντας επίσης «υπερωρίες» κατά τη διάρκεια του φρεναρίσματος, όπου η ουρά γλιστρά επικίνδυνα, δυσκολεύοντάς τους στο να σημαδέψουν σωστά το επόμενο apex. Χάρη στη θαυματουργή τεχνολογία F-duct,

Η F1 χρειάζεται απεγνωσμένα ήρωες που σκέφτονται περισσότερο με την καρδιά παρά με το μυαλό

που «στολάρει» το πίσω πτερύγιο όποτε επιθυμεί ο πιλότος, ο Sebastian Vettel κατάφερε πριν από δύο βδομάδες στο Spa, να ανέβει την άλλοτε τρομακτική στροφή Eau Rouge με το γκάζι καρφωμένο στο τέρμα (τίποτα καινούργιο ως εδώ) κρατώντας το τιμόνι με το ένα μόνο χέρι (έλεος πλέον!) αφού το άλλο έκλεινε την τρύπα που ενεργοποιεί το σύστημα. Στη Monza όμως τα πράγματα αναμένονταν να είναι κάπως διαφορετικά, σύμφωνα τουλάχιστον με τους περισσότερους τεχνικούς των ομάδων, οι οποίοι είχαν τις αμφιβολίες τους για την εν λόγω τεχνολογία.

Εφόσον τα ειδικά σχεδιασμένα για τη συγκεκριμένη πίστα «ρηχά» πτερύγια των μονοθέσιων δεν δημιουργούν μεγάλη αεροδυναμική αντίσταση ή κατώθηση, τότε ποια η χρησιμότητα του F-duct, το οποίο προσθέτει μάλιστα κάποιο βάρος ψηλά στο όχημα; Ο Sam Michael, τεχνικός διευθυντής της Williams, ήταν ο μόνος που υποστήριζε εξαρχής ότι το σύστημα θα έδινε έστω κάποιο μικρό πλεονέκτημα, αλλά μέχρι τη στιγμή που γράφονταν οι γραμμές αυτές (Παρασκευή πρωί) δεν ήταν ακόμη σίγουρο ποιοι θα τον ακολουθούσαν. Ο Robert Kubica απέδειξε με την τρίτη θέση που πέτυχε με τη βοήθεια του συστήματος στο Spa, ότι η Renault μπορεί να τα βάλει με τους δυνατούς και εάν ο Πολωνός άσος καταφέρει να τους ξαφνιάσει πάλι, τότε τα πνεύματα των συμπατριωτών του, Louis Zborowski και Stanislas Czaykowski, που έχασαν όπως ήδη προαναφέραμε τη ζωή τους στη Monza (το 1924 με τη Mercedes και το 1933 με τη Bugatti αντίστοιχα) θα χαμογελούν από ψηλά.

Η γαλλική ομάδα δίνει τη δική της μάχη με τη Mercedes στο πρωτάθλημα κατασκευαστών (23 βαθμοί τους χωρίζουν στην 4η και στην 5η θέση) αλλά η γερμανική εταιρεία ελπίζει ότι θα βρει τους τρόπους να κρατηθεί μπροστά. Rosberg και Schumacher κατάφεραν να μαζέψουν ορισμένους πολύτιμους βαθμούς για την ομάδα στο Βέλγιο, έχοντας και μια παρεξήγηση στην πίστα, που είδε τον Michael να κτυπά τον Nico στην αρχή του αγώνα, προτού ο τελευταίος ανταποδώσει, με μια παρόμοια μανούβρα λίγο πριν από την καρό σημαία. Η τελευταία πάντως φορά που το περίφημο αστέρι της Στουτγκάρδης κέρδισε στη Monza, ήταν το 1955, όταν ο θρυλικός Juan Manuel Fangio κέρδισε την κούρσα εκείνη, που ήθελε τους πιλότους να χρησιμοποιούν το ανατριχιαστικό banking της πίστας (βλέπε σχετικό σχεδιάγραμμα).

Για να βρει κανείς την τελευταία φορά που ένας Γερμανός πιλότος κέρδισε στη Monza με τη Mercedes, θα πρέπει να γυρίσει τους δείκτες του ρολογιού πίσω στο 1934, όταν ο Rudolf Caracciola μοιράστηκε τον θρίαμβό του με τον Ιταλό συνάδελφό του Luigi Fagioli. Ο Γερμανός, που βασανιζόταν ακόμη από σφαχτούς πόνους στη λεκάνη μετά το τρομακτικό του ατύχημα στο Grand Prix του Monaco την προηγούμενη χρονιά, δεν είχε άλλη επιλογή από το να παραδώσει για το τέλος του αγώνα το όχημά του στον Fagioli, σταθμεύοντας στα pits σχεδόν λιπόθυμος. Ο τελευταίος, μισούσε θανάσιμα τον Caracciola, έχοντας προσπαθήσει μάλιστα κάποτε να του ανοίξει το κεφάλι με ένα μεγάλο κλειδί που άρπαξε από το γκαράζ της ομάδας! Schumacher και Rosberg αναμένεται να λύσουν τις δικές τους διαφορές μετά τον αγώνα του Spa με έναν πιο πολιτισμένο τρόπο…

Το βάφτισμα ενός «Ferrarista»

Ο Alonso θα θέλει να φανεί αντάξιος εκπρόσωπος του cavallino rampante.

Οι οπαδοί της Ferrari περίμεναν με μεγάλη ανυπομονησία την είσοδο του Fernando Alonso στη Scuderia και το βάφτισμά του στη Monza σήμερα (για ναό άλλωστε μιλάμε) είναι κάτι που δεν θα έχανε κανείς απ' όσους έχουν ασπαστεί το cavallino rampante. «Μια νίκη για εμάς στην πίστα αυτή», συνήθιζε να λέει ο αείμνηστος Γέρος του Maranello, Enzo Ferrari, «αξίζει περισσότερο από τον παγκόσμιο τίτλο».

Παρόλο που οι πιλότοι του Enzo δεν αναφέρουν καν το όνομά του στις μέρες μας, το πνεύμα του δεν θα πάψει ποτέ να επιστρέφει στη Monza, μελετώντας κάθε τους κίνηση με αυστηρό πάντα βλέμμα, έτοιμος για άλλη μια φορά να τους κρίνει βάσει του δικού του -αλάνθαστου μέσα από τις δεκαετίες- μέτρου σύγκρισης: Ζυγίζοντας τις ικανότητες και τις επιδόσεις τους με τις αντίστοιχες ενός Tazio Nuvolari και ενός Gilles Villeneuve, που παρακολουθούν από ψηλά μαζί του την κούρσα. Όσον αφορά τις οδηγικές ικανότητές του, ο Alonso είναι αναμφίβολα προικισμένος από τη φύση και πριν από χρόνια, όταν έκανε το ντεμπούτο του στη Monza με τη μικρή ομάδα της Minardi, θυμάμαι τον εκφωνητή της πίστας, τον ανεπανάληπτο Luigi Vignando, να ξεσηκώνει με τις φωνές του το παρτιζάνικο πλήθος, ύστερα από μια φοβερή υπερδιόρθωση του μόλις 20χρονου τότε Ισπανού στις στροφές Lesmo. Εάν καταφέρει στο τέλος του σημερινού απογεύματος να κερδίσει την κούρσα για τη Ferrari, τότε ο όχλος της Monza θα τον βάλει για πάντα στις καρδιές του.

Η ψυχή του αείμνηστου Enzo Ferrari θα παρακολουθεί από ψηλά τον σημερινό αγώνα.

Το 2010, χρονιά των Tablet PC

Στην έκθεση IFA ξεχώρισαν προϊόντα επώνυμων και ανώνυμων εταιρειών

Του **ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ**

Αν η προσέλευση των δημοσιογράφων αποτελεί καλό οιωνό για μια επιχείρηση, τότε η Samsung μπορεί να υπερηφανεύεται πως η φετινή της συνέντευξη Τύπου στην έκθεση ηλεκτρονικών ειδών IFA στο Βερολίνο ήταν από τις πιο επιτυχημένες στην ιστορία της. Ενας από τους βασικότερους λόγους; Η πολυαναμενόμενη ανακοίνωση του Galaxy Tab, του πρώτου tablet PC της κορεατικής εταιρείας, το οποίο έχει οθόνη αφής 7 ιντσών και «τρέχει» την πιο πρόσφατη έκδοση του λειτουργικού συστήματος Android της Google. Πολυαναμενόμενη, όμως, όχι μόνο λόγω ορισμένων πρωτότυπων χαρακτηριστικών που διαθέτει το Galaxy Tab – όπως ότι ζυγίζει μόλις 380 γραμμάρια και διαθέτει δύο κάμερες για τη λήψη φωτογραφιών και για βιντεοδιασκέψεις. Αλλά και γιατί η συγκεκριμένη συσκευή ανοίγει ουσιαστικά την αυλαία για δεκάδες ακόμη παρόμοια PC που θα κυκλοφορήσουν μέχρι τα Χριστούγεννα, τα οποία λειτουργούν αποκλειστικά με οθόνη αφής. Με συνέπεια, αρκετοί αναλυτές να χαρακτηρίζουν το 2010 «χρονιά των tablet», αποδεικνύοντας πως η τεχνολογική τάση του «υπολογιστή - ταμπλέτας» ήρθε για να μείνει.

Αλλωστε, μόνον στην IFA παρουσιάστηκαν περισσότερα από πέντε νέα μοντέλα. Η Toshiba, για παράδειγμα, ανακοίνωσε το Folio 100 –με οθόνη 10,1 ιντσών η οποία υποστηρίζει ανάλυση 1024 x 60– τη στιγμή που η ViewSonic δημοσιοποίησε πως το προϊόν της ViewPad 100 θα λανσαριστεί στην Ευρώπη τον Οκτώβριο. Και μπορεί αυτές οι εταιρείες να έκλεψαν τα φώτα της δημοσιότητας, όμως λιγότερο γνωστοί κατασκευαστές όπως η Binatone και η Hannspree είχαν κι αυτοί να επιδείξουν τη δική τους εκδοχή για το πώς θα πρέπει να μοιάζει το ιδανικό tablet. Περιπτώσεις οι οποίες έρχονται να προστεθούν στη μακριά λίστα που δημοσίευσε πριν από λίγες εβδομάδες το έγκυρο μπλογκ Technologizer το οποίο, σταχυολογώντας τις σχετικές ειδήσεις και... διαρροές, υπολογίζει πως σύντομα θα κυκλοφορούν στην αγορά ούτε λίγο ούτε πολύ 32 διαφορετικοί «υπολογιστές - ταμπλέτες».

Χάρις στην οθόνη αφής, τα tablets είναι εύκολα στη χρήση ακόμη και από ανθρώπους που δεν έχουν καμιά προηγούμενη εμπειρία από υπολογιστές.

Σύντομα θα κυκλοφορούν στην αγορά 32 «υπολογιστές - ταμπλέτες» καθιστώντας στο άμεσο μέλλον τη συσκευή τρίτη μετά το λάπτοπ και το έξυπνο κινητό.

Οπως είναι φυσικό, όλοι αυτοί οι κατασκευαστές θέλουν να μιμηθούν την απήχηση του iPad το οποίο, παρά την κριτική που δέχθηκε για τις ατέλειές του (με πιο χαρακτηριστικές περιπτώσεις ότι δεν διαθέτει θύρα USB και δεν υποστηρίζει εφαρμογές Flash) σημειώνει τέτοια εμπορική επιτυχία ώστε η Morgan Stanley να το χαρακτηρίσει «μία από τις πιο δημοφιλείς φορητές ιντερνετικές συσκευές που υπήρξαν ποτέ». Από τον Απρίλιο που κυκλοφόρησε, εξάλλου, η Apple έχει ήδη πουλήσει περισσότερες από τρία εκατομμύρια συσκευές. Αριθμός που έκανε πρόσφατα τον επενδυτικό οίκο να αναθεωρήσει την εκτίμησή του για τις πώλησης του iPad μέσα στο 2010, ανεβάζοντας τις προβλέψεις του από τα 6 εκατομμύρια στα 10.

Αυτό σημαίνει πως οι «υπολογιστές - ταμπλέτες» θα γίνουν η τρίτη ηλεκτρονική συσκευή που θα διαθέτουν στο άμεσο μέλλον οι περισσότεροι καταναλωτές, μετά το λάπτοπ και το «έξυπνο» κινητό τους, όπως προέβλεπε ο ιδρυτής της Apple στην παρουσίαση του iPad; Η αλήθεια είναι πως ακόμη και σήμερα, όπου το iPad έχει περίπου το μονοπώλιο, η χρήση άλλων ανταγωνιστικών συσκευών, όπως των netbooks, περιορίζεται: σύμφωνα με πληροφορίες, η κατασκευάστρια των Asus εκτιμά πως οι πωλήσεις της θα είναι τελικά μικρότερες των αρχικών προβλέψεων, λόγω της συσκευής της Apple. Ωστόσο, ειδικοί σαν τον Bill Gates της Microsoft υποστηρίζουν πως τα netbooks θα συνεχίσουν να είναι δημοφιλή σε όσους χρειάζονται ένα φορητό υπολογιστή για να δημιουργήσουν πρωτότυπο υλικό, φέρνοντας ως παράδειγμα όσους γράφουν κείμενα, αφού η έλλειψη φυσικού πληκτρολογίου στα tablets τα καθιστά άβολα γι' αυτόν τον σκοπό.

Περισσότερο, τα tablets απευθύνονται σε αγοραστές που αναζητούν ένα ιντερνετικό τερματικό για πρόσβαση σε έτοιμο περιεχόμενο – «σε ανθρώπους που θέλουν να σερφάρουν στο Διαδίκτυο, να διαβάζουν e-books και περιοδικά ή να βλέπουν φωτογραφίες και βίντεο», γράφει ο Dan Frommer από το CNN.

Το περιεχόμενο

Ακόμη κι αν παραμένει ανοιχτό το ερώτημα για το κατά πόσον κάποιο από τα επερχόμενα μοντέλα Tablet PC θα καταφέρει να ανταγωνισθεί επί ίσοις όροις το iPad, το βέβαιο είναι πως ο καταιγισμός από νέες συσκευές δίνει ουσιαστικά τέλος σε μια εποχή που το προϊόν της Apple αποτελούσε μόνο του μια ολόκληρη κατηγορία προσωπικών υπολογιστών, με άμεση συνέπεια στο κόστος αγοράς ενός Tablet PC, αλλά και στον τρόπο χρηματοδότησής του από τους παρόχους κινητής τηλεφωνίας.

Εξάλλου, χάρις στην τεχνολογία της οθόνης αφής και στην ευελιξία επιλογής των επιμέρους εξαρτημάτων, οι νέες ταμπλέτες θα παρουσιάζουν μεγάλη ποικιλία τόσο σε μέγεθος όσο και σε βάρος. Οσον αφορά, πάντως, τον ανταγωνισμό, περισσότερο από τις τεχνικές δυνατότητες κάθε μοντέλου, καταλυτικό ρόλο θα παίξει το υλικό που θα αξιοποιεί αυτές τις δυνατότητες, όπως τα προγράμματα που θα υποστηρίζει κάθε συσκευή. Αυτό το γεγονός, μάλιστα, δίνει ένα πλεονέκτημα στην Apple, η οποία λάνσαρε πρώτη το iPad στην αγορά. Σημαντικός παράγοντας είναι και ο αριθμός των ηλεκτρονικών βιβλίων και εντύπων στα οποία θα έχει πρόσβαση ο χρήστης – στην παρουσίαση του Galaxy Tab, ο εκπρόσωπος της Samsung έδωσε ιδιαίτερη βαρύτητα στο γεγονός ότι με τη συγκεκριμένη «ταμπλέτα» μπορεί κάνεις να διαβάσει 2 εκατομμύρια βιβλία, 2.500 τίτλους περιοδικών και 1.600 εφημερίδες.

Τηλεόραση με κορυφαίες επιδόσεις

Το μοντέλο των 46 ιντσών της Philips θα κυκλοφορήσει από την επόμενη εβδομάδα

Η νέα τεχνολογία της Philips προσφέρει ξεκούραστη εικόνα στον χρήστη.

Οσοι έχουν δει από κοντά τα μοντέλα των 32 και 40 ιντσών της σειράς Full HD 3D ready 9000 LED της Philips γνωρίζουν πως η εταιρεία έβαλε τα δυνατά της για να δημιουργήσει μια νέα γενιά τηλεοράσεων με εντυπωσιακές επιδόσεις. Αυτό που ίσως δεν ξέρουν είναι πως από την επομένη εβδομάδα θα κυκλοφορήσει στη χώρα μας και το μοντέλο των 46 ιντσών (46PFL9705), το οποίο η Ευρωπαϊκή Ενωση Εικόνας και Ηχου (EISA) αναγνώρισε ως την κορυφαία τηλεόραση στη Γηραιά Ηπειρο για την περίοδο 2010 - 2011. Και όχι τυχαία· η 46PFL9705 διαθέτει την τεχνολογία LED Pro που της δίνει τη δυνατότητα να αναπαράγει 2.250 τρισεκατομμύρια διαφορετικά χρώματα, σε εικόνα ανάλυσης 1080p, τη στιγμή που καταναλώνει 40% λιγότερη ενέργεια. Και η τεχνολογία Bright Pro εξασφαλίζει στη συσκευή (όπως και στα υπόλοιπα μοντέλα της ίδιας σειράς) δυναμικό κοντράστ οθόνης 10.000.000:1, με συνέπεια το μαύρο χρώμα να είναι πραγματικά σκοτεινό και το λευκό φωτεινό.

Διαθέτει την τεχνολογία LED Pro, που της δίνει τη δυνατότητα να αναπαράγει 2.250 τρισεκατομμύρια διαφορετικά χρώματα και να καταναλώνει 40% λιγότερη ενέργεια.

Τα χαρακτηριστικά που κάνουν, όμως, την 46PFL9705 να ξεχωρίζει δεν σταματούν εδώ. Η οθόνη 400Hz Clear LCD έχει χρόνο απόκρισης μόλις 0,5 χιλιοστά του δευτερολέπτου, γεγονός που συνεπάγεται ότι παραμένουν καθαρά και ευδιάκριτα ακόμη και τα πιο γρήγορα εναλλασσόμενα καρέ. Επίσης, στις 9000 LED η Philips αναβάθμισε την τεχνολογία Ambilight – την τεχνολογία προβολής των κυρίαρχων χρωμάτων της οθόνης από το πίσω μέρος της συσκευής προς τον τοίχο, η οποία προσφέρει πιο ξεκούραστη τηλεθέαση. Κι επειδή η κορυφαία εικόνα πρέπει να συνοδεύεται από εξίσου εντυπωσιακά ηχητικά εφέ, ο εξοπλισμός της 46PFL9705 αποδίδει ισχύ 30W RMS, για «βαθύ» και «ζεστό» ήχο.

Με την 46PFL9705, άλλωστε, δεν θα χρειαστεί να περιοριστείτε στο τηλεοπτικό πρόγραμμα των καναλιών ή στα DVD σας. Ολες οι 9000 LED διαθέτουν δέκτη Wi-Fi και θύρα Ethernet ώστε να συνδέονται ενσύρματα ή ασύρματα με οποιοδήποτε οικιακό δίκτυο. Η τεχνολογία MediaConnect θα σας επιτρέψει, μάλιστα, να συνδέετε ασύρματα το PC με την τηλεόρασή σας με το πάτημα ενός πλήκτρου, ώστε να εμφανίζετε στην τηλεόραση οποιοδήποτε αρχείο multimedia αναπαράγει ο υπολογιστής σας, χωρίς κανένα περιορισμό σε φορμά. Και η εφαρμογή Net TV της Philips δίνει τη δυνατότητα για απευθείας πρόσβαση σε μια μεγάλη γκάμα από online υπηρεσίες ενημέρωσης και ψυχαγωγίας.

Οσο για το τρισδιάστατο τηλεοπτικό υλικό που κυκλοφορεί ήδη στην αγορά ή αναμένεται να κυκλοφορήσει σύντομα, η 46PFL9705 δηλώνει κυριολεκτικά... έτοιμη

Κ. Δ.

ΣΥΝΤΟΜΑ

ΕΡΕΥΝΑ

Και μεσήλικες σε Facebook - Twitter

Η αλήθεια είναι πως τα περισσότερα μέλη των υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης κατατάσσονται ακόμη και σήμερα στις μικρότερες ηλικιακές κατηγορίες. Ωστόσο, ολοένα και περισσότεροι μεσήλικοι φαίνεται πως εγγράφονται σε υπηρεσίες σαν το Facebook ή το Twitter. Αυτό τουλάχιστον δείχνει πρόσφατη έρευνα του ινστιτούτου Pew Internet, που πραγματοποιήθηκε για το χρονικό διάστημα από τον Απρίλιο 2009 μέχρι τον Μάιο 2010, η οποία έδειξε πως ο αριθμός των μελών με ηλικίες 55 - 64 χρόνων αυξήθηκε κατά 88%, τη στιγμή που διπλασιάστηκαν οι χρήστες με ηλικία μεγαλύτερη των 65 ετών. Παρ' όλο που σε απόλυτους αριθμούς οι μεσήλικες συνεχίζουν να αποτελούν μικρή μειοψηφία στους κοινωνικούς ιστότοπους, σύμφωνα με το ινστιτούτο, τα παραπάνω νούμερα υποδεικνύουν πως ολοένα και περισσότεροι άνθρωποι λιγότερο εξοικειωμένοι με το Internet ανακαλύπτουν σταδιακά τα πλεονεκτήματα του social networking.

Τα γραμματόσημα... νέας γενιάς μπορούν να ενεργοποιηθούν μέσω οποιουδήποτε smartphone με πρόσβαση στο Διαδίκτυο.

ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ

«Εξυπνα» γραμματόσημα

Ποιο είναι το αποτέλεσμα από το «πάντρεμα» της υψηλής τεχνολογίας με την κλασική αλληλογραφία; Σύμφωνα με τα βρετανικά Βασιλικά Ταχυδρομεία, τα «έξυπνα» γραμματόσημα, γραμματόσημα, δηλαδή, τα οποία μπορούν να ενεργοποιηθούν μέσω οποιουδήποτε smartphone με πρόσβαση στο Διαδίκτυο, ώστε να «φορτώσουν» στην οθόνη του κινητού ιστότοπους με βίντεο, φωτογραφίες ή κείμενα. Σύμφωνα με την αγγλική ταχυδρομική υπηρεσία, η συγκεκριμένη τεχνολογία θα της δώσει τη δυνατότητα να παράσχει μια μεγάλη ποικιλία από ενημερωτικές υπηρεσίες και εφαρμογές ψυχαγωγίας στα εκατομμύρια των πελατών της. Αλλωστε, το πρώτο «έξυπνο» γραμματόσημο έχει κάνει ήδη την εμφάνισή του στην Αγγλία, το οποίο ανοίγει αυτόματα στο κινητό τηλέφωνο του χρήστη μια ιστοσελίδα που φιλοξενεί ένα φιλμ μικρού μήκους αφιερωμένο στα Βασιλικά Ταχυδρομεία.

ΥΓΕΙΑ

Εξέταση-εξπρές για 20 ασθένειες

Ο στόχος που έχει θέσει η βρετανική εταιρεία Cambridge Consultants είναι πραγματικά μεγαλεπήβολος: να αναπτύξει μια φορητή συσκευή η οποία θα μπορεί να ελέγξει δείγματα ούρων, αίματος ή σάλιου ώστε να διαγνώσει αξιόπιστα και σε λίγα λεπτά αν ο δότης πάσχει από κάποια από είκοσι διαφορετικές ασθένειες – από καρκίνο του μαστού μέχρι σταφυλόκοκκο. Η τεχνολογία βασίζεται σε ειδικά αντισώματα τα οποία μπορούν να εντοπίσουν ειδικές αλλοιώσεις στα δείγματα. Στη συνέχεια, τα ηλεκτρονικά εξαρτήματα της συσκευής αναλαμβάνουν να επεξεργαστούν την ακτινοβολία ώστε να τη «μεταφράσουν» σε χρήσιμη πληροφορία για τους γιατρούς, η οποία προβάλλεται στην οθόνη της συσκευής. Προς το παρόν, αυτή η επινόηση μπορεί να ανιχνεύσει τρία διαφορετικά νοσήματα, όμως οι υπεύθυνοι υποστηρίζουν πως είναι θέμα χρόνου να διευρύνουν τις διαγνωστικές της ικανότητες.

ΣΗΜΕΡΑ GADGETS

MIO TECHNOLOGY

Νέα υπηρεσία πλοήγησης

Αν διαθέτετε ένα iPhone και έχετε εγκατεστημένο σε αυτό κάποιο πρόγραμμα navigation, η Mio Technology κυκλοφόρησε ένα νέο GPS car kit το οποίο θα σας βοηθήσει να χρησιμοποιείτε πιο εύκολα και άνετα τις υπηρεσίες πλοήγησης καθώς οδηγείτε. Το car kit αποτελείται ουσιαστικά από μια βάση στήριξης με εξωτερικό δέκτη GPS, για καλύτερη δορυφορική λήψη και ενσωματωμένα ηχεία για αναπαραγωγή των φωνητικών οδηγιών. Επίσης, υποστηρίζει την τεχνολογία Bluetooth, για την πραγματοποίηση hands-free κλήσεων σε ανοιχτή ακρόαση.

IPOD

Πολλά στοιχεία από το iPhone 4

Το νέο iPod Touch της Apple ενσωματώνει πολλές από τις καινοτομίες του iPhone 4, χωρίς βέβαια να δίνει τη δυνατότητα πραγματοποίησης τηλεφωνικών κλήσεων μέσω δικτύων κινητής τηλεφωνίας. Ετσι, διαθέτει οθόνη τεχνολογίας Retina, επεξεργαστή A4, μια κάμερα στο πίσω μέρος της συσκευής για εγγραφή βίντεο 720p και μια δεύτερη κάμερα στην μπροστινή πλευρά για την πραγματοποίηση κλήσεων μέσω δικτύων Wi-Fi.

SONY

Βιντεοκάμερα με οθόνη αφής

Μικρή και ελαφριά ώστε να μεταφέρεται παντού και πάντοτε, η καινούργια βιντεοκάμερα Bloggie Touch της Sony είναι επίσης εξαιρετικά εύχρηστη, καθώς όλες οι ρυθμίσεις γίνονται μέσω της οθόνης αφής 3 ιντσών της συσκευής. Επίσης, η Bloggie Touch μπορεί να καταγράφει βίντεο Full HD, φωτογραφίες ανάλυσης 12,8 megapixel, αλλά και να πραγματοποιεί πανοραμικές λήψεις 360 μοιρών. Η εσωτερική μνήμη της έχει χωρητικότητα 8 GB, ενώ διαθέτει βύσμα USB ώστε να συνδέεται (και να φορτίζεται) σε κάθε υπολογιστή.

LOGITECH

Περισσότερη εργονομία

Η βάση στήριξης Lapdesk N700 της Logitech προσφέρει μεγάλη εργονομία ώστε να μπορείτε να χρησιμοποιείτε εύκολα και άνετα τον φορητό υπολογιστή σας πάνω σε οποιαδήποτε επιφάνεια ή ακουμπώντας τον στα πόδια σας. Επίσης, η Lapdesk N700 διαθέτει αθόρυβους ανεμιστήρες, οι οποίοι αποτρέπουν την υπερθέρμανση του υπολογιστή, αλλά και ενσωματωμένα ηχεία τα οποία συνδέονται σε οποιοδήποτε Notebook μέσω μιας θύρας USB.

Audi A3 S Line.

Από μόνο €16.900.

www.audi.com.cy

Πόσο πιο δυναμικό μπορεί να γίνει το Audi A3; Με το πακέτο εξοπλισμού S Line και τον ασυγκράτητο σπορ χαρακτήρα του ξεπερνά κάθε προσδοκία. Με κορυφαία τεχνολογία, ασφάλεια και ανώτερη ποιότητα το Audi A3 S Line ανεβάζει σε νέα επίπεδα την πολυτέλεια και τη σπορ οδήγηση. Αποκτήστε το τώρα από μόνο €16.900.

3 Χρόνια Εγγύηση · 12 Χρόνια Αντισκωριακή Εγγύηση · 1 Χρόνο Δωρεάν Οδική Βοήθεια
Audi A3 1.6lt. Εκπομπές CO2 (gr/km) μικτός κύκλος: 162. Κατανάλωση (lt/100km) μικτός κύκλος: 6.8
Ο εξοπλισμός του μοντέλου της φωτογραφίας μπορεί να διαφέρει από το βασικό εξοπλισμό.

UNICARS

Ευέλικτα χρηματοδοτικά προγράμματα από την
Audi Financial Services

Audi
Vorsprung durch Technik

Eurobank EFG

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2010

Eurobank EFG
Private Banking
Best Private Bank in Cyprus
2010 Euromoney Survey of Private Banking and Wealth Management

Μεταβολές εβδομάδας

Χ.Α.Κ.	Χ.Α.	Dow Jones	Nasdaq	Nikkei	Dax	FTSE 100	Πετρέλαιο	€ / $
-0,005%	4,96%	1,64%*	1,64%*	-0,67%	0,70%	0,93%	-1,41%	1,21%

ΣΗΜΕΡΑ

ΕΛΛΑΔΑ

Μειωμένα έσοδα οκταμήνου

Υστέρηση 3,2 δισ. ευρώ καταγράφεται στην προσπάθεια του Δημοσίου να περιορίσει το μεγάλο δημοσιονομικό έλλειμμα, την ώρα που τίθενται αμφιβολίες για το εάν τελικά θα επιτευχθούν οι στόχοι του Μνημονίου. Παρ' όλα αυτά, δίνονται εύσημα στην κυβέρνηση της χώρας για τους χειρισμούς της, ενώ την περασμένη εβδομάδα εγκρίθηκε η δεύτερη δόση του δανείου. **Σελ. 7, 8**

ΗΠΑ

Διχάζουν οι φοροαπαλλαγές

Οι πλούσιοι Αμερικανοί καλούνται να χρηματοδοτήσουν την επιστροφή της οικονομίας των ΗΠΑ σε αναπτυξιακή τροχιά. Τουλάχιστον αυτό επιθυμεί ο Πρόεδρος Μπαράκ Ομπάμα και επιδιώκει την οριστική κατάργηση των φοροαπαλλαγών που θέσπισε ο προκάτοχός του, προκαλώντας την αντίδραση των Ρεπουμπλικανών. **Σελ. 9**

ΑΡΘΡΟ Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ

Ο τόπος βρίσκεται σε οικονομικό τέλμα

Ο αναπληρωτής πρόεδρος του ΔΗΣΥ, Αβέρωφ Νεοφύτου, δηλώνει πως οι πολιτικές της κυβέρνησης έχουν οδηγήσει την οικονομία του τόπου σε αδιέξοδο, αφού έκανε λάθος εκτιμήσεις σχετικά με την οικονομική κρίση. **Σελ. 4**

ΙΣΠΑΝΙΑ

Ο Χοσέ Θαπατέρο προκαλεί αντιδράσεις

Η κυβέρνηση του Χοσέ Λουίς Θαπατέρο πέτυχε – έστω και οριακά – να περάσει τα μεταρρυθμιστικά μέτρα για την αγορά εργασίας, ωστόσο συντεχνίες και αντιπολίτευση αντιδρούν έντονα. **Σελ. 10**

BRITISH AIRWAYS

Επιδίωξη να γίνει παγκόσμιος κολοσσός

Ο διευθύνων σύμβουλος της British Airways, Γουίλς Γουόλς, έχει βάλει στόχο να δημιουργήσει τον μεγαλύτερο αερομεταφορέα παγκόσμιο κολοσσό. Στο πλευρό του βέβαια τάσσεται και ο ομόλογός του από την Iberia, Αντόνιο Βάσκεθ. Οι δυο τους επιδιώκουν την εξαγορά 12 εταιρειών. **Σελ. 11**

Real Estate

Τα μεγάλα έργα που προγραμματίζεται να γίνουν στο κέντρο της Λευκωσίας και συγκεκριμένα στην ευρύτερη περιοχή του παλαιού ΓΣΠ αναμένεται να αλλάξουν ριζικά το χαρακτήρα της πόλης.

Στην Ελλάδα οι φοιτητές καθυστερούν όσο μπορούν να πάνε στις πόλεις όπου θα σπουδάσουν λόγω των ενοικίων. **Σελ. 16**

Έρχεται ΦΠΑ σε τρόφιμα και φάρμακα

CNPP

«Κλειδώνει» αύριο ο προϋπολογισμός του 2011, ο οποίος θα έχει έντονο άρωμα Βρυξελλών. Η υποχρέωση για μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος στο 4,5% και η επιβολή ΦΠΑ 5% στα τρόφιμα και στα φάρμακα (η κοινοτική νομοθεσία δεν προβλέπει μηδενικό ΦΠΑ) καθορίζουν τα μεγέθη του προϋπολογισμού. Η επίτευξη του στόχου για το έλλειμμα απαιτεί την εξοικονόμηση 150 εκατ. ευρώ. Τα 50 εκατ. ευρώ εξασφαλίζονται από τον ΦΠΑ, ενώ για τα υπόλοιπα θα απαιτηθεί η λήψη πρόσθετων μέτρων. Τα σενάρια δεν αποκλείουν την αύξηση της φορολογίας μόνο για τις κυπριακές εταιρείες. Πάντως, τα «θέλω» των υπουργών, για να διασφαλίσουν ακέραιο προϋπολογισμό για το υπουργείο τους, έχει καθυστερήσει την ανακοίνωσή του.

Μοναδική λύση η απορρόφηση της Eurocypria

Επιδιώκεται να διατηρηθούν οι Κ.Α. ως ο κρατικός αερομεταφορέας του τόπου

Το Υπουργείο Οικονομικών έχει αποκρυσταλλώσει το πλάνο με το οποίο θα κινηθεί εντός των επόμενων εβδομάδων για τη συγχώνευση των δύο εταιρειών της Κύπρου, δηλαδή των Κυπριακών Αερογραμμών και της Eurocypria. Μελέτη που έχει στη διάθεσή του το Υπουργείο αναφέρει ότι σε περίπτωση που απλώς οι δύο εταιρείες συγχωνευτούν, θα είναι ζημιογόνες για τα επόμενα πέντε – τουλάχιστον – χρόνια.

Έχοντας αυτό υπόψη, το Υπουργείο Οικονομικών προχωρεί άμεσα στις κινήσεις προς συγχώνευση των δύο αεροπορικών εταιρειών και συγκεκριμένα με την απορρόφηση της Eurocypria από τις Κ.Α.

Εξαιρετικά απομακρυσμένο το ενδεχόμενο δημιουργίας νέας εταιρείας

Της συγκεκριμένης διαδικασίας θα προηγηθεί πρόγραμμα εθελούσιας αποχώρησης, με μεγάλο ωστόσο οικονομικό κόστος για την κυβέρνηση, που θα είναι κοινό για τους εργαζομένους και των δύο εταιρειών. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα επιδιώκει αφενός να «εκκαθαρίσει» το επιπλέον προσωπικό που μαζεύτηκε για χρόνια σε Κ.Α. και Eurocypria και αφετέρου να διατηρήσει ίσες αποστάσεις από τις συντεχνίες των δύο αερομεταφορέων. Η συνέχεια στο σίριαλ της συγχώνευσης θα δοθεί με την απορρόφηση του προσωπικού που θα μεταφερθεί στις Κ.Α. και των εργαζομένων που θα παραμείνουν στις Κ.Α., αφού θα γίνει νέα διαπραγμάτευση για τη συλλογική σύμβαση εργασίας των υπαλλήλων στη νέα – ουσιαστικά – εταιρεία.

Εκτός αυτών των διαδικασιών, θα πρέπει να δοθεί και σκληρή μάχη στις Βρυξέλλες από την κυβέρνηση της Κύπρου, αφού το 2007 η Κομισιόν ανάφερε ρητά (μετά την κρατική ενίσχυση των αερομεταφορών του τόπου) ότι απαγορεύεται οποιαδήποτε συνεργασία μεταξύ των δύο εταιρειών, συμμετοχή της μίας στο μετοχικό κεφάλαιο της άλλης, αλλά και περαιτέρω κρατική ενίσχυση. Πηγές, πάντως, από το Υπουργείο Οικονομικών αναφέρουν πως έχουν εξασφαλιστεί νομικές συμβουλές για αυτά που μπορεί να επικαλεστεί η κυβέρνηση, ούτως ώστε να πάρει το πράσινο φως για τη συγχώνευση από την Ευρώπη. **Σελ. 4**

«Η Κύπρος στην καρδιά σου» το νέο σλόγκαν

Αλλάζει η διαφημιστική εκστρατεία του ΚΟΤ στο εξωτερικό

Εδώ και μήνες, ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, σε συνεργασία με τη διαφημιστική εταιρεία Καραμέλα, εργάζονται προκειμένου να ετοιμάσουν τη νέα διαφημιστική καμπάνια που θα προωθήσει το τουριστικό προϊόν της Κύπρου στο εξωτερικό. Ήδη έχει αποφασιστεί η αντικατάσταση του σλόγκαν «Love Cyprus» από τη φράση «Cyprus in your heart», η οποία θα συνοδεύει τις διαφημίσεις του ΚΟΤ για τα επόμενα πέντε χρόνια. Παράλληλα, έντονες διεργασίες γίνονται προκειμένου από το 2011 η Κύπρος να προβάλλεται διαφορετικά και σίγουρα πιο αποτελεσματικά στο εξωτερικό. Πλέον δίνεται έμφαση στον ειδικό τουρισμό, αλλά και στη βελτίωση της κυπριακής παρουσίας σε εκθέσεις του εξωτερικού. Μέσα από τη χάραξη νέας στρατηγικής επικοινωνίας, στόχος είναι αφενός η αύξηση του τουριστικού ρεύματος στην Κύπρο και αφετέρου η βελτίωση των δεδομένων για τον χειμερινό τουρισμό. **Σελ. 6**

Ο ήλιος και η θάλασσα παραμένουν το βασικό συστατικό και της νέας επικοινωνιακής «συνταγής».

Ψήφος εμπιστοσύνης στο τραπεζικό σύστημα

Η βελτίωση στα αποτελέσματα των τριών μεγάλων κυπριακών τραπεζών είναι φυσική συνέχεια του δυναμισμού που έδειξε το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου το πρώτο εξάμηνο του 2010, αυξάνοντας κατά 15% τα υπόλοιπα των καταθέσεων και κατά 6% των δανείων.

Το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς το κατέχει η Τράπεζα Κύπρου (28,31% στις καταθέσεις και 21,87% στα δάνεια) και ακολουθούν η Marfin Laiki (19,15% στις καταθέσεις και 16,76% στα δάνεια) και η Ελληνική Τράπεζα (8,43% στις καταθέσεις). Στα δάνεια η Ελληνική βρίσκεται στην τέταρτη θέση (6,97%), πίσω από την Alpha Bank (7,47%).

Οι ισορροπίες μπορούν να ανατραπούν, αν προχωρήσουν οι τραπεζικοί γάμοι στην Ελλάδα. Για παράδειγμα, η κοινή πορεία Alpha Bank-Eurobank θα δημιουργήσει έναν τραπεζικό πόλο με μέγεθος ανάλογο με αυτό της Ελληνικής Τράπεζας. **Σελ. 6**

ΑΝΑΛΥΣΗ *από τον* **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

I believe I can fly…

Ο βασιλιάς δεν είναι μόνο γυμνός, αλλά και κακάσχημος. Η πορεία των δύο «εθνικών» αερομεταφορέων είχε προδιαγραφεί πριν από πολλά χρόνια και η τελική κατάληξη αυτής της πορείας ήταν γνωστή προ πολλού. Οι Κασσάνδρες, όπως εξάλλου έγινε και στην Τροία, τελικά είχαν δίκαιο. Πέρα, όμως από την ίδια την κωμικοτραγική κατάσταση στις δύο εταιρείες, το παράδειγμα της Eurocypria και των Κυπριακών Αερογραμμών είναι χαρακτηριστικό διότι – τι κατάθλιψη κι αυτή – δεν διαφέρει από άλλα παραδείγματα στην Κύπρο.

Όλοι οι εμπλεκόμενοι για χρόνια ενδιαφέρονταν αποκλειστικά μόνο για τα δικά τους. Πολλοί ανάμεσά μας θυμούνται πιλότους που προσγειώνονταν στην Πάφο για να μην κάνουν υπερωρία μέχρι τη Λάρνακα. Πιο νωπή είναι, ακόμα, η μνήμη όσων ταξίδεψαν εσχάτως, για τον τρόπο με τον οποίο οι υπάλληλοι αντιμετωπίζουν τους πελάτες τους – καφέ, παξιμαδάκι και «φίλε μου, εγώ έχω διάλειμμα». Το όλο οικοδόμημα ήταν κακοκτισμένο και ο μοναδικός σκοπός που μπορούσε να εξυπηρετήσει ήταν η συνεχής επέκταση «κεκτημένων», άλλων δικαιολογημένων και άλλων υπερβολικών. Πάντοτε, όμως, εις βάρος του φορολογούμενου και σε πείσμα των απαιτήσεων του πελάτη, ο οποίος τελικά τιμώρησε και τις δύο εταιρείες.

Το ζήτημα, όμως, είναι ευρύτερο. Τα σημεία των καιρών είναι παρόμοια και σε άλλους χώρους, πέρα από τις αερομεταφορές: στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στο Γενικό Σύστημα Υγείας, στις συντάξεις του Δημοσίου, στις συντάξεις των ημικρατικών οργανισμών που εδώ και χρόνια ξεπέρασαν κάθε λογική, στη διάβρωση της ποιότητας της παιδείας. Δεν ξέρει κανείς πού να σταματήσει. Αυτή η στήλη τήρησε, εδώ και σχεδόν δύο χρόνια, τη στάση πως η οικονομική κρίση αποτελεί μια μοναδική ευκαιρία για σοβαρές μεταρρυθμίσεις σε όλο το φάσμα των κοινών. Η αντίδραση του κράτους, όμως, ήταν μάλλον άτολμη και χλιαρή. Ακόμα και όταν το ίδιο το Προεδρικό ανέλαβε τα της οικονομίας και μας υποσχέθηκε πως οι συ-

Νομίζεις λάθος κι αν τολμάς, πήδα

ναντήσεις με την ΠΑΣΥΔΥ θα γίνονταν πλέον στο Προεδρικό και υπό τον Πρόεδρο, το όλο εγχείρημα έμεινε μετέωρο και το μορατόριουμ πληροφόρησης ακόμα ισχύει, οκτώ μήνες μετά τις πρώτες συναντήσεις.

Η μεγαλύτερη ανησυχία είναι πως θα χρειαστεί μια λύση α λα αερομεταφορές και σε άλλους τομείς. Όταν, για παράδειγμα ακούμε πως οι κοινωνικές ασφαλίσεις είναι εξασφαλισμένες μέχρι το 2040, αυτό που μας λένε είναι πως οι σημερινοί νέοι δεν θα έχουν σύνταξη. Όπως και στην περίπτωση των αερομεταφορών, ο λόγος είναι τα «κεκτημένα» κάποιων από τους πιο καλώς έχοντες, οι οποίοι προσγειώνουν τα αεροσκάφη στην Πάφο για να μην τα πετάξουν ακόμα είκοσι λεπτά.

Όσον αφορά στο Δημόσιο, δόθηκε η ευκαιρία να υιοθετηθεί επιτέλους ένα σύστημα αξιολόγησης που να μην τιμωρεί τους πιο ικανούς και ευσυνείδητους δημοσίους υπαλλήλους οι οποίοι «χαλούν την πιάτσα». Ωστόσο, αν και είχαν υποσχεθεί στον υπουργό Οικονομικών πως «μέχρι τα τέλη Φεβρουαρίου» θα έχει στο γραφείο του ένα συμφωνημένο σχέδιο, ακόμα δεν υπάρχει ούτε δείγμα. Η διευθέτηση των υπεραμοιβών, των κλιμάκων εισδοχής και της παραγωγικότητας στο Δημόσιο έμεινε επίσης στο ράφι και χάθηκε ακόμα μία ευκαιρία, εις βάρος των πολιτών.

Αντ' αυτού, μείναμε στα «κεκτημένα». Κεκτημένα έχουν και τα διάφορα καρτέλ, αλλά κι εκεί σφυρίζουμε κλέφτικα, μήπως και αντιδράσουν. Τα παραδείγματα είναι, δυστυχώς, πολλά. Στους δε ημικρατικούς οργανισμούς δεν θα αναφερθεί το παρόν κείμενο, διότι εκείνη η ιστορία είναι ακόμα πιο πονεμένη από τις αερομεταφορές.

Η τελική λύση που έβλεπαν (όσοι ήθελαν να βλέπουν) εδώ και καιρό, δηλαδή το ξήλωμα των αερομεταφορών μετά από μεγάλες σπατάλες των χρημάτων του λαού, τελικά δεν μπορούσε να αναβληθεί άλλο ή να κρυφτεί πίσω από έκτακτες «εισφορές» εκατομμυρίων. Ακόμα κι αν το ξήλωμα ονομάστηκε συγχώνευση, η ουσία του δεν αλλάζει. Το μήνυμα που πρέπει να λάβει το κράτος, είναι πως ό,τι δεν είναι βιώσιμο, δεν ζει χωρίς μεταρρυθμίσεις. Μπορούμε να χαλάμε τα λεφτά του λαού, αλλά απλά αναβάλλουμε την τελική κατάληξή του. Για όσους, δε, έχουν κεκτημένα, το μήνυμα είναι εξίσου σοβαρό: Τα υπερβολικά, παράλογα και δαπανηρά προνόμια, ακόμα κι αν βαφτιστούν «κεκτημένα», δεν μπορούν να είναι υποφερτά για πάντα.

Κοιτάξτε τώρα τους έχοντες κεκτημένα στις αερομεταφορές, οι οποίοι θα αναζητήσουν εργασία αλλού, διότι ο λαός δεν μπορεί άλλο να αναλαμβάνει το κόστος. Το φιάσκο των αερομεταφορών μπορεί να λειτουργήσει ως παράδειγμα προς αποφυγή. Αν υπάρχει, φυσικά, κάπου η απαιτούμενη τόλμη.

www.fortheisland.wordpress.com

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΣΥΓΧΡΟΝΗ | ΑΞΙΟΠΙΣΤΗ | ΔΥΝΑΜΙΚΗ | ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ
τη διάλεξα για μένα

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΥΓΕΙΑΣ "NOSILIA" & "NOSILIA PLUS"
[• ολοκληρωμένη ιατροφαρμακευτική κάλυψη μέχρι 1.000.000 ευρώ
• **δεύτερη ιατρική γνωμάτευση**]

ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

www.ethnikiinsurance.com

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

Του **ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ**

Αντέχετε τόση δικαιοσύνη;

Στην Αμερική οι κεντρικοί τραπεζίτες διαπιστώνουν σημάδια επιβράδυνσης στην ανάπτυξη της οικονομίας, σύμφωνα με την Beige Book. Την ίδια στιγμή, ο Μπαράκ Ομπάμα ετοιμάζει τις προτάσεις του για τόνωση της ανάπτυξης, τις οποίες θα παρουσιάσει ενώπιον του Κογκρέσου. Οι προτάσεις αυτές αφορούν: (α) Επενδύσεις σε υποδομές ύψους 50 δισ. δολαρίων, (β) μόνιμες φοροαπαλλαγές για επενδύσεις στην έρευνα και στην ανάπτυξη και (γ) φορολογικές εκπτώσεις για το 100% της δαπάνης που θα πραγματοποιηθεί εντός του 2011 από τις επιχειρήσεις και θα αφορά επενδύσεις σε υποδομές.

Σε αντίθεση με το τι συμβαίνει στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού, στην Κύπρο πιστεύουμε ότι με μερεμέτια μπορούμε να κλείσουμε τις βαθιές ρωγμές που παρουσιάζει το οικοδόμημα της κυπριακής οικονομίας. Και σαν να μη μας έφτανε αυτό, ακούσαμε τις προάλλες τον υπουργό της κυβέρνησης, κ. Πασχαλίδη, επιφορτισμένο με την ανάπτυξη της οικονομία, αλλά και τη ρύθμιση του εμπορίου, να δηλώνει ότι η ακρίβια, που σκοτώνει κάθε προοπτική ανάκαμψης της οικονομίας, είναι παραμύθι. Φαίνεται λοιπόν ότι η κυβέρνηση, αντιλαμβανόμενη την αδυναμία της να παρέμβει ουσιαστικά προς τη σωστή κατεύθυνση, προσπαθεί να μας πείσει ότι αυτό που ζούμε δεν είναι πραγματικό, αλλά μια ψευδαίσθηση, ένα κακό όνειρο που σύντομα θα τελειώσει.

Η ΑΤΑ συγκαλύπτει τη διαχρονική ανικανότητα της πολιτείας να πατάξει την ακρίβια

Το ΔΝΤ, με τη σειρά του, στην ετήσια έκθεση για την κατάσταση της κυπριακής οικονομίας, καλεί την κυβέρνηση να συνδέσει τους μισθούς με την παραγωγικότητα και να καταργήσει την ΑΤΑ. Φαίνεται πως δεν γνωρίζουν οι τεχνοκράτες του διεθνούς οργανισμού ότι η ΑΤΑ υπάρχει για να συγκαλύπτει τη διαχρονική ανικανότητα όλων των κυβερνήσεων να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά την ακρίβια. Κοινώς, σου τα δίνουν από τη μια και σου τα παίρνουν από την άλλη και άρα ουδείς παραπονούμενος. Το πρόβλημα, βέβαια, υφίσταται για τους εργαζομένους των οποίων η μισθοδοσία δεν προβλέπει ΑΤΑ. Αυτοί οι κακομοίρηδες πληρώνουν την ακρίβια δύο φορές, μια με τη μείωση της αγοραστικής δύναμης των εισοδημάτων τους και μια με την επιχορήγηση της ΑΤΑ των κυβερνητικών υπαλλήλων μέσω της φορολογίας που καταβάλλουν στο κράτος. Κερδισμένοι από αυτή την κατάσταση είναι μόνο οι δέκα-δεκαπέντε επιχειρηματικοί όμιλοι που κατά τεκμήριο ελέγχουν την αγορά (χονδρική και λιανική) και επιβάλλουν, με την ανοχή του κράτους, την ακρίβια.

Η ΑΤΑ, σε γενικές γραμμές, χαρακτηρίζει την κοινωνική διάσταση του κυπριακού κράτους από την εγκαθίδρυση της Δημοκρατίας. Ως τέτοια έχει επιτελέσει και θα συνεχίσει να επιτελεί σημαντικό κοινωνικό έργο. Αυτή όμως η διαπίστωση δεν μπορεί να δικαιολογεί τον δογματισμό της παρούσας, αλλά και της προηγούμενης κυβέρνησης στο γεγονός ότι δεν ευνοούν καμία συζήτηση για την ΑΤΑ. Ο θεσμός χρειάζεται εκσυγχρονισμό, αναθεώρηση και στόχευση.

Η κυβέρνηση καλείται να προωθήσει ριζικές αλλαγές στον θεσμό της ΑΤΑ και έχει την ευκαιρία να το πράξει με τρόπο που θα υπηρετεί και την «αριστερή» της ιδεολογία. Με βάση τα σημερινά δεδομένα, η ΑΤΑ στους υψηλόμισθους κυβερνητικούς υπαλλήλους, αλλά και στους κρατικούς αξιωματούχους δεν παρέχει προστασία των εισοδημάτων τους από την ανατίμηση των τιμών, αλλά συνιστά μισθολογική αύξηση. Αντίθετα, στους χαμηλόμισθους και χαμηλοσυνταξιούχους η ΑΤΑ, με τον ισοπεδωτικό τρόπο που δίνεται σήμερα, αποτυγχάνει να επιτελέσει την αποστολή της. Για παράδειγμα, ποια λογική βρίσκεται πίσω από την παραχώρηση ΑΤΑ σε ποσοστό ας πούμε 2%, τόσο στον υψηλόμισθο των 100.000 ευρώ ετησίως όσο και στον συνταξιούχο των 10.000 ευρώ; Για τον πρώτο, η αύξηση των 2.000 ευρώ θα καταλήξει στον αποταμιευτικό του λογαριασμό, ενώ για τον δεύτερο τα 200 ευρώ επιπλέον δεν πρόκειται απαλύνουν τα προβλήματα διαβίωσης που αντιμετωπίζει.

Πιστεύουμε ότι είναι η κατάλληλη στιγμή να ανοίξει ο διάλογος για μια ουσιαστική αναθεώρηση του θεσμού. Η ΑΤΑ, όπως τη γνωρίζουμε σήμερα, θα μπορούσε άμεσα να δίνεται σε ποσοστό 130% στους χαμηλοσυνταξιούχους και χαμηλόμισθους εργαζομένους, ενώ, αντίθετα, το ποσοστό για τα υψηλά εισοδήματα θα μπορούσε αρχικά να προσαρμοστεί στο 70%, με στόχο τη σταδιακή μείωση και τον τελικό μηδενισμό του. Κάπως έτσι θα έπρεπε να ενεργεί μια κυβέρνηση που αυτοπροσδιορίζεται ως κοινωνικά δίκαιη.

ystavrinides@gmail.com

ΔΗΚΤΗΣ

Κύπρος, Λιθουανία και Δανία δεν παρευρέθηκαν στο Ecofin. Προφανώς δεν θεωρήθηκε αρκούντως σημαντικό το θέμα.

Ήταν σημαντικό;

Μόνο τρεις χώρες, η Κύπρος, η Λιθουανία και η Δανία, δεν κατάφεραν να εκπροσωπηθούν από τους αρμόδιους υπουργούς (Οικονομικών) στη συνάντηση που έγινε στο περιθώριο του Ecofin για την οικονομική διακυβέρνηση. Προφανώς δεν θεωρήθηκε αρκούντως σημαντικό το θέμα για τους «τρεις».

Δεν τα κατάφεραν...

Δεν τα κατάφεραν, τελικά, στην κυβέρνηση να βγάλουν τον προϋπολογισμό μέχρι χτες. Η στήλη έμαθε από «σίγουρη» πηγή πως υπάρχουν διαφωνίες εντός της κυβέρνησης. Το Υπουργείο Οικονομικών, λένε, το έχει παρακάνει με τις περικοπές και τις πιέσεις για μείωση δαπανών. Το Υπουργείο, πάντως, φαίνεται να επιμένει πως όλοι πρέπει να σφίξουν τα ζωνάρια.

Όπως πέρσι

Πάντως, από το Υπουργείο Οικονομικών, στον προηγούμενο προϋπολογισμό είχαμε ακούσει πέρσι πως ενώ όλοι αντιλαμβάνονται πως έχουμε κρίση, προσπαθούν να εξασφαλίσουν «εξαίρεση» για τις «δικές τους» δαπάνες. Φέτος φαίνεται πως η ιστορία επαναλαμβάνεται. Η στήλη, ωστόσο, ελπίζει να κυριαρχήσει η λογική και όχι οι σκέψεις περί εκλογών.

Αισίως (;) τρεις

Τρίτος και φαρμακερός προϋπολογισμός για τον Χαρίλαο Σταυράκη ο φετινός που περιλαμβάνει σημαντικές περικοπές δαπανών. Το ζητούμενο για τον υπουργό είναι η υλοποίηση των προβλέψεων που περιλαμβάνει, αφού μια τρίτη αστοχία θα τη χρεωθεί προσωπικά, ενώ θα έχει επιπτώσεις και στην πιστοληπτική διαβάθμιση της κυπριακής οικονομίας, βλέπε υποβάθμιση. Βέβαια, προτού συμβούν όλα αυτά, θα πρέπει ο προϋπολογισμός να τύχει κοινοβουλευτικής έγκρισης, εξέλιξη που δεν θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη, αφού η θέση του ΔΗΚΟ δεν είναι προς το παρόν ξεκαθαρισμένη. Πάντως, πηγές προσκείμενες στο συγκυβερνών κόμμα δηλώνουν ότι η στάση του ΔΗΚΟ έναντι του προϋπολογισμού θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από τις εξελίξεις στο Κυπριακό όπως θα κορυφώνονται στο επόμενο διάστημα και οι οποίες θα κρίνουν σε μεγάλο βαθμό τη συνέχιση ή μη της συνεργασίας.

Βάζουν λουρί

Εν τω μεταξύ, το ελληνικό πάθημα, με τους ανεκτέλεστους προϋπολογισμούς και το ξεχείλωμα του ελλείμματος, έγινε μάθημα για την Ευρώπη, η οποία αποφάσισε να εναρμονίσει ακόμη περισσότερο τη δημοσιονομική πολιτική των 27 κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εξετάζει προκαταβολικά τους προϋπολογισμούς (η νέα διαδικασία ονομάζεται «ευρωπαϊκό εξάμηνο»), γεγονός που θα αλλάξει πολλές συνήθειες. Ουσιαστικά η σύνταξη του προϋπολογισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας για το 2012 θα ξεκινήσει... από τον Μάρτιο, στη βάση των κατευθύνσεων που θα δίνει έκθεση της Επιτροπής, η οποία θα έχει επικυρωθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Ο κανόνας είναι ότι οι βασικές αρχές του προϋπολογισμού κάθε έτους θα χαράσσονται κατά το πρώτο τρίμηνο του προηγούμενου έτους. Ίδωμεν...

Free trade

Και επίσημα ολιγοπώλιο, αν όχι καρτέλ, βλέπει το Υπουργείο Εμπορίου στην αγορά γάλακτος. Μάλιστα, άτομα που γνωρίζουν καταστάσεις σημειώνουν πως το νομοσχέδιο για την επιβολή πλαφόν στο φρέσκο γάλα αποτελεί κίνηση ματ του Υπουργείου, το οποίο επιθυμεί να περάσει λουρί στο ολιγοπώλιο (ή και μονοπώλιο), πριν αυτό σχηματιστεί και επίσημα. Φυσικά, κάποιες από τις καταστάσεις πρέπει να περάσουν από την ΕΠΑ, αλλά η Επιτροπή δεν μπορεί να ελέγξει τα πάντα.

Με όλα πάει

Όλο και πιο έντονες γίνονται οι πληροφορίες για εξελίξεις στην Coca Cola. Το κόλπο της παραγωγής πιάνει τόσο στην αγορά χυμού στην Κύπρο όσο και στην αγορά γάλακτος. Προσωπικές διαφωνίες, κόντρες, χρηματιστηριακά νέα, πολιτικές προοπτικές κάποιων ατόμων-κλειδιά, αλλά και οικονομίες κλίμακας που επιθυμεί η μητρική συνθέτουν ένα πολύμορφο σκηνικό, στο οποίο οι εξελίξεις θα είναι σίγουρα ενδιαφέρουσες.

Δέκα, δέκα, δέκα

Η στήλη έγραψε πριν 15 ημέρες ότι στις 10/10/10 θα ανοίξουν δέκα καταστήματα μιας αλυσίδας στην Κύπρο. Η εν λόγω αλυσίδα βέβαια είναι η Lidl. Ξεχάσαμε να σας πούμε πως ανοίγουν στις 10 το πρωί...

Κράχτης στο λιανικό

Ο ανταγωνισμός στις υπεραγορές θα ενταθεί με την άφιξη της Lidl, η οποία θα χρησιμοποιήσει το γάλα ως «κράχτη», για να προσελκύσει πελατεία. Πληροφορίες μας αναφέρουν πως το ένα λίτρο γάλα θα είναι φθηνότερο από ένα ευρώ. Αξίζει να σημειωθεί ότι το γάλα ήταν το προϊόν που χρησιμοποίησε η Lidl στην Ελλάδα, για να εδραιώσει την παρουσία της στην ελληνική αγορά. Παράλληλα, «ψήνεται» άλλη μια άφιξη, με την είσοδο στην κυπριακή αγορά γνωστής ελληνικής αλυσίδας, η οποία ήδη συνεργάζεται με επίσης γνωστή κυπριακή υπεραγορά. Νεώτερα σύντομα...

Κουραστικό

Παραθέτουμε σχόλιο λειτουργού της Κομισιόν, ο οποίος βαρέθηκε να απαντά σε ερωτήσεις και επιστολές (κάποιων) ευρωβουλευτών. Στέλλουν, λέει, επιστολές, πανηγυρίζουν στα κανάλια και νομίζουν πως κατάφεραν και κάτι. Οι επιστολές στους επιτρόπους διαβάζονται μόνο από λειτουργούς (όπως ο υποφαινόμενος). Αν οι ευρωβουλευτές ήθελαν να κάνουν πολιτική και να επηρεάζουν το πολιτικό αποτέλεσμα, όπως μας είπε, δεν θα έστελλαν επιστολές, αλλά θα κινούνταν παρασκηνιακά. Αλλά μάλλον προτιμούν την προβολή από την ουσία, καθώς συμπεραίνει ο λειτουργός. Για την ιστορία, δεν είναι Κύπριος. Από εμάς ουδέν σχόλιο.

Προτίμηση

Ενδόμυχα (προς το παρόν) η κυβέρνηση έχει προτίμηση για το ποιος θα πρέπει να αναλάβει την προεδρία των Κυπριακών Αερογραμμών. Αυτός θα πρέπει να επωμισθεί το δύσκολο έργο της απορρόφησης της Eurocypria, αλλά να έχει ταυτόχρονα και τα τεχνοκρατικά εχέγγυα. Το άτομο λοιπόν είναι ο Βάσος Σιαρλής της Τράπεζας Κύπρου. Εξάλλου, τα νέα δεδομένα που δημιουργήθηκαν «αποκλείουν» άτομα που είναι αμιγώς πολιτικές προσωπικότητες. Θέλει αρετή και τόλμη η δουλειά αυτή.

Εκλογές

Καίγεται ο ΔΗΣΥ για το ψηφοδέλτιο. Μάλιστα, εσωκομματικά άρχισαν να δημιουργούνται τριβές, διότι άτομα χωρίς πολιτικό λόγο ή και με πολλές περιπέτειες στο ενεργητικό τους βρίσκονται προ των πυλών του κόμματος. Ωραία τα ανοίγματα, πάντως, αλλά φαίνεται πως πάνε να γίνουν ρωγμές.

diktis@kathimerini.com.cy

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

1,134,089 δολάρια ήταν η συνεισφορά της φαρμακευτικής εταιρείας Pfizer στις προεκλογικές καμπάνιες υποψηφίων για το Κογκρέσο το 2009 και 2010 μέχρι σήμερα, σύμφωνα με την ιστοσελίδα opensecrets.org. Η εταιρεία «στηρίζει» περίπου στα ίσα Ρεπουμπλικάνους και Δημοκρατικούς.

3,03 εκατ. δολάρια δαπάνησε η ταλαιπωρημένη τράπεζα JP Morgan σε εταιρείες εκπροσώπησης (lobbying) στο Κογκρέσο το 2009 και 2010, σύμφωνα με την ιστοσελίδα opensecrets.org. Η τράπεζα δαπάνησε άλλες 980 χιλ. δολάρια ως «συνεισφορές» σε διάφορους υποψηφίους για το Κογκρέσο.

13% έφτασε φέτος η νεανική ανεργία στην παγκόσμια οικονομία, κατά το περιοδικό Alternatives Economiques. Πέρσι το ποσοστό ήταν 11,9%, ενώ το φετινό ποσοστό μεταφράζεται σε 81 εκατ. άνεργους νέους. Στην Κύπρο το ποσοστό έφτασε το 20%.

47% των μελών των δυνάμεων ασφαλείας του Αφγανιστάν εγκαταλείπουν τις θέσεις τους και λιποτακτούν, σύμφωνα με το περιοδικό Marianne. Το ποσοστό είναι μεγαλύτερο από εκείνο του Ιράκ.

64% των Γάλλων δηλώνουν φέτος πως είναι καθολικοί, όπως διαπιστώνεται από έρευνα που έγινε για το θρησκευτικό περιοδικό La Croix. Σύμφωνα με το περιοδικό, το ποσοστό των καθολικών ήταν 87% στις αρχές της δεκαετίας του '70.

ΑΝΑΛΥΣΗ του **ΧΑΡΗ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ**

«Δεν φταίμε εμείς αν...»

Περισσότεροι από δύο εκατομμύρια εργαζόμενοι και νέοι ύψωσαν την προηγούμενη Τρίτη τη φωνή τους ενάντια στα νέα συνταξιοδοτικά μέτρα για περικοπές και αναπροσαρμογή των ορίων συνταξιοδότησης που προωθούνται στη Γαλλία από τον Πρόεδρο Νικολά Σαρκοζί. Η μαζική «ημέρα δράσης» σε περισσότερες από 200 περιοχές της Γαλλίας ήταν συνέχεια των διαδηλώσεων που πραγματοποιήθηκαν το προηγούμενο Σάββατο ενάντια στη μαζική απέλαση των Ρόμα, κινητοποιώντας μεγάλο μέρος του πληθυσμού σε ολόκληρη τη χώρα.

Οι αντιδράσεις του γαλλικού λαού για ένα τόσο φλέγον θέμα όπως είναι η συνταξιοδοτική πολιτική δεν είναι μεμονωμένο περιστατικό. Δεν αποτελεί απλά μια παρένθεση στην πολιτική ζωή της Γαλλίας και σίγουρα δεν αποτελεί το τέλος του δρόμου. Είναι σαφές σημάδι για το τι πρόκειται να ακολουθήσει. Οι εργαζόμενοι καλούνται να πληρώσουν για ένα προϊόν που δεν έχουν αγοράσει. Ούτε καν γνώριζαν για την ύπαρξή του. Καλούνται να πληρώσουν το τιμολόγιο που εξέδωσαν οι τράπεζες προ διετίας, αναζητώντας εσπευσμένα κεφάλαια για τη διάσωσή του. Και επειδή τίποτα δεν χαρίζεται, ο πιο αδύναμος κρίκος θα καλεστεί να καλύψει τη ζημιά.

Είναι χαρακτηριστικό ότι το μέτρο για αύξηση των ορίων, με βάση προβλέψεις της κυβέρνησης, θα μειώσει κατά 18,6 δισ. ευρώ τα 42 δισ. ευρώ ελλείμματος που προβλέπονται για τα συνταξιοδοτικά ταμεία έως το 2018. Η οικονομική προσέγγιση για τα ταμεία συνάδει με τη γενικότερη πολιτική λιτότητας και περιορισμού των κρατικών δαπανών, ώστε να αντιστραφεί το αρνητικό ισοζύγιο που έχει σχηματιστεί μετά το 2008. Σύμφωνα με τις τελευταίες δημοσκοπήσεις, το 73 τοις εκατό του πληθυσμού της Γαλλίας υποστηρίζουν την ημέρα δράσης κατά των μέτρων, γεγονός που αντικατοπτρίζει και την αντιπαράθεση που γεννιέται στους κόλπους της Ευρώπης σχετικά με το πώς θα αντιμετωπιστεί η κρίση και το ποιοι θα καλεστούν να συμβάλουν για την αντιστροφή του αρνητικού κλίματος.

Η στάση της γαλλικής κυβέρνησης εντάσσεται στο πλαίσιο μια συνολικής ευρωπαϊκής πολιτικής για αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων. Σημαντικός σταθμός στην προσπάθεια της Ε.Ε. για αντιμετώπιση των συνταξιοδοτικών προκλήσεων αποτελεί η Πράσινη Βίβλος με τίτλο «Προς επαρκή, βιώσιμα και ασφαλή ευρωπαϊκά συνταξιοδοτικά συστήματα». Για τους γνωρίζοντες των τεκταινομένων στις Βρυξέλλες, ο εν λόγω τίτλος μυρίζει μπαρούτι και καταδεικνύει τις πολιτικές αρχές στις οποίες εδράζεται η φιλοσοφία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ο γενικός κανόνας είναι: Όσο καλύτερα ακούγεται ο τίτλος στο εξώφυλλο, τόσο χειρότερο είναι το περιεχόμενο.

Το έγγραφο αυτό δεν αποτελεί εξαίρεση. Βασικό επιχείρημα της προτεινόμενης πολιτικής είναι η γήρανση του πληθυσμού, η παρούσα κρίση, καθώς επίσης η σύνθεση και η έκταση των δημοσίων χρεών στις χώρες της Ε.Ε., όπου νομοτελειακά οδηγεί στην αύξηση των συντάξιμων ορίων.

Ωστόσο, αξίζει να σημειωθούν δυο βασικά σημεία. Πρώτον, επί του παρόντος οι συντάξεις είναι εξ ολοκλήρου εθνική ευθύνη. Η Πράσινη Βίβλος αποτελεί, συνεπώς, μια ακόμη προσπάθεια παρείσφρησης εκ μέρους της Κομισιόν στις αρμοδιότητες των κρατών-μελών, με την πρόθεση επιβολής πατερναλιστικών οδηγιών που οφείλουν να εφαρμοστούν σε κάθε χώρα, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη ούτε οι δυνατότητες, αλλά ούτε και οι ιδιαιτερότητες του κάθε συστήματος. Δεύτερον, τέτοια ζητήματα, αλλά και ο τρόπος αντιμετώπισής τους αποτελούν βασικό πυλώνα της κοινωνικής πολιτικής των διαφόρων κρατών-μελών. Η προσπάθεια να παρουσιαστούν αυτά τα ζητήματα ως τεχνικά, ακατάλληλα για δημοκρατική συζήτηση, φανερώνει και την ένταση με την οποία πλήττουν τα κεκτημένα των εργαζομένων και συνεπώς την προσπάθεια έγκρισης και εφαρμογής τους μέσα από τεχνοκρατικές διαδικασίες.

Συνολικότερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιδιώκει τη μείωση των δημοσιών δαπανών και την ενίσχυση των ιδιωτικών συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης. Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο της ενιαίας αγοράς, ενθαρρύνεται η προώθηση και η ανάπτυξη των χρηματοοικονομικών προϊόντων που θα πετύχουν αυτόν τον στόχο. Αν και στο παρελθόν οι ισχυρότεροι κραδασμοί και οι απώλειες μετά την κρίση μεταφέρθηκαν σε αυτά τα προϊόντα, η Ε.Ε. προτείνει για τη διάσωση των συνταξιοδοτικών ταμείων να αναπτυχθούν αυτά τα εργαλεία και οι μέθοδοι που στο μέλλον, με την εμφάνιση μιας νέας κρίσης, δεν θα μπορούν να διασφαλίσουν τη βιωσιμότητά τους. Η πρόταση θυμίζει την απλοποίηση μιας περίφημης συνταγής ενός γνωστού δημάρχου στην Ελλάδα, ο οποίος, για να αυξήσει τις θέσεις απασχόλησης και να καταπολεμήσει την ανεργία, απασχολούσε δυναμικό, ώστε να κάνει εκσκαφές στον δήμο, μετά απασχολούσε άλλους, για να κλείσουν τις τρύπες και μετά πάλι από την αρχή, μέχρι που η πόλη έμεινε γεμάτη τρύπες…

Αντί για δημόσια ταμεία και σύστημα συνταξιοδοτικής αλληλεγγύης από γενιά σε γενιά, που θα διασφαλίζει τη συνταξιοδοτική ασφάλεια, η Κομισιόν προτείνει ένα σύστημα στο οποίο στη δυσμενέστερή του έκφανση θα δίνει συντάξεις-φιλοδωρήματα, γιατί δεν απέδωσε η επενδυτική δραστηριότητα των ιδιωτικών συνταξιοδοτικών ταμείων. Για του λόγου του αληθές, απλά θα σημειώσω τις αποδόσεις που δίνουν σήμερα οι περίφημες «επενδυτικές ασφάλειες» που έκαναν πάταγο την περίοδο ανόδου του χρηματιστηρίου στην Κύπρο και οι οποίες γέμισαν με προσδοκίες αυξημένων εισοδημάτων τους κατόχους τους. Στην καλύτερη των περιπτώσεων έχουν διατηρήσει το συνολικό καταβληθέν κεφάλαιο.

Αλλά, βέβαια, η εν λόγω πολιτική είναι απότοκο της γενικότερης φιλοσοφίας που πηγάζει από τις τάξεις της Ε.Ε. στις αρχές του 21ου αιώνα. Ο πολίτης, στο πλαίσιο του ανταγωνισμού, να έχει τη δυνατότητα επιλογών. Τώρα, αν αυτές οι επιλογές δεν αποδώσουν, θα φταίει πάντα ο πολίτης.

Ο κ. Χάρης Πολυκάρπου είναι οικονομολόγος.

Τα SOEASY STORES παρουσιάζουν ...

ελευθερία τάνια
ΑΡΒΑΝΙΤΑΚΗ ΤΣΑΠΑΚΛΙΔΟΥ

του ονείρου η αύρα μας ενώνει...

ΚΥΡΙΑΚΗ
12/09
ΚΗΠΟΘΕΑΤΡΟ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΑ
13/09
ΣΧΟΛΗ ΤΥΦΛΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Διοργανωτής: ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Οργάνωση παραγωγής: MEGA PROMOTION LTD

Εισιτήρια προπωλούνται 99 114 842

Χορηγοί : ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ, ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΚΑΡΣΕΡΑ, Συνεργατικό Λεμεσού

Χορηγός φιλοξενίας: ELIAS

Χορηγοί επικοινωνίας: Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, Greek Box, ΚΛΙΚ, NTV

Επίσημος αερομεταφορέας: CYPRUS AIRWAYS

Υποστηρικτές: Audi, Andros Kalidis Constractor & Developer, Christodoulou & Antoniades Centre of Mathematics and Science

Μοναδική λύση η απορρόφηση Eurocypria από Κ.Α.

Δεν υπάρχει άλλο περιθώριο σωτηρίας των δύο εταιρειών πέραν της συγχώνευσης και κοινού σχεδίου απόσυρσης εργαζομένων

Των **ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ** *και* **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Το θέμα που μονοπώλησε το δημοσιογραφικό ενδιαφέρον την περασμένη εβδομάδα ήταν το μέλλον των Κυπριακών Αερογραμμών και της Eurocypria, αφού οι δύο ζημιογόνες εταιρείες φαίνεται να μην έχουν μέλλον με ζωή έχοντας υπόψη τα σημερινά δεδομένα. Σημειώνεται ότι οι ζημιές 25,5 εκατ. ευρώ που κατέγραψαν κατά το πρώτο εξάμηνο οι Κυπριακές Αερογραμμές, σε συνδυασμό με τα 35 εκατ. ευρώ που δόθηκαν προ ολίγων μηνών στη Eurocypria με την ομπρέλα της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας, αλλά που χρησιμοποιήθηκαν για εξόφληση παλαιών χρεών, κατέστησαν ξεκάθαρο το σενάριο συγχώνευσης των δύο αερομεταφορέων της Κύπρου.

Το επιτελείο του Υπουργείου Οικονομικών ήδη εργάζεται προς την κατεύθυνση της συγχώνευσης των δύο αεροπορικών εταιρειών, ωστόσο σημαντικά είναι τα προσκόμματα που παρεμβάλλονται στον δρόμο για τη συγχώνευση. Μεγαλύτερο βέβαια από αυτά είναι οι συλλογικές συμβάσεις και η εργατική ειρήνη, η οποία απειλείται, αφού, θέλοντας και μη, θα πρέπει μέρος από το υφιστάμενο προσωπικό των δύο εταιρειών να αναγκαστεί σε αποδοχή σχεδίου απόσυρσης εργαζομένων. Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα των δύο εταιρειών είναι οι παχυλοί μισθοί μεγάλου μέρους του προσωπικού και τα εφάπαξ που παίρνουν οι υπάλληλοι των δύο εταιρειών. Σημειώνεται ότι το σχέδιο απόσυρσης θα είναι κοινό και για τους δύο αερομεταφορείς χωρίς εξαιρέσεις.

Μοντέλο απορρόφησης

Ο τρόπος με τον οποίο θα γίνει η συγχώνευση των δύο εταιρειών είναι ξεκάθαρος στο πλάνο που έχει σχεδιάσει το Υπουργείο Οικονομικών και το οποίο προτάσσει απορρόφηση της Eurocypria από τις Κυπριακές Αερογραμμές, όπως αναφέρουν έγκυρες πηγές από το Υπουργείο. Συγκεκριμένα, η Eurocypria – τυπικά τουλάχιστον – θα βάλει λουκέτο, όλοι οι εργαζόμενοί της στην ουσία θα μείνουν χωρίς δουλειά και μέρος από αυτούς θα απορροφηθεί από τον όμιλο των Κυπριακών Αερογραμμών. Του εν λόγω βήματος θα προηγηθεί η υλοποίηση του σχεδίου απόσυρσης εργαζομένων (εθελούσια έξοδος), το οποίο θα αποζημιώσει αυτούς που δεν θα απορροφηθούν από τις Κ.Α., κατάσταση η οποία δημιουργεί νέα προβλήματα, αφού το κόστος εφαρμογής του συγκεκριμένου σχεδίου θα είναι μεγάλο. Την ίδια στιγμή, όπως αναφέρουν οι ίδιες πηγές, θα υπάρξει κοινό σχέδιο απόσυρσης των εργαζομένων που θα αποχωρήσουν από τις δύο εταιρείες, χωρίς καμία διαφοροποίηση, ούτως ώστε να διαφυλαχθούν οι ισορροπίες ανάμεσα στους εργαζόμενους, αλλά και για να συγκρατηθεί το κόστος στα χαμηλότερα δυνατά επίπεδα. Αν και στις έως τώρα κατ' ιδίαν συναντήσεις του υπουργού Οικονομικών, Χαρίλαου Σταυράκη, με τις συντεχνίες των εργαζομένων στις δύο εταιρείες εκφράστηκαν έντονες διαφωνίες για τα σχέδια της κυβέρνησης, υπάρχει αισιοδοξία από πλευράς Υπουργείου ότι στο τέλος της ημέρας όλοι θα συμφωνήσουν –θέλοντας και μη–, αφού η άλλη λύση είναι το κλείσιμο και των δύο εταιρειών.

Τυπικά η Eurocypria θα κλείσει και οι Κυπριακές Αερογραμμές θα πάρουν μέρος των εργασιών και του προσωπικού της

Στόχος βέβαια των συντεχνιών είναι η διασφάλιση των καλύτερων δυνατών όρων, τόσο αναφορικά με την απόσυρση των εργαζομένων που θα αποχωρήσουν από τα δύο αεροπορικά σχήματα, όσο και σε σχέση με τις νέες συλλογικές συμβάσεις που θα υπογραφούν.

Ένα άλλο εξαιρετικά σημαντικό σημείο είναι και οι συλλογικές συμβάσεις που θα υπογράψουν συντεχνίες και εργοδότης, ο οποίος είναι οι Κυπριακές Αερογραμμές και κατ' επέκταση το Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο έχει την ευθύνη για τη δημιουργία του νέου σχήματος αερομεταφορών. Από το Υπουργείο έχει διαρρεύσει και έχει καταστεί σαφές πως, άμα τη συμφωνία για συγχώνευση, θα καταρτιστούν νέα συμβόλαια συλλογικών συμβάσεων, ούτως ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι μεγάλοι και αδικαιολόγητοι – κατά το Υπουργείο Οικονομικών – μισθοί. Σε αυτό το κομμάτι εντάσσονται κυρίως τα συμβόλαια των πιλότων και όχι αυτά του προσωπικού καμπίνας ή και εδάφους.

Τα οφέλη

Το Υπουργείο Οικονομικών, βάσει της μελέτης που έχει ενώπιόν του, θεωρεί ότι με τη συγχώνευση θα εξοικονομηθούν αυτομάτως 12 με 13 εκατ. ευρώ, από τη μίσθωση των δύο επιπλέον αεροσκαφών που ενοικιάζει η Eurocypria και τα οποία υπενοικιάζει κατά τους χειμερινούς μήνες. Παρόλα αυτά, τα χρέη και οι ζημιές των δύο εταιρειών δεν καλύπτονται μόνο με αυτό τον τρόπο και γι' αυτό προβάλλει ως μεγάλη ανάγκη την υιοθέτηση δραστικών διαρθρωτικών τομών στον νέο όμιλο που θα δημιουργηθεί, υπό την εμπορική επωνυμία «Κυπριακές Αερογραμμές». Σημειώνεται πως το Υπουργείο Οικονομικών, σε συνεργασία με τον νέο πρόεδρο του αεροπορικού ομίλου, θα έχουν να επιτελέσουν μεγάλο έργο για την εξυγίανση των ταμείων των Κ.Α., που παρουσιάζουν ζημιές 25,5 εκατ. ευρώ, και της Eurocypria των μεγάλων χρεών. Εξάλλου, η μελέτη του Υπουργείου Οικονομικών αναφέρει πως, σε περίπτωση απλής συγχώνευσης με ενοποίηση των δύο εταιρειών, οι δύο εταιρείες θα συνέχιζαν να είναι ζημιογόνες για τα επόμενα πέντε τουλάχιστον χρόνια.

ΚΥΠΕ

Στις έως τώρα κατ' ιδίαν συναντήσεις του υπουργού Οικονομικών, Χαρίλαου Σταυράκη, με τις συντεχνίες των εργαζομένων στις δύο εταιρείες εκφράστηκαν έντονες διαφωνίες για τα σχέδια της κυβέρνησης, υπάρχει αισιοδοξία από πλευράς Υπουργείου ότι στο τέλος της ημέρας όλοι θα συμφωνήσουν –θέλοντας και μη–, αφού η άλλη λύση είναι το κλείσιμο και των δύο εταιρειών.

Παραδείγματα από άλλες χώρες

Το ανέκδοτο είναι παλιό, αλλά δοκιμασμένο από την ίδια τη ζωή: «Ποιος είναι ο ευκολότερος τρόπος για να γίνει εκατομμυριούχος ένας δισεκατομμυριούχους; Να ανοίξει μια αεροπορική εταιρεία»!

Η τρομοκρατική επίθεση της Αλ Κάιντα στους Δίδυμους Πύργους την 11η Σεπτεμβρίου 2001 και το χάος που προκλήθηκε στις αερομεταφορές, αποκάλυψε πόσο ευάλωτη είναι η βιωσιμότητα του κλάδου. Πολλές αεροπορικές εταιρείες έκλεισαν και ο δρόμος της εξυγίανσης που ακολούθησαν όσοι επέζησαν ήταν ένας: περικοπές σε μισθούς και προσωπικό, ασφυκτικός έλεγχος του κόστους και συνεργασίες.

Στην Ευρώπη το παράδειγμα της Sabena αποτελεί την πιο επιτυχημένη περίπτωση διάσωσης ενός εθνικού αερομεταφορέα, αλλά με μεγάλες θυσίες. Το ίδιο παράδειγμα δείχνει ότι, αν υπάρχει καλή διάθεση από όλους (συντεχνίες, μετόχους, κυβέρνηση, Ευρωπαϊκή Επιτροπή), λύσεις υπάρχουν. Σήμερα η Sabena ως όνομα μπορεί να μην υπάρχει, αλλά το Βέλγιο συνεχίζει να διαθέτει τη δική του αεροπορική εταιρεία. Η κυβέρνηση του Βελγίου, βλέποντας τα χρέη της Sabena να αυξάνονται με γεωμετρική πρόοδο –έφταναν τα 100 εκατ. ευρώ τον χρόνο–, πήρε την απόφαση να οδηγήσει την εταιρεία σε πτώχευση. Δημιουργήθηκε μια νέα μικρότερη εταιρεία, η SN Brussels, με τη συμμετοχή ιδιωτών, τραπεζών και του βελγικού κράτους. Ωστόσο, απολύθηκαν 7.000 εργαζόμενοι και διατηρήθηκαν μόλις 2.000 θέσεις εργασίας. Η εταιρεία συνεχίζει να πετά, υπό το όνομα Brussels Airlines, μετά τη συγχώνευση της SN Brussels με τη Virgin Express.

Σήμερα η Sabena ως όνομα μπορεί να μην υπάρχει, αλλά το Βέλγιο συνεχίζει να διαθέτει τη δική του αεροπορική εταιρεία

Ανάλογη είναι και η περίπτωση της ελβετικής Swiss, η οποία αποτέλεσε το διάδοχο σχήμα της Swissair (του πρώην αερομεταφορέα της Ελβετίας που πτώχευσε το 2002). Τα ελβετικά χρώματα συνέχισαν να πετούν μετά την κατάρρευση της Swissair. Η Swiss κέρδισε το στοίχημα της βιωσιμότητας, πάτησε γερά στα πόδια της, εξαγοράστηκε από τη γερμανική Lufthansa και εντάχθηκε στην αεροπορική συμμαχία Star Alliance.

Πώς θα εξασφαλισθεί η έγκριση από την Κομισιόν

Το 2007, όταν το κράτος προχώρησε σε οικονομική ενίσχυση των κρατικών αερομεταφορέων της Κύπρου, τονίστηκε ρητώς από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι απαγορεύεται οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση στο μέλλον, συνεργασία των δύο εταιρειών ή και συμμετοχή της μιας στο μετοχικό κεφάλαιο της άλλης. Πληροφορίες της «Κ» από το Υπουργείο Οικονομικών αναφέρουν πως η κυβέρνηση έχει εξασφαλίσει νομική νουθεσία επί του ζητήματος και έχει τον τρόπο για να ξεπεράσει και αυτό τον σκόπελο, ο οποίος είναι μάλιστα μεγάλος.

Συγκεκριμένα, οι νομικοί του Υπουργείου Οικονομικών επεξεργάζονται ήδη ποια είναι τα σημεία που θα προτάξουν στην Κομισιόν, ούτως ώστε να ανάψει το πράσινο φως για συγχώνευση των Κυπριακών Αερογραμμών και της Eurocypria. Σημαντικό σημείο στην «υπεράσπιση» της Κύπρου ενώπιον της Κομισιόν για το θέμα της συγχώνευσης των δύο εταιρειών είναι το προηγούμενο που υπάρχει σε άλλες επιχειρήσεις της Ευρώπης, οι οποίες σε περίοδο οικονομικής κρίσης εξασφάλισαν κρατική βοήθεια. Για παράδειγμα, η κρατική βοήθεια που έλαβαν μεγάλες ευρωπαϊκές αυτοκινητοβιομηχανίες, περιπτώσεις τις οποίες θα επικαλεστεί και η Κύπρος.

Η Κύπρος έχει εις βάρος της την κρατική βοήθεια που παραχώρησε το 2007 στις δύο αεροπορικές εταιρείες του τόπου, αλλά θα επικαλεστεί ανάλογες περιπτώσεις ευρωπαϊκών επιχειρήσεων

Αν και η χώρα μας έχει εις βάρος της την κρατική βοήθεια που παραχώρησε το 2007 στις δύο αεροπορικές εταιρείες του τόπου, εκφράζεται η αισιοδοξία ότι μπορεί να ανοίξει το παράθυρο που έχει εντοπιστεί στον νόμο. Εξάλλου, ο τουριστικός χαρακτήρας της Κύπρου, αλλά και η εξάρτηση του νησιού από τις αεροπορικές συγκοινωνίες για την επικοινωνία του με τις άλλες χώρες είναι ακόμη ένα σημείο το οποίο θα προταχθεί ως δικαιολογητικό στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Παράλληλα, το εμπάργκο του εναέριου χώρου που θέτει η Τουρκία στην Κύπρο και έχει ως αποτέλεσμα οι αερογραμμές του τόπου να αναγκάζονται να ταξιδεύουν μέσω πιο μακρινών αεροδιαδρόμων – συνεπώς και με μεγαλύτερο οικονομικό κόστος – αποτελεί ένα από τα δυνατά χαρτιά που θα χρησιμοποιήσει η Κύπρος όταν απευθυνθεί στην Κομισιόν.

Πηγές από το Υπουργείο Οικονομικών δηλώνουν πως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα δώσει τελικά την έγκριση για να γίνει αυτή η διαδικασία, αλλά με τη σειρά της θα θέσει αυστηρούς όρους για τη μετέπειτα πορεία των Κυπριακών Αερογραμμών. Είναι βέβαιο – για παράδειγμα – πως θα θέσει αυστηρό όρο να μην παραχωρηθεί καμία οικονομική στήριξη από το κράτος προς τις Κυπριακές Αερογραμμές στο μέλλον.

Οι νομικοί του Υπουργείου Οικονομικών επεξεργάζονται ήδη ποια είναι τα σημεία που θα προτάξουν στην Κομισιόν, ούτως ώστε να ανάψει το πράσινο φως για συγχώνευση των Κυπριακών Αερογραμμών και της Eurocypria.

ΑΡΘΡΟ *του* **ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ**

Οι πολιτικές της κυβέρνησης μάς έφεραν προ οικονομικού αδιεξόδου

Είναι γεγονός πως παρατηρούνται κάποια σημάδια ανάκαμψης της κυπριακής οικονομίας, αλλά δυστυχώς δεν είναι αρκετά, για να μας γεμίζουν με αισιοδοξία για τη συνέχεια. Συγκεκριμένα, η ανεργία παραμένει πάνω από το 7% από τον περασμένο Μάιο και αυξάνεται ακόμη και τον Αύγουστο, ενώ το δημοσιονομικό έλλειμμα δεν φαίνεται να υποχωρεί και ορατός είναι πλέον ο κίνδυνος να ξεπεράσει το 7% για το 2010.

Ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας μας για το δεύτερο τρίμηνο του 2010 ήταν 0,4%, σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο και -0,2%, σε σύγκριση με το αντίστοιχο περσινό τρίμηνο. Εάν συγκρίνουμε τα αποτελέσματα με τις άλλες χώρες της Ευρωζώνης, θα παρατηρήσουμε πως είμαστε σε καλύτερη θέση μόνο από την Ελλάδα, την Ισπανία και την Πορτογαλία, όσον αφορά τη σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο. Εάν, δε, συγκρίνουμε τους ρυθμούς ανάπτυξης σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό τρίμηνο, τότε συγκρινόμαστε ευνοϊκά μόνο με την Ελλάδα. Και ενώ κάποιος θα ανέμενε πως ο πληθωρισμός δεν θα ήταν πρόβλημα, με βάση τα δεδομένα της οικονομίας μας, δυστυχώς συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Παρά τον χαμηλό ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας μας, ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή εκτοξεύτηκε τον Αύγουστο του 2010 στο εκπληκτικό 3,2%. Ενδεικτικά αναφέρουμε πως ο μέσος όρος στην Ευρωζώνη τον Αύγουστο του 2010 ήταν ακριβώς ο μισός, δηλαδή 1,6%. Και στις πλείστες οικονομίες της Ευρωζώνης παρατηρείται σημαντική ανάκαμψη.

Θα πρέπει να μας προβληματίσει πολύ το γεγονός αυτό και να αναρωτηθούμε για το πού θα πάει ο πληθωρισμός στην Κύπρο, όταν η οικονομία μας αρχίσει να αναπτύσσεται με ρυθμούς της τάξης του 3%. Οι τιμές σε είδη πρώτης ανάγκης, όμως, αυξήθηκαν με πολύ πιο γρήγορους ρυθμούς από ό,τι δείχνει η αύξηση στον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή. Ενδεικτικά, η αύξηση στην κατηγορία «Τρόφιμα και Μη Αλκοολούχα Ποτά» ήταν στο 5,8% και η αύξηση στην κατηγορία «Στέγαση, Ύδρευση, Ηλεκτρισμός και Υγραέριο» ήταν στο 7,8%. Άρα οι τιμές των κύριων συστατικών του καλαθιού της νοικοκυράς έχουν αυξηθεί με πολλαπλάσιο ρυθμό από ό,τι παρουσιάζει ο πληθωρισμός.

Τα επιτόκια, επίσης, που κάποιος θα ανέμενε πως θα ήταν σε χαμηλά επίπεδα, λόγω του μειωμένου ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης, βρίσκονται στο ρετιρέ της Ευρωζώνης. Το μέσο κόστος δανεισμού των επιχειρήσεων στην Κύπρο, με βάση στοιχεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για τον Ιούλιο του 2010, ήταν υψηλότερο του 6% (6,24% για δάνεια μέχρι 1 εκατ. ευρώ και 6,01% για δάνεια πέραν του 1 εκατ. ευρώ). Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος βρισκόταν στο 3,33%. Άρα οι Κύπριοι επιχειρηματίες καλούνται να πληρώσουν σχεδόν τρεις ποσοστιαίες μονάδες περισσότερο επιτόκιο από τους Ευρωπαίους ανταγωνιστές τους, πράγμα που έχει αρνητική επίπτωση και στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας.

οι Κύπριοι επιχειρηματίες καλούνται να πληρώσουν σχεδόν τρεις ποσοστιαίες μονάδες περισσότερο επιτόκιο από τους Ευρωπαίους

Το ίδιο φαινόμενο με υψηλά επιτόκια παρουσιάζεται και στην περίπτωση των νοικοκυριών και των στεγαστικών δανείων. Το κόστος δανεισμού των κυπριακών νοικοκυριών ήταν στο 4,81%, ενώ ο μέσος όρος της Ευρωζώνης βρισκόταν στο 2,67%. Με άλλα λόγια, τα νοικοκυριά καλούνται να πληρώνουν πέραν των δύο ποσοστιαίων μονάδων επιπρόσθετο κόστος για στεγαστικά δάνεια. Και μάλιστα αυτό συμβαίνει όταν το βασικό επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας παραμένει στο 1%. Θα πρέπει να αναλογιστούμε για το τι θα συμβεί στα επιτόκια στην Κύπρο, όταν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αναθεωρήσει το βασικό της επιτόκιο και αρχίσει να το αυξάνει. Όλοι το γνωρίζουμε πως αργά ή γρήγορα θα συμβεί και αυτό.

Οι πολιτικές της κυβέρνησης ή μάλλον η απουσία πολιτικών της κυβέρνησης έχει φέρει τον τόπο σε οικονομικό τέλμα. Έχουμε ακούσει πολλά τον τελευταίο χρόνο για την ανάγκη να μειωθεί το λειτουργικό κόστος της κρατικής μηχανής, αλλά δεν έχουμε δει κανένα μέτρο ουσίας προς αυτή την κατεύθυνση. Η κυβέρνηση απλά έκανε λάθος διαπιστώσεις και παρακολουθούσε τα γεγονότα να την προσπερνούν, χωρίς να λαμβάνει κανένα μέτρο, για να αντιμετωπίσει τα διαρθρωτικά προβλήματα της οικονομίας μας. Και ειδικά αυτή την περίοδο, με τον ΔΗΣΥ να είναι έτοιμος να στηρίξει την οποιαδήποτε προσπάθεια για τη μείωση του λειτουργικού κόστους της κρατικής μηχανής, ίσως να χάσουμε μια πολύ καλή ευκαιρία να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα αυτά.

Δυστυχώς οι πολιτικές της κυβέρνησης μας έφεραν προ οικονομικού αδιεξόδου. Ο χαμηλός ρυθμός ανάπτυξης, από τη μια, το μεγάλο δημοσιονομικό έλλειμμα και η άνοδος του πληθωρισμού, καθώς και τα αυξημένα επιτόκια, από την άλλη, συνθέτουν ένα επικίνδυνο κοκτέιλ. Οι πολίτες απλά είναι θεατές σε μια κούρσα αύξησης των τιμών σε όλα τα επίπεδα και το εισόδημα και η αγοραστική δύναμη του Κύπριου καταναλωτή συρρικνώνονται διαρκώς.

Τώρα που τελειώνει η τουριστική περίοδος και πολλά ξενοδοχεία θα κλείσουν για τη χειμερινή περίοδο, αναμένεται δυστυχώς νέα άνοδος στα ποσοστά ανεργίας. Καλό θα ήταν να είναι προετοιμασμένη η κυβέρνηση αυτή τη φορά και να προσφέρει έγκαιρα κίνητρα για ενίσχυση της απασχόλησης. Κίνητρα επίσης θα πρέπει να προσφερθούν απλόχερα σε όλους τους τομείς της οικονομίας μας, ώστε να έχουμε αύξηση στις επενδύσεις και να στηριχθεί η ανάπτυξη. Ανάπτυξη η οποία είναι και ο μόνος τρόπος να σπρωχτεί η οικονομία μας και να εξέλθει της κρίσης.

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου είναι ο αναπληρωτής πρόεδρος του ΔΗΣΥ.

Θετικές προοπτικές, αλλά με κινδύνους

Το ΔΝΤ «αδειάζει» την κυβέρνηση, με τα σχόλιά του, για το έλλειμμα της Κύπρου

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Ως συγκρατημένη μπορεί να χαρακτηριστεί η στάση που τηρεί το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο σε σχέση με την πορεία της κυπριακής οικονομίας για το 2010 και 2011. Η τελική έκθεση του οργανισμού, μετά την ετήσια αποστολή κλιμακίου του στην Κύπρο πριν από έναν μήνα, προβλέπει πως η ανάπτυξη μέσα στο 2010 θα είναι μηδενική («flat»), η ανάκαμψη θα είναι «ήπια» το 2011 και θα σημειωθεί επιτάχυνση της οικονομίας μετά το 2011. Η εκτίμηση αυτή συνάδει και με τις τοποθετήσεις πολλών αναλυτών, πως η ανάκαμψη πρέπει να θεωρείται πλέον δεδομένη, αλλά θα είναι ρηχή και παρατεταμένη.

Δημοσιονομικό

Όσον αφορά τα δημόσια οικονομικά, το ΔΝΤ σημειώνει την «ευρεία», κατά την έκφρασή του, αύξηση του ελλείμματος που σημειώθηκε μέσα στο 2009 και αναφέρει πως αυτό αντικατοπτρίζει «διαρθρωτικούς παράγοντες». Συγκεκριμένα, εκτιμά πως η αύξηση των μισθών στο Δημόσιο, στις κοινωνικές παροχές και στις επενδυτικές δαπάνες έχει δημιουργήσει νέα δεδομένα στα δημόσια οικονομικά. Ως σημαντικό πρέπει να θεωρηθεί το σχόλιο του ΔΝΤ, ότι οι αυξήσεις που το ανησυχούν είναι μόνιμης φύσεως και επαναλαμβανόμενες και δεν σχετίζονται με την «ειδική» συγκυρία της οικονομικής κρίσης.

Έτσι, το σχόλιο του ΔΝΤ μετά τις εκτενείς και πολύωρες συναντήσεις που είχε στην Κύπρο ιδίως με κρατικούς αξιωματούχους αδειάζει την κυβερνητική στάση, πως η κρίση οδήγησε σε αύξηση των κοινωνικών παροχών και πως το έλλειμμα οφείλεται σε μη επαναλαμβανόμενες δαπάνες που σχετίζονται με την αντιμετώπιση των κοινωνικών προεκτάσεων της κρίσης. Αντίθετα, το ΔΝΤ σημειώνει – ως εύρημα του κλιμακίου του – πως οι δαπάνες είναι μόνιμες και επομένως άσχετες με την οικονομική συγκυρία. Ταυτόχρονα με την αύξηση των δαπανών, το ΔΝΤ σημειώνει επίσης και τη μείωση των εσόδων του κράτους. Ωστόσο, σημειώνεται πως η μείωση αυτή, αν και σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στο ότι «στέρεψαν» έσοδα που ήταν προσωρινά (όπως η φούσκα στα ακίνητα), εν πολλοίς οφείλεται και στη μείωση της ανάπτυξης λόγω της διεθνούς οικονομικής κρίσης.

Το ΔΝΤ σημειώνει επίσης πως η κυβέρνηση έχει αναλάβει δέσμευση έναντι της Ε.Ε. (με βάση τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, την «επιτήρηση») να μειώσει το έλλειμμα στο 4,5% του ΑΕΠ το 2011 και κάτω από το όριο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης (3%) το 2012. Το ΔΝΤ βρίσκει πως η κυβέρνηση «έχει ήδη κάνει τα πρώτα βήματα, για να σταθεροποιήσει το έλλειμμα μέσα στο 2010», όπως αναφέρει η έκθεση, συμπληρώνοντας πως «περαιτέρω μέτρα θα χρειαστούν, για να επιτευχθούν οι δημοσιονομικοί στόχοι του 2011 και του 2012».

Παραινέσεις

Με βάση τα πιο πάνω, το ΔΝΤ προχώρησε σε μια σειρά παραινέσεων προς την κυβέρνηση. Σημειώνουν πως η «άμεση πρόκληση πολιτικής» είναι να αντιστραφεί το μεγάλο δομικό (structural) έλλειμμα, με στόχο να παραμείνει δυνατή η αντιμετώπισή του και να δοθεί στην κυβέρνηση «άνεση χώρου», για να μπορεί να αντιμετωπίσει τυχόν προβλήματα στη χρηματοπιστωτική αγορά.

Πάντως, όπως και πέρσι, το ΔΝΤ «καλωσόρισε» την πρόθεση της κυβέρνησης να μειώσει το έλλειμμα, αλλά «ενθαρρύνει τις αρχές του κράτους να απαριθμήσουν («lay out») συγκεκριμένα μέτρα». Επαναλαμβάνουν, δε, πως «πιο δυναμική» δράση είναι απαραίτητη από πλευράς της κυβέρνησης.

Αξίζει να σημειωθεί επίσης πως το ΔΝΤ κάνει αναφορά σε συγκεκριμένα μέτρα που το ίδιο θεωρεί ως σημαντικά για τη μείωση του ελλείμματος. Οι αναφορές αφορούν τον περιορισμό του μισθολογίου, την καλύτερη στόχευση των κοινωνικών παροχών, αλλά και «πιο θεμελιώδεις («fundamental») μεταρρυθμίσεις στο συνταξιοδοτικό».

Σημαντικό, έμμεσο αλλά σαφές, είναι και το κατηγορώ του ΔΝΤ για το κρατικό μισθολόγιο. Έχοντας υπόψη την οικονομική συγκυρία, τα ελλείμματα και την κατάσταση στο κρατικό μισθολόγιο, αναφέρει: «Η σταθερή αύξηση των μισθών και της απασχόλησης στο Δημόσιο δημιουργεί κίνδυνους για το περιβάλλον χαμηλής φορολογίας, που είναι απαραίτητο για να ελκύσει (η Κύπρος) επενδύσεις, ενώ ταυτόχρονα δημιουργεί μισθολογικές πιέσεις στην οικονομία». Σε συνδυασμό με τις επανειλημμένες αναφορές του ΔΝΤ στο γεγονός ότι οι μισθοί στο Δημόσιο δεν σχετίζονται με την παραγωγικότητα (αλλά αυξάνονται σταθερά), η πιο πάνω τοποθέτηση ισοδυναμεί με έκκληση να αποφορτίζει ο ιδιωτικός τομέας τις πιέσεις που προκαλούνται από τις μεγάλες μισθολογικές δαπάνες του Δημοσίου. Σχετικά με αυτές τις δαπάνες, το ΔΝΤ εντοπίζει τρία προβλήματα: Πρώτο, δεν έχουν πάντοτε αντίκρισμα – αφού δεν αντικατοπτρίζουν την παραγωγικότητα. Δεύτερο, δημιουργούν ανάγκη για αύξηση στους φόρους και τρίτο δημιουργούν την ανάγκη για αυξήσεις και στους μισθούς του ιδιωτικού τομέα.

Γενικότερα για την πορεία της οικονομίας, όλα τα σχόλια του ΔΝΤ καταλήγουν στο προαναφερθέν συμπέρασμα, ότι δηλαδή η οικονομία μπήκε σε φάση ανάκαμψης, η οποία ωστόσο θα είναι εύθραυστη και ρηχή. Το ΔΝΤ εντοπίζει σημαντικούς κινδύνους στην ανάπτυξη της οικονομίας και σημειώνει ότι η ανεργία θα παραμείνει σε σχετικά υψηλά επίπεδα στο επόμενο διάστημα.

Τι πρέπει να γίνει

Οι παραινέσεις του ΔΝΤ προς την κυβέρνηση εστιάζονται σε συγκεκριμένα σημεία:

- Τον περιορισμό του κρατικού μισθολογίου.
- Τον περιορισμό του μεγέθους της Δημόσιας Υπηρεσίας.
- Οι μισθοί να αντικατοπτρίζουν την παραγωγικότητα και να μην αυξάνονται μόνο βάσει της ΑΤΑ και των προσαυξήσεων.
- Την καλύτερη στόχευση των κοινωνικών παροχών.
- Πιο ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις στο συνταξιοδοτικό.
- Διαρθρωτικές αλλαγές για ενίσχυση της παραγωγικότητας.
- Δραστικές πολιτικές απασχόλησης, ιδίως κατά της ασυμμετρίας μεταξύ των προσόντων που απαιτεί η οικονομία από τη μια και των προσόντων που υπάρχουν στην οικονομία από την άλλη.

Κίνδυνοι

Συγκεκριμένες αναφορές του ΔΝΤ στους κίνδυνους που αντιμετωπίζει η οικονομία αφορούν:

- Την αύξηση της ψαλίδας του πληθωρισμού σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρωζώνη.
- Το αρνητικό «σοκ» εμπιστοσύνης θα μειώσει την κατανάλωση.
- Τις αδυναμίες της αγοράς ακινήτων που συμπιέζουν τις επενδύσεις.
- Το γεγονός ότι θα υπάρξει καταναγκαστική μείωση των κρατικών δαπανών.
- Το γεγονός ότι συνεχίζεται η υποχώρηση της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας.
- Τον κίνδυνο να επαναληφθούν εντάσεις από το εξωτερικό λόγω νέου κύκλου κρίσης στους βασικούς μας εταίρους.

Το ΔΝΤ βλέπει περισσότερο ρίσκο στον Συνεργατισμό παρά στις εμπορικές τράπεζες

Εύρωστος ο τραπεζικός τομέας

Το ΔΝΤ σημειώνει πως ο τραπεζικός τομέας παραμένει εύρωστος και πως είναι σε θέση να απορροφήσει ένα νέο δυνητικό σοκ, κάτι που εξάλλου είχε διαφανεί και από το πρόσφατο τεστ αντοχής. Σημειώνει, ωστόσο, πως «οι κίνδυνοι έχουν αυξηθεί σημαντικά, τόσο στην Κύπρο όσο και στην (γενικότερη) περιοχή».

Η έκθεση των κυπριακών τραπεζών σε επίφοβα στοιχεία ενεργητικού στο εξωτερικό – και δη στην Ελλάδα – δημιουργούν την ανάγκη, κατά το ΔΝΤ, για επαγρύπνηση, αλλά και την ανάγκη για στενή συνεργασία με φορείς και θεσμούς σε άλλες χώρες, με στόχο την από κοινού προετοιμασία «σχεδίων δράσης», σε περίπτωση που σημειωθούν απώλειες. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται και στην ποιότητα των δανείων που έχουν παραχωρηθεί στην Ελλάδα, όπου το ΔΝΤ εντοπίζει γενικότερα προβλήματα.

Πάντως, το ΔΝΤ σημειώνει επίσης πως το «παραδοσιακό» επιχειρηματικό μοντέλο που ακολουθούν οι κυπριακές τράπεζες, καθώς και η εποπτεία της Κεντρικής Τράπεζας, την οποία το ΔΝΤ χαρακτηρίζει «δυνατή», έχουν ενισχύσει σημαντικά την «άμυνα» των τραπεζών έναντι της κρίσης.

Αξίζει να σημειωθεί, επίσης, πως το ΔΝΤ υπογραμμίζει την απουσία νομικών ρυθμίσεων για καλυμμένα ομόλογα. Ωστόσο, σημειώνει, ταυτόχρονα, τις διευκολύνσεις που παρείχε η κυβέρνηση στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, για να αποκτήσουν πρόσβαση σε ρευστότητα μέσα από κυβερνητικά ομόλογα, τα οποία χρησιμοποίησαν ως εξασφάλιση. Αυτή η ρευστότητα, σύμφωνα με το ΔΝΤ, έχει χρησιμοποιηθεί από τράπεζες και συνεργατικά ιδρύματα, για να αποκτήσουν ρευστότητα και να μειώσουν το κόστος χρήματος, «σε μια περίοδο όπου τα καταθετικά επιτόκια ήταν υψηλότερα από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης».

Συνεργατικά

Όσον αφορά τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα (ΣΠΙ), το ΔΝΤ σημειώνει πως αυτά δεν επηρεάζονται ιδιαίτερα από εξωγενείς παράγοντες, αλλά μόνο από την οικονομική κατάσταση εντός Κύπρου. Ωστόσο, ένας συνδυασμός αδυναμιών στην ποιότητα των λογιστικών στοιχείων, καθώς και τα χαμηλά επίπεδα κεφαλαιοποίησης «καταδεικνύουν πως οι κίνδυνοι» στα ΣΠΙ «είναι υψηλότεροι από εκείνους των τραπεζών».

Πάντως, το ΔΝΤ χαιρετίζει τις πρόσφατες αλλαγές στον τρόπο με τον οποίον προσμετρούνται τα «μη εξυπηρετούμενα δάνεια» στον συνεργατισμό και σημειώνει πως «αυτό είναι ένα βήμα για ευθυγράμμιση» των όρων που επικρατούν στον συνεργατισμό με εκείνους που υπάρχουν στον τραπεζικό τομέα. Επιπλέον, το ΔΝΤ «ενθαρρύνει περαιτέρω πρόοδο στη δημιουργία ίσων όρων του παιχνιδιού για όλους στον χρηματοπιστωτικό κλάδο».

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

- **Μιχάλης Σαρρής,** Τέως Υπουργός Οικονομικών
- **Μάνθος Μαυρομάττης,** Προέδρος ΚΕΒΕ
- **Συμεών Μάτσης,** Οικονομολόγος
- **Σπύρος Χατζηγρηγορίου,** Οικονομολόγος

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

- **Ανδρέας Χρίστου,** Δήμαρχος Λεμεσού, με αναφορά στο βιβλίο του Σ. Χατζηγρηγορίου *"Τα οικονομικά της λύσης και της επανένωσης της Κύπρου"*.
- **Γιώργος Ευσταθίου,** Οικονομολόγος, μέλος ΔΣ ΟΠΕΚ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

- **Μιχάλης Περσιάνης,** Δημοσιογράφος, Οικονομικός συντάκτης εφημερίδας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Χορηγός Επικοινωνίας:
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ο ΟΠΕΚ (Όμιλος Προβληματισμού για τον Εκσυγχρονισμό της Κοινωνίας μας) και το ΚΕΒΕ (Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο)

σας καλούν σε εκδήλωση με θέμα:

"Τα οικονομικά της λύσης και η ανάπτυξη σε μια επανενωμένη Κύπρο"

Δευτέρα 13 Σεπτεμβρίου 2010 ώρα 7μ.μ.

στην Αίθουσα UNESCO, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας.

Τηλ. επικοινωνίας: 99-482297 | 96-545556 | 22-357068 www.opek.org.cy | opekcy@gmail.com | email: info@opek.org.cy

ΟΠΕΚ

Οι καταθέσεις δίνουν φτερά στο τραπεζικό σύστημα

Ζεστό χρήμα 8,7 δισ. ευρώ εισέρευσε στα ταμεία των τραπεζών της Κύπρου το πρώτο εξάμηνο

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Δυναμικά κινήθηκε το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου το πρώτο εξάμηνο του 2010, πετυχαίνοντας να αυξήσει κατά 15% τις καταθέσεις και κατά 6% το χαρτοφυλάκιο των δανείων, σε σύγκριση με τα μεγέθη που είχαν επιτευχθεί στο κλείσιμο του 2009.

Συγκεκριμένα, στα τέλη Ιουνίου, το συνολικό ύψος των καταθέσεων στην Κύπρο έφτασε στα 66,9 δισ. ευρώ, από 58,2 δισ. ευρώ έξι μήνες νωρίτερα, ενώ τα υπόλοιπα των δανείων διαμορφώθηκαν σε 61,3 δισ. ευρώ (από 57,9 δισ. ευρώ). Το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς κατέχει η Τράπεζα Κύπρου (28,31% στις καταθέσεις και

Επί ελληνικού εδάφους οι κυπριακές τράπεζες κινήθηκαν περισσότερο επιφυλακτικά στη χορήγηση νέων δανείων

21,87% στα δάνεια) και ακολουθούν η Marfin Laiki (19,15% στις καταθέσεις και 16,76% στα δάνεια) και η Ελληνική Τράπεζα (8,43% στις καταθέσεις). Στα δάνεια η Ελληνική Τράπεζα βρίσκεται στην τέταρτη θέση (6,97%), πίσω από την Alpha Bank (7,47%).

Την καλύτερη ποσοστιαία επίδοση στην προσέλκυση νέων καταθέσεων πέτυχε η Τράπεζα Πειραιώς, καταγράφοντας αύξηση 39%.

Οι καταθέσεις

Η πορεία των καταθέσεων είναι εντυπωσιακή, ενισχύοντας τη ρευστότητα του τραπεζικού συστήματος. Σημαντικό ρόλο στη διεύρυνση των καταθέσεων έπαιξε και η μαζική φυγή κεφαλαίων από την Ελλάδα προς την Κύπρο, καθώς στο εξεταζόμενο εξάμηνο εξελίχτηκαν τα πλέον δραματικότερα επεισόδια στο σίριαλ της πιθανής χρεοκοπίας του ελληνικού Δημοσίου. Στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα η εκροή καταθέσεων έφτασε στο 9% (μειώθηκαν κατά 21,9 δισ. ευρώ, σε 223,6 δισ. ευρώ από 245,5 δισ. ευρώ που ήταν τον Δεκέμβριο του 2009), ενώ η πιστωτική επέκταση ήταν ιδιαίτερα υποτονική, στο 4%.

Σε αυτό το περιβάλλον η Τράπεζα Κύπρου κατάφερε μέσα σε έξι μήνες (από τον Δεκέμβριο του 2009 μέχρι τον Ιούνιο του 2010) να αυξήσει τις καταθέσεις της κατά 4,3 δισ. ευρώ (αύξηση 29%), οι οποίες διαμορφώθηκαν στα 18,9 δισ. ευρώ, μαζεύοντας περισσότερα χρήματα απ' όσα συγκέντρωσαν όλοι μαζί οι υπόλοιποι μεγάλοι παίκτες της κυπριακής τραπεζικής αγοράς.

Τα ελληνικά σενάρια και οι επιπτώσεις στην Κύπρο

Οι τραπεζικές εξελίξεις στην Ελλάδα μπορούν να επιφέρουν αλλαγές και στην εικόνα της κυπριακής τραπεζικής αγοράς. Για παράδειγμα, ένα σχήμα Alpha-Eurobank θα δημιουργήσει έναν νέο τραπεζικό πόλο, ισοδύναμο με αυτόν της Ελληνικής Τράπεζας. Με βάση τα στοιχεία του πρώτου εξαμήνου του 2010, Alpha και Eurobank έχουν από κοινού καταθέσεις 5,348 δισ. ευρώ. Τα δύο τραπεζικά ιδρύματα έχουν διαφορετική στρατηγική στην Κύπρο (η Alpha Bank δίνει έμφαση στη λιανική τραπεζική, ενώ η Eurobank στο εταιρικό πελατολόγιο) και η πιθανή κοινή πορεία τους θα επιφέρει σημαντικές συνέργειες. Τα υπόλοιπα ζευγάρια (Alpha-Εθνική, Alpha-Πειραιώς και Εθνική-Πειραιώς) είναι λιγότερο πιθανά επί του παρόντος, καθώς η διοίκηση της Εθνικής ξεκαθάρισε, με αφορμή την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου κατά 2,8 δισ. ευρώ, ότι δεν συζητά με κανέναν για συγχωνεύσεις και εξαγορές, ενώ η Πειραιώς έχει ανοιχτή την προσφορά της προς το Υπουργείο Οικονομικών της Ελλάδας για την εξαγορά των μετοχών του ελληνικού Δημοσίου από το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο και από την Αγροτική Τράπεζα.

Η Marfin Laiki διεύρυνε τις καταθέσεις της κατά 1,9 δισ. ευρώ, στα 12,8 δισ. ευρώ (+18%), ενώ η Ελληνική Τράπεζα κατά 131 εκατ. ευρώ, στα 5,6 δισ. ευρώ (+2%). Μεταξύ των ελληνικών τραπεζών ηγέτης στην κυπριακή αγορά παραμένει η Alpha Bank, με καταθέσεις 3,6 δισ. ευρώ (και παγκύπριο μερίδιο 5,37%), ενώ στο εξάμηνο αύξησε τις καταθέσεις κατά 253 εκατ. ευρώ (+8%). Την καλύτερη ποσοστιαία επίδοση πέτυχε η Τράπεζα Πειραιώς, αυξάνοντας τα υπόλοιπα των καταθέσεων κατά 305 εκατ. ευρώ, στα 1,1 δισ. ευρώ (+39%). Η Eurobank αύξησε τις καταθέσεις κατά 175 εκατ. ευρώ, στα 1,7 δισ. ευρώ (+11%) και η Εθνική Τράπεζα κατά 61 εκατ. ευρώ, στα 741 εκατ. ευρώ (+9%).

Επί ελληνικού εδάφους η πορεία των τριών κυπριακών τραπεζών ήταν αρνητική, με την Ελληνική Τράπεζα να δέχεται τους ισχυρότερους κλυδωνισμούς. Η Τράπεζα Κύπρου είδε τις καταθέσεις της να μειώνονται κατά 571 εκατ. ευρώ, στα 10,340 δισ. ευρώ (-5%), η Marfin κατά 701 εκατ. ευρώ, στα 10,031 δισ. ευρώ (-7%) και η Ελληνική Τράπεζα κατά 246 εκατ. ευρώ, στα 820 εκατ. ευρώ (-23%), πέφτοντας κάτω από το 1 δισ. ευρώ.

Σε επίπεδο ομίλων, η Τράπεζα Κύπρου αύξησε τις καταθέσεις της κατά 14% (32,554 δισ. ευρώ από 28,585 δισ. ευρώ), η Marfin κατά 6% (25,344 δισ. ευρώ από 23,886 δισ. ευρώ), ενώ η Ελληνική Τράπεζα είχε μείωση 2% (6,458 δισ. ευρώ από 6,574 δισ. ευρώ).

Δάνεια

Θετική είναι και η εικόνα στις χορηγήσεις δανείων, μετά από ένα κακό 2009. Η Τράπεζα Κύπρου έχει το μεγαλύτερο χαρτοφυλάκιο δανείων, ύψους 13,4 δισ. ευρώ, το οποίο αυξήθηκε κατά 5% (χορηγήθηκαν νέα δάνεια ύψους 657 εκατ. ευρώ) στο εξάμηνο. Ανάλογη – 5% – ήταν η πιστωτική επέκταση της Ελληνικής Τράπεζας (185 εκατ. ευρώ τα νέα δάνεια, με υπόλοιπο δανείων 4,3 δισ. ευρώ), ενώ η Marfin Laiki διεύρυνε τις χορηγήσεις κατά 10% (στα 10,3 δισ. ευρώ από 9,4 δισ. ευρώ).

Επί ελληνικού εδάφους οι κυπριακές τράπεζες κινήθηκαν περισσότερο επιφυλακτικά. Η Τράπεζα Κύπρου αύξησε τις χορηγήσεις της μόλις κατά 1%, καθώς δόθηκαν νέα δάνεια, ύψους 130 εκατ. ευρώ (υπόλοιπο δανείων 9,910 δισ. ευρώ). Υψηλότερα κινήθηκε η Marfin Laiki κατά το πρώτο εξάμηνο του 2010, αφού χορήγησε στην Ελλάδα νέα δάνεια, ύψους 537 εκατ. ευρώ, 4% υψηλότερα (υπόλοιπο 14,2 δισ. ευρώ), ενώ η Ελληνική Τράπεζα κινήθηκε ακόμη πιο χαμηλά, χορηγώντας νέα δάνεια, ύψους 33 εκατ. ευρώ, ποσό αυξημένο κατά 4% (νέο υπόλοιπο 974 εκατ. ευρώ).

Σε επίπεδο ομίλων, η Κύπρου αύξησε κατά 6% τις χορηγήσεις της (αύξηση 1,5 δισ. ευρώ, στα 28 δισ. ευρώ), η Marfin Laiki επίσης κατά 6% (αύξηση 1,6 δισ. ευρώ, στα 27,5 δισ. ευρώ) και η Ελληνική Τράπεζα κατά 4% (αύξηση 218 εκατ. ευρώ, στα 5,248 δισ. ευρώ).

Πυρετώδεις διεργασίες για τη νέα στρατηγική επικοινωνίας του ΚΟΤ

«Η Κύπρος στην καρδιά σου» το μότο της νέας διαφημιστικής καμπάνιας στο εξωτερικό

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ**

Με την Κύπρο στην καρδιά, αφού αυτό θα προτάσσει η νέα διαφημιστική εκστρατεία του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ), θα πορευθεί τα επόμενα πέντε χρόνια η προώθηση του τουριστικού προϊόντος της χώρας. «Cyprus in your heart» θα είναι το σλόγκαν που έχει «ανακαλυφθεί» από τη διαφημιστική εταιρεία Καραμέλα και τον ΚΟΤ, σε μια προσπάθεια να ανανεωθεί το επικοινωνιακό προφίλ του κυπριακού τουρισμού στο εξωτερικό, το οποίο αντικαθιστά το σημερινό «Love Cyprus», ωστόσο δίνει συνέχεια στο σενάριο του κυπριακού περιβάλλοντος, στο οποίο δημιουργούνται καρδιές. Το μέλος του Δ.Σ. του ΚΟΤ, δρ Αλέξης Σαβεριάδης, δίνει σημαντικές λεπτομέρειες για την προετοιμασία που πραγματοποιείται αυτή την περίοδο, ούτως ώστε να σχεδιαστεί η στρατηγική επικοινωνίας του τουριστικού προϊόντος της Κύπρου στο εξωτερικό, αλλά και το καθαρά επικοινωνιακό κομμάτι, στο οποίο περιλαμβάνονται οι διαφημίσεις που προβάλλονται σε διεθνή τηλεοπτικά κανάλια, αλλά και τα περίπτερα της Κύπρου σε μεγάλες εκθέσεις του εξωτερικού.

Πυρετώδεις διεργασίες

Αυτόν τον καιρό, οι άνθρωποι της διαφημιστικής εταιρείας που έχει αναλάβει τη διεκπεραίωση του έργου εύρεσης και του δημιουργικού έργου που θα συνοδεύει τις καμπάνιες της Κύπρου στο εξωτερικό εργάζονται, προκειμένου να ετοιμάσουν το υλικό που θα προτείνουν στον ΚΟΤ εντός του τρέχοντος μήνα. Ο ΚΟΤ σε συνεργασία με τη διαφημιστική εταιρεία Καραμέλα θα καταλήξουν στο τελικό πλάνο, στο οποίο θα στηριχθεί η επικοινωνιακή εκστρατεία προώθησης του τουριστικού προϊόντος της Κύπρου στο εξωτερικό. Σε ερώτηση της «Κ» σχετικά με το εάν αλλάζει μετά από τρία χρόνια το βασικό μοντέλο της κυπριακής επικοινωνίας, που ήταν οι διαφημίσεις με κύριο χαρακτηριστικό τον ήλιο και τη θάλασσα, το μέλος του Δ.Σ. του ΚΟΤ, Αλέξης Σαβεριάδης, απάντησε: «Ο ήλιος και η θάλασσα της Κύπρου δεν θα πάψουν ποτέ να προβάλλονται.

Ωστόσο, ο τρόπος με τον οποίον γίνεται η συγκεκριμένη προβολή, καθώς και τα εναλλακτικά είδη τουρισμού που προσφέρει η χώρα μπορούν να αποτελέσουν σημαντικά επικοινωνιακά όπλα απέναντι στον σκληρό ανταγωνισμό». Εξάλλου, ο κ. Σαβεριάδης δηλώνει ότι είναι πολλά αυτά που αλλάζουν και που ετοιμάζονται από την εταιρεία Καραμέλα και τον ΚΟΤ. Συγκεκριμένα, αναφέρει ότι το επιτυχημένο σλόγκαν που συνόδευε εδώ και τρία χρόνια τις διαφημιστικές καμπάνιες της Κύπρου, «Love Cyprus» («Αγάπα την Κύπρο»), μετεξελίσσεται σε «Cyprus in your heart» («Η Κύπρος στην καρδιά σου»).

Στόχοι

Η νέα διαφημιστική εκστρατεία του ΚΟΤ θα στηριχθεί σε επτά βασικούς πυλώνες, ούτως ώστε να επιτευχθούν καλύτερα αποτελέσματα, σε σχέση με το τουριστικό ρεύμα προς την Κύπρο.

1. **Συγκριτικά πλεονεκτήματα:** Γίνεται προσπάθεια, με σκοπό να εντοπιστούν τα επιμέρους ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της Κύπρου ως τουριστικού προορισμού, σε σύγκριση με τις γειτονικές χώρες που προσφέρουν επίσης ήλιο και θάλασσα.
2. **Αγορές:** Την ίδια ώρα, γίνεται ιεράρχηση των αγορών-στόχων, αλλά και των ειδικών τμημάτων της κάθε αγοράς. Για παράδειγμα, εδώ και καιρό γίνεται λόγος για άνοιγμα της γερμανικής αγοράς, η οποία μεταφέρει ετησίως πέραν των 40 εκατ. τουριστών εκτός χώρας και στην Κύπρο εξασφαλίζονται μόλις 200 χιλιάδες. Η εν λόγω αγορά αποτελεί στόχο στις νέες εκστρατείες του ΚΟΤ, όπως επίσης και η ρωσική.
3. **Ήλιος και θάλασσα:** Το συγκεκριμένο κομμάτι αποτελεί το βασικότερο τουριστικό προϊόν της Κύπρου και έτσι ο ΚΟΤ θα επιδιώξει να καταστήσει σταθερούς τους τουρίστες που έρχονται για αυτόν τον σκοπό στη χώρα.
4. **Επιμέρους τμήματα:** Στην προσπάθεια ανανέωσης της προβολής της Κύπρου είναι και η καλύτερη προώθηση των επιμέρους κομματιών του τουρισμού, όπως είναι τα διάφορα είδη ειδικού τουρισμού που προσφέρει η χώρα.
5. **Ατομικό marketing:** Πλέον οι ενέργειες του ΚΟΤ θα απευθύνονται και σε κάθε άτομο που οργανώνει μόνο του τις διακοπές του. Συγκεκριμένα, γίνονται ενέργειες προς ανάπτυξη του ηλεκτρονικού marketing, για κρατήσεις εισιτηρίων σε κάθε άτομο ξεχωριστά.
6. **Αεροπορικές συνδέσεις:** Οι σημερινές αεροπορικές συνδέσεις της Κύπρου με τον υπόλοιπο κόσμο και κυρίως με την Ευρώπη θα ανανεωθούν, ούτως ώστε η κάθοδος ξένων τουριστών να είναι πιο εύκολη. Απευθείας πτήσεις για προορισμούς στις σκανδιναβικές χώρες δεν υπάρχουν, κάτι που πιθανόν να αλλάξει σύντομα.
7. **Χειμερινός τουρισμός:** Σημαντικότατος παράγοντας στην ανάπτυξη του τουρισμού της χώρας είναι και οι κινήσεις προς σημαντική βελτίωση των δεδομένων που παρουσιάζονται κατά τους χειμερινούς μήνες στην Κύπρο.

Νέα περίπτερα στις διεθνείς εκθέσεις

Στις ενέργειες ανανέωσης της επικοινωνιακής προώθησης του τουριστικού προϊόντος εντάσσεται και η μεταμόρφωση των περιπτέρων της Κύπρου στις διεθνείς εκθέσεις. Συγκεκριμένα, τα σημερινά περίπτερα του ΚΟΤ θα αντικατασταθούν από νέα, πιο μεγάλα και πιο φωτεινά περίπτερα. Στόχος αυτής της ενέργειας είναι η καλύτερη δυνατή προβολή του τουριστικού προϊόντος της Κύπρου στο εξωτερικό. Στις επερχόμενες διεθνείς εκθέσεις τουρισμού σε Λονδίνο, Βερολίνο και Μόσχα, οι οποίες θα πραγματοποιηθούν εντός των επόμενων έξι μηνών, η Κύπρος θα συμμετάσχει με τα ανανεωμένα περίπτερά της. Σημειώνεται ότι στις συγκεκριμένες εκθέσεις μεγάλοι οργανωτές ταξιδίων, όπως η TUI και η Thomas Cook, εξασφαλίζουν μεγάλα πακέτα από ξενοδοχεία, για να μεταφέρουν το εκάστοτε καλοκαίρι τουρίστες. Μέσα από αυτή τη διαδικασία, εξάγονται τα σοβαρότερα και πιο ασφαλή συμπεράσματα σχετικά με το τουριστικό ρεύμα που ακολουθεί μετά από κάθε τέτοια διοργάνωση. Πέρσι, για παράδειγμα, οι ξενοδόχοι, μετά τις συγκεκριμένες εκθέσεις, δήλωσαν ότι τα δεδομένα δεν ήταν ενθαρρυντικά, αλλά θα καταγραφόταν σχετική αύξηση το 2010, συγκριτικά με το 2009, όπως είναι δηλαδή σήμερα η κατάσταση. Η εταιρεία που θα αναλάβει το συγκεκριμένο έργο είναι από το εξωτερικό, ενώ σημειώνεται ότι ενδιαφέρον επέδειξαν κι άλλες εταιρείες από το εξωτερικό που θεωρούν ως καλό πελάτη τον ΚΟΤ, λόγω κυρίως της συνέπειας που έχει στις πληρωμές του.

ΣΥΝΤΟΜΑ

Η μετοχή της FxPro στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου

Την εισαγωγή των μετοχών του στη διεθνή αγορά AIM του Χρηματιστηρίου του Λονδίνου, τον προσεχή Οκτώβριο, ανακοίνωσε ο όμιλος FxPro, μέσω της διάθεσης του 30% περίπου του μετοχικού του κεφαλαίου σε θεσμικούς επενδυτές. Η FxPro συγκαταλέγεται σήμερα στις κορυφαίες εταιρείες στον κόσμο στον τομέα παροχής υπηρεσιών συμβολαίων, μεταξύ άλλων συναλλάγματος (foreign exchange), μετοχών και χρηματιστηριακών δεικτών (equity indexes) και έχει ως έδρα της τη Λεμεσό. Είναι αδειοδοτημένη και τελεί υπό την εποπτεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς της Κύπρου, γεγονός που της επιτρέπει να προσφέρει τις υπηρεσίες της σε όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ παράλληλα λειτουργεί στο πλαίσιο της Ε.Ε. για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID).

Διεθνής διάκριση για το Hilton Cyprus

Τον τίτλο του κορυφαίου ξενοδοχείου πόλης της Κύπρου έλαβε το Hilton Cyprus στα βραβεία κοινού Conde Nast Traveller Awards 2009. Οι αναγνώστες του περιοδικού επέλεξαν το ξενοδοχείο της Λευκωσίας, υπερψηφίζοντας το υψηλό επίπεδο των υπηρεσιών και την άψογη φιλοξενία που προσφέρει στους επισκέπτες της πόλης. Επίσης, το ξενοδοχείο κατάφερε να εξασφαλίσει την τρίτη θέση στην κατηγορία Resort. Πρόκειται για τα πρώτα ετήσια βραβεία κοινού του ελληνικού Conde Nast Traveller, ένα περιοδικό το οποίο αποτελεί σημείο αναφοράς για όλους τους ταξιδιώτες με άποψη, παγκοσμίως. Ο εν λόγω θεσμός θα καθιερωθεί, με στόχο να αποτελέσει ορόσημο για την ταξιδιωτική και τουριστική βιομηχανία.

Νέα σχέδια για επιδότηση εγκατάστασης θερμοσίφωνα

Η Ένωση Βιομηχάνων Ηλιακής Ενέργειας Κύπρου (ΕΒΗΕΚ), μέλος της ΟΕΒ, με την ευκαιρία της προκήρυξης των νέων σχεδίων χορηγιών για αντικατάσταση παλαιών ηλιακών συστημάτων (θερμοσιφώνων) κατά τον περασμένο μήνα, πληροφορεί το καταναλωτικό κοινό ότι με το εν λόγω σχέδιο χορηγιών θα δίδονται χορηγίες για αντικατάσταση παλαιού με καινούργιο ηλιακό σύστημα, ύψους 350 ευρώ (για πιεστικό σύστημα) και 175 ευρώ (για απλό σύστημα) για κάθε θερμοσίφωνα. Για τα έντυπα αιτήσεων ή και για επιπρόσθετες πληροφορίες το κοινό μπορεί να επικοινωνήσει με την Υπηρεσία Ενέργειας στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού, αλλά και με την ΕΒΗΕΚ.

Η Volvo παρουσιάζει πράσινες τεχνολογίες

Ο τομέας μεταφορών του αύριο θα είναι οικολογικά και οικονομικά βιώσιμος. Αυτό θα είναι το κύριο μήνυμα της Volvo Trucks στην έκθεση IAA που θα πραγματοποιηθεί στο Ανόβερο από τις 23 έως τις 30 Σεπτεμβρίου, όταν η εταιρεία θα δώσει μία γεύση από το μέλλον, παρουσιάζοντας μοναδικές, νέες πράσινες τεχνολογίες. Το νέο φορτηγό κατασκευών Volvo FMX θα κάνει επίσης την πρεμιέρα του στο IAA. Η Volvo, εξάλλου, θεωρεί πως βιώσιμη μεταφορά σημαίνει αφενός την ανεύρεση κατάλληλων εναλλακτικών καυσίμων για το μέλλον, αφετέρου την αύξηση της απόδοσης καυσίμου των φορτηγών. Η Volvo δραστηριοποιείται έντονα και στα δύο μέτωπα. Ανάμεσα στα πολλά μοντέλα της έκθεσης θα είναι ένα Volvo FM με κινητήρα diesel 13 λίτρων που χρησιμοποιεί αέριο μεθάνιο.

Ο ΚΟΤ χορηγεί εκπομπή στο Discovery Channel

Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού (ΚΟΤ), στο πλαίσιο των προσπαθειών του για προώθηση του τουριστικού προϊόντος της χώρας και συγκεκριμένα της γαστρονομικής μας παράδοση, θα είναι χορηγός σε δέκα νέα επεισόδια της τηλεοπτικής εκπομπής «My Cypriot kitchen» που θα προβάλλεται στο Λονδίνο από το Discovery Channel, την οποία θα παρουσιάζει η κυπριακής καταγωγής Τόνια Μπάξτον. Η συγκεκριμένη παραγωγή ακολουθεί τα πρότυπα της πετυχημένης και βραβευμένης εκπομπής «My Greek Kitchen», η οποία θα ακολουθεί το οδοιπορικό της τηλεοπτικής «μαγείρισσας» στην πατρίδα της. Μέσα από τις περιπλανήσεις, πέραν των παραδοσιακών συνταγών, θα παρουσιάζεται και το περιβάλλον της χώρας, αλλά και η ιστορία, ως επίσης η κουλτούρα του νησιού μας. Πρόκειται για μια διαφορετική προσέγγιση προβολής της Κύπρου μέσω της γαστρονομίας.

Ryanair: Δρομολόγια και στη Βαρκελώνη

Η ιρλανδική εταιρεία χαμηλού κόστους Ryanair θα εκτελεί από τον ερχόμενο Δεκέμβριο το δρομολόγιο Λάρνακα-Βαρκελώνη, όπως έκανε γνωστό με ανακοίνωσή της. Σημειώνεται ότι μέχρι στιγμής δεν υπάρχει απευθείας δρομολόγιο που να συνδέει την Κύπρο με την Ισπανία κι έτσι στην εταιρεία θεωρούν πως θα καλύψουν το υφιστάμενο κενό. Εξάλλου, το κόστος εισιτηρίου για τις πτήσεις προς τη Βαρκελώνη αρχίζει στα 34.99 ευρώ, ενώ οι θέσεις είναι ήδη διαθέσιμες και το κοινό μπορεί να προβαίνει σε κρατήσεις, επισκεπτόμενο την ιστοσελίδα της Ryanair.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΩΣΤΟΥΡΗΣ
costourisa@kathimerini.com.cy

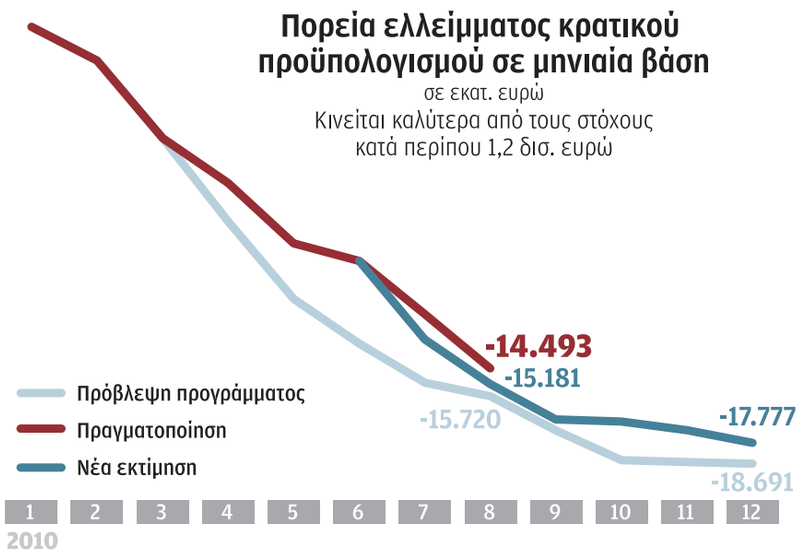

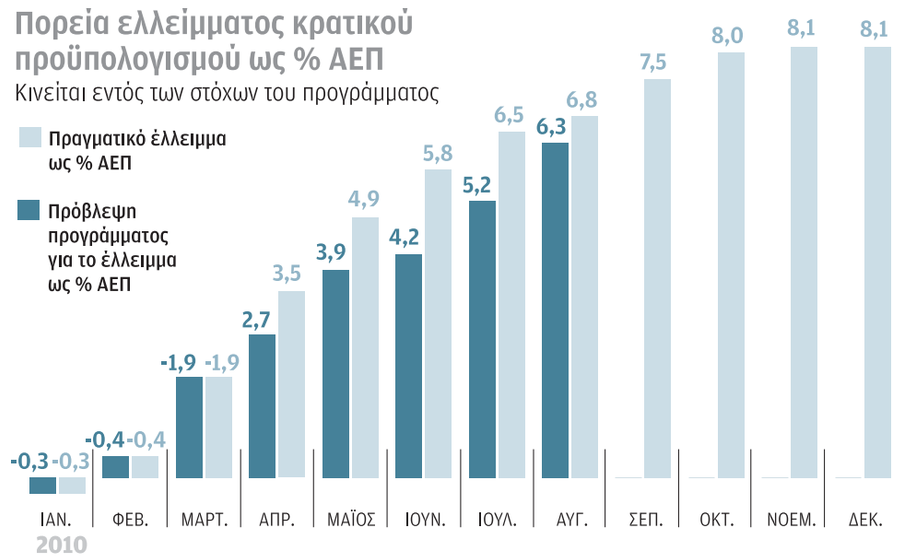

Σύγκριση μεγεθών κρατικού προϋπολογισμού

Ιανουάριος-Οκτώβριος 2010, σε εκατ. ευρώ

	2009	2010	
ΕΣΟΔΑ	31.333	32.357	3,3% ▲
ΔΑΠΑΝΕΣ	47.104	43.497	-7,7% ▼
ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΠΔΕ	-5.611	-3.353	-40,2% ▼
ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ ΕΛΛΕΙΜΜΑ	-11.362	-3.811	-66,5% ▼
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ	-21.382	-14.493	-32,2% ▼

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Υστέρηση 3,2 δισ. ευρώ στα έσοδα του οκταμήνου

Σε οριακά επίπεδα κινούνται οι εισπράξεις από τον ΦΠΑ – Κατά 32,2% περιορίστηκε το έλλειμμα

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Επί ξυρού ακμής τα δημόσια έσοδα στο οκτάμηνο του έτους, θέτοντας εν αμφιβόλω την επίτευξη του Μνημονίου που προβλέπει τη μείωση του ελλείμματος στο 8,1% του ΑΕΠ. Πρόκειται για εξέλιξη που αναμένεται να απασχολήσει και τους ελεγκτές της τρόικας που έρχονται στην Αθήνα τη Δευτέρα εν όψει της κατάρτισης του νέου προϋπολογισμού για το 2011.

Τα έσοδα στο διάστημα Ιανουαρίου - Αυγούστου 2010 παρουσιάζουν υστέρηση της τάξης των 3,2 δισ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο που έχει τεθεί, και όλα δείχνουν πως η κατάσταση δεν θα αναστραφεί, με το βάρος να πέφτει πλέον στην περαιτέρω μείωση των δημοσίων δαπανών ή και στον μηδενισμό του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων που ήδη είναι συρρικνωμένο σε σχέση με το περυσινό διάστημα.

Πλέον στους τέσσερις μήνες που απομένουν μέχρι το τέλος του έτους το Δημόσιο πρέπει να εισπράξει το ποσό των 22,7 δισ. ευρώ. Δηλαδή κάθε μήνα μέχρι το τέλος του 2010 θα πρέπει να εισπράττεται το αστρονομικό ποσό των 5,7 δισ. ευρώ. Και όλα αυτά τη στιγμή που οι εισπράξεις από τον ΦΠΑ κινούνται σε οριακά επίπεδα (αύξηση 1,6% σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό διάστημα), παρά τις αυξήσεις των συντελεστών η κατανάλωση μειώνεται με γοργούς ρυθμούς, ενώ η φοροδιαφυγή κινείται στα ίδια επίπεδα με τα προηγούμενα χρόνια.

Η οριακή αύξηση των εισπράξεων του ΦΠΑ κατά 1,6% σε σχέση με το 2009 είναι ενδεικτική της ζοφερής κατάστασης που διέρχεται η ελληνική οικονομία, αλλά και της αναποτελεσματικότητας εφαρμογής μέτρων όπως η αύξηση των συντελεστών ΦΠΑ από το 19% στο 23%, η οποία δεν συνοδεύτηκε από αναπτυξιακά μέτρα για την τόνωση της ζήτησης. Σημειώνεται ότι το 2008 στα ταμεία του κράτους είχαν εισέλθει από τον ΦΠΑ (στο διάστημα Ιανουαρίου-Αυγούστου) ποσό ύψους 12,5 δισ. ευρώ, ενώ στο οκτάμηνο του 2010 το ποσό αυτό ανέρχεται στα 11,5 δισ. ευρώ. Παράλληλα οι μεγάλες αυξήσεις στη φορολογία των νομικών προσώπων σε συνδυασμό με τη μείωση της κατανάλωσης είχε ως αποτέλεσμα χιλιάδες επιχειρήσεις να παρουσιάζουν ζημίες, οι οποίες είχαν αντίκτυπο στον προϋπολογισμό. Τα έσοδα από τον Φόρο Εισοδήματος νομικών και φυσικών προσώπων θα είναι μειωμένα κατά 1,86 δισ. ευρώ, ενώ μακριά από τον στόχο είναι και οι εισπράξεις από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης στα καπνικά.

Ειδικότερα, τα καθαρά έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού αυξήθηκαν κατά 3,3%, σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους, έναντι ετήσιου στόχου για αύξηση κατά 13,7%.

Αντίθετα με την πορεία των δημοσίων εσόδων οι δαπάνες μειώθηκαν κατά 7,7%, έναντι στόχου για μείωση κατά 5,5%. Ειδικότερα οι πρωτογενείς δαπάνες είναι μειωμένες κατά 12,0%, έναντι ετήσιου στόχου μείωσης κατά 5,8%, ενώ οι δαπάνες για τόκους αυξήθηκαν κατά 6,6% έναντι ετήσιας πρόβλεψης για αύξηση κατά 5,6%.

Σύμφωνα με τα προσωρινά διαθέσιμα στοιχεία που δημοσιοποίησε χθες το υπουργείο Οικονομικών για το οκτάμηνο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2010, σε δημοσιονομική βάση, το έλλειμμα διαμορφώθηκε στα 14.493 εκατ. ευρώ από 21.382 εκατ. ευρώ στο αντίστοιχο διάστημα του 2009 και περιορίστηκε κατά 32,2% έναντι ετήσιου στόχου μείωσης κατά 39,5% που προβλέπεται στο πρόγραμμα οικονομικής πολιτικής.

Οι δαπάνες του ΠΔΕ είναι περιορισμένες κατά 32,8% και τα έσοδά του κατά 1,9% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2009.

Η κυβέρνηση αναγνωρίζει πλέον ότι οι επιχειρήσεις χρειάζονται στήριξη και αναπτυξιακά μέτρα που θα οδηγήσουν γενικότερα την οικονομία στην ταχύτερη έξοδο από το τούνελ της ύφεσης.

Φοροκίνητρα

Σύμφωνα με πληροφορίες η κυβέρνηση σχεδιάζει τη χορήγηση φοροαπαλλαγών για τις πολύ μεγάλες επενδύσεις που θα γίνονται στην Ελλάδα. Σε κάθε περίπτωση θα εξεταστεί οι φοροαπαλλαγές να μην συνδεθούν με αφορολόγητα αποθεματικά, προκειμένου να αποφευχθούν τα προβλήματα που είχαν δημιουργηθεί επί υπουργίας Νίκου Χριστοδουλάκη (θεωρήθηκαν κρατικές ενισχύσεις και ζητήθηκε η ανάκτηση των ποσών από την Ε.Ε.). Επίσης, εξετάζεται η μείωση των συντελεστών φορολόγησης των Α.Ε. από το 24% που είναι σήμερα στο 20% από την 1/1/2011 με στόχο τη στήριξη της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων, αλλά και προκειμένου να ανακοπεί το κύμα φυγής εταιρειών σε χώρες με χαμηλότερους φορολογικούς συντελεστές.

Ταυτόχρονα το οικονομικό επιτελείο προτίθεται να βοηθήσει τις επιχειρήσεις εκείνες που αδυνατούν αν είναι συνεπείς στις φορολογικές τους υποχρεώσεις. Σύμφωνα με πληροφορίες στις προθέσεις του Γ. Παπακωνσταντίνου είναι η επαναφορά παλαιότερης ρύθμισης, σύμφωνα με την οποία όσοι δεν έχουν υποβάλει τις δηλώσεις ΦΠΑ και Φόρου Μισθωτών Υπηρεσιών και κατ' επέκταση τους αναλογούντες φόρους να το πράξουν και να καταβάλουν σε 12 δόσεις τις οφειλές τους, γλιτώνοντας τις ποινικές ευθύνες.

Πέραν των ανωτέρω ρυθμίσεων το οικονομικό επιτελείο εξετάζει νέα ρύθμιση για το κλείσιμο των εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων, η οποία θα αφορά τις χρήσεις της πενταετίας 2000-2004. Εφόσον προκριθεί αυτή η λύση η Γενική Γραμματεία Πληροφορικών Συστημάτων θα αποστείλει σε περίπου 300.000 φορολογούμενους που εκτιμάται ότι έχουν εκκρεμείς φορολογικές υποθέσεις την πενταετία 2000-2004 το σχετικό σημείωμα. Επίσης, η κυβέρνηση σχεδιάζει νέα ρύθμιση για τις ληξιπρόθεσμες οφειλές, με την οποία θα δίνονται γενναίες εκπτώσεις στους οφειλέτες του Δημοσίου που θα εξοφλήσουν τα ληξιπρόθεσμα χρέη τους προς τις ΔΟΥ ή τα Τελωνεία εφάπαξ ή ένα σημαντικό τμήμα της αρχικής οφειλής.

Αναμένονται νέες περικοπές από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων – Τη Δευτέρα οι ελεγκτές της τρόικας στην Αθήνα για την κατάρτιση του νέου προϋπολογισμού

Τα έσοδα ΦΠΑ παρουσιάζουν ανάκαμψη

Το αποτέλεσμα δεν είναι ακόμη ικανοποιητικό, αν και πρέπει να συνυπολογιστεί και η ονομαστική μείωση της κατανάλωσης κατά 1% και των επενδύσεων κατά 16,6%

1,6%
αύξηση παρουσιάζουν οι εισπράξεις, από μείωση 9,1% τον Ιανουάριο

3,1%
μέση μηνιαία αύξηση παρουσιάζουν τα έσοδα από ΦΠΑ το οκτάμηνο του 2010 (και αυτό παρά την πτώση του Ιανουαρίου), από μέση μηνιαία μείωση 9,6% το δεύτερο εξάμηνο του 2009

4,2%
έχουν αυξηθεί τα έσοδα ΦΠΑ που έχουν παραχθεί μέσα στο έτος (εισπράξεις μετά τον Ιανουάριο)

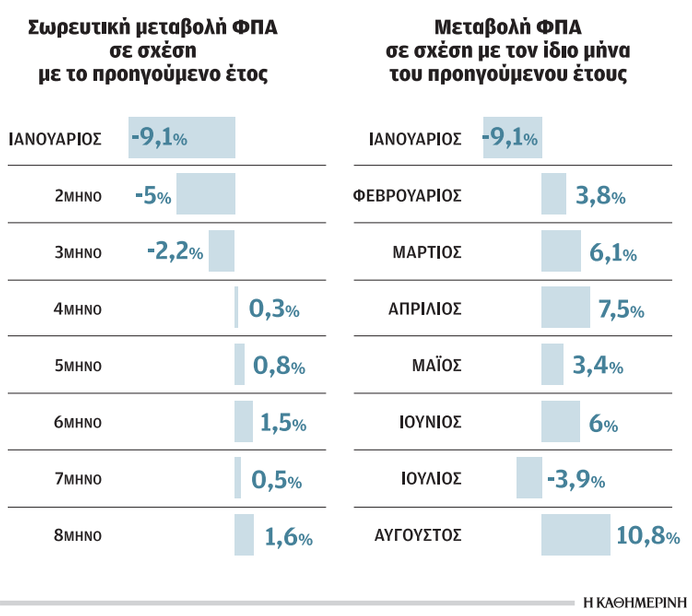

Δημοπρασία εντόκων

ΕΡΑ

Ο διευθύνων σύμβουλος του ΟΔΔΗΧ Πέτρος Χριστοδούλου έχει αναλάβει το δύσκολο έργο της έκδοσης των γραμματίων.

Με την προοπτική να αντλήσει έως και 1,44 δισ. ευρώ την επόμενη εβδομάδα, ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ) ανακοίνωσε χθες ότι θα εκδώσει την ερχόμενη Τρίτη, 14 Σεπτεμβρίου, έντοκα γραμμάτια εξάμηνης διάρκειας.

Το ποσό που ζητάει το Δημόσιο από τις αγορές είναι 900 εκατ. ευρώ. Ωστόσο, μαζί με τις μη ανταγωνιστικές προσφορές που μπορεί να γίνουν αποδεκτές την ίδια μέρα και την Πέμπτη, 16 Σεπτεμβρίου, το συνολικό ποσό μπορεί να ξεπεράσει το 1,4 δισ. ευρώ. Η δημοπρασία αυτή είναι η πρώτη που κάνει ο ΟΔΔΗΧ μετά την αλλαγή προγράμματος δανεισμού. Πλέον, το Δημόσιο θα βγαίνει στις αγορές με γραμμάτια δύο φορές κάθε μήνα, όταν μέχρι σήμερα ο ΟΔΔΗΧ εξέδιδε γραμμάτια κάθε τρεις μήνες.

Πρόβλεψη για το επιτόκιο με το οποίο θα δανειστεί η Ελλάδα την ερχόμενη Τρίτη, είναι δύσκολο να γίνει. Ομως, αναλυτές της αγοράς εκτιμούν ότι το επιτόκιο μπορεί να διαμορφωθεί μεταξύ του 4% και του 4,6%. Να σημειωθεί ότι στην αμέσως προηγούμενη αντίστοιχη δημοπρασία 6μηνων γραμματίων, το επιτόκιο είχε ανέλθει στο 4,65%.

Η επόμενη κίνηση στο πρόγραμμα δανεισμού, θα πραγματοποιηθεί τη μεθεπόμενη εβδομάδα. Την Τρίτη, 21 Σεπτεμβρίου, ο ΟΔΔΗΧ αναμένεται να δημοπρατήσει έντοκα γραμμάτια 3μηνης διάρκειας, με το ακριβές ποσό να μην είναι γνωστό. Πάντως, αναμένεται ότι το Δημόσιο θα ζητήσει λιγότερα από ό,τι αυτήν την εβδομάδα.

Εν τω μεταξύ, με δηλώσεις του ο κ. Μπ. Σμάγκι, μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), ανέφερε ότι αν η Ελλάδα αφήσει το ευρώ και επιστρέψει στη δραχμή, όπως κάποιοι υποστηρίζουν ότι πρέπει να γίνει, τότε θα οδηγηθεί σε χρεοκοπία. Ωστόσο, χαρακτήρισε το σενάριο αυτό ως υποθετικό και συμπλήρωσε πως «αυτό που δεν καταλαβαίνουν οι αναλυτές -ή καλύτερα οι καταστροφολόγοι- είναι ότι το πρόβλημα χρέους είναι και το μεγαλύτερο κίνητρο που έχει η Ελλάδα για να παραμείνει στη Ζώνη του Ευρώ».

Τα πρώτα ειδοποιητήρια για το ΕΤΑΚ και την έκτακτη εισφορά

Σε στενό κλοιό βρίσκονται οι ιδιοκτήτες ακινήτων, με την εφορία να αποστέλλει ειδοποιητήρια καταβολής του Ενιαίου Τέλους Ακινήτων για το 2009, καθώς και για την έκτακτη εισφορά σε όσους έχουν ακίνητα άνω των 400.000 ευρώ, ενώ αμέσως μετά θα ακολουθήσει ένα ακόμα σημείωμα με το οποίο θα κληθούν να καταβάλουν τον Φόρο Ακίνητης Περιουσίας (ΦΑΠ) για το 2010.

Η κυβέρνηση αντικατέστησε το Ενιαίο Τέλος Ακινήτων με τον Φόρο Ακίνητης Περιουσίας και επέβαλε έκτακτη εισφορά στη μεγάλη περιουσία

Ο συνολικός λογαριασμός για τους φορολογουμένους φτάνει τα 1,860 δισεκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων 180 εκατομμύρια ευρώ αφορούν την έκτακτη εισφορά, ένα δισεκατομμύριο το Ενιαίο Τέλος Ακινήτων του 2009 και 680 εκατομμύρια ευρώ τον νέο ΦΑΠ.

Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων έχει αρχίσει την αποστολή σημειωμάτων για την καταβολή σε πρώτη φάση του Ενιαίου Τέλους Ακινήτων και της έκτακτης εισφοράς. Το Ενιαίο Τέλος Ακινήτων πληρώνεται για τελευταία φορά φέτος, αφού πρόσφατα η κυβέρνηση αντικατέστησε το Ενιαίο Τέλος Ακινήτων με τον Φόρο Ακίνητης Περιουσίας. Παράλληλα όμως επέβαλε και την έκτακτη εισφορά σε ιδιοκτήτες με ακίνητη περιουσία αντικειμενικής αξίας πάνω από 400.000 ευρώ.

Αφορολόγητο

Το Ενιαίο Τέλος Ακινήτων για το 2009 υπολογίζεται με συντελεστή 0,1% και με αφορολόγητο 100.000 ευρώ για τον άγαμο και 200.000 ευρώ για τον έγγαμο, που προσαυξάνεται κατά 30.000 ευρώ για όσους έχουν από τρία παιδιά και πάνω. Τα ειδοποιητήρια συνοδεύονται και από την έκτακτη εισφορά η οποία αφορά περισσότερους από 70.000 ιδιοκτήτες ακινήτων. Οπως ορίζει ο σχετικός νόμος, «η έκτακτη εισφορά βεβαιώνεται και καταβάλλεται μαζί με το Ενιαίο Τέλος Ακινήτων φυσικών προσώπων του έτους 2009». Η έκτακτη εισφορά επιβάλλεται σε φυσικά πρόσωπα με ακίνητη περιουσία αντικειμενικής αξίας πάνω από 400.000 ευρώ ανά φυσικό πρόσωπο και όχι σε οικογενειακό επίπεδο.

Αν, για παράδειγμα, ένας εκ των συζύγων έχει ακίνητη περιουσία 350.000 ευρώ και ο άλλος 250.000 ευρώ, κανένας εκ των δύο δεν θα πληρώσει εισφορά. Καμία επίπτωση στην έκτακτη εισφορά δεν έχει ο αριθμός των παιδιών. Για την έκτακτη εισφορά, το «αφορολόγητο» φτάνει στις 400.000 ευρώ και από το όριο αυτό και πάνω επιβάλλεται φόρος με συντελεστές από 0,1% έως και 0,9%.

Συντελεστές

Μόλις ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία, το υπουργείο Οικονομικών θα αποστείλει το «ραβασάκι» για την καταβολή του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας ο οποίος επιβάλλεται με συντελεστές από 0,1% έως και 1% κλιμακωτά, με αφορολόγητο όριο τις 400.000 ευρώ. Ειδικά για την τριετία 2010-2012, καθιερώθηκε και συντελεστής 2% για ακίνητη περιουσία άνω των 5 εκατομμυρίων ευρώ.

Πέραν των φόρων στα ακίνητα, οι φορολογούμενοι θα κληθούν να καταβάλουν και έκτακτη εισφορά στο εισόδημα: Τον «λογαριασμό» για την καταβολή της έκτακτης εισφοράς θα αρχίσουν να λαμβάνουν οι φορολογούμενοι που το 2009 είχαν εισοδήματα 100.000 ευρώ και άνω.

Σημειώνεται ότι η έκτακτη εισφορά επιβάλλεται με συντελεστή 1% επί του καθαρού ατομικού εισοδήματος όταν αυτό υπερβαίνει τις 100.000 ευρώ.

Κλίμακα έκτακτης εισφοράς στα ακίνητα

Για αντικειμενική αξία άνω των 400.000 ευρώ

Αντικειμενική αξία σε ευρώ	Ποσοστό έκτακτης εισφοράς, %
400.000 - 600.000	0,1
600.000 - 800.000	0,2
800.000 - 1.000.000	0,3
1.000.000 - 1.300.000	0,4
1.300.000 - 1.600.000	0,5
1.600.000 - 2.000.000	0,6
2.000.000 - 2.500.000	0,7
2.500.000 - 3.000.000	0,8
3.000.000 και άνω	0,9

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

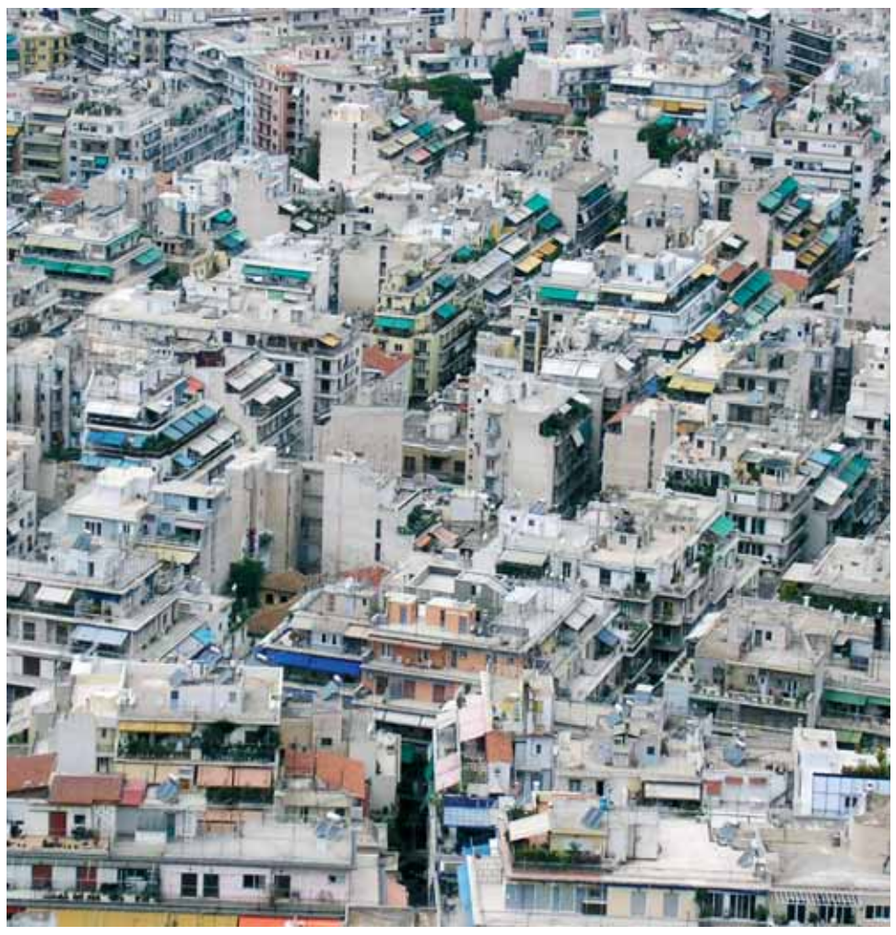

Ο συνολικός λογαριασμός για τους φορολογουμένους στην Ελλάδα φτάνει τα 1,860 δισεκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων 180 εκατομμύρια ευρώ

Τριτοκοσμική η ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας

Υποχώρησε στην 83η θέση μεταξύ 139 χωρών, από την 71η πέρυσι, κάτω από το Καζαχστάν και τη Ρουάντα – Τελευταία στην Ευρώπη

Του **ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ**

Βουτιά 12 θέσεων μέσα σε ένα χρόνο κατέγραψε η Ελλάδα με βάση τους δείκτες ανταγωνιστικότητας, όπως αυτοί μετρούνται από το World Economic Forum (WEF). Χθες ανακοινώθηκε ότι η Ελλάδα κατατάσσεται στην 83η θέση μεταξύ 139 χωρών που εξετάστηκαν από το WEF για την περίοδο 2010-2011, όταν στο διάστημα 2009-2010 ήταν στην 71η θέση.

Ταυτόχρονα, σύμφωνα με την έκθεση, η Ελλάδα αντιμετωπίζει μια σειρά προβλημάτων τα οποία οδηγούν στην υποχώρηση της ανταγωνιστικότητάς της. Αυτά αφορούν στη διαφθορά, στην ελλιπή εμπιστοσύνη στους πολιτικούς, στα «ρουσφέτια», στην κατασπατάληση του δημόσιου χρήματος, στην κακή ποιότητα του εκπαιδευτικού συστήματος, στις ανελαστικές εργασιακές σχέσεις, στον μεγάλο αριθμό διαδικασιών για την έναρξη μιας επιχείρησης, στη μη επένδυση στην έρευνα και ανάπτυξη (R&D) κ.ά.

Η πτώση αυτή έρχεται ως αποτέλεσμα της ανοδικής αναθεώρησης του ελλείμματος στα επίπεδα του 13,6% του ΑΕΠ, αλλά και της κρίσης χρέους που διανύει η χώρα. Μάλιστα, το ελληνικό έλλειμμα είναι το δεύτερο μεγαλύτερο στο σύνολο των 139 χωρών, με το πρώτο να είναι αυτό της Ισλανδίας, που βρίσκεται στην 31η θέση βάσει των δεικτών ανταγωνιστικότητας.

Ετσι, η ελληνική οικονομία είναι λιγότερο ανταγωνιστική από αυτές της Μαλαισίας (26η θέση), της Ταϊλάνδης (38η θέση), της Τουρκίας (61η θέση), της Μποτσουάνα (76η θέση), της Γουατεμάλας (78η θέση) και της Ρουάντα (80ή θέση), ενώ είναι η τελευταία μεταξύ των 27 χωρών-μελών της Ευρώπης.

Οι αρνητικές επιδόσεις της Ελλάδας μεταξύ 139 χωρών

	ΘΕΣΗ
Εμπιστοσύνη στους πολιτικούς	93
Παράνομες πληρωμές και δωροδοκίες	89
Προνομιακές σχέσεις με κυβερνητικά στελέχη	105
Κατασπατάληση δημοσίου χρήματος	128
Επίπεδο προστασίας επενδυτών	123
Δημοσιονομικό έλλειμμα	138
Δημόσιο χρέος	133
Υγεία και πρωτοβάθμια εκπαίδευση	40
Ποιότητα εκπαιδευτικού συστήματος	118
Επίπεδο κατάρτισης προσωπικού	105

	ΘΕΣΗ
Αριθμός διαδικασιών για την έναρξη επιχείρησης	128
Κόστος αγροτικής πολιτικής	131
Ευελιξία μισθών	133
Σχέση συνεργασίας εργοδότη-εργαζόμενου	127
Πρακτικές πρόσληψης και απόλυσης	126
Σύνδεση μισθού και παραγωγικότητας	118
Ανάπτυξη χρηματοπιστωτικού τομέα	93
Εξοδα επιχειρήσεων σε έρευνα και ανάπτυξη	126
Συνεργασία Πανεπιστημίων - Επιχειρήσεων για έρευνα και ανάπτυξη	112

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η Ελλάδα καταλαμβάνει την 128η θέση σε ό,τι αφορά την κατασπατάληση του δημόσιου χρήματος

Σχολιάζοντας τα αποτελέσματα της έκθεσης, ο αρμόδιος κοινοτικός επίτροπος για θέματα Ανταγωνισμού, κ. Χοακίν Αλμούνια, αναφέρθηκε ειδικά στην Ελλάδα. Ο ίδιος απέδωσε τη «μελαγχολική απόδοση» της ελληνικής οικονομίας στη «σοβαρή επιδείνωση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος», αλλά και στους «ιδιαιτέρως φτωχούς οργανισμούς και στη χαμηλή αποτελεσματικότητα της αγοράς».

Αξίζει να σημειωθεί ότι το WEF στην έκθεσή του υποστηρίζει πως σε ιδιαίτερες περιπτώσεις, όπως αυτή που διανύει η Ελλάδα, η δημοσιονομική προσαρμογή θα πρέπει να συνδυαστεί με την προώθηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στο άμεσο μέλλον, έτσι ώστε να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα. Σε διαφορετική περίπτωση, δεν θα μπορέσει να ανακάμψει γρήγορα η οικονομία.

Εκτός από τη γενικότερη αρνητική εικόνα της Ελλάδας σε ό,τι αφορά την κατάταξή της, το WEF καταγράφει και τη θέση του συνόλου των 139 χωρών σε διάφορους επιμέρους δείκτες. Η Ελλάδα βρίσκεται στις τελευταίες θέσεις σε αρκετούς από αυτούς τους δείκτες, γεγονός το οποίο αναδεικνύει ότι τα επίπεδα ανταγωνιστικότητας δεν εξαρτώνται μόνον από τη συγκράτηση των τιμών στην αγορά και τις μειώσεις στους μισθούς. Σε μεγάλο βαθμό, εξαρτώνται και από την ποιότητα των θεσμών ενός κράτους, αλλά και την κατάσταση της κοινωνίας (υγεία, παιδεία κ.λπ.).

Ενδεικτικό είναι ότι η Ελλάδα καταλαμβάνει την 128η θέση από το σύνολο των 139 χωρών σε ό,τι αφορά την κατασπατάληση του δημόσιου χρήματος. Στην 105η θέση βρίσκεται στον δείκτη που μετράει τις προνομιακές σχέσεις με κυβερνητικά στελέχη (τα γνωστά ρουσφέτια), την 93η σε ό,τι αφορά την εμπιστοσύνη στους πολιτικούς, την 89η θέση στις δωροδοκίες (φακελάκια) και την 123η θέση αναφορικά με την προστασία που έχουν οι επενδυτές.

Στον δείκτη υγείας και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης η Ελλάδα βρίσκεται στην 40ή θέση. Ωστόσο, σε ό,τι έχει να κάνει με την ποιότητα του εκπαιδευτικού συστήματος για την ανώτατη εκπαίδευση, καταλαμβάνει την 118η θέση.

Σχεδόν στο τέλος του σχετικού πίνακα βρίσκεται η Ελλάδα σχετικά με τον αριθμό των διαδικασιών για την έναρξη μιας επιχείρησης. Καταλαμβάνει την 128η θέση και καθιστά απαραίτητη όσο ποτέ την άμεση προώθηση του νομοσχεδίου για την απλοποίηση των διαδικασιών ίδρυσης μιας επιχείρησης, που έχει υποσχεθεί η κυβέρνηση.

Ερωτώμενοι οι επιχειρηματίες για το ποια είναι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στις δραστηριότητές τους στην Ελλάδα, πρώτο και με διαφορά είναι η γραφειοκρατία, που συγκέντρωσε το 27,2% των απαντήσεων. Το 14% ανέφερε ως σημαντικότερο πρόβλημα τη διαφθορά, το 11,5% την πολιτική αστάθεια, το 11,1% το φορολογικό καθεστώς, το 9,9% την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, το 3,9% την ανεπαρκή παροχή υποδομών, το 3,7% το ύψος των φορολογικών συντελεστών και το 2,3% την «κακή» συμπεριφορά του εργατικού δυναμικού.

Κατάταξη χωρών

Βάσει της ανταγωνιστικότητάς τους σε σύνολο 139 χωρών

A 2010 - 2011 B 2009 - 2010

	A	B
Ελβετία	1	1
Σουηδία	2	4
Σιγκαπούρη	3	3
ΗΠΑ	4	2
Γερμανία	5	7
Ιαπωνία	6	8
Φινλανδία	7	6
Ολλανδία	8	10
Δανία	9	5
Καναδάς	10	9
Μαλαισία	26	24
Κίνα	27	29
Τυνησία	32	40
Ταϊλάνδη	38	36
Ισπανία	42	33

	A	B
Μπαρμπέιντος	43	44
Αγ. Μαυρίκιος	55	57
Τουρκία	61	61
Καζαχστάν	72	67
Ναμίμπια	74	74
Μποτσουάνα	76	66
Γουατεμάλα	78	80
Ρουάντα	80	-
ΕΛΛΑΔΑ	**83**	**71**
Αργεντινή	87	85
Γκάνα	114	114
Ουγκάντα	118	108
Πακιστάν	123	101
Ζιμπάμπουε	136	132
Τσαντ	139	131

ΠΗΓΗ: World Economic Forum

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Παράνομος τζόγος στην Ελλάδα

Ανω των 4 δισ. ευρώ εκτιμάται ο ετήσιος τζίρος των στοιχημάτων που παίζονται στο Διαδίκτυο και «φρουτάκια» στην εγχώρια αγορά τυχερών παιχνιδιών.

ΤΖΙΡΟΣ	δισ. ευρώ
Διαδικτυακό στοίχημα	2,0
Διαδικτυακό καζίνο	1,5-2,0
Φρουτάκια	0,8

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΣ ΤΖΙΡΟΣ	
Ιστότοποι στοιχηματισμού	250
Ιστότοποι στοιχηματισμού στα ελληνικά	60

ΦΡΟΥΤΑΚΙΑ	σε χιλιάδες
Ηλεκτρονικές μηχανές (Ηλεκτρονικά παιχνίδια που αποφέρουν κέρδη στον χρήστη)	10-20
Υπολογιστές με τυχερά παιχνίδια	100-150

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Αντιδρούν τα καζίνο στο κυβερνητικό σχέδιο απελευθέρωσης των τυχερών παιχνιδιών

Κατά της επιχειρούμενης απελευθέρωσης της ελληνικής αγοράς τυχερών παιχνιδιών τάσσονται οι επιχειρήσεις Καζίνο της χώρας. Το κείμενο που κατέθεσαν στην ηλεκτρονική διαβούλευση, συνιστά «κατηγορώ», τόσο για την σημερινή ηγεσία του υπουργείου Οικονομίας, όσο και τις προηγούμενες από το 2002 και μετά κυβερνήσεις, σχετικά με «έργα και ημέρες» τους στον τομέα των τυχερών παιγνίων.

Σε ό,τι αφορά το τελευταίο σχέδιο νομοθετικής πρωτοβουλίας του υπουργού κ. Γ. Παπακωνσταντίνου, σύμφωνα με τις επιχειρήσεις Καζίνο, συνιστά άλλη μια «κατακερματισμένη», «αποσπασματική», «ελλιπής», «πρόχειρη» και «αμφιλεγόμενης συμβατότητας με το κοινοτικό δίκαιο» ρύθμιση της ελληνικής αγοράς τυχερών παιχνιδιών.

Εσοδα, μονοπώλιο

Οι λόγοι ανάληψης μάλιστα της συγκεκριμένης νομοθετικής πρωτοβουλίας έχει αποκλειστικά στόχο τα έσοδα του Δημοσίου, έτσι όπως περιγράφονται στο μνημόνιο της χώρας με την τρόικα. Οι επιχειρήσεις Καζίνο μάλιστα κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου σε ό,τι αφορά το ελληνικό μονοπώλιο στα τυχερά παιχνίδια, εφόσον αυτή η πρωτοβουλία υιοθετηθεί από την πολιτεία. «Με το προτεινόμενο πλαίσιο νομοθετικής πρωτοβουλίας, το Υπουργείο Οικονομικών πρακτικά αφίσταται (για πρώτη φορά και με προφανή σοβαρότατο κίνδυνο για τα συμφέροντα της ελληνικής πολιτείας) των παγίων θέσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας, τόσο ενώπιον των εθνικών Δικαστηρίων, όσο και ενώπιον των οργάνων και των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Ενωσης, προβαλλόμενων προς υπεράσπιση του εθνικού μονοπωλίου στα τυχερά παιχνίδια», αναφέρει το σχετικό κείμενο.

«Κατακερματισμένη», «αποσπασματική», «ελλιπής», «πρόχειρη» η ρύθμιση που προωθείται, εκτιμούν τα καζίνο

Οι επιχειρήσεις Καζίνο αποδίδουν τη σχετική νομοθετική πρωτοβουλία, στην αδυναμία της συντεταγμένης πολιτείας να ασκήσει (έστω και στοιχειώδη) ρύθμιση, εποπτεία και έλεγχο των παρεχόμενων, σύμφωνα τουλάχιστον με την κείμενη νομοθεσία, είτε υπό καθεστώς μονοπωλίου τυχερά παιχνίδια (ΟΠΑΠ, ΟΔΙΕ), είτε από περιορισμένο αριθμό νόμιμων παρόχων (Καζίνο). Αποτέλεσμα αυτής της αδυναμίας είναι η γιγάντωση του παράνομου τζόγου, είτε μέσω του Διαδικτύου είτε μέσω παράνομων λεσχών ή μέσω αιθουσών ηλεκτρομηχανικών συσκευών. «Η προκλητική ανοχή που η συντεταγμένη πολιτεία επιδεικνύει διαχρονικά στον παράνομο επίγειο (φυσικό) και διαδικτυακώς διεξαγόμενο στοιχηματισμό, δεν είναι δυνατόν να αποτελούν την αιτιολογική βάση για την τροποποίηση του ισχύοντος νομικού πλαισίου προς την κατεύθυνση του ανοίγματος (απελευθέρωσης) της αγοράς των παιχνιδιών (και, ειδικά, της αγοράς των τυχερών παιχνιδιών) και την επέκταση σε νέα μέσα και τρόπους διεξαγωγής τους», αναφέρει το σχετικό κείμενο.

Η Νορβηγία κάνει επενδυτική στροφή προς τα ελληνικά ομόλογα

Ανάσα στην ελληνική αγορά ομολόγων και ψήφο εμπιστοσύνης στην κυβέρνηση και το οικονομικό πρόγραμμα που εφαρμόζεται έδωσε η Νορβηγία. Η Ελλάδα βρήκε έναν απροσδόκητο σύμμαχο στο κρατικό συνταξιοδοτικό Ταμείο Global της Νορβηγίας (με ενεργητικό 450 δισ. δολάρια), το οποίο ανακοίνωσε ότι αγοράζει ελληνικά ομόλογα, καθώς θεωρεί ότι η Ελλάδα δεν θα χρεοκοπήσει.

Τη στρατηγική αυτή υποστήριξε και ο υπουργός Οικονομικών της Νορβηγίας Σ. Γιόνσεν, σημειώνοντας πως «πολλοί μπορούν να πουν ότι επενδύουμε επ' άπειρον». Ετσι, η διαφορά απόδοσης (spread) του ελληνικού διετούς ομολόγου έναντι του αντίστοιχου γερμανικού, υποχώρησε κατά 67 μονάδες βάσης σε σχέση με προχθές, ενώ πτωτικά κινήθηκαν και τα spread στις υπόλοιπες διάρκειες. Παράλληλα, ήταν η πρώτη μέρα που στην ελληνική ηλεκτρονική αγορά τίτλων, οι αγορές ήταν περισσότερες από τις πωλήσεις.

Εύσημα από Fitch

Την ίδια ώρα, ο διεθνής οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Fitch, ανέφερε σε έκθεσή του ότι η Ελλάδα και η Ισπανία έχουν κάνει εντυπωσιακή αρχή στην υλοποίηση των μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής. Ωστόσο, σημειώνει ότι «η δημοσιονομική εξυγίανση σε Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία και Ιρλανδία παραμένει περιορισμένη». Σε κάθε περίπτωση, εντός του Οκτωβρίου εκπρόσωποι της Fitch θα βρεθούν στην Αθήνα για να ελέγξουν την πορεία της ελληνικής οικονομίας.

Το κρατικό ταμείο Global αγοράζει ελληνικά ομόλογα, καθώς θεωρεί ότι η χώρα μας δεν θα χρεοκοπήσει

Από την πλευρά του, ο υπουργός Οικονομικών κ. Γ. Παπακωνσταντίνου, σε συνέντευξή του στο πρακτορείο Bloomberg δήλωσε ότι «τα ελληνικά ομόλογα δεν είναι πλέον κάτι που οι αγορές πρέπει να φοβούνται» και ότι τώρα μετατρέπονται σε «ευκαιρία» για τους επενδυτές. Αποψη, που φαίνεται ότι έχει ήδη υιοθετήσει η Νορβηγία. Παράλληλα, ο υπουργός υποστήριξε πως «έχουμε την πεποίθηση ότι, με δεδομένο το πού βρισκόμαστε σήμερα, δεν θα έχουμε πρόβλημα στο να πετύχουμε τους στόχους μας».

Στις εγκαταστάσεις του Bloomberg, ξεκίνησε και το πέμπτο κατά σειρά road show του Χρηματιστηρίου Αθηνών στο Λονδίνο. Ωστόσο, οι ξένοι επενδυτές έδειχναν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για την πορεία της ελληνικής οικονομίας, παρά για τις ελληνικές επιχειρήσεις εκπρόσωποι των οποίων βρέθηκαν στο Λονδίνο. Οπως δήλωσε αποκλειστικά στην «Κ», ο διευθύνων σύμβουλος της Coca Cola, κ. Δ. Κωνσταντίνου, οι ξένοι επενδυτικοί οίκου μας ρωτούσαν περισσότερο για την πορεία της ελληνικής οικονομίας και λιγότερο για την Coca Cola, μια εταιρεία που σήμερα δραστηριοποιείται σε 26 χώρες.

Η εξέλιξη αυτή ήταν αναμενόμενη και για τον λόγο αυτό στο road show συμμετείχαν ο πρόεδρος του Σώματος Οικονομικών Εμπειρογνωμόνων κ. Γ. Ζανιάς, ο ειδικός γραμματέας Αποκρατικοποιήσεων κ. Γ. Χριστοδουλάκης και ο επικεφαλής του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ) κ. Π. Χριστοδούλου.

Ο τελευταίος, δήλωσε ότι τα ελληνικά ομόλογα αποτελούν καλή ευκαιρία για τους επενδυτές, καθώς προσφέρουν υψηλές αποδόσεις και υπενθύμισε ότι την ερχόμενη Τρίτη ο ΟΔΔΗΧ θα εκδώσει έντοκα γραμμάτια εξάμηνης διάρκειας. Μάλιστα, ο υπουργός αναφερόμενος στο ότι δεν θα εκδοθούν ετήσια γραμμάτια, δήλωσε ότι «δεν υπάρχει ανάγκη να βγούμε με πιο μακροπρόθεσμους τίτλους, αφού δεν είμαστε ευχαριστημένοι με τα επιτόκια που προσφέρει η αγορά». Το ποσό από την ερχόμενη δημοπρασία εκτιμάται ότι θα είναι μεταξύ 1-1,5 δισ. ευρώ.

EPA

Ο διεθνής οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Fitch, ανέφερε σε έκθεσή του ότι η Ελλάδα και η Ισπανία έχουν κάνει εντυπωσιακή αρχή στην υλοποίηση των μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής.

Παράλληλα, ο κ. Χριστοδούλου υποστήριξε πως η «Ελλάδα θα τιμήσει όλες τις συμφωνίες που έχει συνάψει» και απέκλεισε το ενδεχόμενο αναδιάρθρωσης του ελληνικού χρέους.

Η JP Morgan

Πάντως, από την πλευρά της η JP Morgan ανέφερε ότι η Ελλάδα ενδεχομένως να χρειαστεί να παρατείνει τη διάρκεια του πακέτου διάσωσης των 110 δισ. ευρώ από τις χώρες της Ευρωζώνης και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) για τρία έως έξι χρόνια προκειμένου να αποφύγει αθέτηση πληρωμών.

Η Ελλάδα βρίσκεται σε καλή τροχιά όσον αφορά τη μείωση των ελλειμμάτων της, σημείωσε ο κ. Ζανιάς και συμπλήρωσε ότι το πρόγραμμα στήριξης από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) βοήθησε περισσότερο τους Ελληνες να κατανοήσουν τις ανάγκες για τις προσαρμογές και τις μεταρρυθμίσεις.

Εγκριση β΄ δόσης με αστερίσκους

Ο στασιμοπληθωρισμός, η αναποτελεσματικότητα στην αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και οι γκρίζες ζώνες των δαπανών του ευρύτερου δημόσιου τομέα προβληματίζουν έντονα το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, το οποίο ενέκρινε την περασμένη Παρασκευή τη δεύτερη δόση του δανείου προς την Ελλάδα.

Στην εισήγησή τους προς το διοικητικό συμβούλιο του ΔΝΤ, ο κ. Πολ Τόμσεν και οι συνεργάτες του σημειώνουν ότι η υλοποίηση του Μνημονίου ξεκίνησε δυνατά και η δημοσιονομική εξυγίανση έχει δρομολογηθεί. Ωστόσο, τονίζουν ότι υπάρχουν ακόμη σημεία πίεσης:

1. Η φορολογική μεταρρύθμιση υλοποιείται, αλλά ακόμη η φοροδιαφυγή παραμένει υψηλή, γεγονός που αντανακλάται και στην υστέρηση των εσόδων.

2. Ο έλεγχος των δαπανών των ΔΕΚΟ και του ευρύτερου δημόσιου τομέα δεν είναι επαρκής. Σύμφωνα με πληροφορίες, το υπουργείο Οικονομικών δεν είχε πλήρη στοιχεία για τα οικονομικά των ΝΠΔΔ, των ΟΤΑ, των ασφαλιστικών Ταμείων και των ΔΕΚΟ κατά την αξιολόγηση του Αυγούστου και δεν είναι βέβαιο ότι θα έχει ούτε και τον ερχόμενο Οκτώβριο.

3. Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, ώστε να αντισταθμιστούν μερικώς οι επιπτώσεις από τα μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής είναι ένας άλλος παράγοντας προβληματισμού του ΔΝΤ. Οι εμπειρογνώμονες σημειώνουν ότι θα πρέπει να προχωρήσουν άμεσα οι διαρθρωτικές αλλαγές, η απελευθέρωση των αγορών, το άνοιγμα των κλειστών επαγγελμάτων και η άρση των εμποδίων στις δραστηριότητες του εμπορίου και του τουρισμού.

Σε ό, τι αφορά το τραπεζικό σύστημα σημειώνει ότι τα stress test έδειξαν πως βρίσκεται σε καλό σημείο, ωστόσο, επισημαίνει ότι τα προβλήματα ρευστότητας επιμένουν. Τέλος, το ΔΝΤ για μία ακόμη φορά υπογραμμίζει ότι είναι λυπηρό πως σε μια κρίσιμη στιγμή, η κυβέρνηση δεν βρίσκει στήριξη από τις άλλες πολιτικές δυνάμεις.

Νέα δεδομένα διαμορφώνει η Βασιλεία ΙΙΙ

Το ζητούμενο είναι ένα ασφαλέστερο τραπεζικό σύστημα, χωρίς όμως να ψαλιδιστούν οι αναπτυξιακές προοπτικές των οικονομιών

Της **ΖΩΡΖΕΤ ΖΟΛΩΤΑ**

Η τιμή της μετοχής της Deutsche Bank, της μεγαλύτερης τράπεζας στη Γερμανία, σημείωσε την Παρασκευή απώλειες άνω του 5% μετά την είδηση ότι σχεδιάζει να προχωρήσει σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου έως και 9 δισ. ευρώ προκειμένου να ικανοποιήσει τα νέα κριτήρια κεφαλαιακής επάρκειας. Οι αγορές προεξοφλούν ήδη σειρά αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου από τράπεζες, οι οποίες θα σπεύσουν να ζητήσουν πρόσθετα κεφάλαια από τις αγορές ενόψει ενός αυστηρότερου ρυθμιστικού πλαισίου. Το μείζον ερώτημα είναι η χρονική στιγμή και ο τρόπος εφαρμογής. Η Γερμανία προσπαθεί να κερδίσει όσο το δυνατόν μεγαλύτερη πίστωση χρόνου που να αγγίζει ακόμη και τη 10ετία, ενώ οι Αμερικανοί πιέζουν για μια προσαρμογή εντός 5ετίας. Από την πλευρά τους, οι τράπεζες απειλούν ότι εάν πιεστούν, δεν θα μπορούν να στηρίξουν την ανάπτυξη των οικονομιών με την παροχή πιστώσεων σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά.

Μία από τις αλλαγές που προβληματίζει τις αγορές είναι η αύξηση του δείκτη κεφαλαίων πρώτης διαβάθμισης (Tier 1)

Τα μέλη της Επιτροπής της Βασιλείας συνεδριάζουν αυτό το Σαββατοκύριακο για να λάβουν τις τελικές αποφάσεις πάνω στους νέους κανόνες που θα ορίζουν την κεφαλαιακή ισχύ των τραπεζών. Σε κάθε περίπτωση, η Βασιλεία ΙΙΙ θα είναι αυστηρότερη από τη Βασιλεία ΙΙ, η οποία θεωρείται ένας από τους βασικούς υπαίτιους που προκάλεσαν την τελευταία χρηματοπιστωτική κρίση, επιτρέποντας στις τράπεζες να ανοιχτούν επιπόλαια στον δανεισμό χωρίς τις απαραίτητες δικλίδες ασφαλείας. Ο επικεφαλής της Bundesbank, Αξελ Βέμπερ, δήλωσε αυτή την εβδομάδα ότι η Βασιλεία ΙΙΙ δεν θα αναχαιτίσει την αναπτυξιακή δυναμική των οικονομιών της Ευρωζώνης, διαβεβαιώνοντας τον κλάδο και τις αγορές ότι οι φόβοι αυτοί είναι υπερβολικοί. Η πτώση, όμως, της τιμής της μετοχής της Deutsche Bank στη συνεδρίαση της Παρασκευής υποδεικνύει την επιφυλακτικότητα των επενδυτών να στηρίξουν για μία ακόμη αφορά τον κλάδο, ιδιαίτερα όταν δεν γνωρίζουν με σαφήνεια τι κρύβεται πίσω από τους τραπεζικούς ισολογισμούς. Υστερα από διαγραφές και απώλειες 1,7 τρισ. δολαρίων στον παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό κλάδο, ένα μεγάλο ερώτημα αιωρείται πάνω από την έκθεση των ευρωπαϊκών τραπεζών στα ομόλογα των ασθενέστερων οικονομιών της Ευρωζώνης. Οι μεταρρυθμίσεις στον κλάδο συζητούνται τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Οι ΗΠΑ πέρασαν το καλοκαίρι νομοσχέδιο με τις βαθύτερες μεταρρυθμίσεις στη λειτουργία των τραπεζών και των εταιρειών της Γουόλ Στριτ, ενώ ανάλογες τομές προωθούνται από τους «27» της Ε.Ε.

Θα έχει τη δυνατότητα η Βασιλεία ΙΙΙ να αποτρέψει μια νέα χρηματοπιστωτική κρίση; Μία από τις αλλαγές που δείχνει να προβληματίζει τις αγορές είναι η αύξηση του δείκτη κεφαλαίων πρώτης διαβάθμισης (Tier 1), ο οποίος απαρτίζεται κυρίως από κοινές μετοχές, στο 6%, με επιπλέον 3% ως πρόσθετο δείκτη ασφαλείας για τις περιόδους κρίσεων. Οι τραπεζίτες φοβούνται μια αύξηση του δείκτη, καθώς αυτό θα περιορίσει τα περιθώρια κερδοφορίας και την ευελιξία τους. Θα μπορούν, ωστόσο, να συμπεριλάβουν στον δείκτη Tier 1 τη συμμετοχή τους σε θυγατρικές, γεγονός που αιτιολογεί το φημολογούμενο ενδιαφέρον της Deutsche Bank να αυξήσει το μερίδιο που κατέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της Postbank, που σήμερα αγγίζει το 30%. Η τρέχουσα κεφαλαιοποίηση της γερμανικής τράπεζας ανέρχεται στα 30 δισ. ευρώ. Η επίσημη ανακοίνωση από την Επιτροπή της Βασιλείας αναμένεται να λάβει χώρα την Κυριακή, ανοίγοντας τον δρόμο και στην εφαρμογή κοινών κανόνων για πρώτη φορά. Ο σημαντικότερος όρος είναι η επιβολή πλαφόν στη μόχλευση των τραπεζών, δηλαδή τη δυνατότητα δανεισμού των τραπεζών. Η υπερβολική μόχλευση των τραπεζών μέσα από την τιτλοποίηση των στεγαστικών δανείων σε ομόλογα εξάντλησε την κεφαλαιακή ισχύ και τη ρευστότητα των τραπεζών, με αποτέλεσμα να μη διαθέτουν τη δυνατότητα να καλύψουν τεράστιες απώλειες και διαγραφές δανείων.

Την ίδια ώρα, το πράσινο φως για τη δημιουργία νέων Αρχών εποπτείας του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού κλάδου έδωσαν αυτή την εβδομάδα οι υπουργοί Οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ενωσης, με στόχο την αποτελεσματικότερη εποπτεία του κλάδου. Αν και βρέθηκε κοινό έδαφος για τη μεταρρύθμιση του χρηματοπιστωτικού κλάδου, με την Ε.Ε. να διασφαλίζει ακόμη και τη συναίνεση της Βρετανίας -ένα γεγονός «ιστορικής σημασίας», όπως δήλωσαν ορισμένοι οικονομικοί αναλυτές- οι «27» δεν συμφώνησαν στο επίμαχο ζήτημα της φορολόγησης των τραπεζών. Οι ηγέτες των κρατών-μελών της Ε.Ε. συναινούν στην υψηλότερη φορολόγηση των τραπεζών, αλλά φαίνεται να μη συμφωνούν ως προς τον τρόπο που θα πρέπει να αξιοποιηθούν οι πόροι αυτοί. Οι νέες Αρχές για την εποπτεία των τραπεζών, των ασφαλιστικών εταιρειών και των αγορών αναμένεται να λειτουργήσουν από τις αρχές του 2011, ενώ δρομολογείται η δημιουργία και ενός πανευρωπαϊκού συμβουλίου για την παρακολούθηση συστημικών κινδύνων που μπορεί να οδηγήσουν σε μια νέα κρίση ανάλογης κλίμακας με το Κραχ του '29.

BLOOMBERG

Ο επικεφαλής της Bundesbank, Αξελ Βέμπερ, δήλωσε αυτή την εβδομάδα ότι η Βασιλεία ΙΙΙ δεν θα αναχαιτίσει την αναπτυξιακή δυναμική των οικονομιών της Ευρωζώνης, διαβεβαιώνοντας τον τραπεζικό κλάδο και τις αγορές ότι οι φόβοι τους είναι υπερβολικοί.

Αναδιάρθρωση χρέους για την Dubai World

Την επίσημη συμφωνία με το 99% των πιστωτών της για την αναδιάρθρωση του χρέους 24,9 δισ. δολαρίων ανακοίνωσε χθες η Dubai World. Ο «μεγάλος βαθμός υποστήριξης» σημαίνει ότι η εταιρεία βρίσκεται σε καλό δρόμο για να ολοκληρώσει το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης «εντός των προσεχών εβδομάδων», υπογραμμίζει η ανακοίνωση του εμιράτου.

«Η κυβέρνηση του Ντουμπάι είναι ικανοποιημένη με αυτό το σημαντικό αποτέλεσμα, αλλά και με τη ταχύτητα με την οποία επιτεύχθηκε, δεδομένων της πολυπλοκότητας της κατάστασης και του μεγάλου αριθμού των εμπλεκόμενων πιστωτών», τόνισε ο σεΐχης Αχμάντ Μπιν Σαέντ αλ Μακτούμ, επικεφαλής της Ανώτατης Επιτροπής Δημοσιονομικών του Ντουμπάι. Η πρόταση αναδιάρθρωσης χρέους περιλαμβάνει την απόσχιση του βραχίονα ακινήτων του ομίλου, της Nakheel, από την Dubai World. «Η κυβέρνηση του Ντουμπάι παραμένει επικεντρωμένη στη Nakheel, εκφράζοντας την ικανοποίησή της όσον αφορά τη σημαντική πρόοδο που έχει πραγματοποιήσει μέχρι στιγμής στις διαπραγματεύσεις με τους πιστωτές της», αναφέρει ο σεΐχης Αχμάντ. Ο κρατικός όμιλος δήλωνε τον Μάιο ότι είχε καταλήξει σε συμφωνία επί της αρχής με την πλειοψηφία των πιστωτών της για την αναδιάρθρωση χρέους ύψους 23,5 δισ. δολ.

Η εταιρεία έχει τη σύμφωνη γνώμη των πιστωτών της

Το συνολικό χρέος διαμορφώνεται πλέον στα 24,9 δισ. δολάρια λόγω των τόκων που έχουν προστεθεί από τον Μάιο και των εγγυήσεων προς τους πιστωτές, τόνισε ο εκπρόσωπος της Dubai Word. Σύμφωνα με τη συμφωνία του Μαΐου, η εταιρεία θα μοιράσει χρέος 14,4 δισ. δολαρίων σε δύο ομόλογα, ενώ η κυβέρνηση θα μετατρέψει οφειλούμενα προς την ίδια χρέη, ύψους 8,9 δισ. δολαρίων, σε μετοχές. Το πρώτο ομόλογο της εταιρείας θα ανέρχεται στα 4,4 δισ. δολάρια με ημερομηνία λήξης πέντε ετών, ενώ το δεύτερο των 10 δισ. δολαρίων θα έχει διάρκεια οκτώ ετών.

Η συμφωνία με τους πιστωτές «επισημοποιεί μια ισχυρή συναίνεση γύρω από μια δίκαιη και ισορροπημένη πρόταση αναδιάρθρωσης και αποτελεί ένα βασικό βήμα για να θέσει την Dubai World σε υγιή και σταθερή οικονομική βάση, επιτρέποντάς της παράλληλα να αξιοποιήσει πλήρως το δυναμικό των επιχειρήσεών της», υπογράμμισε ο σεΐχης Αχμάντ.

Το συνολικό χρέος της Dubai World, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων, διαμορφώνεται κοντά στα 60 δισ. δολάρια. Το χρέος του εμιράτου υπολογίζεται μεταξύ 80 και 100 δισ. δολαρίων, αλλά ορισμένοι αναλυτές εκτιμούν πως μπορεί να φτάνει έως και τα 170 δισ. δολάρια. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο θεωρεί ότι το Ντουμπάι και οι κρατικές εταιρείες του έχουν συσσωρεύσει χρέη ύψους 109,3 δισ. δολαρίων, εκ των οποίων τα 15,5 δισ. λήγουν μέχρι το τέλος του έτους.

Σε δύο άξονες κινείται η πολιτική Μπαράκ Ομπάμα

Προωθεί νέο πακέτο τόνωσης της αγοράς και τερματισμό των φοροαπαλλαγών που έθεσε ο προκάτοχος του, Τζορτζ Μπους

Οι Αμερικανοί προβληματίζονται πολύ με την κατάσταση της οικονομίας και τις προοπτικές της εργασίας τους, αλλά και με το εάν οι εκλεγμένοι αντιπρόσωποί τους στην Ουάσιγκτον έχουν πραγματικά ένα σχέδιο για την έξοδο από αυτό το χάος. Εχουν δίκιο που στενοχωριούνται. Ωστόσο, τουλάχιστον την περασμένη εβδομάδα, οι ψηφοφόροι έλαβαν ένα ξεκάθαρο μήνυμα για την κατεύθυνση την οποία μπορεί να πάρει η χώρα μετά τον Νοέμβριο. Στις δύο ομιλίες του ο πρόεδρος Ομπάμα δήλωσε πως η ομοσπονδιακή κυβέρνηση θα πρέπει να συνδράμει τις εταιρείες για να επενδύσουν περισσότερο, ώστε να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας και να σταθεροποιηθεί η οικονομία.

Επιπλέον, τόνισε ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να δαπανήσει και άλλα για την τόνωση της οικονομίας, καθώς και ότι η χώρα δεν θα μπορέσει να καταπολεμήσει το έλλειμμα, εάν το Κογκρέσο υποχωρήσει στις απαιτήσεις των Ρεπουμπλικανών να προωθήσουν δυσβάσταχτες και αδικαιολόγητες φοροαπαλλαγές 700 δισ. δολ. για τους εύπορους. Οι Ρεπουμπλικανοί διατείνονται ότι η προοπτική των αυστηρότερων ρυθμίσεων, των υψηλότερων φόρων και των περισσότερων κανόνων στραγγαλίζει την ανάκαμψη. Ωστόσο, όπως ορθώς σχολίασε ο Μπαράκ Ομπάμα, τέτοιες προτάσεις δεν κάνουν τίποτε άλλο από το να επιστρέφουν στην προηγούμενη δεκαετία της οικονομικής κακοδιαχείρισης. Η επικείμενη μάχη σχετίζεται με τις φοροαπαλλαγές του πρώην προέδρου Τζορτζ Μπους, οι οποίες πρόκειται να εκπνεύσουν στις 31 Δεκεμβρίου. Ο νυν πρόεδρος επιδιώκει να μονιμοποιήσει τις φοροαπαλλαγές για όσες οικογένειες κερδίζουν λιγότερα από 250.000 δολάρια τον χρόνο και να ακολουθήσει την προθεσμία για όσες οικογένειες αποκομίζουν περισσότερα. Ο επικεφαλής των Ρεπουμπλικανών στη Βουλή των Αντιπροσώπων, Τζον Μπένερ, επιδιώκει παράταση όλων των μέτρων.

EPA

Ο πρόεδρος των ΗΠΑ επιδιώκει να διατηρήσει τις φοροαπαλλαγές για όσες οικογένειες κερδίζουν λιγότερα από 250.000 δολάρια τον χρόνο.

Θετική προοπτική

Υπάρχει βάσιμος λόγος για την προσωρινή παράταση των φοροαπαλλαγών για τη μεσαία τάξη, γιατί η αποδυναμωμένη οικονομία χρειάζεται μία τέτοια τόνωση. Ωστόσο, δεν υπάρχει λόγος να επεκταθούν οι ελαφρύνσεις στους πλουσίους. Οι Αμερικανοί της μεσαίας τάξης δαπανούν τις φοροαπαλλαγές, ενώ οι πλουσιότεροι τις αποταμιεύουν.

Μακροπρόθεσμα θα απαιτηθούν περισσότερα έσοδα για να ανοικοδομηθεί η οικονομία και να εκπληρωθούν οι υποχρεώσεις του κράτους. Δεν μας εκπλήσσει το ότι ο κ. Ομπάμα απέφυγε αυτή τη σκληρή αλήθεια, αν και ο κ. Μπένερ και οι Ρεπουμπλικανοί γενικά αποτελούν την απόλυτη άρνηση της πραγματικότητας.

Στον πραγματικό κόσμο, η χαμηλότερη φορολογία, οι χαλαροί κανόνες και η απορρύθμιση έπληξαν τον μεσαίο Αμερικανό και οδήγησαν την οικονομία σε επικίνδυνο μονοπάτι. Πάντως, ο Αμερικανός πρόεδρος δεν αντεπιτέθηκε απλώς στους αντιπάλους του. Εδωσε και ορισμένες στέρεες ιδέες, όπως το να επιτραπεί στις εταιρείες να αποσβέσουν το 2011 όλες τις επενδύσεις τους, καθώς και να παραταθεί προσωρινά μία φοροελάφρυνση για την έρευνα και την ανάπτυξη. Επίσης, ζήτησε από το Κογκρέσο να ψηφίσει νομοσχέδιο για περισσότερα διαθέσιμα δάνεια στις μικρές εταιρείες.

Οι Ρεπουμπλικανοί, που κόπτονται για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καθυστερούν να ψηφίσουν τη νομοθεσία. Μία καλή είδηση από το στρατόπεδο των Ρεπουμπλικανών, πάντως, είναι ότι αποφάσισαν να αλλάξουν την εικόνα του «Κόμματος του Οχι». Πιθανώς να δεχθούν ορισμένες προτάσεις του κ. Ομπάμα, μεταξύ των οποίων τα 50 δισ. δολάρια επενδύσεων σε υποδομές για τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

THE NEW YORK TIMES

Πύρρειος νίκη Θαπατέρο για τις μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας

Τα μέτρα που αποσκοπούν σε μεγαλύτερη ευελιξία βρήκαν αντίθετα τα συνδικάτα και την αντιπολίτευση

«Πύρρειος νίκη» για την κυβέρνηση της Ισπανίας, που κατόρθωσε να εξασφαλίσει το «πράσινο φως» για τις μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας. Το μέτρο πέρασε, με την αντιπολίτευση να το καταψηφίζει όμως σχεδόν ομόφωνα στη Βουλή και τα συνδικάτα -παραδοσιακούς συμμάχους της κυβέρνησης των Σοσιαλιστών- να κρίνουν πιο δικαιολογημένη από ποτέ τη γενική απεργία που έχουν εξαγγείλει για τις 29 Σεπτεμβρίου.

Το μέτρο αποσκοπεί να προσδώσει ευελιξία στην αγορά εργασίας, κυρίως απλοποιώντας τη διαδικασία προσλήψεων και απολύσεων και καθιστώντας φθηνότερες τις δεύτερες. Βάσει αυτού, οι εταιρείες θα μπορούν να απολύουν άτομα με τη χαμηλότερη δυνατή αποζημίωση αν καταγράφουν ζημίες ή προβλέπουν ότι θα καταγράψουν στο μέλλον, ή αν υφίστανται «επίμονη» μείωση εσόδων. Το μέτρο φιλοδοξεί επιπλέον να διευκολύνει τη μετακίνηση δυναμικού σε άλλα σημεία της χώρας -κάτι στο οποίο κάθε άλλο παρά διαπρέπουν οι Ισπανοί- και την αλλαγή ρόλων εντός της επιχείρησης. Στους περαιτέρω στόχους εντάσσεται η αποθάρρυνση των επιχειρήσεων να προσλαμβάνουν προσωπικό με καθεστώς προσωρινής απασχόλησης και λίγα δικαιώματα. Σημειωτέον ότι, σήμερα, το ένα τρίτο του εργατικού δυναμικού της Ισπανίας εργάζεται υπό αυτό το καθεστώς. Είναι οι πρώτοι που απολύονται σε δύσκολες περιόδους όπως η σημερινή, με την ανεργία να έχει εκτιναχθεί στο 20% και την οικονομία να παραμένει σε ύφεση.

Στην πλειονότητά τους, οι στόχοι αυτοί έχουν ήδη τεθεί σε εφαρμογή μέσω εκτάκτου διατάγματος τον Ιούνιο. Ωστόσο, τα πρώτα στοιχεία που δίνει στη δημοσιότητα το υπουργείο Εργασίας δεν αφήνουν περιθώρια αισιοδοξίας για την αποτελεσματικότητά τους. Από όλες τις νέες θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν τον Αύγουστο, μόλις το 6,6% αφορούσε αορίστου χρόνου και πλήρους απασχόλησης συμβάσεις, όπως αυτές που επιδιώκει να προωθήσει η κυβέρνηση.

Από όλες τις νέες θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν τον Αύγουστο, μόλις το 6,6% αφορούσε αορίστου χρόνου και πλήρους απασχόλησης συμβάσεις, που θα ήθελε η κυβέρνηση

Οι μεταρρυθμίσεις στο εργασιακό -συμπεριλαμβανομένων των σχεδίων αύξησης του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης από τα 65 στα 67 έτη- χαρακτηρίζονται από τα συνδικάτα ως «η μεγαλύτερη επίθεση στα δικαιώματα των εργαζομένων» από τον θάνατο του δικτάτορα Φράνκο, το 1975. Εντάσσονται, ωστόσο, στο πλαίσιο των μέτρων αυστηρής λιτότητας που καλείται να λάβει η ισπανική κυβέρνηση -υποκύπτοντας στις πιέσεις των αγορών ομολόγων- μεταξύ άλλων για μείωση των δαπανών και αύξηση των φόρων προκειμένου να συρρικνωθεί το έλλειμμα, το οποίο έφθασε πέρυσι το 11,2% του ΑΕΠ.

Ο πρωθυπουργός, Χοσέ Λουίς Ροδρίγεθ Θαπατέρο, έχει στη διάθεσή του μόλις τρεις εβδομάδες για να χαράξει έναν προϋπολογισμό για το 2011 που θα βρει σύμφωνους τους επενδυτές, πείθοντάς τους ότι μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά το έλλειμμα. Η κυβέρνηση μειοψηφίας του πρόκειται να ανακοινώσει τα σχετικά μέτρα στις 30 Σεπτεμβρίου. Ωστόσο, δεν έχει ακόμα εξασφαλίσει την απαιτούμενη κοινοβουλευτική στήριξη για τη μεγαλύτερη περικοπή δαπανών της τελευταίας 30ετίας. Σύμφωνα με τον Αλφρέδο Παστόρ, πρώην αναπληρωτή υπουργό Οικονομικών, «η κατάσταση είναι πολύ λεπτή»: ο κ. Θαπατέρο -του οποίου η δημοτικότητα έχει πέσει κάτω από 30%- εξαρτάται από τις έξι ψήφους του Εθνικιστικού Κόμματος των Βάσκων για να περάσει τα μέτρα και να αγοράσει χρόνο ώς τα τέλη της θητείας του, το 2012. Αν δεν το κατορθώσει, ελλοχεύει ο κίνδυνος πτώσης της κυβέρνησης.

ASSOCIATED PRESS, BLOOMBERG

EPA

Ο πρωθυπουργός της Ισπανίας, Χοσέ Λουίς Ροδρίγεθ Θαπατέρο, έχει στη διάθεσή του μόλις τρεις εβδομάδες για να χαράξει έναν προϋπολογισμό για το 2011 που θα βρει σύμφωνους τους επενδυτές, πείθοντάς τους ότι μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά το έλλειμμα.

Πρόταση φόρου στα μεγάλα κέρδη Iberdrola - Endesa

Οι Ισπανοί οικολόγοι ζητούν να επιβληθεί φόρος στα «υπερβολικά κέρδη» των δύο μεγαλύτερων εταιρειών κοινής ωφέλειας της χώρας, Iberdrola και Endesa. Ο Ζοάν Ερέρα, επικεφαλής του κόμματος των Καταλανών Πρασίνων, δήλωσε χθες ότι ξεκινά εκστρατεία συγκέντρωσης υποστηρικτών για το σχέδιό του, το οποίο αφορά την επιβολή φόρων σε πυρηνικούς και υδροηλεκτρικούς σταθμούς που πέρυσι παρουσίασαν κέρδη 3,6 δισ. ευρώ.

«Πρόκειται για σκάνδαλο» τόνισε ο κ. Ερέρα, δηλώνοντας αποφασισμένος να επιμείνει στην πρότασή του, η οποία -σημειωτέον- καταψηφίσθηκε από το κυβερνών Σοσιαλιστικό Κόμμα στο Κοινοβούλιο αυτή την εβδομάδα. Αντ' αυτής, η κυβέρνηση μειώνει τις επιδοτήσεις στην κατανάλωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στο πλαίσιο της προσπάθειας μείωσης του ελλείμματος.

Μια αίσια είδηση της χθεσινής ημέρας, πάντως, είναι ότι η κυβέρνηση άνοιξε ξανά την κάνουλα των πιστώσεων προς τους δήμους της χώρας, κάποιοι εκ των οποίων παραπαίουν στο χείλος της πτώχευσης. Η απαγόρευση παροχής πιστώσεων καθ' όλο το 2011-12 είχε επιβληθεί τον Μάιο. Οι ισπανικοί δήμοι χρωστούν συνολικά 36 δισ. ευρώ. Μόνο η πρωτεύουσα, Μαδρίτη, έχει χρέος που υπερβαίνει τα 7 δισ. ευρώ.

Βελτίωση στη διατραπεζική αγορά βλέπει η ΕΚΤ

Οι συνθήκες στη διατραπεζική αγορά έχουν βελτιωθεί και η πρόσβαση των τραπεζών της Ευρωζώνης στις αγορές χρήματος έχει αυξηθεί, ωστόσο οι προοπτικές είναι αβέβαιες, εκτιμά η ΕΚΤ στην έκθεσή της για τον Σεπτέμβριο. Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα «φαίνεται να έχουν ξεκινήσει την αύξηση του δανεισμού τους τουλάχιστον προς ένα υποσύνολο των τραπεζών της Ευρωζώνης», ανέφερε η μηνιαία έκθεση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Οι πιστωτικές συνθήκες μεταξύ των τραπεζών, καθώς και των δανείων που προσφέρονται στις επιχειρήσεις και στα νοικοκυριά, έχουν τεθεί υπό αυστηρότερο έλεγχο μετά την κατάρρευση της αμερικανικής επενδυτικής τράπεζας Lehman Brothers τον Σεπτέμβριο του 2008. Η επακόλουθη κατάρρευση των αγορών χρήματος ώθησε την παγκόσμια οικονομία στο χείλος της καταστροφής και ανάγκασε τις κεντρικές τράπεζες να προχωρήσουν σε έκτακτα μέτρα ποσοτικής χαλάρωσης, παρέχοντας ρευστότητα στο διατραπεζικό σύστημα ώστε να εξασφαλίσουν την προσφορά πιστώσεων, από τις οποίες εξαρτάται η ανάπτυξη της οικονομίας. «Η ενοποίηση των αγορών χρήματος της Ευρωζώνης, η οποία ήταν αρκετά προηγμένη και πριν από την εκδήλωση των αναταραχών στις χρηματοπιστωτικές αγορές, έχει αμφισβητηθεί, τουλάχιστον προσωρινά», υπογράμμισε η ΕΚΤ.

Οι εντάσεις στις συγκεκριμένες αγορές μπορούν να εντοπιστούν στην αύξηση του κόστους δανεισμού για τις τράπεζες σε χώρες της Ευρωζώνης που αντιμετωπίζουν προβλήματα υψηλού χρέους, τις λεγόμενες περιφερειακές χώρες.

Από τις 10 Μαΐου, όταν η ΕΚΤ ξεκίνησε το πρόγραμμα αγοράς ομολόγων των οικονομιών της Ευρωζώνης, η κεντρική τράπεζα έχει αγοράσει πάνω από 60 δισ. ευρώ σε κρατικά ομόλογα, κυρίως από τράπεζες περιφερειακών χωρών. Την πρώτη εβδομάδα του προγράμματος, οι αγορές ομολόγων έφτασαν τα 16,5 δισ. ευρώ, αλλά έκτοτε ακολουθούν καθοδική πορεία λόγω της μερικής αποκλιμάκωσης των ανησυχιών των αγορών.

Τον Ιούλιο, η ΕΚΤ παρείχε τριμηνιαία δάνεια ύψους 132 δισ. ευρώ με επιτόκιο 1% σε 171 τράπεζες της Ευρωζώνης. Παράλληλα, ο πρόεδρος της ΕΚΤ Ζαν-Κλοντ Τρισέ ανακοίνωσε στην τελευταία συνεδρίαση της τράπεζας, στις 2 Σεπτεμβρίου, την επέκταση των έκτακτων μέτρων δανεισμού των τραπεζών μέχρι τις αρχές του 2011.

«Τους προσεχείς μήνες θα αποσαφηνιστεί αν η βελτίωση του διατραπεζικού δανεισμού κατά τον Ιούλιο προαναγγέλλει μια περισσότερο βιώσιμη επιστροφή στην ομαλότητα», αναφέρει η έκθεση της ΕΚΤ.

Σημειώνεται ότι οι τράπεζες στις περιφερειακές χώρες της Ευρωζώνης, όπως η Ελλάδα, η Ιρλανδία, η Πορτογαλία και η Ισπανία, έχουν λάβει περισσότερο από το 50% των δανείων από την ΕΚΤ, παρ' ότι αντιπροσωπεύουν πολύ λιγότερο από το 50% της συνολικής παραγωγής της Ευρωζώνης.

Ο πρόεδρος της ΕΚΤ Ζαν-Κλοντ Τρισέ ανακοίνωσε στην τελευταία συνεδρίαση της τράπεζας, στις 2 Σεπτεμβρίου, την παράταση των έκτακτων μέτρων δανεισμού των τραπεζών και το 2011. «Τους προσεχείς μήνες θα αποσαφηνιστεί αν η βελτίωση του διατραπεζικού δανεισμού κατά τον Ιούλιο προαναγγέλλει μία περισσότερο βιώσιμη επιστροφή στην ομαλότητα», αναφέρει η έκθεση Σεπτεμβρίου της ΕΚΤ.

Τον Δεκέμβριο η συζήτηση για την άρση κάποιων μέτρων

Η ΕΚΤ θα αποφασίσει τον Δεκέμβριο για πιθανή άρση κάποιων εκ των έκτακτων μέτρων τόνωσης της ρευστότητας, σύμφωνα με το μέλος του διοικητικού της συμβουλίου Ιβ Μερς. Τα σχόλιά του ότι η Ευρωζώνη βρίσκεται στα πρόθυρα μιας διατηρήσιμης ανάκαμψης ώθησαν μάλιστα υψηλότερα χθες τις αγορές. Υπήρξε μια απόφαση για «σταδιακή άρση των μη συμβατικών μέτρων», ανέφερε ο κ. Μερς. Ο πρώην επικεφαλής της κεντρικής τράπεζας του Λουξεμβούργου τόνισε ότι ο ρυθμός ανάπτυξης β΄ τριμήνου έλαβε σημαντική ώθηση από την εγχώρια ζήτηση και ότι δεν οφειλόταν μόνο στην αναπλήρωση των αποθεμάτων και τις εξαγωγές. Οπως εκτίμησε, αυτό «αποτελεί τουλάχιστον ένδειξη μιας πιο ευρείας ανάκαμψης, που θα μπορούσε να αυτοσυντηρηθεί» τόνισε. Ωστόσο, προειδοποίησε ότι «η ανάκαμψη μπορεί όχι μόνο να κρύβει κάποιες δυσάρεστες εκπλήξεις, αλλά και να αποδειχθεί άνιση, όχι απαραίτητα μόνο μεταξύ των περιφερειών, αλλά και μεταξύ διαφορετικών κλάδων», τονίζοντας ότι «η κατάσταση χρήζει ακόμα προσοχής και σύνεσης». «Θεωρώ ότι έχουμε δει τα πρώτα σημάδια μιας ελαφράς βελτίωσης στις αγορές, η οποία είναι θετική, αλλά δεν έχουμε φτάσει ακόμα στο σημείο που μπορούμε να δηλώσουμε νίκη», εκτίμησε.

Στο ιστορικό χαμηλό 0,5% παραμένουν τα βρετανικά επιτόκια

Αμετάβλητη διατηρεί την πολιτική της η Τράπεζα της Αγγλίας, συνεχίζοντας το πρόγραμμα αγοράς ομολόγων και αφήνοντας τα επιτόκια της στερλίνας σταθερά στα ιστορικά χαμηλά επίπεδα του 0,5%, καθώς τα τελευταία στοιχεία κατατείνουν σε επικείμενη επιβράδυνση της βρετανικής οικονομίας.

Μετά τη διήμερη συνεδρίασή της, η Επιτροπή Νομισματικής Πολιτικής της Τράπεζας της Αγγλίας αποφάσισε να μη διακόψει το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης, όπως αποκαλεί την αγορά ομολόγων, μέσω του οποίου έχει διοχετεύσει 200 δισ. στερλίνες στη βρετανική οικονομία. Το σκεπτικό των αποφάσεών της, που ήταν σε μεγάλο βαθμό αναμενόμενες από τις αγορές, θα δημοσιοποιηθεί στις 22 Σεπτεμβρίου. Αναλυτές της αγοράς, πάντως, αποδίδουν τη στάση της Τράπεζας της Αγγλίας στην έντονη ανησυχία της για μια ενδεχόμενη διπλή ύφεση, κυρίως μετά τα απογοητευτικά πορίσματα δημοσκοπήσεων που διεξήχθησαν τον Αύγουστο στους τομείς των υπηρεσιών, της μεταποίησης και των κατασκευαστικών. Προτού ανακοινωθούν οι αποφάσεις της τράπεζας, άλλωστε, δόθηκαν στη δημοσιότητα επίσημα στατιστικά στοιχεία που φέρουν το εμπορικό έλλειμμα της Βρετανίας να έχει εκτιναχθεί στο επίπεδο-ρεκόρ των 8,7 δισ. στερλινών τον Ιούλιο.

EPA

Η Επιτροπή Νομισματικής Πολιτικής της Τράπεζας της Αγγλίας (στη φωτογραφία, ο επικεφαλής της Μέρβιν Κινγκ) αποφάσισε να μη διακόψει το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης, όπως αποκαλεί την αγορά ομολόγων, με το οποίο έχει διοχετεύσει 200 δισ. στερλίνες στην οικονομία.

Εχει προηγηθεί το β΄ τρίμηνο η ανάπτυξη 1,2% της βρετανικής οικονομίας, που ήταν η υψηλότερη σε τριμηνιαία βάση από το 2001. Στο μεταξύ, όμως, διαγράφεται δυσοίωνο το μέλλον, καθώς η νέα κυβέρνηση εφαρμόζει πρόγραμμα λιτότητας με περικοπές δαπανών και αυξήσεις φόρων. Οικονομικοί αναλυτές προεξοφλούν πως θα χρειαστεί νέα προσφορά χρήματος στην οικονομία μέσω της αγοράς ομολόγων. Οπως τονίζουν αναλυτές του Centre for Economics and Business Research, τα στοιχεία για τη βιομηχανική παραγωγή καταδεικνύουν πως η βρετανική οικονομία θα επιβραδυνθεί το γ΄ τρίμηνο.

AFP, ASSOCIATED PRESS

ΕΝ ΣΥΝΤΟΜΙΑ

Πρόστιμο 21,5 δισ. ευρώ στην Goldman από τη FSA

EPA

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς της Βρετανίας, FSA, επέβαλε στην Goldman Sachs πρόστιμο 17,5 δισ. στερλινών (21,5 δισ. ευρώ), καθώς η τράπεζα δεν προέβη σε έγκαιρη ενημέρωση για το γεγονός ότι βρισκόταν στο μικροσκόπιο των αντίστοιχων αμερικανικών αρχών. Τον Ιούλιο, η τράπεζα είχε καταλήξει σε συμβιβασμό με την αμερικανική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, μέσω της καταβολής 550 εκατ. δολαρίων. Το βρετανικό BBC αναφέρει ότι το συγκεκριμένο πρόστιμο αποτελεί ένα από τα υψηλότερα στην ιστορία της FSA. Εκπρόσωποι και των δύο πλευρών αρνήθηκαν να σχολιάσουν επί του θέματος.

Ιρλανδία. Περί τα 400 εκατ. ευρώ άντλησε η κυβέρνηση της χώρας από την πώληση ομολόγων εξάμηνης (150 εκατ. ευρώ) και οκτάμηνης διάρκειας (250 εκατ.), με αποδόσεις 1,925% και 2,19% αντιστοίχως. Σημειώνεται ότι στην προηγούμενη δημοπρασία της 26ης Αυγούστου, οι αποδόσεις για τα συγκεκριμένα ομόλογα διαμορφώθηκαν υψηλότερα, στο 1,978% και 2,348%, αντίστοιχα. Στόχος της κυβέρνησης ήταν να δανειστεί 400 με 600 εκατ. ευρώ.

Σε επίπεδα-ρεκόρ το εμπορικό έλλειμμα

Το εμπορικό έλλειμμα της Βρετανίας έφθασε σε επίπεδα ρεκόρ τον Ιούλιο, στα 8,7 δισ. στερλίνες (10,5 δισ. ευρώ), λόγω της μεγαλύτερης του αναμενόμενου αύξησης των εισαγωγών χημικών προϊόντων και πετρελαίου και της μείωσης των εξαγωγών. Παρά τις ελπίδες ότι η φθηνότερη στερλίνα θα ενίσχυε την ανταγωνιστικότητα των βρετανικών προϊόντων στο εξωτερικό, οι εξαγωγές μειώθηκαν 200 εκατ., στις 22,3 δισ. στερλίνες, και οι εισαγωγές ενισχύθηκαν 900 εκατ., στις 30,9 δισ. στερλίνες. Οι αναλυτές του Bloomberg ανέμεναν ότι το έλλειμμα θα παρέμενε σταθερό στα επίπεδα Ιουνίου των 7,5 δισ. στερλινών. Το εμπορικό έλλειμμα για το πετρέλαιο διογκώθηκε στα 649 εκατ. στερλίνες, που αποτελεί το υψηλότερο επίπεδο των δύο τελευταίων ετών.

AFP

Σόιμπλε: Συμβαδίζει με ανάπτυξη ο προϋπολογισμός λιτότητας

Την πεποίθησή του ότι ο προϋπολογισμός λιτότητας της Γερμανίας «συμβαδίζει με την ανάπτυξη» εξέφρασε ο υπουργός Οικονομικών της χώρας, Βόλφγκανγκ Σόιμπλε (φωτογραφία). «Βρισκόμαστε στον σωστό δρόμο και εκεί σκοπεύουμε να παραμείνουμε», τόνισε ο κ. Σόιμπλε από τη Φρανκφούρτη. Ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών τόνισε ότι ένας ρυθμός ανάπτυξης μεταξύ 1,5% και 2% για το 2011 αποτελεί «θετικό σενάριο», ενώ προέβλεψε ότι ο αριθμός των ανέργων θα υποχωρήσει φέτος κάτω από τα 3 εκατ. Ωστόσο, προειδοποίησε ότι υπάρχουν «ακόμα πολλοί κίνδυνοι για τη γερμανική οικονομία». Το πακέτο λιτότητας της γερμανικής κυβέρνησης προβλέπει έως το 2014 εξοικονόμηση περίπου 80 δισ. κρατικών δαπανών. Το δημόσιο χρέος της χώρας πιθανότατα να υποχωρήσει φέτος κάτω από τα 60 δισ., επίπεδο που εξακολουθεί να παραμένει πολύ υψηλό, συμπλήρωσε.

Μέτρα επιστροφής της κρατικής ενίσχυσης σχεδιάζει η Commerzbank

«Μπουκέτο μέτρων» για την επιστροφή στο κράτος των κεφαλαίων στήριξης που της διέθεσε σχεδιάζει η γερμανική τράπεζα Commerzbank, σύμφωνα με τον διευθύντα σύμβουλό της, Μάρτιν Μπλέσινγκ. «Το αργότερο μέχρι το 2012 θέλουμε να έχουμε ξεκινήσει τη διαδικασία αποπληρωμής των κρατικών κεφαλαίων», τα οποία υπολογίζονται στα 18,2 δισ. ευρώ δίχως τους τόκους, τόνισε ο κ. Μπλέσινγκ. Το κρατικό ταμείο σταθεροποίησης του κλάδου SoFFin αγόρασε ποσοστό 25% στην Commerzbank αντί 1,18 δισ. κατά τη διάρκεια της κρίσης. Εκτός αυτού, το Βερολίνο παρείχε στην τράπεζα 16,4 δισ. μέσω της πώλησης έντοκων υβριδικών κεφαλαίων. Το «μπουκέτο μέτρων» θα περιλαμβάνει μείωση των τίτλων υψηλού κινδύνου, παρακράτηση κερδών και το ενδεχόμενο μιας αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, τόνισε ο κ. Μπλέσινγγκ.

Μείωση νέων αιτήσεων για επίδομα ανεργίας και εμπορικό έλλειμμα

Καλύτερα του αναμενόμενου αποδείχθηκαν τα στοιχεία των εκθέσεων για τις νέες αιτήσεις επιδομάτων ανεργίας την προηγούμενη εβδομάδα και για το αμερικανικό εμπορικό έλλειμμα Ιουλίου. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των αιτήσεων υποχώρησε κατά 27.000, στις 451.000, που αποτελεί το χαμηλότερο επίπεδο των δύο τελευταίων μηνών. Εκτός αυτού, πτώση μεγαλύτερη των εκτιμήσεων κατέγραψε το εμπορικό έλλειμμα των ΗΠΑ τον Ιούλιο, καθώς υποχώρησε κατά 14%, στα 42,78 δισ. δολάρια από τα 49,76 δισ. του προηγούμενου μήνα, αντί των εκτιμήσεων των αναλυτών για υποχώρηση στα 47 δισ. δολάρια. Οι εξαγωγές ενισχύθηκαν κατά 1,8%, στα 153,33 δισ. δολάρια, ενώ οι εισαγωγές μειώθηκαν κατά 2,1%, στα 206,33 δισ. δολάρια.

ΓΟΥΙΛΙ ΓΟΥΟΛΣ

Σχεδιάζει να γίνει κυρίαρχος των αιθέρων

Ο επικεφαλής της British Airways φιλοδοξεί μαζί με την ισπανική Iberia να εξαγοράσουν 12 αεροπορικές εταιρείες, δημιουργώντας έναν παγκόσμιο «αυτοκρατορικό» όμιλο.

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΑΠΕΡΝΑΡΑΚΟΥ**

Σε πείσμα της ευρωπαϊκής πολεμικής ιστορίας, ένας Βρετανός και ένας Ισπανός αποφάσισαν να ηγηθούν μιας μεγάλης «αρμάδας των αιθέρων», η οποία θα ακούει στο όνομα International Airlines Group. Πρόκειται για τον Γουίλι Γουόλς, τον διευθύνοντα σύμβουλο της British Airways, και τον ομόλογό του της Iberia, Αντόνιο Βάσκεθ, οι οποίοι, μόλις ενώσουν νομοτύπως τις δυνάμεις τους, θα αποδυθούν σε εκστρατεία εξαγορών. Οι δύο κύριοι σχεδιάζουν έναν «αυτοκρατορικό όμιλο» παγκοσμίου βελνηεκούς, αφότου η δική τους συγχώνευση ολοκληρωθεί έως την εκπνοή του 2010, όπως δήλωσε ο κ. Γουόλς.

Ο νέος όμιλος αερομεταφορών International Airlines Group (IAG) θα προχωρήσει σε μια σειρά εξαγορών, δώδεκα τον αριθμό, ενώ αρχικά στόχευαν σε σαράντα, ώστε να υλοποιήσει την επέκτασή του. «Είχαμε αρκετές συναντήσεις με τον κ. Βάσκεθ και το επιτελείο του, ώστε να εξετάσουμε πολλές αεροπορικές εταιρείες σε όλο τον κόσμο και να εντοπίσουμε τις πιο ελκυστικές για την IAG», υπογράμμισε ο κ. Γουόλς. «Προς το παρόν, όμως, δεν έχουμε προσεγγίσει καμία». Η νοτιοανατολική Ασία θεωρείται μια ενδεδειγμένη αγορά, όπου αμφότερες οι αεροπορικές εταιρείες έχουν περιορισμένο μερίδιο. Αλλωστε, έχει υψηλές προοπτικές ανάπτυξης τα επόμενα χρόνια. Μόλις την Κυριακή η BA συνήψε συνεργασία με την ινδική Kingfisher Airlines, η οποία από τους αναλυτές θεωρείται προπομπός μιας ολοκληρωμένης εξαγοράς. Η Kingfisher είναι η δεύτερη μεγαλύτερη ιδιωτική αεροπορική εταιρεία της Ινδίας με 380 πτήσεις ημερησίως. Μία ακόμα υποψήφια των αναδυόμενων αγορών φέρεται η LAN με έδρα τη Χιλή, η οποία έχει αναμειχθεί και η ίδια σε συγχώνευση με τη βραζιλιάνικη TAM Airlines.

«Πράσινο φως»

Ο Γουίλι Γουόλς έχει εξασφαλίσει το «πράσινο φως» από τις αρχές ανταγωνισμού για τη συγχώνευση με την Iberia και έλαβε ανάλογη έγκριση για τη διατλαντική του συνεργασία με την American Airlines. Εκτιμάται πως η κοινοπραξία μεταξύ της American Airlines, της BA και της Iberia προλειαίνει το έδαφος για μια ενδεχόμενη συγχώνευση. Οπως επισημαίνουν αναλυτές του κλάδου, όλες αυτές οι κινήσεις απλώς αντισταθμίζουν τον χαμένο χρόνο της τελευταίας δεκαετίας. Την περίοδο αυτή η British Airways βρέθηκε «με την πλάτη στο τοίχο» μετά την εξαγορά της ολλανδικής KLM από τη γαλλική Air France και τις επιθετικές εξαγορές μικρότερων εταιρειών από τη γερμανική Lufthansa.

Πάντως, ο διευθύνων σύμβουλος της BA και του νέου ομίλου International Airlines Group δεν έκρυψε τη φιλοδοξία του να προχωρήσει σε προσέγγιση της American Airlines (AMR) αλλά και της αυστραλιανής Qantas με στόχο τη συγχώνευση. Οι περιορισμοί επί της ιδιοκτησίας εταιρειών, οι οποίοι τίθενται από την εκάστοτε εθνική νομοθεσία, δεν του επιτρέπουν, ωστόσο, άλλες κινήσεις. Ενδεχομένως μετά την παρέλευση πενταετίας τα δεδομένα να έχουν αλλάξει. Η υφιστάμενη διάταξη στις ΗΠΑ ορίζει ως ανώτατο όριο ξένης ιδιοκτησίας σε αμερικανικούς αερομεταφορείς το 25%. Στην απέναντι όχθη του Ατλαντικού, πάντως, μόνον ο επικεφαλής της United Airlines, Γκλεν Τίλτον, έχει δείξει πραγματικό ενθουσιασμό στην ιδέα μιας διηπειρωτικής συμμαχίας.

Κινητικότητα

Οσο περιορισμένα κι αν είναι τα περιθώρια χειρισμών του, ο Γουίλι Γουόλς δεν πρόκειται να μείνει με σταυρωμένα τα χέρια. Ευελπιστώντας ότι η συγχώνευση BA - Iberia, καθώς και η κοινοπραξία τους με την AMR, θα ενδυναμώσει την αεροπορική συμμαχία Oneworld, στην οποία ανήκουν όλες, θα αναζητήσει και στους κόλπους της ευκαιρίες εξαγορών. Στη Γηραιά Ηπειρο τον ενδιαφέρει η BMI, θυγατρική της Lufthansa, που είναι η δεύτερη σε δικαιώματα απογείωσης και προσγείωσης στο Χίθροου, καθώς και η JetBlue Airways, θυγατρική και αυτή της Lufthansa αλλά επί αμερικανικού εδάφους, η οποία ήδη μοιράζεται πωλήσεις εισιτηρίων με την BA και την AMR.

Ο νέος όμιλος IAG θα επιδιώξει να εξοικονομήσει από συνέργειες περί τα 400 εκατ. ευρώ σε ετήσια βάση, εκ των οποίων το ένα τρίτο θα προέλθει από τα έσοδα και τα δύο τρίτα από την εξοικονόμηση δαπανών. Αυτή συνιστά μια καλύτερη ισορροπία από εκείνην της Air France–KLM, η οποία ωφελείται από την αύξηση πωλήσεων, και εκείνη της Lufthansa, η οποία συμπιέζει το κόστος των εξαγορασθέντων προβληματικών αερομεταφορέων.

Δεν εκφράζουν, βέβαια, όλοι τον ίδιο ενθουσιασμό με τον Γουίλι Γουόλς για τα μεγαλόπνοα σχέδιά του. Ο ανταγωνιστής του Μόρις Φλάναγκαν, διευθύνων σύμβουλος της Emirates, της μεγαλύτερης αεροπορικής εταιρείας του κόσμου με κριτήριο την επιβατική κίνηση, εκτιμά πως η δομή των δρομολογίων μεταξύ BA και Iberia είναι συμπληρωματική μεν, ωστόσο η ίδια η συγχώνευση φαίνεται περίπλοκη. «Η περιπλοκότητα είναι το σαράκι της δουλειάς μας», επισημαίνει, «και αυτή η βρετανο-ισπανική συνεργασία δεν έχει απαλλαγεί από αυτό».

Αν και πρώην συνδικαλιστής, δεν υποκύπτει στις πιέσεις των συνδικάτων. Συχνά εμφανίζεται ως Χίτλερ σε πλακάτ και μπλουζάκια των απεργών.

AFP

Ο διευθύνων σύμβουλος της British Airways και του νέου ομίλου International Airlines Group Γουίλι Γουόλς έχει βάλει στο στόχαστρο τη νοτιοανατολική Ασία, δεδομένων των υψηλών προοπτικών ανάπτυξης που παρουσιάζει.

Δεν συμβιβάζεται

Ο ανυποχώρητος επικεφαλής της British Airways και του νέου βρετανο-ισπανικού ομίλου IAG έχει γίνει διάσημος για τις μετωπικές του συγκρούσεις. Εκτός από το όραμά του να προλάβει τους ανταγωνιστές του και να εξαπολύσει επιθέσεις εξαγορών, ώστε να οικοδομήσει έναν ισχυρό όμιλο παγκοσμίων προδιαγραφών με τη συνδρομή της Iberia, ο Γουίλι Γουόλς θα έχει άλλη μία μάχη. Αφού αντιμετώπισε εφέτος την πρώτη απεργία του ιπταμένου προσωπικού της BA μετά το 1997, τώρα θα έχει και πάλι την ευκαιρία να διαπληκτισθεί με τους συνδικαλιστές του σωματείου Unite. Το θέμα που έθεσαν για τις πιο σκληρές συνθήκες εργασίας και τις χαμηλότερες αμοιβές των νεοπροσλαμβανομένων, δεν επιλύθηκε. Το 1997 ο Μπομπ Εϊλινγκ, τότε διευθύνων σύμβουλος της British Airways, μετά από τριήμερη απεργία είχε έλθει σε συμφωνία με το συνδικάτο Unite. Αντιθέτως, εφέτος, παρά τις επαναλαμβανόμενες κινητοποιήσεις του ιπταμένου προσωπικού, ο Γουίλι Γουόλς αντεπιτέθηκε στους απεργούς. Δεν απέφυγε τις ακυρώσεις πτήσεων, αλλά κατέφυγε στην εκμίσθωση αεροσκαφών και την ταχεία εκπαίδευση πιλότων και προσωπικού εδάφους για να κάνουν χρέη φροντιστών και να μη διακοπούν πλήρως οι δραστηριότητες. Μία ακόμα απεργία τα Χριστούγεννα δεν φαίνεται πλέον διόλου απίθανη. Συχνά ο Γουίλι Γουόλς στα πλακάτ των απεργών εμφανίζεται ως Χίτλερ ή Διάβολος.
Το ενδιαφέρον στην περίπτωσή του έγκειται στο ότι ο 50χρονος Ιρλανδός έχει βρεθεί και στην άλλη πλευρά. Στα 17 του ήταν εκπαιδευόμενος πιλότος στην Aer Lingus και μετά, ως επαγγελματίας, ήταν πρώτος τη τάξει διαπραγματευτής για την Ιρλανδική Ενωση Πιλότων. Στα 27 του άλλαξε στρατόπεδο και αναμείχθηκε με τη διοίκηση. Το 2001 αναβαθμίστηκε από γενικός διευθυντής της Aer Lingus σε διευθύνων σύμβουλός της και το 2005 μετακινήθηκε στην British Airways. Από τη συνδικαλιστική του εμπειρία έχει αποκομίσει το εξής ρητό: «Ενας άνθρωπος, που ακολουθεί τη λογική σε συνθήκες διαπραγμάτευσης, δεν οδηγείται πουθενά».

Αύξηση της ζήτησης αναμένει ο (50άρης φέτος) ΟΠΕΚ

Προειδοποιεί ότι η αβεβαιότητα καθιστά δύσκολες τις προβλέψεις – Τα αποθέματα στις ΗΠΑ συρρικνώθηκαν κατά 1,9 εκατ. βαρέλια

Στην τελευταία μηνιαία έκθεσή του, την οποία έδωσε στη δημοσιότητα, ο ΟΠΕΚ κάνει και πάλι λόγο για «επανειλημμένες αναθεωρήσεις της παγκόσμιας οικονομικής ανάκαμψης, βασικού κινητήριου μοχλού της πετρελαϊκής ζήτησης, οι οποίες προσδίδουν ιδιαίτερη δυσκολία στη διατύπωση εκτιμήσεων για τις εξελίξεις στην πετρελαϊκή αγορά το 2010».

Σταθερές διατηρεί τις εκτιμήσεις του ο ΟΠΕΚ για τη ζήτηση πετρελαίου διεθνώς κατά το τρέχον και το ερχόμενο έτος, προειδοποιώντας όμως ότι η αβεβαιότητα για την πορεία της οικονομίας καθιστά δύσκολες τις προβλέψεις.

Ειδικότερα, το καρτέλ των πετρελαιοεξαγωγών κρατών, που συμπληρώνει φέτος 50 χρόνια από την ίδρυσή του, αναμένει αύξηση της ζήτησης κατά 1,05 εκατ. βαρέλια ημερησίως για το 2010, ήτοι κατά 1,2%, στα 85,51 εκατ. βαρέλια ημερησίως. Για το 2011, προβλέπει επιπλέον αύξηση 1,2%, στα 86,56 εκατ. βαρέλια ημερησίως. Ο ΟΠΕΚ επισημαίνει ότι το πρώτο εξάμηνο του 2010 η ζήτηση υπήρξε υψηλότερη της αναμενόμενης, ως «αποτέλεσμα των πακέτων στήριξης των βασικών καταναλωτριών χωρών». Με τη σταδιακή απόσυρση των πακέτων, ωστόσο, «η ζήτηση το δεύτερο εξάμηνο αναμένεται να κινηθεί με βραδύτερους ρυθμούς».

Στην τελευταία μηνιαία έκθεσή του ο ΟΠΕΚ κάνει και πάλι λόγο για «επανειλημμένες αναθεωρήσεις της παγκόσμιας οικονομικής ανάκαμψης -βασικού κινητήριου μοχλού της πετρελαϊκής ζήτησης», οι οποίες «προσδίδουν ιδιαίτερη δυσκολία στη διατύπωση εκτιμήσεων για τις εξελίξεις στην πετρελαϊκή αγορά το 2010». Υπενθυμίζει ότι «οι προβλέψεις για τη ζήτηση υπόκεινται σε συχνές αναθεωρήσεις. Μάλιστα, τα τελευταία χρόνια, η πραγματική ζήτηση αποδείχθηκε χαμηλότερη σε σχέση με τις προβλέψεις, ωθώντας σε σημαντικές αναθεωρήσεις προς τα κάτω». Και καταλήγει ότι, για τον λόγο αυτό, «χρειάζεται συνεχώς προσοχή».

Οι εκτιμήσεις περί εξασθένησης της ζήτησης το δεύτερο εξάμηνο απηχούν τους φόβους του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης ότι η επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας θα είναι δραστικότερη απ' όσο αναμενόταν. Ο ΟΠΕΚ χαρακτηρίζει «αποθαρρυντικές» τις συνθήκες στις περισσότερες ανεπτυγμένες χώρες και εκφράζει την εκτίμηση πως η ζήτηση στη δυτική Ευρώπη θα μειωθεί κατά 260.000 βαρέλια ημερησίως το τρίτο τρίμηνο, έναντι της αντίστοιχης περυσινής περιόδου, και κατά 150.000 βαρέλια ημερησίως το τέταρτο τρίμηνο.

Την ίδια ώρα, το καρτέλ προβλέπει ότι η ζήτηση για τα δικά του πετρέλαια θα μειωθεί το 2011 κατά 100.000 βαρέλια ημερησίως, στα 28,8 εκατ. βαρέλια. Οπως δείχνει η έκθεση, ο ΟΠΕΚ αύξησε το ποσοστό συμμόρφωσής του με το επίσημο πλαφόν παραγωγής που ορίστηκε το 2008, καθώς η παραγωγή της Νιγηρίας μειώθηκε. Η παραγωγή των 11 μελών του –πλην Ιράκ, που δεν υπόκειται στο καθεστώς των ποσοστώσεων– συρρικνώθηκε κατά 37.000 βαρέλια ημερησίως τον Αύγουστο, στα 26,799 εκατ. βαρέλια.

Τα στοιχεία για τα αμερικανικά αποθέματα αργού της περασμένης εβδομάδας αιφνιδίασαν, πάντως, δημιουργώντας ελπίδες για τόνωση της ζήτησης και ωθώντας και πάλι ανοδικά τις τιμές του πετρελαίου στις διεθνείς αγορές. Οπως ανακοίνωσε χθες το υπουργείο Ενέργειας, τα αποθέματα συρρικνώθηκαν κατά 1,9 εκατ. βαρέλια, υπερβαίνοντας τις προβλέψεις για μείωση μόλις κατά 730.000 βαρέλια αλλά παραμένοντας στα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων 30 ετών. Μειώθηκαν επίσης τα αποθέματα βενζίνης και προϊόντων διύλισης.

Τα στοιχεία ώθησαν την τιμή κοντά στα 75 δολάρια το βαρέλι, στη Νέα Υόρκη. Πάντως, επίσης σύμφωνα με το υπουργείο Ενέργειας, οι τιμές αναμένεται να διαμορφωθούν στα 78 δολάρια το βαρέλι για τα συμβόλαια παράδοσης Δεκεμβρίου και στα 84 δολάρια για τα παράδοσης Δεκεμβρίου 2011, καθώς η εκτίναξη της ζήτησης στην Κίνα θα αντισταθμίσει την επιβράδυνση στις αναπτυσσόμενες χώρες. Οπως εκτιμά, η Κίνα θα καταναλώσει κατά μέσον όρο 9,5 εκατ. βαρέλια ημερησίως το ερχόμενο έτος, ποσότητα αυξημένη κατά 46% σε σχέση με το 2002.

ASSOCIATED PRESS, AFP, BLOOMBER

Το πάρτι στην αγορά ομολόγων προβλέπεται να τελειώσει άσχημα

Του **MARK GILBERT**

Οπως οι μεθυσμένοι σε ένα πάρτι, έτσι και οι αγορές ομολόγων αρχίζουν να σκοντάφτουν στα τραπέζια, να αφηγούνται τολμηρά ανέκδοτα, να μιλούν πολύ δυνατά και να χύνουν ποτά. Οι καλεσμένοι που είναι νηφάλιοι καλά θα κάνουν να απομακρυνθούν βιαστικά, προτού αρχίσουν ο κραυγές και η ερωτική εξομολόγηση στα... βάζα. Μήπως πιστεύατε πως τα κονδύλια επείγουσας βοήθειας των 950 δισ. ευρώ, που αποφάσισαν από κοινού να διαθέσουν η Ευρωπαϊκή Ενωση και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, ήταν η απάντηση στην κρίση χρέους της Ευρώπη; Μήπως περιμένατε οι Κεντρικές Τράπεζες να διακόψουν τη διάθεση κεφαλαίων, εφόσον αποκαταστάθηκε η δανειοδότηση εκ μέρους των τραπεζών;

Η Ιρλανδία, λόγου χάριν, η οποία με υπερηφάνεια ανέμειξε τα συστατικά του δικού της φαρμάκου λιτότητας, κατάπιε το χάπι και δεν ζήτησε ούτε λίγη ζάχαρη για ευκολία, σήμερα καταβάλλει το ρεκόρ των 3,8 ποσοστιαίων μονάδων άνω του επιτοκίου της Γερμανίας για τα δεκαετή της ομόλογα. Τα spreads των ελληνικών ομολόγων, απ' όπου πήγασε η κρίση, έχουν εκτιναχθεί στις 9,5 ποσοστιαίες μονάδες, αγγίζοντας και πάλι επίπεδα–ρεκόρ.

Εν τω μεταξύ, οι ΗΠΑ και η Γερμανία απολαμβάνουν το χαμηλότερο κόστος δανεισμού στην ιστορία τους. Η σχιζοφρένεια αυτή ακολουθεί ένα μοντέλο, το οποίο έγινε γνωστό κατά τη διάρκεια της κρίσης και το τέλος του παιχνιδιού προβλέψιμο. Καταρχάς, οι υποτιθέμενες καλές τράπεζες είχαν διαχωριστεί από τις αναμφίβολα τοξικές, έως ότου αποκαλύφθηκε πως όλες ήταν εξίσου κακές. Στη συνέχεια, το χρηματοπιστωτικό σύστημα θεωρήθηκε ότι διασώθηκε από τις κυβερνήσεις, έως ότου η ψυχρή λογική απέδειξε ότι ο κίνδυνος απλώς μετατοπίστηκε, δεν εξαλείφθηκε.

Τώρα, οι αγορές ομολόγων διαφοροποιούνται μεταξύ των δημοσιονομικά ανεύθυνων κυβερνήσεων και όσων, φαινομενικά πολύ ισχυρών, μπορούν να αναχαιτίσουν τη λαίλαπα. Αυτή η προσέγγισή τους μάλλον είναι παραπλανητική.

Οταν γίνεται έφοδος στον οίκο ανοχής, συλλαμβάνεται μέχρι και ο πιανίστας. Ολες οι κυβερνήσεις έχουν κλιδωθεί από τα σφάλματα της υπερχρέωσης και της σπατάλης, πόσω μάλλον εάν υπάρξει υποτροπή σε νέα ύφεση και δυσκολευθούν να αποπληρώσουν τα χρέη τους.

Η δε αγορά εταιρικών ομολόγων μοιάζει περισσότερο με ένα αναμενόμενο ατύχημα. Οι επενδυτές αποφάσισαν να δανείσουν 400 εκατ. δολάρια για περίοδο τριάντα χρόνων τον αμερικανικό κολοσσό κατασκευής εργαλείων και εργαλειομηχανών, τον γνωστό Black & Decker. Θα τους καταβληθεί επιτόκιο 5,2% από την εταιρεία, η οποία επωμίζεται συνολικό χρέος της τάξεως των 4,5 δισ. δολαρίων υπό τη μορφή ομολόγων και δανείων, σύμφωνα με τα στοιχεία του Bloomberg. Αποστολή των επενδυτών σε πάγια περιουσιακά στοιχεία είναι να εξισορροπούν τον κίνδυνο με την απόδοσή του. Το προαναφερθέν επιτόκιο παρομοιάζεται με μία αθλίως ανεπαρκή απόδοση για έναν μάλλον μεγάλο κίνδυνο.

Την επόμενη εβδομάδα κλείνουν δύο χρόνια από την κατάρρευση της Lehman Brothers. Δυστυχώς, η αγορά ομολόγων δείχνει πως η επενδυτική κοινότητα δεν διδάχθηκε από τις περιπέτειές της τα τελευταία χρόνια, που κατέληξαν στη χειρότερη χρεοκοπία της ιστορίας. Το πρόβλημα με την επομένη ημέρα του μεθυσιού είναι ότι όταν ξεχαστεί, η προοπτική μιας νέας μέθης μοιάζει με καλή ιδέα. Το πάρτι στην αγορά ομολόγων θα τελειώσει άσχημα.

BLOOMBERG

Καλώς ήλθατε στο 1938

Του **PAUL KRUGMAN**

Ιδού πώς έχουν τα πράγματα: η αμερικανική οικονομία βρέθηκε σε κρίση. Οι πολιτικές του προέδρου περιόρισαν τη ζημία, υπήρξαν όμως πολύ συγκρατημένες και η ανεργία παραμένει καταστροφικά υψηλή. Χρειάζεται σαφώς περισσότερη δράση. Ωστόσο, το κοινό αντιδρά στον κυβερνητικό ακτιβισμό και μάλλον επιφυλάσσει στους Δημοκρατικούς σοβαρή ήττα στις ενδιάμεσες εκλογές.

Ο περί ου ο λόγος πρόεδρος είναι ο Φράνκλιν Ρούζβελτ. Το έτος, το 1938. Μέσα σε λίγα χρόνια, βέβαια, η Μεγάλη Υφεση είχε τελειώσει. Είναι όμως διδακτικό όσο και αποθαρρυντικό να ρίξουμε μια ματιά στην κατάσταση των ΗΠΑ γύρω στα 1938. Διδακτικό γιατί ο χαρακτήρας της ανάκαμψης που ακολούθησε ανατρέπει τα επιχειρήματα που κυριαρχούν στη σημερινή δημόσια συζήτηση. Και αποθαρρυντικό γιατί δύσκολα βλέπουμε κάτι που να μοιάζει με το θαύμα της δεκαετίας του '40.

Βέβαια, υποτίθεται ότι δεν έπρεπε να ζήσουμε ξανά τα τέλη της δεκαετίας του '30. Οι οικονομολόγοι του Μπαράκ Ομπάμα δεσμεύθηκαν να μην επαναλάβουν τα λάθη του 1937, όταν ο πρόεδρος απέσυρε πολύ νωρίς τα δημοσιονομικά κίνητρα. Ωστόσο, με το πολύ μικρό και βραχύβιο πρόγραμμά του, ο κ. Ομπάμα έκανε ακριβώς αυτό: η στήριξη παρέσχε ανάπτυξη όσο κράτησε, επηρέασε όμως ελάχιστα την ανεργία. Και τώρα τελειώνει.

Και όπως φοβήθηκαν κάποιοι από εμάς, η ανεπάρκεια του αρχικού οικονομικού σχεδίου της κυβέρνησης έκλεισε την ίδια και τη χώρα σε πολιτική παγίδα. Χρειάζεται κατεπειγόντως νέα στήριξη, αλλά στα μάτια του κοινού η αποτυχία του αρχικού προγράμματος να επιφέρει πειστική ανάκαμψη απαξίωσε τις ενέργειες για τη δημιουργία νέων θέσεων. Εν ολίγοις, καλώς ήλθατε στο 1938.

Η ιστορία του 1937, της καταστροφικής απόφασης του προέδρου, να ακούσει όσους υποστήριζαν πως ήλθε η ώρα να μειωθεί το έλλειμμα, είναι πασίγνωστη. Λιγότερο γνωστό πόσο λάθος συμπέρασμα εξήγαγε το κοινό από την ύφεση που ακολούθησε: αντί να ζητήσουν νέο Νιου Ντιλ, οι ψηφοφόροι έχασαν την πίστη τους στη δημοσιονομική επέκταση. Κι ύστερα ήλθε ο πόλεμος.

Από οικονομική άποψη, ο Β΄ Παγκόσμιος ήταν πάνω απ' όλα ένα κύμα κυβερνητικών δαπανών χρηματοδοτούμενων από το έλλειμμα, σε κλίμακα που δεν θα είχε ποτέ εγκριθεί αλλιώς. Στη διάρκειά του, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση δανείσθηκε ποσό διπλάσιο του ΑΕΠ του 1940, ισοδύναμο με σημερινά 30 τρισ. δολάρια.

Αν είχε κανείς προτείνει δαπάνη μέρους, έστω, αυτού του ποσού προπολεμικά, θα άκουγε αντίστοιχες με τις σημερινές απαντήσεις. Θα τον προειδοποιούσαν για το χρέος και τον πληθωρισμό. Θα του επεσήμαιναν, ορθώς, ότι την ύφεση την προκάλεσε σε μεγάλο βαθμό το υπερβολικό χρέος και πως κάτι τέτοιο δεν το διορθώνεις με νέο χρέος.

Ιδού, όμως, που τέτοιες δαπάνες δημιούργησαν οικονομική έκρηξη, η οποία έθεσε τα θεμέλια της μακρόχρονης ευημερίας. Το συνολικό χρέος -ιδιωτικό και δημόσιο- συρρικνώθηκε ως προς το ΑΕΠ. Και μετά τον πόλεμο, χάρις στη βελτιωμένη οικονομική κατάσταση του ιδιωτικού τομέα, η οικονομία μπόρεσε να ευδοκιμήσει χωρίς διαρκή ελλείμματα.

Το οικονομικό δίδαγμα είναι σαφές: όταν η οικονομία βρίσκεται σε ύφεση, δεν ισχύουν οι συνήθεις κανόνες. Οταν προσπαθείς να μειώσεις το χρέος σε εποχή λιτότητας, δημιουργείς ύφεση και αποπληθωρισμό, και το χρέος μεγαλώνει. Η ιστορία του 1938 δείχνει επίσης πόσο δύσκολο είναι να εφαρμοσθούν οι θεωρίες. Στην περίπτωση του Ρούζβελτ, η τελική λύση δόθηκε ουσιαστικά κατά τύχη. Είχα ελπίσει πως αυτή τη φορά θα τα πηγαίναμε καλύτερα. Αποδεικνύεται ότι πολιτικοί και οικονομολόγοι πέρασαν δεκαετίες «ξεμαθαίνοντας» και είναι αποφασισμένοι να επαναλάβουν τα παλιά λάθη.

Πρέπει πάντα να θυμόμαστε ότι η κάμψη διορθώνεται. Χρειάζεται μόνο λίγη πνευματική διαύγεια και πολλή πολιτική βούληση. Ας ελπίσουμε ότι θα βρούμε αυτές τις αρετές στο όχι και πολύ μακρινό μέλλον.

THE NEW YORK TIMES

Η Τράπεζα της Αγγλίας κρατά φθηνό το χρήμα εν όψει σκληρών μέτρων

Της **ΖΕΖΑΣ ΖΗΚΟΥ**

Η Τράπεζα της Αγγλίας εκτιμάται ότι προετοιμάζει το έδαφος για τον προϋπολογισμό στυγερή λιτότητας, που θα καταθέσει τον Οκτώβριο ο υπουργός Οικονομικών, Τζορτζ Όσμπορν

Στο Σίτι, η Τράπεζα της Αγγλίας άφησε το εθνικό επιτόκιο στο ιστορικό ναδίρ του 0,5%. Στα επίπεδα αυτά το επιτόκιο μειώθηκε στις 5 Μαρτίου του 2009 και είναι τα χαμηλότερα επίπεδα από την ίδρυση της Τράπεζα της Αγγλίας το 1694. Επίσης, παρέτεινε και τις αγορές εταιρικών τίτλων και ομολόγων του βρετανικού Δημοσίου, για να ρίξει περισσότερο χρήμα στην οικονομία. Το πρόγραμμα αξίας 200 δισ. στερλινών (ή 308 δισ. δολαρίων) υλοποιείται μέσω της αγοράς κρατικών τίτλων με την έκδοση νέου χρήματος (quantitative easing). Να θυμίσω ότι ήταν η πρώτη ευρωπαϊκή κεντρική τράπεζα που άρχισε την πολιτική της quantitative easing.

Ομως ούτε η οικονομία που παρουσίασε ανάπτυξη κατά 1,2% το δεύτερο τρίμηνο του έτους, ούτε η εκτίναξη του πληθωρισμού στο 3,1% τον Αύγουστο (ξεπερνώντας το όριο του 2% που έχει θέσει η ίδια η Τράπεζα) δικαιολογούν τη νομισματική πολιτική της Τράπεζας της Αγγλίας. Η Βρετανία βρέθηκε αντιμέτωπη το 2009 με τη βαθύτερη οικονομική κρίση στη μεταπολεμική περίοδο. Στην Ευρωζώνη, η ανάπτυξη παρέμεινε σχεδόν στάσιμη, ενώ οι κίνδυνοι για επιδείνωση της κατάστασης των οικονομιών από τις αποκαλούμενες στον διεθνή Τύπο χώρες PIGS, δηλαδή Πορτογαλία, Ιταλία, Ελλάδα, Ισπανία, εντείνονται.

Αντίθετα, η νομισματική πολιτική της Τράπεζας της Αγγλίας εκτιμάται ότι προετοιμάζει το έδαφος για τον προϋπολογισμό στυγερής λιτότητας με απολύσεις εκατοντάδων δημοσίων υπαλλήλων και αυξήσεις φόρων που θα καταθέσει τον Οκτώβριο ο υπουργός Οικονομικών Τζορτζ Οσμπορν. Οι οίκοι πιστοληπτικής αξιολόγησης, πάντως, υποδέχθηκαν με θετικά σχόλια το ενδεχόμενο αυτό, διατηρώντας την κατάταξη ΑΑΑ για το βρετανικό χρέος.

Πάντως, ο πρωθυπουργός Ντέιβιντ Κάμερον γνωρίζει καλά τη γλώσσα της επικοινωνίας. Με αυτά τα όπλα κέρδισε τις εκλογές του περασμένου Μαΐου, σηματοδοτώντας το τέλος της 13χρονης κυριαρχίας των Νέων Εργατικών.

Στο πρόσφατο ταξίδι του στην Τουρκία έκανε λόγο για «χρυσό αιώνα» στις διμερείς σχέσεις, ενώ δήλωσε οργισμένος για τα εμπόδια που βάζουν κάποιοι στην ευρωπαϊκή πορεία της. Η αλήθεια είναι πως η Τουρκία κάνει ό,τι μπορεί από μόνη της, μη συμμορφούμενη με τις υποχρεώσεις της προς την Ε.Ε. Αλλά αυτή είναι μια άλλη ιστορία. Ο Βρετανός πρωθυπουργός επανέλαβε απλώς τις ανησυχίες των ΗΠΑ ότι η Ευρώπη πρέπει να κάνει περισσότερα για να δέσει την Αγκυρα στο άρμα της Δύσης.

Αν και μιλάει μοντέρνα γλώσσα, για πολλούς ο Κάμερον δεν είναι παρά η επιστροφή στην παλιά εποχή των ηγετών των Τόρηδων. Είναι πλούσιος, πήγε σχολείο στο Κολέγιο Ιτον, από το οποίο έχουν αποφοιτήσει επιφανείς Βρετανοί πολιτικοί και έχει μακρινή συγγένεια με τη βασίλισσα.

Δεν κρύβει ότι προέρχεται από την τάξη των προνομιούχων, αλλά προσπαθεί να καλλιεργήσει ένα χαλαρό στυλ. Στα 43 του είναι ο νεώτερος πρωθυπουργός της χώρας εδώ και δύο αιώνες. Μάλιστα, είναι έξι μήνες νεώτερος απ' ό,τι ήταν ο Τόνι Μπλερ όταν μπήκε στην Ντάουνινγκ Στριτ το 1997. Ο Κάμερον απολαμβάνει (και καλλιεργεί) τη σύγκριση, υιοθετώντας το προφίλ του μετριοπαθούς.

Οι κακές γλώσσες τον κατηγορούν για απειρία και ρευστότητα πολιτικών θέσεων, ενώ μιλούν για χαμαιλέοντα με υπερβολική αγάπη για τις κάμερες... Θυμίζουν μάλιστα ότι στο συνέδριο του κόμματός του το 2006 εμφανίστηκε σε μία μέρα με τέσσερα διαφορετικά σετ ρούχων... Στο εσωτερικό μέτωπο, υπόσχεται να μειώσει το κράτος και το Εθνικό Σύστημα Υγείας, προβλέποντας περικοπές 25% μέσα στα επόμενα πέντε χρόνια. Αυτό θα πει λιτότητα.

Αξίζει να επισημανθεί ότι ο δείκτης ναυτιλίας Baltic Dry που κατέρρευσε στο χαμηλό των 663 μονάδων στις αρχές Δεκεμβρίου του 2008 από το ρεκόρ ανόδου των 11.793 μονάδων στις 29 Μαΐου του 2008, ανέκαμψε. Η πορεία του συγκεκριμένου δείκτη αντικατοπτρίζει υποχώρηση της παγκόσμιας παραγωγής χάλυβα και αυτοκινήτων. Βεβαίως, στη Βρετανία οι καταναλωτές φοβούνται περαιτέρω άνοδο της ανεργίας, αλλά και πτώση των εισοδημάτων. Και η απομάκρυνση των δημοσιονομικών μέτρων στήριξης της οικονομίας και η επιβολή σκληρών μέτρων θα επιδεινώσουν την κατάσταση.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες, η κοινή λογική υπερισχύει. Η εμπιστοσύνη αποτελεί την ουσία των πραγμάτων. Αλλά...

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

Id 37007 Πωλείται στους Αγ. Ομολογητές διαμέρισμα κατασκευής 1992, 2 υπνοδωματίων, στο κέντρο της Λευκωσίας. Βρίσκεται στον 2ο όροφο 4 οροφής πολυκατοικίας. Αποτελείται από 78τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 10τ.μ. καλυμμένες βεράντες (2). Διαθέτει κλιματιστικά, ξεχωριστή κουζίνα με εντοιχισμένες ηλεκτρικές συσκευές –φούρνο, μάτια, αποσμητήρας- καλυμμένο χώρο στάθμευσης καθώς και τίτλο ιδιοκτησίας. Τιμή 160,000 Ευρώ δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 35543 Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων κατασκευής 1990 σε πολύ καλή περιοχή στο Στρόβολο. Αποτελείται από 82τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 5τ.μ. καλυμμένες βεράντες. Διαθέτει κλιματιστικά, ηλεκτρικές συσκευές, ψυγείο, πλυντήριο, φούρνο, μάτια, αποσμητήρα, microwave, τηλεόραση, Home Cinema και είναι πλήρως επιπλωμένο. Έτοιμος Τίτλος. Τιμή: 145,000 Ευρώ και δεν επιβαρύνεται Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 27873 Λατσιά. Καινούριο ετοιμοπαράδοτο διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων σε πολύ προνομιακή περιοχή στα Λατσιά. Με άνετους χώρους και ευκολία διακίνησης τόσο στο κέντρο της πόλης όσο και στον αυτοκινητόδρομο. Σε μικρή οικοδομή με χαρακτήρα. Τιμή: 162,000 Ευρώ Με το Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 38689. Διαμέρισμα κατασκευής 2008, 1ος υπνοδωματίου στην περιοχή Τσέριου. Αποτελείται από 50τ.μ. εσωτερικά με 5τ.μ. καλυμμένη βεράντα. Περιλαμβάνει 2 κλιματιστικά, καλυμμένο χώρο στάθμευσης, αποθήκη, μάτια, φούρνο, αποσμητήρα. Άνετη διαρρύθμιση σε ιδανική τοποθεσία , είναι ενοικιασμένο για 420 Ευρώ και προσφέρεται για επένδυση. Τιμή 105,00 Ευρώ, δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 37447 Στρόβολος. Διαμέρισμα 3ων υπνοδωματίων κατασκευής 2000 σε πολύ καλή περιοχή του Στροβόλου με άνετους χώρους, 116τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 22τ.μ. βεράντα καλυμμένη. Τα υπνοδωμάτια είναι άνετα, στο κυρίως υπάρχει en-suite και γκαρνταρόμπα, η κουζίνα είναι ξεχωριστή με φούρνο-μάτια-αποσμητήρα και πλυντήριο ρούχων, 2 καλυμμένους χώρους στάθμευσης, αποθήκη και Τίτλο Ιδιοκτησίας. Υπάρχουν 4 κλιματιστικά και ηλεκτρική θέρμανση σε όλα τα δωμάτια. Τιμή: 245,000 Ευρώ Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 37327 Διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων κατασκευής 2007, σε ήσυχη περιοχή στην Ανθούπολη. Βρίσκεται στον 2 όροφο μικρής 2 οροφής πολυκατοικία. Αποτελείται από 75τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 15τ.μ. καλυμμένη βεράντα. Διαθέτει ηλεκτρική θέρμανση, 3 κλιματιστικά, εντοιχισμένη κουζίνα με γρανίτες και όλα τα ηλεκτρικά είδη, παρκέ στα υπνοδωμάτια, φωτιστικά, blinds. Έτοιμος τίτλος ιδιοκτησίας. Τιμή 160,000 Ευρώ, δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 38277 Πωλείται άνετο διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, κατασκευής 2007, σε πολύ καλή περιοχή στον Στρόβολο. Αποτελείται από 85τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 16τ.μ. καλυμμένη βεράντα. Διαθέτει μεγάλα υπνοδωμάτια, 2 αποχωρητήρια, κλιματιστικά, εντοιχισμένη κουζίνα με ηλεκτρικά είδη, φούρνο, μάτια, αποσμητήρας, blinds, εξωτερικά αλουμίνια καθώς και καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Τιμή: 196,000 Ευρώ Δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 38237 Πωλείται ανεξάρτητο διαμέρισμα υπερπολυτελείας στα Λατσιά, 124τ.μ. εσωτερικοί χώροι, 14τ.μ. καλυμμένη βεράντα και 90τ.μ. ακάλυπτη. Αποτελείται από 3 υπνοδωμάτια, διαθέτει 2 w/c, το ένα με ντους. Η κουζίνα και όλες οι βούρνες είναι με Corian άσπρο και διαθέτει αυτοματισμούς για τον φωτισμό, ήχο και την εικόνα, καθώς επίσης για την θέρμανση, την ψύξη, τα blinds, τις τέντες, καθώς επίσης και για το σύστημα ασφάλειας, υπάρχουν 2 τζάκια και σύστημα ασφάλειας. Τιμή: 500,000 Ευρώ, με το Φ.Π.Α Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 38181 Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων κατασκευής 1985, πλήρως ανακαινισμένο σε πολύ ωραία περιοχή της Λευκωσίας, πάροδος Μακαρίου, με ευκαιρία άμεσης ενοικίασης. Αποτελείται από 72τ.μ. εσωτερικούς χώρους, κλιματιστικά και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Έτοιμος Τίτλος. Τιμή: 95,000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 38167 Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στον 2ο από τους 4 ορόφους σε πολύ καλή περιοχή της Λευκωσίας κοντά στο Hilton, κατασκευής 1986. Διαθέτει 85τ.μ εσωτερικούς χώρους και 8τ.μ καλυμμένη βεράντα, 3 κλιματιστικά, αποχωρητήριο ξένων,καλυμμένο χώρο στάθμευσης και έτοιμο τίτλο ιδιοκτησίας. Τιμή: 120,000 Ευρώ Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 38148 Πωλείται διαμέρισμα πολυτελείας 2 υπνοδωματίων, σε μικρή πολυκατοικία, κατασκευής 2006 στην περιοχή Κεραυνού – Στρόβολος. Αποτελείται από $75m^2$ εσωτερικούς χώρους και 20 m^2 καλυμμένες βεράντες. Διαθέτει κ/θ, πρόνοια για κλιματιστικά, en-suite shower, ιταλική κουζίνα με ηλεκτρικές συσκευές, καλυμμένο χώρο στάθμευσης, αποθήκη και τίτλο ιδιοκτησίας. Τιμή: 180,000 Ευρώ. Δεν έχει ΦΠΑ Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 38125 Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων κατασκευής 2002 σε ήσυχη τοποθεσία στο Στρόβολος, (περιοχή Σταυρού). Αποτελείται από 80τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 13τ.μ. καλυμμένες βεράντες (2). Διαθέτει ηλεκτρική θέρμανση, κλιματιστικά, ξεχωριστή κουζίνα με εντοιχισμένο φούρνο-μάτια-αποσμητήρα, ψυγείο, άνετα υπνοδωμάτια, ακάλυπτο χώρο στάθμευσης και τίτλο ιδιοκτησίας. Τιμή: 155,000 Ευρώ Δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 38118 Πωλείται στο Στρόβολο ισόγειο διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, κατασκευής 2005, πλήρως επιπλωμένο, σε ήσυχη περιοχή και μικρή πολυκατοικία 5 διαμερισμάτων. Αποτελείται από 75τ.μ. εσωτερικούς χώρους, 30τ.μ. καλυμμένη βεράντα και 80τ.μ. αυλή. Διαθέτει κλιματιστικά, ηλεκτρικές συσκευές, εξωτερικά αλουμίνια, φωτιστικά, παρκέ στα υπνοδωμάτια, αποθήκη, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και τίτλο ιδιοκτησίας. Τιμή: 230,000 Ευρώ. Δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 38117 Πωλείται διαμέρισμα κατασκευής 2003, 2 υπνοδωματίων στο Λυκαβητό, σε εξαιρετική κατάσταση. Αποτελείται από 75τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 13 τ.μ. βεράντα. Διαθέτει πλήρως εξοπλισμένη κουζίνα, en-suite shower, κεντρική θέρμανση, κλιματιστικά, καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Έτοιμος τίτλος ιδιοκτησίας. Τιμή: 173,000 Ευρώ, δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 37921 Πωλείται στο Πλατύ Αγλαντζιάς άνετο διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στην περιοχή ΡΙΚ. Αποτελείται από 85τ.μ. εσωτερικούς χώρους με 2 βεράντες 7τ.μ. Βρίσκεται στον 2ον όροφο και περιλαμβάνει ηλεκτρική θέρμανση σε όλους τους χώρους, 4 κλιματιστικά, ξεχωριστή άνετη κουζίνα, ξύλινο παρκέ στα υπνοδωμάτια, μπανιέρα, τουαλέτα, νιπτήρα καθώς και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Το διαμέρισμα είναι κατάλληλο τόσο για ιδιοκατοίκηση όσο και για επένδυση. Τίτλος ιδιοκτησίας. 30 Χρονών. Τιμή 130,000 Ευρώ, δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 38387 Πωλείται πολύ άνετο διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, κατασκευής 2001, σε άριστη κατάσταση, σε ήσυχη τοποθεσία στην Ακρόπολη κοντά σε κεντρικές αρτηρίες. Αποτελείται από 90τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 20τ.μ. καλυμμένη βεράντα. Διαθέτει μπάνιο στο κυρίως υπνοδωμάτιο, κλιματιστικά σε όλους τους χώρους, εντοιχισμένα (φούρνο, μάτια, αποσμητήρα, πλυντήριο πιάτων και ρούχων), φούρνο μικροκυμάτων και τηλεόραση 46", φωτιστικά, blinds και κουρτίνες, διπλό καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Έτοιμος Τίτλος. Τιμή: 174,000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 38706 Ευκαιρία! Διαμέρισμα υπερπολυτελείας, 3ων χρόνων με τίτλο ιδιοκτησίας στην Παλλουριώτισσα. Βρίσκεται στον 3ον όροφο 3όροφης οικοδομής με απρόσκοπτη θέα την Λευκωσία, ανεξάρτητη, με τετραγωνισμένη μεγάλη και καλυμμένη βεράντα. Είναι πλήρως επιπλωμένο, με εντοιχισμένες ηλεκτρικές συσκευές, κεντρική θέρμανση και κλιματιστικά. Διαθέτει επίσης en-suite στο κυρίως υπνοδωμάτιο, καλυμμένο χώρο στάθμευσης, αποθήκη και τίτλο. Τιμή: 185,000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 27873 Καινούριο ετοιμοπαράδοτο διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων σε πολύ προνομιακή περιοχή στα Λατσιά. Με άνετους εσωτερικούς χώρους 75τ.μ. και 11τ.μ. βεράντα, και ευκολία διακίνησης τόσο στο κέντρο της πόλης όσο και στον αυτοκινητόδρομο. Διαθέτει πρόνοια για κλιματιστικά, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Σε μικρή οικοδομή με χαρακτήρα. Τιμή: 162,000 Ευρώ Με το Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

(37939) Ενοικιάζεται οικία 4ων υπνοδωματίων συν δωμάτιο υπηρεσίας κατασκευής 2000, 330τ.μ. εσωτερικούς χώρους στην Μακεδονίτισσα. Διαθέτει αρκετή αυλή, κεντρική θέρμανση, κλιματιστικά, εντοιχισμένη κουζίνα, 2 en-suite showers, πλυσταριό, γκαρνταρόμπα, πέργκολα με ψησταριά, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Ενοίκιο: 1,300 Ευρώ μηνιαίως Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

(38239) Ενοικιάζεται μεζονέττα 2 υπνοδωματίων κατασκευής 2009 στην Ακρόπολη, περιοχή Κώστα Θεοδώρου. Διαθέτει μικρή αυλή μπροστά και πίσω, κλιματιστικά, 2 αποχωρητήρια, εντοιχισμένο φούρνο και μάτια και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Ενοίκιο: 600 Ευρώ μηνιαίως. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

(38123) Ενοικιάζεται οροφοδιαμέρισμα 2 υπνοδωματίων κατασκευής 2008 στον Στρόβολο κοντά στην Καντάρας. Διαθέτει 3 βεράντες, εντοιχισμένα, ψυγείο, πλυντήριο, ερμάρια και κλιματιστικά. Ενοίκιο: 600 Ευρώ μηνιαίως Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

(37704) Ενοικιάζεται διαμέρισμα κατασκευής 2002, 2 υπνοδωματίων, στην Αγλαντζιά. Αποτελείται από 100τ.μ. εσωτερικούς χώρους με μικρή βεράντα 7τ.μ., κατάλληλο για γραφείο. Διαθέτει κλιματιστικά και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Ενοίκιο: 550 Ευρώ μηνιαίως Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

(37859) Ενοικιάζεται οικία 3ων υπνοδωματίων σε μοντέρνα γραμμή κατασκευής 2010 στον Αρχάγγελο. Η οικία βρίσκεται σε πολύ ωραία και ήσυχη περιοχή. Διαθέτει αρκετό κήπο στο πίσω μέρος του σπιτιού και είναι εντελώς ανεξάρτητη. Επίσης διαθέτει ωραία μοντέρνα ιταλική κουζίνα με όλα τα εντοιχισμένα, υποδαπέδια θέρμανση, κλιματιστικά σε όλους τους χώρους και ευρύχωρα υπνοδωμάτια με en-suite shower στο κυρίως υπνοδωμάτιο. ΕΥΚΑΙΡΙΑ! Ενοίκιο: 1,300 Ευρώ μηνιαίως Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

(36360) Ενοικιάζεται διαμέρισμα κατασκευής 2010, στον Αγ. Δομέτιο, 2 υπνοδωματίων, πλήρως επιπλωμένο. Αποτελείται από 80τ.μ. εσωτερικούς χώρους, 10τ.μ βεράντα, εντοιχισμένα, ψυγείο, πλυντήριο, μερικώς επιπλωμένο, κλιματιστικά, αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Ενοίκιο: 600 Ευρώ μηνιαίως Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

(38121) Ενοικιάζεται διαμέρισμα πολυτελείας ενός υπνοδωματίου κατασκευής 2009 στον Στρόβολο περιοχή Pizza Hut, πλήρως επιπλωμένο. Διαθέτει υποδαπέδια θέρμανση, κλιματιστικά, πλήρως εξοπλισμένη κουζίνα, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Ενοίκιο: 600 Ευρώ μηνιαίως Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

(38249) Ενοικιάζεται στη Καλλιθέα ανεξάρτητη οικία 4ων υπνοδωματίων, το κυρίως με en suite και γκαρνταρόμπα, κατασκευής 2007, χτισμένη σε οικόπεδο 285τ.μ. Αποτελείται από 238τ.μ. εσωτερικούς χώρους, και διαθέτει κλιματιστικά και κ/θ, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Ενοίκιο: 1000 Ευρώ μηνιαίως. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

(38291) Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, κατασκευής 2005 στον Άγιο Ανδρέα, 130τ.μ. στο σύνολο με άνετη βεράντα. Διαθέτει κεντρική θέρμανση, κλιματιστικά, γκαρνταρόμπα στο κυρίως υπνοδωμάτιο, 2 αποχωρητήρια, εντοιχισμένο φούρνο-μάτια, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Ενοίκιο: 650 Ευρώ μηνιαίως. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

(37858) Ενοικιάζεται διαμέρισμα 3ων υπνοδωματίων, κατασκευής 2010, τύπου μεζονέτα στον Αρχάγγελο. Αποτελείται από 258τ.μ. εσωτερικούς χώρους και διαθέτει 30τ.μ. βεράντα, υποδαπέδια θέρμανση, κλιματιστικά, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Ενοίκιο: 900 Ευρώ μηνιαίως Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 29076 Ενοικιάζεται στην Παλλουριώτισσα διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, 85τ.μ. καλυμμένοι χώροι., πλήρως επιπλωμένο και διαθέτει κεντρική θέρμανση, πρόνοια για κλιματιστικά, εντοιχισμένη κουζίνα και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Ενοίκιο: 700 μηνιαίως και 30 Ευρώ κοινόχρηστα Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 38512 Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων κατασκευής 2008 κοντά στο ΒΜΗ. Διαθέτει 2 αποχωρητήρια, ντους, μπάνιο, εντοιχισμένα, ευρύχωρη βεράντα, κλιματιστικά, ηλεκτρική θέρμανση, αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Επίσης η πολυκατοικία διαθέτει παιδότοπο. Ενοίκιο: 600 Ευρώ και 30 Ευρώ κοινόχρηστα μηνιαίως. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333

Id 38543 Ενοικιάζεται διαμέρισμα δύο υπνοδωματίων πολυτελείας σε εξέχουσα περιοχή στο Λυκαβητό. Διαθέτει κλιματιστικά, υποδαπέδια θέρμανση, καλυμμένο χώρο στάθμευσης, αποθήκη και εντοιχισμένες ηλεκτρικές συσκευές. Ενοίκιο: 750 Ευρώ Μηνιαίως και 30 Ευρώ Μηνιαίως. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 κοινόχρηστα.

LORDOS ESTATES

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΑ – ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ

ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ 250Μ ΑΠΟ ΘΑΛΑΣΣΑ - ΛΕΜΕΣΟ
Από 270,000 ευρώ
ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ 10' ΑΠΟ ΘΑΛΑΣΣΑ - ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ
Από 95,000 ευρώ

ΟΙΚΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΝΝΟ - ΠΡΩΤΑΡΑ
Από 385,000 ευρώ

ΟΙΚΟΠΕΔΑ

ΣΟΥΝΙ-ΖΑΝΑΤΖΙΑ-ΚΑΛΑΒΑΣΟΣ-ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ
Από 100,000 ευρώ

Τηλ.: 25828242, 99438838, www.lordosestates.com

LORDOS PROPERTIES

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΑΡΟΔΕΣ
Γεωργικά τεμάχια, 6% Σ.Δ.
3.480m2 – 8.840m2, Θέα Θάλασσα
Ακίνητα σε όλη τη Κύπρο

Τηλ: 99 513 222, 22 465 300, www.lordosproperties.com

LORDOS PROPERTIES

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ / ΟΡΑ & ΛΑΓΕΙΑ
Γεωργικά τεμάχια, 10% Σ.Δ.
6.690m2 – 11.570m2
Ακίνητα σε όλη τη Κύπρο

Τηλ: 99 513 222, 22 465 300, www.lordosproperties.com

LORDOS PROPERTIES

ΟΙΚΟΠΕΔΑ
ΚΑΛΟΓΗΡΟΙ – 30% Σ.Δ. με Θέα Θάλασσα
τίτλοι σύντομα
ΕΠΙΣΚΟΠΗ – 80% Σ.Δ. με Θέα Θάλασσα
τίτλοι σύντομα
ΤΑΛΑ – 30% Σ.Δ. με Θέα Θάλασσα και ΤΙΤΛΟ
ΛΑΣΑ – 90% Σ.Δ. με Θέα Θάλασσα και Βουνό
τίτλοι σύντομα

Τηλ: 99 513 222, 22 465 300
www.lordosproperties.com

LORDOS PROPERTIES

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΧΟΛΕΤΡΙΑ
Γεωργικά τεμάχια, 10% Σ.Δ.
3.680m2 – 16.055m2
Ακίνητα σε όλη τη Κύπρο

Τηλ: 99 513 222, 22 465 300, www.lordosproperties.com

LORDOS PROPERTIES

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ & ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ
ΠΡΩΤΑΡΑΣ – Κόννος, Οικίες 3 Υπν. με πισίνα
200m από κύμα, Θέα Θάλασσα
Από 495.000 ευρώ. Ακίνητα σε όλη τη Κύπρο

Τηλ: 99 513 222, 22 465 300, www.lordosproperties.com

TMA Ι. ΜΑΡΚΙΔΗΣ — Το Κλειδί Στα Ακίνητα

Τηλέφωνο: 77773333

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ – ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Id 38387 Πωλείται πολύ άνετο διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, κατασκευής 2001, σε άριστη κατάσταση, σε ήσυχη τοποθεσία στην Ακρόπολη κοντά σε κεντρικές αρτηρίες. Αποτελείται από 90τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 20τ.μ. καλυμμένη βεράντα. Διαθέτει μπάνιο στο κυρίως υπνοδωμάτιο, κλιματιστικά σε όλους τους χώρους, εντοιχισμένα (φούρνο, μάτια, αποσμητήρα, πλυντήριο πιάτων και ρούχων), φούρνο μικροκυμάτων , τηλεόραση 46", φωτιστικά, blinds και κουρτίνες, διπλό καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Έτοιμος Τίτλος. **Τιμή: 174,000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α.**

Id 38167 Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στον 2ο από 4 ορόφους σε πολύ καλή περιοχή της Λευκωσίας κοντά στο Hilton, κατασκευής 1986. Διαθέτει 85τ.μ εσωτερικούς χώρους και 8τ.μ καλυμμένη βεράντα, 3 κλιματιστικά, αποχωρητήριο ξένων,καλυμμένο χώρο στάθμευσης και έτοιμο τίτλο ιδιοκτησίας. **Τιμή: 120,000 Ευρώ**

ID 37327 Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων κατασκευής 2007, σε ήσυχη περιοχή στην Ανθούπολη. Βρίσκεται στον 2ο όροφο μικρής διώροφης πολυκατοικία. Αποτελείται από 75τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 15τ.μ. καλυμμένη βεράντα. Διαθέτει ηλεκτρική θέρμανση, 3 κλιματιστικά, εντοιχισμένη κουζίνα με γρανίτες και όλα τα ηλεκτρικά είδη, παρκέ στα υπνοδωμάτια, φωτιστικά, blinds. Έτοιμος τίτλος ιδιοκτησίας. **Τιμή: 160,000 Ευρώ, δεν έχει Φ.Π.Α.**

Id 38502 Πωλείται άνετο διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων κατασκευής 2008 σε πολύ καλή και ήσυχη περιοχή στην Παλλουριώτισσα κοντά στον Αθηαινίτη. Αποτελείται από 81τ.μ εσωτερικούς χώρους και 7τ.μ καλυμμένη βεράντα. Διαθέτει μεγάλο σαλόνι, άνετα υπνοδωμάτια, κλιματιστικά, πρόνοια για κεντρική θέρμανση, blinds, en-suite shower, ηλεκτρικές συσκευές, καθώς και καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη.
Τιμή: 163,000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α

Id 499769 Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων ρετιρέ, στη Παλλουριώτισσα, ανεξάρτητο με 87τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 15τ.μ. βεράντα. Διαθέτει καλυμμένο χώρο στάθμευσης, αποθήκη, ηλεκτρικές συσκευές, κλιματιστικά και είναι πλήρως επιπλωμένο.
Τιμή: 180,000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α.

Id 38599 Ενοικιάζεται καινούριο στούντιο με εσωτερικούς χώρους 50τ.μ και 4τ.μ βεράντα. Περιλαμβάνει μάτια, φούρνο και αποσμητήρα καθώς και κλιματιστικά και ξεχωριστή κεντρική θέρμανση. Το διαμέρισμα βρίσκεται σε κτίριο πολυτελείας με όλες τις ανέσεις και περιλαμβάνει σύστημα ασφαλείας εισόδου και εξόδου, όπως και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. **Ενοίκιο: 500 Ευρώ Μηνιαίως συμπεριλαμβάνονται και τα κοινόχρηστα.**

Id 35823 Ενοικιάζεται διαμέρισμα 1ος υπνοδωματίου, κατασκευής 2010, πολυτελείας, μοντέρνα κατασκευή υψηλών προδιαγραφών στην Δασούπολη. Διαθέτει πλήρη επίπλωση, πλήρως εντοιχισμένη κουζίνα, κλιματιστικά, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. **Ενοίκιο: 650 Ευρώ μηνιαίως**

Id 35503 Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων κατασκευής 2006, 90τ.μ. εσωτερικοί χώροι στο Λυκαβητό. Διαθέτει κλιματιστικά, μπάνιο στο κυρίως υπνοδωμάτιο και εντοιχισμένη κουζίνα. **Ενοίκιο: 650 Ευρώ μηνιαίως**

Id 38569 Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων κατασκευής 2005, πλήρως επιπλωμένο, στο Λυκαβητό. Διαθέτει εντοιχισμένες ηλεκτρικές συσκευές, ψυγείο, πλυντήριο, φούρνο μικροκυμμάτων, κλιματιστικά, ηλεκτρική θέρμανση, αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. **Ενοίκιο: 700 Ευρώ μηνιαίως και 25 Ευρώ κοινόχρηστα**

Id 38543 Ενοικιάζεται διαμέρισμα δύο υπνοδωματίων πολυτελείας σε εξέχουσα τοποθεσία στο Λυκαβητό. Διαθέτει κλιματιστικά, υποδαπέδια θέρμανση, καλυμμένο χώρο στάθμευσης, αποθήκη και εντοιχισμένες ηλεκτρικές συσκευές. **Ενοίκιο: 750 Ευρώ Μηνιαίως και 30 Ευρώ κοινόχρηστα.**

www.tma-realestate.com

ΚΥΠΡΟΣ (ΧΑΚ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 10/9	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ
0,14	0,14	0,00	0,00%	A&P (ANDREOU & PARASKEVAIDES) ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	25,58
0,19	0,19	0,00	0,00%	A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD	6,95
0,10	0,10	0,00	0,00%	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	25,12
1,51	1,51	0,00	0,00%	A. ZORBAS & SONS PUBLIC LTD	23,10
0,03	0,03	0,00	0,00%	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD	4,76
0,27	0,27	0,00	0,00%	A.S.G. (ANDY SPYROU) GROUP PUBLIC LTD	5,67
0,03	0,03	0,00	0,00%	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD	1,75
0,18	0,18	0,00	0,00%	AD Shopping Galleries Plc	4,74
2,01	2,05	-0,04	-1,95%	"AGROS DEVELOPMENT COMPANY ""PROODOS"" PUBLIC LTD"	7,22
0,04	0,03	0,01	33,33%	AIAS INVESTMENT PUBLIC LTD	3,25
0,15	0,17	-0,02	-11,76%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	14,83
0,01	0,01	0,00	0,00%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU) PUBLIC LTD (WAR. 2001/2015)	0,25
0,07	0,07	0,00	0,00%	AMATHUS PUBLIC LTD	6,16
0,19	0,20	-0,01	-5,00%	APOLLO INVESTMENT FUND PLC	10,75
0,10	0,10	0,00	0,00%	AQUA SOL HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	25,80
0,02	0,04	-0,02	-50,00%	ASPIS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	1,56
0,07	0,07	0,00	0,00%	ASPIS LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	6,36
0,10	0,10	0,00	0,00%	ASTARTI DEVELOPMENT PLC	9,99
0,49	0,49	0,00	0,00%	ATHINA CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	53,34
1,10	1,10	0,00	0,00%	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	43,02
0,01	0,01	0,00	0,00%	AVACOM NET PUBLIC COMPANY LTD	1,50
0,15	0,14	0,01	7,14%	AVACOM PUBLIC COMPANY LTD	1,92
4,10	4,56	-0,46	-10,09%	BANK OF CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	2.434,35
76,50	79,20	-2,70	-3,41%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Bonds 2013/2018	35,39
97,51	99,10	-1,59	-1,60%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Capital Securities	629,26
0,22	0,22	0,00	0,00%	BLUE ISLAND PLC	3,40
100,00	100,00	0,00	0,00%	"BONDS 2004-2011 A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD"	248,00
0,10	0,09	0,01	11,11%	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	14,17
0,11	0,10	0,01	10,00%	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD	22,96
0,32	0,31	0,01	3,23%	CCC HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	14,08
0,03	0,03	0,00	0,00%	CEILFLOOR PUBLIC COMPANY LTD	0,15
0,06	0,06	0,00	0,00%	CHARILAOS APOSTOLIDES PUBLIC LTD	3,00
0,06	0,06	0,00	0,00%	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD	0,60
0,07	0,07	0,00	0,00%	CLARIDGE PUBLIC LTD	7,57
0,04	0,03	0,01	33,33%	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	11,53
0,12	0,12	0,00	0,00%	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	19,29
0,20	0,20	0,00	0,00%	COSMOS INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	3,60
0,50	0,50	0,00	0,00%	CYPRINT PLC	2,57
0,07	0,08	-0,01	-12,50%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD	27,38
0,21	0,21	0,00	0,00%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD (Nil Paid Rights)	23,32
3,96	3,63	0,33	9,09%	CYPRUS FOREST INDUSTRIES PUBLIC LTD	12,12
0,63	0,63	0,00	0,00%	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC	58,75
0,43	0,45	-0,02	-4,44%	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	12,18
0,18	0,18	0,00	0,00%	CYVENTURE CAPITAL PUBLIC COMPANY LTD	2,45
0,12	0,12	0,00	0,00%	D & M TELEMARKETING PUBLIC LTD	0,92
0,02	0,02	0,00	0,00%	D.H. CYPROTELS PLC	3,27
0,26	0,26	0,00	0,00%	DEMETRA INVESTMENT PUBLIC LTD	52,00
0,17	0,18	-0,01	-5,56%	Dimco Plc	13,77
0,09	0,09	0,00	0,00%	DISPLAY ART PLC	1,22
0,03	0,03	0,00	0,00%	DODONI PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	8,47
0,72	0,72	0,00	0,00%	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	18,00
0,01	0,02	-0,01	-50,00%	EFREMICO HOLDINGS PUBLIC LTD	0,11
0,38	0,38	0,00	0,00%	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD	6,08
0,04	0,05	-0,01	-20,00%	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	11,40
0,56	0,51	0,05	9,80%	EMPIRE CAPITAL INVESTMENTS PUBLIC LTD	3,34
0,19	0,20	-0,01	-5,00%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	33,25
0,01	0,02	-0,01	-50,00%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (WARRANT)	0,35
0,07	0,07	0,00	0,00%	EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD	1,25
0,30	0,30	0,00	0,00%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC	4,36
0,03	0,03	0,00	0,00%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC (WARRANTS 2009-2010)	0,04
0,11	0,11	0,00	0,00%	G & K EXCLUSIVE FASHIONS PUBLIC COMPANY LTD	0,74
0,20	0,20	0,00	0,00%	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD	7,75
0,01	0,01	0,00	0,00%	Globalvalue Plc	4,08
0,15	0,15	0,00	0,00%	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD	2,10
1,03	1,06	-0,03	-2,83%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	314,85
0,26	0,26	0,00	0,00%	INTERFUND INVESTMENTS PLC	14,89
0,03	0,03	0,00	0,00%	ISXIS INVESTMENT PUBLIC LTD	0,33
0,12	0,12	0,00	0,00%	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	7,49
0,11	0,12	-0,01	-8,33%	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD	11,00
0,81	0,81	0,00	0,00%	K. ATHIENITIS CONTRACTORS DEVELOPERS PUBLIC LTD	10,87
0,31	0,31	0,00	0,00%	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD	13,16
0,12	0,11	0,01	9,09%	KANIKA HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	7,23
0,07	0,06	0,01	16,67%	KARAOLIS GROUP PUBLIC LTD	1,56
0,18	0,18	0,00	0,00%	KARKOTIS MANUFACTURING & TRADING PUBLIC LTD	1,58
0,37	0,34	0,03	8,82%	KARYES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,74
1,67	1,55	0,12	7,74%	KEO PLC	51,73
0,02	0,02	0,00	0,00%	KNOSSOS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0,44
0,80	0,80	0,00	0,00%	KRONOS PRESS DISTRIBUTION AGENCY PUBLIC COMPANY LTD	16,32
0,27	0,27	0,00	0,00%	L.P. TRANSBETON PUBLIC LTD	2,31
0,25	0,25	0,00	0,00%	LASER INVESTMENTS GROUP PLC	12,93
0,36	0,36	0,00	0,00%	LEDA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	50,28
0,09	0,10	-0,01	-10,00%	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	9,15
0,01	0,01	0,00	0,00%	LIBRA HOLIDAYS GROUP PLC	1,87
0,39	0,39	0,00	0,00%	LOGICOM PUBLIC LTD	27,94
0,01	0,01	0,00	0,00%	Logicom Public Warrants 2008/2010)	0,02
0,16	0,16	0,00	0,00%	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	5,60
0,09	0,09	0,00	0,00%	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD	4,32
0,09	0,10	-0,01	-10,00%	LOUIS PLC	38,04
0,28	0,28	0,00	0,00%	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD	12,10
0,10	0,11	-0,01	-9,09%	MARFIN CLR PUBLIC CO LTD	28,57
1,62	1,72	-0,10	-5,81%	MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD	1.364,64
0,07	0,07	0,00	0,00%	MINERVA INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	5,49
0,71	0,72	-0,01	-1,39%	MITSIDES PUBLIC COMPANY LTD	5,82
0,03	0,03	0,00	0,00%	MODESTOU SOUND & VISION PUBLIC COMPANY LTD	0,45
0,04	0,04	0,00	0,00%	MULTICHOICE (CYPRUS) PUBLIC COMPANY LTD	2,72
0,51	0,52	-0,01	-1,92%	MUSKITA ALUMINIUM INDUSTRIES PLC	42,08
0,49	0,46	0,03	6,52%	NEMESIS CONSTRUCTIONS PUBLIC COMPANY LTD	22,55
0,01	0,01	0,00	0,00%	NEW MARATHON TOURS PUBLIC CO LTD	0,50
0,07	0,07	0,00	0,00%	OCEAN TANKERS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	13,66
0,07	0,07	0,00	0,00%	OPTIONS CASSOULIDES PLC	3,24
0,27	0,29	-0,02	-6,90%	ORFANIDES PUBLIC COMPANY LTD	21,86
0,18	0,19	-0,01	-5,26%	PANDORA INVESTMENTS PUBLIC LTD	76,40
0,59	0,62	-0,03	-4,84%	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	51,63
0,34	0,34	0,00	0,00%	PHC FRANCHISED RESTAURANTS PUBLIC LTD	6,05
0,11	0,11	0,00	0,00%	PHIL. ANDREOU PUBLIC LTD	4,95
0,78	0,78	0,00	0,00%	PHILOKTIMATIKI PUBLIC LTD	3,75
0,13	0,13	0,00	0,00%	PIERIDES HOLDINGS PLC	2,87
0,13	0,13	0,00	0,00%	PIPIS BROS FARMS PUBLIC COMPANY LTD	1,26
0,01	0,01	0,00	0,00%	PLYNTEX PUBLIC LTD	0,10
0,11	0,11	0,00	0,00%	Primetel Plc	21,03
0,02	0,02	0,00	0,00%	Primetel Plc (WARRANT 2008/2011)	0,64
0,06	0,06	0,00	0,00%	R.A.I. CONSULTANTS PUBLIC LTD	0,69
0,04	0,04	0,00	0,00%	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD	0,81
0,01	0,01	0,00	0,00%	RENOS HATZIOANNOU FARM PUBLIC COMPANY LTD	0,83
0,06	0,06	0,00	0,00%	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD	3,25
0,06	0,08	-0,02	-25,00%	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY LTD	1,98
0,01	0,01	0,00	0,00%	SAFS HOLDINGS PUBLIC LTD	0,70
0,10	0,10	0,00	0,00%	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	3,65
0,04	0,04	0,00	0,00%	SEA STAR CAPITAL PLC	25,19
0,22	0,23	-0,01	-4,35%	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD	14,63
0,25	0,30	-0,05	-16,67%	STADEMOS HOTELS PLC	8,13
0,15	0,15	0,00	0,00%	STARIO PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	8,66
0,01	0,01	0,00	0,00%	SUPHIRE HOLDINGS PUBLIC LTD	1,24
0,26	0,27	-0,01	-3,70%	TELIA AQUA MARINE PUBLIC LTD	5,91
0,30	0,28	0,02	7,14%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	35,62
0,01	0,01	0,00	0,00%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD (WARRANTS 2009)	0,11
0,20	0,20	0,00	0,00%	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD	2,44
0,03	0,03	0,00	0,00%	TOXOTIS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0,62
2,05	2,05	0,00	0,00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - CAPITAL	5,59
0,85	0,85	0,00	0,00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INCOME	2,32
0,60	0,60	0,00	0,00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INTERNATIONAL	0,82
0,04	0,04	0,00	0,00%	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	0,40
0,27	0,27	0,00	0,00%	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD	3,04
0,77	0,71	0,06	8,45%	USB Bank Plc	34,95
0,91	1,00	-0,09	-9,00%	VASSILICO CEMENT WORKS PUBLIC COMPANY LTD	65,46
1,00	1,00	0,00	0,00%	VISION INTERNATIONAL PEOPLE GROUP PUBLIC LTD	75,00
0,01	0,01	0,00	0,00%	"WARRANTS 2005/2012 EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD"	0,01
6,41	6,41	0,00	0,00%	Woodland Designs PLC	83,33
0,49	0,51	-0,02	-3,92%	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC	56,17
0,05	0,04	0,01	25,00%	XENOS TRAVEL PUBLIC LTD	1,79

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

Άνοδος		Πτώση	
33,3%	AIAS INVESTMENT PUBLIC LTD	-50,00%	ASPIS HOLDINGS LTD
33,3%	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	-25,00%	ROYAL HIGHGATE LTD
25,0%	XENOS TRAVEL PUBLIC LTD	-20,00%	ELMA HOLDINGS LTD
16,7%	KARAOLIS GROUP PUBLIC LTD	-16,67%	STADEMOS HOTELS PLC
11,1%	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES LTD	-12,50%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD

cdb GlobalCapital
Global Capital Securities and Financial Services Limited
Regulated by the Cyprus Securities & Exchange Commission and Member of the Cyprus Stock Exchange
Λεωφ.Αρχ. Μακαρίου Γ', αρ. 50, Κτίριο Άλφα, 1ος όροφος, 1065 Λευκωσία
Τηλ.: 22 710710 Fax: 22339332, www.globalcapital.com.cy

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 10/9	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ					
1,06	1,12	-0,06	-5,36%	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	959,77
3,36	3,36	0,00	0,00%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `90)	1,26
1,70	1,70	0,00	0,00%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `96)	6,06
3,87	3,89	-0,02	-0,51%	ΒΙΟΧΑΛΚΟ (ΚΑ)	771,96
3,25	3,39	-0,14	-4,13%	ΒΩΒΟΣ ΜΠΑΜΠΗΣ (ΚΟ)	110,27
4,19	4,20	-0,01	-0,24%	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	359,85
2,80	3,03	-0,23	-7,59%	ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	99,40
11,70	11,94	-0,24	-2,01%	ΔΕΗ (ΚΟ)	2.714,40
1,04	1,13	-0,09	-7,96%	ΔΟΛ (ΚΟ)	86,32
9,40	11,01	-1,61	-14,62%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	5.706,19
1,31	1,41	-0,10	-7,09%	ΕΛΒΑΛ (ΚΑ)	162,57
2,90	3,00	-0,10	-3,33%	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	513,30
6,03	6,15	-0,12	-1,95%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	1.842,98
5,40	5,60	-0,20	-3,57%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ (ΚΟ)	352,99
4,25	4,26	-0,01	-0,23%	ΕΥΑΘ (ΚΟ)	154,28
5,30	5,18	0,12	2,32%	ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	564,45
2,19	2,26	-0,07	-3,10%	ΙΑΣΩ (ΚΟ)	116,41
0,71	0,72	-0,01	-1,39%	ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	61,58
3,09	3,18	-0,09	-2,83%	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	491,19
4,87	4,85	0,02	0,41%	ΚΑΕ (ΚΟ)	256,53
4,10	4,02	0,08	2,10%	ΚΥΠΡΟΥ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	3.185,03
8,65	8,70	-0,05	-0,57%	ΜΕΤΚΑ (ΚΟ)	449,37
0,50	0,52	-0,02	-3,85%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΚΟ)	33,47
0,43	0,43	0,00	0,00%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΠΟ)	11,17
8,16	8,52	-0,36	-4,23%	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	903,99
4,59	4,63	-0,04	-0,86%	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	536,96
12,32	12,46	-0,14	-1,12%	ΟΛΘ (ΚΟ)	124,19
13,70	14,03	-0,33	-2,35%	ΟΛΠ (ΚΟ)	342,50
12,06	12,01	0,05	0,42%	ΟΠΑΠ (ΚΟ)	3.847,14
5,98	5,80	0,18	3,10%	ΟΤΕ (ΚΟ)	2.931,10
4,00	4,42	-0,42	-9,50%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1.345,09
4,88	4,92	-0,04	-0,81%	ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS (ΚΟ)	107,75
3,95	3,80	0,15	3,95%	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	151,49
2,68	2,73	-0,05	-1,83%	ΣΙΔΕΝΟΡ (ΚΟ)	257,93
4,58	4,72	-0,14	-2,97%	ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ (ΚΟ)	1.302,85
3,43	3,39	0,04	1,18%	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	375,01
15,10	16,05	-0,95	-5,92%	ΤΙΤΑΝ (ΚΟ)	1.162,81
9,45	10,39	-0,94	-9,05%	ΤΙΤΑΝ (ΠΟ)	71,53
0,85	0,89	-0,04	-4,49%	ΥΓΕΙΑ (ΚΟ)	138,82
0,75	0,83	-0,08	-9,64%	ΧΑΛΚΟΡ (ΚΑ)	75,96
2,21	2,18	0,03	1,38%	AEGEAN AIRLINES (ΚΟ)	157,83
1,93	2,10	-0,17	-8,10%	ALAPIS (ΚΟ)	473,14
5,45	5,65	-0,20	-3,54%	ALPHA BANK (ΚΟ)	2.911,77
19,10	19,88	-0,78	-3,92%	COCA - COLA (ΚΟ)	6.989,97
5,18	5,61	-0,43	-7,66%	EUROBANK EFG (ΚΟ)	2.789,92
6,07	5,87	0,20	3,41%	EUROBANK PROPERTIES (ΚΟ)	370,27
15,30	16,02	-0,72	-4,49%	FOLLI - FOLLIE (ΚΟ)	504,09
0,71	0,75	-0,04	-5,33%	FORTHNET (ΚΟ)	110,36
6,06	5,98	0,08	1,34%	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	308,77
9,13	9,20	-0,07	-0,76%	FRIGOGLASS (ΚΟ)	367,03
0,66	0,73	-0,07	-9,59%	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	87,80
1,33	1,44	-0,11	-7,64%	J. & P. - ΑΒΑΞ (ΚΟ)	103,28
5,01	5,15	-0,14	-2,72%	JUMBO (ΚΟ)	650,68
4,03	4,10	-0,07	-1,71%	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	177,44
0,95	1,05	-0,10	-9,52%	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	731,81
1,64	1,71	-0,07	-4,09%	MARFIN POPULAR BANK (ΚΟ)	1.398,11
1,12	1,24	-0,12	-9,68%	PROTON BANK (ΚΟ)	70,21
3,97	3,92	0,05	1,28%	S & B ΟΡΥΚΤΑ (ΚΟ)	205,58
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
7,76	8,20	-0,44	-5,37%	ALPHA ETF FTSE Athex 20	47,74
16,59	17,29	-0,70	-4,05%	NBGAM ETF ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ Χ.Α.	4,64
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΣΑΙΑΣ & ΜΙΚΡΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ					
1,79	1,85	-0,06	-3,24%	ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	20,01
0,61	0,68	-0,07	-10,29%	ΑΚΡΙΤΑΣ (ΚΟ)	7,93
0,48	0,51	-0,03	-5,88%	ΑΛΚΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	8,26
0,72	0,69	0,03	4,35%	ΑΛΟΥΜΥΛ (ΚΟ)	15,85
0,89	0,89	0,00	0,00%	ΑΛΦΑ ΓΚΡΙΣΙΝ (ΚΟ)	9,94
1,03	1,08	-0,05	-4,42%	ALPHA TRUST ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	28,33
1,55	1,55	0,00	0,00%	ΑΤΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ)	23,72
0,40	0,42	-0,02	-4,76%	ΒΑΡΒΕΡΗΣ Ν. - MODA BAGNO (ΚΟ)	7,52
0,82	0,88	-0,06	-6,82%	ΒΑΡΔΑΣ (ΚΟ)	2,44
1,02	0,93	0,09	9,68%	ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ (ΚΟ)	24,47
0,86	0,92	-0,06	-6,52%	ΒΙΣ (ΚΟ)	4,27
1,29	1,33	-0,04	-3,01%	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ SYSTEMS (ΚΟ)	8,16
0,37	0,40	-0,03	-7,50%	ΓΑΛΑΞΙΔΙ (ΚΟ)	5,21
0,77	0,72	0,05	6,94%	ΓΙΟΥΡΟΜΠΡΟΚΕΡΣ (ΚΟ)	4,62
5,70	5,63	0,07	1,24%	ΔΑΙΟΣ ΠΛΑΣΤΙΚΑ (ΚΟ)	85,50
0,62	0,64	-0,02	-3,13%	ΔΙΑΣ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	65,33
1,55	1,67	-0,12	-7,19%	ΔΙΑΣ ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ)	37,71
1,18	1,21	-0,03	-2,48%	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	18,74
1,24	1,24	0,00	0,00%	ΔΟΥΡΟΣ (ΚΟ)	4,91
0,35	0,42	-0,07	-16,67%	ΔΡΟΜΕΑΣ (ΚΟ)	12,15
0,43	0,51	-0,08	-15,69%	ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ (ΚΟ)	5,88
0,48	0,49	-0,01	-2,04%	ΕΙΔΗΣΕΟΦΩΝΙΚΗ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	13,37
0,72	0,79	-0,07	-8,86%	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	8,10
1,07	1,15	-0,08	-6,96%	ΕΛ. ΒΙΟΜ. ΖΑΧΑΡΗΣ (ΚΑ)	39,32
0,86	0,92	-0,06	-6,52%	ΕΛΑΣΤΡΟΝ (ΚΟ)	16,04
0,76	0,84	-0,08	-9,52%	ΕΛΒΕ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ (ΚΟ)	10,05
0,78	0,81	-0,03	-3,70%	ΕΛΓΕΚΑ (ΚΟ)	24,91
0,99	1,03	-0,04	-3,88%	ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ (ΚΟ)	7,92
1,87	1,87	0,00	0,00%	ΕΛΙΝΟΙΛ (ΚΟ)	44,56
31,70	32,50	-0,80	-2,46%	ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	629,72
1,37	1,46	-0,09	-6,16%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ (ΚΟ)	37,30
0,33	0,37	-0,04	-10,81%	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ (ΚΟ)	4,52
0,52	0,52	0,00	0,00%	ΕΛΤΟΝ (ΚΟ)	13,90
2,47	2,49	-0,02	-0,80%	ΕΛΤΡΑΚ (ΚΟ)	36,27
0,31	0,34	-0,03	-8,82%	ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ (ΚΟ)	16,22
0,44	0,48	-0,04	-8,33%	ΕΤΕΜ (ΚΑ)	13,20
0,57	0,61	-0,04	-6,56%	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ (ΚΟ)	15,80
3,15	3,24	-0,09	-2,78%	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ)	23,14
1,33	1,44	-0,11	-7,64%	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	22,94
0,67	0,70	-0,03	-4,29%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	19,15
0,40	0,43	-0,03	-6,98%	ΙΛΥΔΑ (ΚΟ)	7,20
0,48	0,49	-0,01	-2,04%	ΙΜΠΕΡΙΟ-ΑΡΓΩ ΓΚΡΟΥΠ (ΚΟ)	10,18
0,68	0,70	-0,02	-2,86%	ΙΝΤΕΡΤΕΚ (ΚΟ)	7,64
4,91	5,00	-0,09	-1,80%	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (ΚΟ)	83,47
1,53	1,51	0,02	1,32%	ΚΑΝΑΚΗΣ Σ. (ΚΟ)	11,48
0,63	0,67	-0,04	-5,97%	ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (ΚΟ)	6,14
1,47	1,35	0,12	8,89%	ΚΑΡΑΤΖΗ (ΚΟ)	21,58
0,97	0,97	0,00	0,00%	ΚΕΠΕΝΟΥ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	6,50
0,82	0,76	0,06	7,39%	ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - ΛΑΠΠΑΣ (ΚΟ)	32,98
0,50	0,43	0,07	16,28%	ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΟ)	10,61
4,82	4,85	-0,03	-0,62%	ΚΟΡΡΕΣ (ΚΟ)	55,67
0,75	0,82	-0,07	-8,54%	ΚΡΕΚΑ (ΚΟ)	5,34
4,09	4,31	-0,22	-5,10%	ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ (ΚΟ)	120,57
0,90	1,00	-0,10	-10,00%	ΚΡΙ - ΚΡΙ (ΚΟ)	29,76
0,55	0,57	-0,02	-3,51%	ΚΤΗΜΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ (ΚΟ)	8,69
0,72	0,71	0,01	1,41%	ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Η.- F.H.L. (ΚΟ)	17,84
0,60	0,57	0,03	5,26%	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ)	4,56
0,62	0,64	-0,02	-3,13%	ΛΑΝΑΚΑΜ (ΚΟ)	3,68
0,59	0,57	0,02	3,51%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΚΑ)	4,91
0,48	0,46	0,02	4,35%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΠΑ)	1,04
0,36	0,40	-0,04	-10,00%	ΛΙΒΑΝΗΣ (ΚΟ)	8,35
1,73	1,65	0,08	4,85%	ΛΟΥΛΗ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	28,76
0,70	0,63	0,07	11,11%	ΜΑΘΙΟΣ ΠΥΡΙΜΑΧΑ (ΚΟ)	6,87
1,17	1,20	-0,03	-2,50%	ΜΙΝΕΡΒΑ (ΚΑ)	7,25
1,10	1,12	-0,02	-1,79%	ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ)	5,64
0,63	0,66	-0,03	-4,55%	ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ (ΚΟ)	9,99
0,97	0,98	-0,01	-1,02%	ΝΑΚΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗ (ΚΟ)	6,15
0,43	0,44	-0,01	-2,27%	ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ (ΚΟ)	10,29
0,89	0,78	0,11	14,10%	ΝΕΩΡΙΟΝ (ΚΟ)	20,88
0,68	0,70	-0,02	-2,86%	ΝΗΡΕΥΣ (ΚΟ)	43,27
0,54	0,66	-0,12	-18,18%	ΝΤΡΟΥΚΦΑΡΜΠΕΝ (ΚΟ)	8,37
0,49	0,54	-0,05	-9,26%	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	16,75
0,58	0,58	0,00	0,00%	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΠΟ)	1,49
0,97	1,00	-0,03	-3,00%	ΙΝΤΕΑΛ ΟΜΙΛΟΣ (ΚΟ)	7,78
8,26	8,26	0,00	0,00%	ΙΝΤΕΑΛ ΟΜΙΛΟΣ (ΠΟ)	2,28
0,73	0,74	-0,01	-1,35%	ΠΑΪΡΗΣ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ (ΚΟ)	3,63
1,06	1,01	0,05	4,95%	ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ (ΚΟ)	21,42
2,90	2,90	0,00	0,00%	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)	20,50
1,10	1,13	-0,03	-2,65%	ΠΗΓΑΣΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ (ΚΟ)	51,56
0,57	0,59	-0,02	-3,39%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)	26,19
3,67	3,84	-0,17	-4,43%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΑ)	100,48
0,72	0,70	0,02	2,86%	ΡΕΒΟΪΛ (ΚΟ)	16,04
2,70	2,70	0,00	0,00%	ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΥΛ/ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	11,29
0,44	0,39	0,05	12,82%	ΣΕΛΜΑΝ (ΚΟ)	15,48
0,60	0,63	-0,03	-4,76%	ΣΕΛΟΝΤΑ ΙΧΘ/ΓΕΙΑΙ (ΚΟ)	17,57
0,64	0,69	-0,05	-7,25%	ΣΠΥΡΟΥ ΑΓΡ. ΟΙΚ. (ΚΟ)	18,20
0,76	0,79	-0,03	-3,80%	ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ (ΚΟ)	30,08
0,94	1,02	-0,08	-7,84%	ΣΩΛ/ΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ (ΚΟ)	116,72
0,38	0,39	-0,01	-2,56%	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ)	2,48
1,82	1,59	0,23	14,47%	ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	60,29
0,43	0,43	0,00	0,00%	ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ (ΚΑ)	5,46
3,21	3,58	-0,37	-10,34%	ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ (ΚΟ)	121,33
0,43	0,43	0,00	0,00%	ΦΙΝΤΕΞΠΟΡΤ (ΚΟ)	3,15
1,48	1,63	-0,15	-9,20%	ΧΑΪΔΕΜΕΝΟΣ (ΚΟ)	12,34
0,37	0,37	0,00	0,00%	ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΗ Ε. ΥΙΟΙ (ΚΟ)	2,99
0,53	0,53	0,00	0,00%	A.S. COMPANY (ΚΟ)	11,59
0,69	0,69	0,00	0,00%	ALSINCO (ΚΟ)	3,47
1,35	1,39	-0,04	-2,88%	ATTICA BANK (ΚΟ)	330,60
0,48	0,54	-0,06	-11,11%	AUDIOVISUAL (ΚΟ)	21,82
1,68	1,65	0,03	1,82%	AUTOHELLAS (ΚΟ)	61,08
0,37	0,66	-0,29	-43,94%	AVENIR (ΚΟ)	39,01
0,72	0,72	0,00	0,00%	AXON ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	14,58
0,51	0,55	-0,04	-7,27%	BYTE COMPUTER (ΚΟ)	8,07
0,54	0,58	-0,04	-6,90%	CENTRIC ΠΟΛΥΜΕΣΑ (ΚΟ)	14,45
0,47	0,46	0,01	2,17%	CPI (ΚΟ)	4,66
0,53	0,55	-0,02	-3,64%	CYCLON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	14,13
0,48	0,53	-0,05	-9,43%	DIONIC (ΚΟ)	13,94
0,79	0,78	0,01	1,28%	EURODRIP (ΚΟ)	34,93
1,18	1,18	0,00	0,00%	EUROLINE ΑΕΕΧ (ΚΟ)	12,54
2,28	2,40	-0,12	-5,00%	EUROMEDICA (ΚΟ)	99,50
0,88	0,89	-0,01	-1,12%	F.G. EUROPE (ΚΟ)	46,46
8,64	8,67	-0,03	-0,35%	FLEXOPACK (ΚΟ)	101,26
1,21	1,07	0,14	13,08%	INFO - QUEST (ΚΟ)	58,93
1,07	1,10	-0,03	-2,73%	INFORM ΛΥΚΟΣ Π. (ΚΟ)	22,02
0,73	0,73	0,00	0,18%	INTERINVEST ΑΕΕΧ (ΚΟ)	8,14
1,10	1,18	-0,08	-6,78%	INTRAKAT (ΚΟ)	25,47
1,83	1,73	0,10	5,78%	KLEEMAN HELLAS (ΚΟ)	43,28
0,68	0,75	-0,07	-9,33%	LAVIPHARM (ΚΟ)	34,74
0,58	0,66	-0,08	-12,12%	LOGISMOS (ΚΟ)	2,75
2,40	2,56	-0,16	-6,25%	MEDICON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	10,03
4,58	5,48	-0,90	-16,42%	MERMEREN KOMBINAT A.D.PRILEP(ΕΛΠ)	2,15
0,80	0,76	0,04	5,26%	MEVACO (ΚΟ)	8,40
4,00	4,00	0,00	0,00%	MIG REAL ESTATE ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	49,36
2,35	2,33	0,02	0,86%	MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (ΚΟ)	29,18
2,72	2,89	-0,17	-5,88%	NEXANS ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	16,68
0,57	0,61	-0,04	-6,56%	PASAL (ΚΟ)	8,53
0,57	0,57	0,00	0,00%	PROFILE (ΚΟ)	6,95
1,02	1,03	-0,01	-0,97%	REDS (ΚΟ)	58,58
2,81	3,15	-0,34	-10,79%	RILKEN (ΚΟ)	9,44
0,51	0,57	-0,06	-10,53%	SCIENS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	83,16
1,38	1,38	0,00	0,00%	SPACE HELLAS (ΚΟ)	8,91
0,43	0,46	-0,03	-6,52%	SPRIDER STORES (ΚΟ)	33,88
0,43	0,45	-0,02	-4,44%	T BANK (ΚΟ)	62,22
0,88	0,95	-0,07	-7,37%	TRASTOR ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	48,30
0,47	0,46	0,01	2,17%	VELL GROUP (ΚΟ)	16,48
0,36	0,37	-0,01	-2,70%	YALCO - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (ΚΑ)	4,75
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΧΑΜΗΛΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ					
0,53	0,62	-0,09	-14,52%	ΑΘΗΝΑ (ΚΟ)	26,05
0,27	0,30	-0,03	-10,00%	ΑΝΕΚ (ΚΟ)	42,49
2,76	2,69	0,07	2,60%	ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ (ΚΟ)	176,36
1,53	1,53	0,00	0,00%	ΑΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΚΟ)	41,80
0,55	0,58	-0,03	-5,17%	ΒΑΛΚΑΝ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ)	11,07
35,73	35,73	0,00	0,00%	ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΑΒ (ΚΟ)	454,94
7,29	7,25	0,04	0,55%	ΓΕΚΕ (ΚΑ)	61,37
0,32	0,33	-0,01	-3,03%	ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ)	7,70
0,60	0,60	0,00	0,00%	ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΛΥΜΠΕΡΗ (ΚΟ)	11,49
2,57	2,64	-0,07	-2,65%	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1.316,43
16,75	16,75	0,00	0,00%	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΚΟ)	6,11
6,35	6,42	-0,07	-1,09%	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΠΟ)	1,56
7,19	7,19	0,00	0,00%	ΖΑΜΠΑ (ΚΑ)	7,21
4,68	4,65	0,03	0,65%	ΗΡΑΚΛΗΣ ΑΓΕΤ (ΚΟ)	332,67
14,00	14,00	0,00	0,00%	ΙΟΝΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	187,66
65,00	68,00	-3,00	-4,41%	ΚΑΡΕΛΙΑ (ΚΑ)	179,40
4,14	4,25	-0,11	-2,59%	ΚΕΚΡΟΨ (ΚΟ)	13,66
0,32	0,30	0,02	6,67%	ΚΛΩΣ/ΓΙΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ (ΚΑ)	3,68
19,20	19,20	0,00	0,00%	ΛΑΜΨΑ (ΚΟ)	410,19
0,38	0,35	0,03	8,57%	ΜΟΥΖΑΚΗΣ (ΚΑ)	12,23
0,13	0,12	0,01	8,33%	ΜΟΧΛΟΣ (ΚΟ)	9,54
0,14	0,15	-0,01	-6,67%	ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ (ΚΑ)	3,56
0,40	0,40	0,00	0,00%	ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ (ΠΑ)	0,62
1,26	1,26	0,00	0,00%	ΝΙΚΑΣ (ΚΟ)	25,49
0,21	0,21	0,00	0,00%	ΠΕΡΣΕΥΣ (ΚΟ)	3,62
0,19	0,18	0,01	5,56%	ΣΑΝΥΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	9,71
0,41	0,45	-0,04	-8,89%	ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ Χ.Κ. (ΚΟ)	22,36
0,24	0,24	0,00	0,00%	ΦΙΕΡΑΤΕΞ (ΚΟ)	2,45
0,15	0,17	-0,02	-11,76%	ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ (ΚΟ)	10,75
7,60	7,60	0,00	0,00%	ALPHA ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ)	106,40
1,06	1,07	-0,01	-0,93%	ATTICA ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	172,17
7,80	7,80	0,00	0,00%	CROWN HELLAS CAN (ΚΟ)	187,69
0,57	0,69	-0,12	-17,39%	ELBISCO ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΑ)	30,64
0,55	0,56	-0,01	-1,79%	ELMEC SPORT (ΚΟ)	30,47
0,46	0,46	0,00	0,00%	INFORMER (ΚΟ)	10,61
0,45	0,42	0,03	7,14%	INTERFISH ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ)	13,00
0,98	0,99	-0,01	-1,01%	MARFIN ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	283,08
0,24	0,26	-0,02	-7,69%	NUTRIART (ΚΟ)	10,20
0,97	0,98	-0,01	-1,02%	OLYMPIC CATERING (ΚΟ)	6,75
0,27	0,30	-0,03	-10,00%	PAPERPACK ΤΣΟΥΚΑΡΙΔΗΣ Ι. (ΚΟ)	3,20
0,24	0,24	0,00	0,00%	PC SYSTEMS (ΚΟ)	9,83
0,76	0,80	-0,04	-5,00%	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	5,20
0,21	0,23	-0,02	-8,70%	SATO AE (ΚΟ)	5,89
0,18	0,18	0,00	0,00%	SPIDER - ΠΕΤΣΙΟΣ Ν.& ΥΙΟΙ (ΚΟ)	5,23
0,12	0,12	0,00	0,00%	UNIBIOS (ΚΟ)	11,01
15,35	16,00	-0,65	-4,06%	VIVARTIA ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1.252,23
0,58	0,55	0,03	5,45%	VIVERE (ΚΟ)	19,09
ΥΠΟ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ					
0,45	0,50	-0,05	-10,00%	ΑΕΓΕΚ (ΚΟ)	14,99
0,18	0,23	-0,05	-21,74%	ΑΤΛΑΝΤΙΚ (ΚΟ)	5,12
0,18	0,29	-0,11	-37,93%	ΑΤΤΙ - ΚΑΤ (ΚΟ)	14,70
0,61	0,61	0,00	0,00%	ΒΑΡΑΓΚΗΣ (ΚΟ)	3,94
0,17	0,17	0,00	0,00%	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ (ΚΑ)	1,75
0,37	0,53	-0,16	-30,19%	ΒΙΟΤΕΡ (ΚΟ)	6,50
0,07	0,09	-0,02	-22,22%	ΕΔΡΑΣΗ - ΨΑΛΛΙΔΑΣ Χ. (ΚΟ)	2,20
0,13	0,12	0,01	8,33%	ΕΙΚΟΝΑ - ΗΧΟΣ (ΚΟ)	2,71
3,70	3,70	0,00	0,00%	ΕΛΒΙΕΜΕΚ (ΚΟ)	26,36
0,11	0,13	-0,02	-15,38%	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ)	3,34
0,54	0,58	-0,04	-6,90%	ΕΛΦΙΚΟ (ΚΟ)	2,43
0,08	0,08	0,00	0,00%	ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΚΟ)	1,97
0,14	0,14	0,00	0,00%	ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΠΟ)	0,17
0,28	0,31	-0,03	-9,68%	ΕΥΡΩΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ (ΚΟ)	3,07
0,18	0,18	0,00	0,00%	ΙΠΠΟΤΟΥΡ (ΚΑ)	3,22
0,16	0,17	-0,01	-5,88%	ΚΑΡΔΑΣΙΛΑΡΗΣ (ΚΟ)	3,51
0,72	0,72	0,00	0,00%	ΚΕΡΑΜΕΙΑ ΑΛΛΑΤΙΝΗ (ΚΟ)	17,73
0,07	0,06	0,01	16,67%	ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΚΟ)	1,45
0,08	0,09	-0,01	-11,11%	ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΠΟ)	0,63
0,24	0,18	0,06	33,33%	ΚΟΥΜΠΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	4,21
0,22	0,25	-0,03	-12,00%	ΜΑΪΛΛΗΣ Μ.Ι.(ΚΟ)	16,10
0,33	0,30	0,03	10,00%	ΜΑΡΑΚ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ (ΚΟ)	3,16
2,95	3,07	-0,12	-3,91%	ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ (ΚΟ)	209,23
0,06	0,06	0,00	0,00%	ΝΕΛ (ΚΟ)	8,52
0,48	0,49	-0,01	-2,04%	ΠΕΤΖΕΤΑΚΙΣ (ΚΟ)	12,28
0,23	0,24	-0,01	-4,17%	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ (ΚΟ)	5,59
1,06	1,06	0,00	0,00%	ΣΙΔΜΑ (ΚΟ)	10,60
0,12	0,12	0,00	0,00%	ΤΕΞΑΠΡΕΤ (ΚΟ)	1,67
0,11	0,12	-0,01	-8,33%	ALTEC (ΚΟ)	23,68
0,13	0,13	0,00	0,00%	COMPUCON (ΚΟ)	1,62
1,43	1,43	0,00	0,00%	FASHION BOX (ΚΟ)	12,29
0,70	0,83	-0,13	-15,66%	HELLAS ONLINE (ΚΟ)	108,88
2,30	2,30	0,00	0,00%	PLIAS (ΚΑ)	28,18
0,12	0,15	-0,03	-20,00%	RIDENCO (ΚΟ)	2,77
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
0,95	0,95	0,00	0,00%	ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ (ΚΟ)	29,55
ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ					
2,86	2,86	0,00	0,00%	DIVERSA (ΚΟ)	5,03
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ					
2,40	2,40	0,00	0,00%	OPTRONICS TECHNOLOGIES (ΚΟ)	8,00
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
4,03	4,03	0,00	0,00%	EUROXX ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ (ΚΟ)	39,43
ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
2,47	2,47	0,00	0,00%	ΒΙΟΪΑΤΡ.& ΡΟΜΠΟΤ.ΤΕΧΝΟΛ. (ΚΟ)	13,34
ΛΙΑΝΙΚΟ & ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ					
2,13	2,13	0,00	0,00%	MEDITERRA (ΚΟ)	15,55
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ					
1,40	1,40	0,00	0,00%	ΕΝΤΕΡΣΟΦΤ (ΚΟ)	12,48
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ					
2,34	2,34	0,00	0,00%	ΝΤΟΠΛΕΡ (ΚΟ)	24,80
ΤΡΟΦΙΜΑ					
1,14	1,15	-0,01	-0,87%	ΚΡΗΤΩΝ ΑΡΤΟΣ (ΚΟ)	4,85
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ					
1,85	1,85	0,00	0,00%	ENVITEC (ΚΟ)	18,35
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ					
0,72	0,88	-0,16	-18,18%	EPSILON NET (ΚΟ)	4,02
2,52	2,52	0,00	0,00%	PERFORMANCE TECHNOLOGIES (ΚΟ)	9,85
3,96	3,96	0,00	0,00%	VIDAVO (ΚΟ)	3,39
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ					
2,83	3,14	-0,31	-9,87%	ΦΟΥΝΤΛΙΝΚ (ΚΟ)	20,51

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

3/09/10 - 10/09/10

Ανοδος	Μεταβ. %	Πτώση	Μεταβ. %
ΚΟΥΜΠΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	33,33	AVENIR (ΚΟ)	-43,94
ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΚΟ)	16,67	ΑΤΤΙ - ΚΑΤ (ΚΟ)	-37,93
ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΟ)	16,28	ΒΙΟΤΕΡ (ΚΟ)	-30,19
ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	14,47	ΕΔΡΑΣΗ - ΨΑΛΛΙΔΑΣ Χ. (ΚΟ)	-22,22
ΝΕΩΡΙΟΝ (ΚΟ)	14,10	ΑΤΛΑΝΤΙΚ (ΚΟ)	-21,74

ΣΕ ΑΝΑΣΤΟΛΗ : ΑΛΥΣΙΔΑ (ΚΟ), ΑΛΥΣΙΔΑ (ΠΟ), ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΚΟ), ΑΤΕΡΜΩΝ (ΚΟ), ΔΙΕΚΑΤ (ΚΟ), ΛΑΝ-ΝΕΤ (ΚΟ), ΜΑΞΙΜ ΠΕΡΤΣΙΝΙΔΗΣ (ΚΑ), ΜΕΣΟΧΩΡΙΤΗ ΑΦΟΙ (ΚΟ), ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΚΟ), ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΠΟ), ΣΑΟΣ ΦΕΡΡΥΣ (ΚΟ), ΧΑΛΥΒΔΟΦΥΛΛΩΝ (ΚΟ), ΩΜΕΓΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ), ALTIUS ΑΕΕΧ (ΚΟ), BETANET (ΚΟ), HITECH SNT (ΚΟ), MICROLAND COMPUTERS (ΚΟ), UNITED TEXTILES (ΚΟ)

* Αφορά τη χρήση 2009. Για τον υπολογισμό του P/E, έχουν χρησιμοποιηθεί τα Ενοποιημένα Κέρδη μετά Φόρων και Δικαιωμάτων Μειοψηφίας ανά μετοχή, βάσει του σταθμισμένου αριθμού μετοχών.

alphatrust
ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ
Ξενίας 5, 145 62 Κηφισιά
Τηλ.: 210 6289300
www.alphatrust.gr

Πτώση ανταγωνιστικότητας ελέω ελλείμματος

Οι ΗΠΑ υποχώρησαν στην τέταρτη θέση στην παγκόσμια κατάταξη – Παραμένει πρώτη η Ελβετία

Η διόγκωση του δημοσιονομικού ελλείμματος των ΗΠΑ και η απαισιοδοξία για τις δυνατότητες της κυβέρνησης να ανακτήσει την αξιοπιστία της μεταξύ των πολιτών προκάλεσε ανατροπή στην κατάταξη της χώρας, σύμφωνα με την έκθεση παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας 2010–2011 του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ. Οι Ηνωμένες Πολιτείες υποχώρησαν από τη δεύτερη στην τέταρτη θέση προς όφελος της Σουηδίας και της Σιγκαπούρης, στη δεύτερη και την τρίτη θέση αντίστοιχα. Το Φόρουμ έδωσε εύσημα στις καινοτόμους εταιρείες των ΗΠΑ και στα άριστα πανεπιστήμιά τους, αλλά βαθμολόγησε χαμηλά τα ελλείμματα, το αυξανόμενο δημόσιο χρέος και τη φθίνουσα εμπιστοσύνη των πολιτών προς τους πολιτικούς και την ηθική των επιχειρήσεων.

Η Ελβετία παραμένει πρώτη, ενώ εντός της πρώτης δεκάδας παραμένουν οι Γερμανία, Ιαπωνία, Φινλανδία, Ολλανδία, Δανία και Καναδάς. Οι Γερμανία, Ιαπωνία και Ολλανδία αναβαθμίστηκαν, ενώ οι λοιπές υποβαθμίστηκαν. Στην περίπτωση της Κίνας, η χώρα εξακολουθεί να αναρριχάται κάθε χρόνο σταθερά στην κατάταξη και τώρα καταλαμβάνει την 27η θέση έναντι της 30ής πέρυσι. Οι τρεις άλλες χώρες με ισχυρές αναδυόμενες οικονομίες, ήτοι η Βραζιλία, η Ινδία και η Ρωσία, παρέμειναν σταθερές. Υψηλά στην κατάταξη εμφανίζονται και ορισμένες χώρες της Μέσης Ανατολής και της Βορείου Αφρικής.

Εντός της πρώτης δεκάδας Γερμανία, Ιαπωνία, Φινλανδία, Ολλανδία, Δανία και Καναδάς

Αντίθετα, η Ελλάδα κατρακύλησε στην 83η θέση από την 71η πέρυσι και εμφανίζει τη χειρότερη επίδοση στην Ευρωζώνη (εκτενές ρεπορτάζ σελ. 23).

Ο ιδρυτής και εκτελεστικός πρόεδρος του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, Κλάους Σβαμπ, επισήμανε πως, υπό τις σημερινές συνθήκες, είναι πιο σημαντικό από ποτέ οι χώρες να διαμορφώσουν τα θεμέλια, επί των οποίων θα στηριχθεί η ανάπτυξή τους. Από μέρους του, ο Χαβιέρ Σάλα-ι-Μαρτίν, πανεπιστημιακός στο Κολούμπια και ένας εκ των συντακτών της έκθεσης, υπογράμμισε πως οι πολιτικοί θα πρέπει να διακρίνουν μεταξύ των βραχυπρόθεσμων προκλήσεων και της μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας. «Ενα περιβάλλον ευνοϊκό για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στηρίζει τις εθνικές οικονομίες και τις θωρακίζει, ειδικά σε εποχές δύσκολες», τόνισε ο ίδιος.

REUTERS, A.P., BLOOMBERG

Ο ιδρυτής και εκτελεστικός πρόεδρος του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, Κλάους Σβαμπ, επισήμανε πως, υπό τις σημερινές συνθήκες, είναι πιο σημαντικό από ποτέ οι χώρες να διαμορφώσουν τα θεμέλια επί των οποίων θα στηριχθεί η ανάπτυξή τους.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Πηγή: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη (Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Πρ/νο
3M COMPANY	82.76	82.75
ALCOA INC	11.20	11.07
ALLEGHENY TECH	43.95	44.92
ALTRIA GROUP	23.62	23.45
AMAZON.COM	140.02	139.14
AMER ELEC PWR	36.40	36.08
AMER EXPRESS C	40.45	40.07
AMER INTL GROU	36.06	36.28
AMGEN	53.75	52.94
APPLE INC	263.57	262.92
AVON PRODUCTS	30.70	30.42
BAKER HUGHES I	38.98	39.42
BANK OF AMERIC	13.52	13.37
BAXTER INTL IN	42.92	42.97
BOEING CO	63.25	64.50
BRISTOL MYERS	26.80	26.75
CAMPBELL SOUP	36.00	35.93
CATERPILLAR IN	70.03	70.74
CIGNA CORP	34.40	33.65
CISCO SYSTEMS	20.65	20.64
CITIGROUP	3.90	3.84
CERVECERIAS	57.84	57.50
COCA-COLA CO	58.27	57.83
COLGATE PALMOL	74.50	74.59
COMPUTER SCIEN	41.60	41.87
DANAOS CORP	3.78	3.79
DIANA SHIPPING	12.40	12.45
DOW CHEMICAL C	25.77	25.76
DRYSHIPS	4.15	4.17
DU PONT CO	42.12	42.39
EASTMAN KODAK	3.71	3.74
EMC CORP	20.01	20.09
ENTERGY CP	80.49	79.62
EXCEL MARITIME	5.38	5.36
EXELON CORP	42.37	41.95
EXXON MOBIL	61.06	60.75
FEDEX CORP	84.37	83.81
FORD MOTOR CO	11.73	11.80
FREESEAS	1.01	1.00
GENERAL DYNAMI	59.46	59.49
GENERAL ELEC C	15.85	15.69
GENL MARITIME	4.26	4.34
H J HEINZ CO	46.80	46.42
HALLIBURTON CO	30.17	30.21
HARTFORD FINL	22.05	22.20
HEWLETT-PACKAR	38.69	38.81
HOME DEPOT INC/I	29.31	29.45
HONEYWELL INTL	41.98	42.19
INTEL CORP	17.97	17.90
INTL BUS MACHI	126.32	126.08
INTL PAPER CO	21.91	21.58
JOHNSON JOHNSO	59.73	58.85
JPMORGAN CHASE	39.69	39.12
LAZARD	32.73	33.15
LIMITED BRANDS	25.14	25.12
MCDONALD'S COR	73.83	76.08
MERCK & CO	36.06	35.81
MICROSOFT CP	24.06	23.93
MORGAN STANLEY	26.73	25.97
NATL SEMICONDU	12.84	12.89
NORFOLK SOUTHE	57.60	58.38
ORACLE CORP	24.30	24.14
PEPSICO INC	66.07	65.43
PFIZER INC	16.75	16.56
PROCTER & GAMB	60.39	60.37
RADIOSHACK	19.41	19.13
RAYTHEON CO	45.31	45.32
ROCKWELL AUTOM	56.16	56.37
SARA LEE CORP	14.42	14.26
SCHLUMBERGER L	58.50	58.34
SOUTHERN	37.11	36.96
STEALTHGAS	4.52	4.49
TEXAS INSTRUME	23.92	23.68
THE AES CORP	11.04	11.02
TSAKOS ENERGY	12.87	12.84
TYCO INTL	39.55	39.58
UNISYS CORP	24.57	24.33
UNITED TECH CP	68.48	68.47
US BANCORP	22.43	22.32
VERIZON COMMS	30.75	30.46
VIACOM CL B	32.43	32.51
WAL-MART STORE	51.98	51.83
WALT DISNEY CO	34.01	33.84
WELLS FARGO &	25.55	25.22

London/Λονδίνο (Σε πένες)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
3I GROUP	271.54	271.90
ADMIRAL GROUP	1607.03	1628.00
AGGREKO	1531.00	1497.00
ANGLO AMERICAN	2532.45	2499.00
ANTOFAGASTA	1121.42	1109.00
ARM HOLDINGS	406.78	387.70
ASSOC.BR.FOODS	1085.87	1077.00
ASTRAZENECA	3331.85	3333.50
AVIVA	396.50	391.00
B SKY B	709.50	710.50
BAE SYSTEMS	319.80	323.30
BARCLAYS	313.37	308.00
BG GROUP	1085.28	1076.00
BHP BILLITON	1924.84	1890.00
BP	416.81	412.15
BR LAND CO	488.76	484.00
BRIT AM TOBACC	2345.50	2319.00
BRITISH AIRWAY	230.70	227.70
BT GROUP	140.94	141.60
BURBERRY GRP	881.41	867.50
BUNZL	749.36	748.00
CAIRN ENERGY	447.65	450.00
CAPITA GROUP	732.17	734.00
CARNIVAL	2301.45	2277.00
CENTRICA	344.74	338.00
COMPASS GROUP	545.12	542.50
DAILY MAIL TST	487.64	485.50
DIAGEO	1090.35	1085.00
DOLPHIN CAP IN	32.75	33.25
ENTERPRISE INN	91.35	90.70
GLAXOSMITHKLIN	1268.71	1266.00
HAMMERSON	389.97	382.60
HAYS	105.10	102.80
HSBC HOLDINGS	661.67	654.80
IMPERIAL TOBAC	1890.30	1878.00
INTERCONT HOTE	1097.03	1082.00
INTL POWER	391.30	392.40
ITV	57.60	57.25
JOHNSON MATTHE	1734.85	1714.00
KAZAKHMYS	1295.00	1266.00
KINGFISHER	213.95	214.90
LAND SECS GROU	652.06	648.50
LEGAL & GENERA	96.20	94.60
LLOYDS BNK GRP	74.67	72.32
MAN GROUP	231.00	229.80
MARKS & SP.	363.64	359.90
MORRISON SUPMK	290.81	292.50
NATIONAL GRID	554.33	548.00
NEXT	2043.46	2039.00
OLD MUTUAL	136.60	134.70
PARTYGAMING	291.00	288.30
PEARSON	1008.03	997.00
PORVAIR	63.50	63.50
PRUDENTIAL	594.00	584.50
RECKIT BNCSR G	3370.65	3376.00
REED ELSEVIER	537.85	538.00
RENTOKIL INITI	104.94	102.80
REXAM PLC	309.99	308.30
RIO TINTO	3512.12	3470.50
ROLLS ROYCE GP	572.33	569.00
RSA INSRANCE G	127.33	125.90
ROYAL BANK SCO	45.92	45.83
ROYAL DTCH SHL	1812.86	1814.50
SABMILLER	1955.20	1926.50
SAGE GROUP	252.71	253.20
SAINSBURY(J)	379.54	376.00
SCHRODERS	1386.92	1385.00
SCHRODERS NV	1142.00	1130.00
SCOT & STH ENR	1177.31	1178.00
SEVERN TRENT	1391.30	1378.00
SHIRE	1452.41	1451.00
SMITH&NEPHEW	549.05	537.50
SMITHS GROUP	1222.04	1206.00
STANDRD CHART	1915.42	1870.00
TATE & LYLE	462.55	462.90
TESCO	417.99	414.75
UNILEVER	1768.00	1752.00
UNITED UTIL GR	596.00	598.00
UTD BUSINESS M	580.00	570.50
VODAFONE GROUP	159.19	159.80
WHITBREAD	1531.67	1509.00
WILLIAM HILL	180.25	177.30
WOLSELEY	1364.17	1356.00
WPP PLC	692.00	686.50
XSTRATA	1143.45	1102.00
YELL GROUP	16.21	16.68

Zurich/Ζυρίχη (Σε ελβ.φρ.)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ABB LTDN	20.83	20.50
ADECCO N	50.00	49.46
BALOISE HLDN	85.65	85.25
CLARIANT N	13.74	13.50
CS GROUP AG	46.28	45.28
GIVAUDAN N	991.00	993.00
HOLCIM N	64.95	64.50
INTERSHOP I	29.75	29.25
JULIUS BAER N	38.59	37.92
LONZA GRP AG N	90.85	88.60
NESTLE SA	53.85	54.05
NOVARTIS N	54.30	54.25
RICHEMONT I	42.69	42.05
ROCHE HOLDING	144.00	143.20
SGS N	1569.00	1556.00
SWATCH GROUP I	344.80	339.00
SWISS LIFE HLD	109.60	109.10
SWISS REINSUR	43.75	43.45
SWISSCOM N	392.00	397.90
SYNGENTA N	248.40	249.80
SYNTHES	119.90	119.00
UBS AG N	18.16	17.90
ZURICH FINN	236.60	234.50

Frankfurt/Φρανκφούρτη (Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ADIDAS AG	42.55	42.18
ALLIANZ SE	84.07	84.00
BASF SE	44.61	44.84
BAY MOT WERKE	45.22	44.89
BAYER N AG	50.49	49.90
BEIERSDORF	43.94	43.89
COMMERZBANK	6.45	6.28
DAIMLER AG N	43.08	41.99
DEUTSCHE BANK	47.50	48.93
DEUTSCHE POST	13.52	13.40
DT BOERSE N	50.00	49.20
DT TELEKOM N	10.42	10.41
DT LUFTHANSA A	13.16	12.88
E.ON AG NA	23.34	23.38
FRESENIUS MEDI	44.09	44.45
HENKEL AG&CO V	39.12	38.72
HEIDELBERGCEME	35.46	35.14
K+S AG	42.67	42.47
INFINEON TECH	4.29	4.23
LINDE	93.90	93.65
MAN SE	74.00	72.38
METRO AG	43.39	43.07
MLP	7.14	7.21
MUENCH. RUECK	102.80	103.35
RWE AG	53.76	54.30
SAP AG	36.20	35.43
SIEMENS N	75.50	75.35
THYSSEN KRUPP	23.30	23.14
TUI N	8.30	8.28
VOLKSWAGEN AG	74.80	73.65

Amsterdam/Αμστερνταμ (Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
AEGON	4.35	4.34
AHOLD KON	9.95	9.90
AKZO NOBEL	44.89	43.90
AIR FRANCE - K	11.24	10.98
ARCELORMITTAL	25.24	25.28
ASML HOLDING	21.04	20.46
BAM GROEP KON	4.24	4.23
BOSKALIS WESTM	29.45	29.05
CORIO	48.31	47.69
FUGRO	47.10	47.05
HEINEKEN	37.06	36.88
ING GROEP	7.66	7.45
KONINKLIJKE DS	35.63	34.93
KPN KON	1.43	11.34
PHILIPS KON	23.74	23.50
R.DUTCH SHELL	22.17	22.10
RANDSTAD	32.24	31.74
REED ELSEVIER	9.70	9.74
SBM OFFSHORE	12.88	12.90
TNT	20.78	20.55
TOMTOM N.V.	4.62	4.66
UNIBAIL RODAMC	159.40	157.05
UNILEVER CERT	21.74	21.65
WERELDHAVE	68.68	67.81
WOLTERS KLUWER	15.40	15.31

Milano/Μιλάνο (Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
A2A SPA	1.15	1.14
ATLANTIA	15.30	15.15
AZIMUT HLDG	7.13	7.03
BANCO POPOLARE	4.74	4.62
BULGARI	6.06	6.02
CIR-COMP	1.44	1.41
ENEL	3.95	3.92
EXOR	15.26	15.19
ENI	16.42	16.34
FINMECCANICA	8.50	8.44
GENERALI ASS	14.79	14.64
GEOX	3.96	3.93
IMPREGILO	2.19	2.17
INTESA SANPAOL	2.43	2.37
LUXOTTICA	19.15	18.97
MEDIASET	5.09	5.10
MEDIOBANCA	6.40	6.40
MEDIOLANUM	3.12	3.09
PIRELLI & C	5.53	5.45
PARMALAT	1.99	1.97
RCS MEDIAGROUP	1.18	1.20
PRYSMIAN	13.04	12.88
SNAM RETE GAS	3.73	3.73
STMICROELEC.N.	5.57	5.49
TELECOM ITALIA	1.08	1.09
TENARIS	14.11	14.21
TERNA	3.19	3.18
UNICREDIT	1.98	1.94

Tokyo/Τόκιο (Σε γιέν)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
AJINOMOTO	828	819
ASAHI BREWERIE	1588	1587
ASAHI KASEI	448	441
ASTELLAS PHARM	3005	3005
BANK OF YOKOHA	385	380
BRIDGESTONE CO	1511	1478
CANON INC	3550	3510
CASIO COMPUTER	563	566
CITIZEN HOLDIN	460	458
CLARION	154	156
CREDIT SAISON	1073	1055
DAIWA SEC GROU	349	342
FUJI HEAVY IND	467	461
FUJIFILM HOLDI	2644	2594
FUJITSU LTD	609	600
HINO MOTORS	385	379
HITACHI	361	356
HONDA MOTOR	2778	2744
IHI	156	156
ISUZU MOTORS	291	287
JPN STEEL WORK	757	750
KAWASAKI HVY I	230	229
KEIO	600	597
KOBE STEEL	186	180
KONICA MINOLTA	806	797
JTEKT	734	719
MITSUB UFJ FG	402	401
MITSUBISHI COR	1877	1840
MITSUBISHI ELE	688	675
MITSUBISHI MOT	109	109
NEC CORPORATIO	216	215
NIKON CORP	1390	1403
NIPPON EXPRESS	316	317
NISSAN MOTOR C	659	654
NOMURA HOLDING	463	464
NTT	3730	3710
OBAYASHI CORP	351	349
ODAKYU ELEC RA	803	801
OSAKA GAS	322	321
PIONEER	251	247
RICOH CO LTD	1150	1134
SANYO ELECTRIC	137	137
SECOM	3740	3730
SEVEN & I HLDG	1963	1972
SHARP CORP	811	816
SHIMIZU CORP	312	309
SHISEIDO	1911	1905
SONY CORP	2482	2458
SUMITOMO CORP	1027	1000
SUZUKI MOTOR	1723	1727
TAISEI CORP	173	172
TDK CORPORATIO	4575	4595
TOBU RAILWAY	496	496
TOKYO DOME COR	209	209
TOKYO ELEC PWR	2446	2461
TOKYO ELECTRON	4005	4020
TOKYO GAS	396	401
TOPY INDS LTD	183	181
TORAY INDUSTRI	465	460
TOSHIBA CORP	388	386
TOYOBO	134	133
TOYOTA MOTOR C	2930	2875
YAMAHA CORP	867	875
YAMATO HOLDING	1069	1066

Paris/Παρίσι (Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ACCOR	25.13	25.45
ACCOR	25.83	25.20
AIR LIQUIDE	88.09	87.18
ALSTOM	39.25	38.82
AXA	12.91	13.02
BNP PARIBAS	54.46	53.50
BOUYGUES	32.86	32.03
CAP GEMINI	36.44	35.42
CARREFOUR	37.68	37.52
CASINO GUICHAR	69.64	69.15
CREDIT AGRICOL	10.94	10.46
DANONE	44.61	43.95
DASSAULT SYSTE	49.91	49.49
EADS	18.63	18.02
EDF	33.04	32.93
ESSILOR INTERN	48.28	48.08
FRANCE TELECOM	16.32	16.26
L OREAL	82.87	82.65
L.V.M.H.	98.28	98.42
LAFARGE	39.96	39.24
LAGARDERE S.C.	29.46	28.72
MICHELIN	62.94	62.10
PERNOD RICARD	60.14	59.35
PEUGEOT	22.65	21.67
PPR	109.45	107.95
PUBLICIS GROUP	34.92	34.61
RENAULT	35.25	34.18
SAINT-GOBAIN	32.12	31.54
SANOFI-AVENTIS	48.47	47.79
SCHNEIDER ELEC	88.38	86.36
SOCIETE GENERA	43.59	42.15
SODEXO	47.60	47.00
STMICROELECTRO	5.59	5.49
TF1	12.25	12.13
THALES	26.94	26.56
TOTAL	39.09	38.66
VEOLIA ENVIRON	20.34	20.23

Madrid/Μαδρίτη (Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ABERTIS	13.69	13.55
ACCIONA SA	63.12	62.26
ACERINOX	13.18	12.88
ADOLFO DOMINGU	10.60	10.56
AGUAS BARNA A	0.00	19.77
AMPER	4.30	4.29
ANTENA 3 DE TV	5.96	5.82
BANESTO	7.19	7.13
BBVA 10.04	9.85	
BCO DE SABADEL	4.01	3.90
BEFESA	17.70	17.70
BK PASTOR	3.97	3.96
BK POPULAR	4.88	4.83
BODEGAS RIOJAN	7.40	7.40
CAMPOFRIO FOOD	7.25	7.25
CAT OCCIDENTE	13.91	13.76
CIE AUTOMOTIVE	3.40	3.42
CONS AUX FERR	359.90	354.15
DINAMIA CAP PR	8.30	8.28
DURO FELGUERA	9.26	9.32
EADS 18.60	17.85	
ELECNOR	10.67	10.70
ENAGAS	14.62	14.37
ENDESA	19.55	19.20
ERCROS	0.84	0.81
FUNESPANA	6.40	6.38
GAMESA	5.16	5.24
GAS NATURAL	12.14	12.16
IBERIA LIN AER	2.79	2.77
IBERPAPEL	13.08	13.09
INDO INTL	0.60	0.60
INMOB COLONIAL	0.09	0.08
JAZZTEL	2.89	2.91
MAPFRE	2.36	2.34
METROVACESA	7.75	7.56
MIQUEL Y COSTA	17.55	17.67
NATRA	1.94	1.98
NH HOTELES	3.06	3.05
PAP Y CART EUR	3.40	3.39
PESCANOVA	21.15	21.29
PRISA 1.66	1.67	
RED ELECTR COR	34.90	34.01
SACYR-VALLE	3.70	3.68
BANCO SANTANDE	9.93	9.80
SEDA BARCELONA	0.07	0.07
SOL MELIA	6.34	6.26
SOS CORP ALIME	1.51	1.49
SOTOGRANDE	2.57	2.25
TELEFONICA	18.02	17.92
TUBACEX	2.44	2.38
TUBOS REUNIDOS	1.95	1.92
UNIPAPEL	11.00	11.09
URBAS	0.08	0.08
VIDRALA	20.20	20.00
VINICOLA DEL N	14.30	14.30
ZARDOYA OTIS	13.14	12.77
ZELTIA 3.83	3.53	

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

Δείκτης Εμπορευμάτων Reuters

Ωρα: 21.00

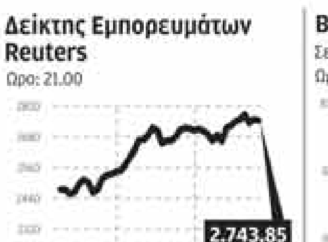

ΣΤΑΘΜΙΣΗ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ

Σιτάρι (14), Βαμβάκι (13), Καφές (11), Μαλλί (11), Χαλκός (9), Ζάχαρη (7), Καουτσούκ (7), Αραβόσιτος (5), Ρύζι (4), Σόγια (3), Κρέας βοδ. (3), Κακάο (3), Κασσίτερος (2), Φιστικέλαιο (2), Καρύδα ψίχα (2), Ψευδάργυρος (2), Μόλυβδος (1).

Brent DTD (Λονδίνο)

Σε δολάρια/βαρέλι
Ωρα: 21.00

Χρυσός (Λονδίνο)

Τιμή spot
Ωρα: 21.00

Ζάχαρη/Sugar

Λονδίνο 9/9/10 (σε δολ. ο τόνος)	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Οκτώβριος '10	616,20	608,80
Δεκέμβριος '10	566,00	559,10
Νέα Υόρκη 9/9/10 (σε σεντς η λίμπρα)	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Οκτώβριος '10	22,00	21,38
Μάρτιος '11	21,12	20,78

Καφές/Coffee

Ρομπούστα Λονδ. 9/9/10 (σε δολ./τόν.)	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Σεπτέμβριος '10	1.595	1.610
Νοέμβριος '10	1.617	1.635
Νέα Υόρκη 9/9/10 (σε σεντς η λίμπρα)	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Σεπτέμβριος '10	192,00	193,10
Δεκέμβριος '10	193,20	194,55

Σιτάρι/Wheat

Σικάγο 9/9/10 (σε σεντς/μπούσελ)	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Σεπτέμβριος '10	694	679
Δεκέμβριος '10	727	711
Λονδίνο 9/9/10 (σε στερλ. ο τόνος)	Πριν το Κλείσ.	Προηγ.
Νοέμβριος '10	159,00	158,20
Ιανουάριος '11	160,50	160,15

Καλαμπόκι/Corn

Σικάγο 9/9/10 (σε σεντς ανά μπούσελ)	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Σεπτέμβριος '10	450	448
Δεκέμβριος '10	466	463

Βρώμη/Oats

Σικάγο 9/9/10 (σε σεντς ανά μπούσελ)	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Σεπτέμβριος '10	296	296
Δεκέμβριος '10	308	304

Σόγια/Soybeans

Σικάγο 9/9/10 (σε σεντς ανά μπούσελ)	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Σεπτέμβριος '10	527	527
Δεκέμβριος '10	524	524

Χυμός πορτοκαλιού (Orange Juice)

Νέα Υόρκη 9/9/10 (σεντς/lb)	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Σεπτέμβριος '10	144,00	142,55
Νοέμβριος '10	140,50	138,05

Βαμβάκι/Cotton

Νέα Υόρκη 9/9/10 (σε σεντς η λίμπρα)	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Οκτώβριος '11	91,30	90,57
Δεκέμβριος '10	91,15	90,56

Κακάο/Cocoa

Λονδίνο 9/9/10 (σε στερλ. ο τόνος)	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Σεπτέμβριος '10	1.866	1.890
Δεκέμβριος '10	1.875	1.907
Νέα Υόρκη 9/9/10 (σε δολ. ο τόνος)	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Σεπτέμβριος '10	2.670	2.694
Δεκέμβριος '10	2.696	2.754

Μαλλί/Wool

Αυστραλία 9/9/10 (σε σεντς το kg)	Κλείσ.	Προηγ.
Σίδνεϊ	–	–
Μελβούρνη	–	–

Bradford Αγγλ. 9/9/10 (σε πένες το kg)

Μερινός		Crossbred	
70s Super	468	58s Super	308
66s Super	490	58s Blended	264
64s Super	390	56s Super	274
64s Blended	372	54s Carded	257

Βαμβάκι/Cotton

Κίνα 9/9/10 (σε lots to kg)	Κλείσ.	Προηγ.
Σεπτ. '10	18.560,00	18.605,00
Νοέμ. '10	18.480,00	18.490,00

Πετρέλαιο/Oil

Λονδίνο 9/9/10 (σε δολ./βαρέλι, FOB) 15.00 GMT

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
BRENT (DTD)	78,51	78,12
Ιούλιος '10	–	76,20

Νέα Υόρκη 9/9/10 (σε δολ. το βαρέλι, FOB) 15.00 GMT

LIGHT CRUDE	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Οκτώβριος '10	75,58	74,67
Νοέμβριος '10	77,11	76,37
Δεκέμβριος '10	78,48	77,91
Ιανουάριος '11	79,43	79,04
Φεβρουάριος '11	80,18	79,89
Μάρτιος '11	82,16	81,94

Οι αναγραφόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

ΑΓΟΡΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

BULLION MARKETS

Χρυσός/Gold (σε δολάρια ανά ουγγιά)		Πλατίνα/Platinum (σε δολάρια ανά ουγγιά)	
SPOT	1.246,00	SPOT	1.552,50
Προηγούμενο	1.254,50	Προηγούμενο	1.554,00
Αργυρος/Silver (σε σεντς ανά ουγγιά)		**Παλλάδιο/Palladium (σε δολάρια ανά ουγγιά)**	
SPOT	1.980,00	SPOT	523,00
Προηγούμενο	1.988,00	Προηγούμενο	522,00

ΒΑΣΙΚΑ/LONDON METAL EXCHANGE

(σε δολάρια ο τόνος)

Χαλκός/Copper		Αλουμίνιο/Aluminium	
Μετρητοίς	7.531,00	Μετρητοίς	2.082,00
3 μηνών	7.560,00	3 μηνών	2.110,50
Μόλυβδος/Lead		**Νικέλιο/Nikel**	
Μετρητοίς	2.161,50	Μετρητοίς	22.575,00
3 μηνών	2.190,00	3 μηνών	22.645,00
Ψευδάργυρος/Zinc		**Κασσίτερος/Tin**	
Μετρητοίς	2.124,00	Μετρητοίς	21.700,00
3 μηνών	2.150,00	3 μηνών	21.680,00

STRATEGIC METALS

(Τιμή BID σε δολ. ΗΠΑ αποθηκευμένα στο Ρότερνταμ)

Antimony (99,6%) a tonne	10.100
Arsenic a LB	0,65
Bismuth a LB	8,50
Cadmium (99,99%) a LB	1,90
Chrome Fe HC a LB	1,15
Cobalt (99,8%) a LB	20,50
Indium a Kilo	540
Iridium a troy ounce	710
Magnesium (99,9%) a tonne	2.850
Maganese Elect (99,7%) a tonne	2.750
Molyb Fe 65 Western	37,00
Molyb Mo 3 Western	15,50
Rhodium a troy ounce	2.025
Ruthenium a troy ounce	175
Selenium a LB	39
Silicon metal lumps a tonne	2.400
Tantalite a LB	71
Titanium (8,00%) a Kilo	8
Vanadium Fe 80 (T2)	30
Vanadium Pentox	6,70

Οι αναγραφόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ (SPOT) ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

		ΗΠΑ		ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ		ΙΑΠΩΝΙΑ		ΑΓΓΛΙΑ	
		Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση
ΑΝΑ ΔΟΛΑΡΙΟ	SPOT			0.7863	0.7866	83.7	83.75	0.6496	0.6498
	1 μήνας			0	0.0001	-0.03	-0.02	0.0001	0.0001
	3 μήνες			0.0002	0.0002	-0.08	-0.08	0.0004	0.0004
	6 μήνες			0.0004	0.0005	-0.2	-0.19	0.0007	0.0008
	12 μήνες			0.0009	0.001	-0.49	-0.48	0.0013	0.0017
ΑΝΑ ΕΥΡΩ	SPOT	1.2713	1.2718			106.41	106.51	0.8258	0.8264
	1 μήνας	-0.0001	-0.0001			-0.04	-0.03	0.0001	0.0001
	3 μήνες	-0.0003	-0.0003			-0.13	-0.12	0.0003	0.0003
	6 μήνες	-0.0008	-0.0007			-0.32	-0.3	0.0004	0.0005
	12 μήνες	-0.0017	-0.0014			-0.76	-0.72	0.0005	0.0013
ΑΝΑ 100 ΓΙΕΝ	SPOT	1.194	1.1947	0.9388	0.9398			0.7756	0.7763
	1 μήνας	0.0003	0.0004	0.0003	0.0004			0.0004	0.0004
	3 μήνες	0.0011	0.0012	0.0011	0.0012			0.0012	0.0013
	6 μήνες	0.0027	0.0028	0.0026	0.0028			0.0026	0.0027
	12 μήνες	0.0068	0.007	0.0064	0.0068			0.0059	0.0066
ΑΝΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	SPOT	1.539	1.5395	1.2101	1.211	128.81	128.93		
	1 μήνας	-0.0003	-0.0003	-0.0002	-0.0002	-0.07	-0.06		
	3 μήνες	-0.001	-0.001	-0.0005	-0.0004	-0.21	-0.2		
	6 μήνες	-0.0018	-0.0017	-0.0008	-0.0006	-0.45	-0.44		
	12 μήνες	-0.004	-0.003	-0.0018	-0.0008	-1.09	-0.98		

Η τιμή spot είναι η τιμή που είχε το νόμισμα χθες στις 17.00 ώρα Ελλάδος. Πηγή: HSBC Bank plc

Για να υπολογισθούν οι προθεσμιακές τιμές για 1 μήνα, 3 μήνες και 12 μήνες, προσθέτουμε [ή αφαιρούμε αν έχει αρνητικό πρόσημο (-)] στις τιμές spot τα αντίστοιχα ψηφία.

ΒΑΣΙΚΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

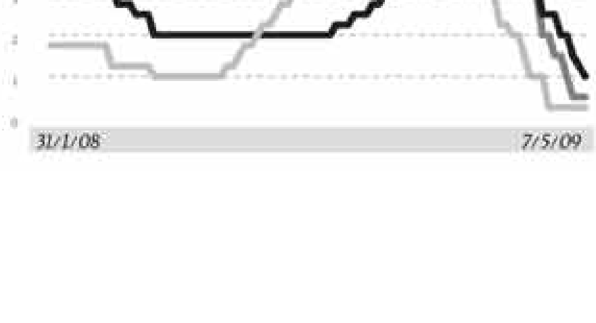

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΔΟΛΑΡΙΟΥ

ΕΥΡΩ	0,7860
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	5,8506
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤ.-Β.ΙΡΛ.	0,6475
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	7,2597
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	83,86
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,0128
ΚΟΡΩΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	6,1791
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,0320
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,0814

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δολάριο ΗΠΑ	1,2715	1,2725	1,2730
Κορόνα Δανίας	7,4461	7,4434	7,4458
Λίρα Αγγλίας-Σκωτίας-Β. Ιρλ.	0,8258	0,8236	0,8241
Κορόνα Σουηδίας	9,2488	9,2400	9,2491
Γιεν Ιαπωνίας (100)	106,46	106,61	106,72
Φράγκο Ελβετίας	1,2859	1,2878	1,2888
Κορόνα Νορβηγίας	7,8725	7,8666	7,8704
Δολάριο Καναδά	1,3131	1,3126	1,3139
Δολάριο Αυστραλίας	1,3750	1,3739	1,3747

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δηνάριο Ιορδανίας	0,8990	0,9016
Φιορίνι Ουγγαρίας	284,50	284,90
Δηνάριο Μπαχρέιν	0,4796	0,4797
Δολάριο Νέας Ζηλανδίας	1,7482	1,7495
Δολάριο Σιγκαπούρης	1,7063	1,7070
Δολάριο Χονγκ-Κονγκ	9,8828	9,8849
Κορόνα Ισλανδίας	150,050	151,000
Λίρα Αιγύπτου	7,2573	7,2592
Λίρα Γιβραλτάρ	0,8252	0,8250
Λίρα Συρίας	59,280	59,539
Λίρα Τουρκίας	1,9205	1,9219
Ντιρχάμ Ην. Αραβ. Εμιράτων	4,6723	4,6729
Ραντ Νοτίου Αφρικής	9,1288	9,1423
Ριάλ Κατάρ	4,6304	4,6321
Ριάλ Ομάν	0,4897	0,4898
Ριάλ Σαουδικής Αραβίας	4,7704	4,7714
Σεκέλ ή Σεκαλίμ Ισραήλ	4,7945	4,8000
Κορόνα Τσεχίας	24,683	24,713

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

Ισχύει από 1/9/2010 έως 20/9/2010

Δολαριο ΗΠΑ	1,2880	Κορονα Δανιας	7,4497
Λιρα Αγγλιας-Σκωτιας-Β. Ιρλ.	0,8233	Κορονα Σουηδιας	9,4453

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

Αγορά: Παλαιάς κοπής (Βικτωρίας, Εδουάρδου, Γεωργίου) **225,03 ευρώ.** Παλαιάς κοπής (Ελισάβετ 1973 και προγενέστερα) **225,03 ευρώ.** Νέας κοπής (Ελισάβετ 1974 και μεταγενέστερα) **225,03 ευρώ.**
Πώληση: Ελισάβετ νέας κοπής **270,91 ευρώ.**

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΕΥΡΩ

ΔΟΛΑΡΙΟ

1,2715 δολ. (ΠΡΟΗΓ. 1,2697 δολ.)

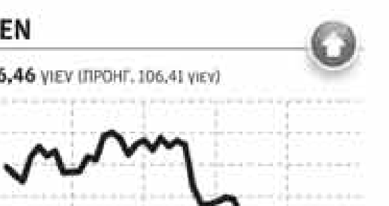

ΣΤΕΡΛΙΝΑ

0,8258 στερλ. (ΠΡΟΗΓ. 0,8221 στερλ.)

ΓΙΕΝ

106,46 γιεν (ΠΡΟΗΓ. 106,41 γιεν)

ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΦΡΑΓΚΟ

1,2859 φράγκα (ΠΡΟΗΓ. 1,2837 φράγκα)

ΔΕΙΚΤΕΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Baltic Dry Index

Baltic Capesize Index

Baltic Panamax Index

Baltic Surpamax Index

Τι προσδοκούν τα στελέχη από τον «πόλεμο του ταλέντου»

Ερευνα της Deloitte έχει αμφισβητήσει την τακτική των επιχειρήσεων στο «Talent War»

Της **ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ**

«Οταν αναφερόμαστε στα κρίσιμα ταλέντα εννοούμε ομάδες ατόμων που φέρουν σε πέρας ένα δυσανάλογα μεγάλο μερίδιο από τη συνολική απόδοση της επιχείρησής τους και η αξία που δημιουργούν για τους πελάτες και τους μετόχους ξεπερνά τον μέσο όρο. Σε μια εταιρεία ένα "κρίσιμο ταλέντο" διαθέτει πολύ ανεπτυγμένες δεξιότητες και βαθιά γνώση - όχι απλώς για το πώς κάνει τη δουλειά του, αλλά και για το πώς θα πρέπει να γίνονται τα πράγματα μέσα στον οργανισμό. Χωρίς τους ανθρώπους αυτούς, οι οργανισμοί δεν θα ήταν σε θέση να πετυχαίνουν τις στρατηγικές τους. Για παράδειγμα, σε μια μεγάλη φαρμακευτική εταιρεία κρίσιμο ταλέντο μπορεί να είναι ο ερευνητής της που αναπτύσσει ένα καινοτόμο προϊόν. Ενώ, σε μιαν εταιρεία μεταφορών, τα κρίσιμα ταλέντα μπορεί να είναι οι κούριερ που παραδίδουν τα δέματα στον πελάτη και έρχονται σε άμεση επικοινωνία μαζί του και όχι οι πιλότοι των αεροπλάνων που μπορεί να πετούν ολόκληρη τη νύχτα για να κάνουν τη μεταφορά». Κάπως έτσι άρχιζε η μελέτη της παγκόσμιας εταιρείας συμβούλων Deloitte που βασίστηκε σε παγκόσμια έρευνα με την οποία καταδεικνύει ότι οι παραδοσιακές στρατηγικές των επιχειρήσεων για τον «πόλεμο του ταλέντου» είναι από καιρό τώρα απαρχαιωμένες και δεν αποδίδουν.

Μια αποτελεσματική στρατηγική για τη διαχείριση των ταλέντων θα πρέπει να εμπεριέχει και τις αξίες και τα ενδιαφέροντα των εργαζομένων, οι οποίοι άλλωστε είναι και οι «πελάτες» σε αυτή τη διαδικασία

BLOOMBERG

Το υπουργείο Παιδείας των ΗΠΑ έχει υπολογίσει ότι κατά τον 21ο αιώνα, για το 60% των θέσεων εργασίας θα απαιτούνται ειδικότητες τις οποίες έως χθες κατείχε μόνο το 20% του εργατικού δυναμικού. Με δεδομένο λοιπόν ότι το ταλέντο αποτελεί «πόρο εν ανεπαρκεία» η δημιουργία «αγορών ταλέντων» είναι σε εξέλιξη και επηρεάζει άμεσα και το έργο των στελεχών του Ανθρώπινου Δυναμικού.

Νέοι ρόλοι

Αυτό που τήρησαν οι οργανισμοί από το παραδοσιακό μοντέλο (acquire, deploy, develop, retain) είναι ότι έδωσαν όλη την ενέργειά τους στο πρώτο (acquire) -την απόκτηση- και στον τελευταίο στόχο (retain) - τη διακράτηση. Ενώ, παραμελούν τα δύο ενδιάμεσα στάδια που είναι η ατομική ανάπτυξη, η επιπλέον κατάρτιση και επιμόρφωση (deploy) και η προώθηση της σταδιοδρομίας (develop) του ταλέντου τους. Η προσέγγιση αυτή έχει αποδειχθεί προβληματική για πολλούς λόγους. Κατ' αρχήν, όταν το ταλέντο προσληφθεί για ένα συγκεκριμένο έργο, συνήθως «ξεχνιέται» εκεί και δεν του δίνεται η ευκαιρία για περαιτέρω ανάπτυξη. Ωστόσο, αυτό που αποδίδει είναι όταν τα άτομα έχουν ευελιξία και δοκιμάζουν νέους ρόλους.

Από την πλευρά τους πάλι οι οργανισμοί χρειάζονται και αυτοί ευελιξία ώστε να μετακινούνται ανάλογα με τις απαιτήσεις της αγοράς. Και μπορεί, βέβαια, η προσέλκυση και η συγκράτηση των ταλέντων να αποτελούν σημαντικά μετρήσιμα αποτελέσματα, όμως μια αποτελεσματική στρατηγική για τη διαχείριση των ταλέντων, θα πρέπει να εμπεριέχει και τις αξίες και τα ενδιαφέροντα των εργαζομένων «οι οποίοι άλλωστε είναι και οι «πελάτες» σε αυτή τη διαδικασία».

Ενα μεγάλο μέρος της μελέτης αφιερώθηκε στα «ζητούμενα» εκ μέρους των ταλέντων και το πώς οι οργανισμοί μπορούν να τους τα προσφέρουν. Δίνει μάλιστα ιδιαίτερη έμφαση στην πνευματική και στη συναισθηματική εμπλοκή των ταλέντων για το έργο και τους ρόλους που τους ανατίθενται. «Οι οργανισμοί πρέπει να εστιάζουν σε αυτά για τα οποία ενδιαφέρουν κυρίως τους εργαζόμενους. Δηλαδή στην περαιτέρω ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους και στην εμπλοκή "του μυαλού και της καρδιάς τους" σε αυτό που κάνουν. Ιδιαιτέρως επισημαίνεται «να μπορούν να επικοινωνούν με άνεση και να συνδέονται τόσο με τους ανθρώπους όσο και με τις καταστάσεις που θα τους βοηθήσουν να πετύχουν τους επαγγελματικούς στόχους τους». Η επικοινωνία και η δημιουργία «επαφών» επισημαίνεται ως ιδιαιτέρως σημαντική για την επιχειρηματική απόδοση των οργανισμών.

Το «επείγον» για την αλλαγή στρατηγικής στον πόλεμο των ταλέντων το έχουν επιβάλει τάσεις που είναι, πλέον, η σημερινή πραγματικότητα. Κατ' αρχήν αποσύρεται η γενιά των Baby Boomers -μεταπολεμικοί σημερινοί 65ρηδες- «περίπου ο ένας στους δύο μάνατζερ στην αυτοκινητοβιομηχανία δικαιούται να συνταξιοδοτηθεί. Σε χώρες όπως ο Καναδάς, η Αυστραλία, οι ΗΠΑ, ο δημόσιος τομέας θα χάσει περισσότερους από το ένα τρίτο των υπάλληλων του. Ελλείψεις θα παρουσιάσει και ο τομέας της Υγείας όπως και ο Εκπαιδευτικός, ο οποίος συνεχίζει να αγωνίζεται με απαρχαιωμένα εκπαιδευτικά συστήματα και υποβάθμιση των εκπαιδευτικών επιπέδων, ενώ οι φοιτητές απομακρύνονται από τις «σκληρές επιστήμες». Το υπουργείο Παιδείας των ΗΠΑ έχει υπολογίσει ότι κατά τον 21ο αιώνα, για το 60% των θέσεων εργασίας θα απαιτούνται ειδικότητες τις οποίες έως χθες κατείχε μόνο το 20% του εργατικού δυναμικού.

Σε εξέλιξη

Με δεδομένο λοιπόν ότι το ταλέντο αποτελεί «πόρο εν ανεπαρκεία» η δημιουργία «αγορών ταλέντων» είναι σε εξέλιξη και επηρεάζει άμεσα και το έργο των στελεχών του Ανθρώπινου Δυναμικού. Το οποίο συνήθως ορίζεται σε προγράμματα και πολιτικές. «Αν θέλουν όμως να βοηθήσουν τους ηγέτες τους, δεν θα πρέπει πλέον να εκτελούν τις όποιες αποφάσεις εκείνοι λαμβάνουν στο θέμα των ταλέντων, αλλά αντιθέτως να τους εφοδιάζουν με διορατικές αναλύσεις προκειμένου να τους βοηθήσουν να βελτιώνουν τις αποφάσεις τους. Οπως είναι γνωστό, τον «πόλεμο για τα ταλέντα» (war for talent) τον έχουν «κηρύξει» οι εταιρείες από τη δεκαετία 1990 για να αντιμετωπίσουν τις δημογραφικές -και πολλές άλλες- αλλαγές που επιφέρουν δραστικές ποσοτικές και ποιοτικές επιπτώσεις για το ανθρώπινο δυναμικό τους. Κυρίαρχη αλλαγή είναι βέβαια η συρρίκνωση του ποσοστού των «κρίσιμων ταλέντων» - όπως ορίζονται πλέον τα ταλαντούχα άτομα σε ειδικότητες/κλειδιά κάθε βιομηχανίας και αλλού.

Η μελέτη παραθέτει επίσης στοιχεία και από άλλους έγκυρους οργανισμούς για το τι προσδοκούν τα στελέχη από τους εργοδότες τους. Σε πρώτη προτεραιότητα, λοιπόν, ζητούν: εργασία ενδιαφέρουσα και με προκλήσεις. Ανοιχτή και αμφίδρομη επικοινωνία. Ευκαιρίες για ανάπτυξη και εξέλιξη. Οσο για την οικονομική ανταμοιβή «τα χρήματα αποσπούν την πρώτη προτεραιότητα εκεί όπου οι αμοιβές είναι ανεπαρκείς». Συμβαίνει όμως, η προσφορά χρημάτων για την απόκτηση ταλέντων, αφενός να αποτελεί κοινό «όπλο» μεταξύ των ανταγωνιστών, αλλά και εύκολη πλειοδοσία σε τέτοιου είδους πλειστηριασμούς.

xd@kathimerini.gr

Η εταιρεία πέτυχε να συσπειρώσει 40 κοινωνικούς φορείς σε μια δυναμική πλατφόρμα δράσης.

Η ΓΕΦΥΡΑ έστησε τους πυλώνες αλληλεγγύης

Τίποτε πιο εύγλωττο και αντιπροσωπευτικό από την εικόνα μιας γέφυρας, όταν μια εταιρεία θέλει να δηλώσει τη ρεαλιστική σύζευξή της με την κοινωνική ευθύνη της. Πόσο μάλλον όταν πρόκειται για τη ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε. «Χαρίλαος Τρικούπης» που, μεταξύ άλλων πόρων, παραχώρησε και την εμπορική χρήση της εικόνας της ζεύξης Ρίου - Αντιρρίου στην Ενωση Κοινωνικών Φορέων «Πυλώνες Αλληλεγγύης». Με δική της παραίνεση και με την οργανωτική υλική υποστήριξή της, πέτυχε να συσπειρώσει 40 κοινωνικούς φορείς από την Αχαΐα και την Αιτωλοακαρνανία σε μια δυναμική πλατφόρμα δράσης, με στόχο την κοινωνική ένταξη των ασθενέστερων και ευπαθών ομάδων του πληθυσμού των δύο αυτών περιοχών, μέσα από την εργασία και την παιδεία.

Τα έκτα γενέθλια

Η εκδήλωση για τη δημοσιοποίηση του σημαντικού αυτού εγχειρήματος έγινε στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αντιρρίου κατά την έκτη επέτειο «των γενεθλίων» της ΓΕΦΥΡΑΣ Α.Ε. Ενα «δώρο», όχι μόνο για τις τοπικές κοινότητες που σε καιρό κρίσης «χτίζουν γέφυρες μεταξύ τους», αλλά και με αμφίδρομα οφέλη για τη θωράκιση της ήδη καλής φήμης τη εταιρείας. Ο κ. Γιάννης Φρέρης, εκπρόσωπος της ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε. στη Συντονιστική Επιτροπή της Ενωσης Κοινωνικών Φορέων «Πυλώνες Αλληλεγγύης», αναφερόμενος στα μέσα και στους πόρους που έχει θέσει η εταιρεία στη διάθεσή τους, συμπεριέλαβε και τα εργαλεία επικοινωνίας μεγάλης εμβέλειας, όπως και την ευαισθητοποίηση ιδρυμάτων που ανήκουν στους εταίρους της, ενώ, παράλληλα, ανακοίνωσε ότι «η παραχωρησιούχος της γέφυρας έχει προχωρήσει σημαντικά σε έναν κύκλο διεταιρικών επαφών με μεγάλες επιχειρηματικές δυνάμεις της χώρας που έχουν δείξει ενδιαφέρον συνεισφοράς στην υπόθεση των "Πυλώνων Αλληλεγγύης"».

Επιβεβαίωση της υψηλής αξίας της πρωτοβουλίας αυτής της γέφυρας είναι, όχι μόνο η παρουσία στην εκδήλωση των «γενεθλίων» του δημοφιλούς τέως Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Κωστή Στεφανόπουλου, αλλά και η αυθόρμητη πρόταση που του έγινε από τους συμμετέχοντες σε αυτήν, να δεχθεί να είναι ο τιμητικός πρόεδρος των «Πυλώνων Αλληλεγγύης». Κάτι, το οποίο ο κ. Στεφανόπουλος απεδέχθη μέσα σε ένα καταιγιστικό και πάγκοινο χειροκρότημα ενθουσιασμού.

Στις 18 Οκτωβρίου 2010 θα πραγματοποιηθεί η επόμενη εκδήλωση των «Πυλώνων Αλληλεγγύης». Ενώ, εντός του Σεπτεμβρίου, θα έχουν καταγράφει οι ανάγκες όλων των φορέων. Μετά την αξιολόγησή τους θα τεθούν σε σειρά προτεραιότητας και εντός του φθινοπώρου θα προχωρήσει και η διαδικασία των συμφωνιών με τους νέους συμμάχους που στηρίζουν την πρωτοβουλία, όπως και η σταδιακή επισημοποίηση της συνεργασίας τους.

ΧΡ. ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ

THE CYPRUS INSTITUTE OF MARKETING
P.O.Box 25288, Nicosia 1308, Tel. 22778475
Limassol, Tel. 25343556
www.cima.ac.cy

VACANCIES
PART-TIME LECTURERS / EVENINGS

▶ NICOSIA - LIMASSOL

MBA: 1. OPERATIONS MANAGEMENT
2. ORGANISATIONAL BEHAVIOUR
3. BUSINESS POLICY AND STRATEGY
4. EMPLOYEE RELATIONS

PhD Required

▶ Please send your CV at yangos@cima.ac.cy

1978 – 2010 32 Years of Excellence

Διδάσκονται Ρωσικά

Η γνώση της ρωσικής γλώσσας αποτελεί σήμερα πρόσθετο προσόν και μεγάλο πλεονέκτημα για τον κάτοχο της.

Από τον Σεπτέμβριο επαναρχίζουν τα μαθήματα για εργαζόμενους και μαθητές όλων των επιπέδων στη Λεμεσό.

Θέσεις περιορισμένες. Αποτείνεστε Στάλω Τσαππαρέλλα 99675844

Ζητείται

Το Unique Hair Studio στη Λευκωσία, ζητά να προσλάβει νεαρά ευπαρουσίαστα άτομα για το τμήμα υποδοχής για full time ή part time. Επίσης ζητά κομμωτές και κομμώτριες έμπειρους ή άπειρους, καθώς και βοηθούς.

Για πληροφορίες στο 22463026

Γίνε επαγγελματίας τεχνικός αναλυτής / Trader...

Η εταιρεία YESFX Ltd, κυρίαρχος στον τομέα εκπαίδευσης τεχνικής ανάλυσης των χρηματαγορών, ανακοινώνει την έναρξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων στον κλάδο χρηματοοικονομικής τεχνικής ανάλυσης.

Τα υποψήφια άτομα έχουν την δυνατότητα να αποκτήσουν τα επαγγελματικά Διεθνή Πιστοποιημένα Διπλώματα Certified Financial Technician ή Master of Financial Technical Analysis από τον διεθνή οργανισμό International Federation of Technical Analysts (IFTA) και από το Society of Technical Analysis της Αγγλίας (STA).

Οι επιτυχόντες πιστοποιημένοι τεχνικοί αναλυτές, αναγνωρίζονται διεθνώς από τον χρηματοοικονομικό και τραπεζικό κλάδο καθώς και από επενδυτικές εταιρείες.
Θα τους προταθούν θέσεις εργασίας ως Financial Technical Analyst ή ως Financial Trader.

Έναρξη πρωινών ή νυχτερινών εκπαιδευτικών προγραμμάτων χρηματοοικονομικής τεχνικής ανάλυσης - 14 Οκτωβρίου 2010 - Λευκωσία.

Ημερομηνία εξέτασης - 12 Απριλίου 2011 - Λονδίνο.

. . . και μετάτρεψε τις γνώσεις σου σε χρήμα

yesfx TECHNICAL ANALYSIS CENTER

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε μαζί μας στο 7000 22 15 ή επισκεφτείτε την ιστοσελίδα μας www.yesfx.com.cy

P&P LEGAL
Προυντζος & Προυντζος Δ.Ε.Π.Ε.

ΠΡΟΥΝΤΖΟΣ & ΠΡΟΥΝΤΖΟΣ Δ.Ε.Π.Ε.
ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ - ΝΟΜΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ
ΚΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗΣΗΣ

Το Δικηγορικό Γραφείο ΠΡΟΥΝΤΖΟΣ & ΠΡΟΥΝΤΖΟΣ Δ.Ε.Π.Ε. δέχεται αιτήσεις για την πλήρωση των ακόλουθων θέσεων:

Δικηγόρος για το Δικαστηριακό Τμήμα

Καθήκοντα και Ευθύνες
• Σύνταξη και καταχώρηση δικογράφων και επαγγελματικής αλληλογραφίας.
• Διενέργεια εμφανίσεων και ακροάσεων ενώπιον Δικαστηρίων και Αναθεωρητικών Αρχών.
• Επίβλεψη Γραμματειακού προσωπικού και εφαρμογής προγράμματος Ζυγός.

Απαιτούμενα Προσόντα
• Τριετής τουλάχιστον εμπειρία ως εγγεγραμμένος δικηγόρος με δικαστηριακή πείρα.
• Πολύ καλή γνώση της Ελληνικής και της Αγγλικής γλώσσας.
• Δυνατότητα ολοκληρωμένης διεκπεραίωσης δικαστηριακών υποθέσεων.

Ασκούμενος Δικηγόρος
• Απόφοιτος Αγγλικού Πανεπιστημίου κατά προτίμηση κάτοχος μεταπτυχιακού στο εμπορικό / εταιρικό δίκαιο.

Τηλεφωνήτριας – Γραμματέως

Καθήκοντα και Ευθύνες
• Εκτελεί καθήκοντα τηλεφωνήτριας.
• Δακτυλογραφεί στην ελληνική και αγγλική γλώσσα με ταχύτητα και ακρίβεια.
• Εκτελεί γενικά γραφειακά και οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα της ανατεθούν.
• Αναλαμβάνει και εκτελεί την τήρηση, οργάνωση και ταξινόμηση ηλεκτρονικού και έντυπου αρχείου

Απαιτούμενα Προσόντα
• Απολυτήριο αναγνωρισμένης σχολής μέσης εκπαίδευσης.
• Πολύ καλή γνώση της ελληνικής και αγγλικής γλώσσας.
• Ακεραιότητα χαρακτήρα, υπευθυνότητα, πρωτοβουλία και ευθυκρισία.
• Εξαιρετική γνώση και ικανότητα χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών, Microsoft Office.
• Γνώση των λογισμικών Quorum, Quickbooks και Ζυγός θα θεωρηθεί σοβαρό επιπρόσθετο προσόν.
• Προηγούμενη εργασιακή πείρα σε παρόμοια θέση θα θεωρηθεί σοβαρό πλεονέκτημα.

Όροι εργοδότησης πολύ ελκυστικοί αναλόγως προσόντων.

Οι ενδιαφερόμενοι υποψήφιοι να υποβάλουν βιογραφικό στην διεύθυνση Θεμιστοκλή Δέρδη 15, Margarita House, 5ος Όροφος, Γραφείο 502, μέσω τηλεομοιοτύπου στο +357 22 669650 ή στο ηλ. Ταχυδρομείο info@pplegal.com.cy Για περαιτέρω πληροφορίες στο τηλ. +357 22 669699.

The Cyprus Institute of Marketing
NICOSIA – LIMASSOL

πρόσκληση

Το Διοικητικό Συμβούλιο του CIM, προσκαλεί τους αποφοίτους, μέλη και συνεργάτες του, στην 32η τελετή αποφοίτησης, που θα πραγματοποιηθεί φέτος την Τετάρτη 22 Σεπτεμβρίου και ώρα 8:00 μ.μ. στο Ξενοδοχείο Χίλτον Πάρκ, στη Λευκωσία.

Τα πτυχία θα απονεμηθούν από τον Έντιμο Υπουργό Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη.

Μετά το πέρας της εκδήλωσης θα ακολουθήσει επίσημη δεξίωση.

Η είσοδος για όλους τους φοιτητές, αποφοίτους, μέλη και συνεργάτες είναι ΔΩΡΕΑΝ.

RSVP μέχρι 21/9 στο 22778475 www.cima.ac.cy

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Real Estate
ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2010

Τα μεγάλα έργα στη Λευκωσία

Στόχος να καταστεί η πρωτεύουσα λειτουργική και να αποκτήσει τα σημεία αναφοράς που απουσιάζουν

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ**

Πολλές φορές και από διάφορους φορείς έχει τονιστεί η ανάγκη για εκσυγχρονισμό της Λευκωσία, αφού είναι κοινώς παραδεκτό ότι η πρωτεύουσα έχει μείνει πίσω σε σχέση με την εικόνα της. Αρκετές προσπάθειες έχουν γίνει προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της εικόνας της Λευκωσίας, με σχέδια για εξωραϊσμό του πυρήνα τής εντός των τειχών πόλης, αλλά και με αναπτύξεις για αναπαλαιώσεις που έχουν γίνει σε περιοχές όπως η Παλλουριώτισσα, το Καϊμακλί και η Αγλαντζιά. Παρ' όλα αυτά, η Λευκωσία παραμένει μία πόλη χωρίς χώρους που να δίνουν την αίσθηση μιας μοντέρνας πόλης, αλλά και χωρίς μέρη που να προσφέρουν λύσεις και αναψυχή στους κατοίκους της. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο σκέψης και προς την ανατροπή της κακής εικόνας που επικρατεί σήμερα, έχει καταρτισθεί ένα ενιαίο σχέδιο ριζικής ανάπλασης του κέντρου της Λευκωσίας (master plan), ούτως ώστε να προχωρήσουν συγκεκριμένα έργα.

Παλαιό ΓΣΠ

Στον χώρο του ιστορικού γηπέδου της Λευκωσίας ήδη κατασκευάζεται το νέο θέατρο του ΘΟΚ. Σημειώνεται ότι το συγκεκριμένο τεμάχιο γης, στο οποίο ανεγείρεται το νέο σπίτι της υποκριτικής τέχνης, δεν περιλαμβάνεται σε χώρους του παλαιού γηπέδου του ΓΣΠ, αλλά άπτεται του τεμαχίου στο οποίο βρισκόταν το εν λόγω στάδιο. Στο υπόλοιπο κομμάτι γης σχεδιάζεται να γίνουν δύο μεγάλα έργα, τα οποία θα αλλάξουν ριζικά τον χαρακτήρα ενός παρατημένου χώρου, όπως είναι εδώ και χρόνια το παλαιό ΓΣΠ. Το πρώτο μεγάλο έργο (το οποίο χρονικά θα υλοποιηθεί νωρίτερα από το δεύτερο) αφορά την ανάπτυξη μιας αστικής πλατείας. Η συγκεκριμένη πλατεία θα περιλαμβάνει – περιμετρικά – χώρους πρασίνου, καφετέριες και πιθανόν και άλλα καταστήματα, όπως μαγαζιά ρουχισμού ή άλλων προϊόντων. Ακόμη, κάτω από την επιφάνεια της συγκεκριμένης πλατείας, θα υπάρχει πολυώροφος χώρος στάθμευσης (τεσσάρων ή πέντε επιπέδων), για να εξυπηρετούνται τουλάχιστον 1.500 αυτοκίνητα. Σύμφωνα με τον Χρίστο Κτωρίδη, διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και πρόεδρο της επιτροπής που έχει την ευθύνη για το master plan της Λευκωσίας, το εν λόγω έργο θα βοηθήσει αφενός στην επίλυση του μεγάλου προβλήματος της έλλειψης χώρων στάθμευσης στο κέντρο της πόλης κι αφετέρου θα βελτιώσει σημαντικά την εικόνα της Λευκωσίας.

Κύρια επιδίωξη είναι η όψη του παρατημένου γηπέδου να αντικατασταθεί από μοντέρνους και λειτουργικούς χώρους. Σχέδια γίνονται, αλλά χρονοδιαγράμματα δεν έχουν ακόμη τεθεί.

Η κυβέρνηση κάνει σκέψεις να δώσει το έργο σε στρατηγικό επενδυτή, ο οποίος θα χρηματοδοτήσει τη συγκεκριμένη ανάπτυξη και θα εξασφαλίσει, σε χρονικό διάστημα που θα συμφωνηθεί, τη διαχείριση και φυσικά τα έσοδα που θα προκύψουν από την εμπορική αξιοποίηση των χώρων. Αρχιτεκτονικά σχέδια δεν υπάρχουν ακόμη και έως το τέλος του τρέχοντος μήνα θα προκηρυχθεί πανευρωπαϊκός διαγωνισμός γι' αυτό ακριβώς το κομμάτι. Στόχος είναι να επιλεχθεί ένα πραγματικά εντυπωσιακό σχέδιο, ενώ αυτή τη στιγμή από την ομάδα που έχει την ευθύνη για το master plan της Λευκωσίας αποφασίζονται οι τελευταίες λεπτομέρειες για τις προδιαγραφές που θα ζητηθούν από τα αρχιτεκτονικά γραφεία που θα συμμετάσχουν στον διαγωνισμό. Ο κ. Κτωρίδης αναφέρει ότι η προκήρυξη του διαγωνισμού για τα αρχιτεκτονικά σχέδια θα γίνει εντός του Οκτώβρη και στόχος είναι εντός της χρονιάς να καταλήξουν στο σχέδιο που θα έχει η εν λόγω αστική πλατεία στο παλαιό ΓΣΠ. Σημειώνεται, ακόμη, πως το συγκεκριμένο έργο θα δοθεί σε στρατηγικό επενδυτή.

Σε παρακείμενο τεμάχιο γης θα κατασκευαστεί ένας πύργος 20 ορόφων, ο οποίος θα περιλαμβάνει ανέσεις ξενοδοχείου, γραφεία και καταστήματα, ενώ και αυτό το κτήριο θα έχει ως βάση υπόγειο πολυεπίπεδο χώρο στάθμευσης. Αν και παλαιότερα υπήρξαν φωνές διαμαρτυρίας για το εν λόγω μεγαλεπήβολο έργο, η κυβέρνηση θα προχωρήσει με τη μέθοδο της αυτοχρηματοδότησης και πάλι (BOT) με στρατηγικό επενδυτή που θα ενδιαφερθεί για τη συγκεκριμένη ανάπτυξη.

Σημειώνεται ότι ο Δήμος Λευκωσίας διενήργησε δημοψήφισμα παλαιότερα που ζητούσε από τους πολίτες να απαντήσουν πώς θέλουν να αξιοποιηθεί ο χώρος του παλαιού ΓΣΠ. Η επιλογή που αναδείχθηκε πρώτη στις προτιμήσεις του κοινού ήταν η ανάπτυξη που αφορά τη δημιουργία πλατείας με χώρους πρασίνου, όπως και θα γίνει. Ωστόσο, θα προχωρήσει και η ανάπτυξη του πολυώροφου κτηρίου, αν και δεν είναι και η πλέον προσφιλής επιλογή των δημοτών.

Πάντως, ο κ. Κτωρίδης αναφέρει πως το νέο θέατρο του ΘΟΚ, η αστική πλατεία και ο πύργος θα δημιουργήσουν ένα κέντρο αισθητικής και αναψυχής για τους δημότες της πρωτεύουσας. Ακόμη, ο κ. Κτωρίδης σημειώνει ότι η αστική πλατεία θα συνδέεται για τους πεζούς με την οδό Ευαγόρου και κατ' επέκτασιν με την πλατεία Ελευθερίας, η οποία θα επιδεχτεί – επίσης – δραστικές αλλαγές.

Αλλαγή κέντρου

Ο μεγάλος στόχος των ανθρώπων που ασχολούνται με το master plan της Λευκωσίας είναι η μεταφορά και η αναδιαμόρφωση πολλών κτηρίων της πόλης. Συγκεκριμένα, η περιοχή που σήμερα βρίσκεται το κτήριο της ΠΑΣΥΔΥ, το Υπουργείο Εσωτερικών και κάποιοι χώροι στάθμευσης θα γίνουν το νέο κέντρο της Λευκωσίας, σύμφωνα με τον Χρήστο Κτωρίδη. Πίσω από το κτήριο της ΠΑΣΥΔΥ θα κατασκευαστεί μοντέρνο κτήριο που θα εξυπηρετήσει τις ανάγκες της Βουλής. Το υφιστάμενο κτήριο της Βουλής θα κατεδαφιστεί και πιθανόν να πωληθεί σε ιδιώτη επενδυτή. Σημειώνεται ότι στον παρακείμενο χώρο στάθμευσης, πίσω από την ΠΑΣΥΔΥ, έχουν ανευρεθεί αρχαία και τα κτήρια που πρόκειται να κατασκευαστούν θα υλοποιηθούν βάσει αυτών και δεν θα μεταφερθούν. Το κτήριο του Υπουργείου Εσωτερικών θα μετατραπεί σε Εθνική Πινακοθήκη, ενώ μία ενιαία, μεγάλη πλατεία θα συνδέει την πρόσοψη της νέας Βουλής με την Εθνική Πινακοθήκη και τους χώρους του παλαιού ΓΣΠ. Πεζοδρόμια θα ενώνουν τους δρόμους μεταξύ αυτών των τριών χώρων και με την πλατεία Ελευθερίας. Όπως αναφέρει ο κ. Κτωρίδης, η συγκεκριμένη περιοχή θα γίνει το νέο σημείο αναφοράς της Λευκωσίας, κάτι που λείπει σήμερα από την πρωτεύουσα. Πάντως, χρονοδιαγράμματα δεν υπάρχουν για τα προαναφερθέντα, ωστόσο υπάρχει η αισιοδοξία από την επιτροπή που ασχολείται με το master plan της Λευκωσίας ότι τουλάχιστον η αστική πλατεία που θα κατασκευαστεί στο παλαιό ΓΣΠ μπορεί να υλοποιηθεί εντός των επόμενων δύο χρόνων, εάν βέβαια προχωρήσουν έγκαιρα όλες οι διαδικασίες.

Οι πρωτοετείς αργούν να πάνε στις φοιτητουπόλεις

Παρά τη γενική κρίση, οι τιμές των ενοικίων ανθίστανται, παρουσιάζοντας πτώση στην Ελλάδα

Το κύμα των πρωτοετών που θα εγκατασταθεί σε φοιτητουπόλεις μακριά από την οικογενειακή εστία, άργησε φέτος στην Ελλάδα, σύμφωνα με παράγοντες της αγοράς, «για να γλιτώσουν το ενοίκιο του Σεπτεμβρίου», ενώ εφιστάται η προσοχή γονέων και φοιτητών: «μη δίνετε προκαταβολή σε όποιον προσφερθεί να σας βρει διαμέρισμα». Παρά τη γενική κρίση, οι τιμές ενοικίων στον χώρο της φοιτητικής στέγης ανθίστανται, παρουσιάζοντας μόνον ελαφρά πτωτικές τάσεις, ενώ περιζήτητα αναδεικνύονται τα καινούργια διαμερίσματα στο κέντρο των πόλεων. Καθοριστικός παράγοντας στη διαμόρφωση των τιμών και στον διαγκωνισμό για την εξεύρεση στέγης αποδείχθηκε η κατάργηση της βάσης εισαγωγής του 10, που ενδυνάμωσε αριθμητικά τον φοιτητικό πληθυσμό, ιδίως σε σχολές της περιφέρειας. «Ημουν σχεδόν σίγουρη ότι περνούσα στο ΤΕΙ Διοίκησης και Οικονομίας στο Ηράκλειο, γι' αυτό και δεν έχασα χρόνο. Αμέσως μετά την ανακοίνωση των βάσεων, κατεβήκαμε με τον πατέρα μου και ξεκινήσαμε το ψάξιμο. Κουραστήκαμε, αλλά με τη βοήθεια γνωστών, βρήκα δυάρι με 300 ευρώ κοντά στο κέντρο», λέει η πρωτοετής Ελένη Ιωάννου.

Σημειώνεται ότι γραφεία στέγασης φοιτητών διαθέτουν το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το ΤΕΙ Αθήνας και το Πολυτεχνείο Κρήτης, ενώ σαφώς μεγαλύτερο ενδιαφέρον από προηγούμενες χρονιές καταγράφεται για τις φοιτητικές εστίες και τις δυνατότητες σίτισης. Ειδικότερα:

– **Αθήνα:** Κάμψη της τάξης του 7% - 8% παρουσιάζει η ζήτηση στα μεταχειρισμένα διαμερίσματα, ενώ στα καινούργια παρατηρείται αύξηση, σύμφωνα με τον πρόεδρο των μεσιτών Αθηνών - Αττικής, κ. Γιάννη Ρεβύθη. Ο ίδιος συστήνει σε όσους αναζητούν φοιτητικό κατάλυμα «αφενός να μη βιάζονται, αφετέρου να μην προκαταβάλουν ποσά σε οποιονδήποτε προσφερθεί να μεσολαβήσει για να τους βρει διαμέρισμα. Επίσης, τον μεσίτη θα τον εξοφλήσουν μόνο αν βρουν ακίνητο».

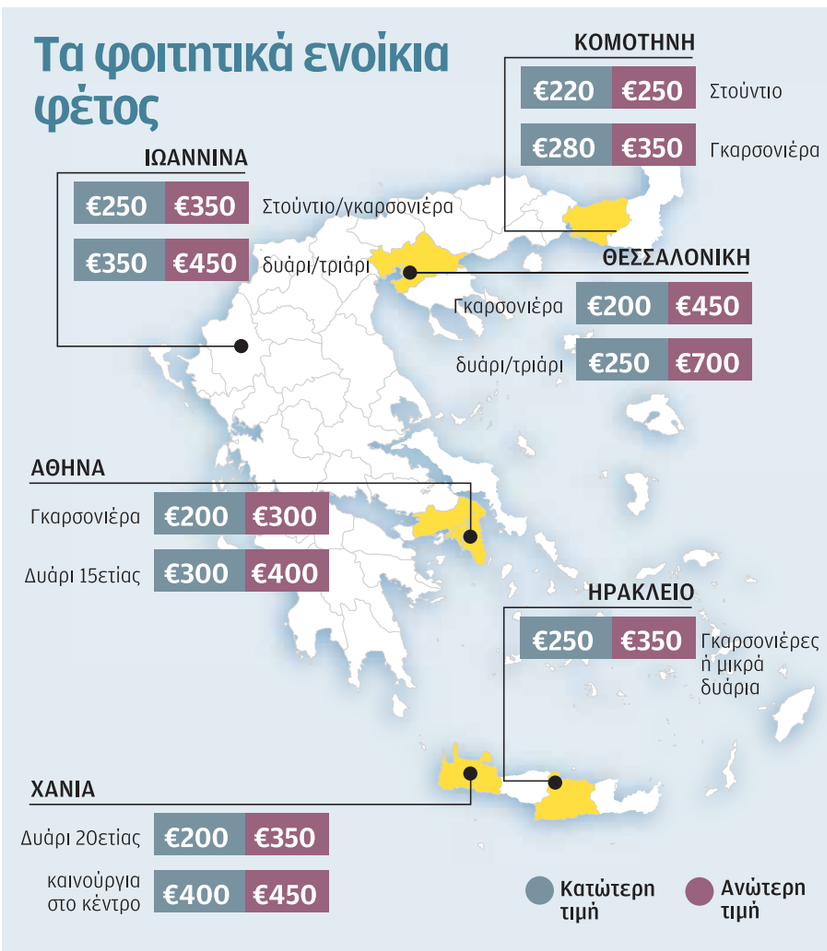

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

– **Θεσσαλονίκη - Ιωάννινα - Κομοτηνή:** Υποτονική σε σύγκριση με άλλες χρονιές παρουσιάζεται ακόμα η κίνηση της φοιτητικής στέγης στη συμπρωτεύουσα, πέραν των περιοχών πέριξ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, κατά τον κ. Νίκο Μανομενίδη, μέλος της Ομοσπονδίας Μεσιτών Ελλάδας. Τόσο εκεί, όσο και στα Ιωάννινα, παρατηρείται στροφή στη συγκατοίκηση. Μολονότι ο μεγάλος όγκος των φοιτητών δεν έχει ακόμη καταφθάσει στα Ιωάννινα, σύμφωνα με τον μεσίτη Κ. Κύρκο, ήδη έχουν νοικιαστεί τα καινούργια διαμερίσματα στο κέντρο της πόλης. Οι πρωτοετείς, οι οποίοι φέτος θα θα είναι περισσότεροι, θα κατευθυνθούν προς τις περιοχές της Ανατολής και των Σεισμοπλήκτων. Στην Κομοτηνή, πολλοί αναζητούν ματαίως καινούργια διαμερίσματα, σύμφωνα με τη μεσίτρια κ. Ιω. Τζελέπη, αφού μόνο διαμερίσματα εικοσαετίας παραμένουν ξενοίκιαστα.

– **Ηράκλειο:** Με ελαφρά μείωση κινείται η ζήτηση φοιτητικής στέγης στην πόλη, σύμφωνα με την πρόεδρο του Συλλόγου Μεσιτών Ηρακλείου, κ. Αρτέμιδα Μαυράκη. «Τα διαμερίσματα στο κέντρο της πόλης κρατούν τις τιμές τους, επειδή δεν είναι πολλά στον αριθμό και τα προτιμούν οι φοιτητές που σπουδάζουν ήδη κάποια χρόνια εδώ». Ψάχνοντας, «ενδέχεται να βρουν καλής κατασκευής περιπτώσεις, περιθώριο επιλογής υπάρχει ακόμα». Οσον αφορά τη συγκατοίκηση «τουλάχιστον εδώ, την προτιμούν περισσότερο τα κορίτσια». Κατά τ' άλλα, η αναζήτηση «κινείται φέτος σε πιο χαλαρούς ρυθμούς σε σύγκριση με άλλες χρονιές», οι ενδιαφερόμενοι έχουν καθυστερήσει.

– **Χανιά:** «Η ζήτηση εδώ παραμένει μεγάλη, όμως οι τιμές παραμένουν ίδιες» , σύμφωνα με την πρόεδρο του Συλλόγου Μεσιτών νομού Χανίων, Λουκία Καλλιγιάννη. Μόνον τα καινούργιας κατασκευής διαμερίσματα δεν είναι πλέον διαθέσιμα, αφού «τις πρώτες ημέρες μετά την ανακοίνωση των βάσεων "φεύγουν" για τα καλά», και αν κάποια υπάρχουν ακόμη, αφορούν κυρίως δυάρια που κυμαίνονται στα 450 ευρώ.

ΙΦ. ΔΙΑΜΑΝΤΗ - ΖΩΓΙΑ ΚΟΥΤΑΛΙΑΝΟΥ

Πρόσωπα ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Σταθεροί ρυθμοί πωλήσεων ακινήτων στην Κύπρο

Μόνο η Λάρνακα καταγράφει αρνητικό πρόσημο στις πωλήσεις ακινήτων κατά το πρώτο οκτάμηνο του 2010.

Ανοδικά αλλά με οριακούς ρυθμούς κινήθηκε η αγορά ακινήτων κατά τους πρώτους οκτώ μήνες του 2010 σε σύγκριση με το 2009. Συγκεκριμένα οι πωλήσεις ακινήτων είναι αυξημένες σε ποσοστό 12% μόνο ανά το Παγκύπριο εν σύγκριση με πέρσι (μέχρι και 25% τον Μάιο ανά το Παγκύπριο). Η Λευκωσία και η Λεμεσός συνεχίζουν να δίνουν τη μεγαλύτερη ώθηση στη αγορά αφού τα δύο μεγάλα αστικά κέντρα παρουσιάζουν αύξηση 21% και 16% αντίστοιχα. Η αύξηση αφορά όλες τις επαρχίες (με εξαίρεση τη Λάρνακα) με μεγαλύτερη αύξηση τις επαρχίες με τοπική [ντόπια] ζήτηση. Η τοπική ζήτηση αυξήθηκε κατά 25% περίπου ενώ η εξωγενής ζήτηση κατά 10%-15% αναλόγως και της επαρχίας.

Ευχάριστη έκπληξη η αύξηση πωλήσεων κατοικιών στις ΗΠΑ

Οι περισσότεροι αναλυτές ανέμεναν πτώση της τάξεως του 1% κατά μέσο όρο.

Απροσδόκητη αύξηση κατά 5,2% σημείωσαν τα προσύμφωνα πώλησης μεταχειρισμένων κατοικιών στις ΗΠΑ, με βάση τα στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα η Ενωση Μεσιτών της χώρας (NAR) και αφορούν τον Ιούλιο. Οι περισσότεροι αναλυτές ανέμεναν πτώση της τάξεως του 1% κατά μέσο όρο, εκτιμώντας ότι μετά τη λήξη των μέτρων φοροελάφρυνσης των αγοραστών πρώτης κατοικίας στις αρχές Μαΐου, η αγορά θα ακολουθούσε πτωτική πορεία μέχρι τα τέλη του έτους. Η εικόνα αυτή είχε επιβεβαιωθεί απόλυτα με τον Ιούνιο να καταγράφονται απώλειες 2,8% (με βάση τα αναθεωρημένα στοιχεία), αλλά όπως προέκυψε ο Ιούλιος έκρυβε εκπλήξεις.

ACCOUNTSTECH SOLUTIONS LTD
sage PASTEL
PLATINUM BUSINESS PARTNER